

**106 NUMARALI TOKAT ŞER'İYE SİCİLİNİN
TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ**

Enes Furkan ÇOLAKOĞLU

**2022
YÜKSEK LİSANS TEZİ
TARİH**

**Danışman
Dr. Öğr. Üyesi Sami AĞAOĞLU**

**106 NUMARALI TOKAT ŞER 'İYYE SİCİLİNİN TRANSKRİPSİYONU VE
DEĞERLENDİRMEŐİ**

Enes Furkan ÇOLAKOĞLU

Dr. Öğr. Üyesi Sami AĞAOĞLU

T.C.

Karabük Üniversitesi

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Tarih Anabilim Dalında

Yüksek Lisans Tezi

Olarak Hazırlanmıştır

KARABÜK

Eylül 2022

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	1
TEZ ONAY SAYFASI.....	3
DOĞRULUK BEYANI	4
ÖNSÖZ	5
ÖZ.....	6
ABSTRACT.....	7
ARŞİV KAYIT BİLGİLERİ.....	8
ARCHIVE RECORD INFORMATION	9
KISALTMALAR	10
ARAŞTIRMANIN KONUSU	11
ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ	11
ARAŞTIRMANIN KAPSAMI.....	11
ARAŞTIRMA HİPOTEZLERİ/PROBLEMLERİ.....	11
KULLANILAN YÖNTEM	11
GİRİŞ	12
TOKAT'IN COĞRAFYASI VE TARİHİ	12
1. BÖLÜM	17
ŞER'İ MAHKEMELER VE ŞER'İYE SİCİLLERİ	17
1.1. Şer'i Mahkemeler.....	17
1.2. Şer'iyye Sicilleri.....	17
1.3. Mahkemelerde Görev Yapan Kişiler	18
1.3.1. Kadı.....	18
1.3.2. Nâib.....	19
1.3.3. Kâtip	19
1.3.4. Şuhûdü'l-hâl (Şahitler)	19
1.3.5. Muhzır	20

1.3.6. Kassam	20
2. BÖLÜM	21
106 NUMARALI TOKAT ŞER'İYYE SİCİL DEFTERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	21
2.1. Defterin Tanıtımı.....	21
2.2. Defterin Görülen Davalar Açısından İncelenmesi	21
2.3. Defterde Yer Alan Dava Konuları.....	22
2.4. Deftere Göre Tokat Sancağının İdari Yapısı.....	23
2.4.1. Tokat Sancağında Bulunan Mahalleler.....	23
2.4.2. Tokat'ın Nahiyeleri, Kazaları ve Karyelerinin İsimleri	24
2.4.3. Defterde Geçen Diğer Yer İsimleri	27
2.5. 106 Numaralı Tokat Şer'iyye Sicil Defterine Göre Tokat'ta Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Hayat	28
2.5.1. Sosyokültürel Hayat.....	28
2.5.1.1. Aile Yapısı	28
2.5.1.2. Kullanılan İsim ve Lakaplar.....	31
2.5.1.3. Defterde Yer Alan Görevliler	35
2.5.1.4. Kullanılan Ev Eşyaları	36
2.5.1.5. Giysiler	37
2.5.1.6. Ziyet Eşyaları.....	37
2.5.1.7. Silah ve Türevi Eşyalar	38
2.5.2. Ekonomik Hayat.....	38
2.5.2.1 Meslek Grupları.....	39
2.5.2.2. Tarım ve Hayvancılık	39
3. BÖLÜM	41
DEFTERDEKİ DAVA ÖZETLERİ VE 106 NUMARALI TOKAT ŞER'İYYE SİCİLİNİN TRANSKRİPSİYONU.....	41
3.1. Defterde Yer Alan Davaların Özetleri	41
3.2. 106 Numaralı Tokat Şer'iyye Sicil Defterinin Transkripsiyonu.....	86
SONUÇ	336
KAYNAKÇA	337
TABLolar LİSTESİ	340
EKLER	342
ÖZGEÇMİŞ	345

TEZ ONAY SAYFASI

Enes Furkan ÇOLAKOĞLU tarafından hazırlanan “106 NUMARALI TOKAT ŞER’İYYE SİCİLİNİN TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRMESİ” başlıklı bu tezin Yüksek Lisans Tezi olarak uygun olduğunu onaylarım.

Dr. Öğr. Üyesi Sami AĞAOĞLU .....

Tez Danışmanı, Tarih Anabilim Dalı

Bu çalışma, jürimiz tarafından Oy Birliği ile Tarih Ana Bilim Dalında Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir. 09/09/2022

Ünvanı, Adı SOYADI (Kurumu)

İmzası

Başkan : Prof. Dr. Recep KARACAKAYA (İMÜ) .....

Üye : Doç. Dr. Tahir BİLİRLİ (KBÜ) .....

Üye : Dr. Öğr. Üyesi Sami AĞAOĞLU (KBÜ) .....

KBÜ Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Yönetim Kurulu, bu tez ile Yüksek Lisans Tezi derecesini onamıştır.

Prof. Dr. Hasan SOLMAZ .....

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürü

DOĞRULUK BEYANI

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum bu çalışmayı bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı herhangi bir yola tevessül etmeden yazdığımı, araştırmamı yaparken hangi tür alıntıların intihal kusuru sayılacağını bildiğimi, intihal kusuru sayılabilecek herhangi bir bölüme araştırmamda yer vermediğimi, yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu ve bu eserlere metin içerisinde uygun şekilde atıf yapıldığını beyan ederim.

Enstitü tarafından belli bir zamana bağlı olmaksızın, tezimle ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak ahlaki ve hukuki tüm sonuçlara katlanmayı kabul ederim.

Adı Soyadı: Enes Furkan OLAKOğLU

İmza :

ÖNSÖZ

Adaleti toplum arasında tesis etmek eski Türk devletlerinden bu yana gelen zaruri görev olarak benimsenmiştir. Göktürk yazıtlarında dahi; “*Kağan odur ki adaleti üstün tutsun, töreyi yaşatsın. Töre yok olursa il (devlet) yok olur. İl olmazsa budun (halk) kul olur*” şeklinde hükümdarın halkı adaletle yönetmesinin ne kadar önemli bir görev olduğu aktarılmıştır.

Türkler’in yaşadığı coğrafyanın değişmesiyle beraber adaleti sağladığı kaynakların da değiştiği görülmüştür. Orta Asya’da halk yazısız hukuk kuralları olan “töre” ile yönetilirken, İslamiyet’e geçiş sonrasında töre yani örfi hukukun yanında Kur’an, icma ve sünnet gibi şer’i hukukun kaynakları yer almaya başlamıştır. Osmanlı Devleti bu iki hukuk kaynağının Müslüman Türk devletleri tarafından tatbik edildiği bir dönemde doğmuştur. Osmanlılar, ömrünün sonuna kadar eski Türk töresi ile İslam hukukunu en iyi şekilde uygulamış, insanlar arasındaki anlaşmazlıkların şer’i hukuk ile çözülmesine fakat çare bulunamadığında örfi hukuka başvurulduğu bir adalet sisteminin devamlılığını sağlamışlardır.

Şer’i hukukun tatbikinde yer alan şer’iye mahkemelerinin baş görevlisi kadının mahkemelerde verdiği hükümlerin tutulduğu defterlere şer’iye sicilleri denilmektedir. Şer’iye sicilleri, hukuksal bir kaynak olmasının yanı sıra tutulduğu dönemin sosyal, siyasi, ekonomik ve kültürel yaşantısıyla alakalı kapsamlı bilgiler vermesi bakımından Osmanlı tarih araştırmaları için elzem bir kaynaktır. Osmanlı tarihi araştırmacılarının, hukuk tarihi, şehir tarihi, sosyo-ekonomi tarihi ve daha birçok alan bakımından başvurduğu en önemli kaynaklardan biridir.

Çalışmamızda 106 Numaralı Tokat Şer’iye Sicili transkribe edilmiş olmakla birlikte sicilin kapsadığı 1905-1909 (H.1323/1327) tarihleri arasında Tokat’ın sosyo-kültürel, idari, ekonomik, dini ve hukuki yapısı hakkında önemli bilgilere ulaşılmıştır.

Çalışmamızın hazırlanma ve düzenlenme noktasında yüksek tecrübesiyle değerli katkılarda bulunan kıymetli hocam Dr. Öğr. Üyesi Sami Ağaoğlu’na ve desteğini benden esirgemeyen kıymetli ailem ve arkadaşlarıma çok teşekkür ederim.

ÖZ

Bu yüksek lisans tez çalışmasında 1905-1909 (H.1323-1327) tarihleri arasında kaleme alınmış “106 Numaralı Tokat Şer‘iye Sicil Defteri” nin transkripsiyonu yapılarak, defterdeki hükümler aracılığıyla o dönemdeki Tokat’ın hukuki ve sosyo-ekonomik yapısı üzerinde durulmuştur.

Bu çalışma içindikiler ve giriş kısmının ardından üç bölüme ayrılmıştır. İlk bölümde Osmanlı’nın klasik hukuk sisteminin işleyişi, Osmanlı’daki mahkeme kavramı, mahkemede görevliler, şer‘iye sicillerinin hukuk açısından tanımı ve kapsamı ile alakalı bilgiler verilmiştir.

Bu çalışmanın ikinci bölümünde ise transkripsiyonunu yaptığımız şer‘iye sicil defterinin kısa tanıtımı ve defterin kapsadığı dönemde Tokat’ın idari, sosyokültürel ve ekonomik yapısının değerlendirilmeye çalışılmıştır.

Son bölümde ise 106 Numaralı Tokat Şer‘iye Sicil Defteri’nin transkripsiyonu yapılarak defterdeki davaların özetleri tablo halinde sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Tokat; Şer‘iye Sicili; Kadı; Mahkeme; Hukuk

ABSTRACT

This thesis aims to transcribe “106 Tokat Ser’iye Register(Şer’iye Sicili) that belongs to the years 1905-1909(Hijri 1323-1327) and to dwell on Tokats’ legal, social and economical structures by the way of the documents in the register.

This work consist of three parts after the contents and introduction parts. In the first part, information about the functioning of the classical legal system of the Ottoman Empire, the concept of the court in the Ottoman Empire, the officials in the court, the definition and scope of the şer’iye registers in terms of law are given.

In the second part, the brief introduction of the ser’iye register book that we have transcribed and the administrative, socio-cultural and economic structure of Tokat in the period covered by the book were tried to be evaluated.

In the last section, carefully prepared summaries of the cases in our ser’iye registry book are included in the study and the transcription of Tokat Ser’iye Registry Book numbered 106 is included.

Keywords: Tokat; Court Records; Kadi; Court; Law

ARŞİV KAYIT BİLGİLERİ

Tezin Adı	106 Numaralı Tokat Şer'iyeye Sicilinin Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi
Tezin Yazarı	Enes Furkan ÇOLAKOĞLU
Tezin Danışmanı	Dr. Öğr. Üyesi Sami AĞAOĞLU
Tezin Derecesi	Yüksek Lisans Tezi
Tezin Tarihi	2022
Tezin Alanı	Tarih Ana Bilim Dalı
Tezin Yeri	KBÜ/LEE
Tezin Sayfa Sayısı	345
Anahtar Kelimeler	Tokat; Şer'iyeye Sicili; Kadı; Mahkeme; Hukuk

ARCHIVE RECORD INFORMATION

Name of the Thesis	Transcription and Evaluation of Court Record of number 106
Author of the Thesis	Enes Furkan ÇOLAKOĞLU
Advisor of the Thesis	Assist. Prof. Dr. Sami AĞAOĞLU
Status of the Thesis	Master Degree
Date of the Thesis	2022
Field of the Thesis	History
Place of the Thesis	KBU/LEE
Total Page Number	345
Keywords	Tokat; Court Records; Kadi; Court; Law

KISALTMALAR

a.g.e.	: Adı geçen eser
a.g.m.	: Adı geçen makale
a.g.t.	: Adı geçen tez
C.	: Cilt
Çev.	: Çeviren
DİA.	: Diyanet İslam Ansiklopedisi
ed.	: Editör
H.	: Hicri
İA.	: İslam Ansiklopedisi
IRCICA.	: İslam Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi
M.Ö.	: Milattan Önce
M.S.	: Milattan Sonra
s.	: Sayfa
S.	: Sayı
TTK	: Türk Tarih Kurumu
TŞS	: Tokat Şer‘iyye Sicili

ARAŞTIRMANIN KONUSU

106 Numaralı Tokat Şer' iye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi.

ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ

Tezin amacı, 106 Numaralı Tokat Şer' iye Sicili ve diğer kaynaklar aracılığıyla 1905-1909 (H.1323-1327) arasında Tokat' ın Şehir tarihine ve genel tarihe katkıda bulunmaktır. Şer' iye Sicilleri ilk elden kaynak olmaları sebebiyle Osmanlı tarihçileri açısından önemli başvuru kaynaklarıdır. Tez, başvurduğumuz 106 Numaralı Tokat Şer' iye Sicil Defteri ışığında Őehirdeki aile yapısı, toplumun meslek dağılımı, ekonomik durumu ve sosyo-kültürel açıdan muhtevalı bilgi vermektedir.

ARAŞTIRMANIN KAPSAMI

Bu tezde, Osmanlı hukukunun yürütülmesi, Osmanlı hukukundaki yargı görevlileri, Şer' i Mahkemeler, Şer' iye Sicilleri ve 106 Numaralı Tokat Şer' iye Sicili' nin transkripsiyonu ve değerlendirilmesi yapılmıştır. Tezde yaptığımız araştırmanın kapsadığı tarihi aralığı M.1905-1909 (H.1323-1327) seneleridir.

ARAŞTIRMA HİPOTEZLERİ/PROBLEMLERİ

Tokat' a ait M.1905-1909 (H.1323-1327) tarihleri arasında tutulmuş Şer' iye sicilinde yer alan mahkemedeki davalarda toplumun yaŐantısının nasıl Şekillendiği ve o dönemki hukuk yapısının işleyişinin ortaya çıkarılmasıdır.

KULLANILAN YÖNTEM

Çalışmamızda 106 Numaralı Tokat Őeriyeye Sicilinin transkripsiyonu ve XIX. yüzyılda Tokat' ın tarihi, coğrafyası ve sosyo-ekonomik durumu hakkında bilgi verilmiştir. Bu çalışmamızda 106 Numaralı Tokat Őeriyeye Sicili temel alınarak o dönem hakkında bilgi alabileceğimiz kitap, dergi, makale ve diğer matbu eserlerden yararlanılmıştır.

GİRİŞ

TOKAT'IN COĞRAFYASI VE TARİHİ

Tokat Adının Menşei

Tokat şehrinin isim kaynağı ile ilgili farklı kaynaklarda farklı tartışmalar vardır. Hüseyin Hüsamettin *Amasya Tarihi* adlı eserinde Tokat isminin, bölgede Turan asıllı eski bir boy olan Togayıtlar'dan geldiğini aktarır. İsmail Hakkı Uzunçarşılı ise “surlu kent” manasında Tok-at isminin verildiğini, hatta komşu il Yozgat'a da “sursuz kent” manasında Yoz-kat denildiğini ifade eder¹. Fakat şehrin ismi konusunda en yaygın şekilde kabul edilen fikir Paul Wittek'in Tokat'ı, eserinde *Dokeia* (çanak şehir) manasında ifade etmesidir. Nitekim Tokat şehrinin dağların içinde çukur bir noktada konumlanması bu fikri güçlendirmiştir².

Tokat'ın Coğrafyası

Tokat, Karadeniz bölgesinin Orta Karadeniz bölümünde yer alır. Doğusunda ve güneyinde Sivas, batısında Amasya, kuzey ve kuzey doğusunda Ordu ve Samsun, güney batısında Yozgat bulunur. Orta Karadeniz bölümünü İç ve Doğu Anadolu'ya bağlayan şehir³, üzerinden Yeşilırmak aktığı için çok eski çağlarda Tokat ve Behzat deresi merkezli iki ayrı yakada kurulmuştur⁴. Yeşilırmağın varlığı Tokat'ın tarihten günümüze ırmak boyunca gelişmesine vesile olmuştur. Yeşilırmağın kollarından olan Tozanlı Nehri ve Çıkrık Çayı şehri, Yozgat'tan ayırmıştır⁵. Irmaklar ve nehirlerin yarar vadiler oluşturduğu Tokat şehri, güney kısmında Erbaa ve Niksar gibi iki verimli ovaya sahiptir⁶. İlk çağlardan günümüze bu ovalarda yoğun tarım yapılmıştır. Öyle ki Evliya Çelebi, seyahatnamesinde şehirde son derece verimli arpa yettiğini aktarmış ve Tokat'a Acem dilinde “Kancuh” yani *Arpa Çukuru* denildiğini ifade etmiştir⁷.

¹ “Tokat”, *Yurt Ansiklopedisi*, ed.Yücel Yaman, C.10, Anadolu Yayıncılık, İstanbul, 1984, s.7077.

² Sergon Erdem, “Tokat Kelimesi Üzerine Düşünceler”, *Türk Tarihinde ve Kültüründe Tokat Sempozyumu*, Şeyhülislam İbn Kemal Araştırma Merkezi, Ankara, 1987, s.14-16.

³ “Tokat”, *Büyük Larousse Sözlük ve Ansiklopedisi*, C.22, Milliyet Yayınevi, İstanbul, 1986, s.11580.

⁴ Tayyip Gökbilgin, “Tokat”, *İA*, C.12, İstanbul, 1979, s.400.

⁵ Şemsettin Sâmî, *Kamus'ü'l-Âlâm*, Cilt 3, s.1692.

⁶ “Tokat”, C.10 s.7065-7066.

⁷ Evliya Çelebi, *Seyahatname*, çev. Seyit Ali Kahraman, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2010, s.86.

Dünyadaki iki büyük ticaret yolundan İpek Yolu'nun geçtiği güzergâhta yer alan Tokat, bu güzergâhın işlek yolları üzerinde yer alan bir şehir olması ve çevresini çeşitli nehir ve dağların çevrelemesi sebebiyle savunulmaya çok müsait bir konumda yer almasını sağlamıştır⁸.

Osmanlı İdaresine Kadar Tokat

Tokat'ta yerleşimin başladığı tarih, Kalkolitik Çağ'a (M.Ö. 5000-3000) rast gelir. Özellikle Zile civarındaki Maşat Höyük, Artova'daki (Artukabat) Kayapınar Höyüğü ve Taşpınar Köyü, şehre Kalkolitik Çağ'dan kalmış bir mirastır⁹. Bu tarihten sonra Tokat'ta siyasi birlik oluşturan ilk devlet M.Ö. 1700'lü yıllarda Hititler oldu. Hititler'in M.Ö. 1200 yılları civarında yıkılmasıyla bölgeyi önce Frigler yönetmiş, daha sonra ise Kimmer ve İskit halkları gelmiştir¹⁰. M.Ö. 500'lü yıllarda Medler, Tokat'ta İskit ve Kimmer hâkimiyetini ortadan kaldırmış, M.Ö. 550 yılında ise Pers İmparatorluğu Tokat'ı ele geçirerek satraplık (eyalet) haline getirmiştir¹¹. Büyük İskender'in M.Ö. 300'lü yıllardaki Anadolu seferinde Pers İmparatorluğu yıkılmış ve Tokat, önce Büyük İskender'in daha sonra ise krallığını ilan eden eski bir satrap olan Ariarathes'in hâkimiyeti altına girdi¹². Büyük İskender sonrası Helenistik dönemde kurulan Kapadokya ve Pontus krallıkları arasında el değiştiren Tokat, Jül Sezar'ın M.Ö. 47 yılında Pontus kralı II. Pharnakes ile yaptığı Zela (Zile) Savaşı'nda Roma hâkimiyetine girdi. Hatta Sezar "*Veni, vidi, vici / Geldim, gördüm, yendim.*" adlı ünlü sözünü bu savaşta kurmuştur¹³. M.S. 395 yılına kadar Roma, daha sonra Doğu Roma (Bizans) hâkimiyetinde kalan Tokat şehrine Türkler'in ilk temasları 1015'deki Türk akınları ile yaşanmıştır. 1071 yılındaki Malazgirt Savaşı sonrası tamamen Türk yönetimine giren Anadolu topraklarında, Alparslan'ın ünlü komutanı Danişment Gazi Selçuklular'a tâbi bir şekilde Niksar merkezli beyliğini kurmuştur¹⁴. Şehir 1175'te tamamen Anadolu Selçuklularına ait bir toprak olmuş, 1243'teki Köseadağ Savaşı

⁸ Gökbilgin, *a.g.m.*, s.400.

⁹ Serhat Uslu, *Tarih Öncesi Çağlarda Tokat'ın Tarihi Coğrafyası*, (Erzurum, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2014), s.36.

¹⁰ Ali Açık, "Tokat", *DİA*, İstanbul, 2012, s.219.

¹¹ Açık, "Tokat", s.219.

¹² Mehmet Ali Kaya, *İlkçağ Tarihi ve Uygarlığı*, Pegem Akademi Yayıncılık, Ankara, 2016, s.245.

¹³ *Tokat İl Yıllığı*, 1967, s.28.

¹⁴ "Tokat", *Türk Ansiklopedisi*, C. 31, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınevi, Ankara, 1982, s.281.

sonrası ise Moğol kökenli İran merkezli İlhanlı Devleti Tokat'ı yönetmiştir¹⁵. İlhanlılar'ın Tokat valisi Timurtaş Paşa, Tokat halkının 1327'de isyanı sonrası Mısır'a kaçmış ve 1335'te İlhanlı hükümdarı Ebu Said Bahadır Han'ın ölmesi sonrası şehir, Anadolu'da kurulan Eretna Beyliği idaresine girdi¹⁶. 1381'e kadar Eretna Beyliği idaresinde kalan Tokat'ta, Kadı Burhanettin Ahmet Tokat'taki emirleri saf dışı bırakarak kendi devletini kurdu¹⁷.

Osmanlı İdaresinden Cumhuriyete Kadar Tokat

Tokat'ın Osmanlı idaresine girişi, I. Bayezit (Yıldırım) döneminde gerçekleşmiştir. I. Bayezit, Anadolu'da siyasi birliği sağlamak amacıyla 1398'de çıktığı seferde Candaroğulları, Karamanoğulları ve Kadı Burhanettin Devleti'nden bazı toprakları ele geçirmiş fakat Sivas ve Tokat bölgeleri Kadı Burhanettin Ahmet'in Akkoyunlu Karayülük Osman Bey ile yaptığı savaşta yenilip ölmesi üzerine halkın isteği ile Osmanlılar'a geçmiştir¹⁸. Önden oğlu Süleyman Çelebi'yi gönderdikten daha sonra Sivas'a gelen I. Bayezit, ele geçirilen bu yeni topraklara Torumtayzade Kaya Paşa'yı vâli olarak atamıştır¹⁹. Yıldırım Bayezit'in Tokat'a "Dârü'n-nasr" ismini verdiği ve burada para bastırdığı rivayet edilir²⁰. Ankara Savaşı sonrasında Tokat'ta Anadolu'nun diğer bölgelerindeki gibi herhangi bir bağımsız beylik ortaya çıkmamıştır. Bu durumun sebebi, Fetret Devri (1402-1413) sırasında Amasya ve Tokat bölgesinin Çelebi Mehmet'in nüfuzu altında kalmasına bağlanabilir²¹. I. Mehmet'in (Çelebi) 1413'te başlayan hükümdarlığı sırasında Osmanlı'nın daha önceden kurulmuş iki eyaletine ek olarak Sivas merkezli Tokat'ı da içine alan Rum Beylerbeyliği kuruldu ve paşa sancağı olarak Tokat belirlendi²².

Rum Beylerbeyliği II. Murat döneminde genişletilerek Çorum ve Canik Sancakları dâhil olmuştur. Eyalet merkezi 1413-1520 arasında Tokat ve Amasya

¹⁵ "Tokat", *Yeni Türk Ansiklopedisi*, C.11, İstanbul, 1985, s. 4134.

¹⁶ Gökbilgin, *a.g.m.*, s.403.

¹⁷ Gökbilgin, *a.g.m.*, s.404.

¹⁸ İlhan Şahin, "Kuruluşta Fetret Devrine Kadar Osmanlı Siyasi Tarihi", *Doğuştan Günümüze Büyük İslam Tarihi*, C. 10, İstanbul, 1986, s.162-163.

¹⁹ Gökbilgin, *a.g.m.*, s.404.

²⁰ Ahmet Şimşirgil, *Osmanlı Taşra Teşkilatında Tokat(1455-1574)*, (İstanbul, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 1990), s.20.

²¹ Mustafa Akdağ, *Türkiye'nin İktisadi ve İçtimai Tarihi*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2018, s.233.

²² Ali Açikel, "Rum Eyaleti" *DİA*, C. 35, İstanbul, 2008, s.225.

arasında değişse de gerek çeşitli isyanlar ve gerekse de 1472’de Akkoyunlular’ın Tokat ve Amasya’yı yağmalaması üzerine şehirlerin değeri azalarak yeni eyalet merkezi Sivas olmuştur. Tokat’ın bu süre zarfında 1455 tarihli tahrir defterinde “nahiye, 1485 tarihli defterde “vilayet” ve 1520 tarihli defterde “kaza” statüsünde olduğu görülür²³.

XVII. yüzyılın başlarında etkili olan Celali İsyanları, Anadolu’da nüfusun azalmasına ve çoğu köyün ortadan kalkmasına yol açmıştır. Gerek göç eden köylüyü geri getirmek gerek vergi kaynaklarının yeniden düzenlenmesini sağlamak amacıyla XVII. yüzyılın ikinci yarısında diğer Anadolu şehirlerinde yapıldığı gibi Tokat’ın idari taksiminde değişiklikler yapılmıştır. 1659 yılında “voyvodalık” statüsüne kavuşan Tokat, tımar teşkilatının çözülmesi ile birlikte halktan vergi toplama ve şehrin güvenliğini sağlama gibi görevler voyvoda adlı görevliye verilmiştir²⁴.

XVIII. yüzyılda Tokat’ta siyasi ve askeri istikrarın bozulması sebebiyle merkezi yönetimin etkisi azalarak köylü halkın, eşkıyadan korunabilmek için sığındığı ayanların nüfuzu artmıştır. Özellikle Tokat bölgesini idare eden Çapanoğulları önemli ayan ailelerindendir²⁵.

XIX. yüzyılın başında ayanların nüfuzu kırılmış ve II. Mahmut döneminde merkezi gücün yeniden yükseldiğı görülmüştür. Merkezi gücün yükselmesi ile beraber padişah II. Mahmut modernleşme hareketlerine yeni bir ivme kazandırmıştır. Özellikle Tanzimat Devri’nde Voyvodalık sisteminin kaldırılarak yerine “Muhassıllık²⁶” sistemi getirilmiştir²⁷. Ancak muhassılların görevlerini layıkıyla yerine getirememeleri sebebiyle 1842’de muhassıllık kaldırıldı ve kazalar müdürler aracılığıyla idare edilmeye başlandı²⁸. Nitekim Tokat muhassıllarından biri olan Hilmi Efendi, 1842’de vergi usülsüzlükleri sebebiyle halkla yaşadığı tartışma sonucu öldürülmüştür²⁹.

1864 Vilayet Nizamnamesi ile belki de taşra idaresinde en büyük çaplı değişiklikler meydana geldi. İlk olarak Tuna Vilayeti’nde uygulanan nizamname daha

---

²³ Murat Hanilçe, *16 Numaralı Tokat Şer’iyye Sicilinin Transkripsiyon Metni ve Değerlendirmesi*, (Tokat, Gazi Osman Paşa Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2009), s.47.

²⁴ Hanilçe, *a.g.t.*, s.48.

²⁵ Musa Çadircı, *Tanzimat Döneminde Anadolu Kentlerinin Sosyal ve Ekonomik Yapısı*, TTK, Ankara, 2013, s.12.

²⁶ Kelime anlamı tahsil edici olan muhassıl, Osmanlı’da vergi toplayan görevlilere verilen unvandır.

²⁷ Mehmet Beşirli, *Orta Karadeniz Kentleri Tarihi I: Tokat(1771-1853)*, C. 11, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Yayınevi, Ankara, 2005, s.23-24.

²⁸ Çadircı, *a.g.e.*, s.240-241.

²⁹ İlber Ortaylı, *Tanzimat Devrinde Osmanlı Mahalli İdareleri(1840-1880)*, TTK, Ankara, 2020, s.43.

sonra diğer Osmanlı topraklarına sirayet etmiş bu minvalde Anadolu'da 16 ayrı vilayet kurulmuştur³⁰. Bu 16 vilayetten olan Sivas vilayetinin 1864'te merkez ve Amasya şehirlerinden mürekkep iki sancak on dört kazası vardı. 1867 Vilayet Nizamnamesi ile Karahisar-ı Şarkî sancağı Sivas vilayetine eklendi³¹. Tokat bu on dört kazadan biri olmakla beraber I. Meşrutiyet devrine kadar kaza statüsünde bir kaymakam ile Sivas sancağına bağlı bir şekilde yönetilmiştir.

Tokat Kazası, 1879'da Sultan II. Abdülhamit'in iradesiyle sancak statüsüne kavuşturularak Sivas Vilayeti'ne bağlanmıştır. Padişah iradesinde Tokat'ın geçmişte olduğu gibi o dönemde nüfus ve gelirlerinin fazlalığı nedeniyle sancak yapıldığı belirtilmiştir³². Bu sayede Sivas Vilayeti'nde merkez, Amasya, Karahisar-ı Şarki ve Tokat ile birlikte sancak sayısı dörde yükselmiş ayrıca Canik ve Amasya sancaklarına bağlı Niksar, Erbaa ve Zile kazaları Tokat sancağına bağlanmıştır³³. 1920 yılına kadar sancak statüsünde kalan Tokat, çalışmamıza konu olan 106 numaralı şer'iyye sicilinin kaleme alındığı 1905-1909 yılları arasında dört kaza, yirmi beş nahiye ve toplamda altı yüz otuz yedi karyeye sahiptir³⁴.

Tokat şehri, Milli Mücadele döneminde işgale karşı direniş ve teşkilatlanmaya büyük destek vermiştir. Samsun'da kurulan Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nin bir şubesi Tokat'ta açılmış, İzmir'in işgali üzerine 20 Haziran 1919'da Niksar'da bir miting düzenlenmiştir³⁵. Ayrıca Mustafa Kemal Paşa'yı tutuklamak için görevlendirilen Ali Galip'in planı Mustafa Kemal Paşa'nın Tokat'a sığınması ve bilgilendirilmesi ile bozulmuştur³⁶. Tokat, 31 Mayıs 1920 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi vekillerinin aldığı karar ile Sivas'tan ayrılmış ve müstakil bir vilayet konumuna getirilmiştir³⁷.

---

³⁰ Ortaylı, *Türkiye Teşkilat ve İdare Tarihi*, s.61-62.

³¹ Mehmet Mercan, "Sivas Vilayeti'nin Teşkili ve İdari Yapısı(1867-1920)", *Osmanlılar Döneminde Sivas Sempozyumu Bildirileri*, C. 1, Sivas Valiliği İl Kültür ve Turizm Yayınları, Sivas, 2007, s.551.

³² Ali Açık, "Tokat Sancağının İdari Durumu ve Nüfus Yapısı", *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, C. 14, S. 2, Elazığ, 2004, s.333.

³³ Açık, "Tokat Sancağının İdari Durumu ve Nüfus Yapısı", *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, s.134.

³⁴ Şemsettin Sâmî, *Kamus 'ü'l - Âlâm*, Cilt 3, s.1693.

³⁵ *Tokat İl Yıllığı*, 1998, s.29-31.

³⁶ *Tokat İl Yıllığı*, 1998, s.29-31.

³⁷ Akyıldız, "Tokat Sancağının İdari Durumu ve Nüfus Yapısı", *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, s.134.

1. BÖLÜM

ŞER'İ MAHKEMELER VE ŞER'İYE SİCİLLERİ

1.1. Şer'i Mahkemeler

Osmanlı Devleti kurulduğu tarihten yıkıldığı 1922 tarihine kadar eski Türk örfi hukuku yanında İslam devleti olması sebebiyle şer'i hukuku tatbik etmiş bir devlettir. Şer'i hukukun, devletin daha beylik olduğu Osman Gazi döneminde icra edilmeye başlandığı görülür. Nitekim Osman Gazi 1289'da Karacahisar'ı fethettikten sonra Tursun Fakih'i bölgede kiliseden çevrilen bir caminin imamlığına ve şehrin kadılığına getirdi³⁸. Devletin genişlemeye başladığı I. Murat döneminde fethedilen her bölgede adaletin tesisi için birer kadı tayin edilmiş ve orduyla alakalı hukuki işlemler için kadıaskerlik teşkilatı kurulmuştur. Fatih devrinde ise kadıaskerlikler Rumeli ve Anadolu olmak üzere ikiye ayrılmıştır. İlk kadıaskerler İstanbul, Edirne ve Bursa gibi eski başşehirlerin eğitimli kadıları arasından seçilmiştir³⁹. Osmanlı Devleti'nde hukukun icrası, eski Türk-İslam devletlerinde olduğu gibi ikili yapı ile idare edilmiştir. İnsanların günlük yaşantısındaki her türlü hukuki sorunu kadı şer'i hukuk ile çözümlerken askeri suçlar ise kadıaskerin huzurunda örfi hukuk ile çözümlenirdi⁴⁰. Kadı'nın görev yaptığı mahkemeye şer'iyeye mahkemeleri ya da şer'iyeye sicillerinde sıkça geçen tabir ile "meclis-i şer" adı verilmiştir. Bu mahkemelerin yapıldığı müstakil bir makam olmadığı için genelde kadının evi, cami, mescid ve medreseler yargılama makamları olabildi⁴¹.

1.2. Şer'iyeye Sicilleri

Kadı sicili, kadı divanı, sicillât-ı şer'iyeye ve mahkeme kaydı gibi isimlerle anılan şer'iyeye sicilleri, Osmanlı'nın "kazâ" adlı taşra biriminin "kadı" adlı adlî yöneticisi veyahut onun yardımcısı olan nâib tarafından tutulan defterlerdir. XV. asırdan itibaren tutulmaya başlanan şer'iyeye sicilleri Osmanlı'nın yıkıldığı 1922 tarihine kadar

³⁸ Hasan Aksoy, "Dursun Fakih", *DİA*, C. 10, İstanbul, 1994, s.7.

³⁹ Refik Gür, *Osmanlı İmparatorluğu'nda Kadılık Müessesesi*, İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul, 2014, s.53.

⁴⁰ Halil İnalcık, *Türklük, Müslümanlık ve Osmanlı Mirası*, Kronik Yayınları, İstanbul, 2022, s.101.

⁴¹ Ahmed Akgündüz, "İslam Hukukunun Osmanlı Devletinde Tatbiki: Şer'iyeye Mahkemeleri ve Şer'iyeye Sicilleri", *İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi*, S. 14, 2009, s. 14.

tutulmaya devam etmiştir⁴². Şer'iyye sicilleri, Osmanlı taşrasında dili ve dini fark etmeksizin tüm toplumun hukuk, aile, sosyal ve ekonomik ilişkilerini yansıtan yegâne kaynaklardır⁴³. Bu kaynaklar noter, belediye işleri, vakıfların denetimi, vergi ve cizye alımı, fiyatların belirlenmesi (narh), ve askeri yazışmalar gibi ayrıntılı konuları içeren belgelerdir. Bu belgeler ise ilamlar, hüccetler, tezkireler, maruzlar, temessükler, çeşitli emir ve fermanları içerir⁴⁴.

1.3. Mahkemelerde Görev Yapan Kişiler

Osmanlı Devleti'nde, yargılama işlemi tek bir görevli yani kadı tarafından yapılmakla beraber kadıya mahkeme öncesi ve sonrasında yardım eden görevliler vardı. Günümüzde savcı, mübaşir ve kolluk görevlilerin yerini tutan bu yardımcı görevliler; nâib, kâtip, şuhûdü'l-hâl, muhzır ve kassamdır.

1.3.1. Kadı

Kadılık, Osmanlı Devleti'ne İslam medeniyetinden gelmiş hukuki ve idari bir teşkilattır. Kadı, İslam çağında şer'i hukuku tatbik eden yargı görevlisi iken Osmanlı devrinde yetkileri genişleyerek beledi müfettiş, mülki amir ve adli yargıç olmuştur⁴⁵. Hukuk dünyasında, toplumsal anlaşmazlıkları mahkemede şer'i hükümlere dayanarak karara bağlayan görevli olarak bilinen kadılara "hâkim veya hakim'üş-şer'" unvanları verilmiştir⁴⁶. Hukuki görevi haricinde Osmanlı taşrasında bir idâri birim olan kazanın yönetme görevi kadıya ait olduğu için bir bakıma devletin, taşrada halka karşı sözcüsü konumundaydı⁴⁷. Ayrıca günümüzde zabıta teşkilatının icra ettiği çarşı ve pazar teftişini de kadı yapar, bu teftişlerde kontrol ettiği fiyatları narh adlı defterine kaydederdi.

---

⁴² İsmail Hakkı Uzunçarşılı, "Şer'i Mahkeme Sicilleri", *Ülkü Halkevleri Dergisi*, C. 4, S. 23, Ankara, 1935, s.366.

⁴³ Yunus Uğur, "Şer'iyye Sicilleri", *DİA*, C. 39, İstanbul, 2010, s.8.

⁴⁴ Uzunçarşılı, "Şer'i Mahkeme Sicilleri", s.366-367, Talat Mümtaz Yaman, "Şer'i Mahkeme Sicilleri", *Ülkü Halkevleri Dergisi*, C. 12, S. 68, Ankara, 1938, s.155-156.

⁴⁵ İlber Ortaylı, *Hukuk ve İdare Adamı Olarak Osmanlı Devleti'nde Kadı*, Kronik Yayınları, İstanbul, 2016, s.19.

⁴⁶ Akgündüz, *a.g.m.*, s.16.

⁴⁷ İlber Ortaylı, "Osmanlı Devleti'nde Kadı", *DİA*, C. 24, İstanbul, 2001, s.73.

1.3.2. Nâib

Sözlükte “temsil etmek, vekâlet etmek” anlamındaki nevb kelimesinden türetilmiş nâib, “bir makamın sorumluluğunu asıl sahibi yerine geçici bir süre idare eden kimse” anlamındadır⁴⁸. Kadı tarafından seçilen bir nâibin, medrese de iyi tahsil gören, şer’i hukuku iyi bilen ve fıkıh alanındaki sorunları çözebilme yetisine sahip bir insan olmasına dikkat edilirdi⁴⁹.

1.3.3. Kâtip

Sözlüğe “ketb” sözcüğünden türetilerek geçirilen kâtip, Osmanlı’da “yazı işlerini yürüten, sekreter, yazıcı, noter muharrir” anlamında kullanılır⁵⁰. Medrese eğitimi alan kâtipler, tarafların iddia ve savunmaları ile şahitlerin ifadelerini belgeye geçiren görevlidir. Kâtipler, kadının en önemli yardımcıları olmakla birlikte görev yapılan yerin bilgili ve şair ruhlu insanlarından seçilmesine özen gösterilirdi⁵¹. Osmanlı’da Kâtip Çelebi, Celalzâde Mustafa ve Koçi Bey gibi simalar kâtiplikten başlayarak önemli makamlara gelmiş kişilerdir.

1.3.4. Şuhûdü’l-hâl (Şahitler)

Kadının diğer bir önemli yardımcısı olan şuhûdü’l-hâl yani şahitler sanıldığı gibi mahkemede görülen anlaşmazlığın şahidi değil daha çok yargılamanın şahididir. Bu yönüyle Osmanlı’da şuhûdü’l-hâlin, davanın görüleceği yerin güvenilir ileri gelen insanlarından olmasına özen gösterilirdi⁵². 5-6 kişiden oluşan şuhûdü’l-hâlin yargılama esnasında kadıya veya kadının verdiği karara karışma, etkileme gibi bir yetkisi yoktu. Görevleri sadece davanın işleyiş sürecini takip etmektir ve yine yaygın bir görüşün öne sürdüğü gibi batı hukuk yapısındaki jüri sistemiyle hiçbir alakaları yoktur⁵³.

⁴⁸ Casim Avcı, “Nâib”, *DİA*, C.32, İstanbul, 2006, s.311.

⁴⁹ Mehmet İpşirli, “Osmanlılar’da Nâib”, *DİA*, C. 32, İstanbul, 2006, s.312.

⁵⁰ Mustafa Sabri Küçükbaşçı, “Kâtip”, *DİA*, C. 25, Ankara, 2022, s.49.

⁵¹ Tufan Günfüz, *Osmanlı Teşkilat Tarihi El Kitabı*, Grafiker Yayınları, Ankara, 2012, s.364-365.

⁵² Mehmet Akif Aydın, “Osmanlı’da Hukuk”, *Osmanlı Devleti ve Medeniyeti Tarihi*, ed. Ekmelettin İhsanoğlu, (İstanbul: IRCICA, 1994), 1/399.

⁵³ Abdullah Saydam, *Osmanlı Medeniyeti Tarihi*, Kitapevi, İstanbul, 2015, s.302.

1.3.5. Muhzır

Sözlükte “hazırlama, huzura getirme” anlamında kullanılan ihzar sözcüğünden türetilen muhzır, Osmanlı’da davalı ve davacıları mahkemeye sevk eden görevlidir⁵⁴. Herhangi bir maaşı bulunmayan muhzırlar sadece mahkemeye sevk ettiği taraflardan hizmet karşılığı belirli bir ücret alırdı ve buna “ücret-i kadem” denirdi. Klasik dönemde genellikle yeniçeri bölüklerinden seçilen muhzırların görevleri bir yıl olmakla beraber divandan çıkan berat ile göreve başlardı. Eğer bir bölgede birden fazla muhzır varsa muhzırlar kendi aralarında bir amir seçer ve buna muhzırbaşı denirdi⁵⁵.

1.3.6. Kassam

Sözlükte “kasm” yani bölmek sözcüğünden türeyen kassam Osmanlı şer’i mahkemelerinde, ölen bir insanın ardından kalan mirası, varisleri arasında paylaşırma işlemini gerçekleştiren resmî görevlidir⁵⁶. Osmanlı’da kazaskere bağlı kassamlar ve mahalli kadılığa bağlı kassamlar olmak üzere iki tür kassam vardır. Kazasker kassamı, bir bölgede ölen resmî hizmet erbabının miras taksimini yapmakla, kadılığa bağlı kassam ise toplum arasından vefat eden birinin miras taksimini yapmakla görevliydi⁵⁷. Kadı ve kazaskerin miras taksiminden belirli oranda ücret almaları sebebiyle zaman zaman iki görevli arasında itilaf çıkmakta ve ölen kişinin mirasını kimin böleceğiyle alakalı tartışmalar yaşanmaktaydı⁵⁸.

---

⁵⁴ Recep Ahışalı, “Muhzır” *DİA*, C. 31, Ankara, 2020, s.85.

⁵⁵ Gündüz, *a.g.e.*, s.361.

⁵⁶ Said Öztürk, “Kassam”, *DİA*, C. 24, İstanbul, 2001, s.579.

⁵⁷ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Devleti’nin İlimiye Teşkilatı*, TTK, Ankara, 1988, s.121-122.

⁵⁸ Aydın, *Osmanlı Devleti ve Medeniyeti Tarihi*, s.400.

2. BÖLÜM

106 NUMARALI TOKAT ŞER'İYYE SİCİL DEFTERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

2.1. Defterin Tanıtımı

Çalışmamıza konu olan 106 numaralı Tokat Şer'iyye Sicil Defteri, T.C Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri'nin internet sitesinden temin edilmiştir. 106 Numaralı Tokat Şer'iyye Sicili'ndeki davalar 1905-1909 (H. 1323-1327) tarihleri arasında geçmektedir. Sicil 81 varak 159 sayfadan oluşmaktadır fakat tüm varaklar aynı dolulukta olmayıp sadece 142 sayfası doludur. Rika ve talik hatla yazılmış olan sicildeki davalar, ilk sayfasında euzu besmele ve alt tarafında Tokatlı bir Ermeni ailesinin seçeresi ile başlamaktadır. Defterde yer alan davaların yazım farklılıkları hükümlerin birden fazla kâtip tarafından kaleme alındığını göstermektedir.

106 Numaralı Tokat Şer'iyye Sicil Defteri'nde, şer'iyye sicillerindeki klasik bir kalıp olan hüküm sonunda “Şuhûdü'l-hal” bölümü bulunmayıp, davalı ve davacıların Müslümansa mühürleri gayrimüslimse imzaları bulunmaktadır. Defterde zaman zaman Arapça ayet ve kalıp ifadelerine rastlanılsa da temiz okunaklı bir Türkçe kullanılmıştır.

Defterde yer yer okuyamadığımız kelimeler olmuştur. Bu kelimeler; kelimenin silik olması, mikrofilm çekilirken kelimenin kararması, kelimenin yazıldığı yere mürekkebin fazla dökülmesi ve diğer sebeplerle okunamamıştır. Okunamayan kelimelerin olduğu yere (..) işareti konulmuştur. Okuduğumuz fakat yeterince emin olmadığımız yerlere ise sadece (?) işareti konulmuştur. Okumakta zorlandığımız kelimelerin çoğunluğu günümüzde mevcut bulunmayan Ermeni, Rum, Musevi gibi milletlerin şahıs isimleri ve özellikle cumhuriyet sonrasında adı değiştirilmiş karye, mahalle gibi idari birimlerdir.

2.2. Defterin Görülen Davalar Açısından İncelenmesi

İncelediğimiz 106 Numaralı Tokat Şer'iyye Sicili'nde davaların birçoğunda davacı olan kişi bir vekil aracılığıyla mahkemeye başvurmuştur. Defterde maruzatını yapan vekil kadıya ve onun görevlendirdiği naibe gelerek maruzatını arz eder. Maruzat,

deftere kâtip tarafından yazılırken genel bir kural çerçevesi içerisinde yazılır. Dava hükmü başlarken önce davacı ya da davacıların künyesi verilir. “*Tokad Sancağı mahallâtından Soğukpınar-ı Müslim Mahallesi ahâlisinden Türkî Hacı Mehmed oğlu Ahmed beyne ‘l-mezbûr Hacı Mehmed ve yine mahalle-i merkumede sâkin ve zât-ı mu‘arrefe Aişe Hatun bint-i İbrahim*”. Künye içinde belirtildiği üzere, davacı ya da davacıların ilk olarak nereli oldukları sonrasında lakapları, unvanları, isimleri ve babalarının ismi yazılırdı.

Daha sonra ise künye bitmeden önce vekilin unvanı ve ismi yazılarak künyenin sonunda mim konurdu. “*Vekîl-i müseccel-i şer’î Hatib-zâde Hasan Efendi ibn-i Hasan m.*”. Bu mim harfi sadece vekil tayin edilen davalarda değil davacıların bizzat başvurduğu davalarda da künye sonuna konmuştur. Harfin ne manaya geldiği tam olarak bilinmese de mevcut ya da mezkûr anlamında kullanılmak için künye sonlarına eklendiği kanaati oluşmuştur. Bu ifade, davacıların veyahut vekillerin maruzatı bildirirken orada bulduklarını bildirmek için kullanılmış olabilir.

Defterin tanıtımı bölümünde belirtildiği gibi davaların sonunda klasik şer’iyye sicillerindeki gibi bir “şühudü’l-hal” bölümü bulunmamakta onun yerine Müslüman davacı ve vekillerin mühürleri, Hristiyan davacı ve vekillerin ise imzaları bulunmaktadır. “*El-Vekîl(mühür), Müddeî(mühür), Şâhid-i Mezbûr(mühür)*”.

2.3. Defterde Yer Alan Dava Konuları

Defterde yer alan davaların özeti ayrı bir başlık altında verilmiştir. Bu başlıkta ise defterde yer alan davalar konularına göre sayılar ile ayrılacaktır.

Defterde toplamda 128 adet davaya rastlanılır. Defterde en çok kayıp hayvan davaları yer alır ve sayısı 43’tür. Bunu 20 dava ile borç talebi izler ve sonra sırasıyla, 9 adet alacak tahsili, 8 adet maaş talebi, 8 adet fuzuli müdahale davası, 6 adet mehir talebi, 5 adet zevciyete mürâat, 3 adet vakıf davası, 3 adet evlenme davası, 3 adet vakıf-mülk arazi anlaşmazlığı, 3 adet boşanma, 3 adet miras davası, 3 adet satış işlemi davası, 3 adet terekeden hisse, 2 adet nafaka talebi, 1 adet araziden hisse, 1 adet rıkka inkiyat yani kölelik, 1 adet ev talebi ve 4 adet farklı konularda davalar bulunur.

2.4. Deftere Göre Tokat Sancağının İdari Yapısı

2.4.1. Tokat Sancağında Bulunan Mahalleler

İslam devletlerinde sosyal dayanışma ve iletişimin gerçekleştiği mahalleler genellikle aynı etnik-dini yapıya sahip veya aynı mesleklere sahip insanların bir arada bulunmasıyla şekillenmekteydi. Osmanlı Devleti'ndeki mahalle teşkilatı bu ayırım sistemini devam ettirmiş olsa da farklı dinden insanların ya da farklı meslekten insanların bir arada yaşadıkları görülmüştür⁵⁹. Klasik dönemde bir caminin merkeze inşa edilmesiyle oluşan mahallelerin idaresini camilerin imamaları yürütmekteyken devletin idare sisteminin modernleştiği XIX. yüzyılda muhtarlıkların kurulmasıyla idareyi muhtarlar yürütmüştür⁶⁰. Mahalleler her türlü dayanışmanın, sosyal ve kültürel faaliyetin gerçekleştiği aynı zamanda vergi tahsili, asker alımı gibi işlerin düzenli işleyişinin yapıldığı temel idari birimdi. Vergi yükümlülüğü olan insanlar, oturdukları mahallelere göre vergi ve nüfus kayıtlarına geçirilmekteydi⁶¹.

106 numaralı Tokat şer'iyye sicilini incelediğimizde sicilin kayda geçirildiği 1905-1909 (H. 1323-1327) tarihleri arasında Tokat'ta 55 mahalle bulunmaktadır. Yukarıda bahsettiğimiz mahalle sistemindeki gibi Tokat'ta mahalleler, *Soğukpınar-ı Müslim ve Soğukpınar-ı Zımmi* örneğindeki gibi dini yapıya göre ya da *Debbağhane* mahallesi gibi iş koluna göre isimlendirilmekteydi. Fakat yine yukarıda belirttiğimiz gibi Osmanlı mahallelerinde farklı dinlere mensup halklar iç içe yaşayabilmekteydi; "*Soğukpınar-ı Müslim mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem fevt olan teba'a-i Devlet-i Aliyye'nin Ermeni milletinden Bedik oğlu Manok*".

⁵⁹ Ali Murat Yel ve Mustafa Büyükaşçı, "Mahalle", *DİA*, Cilt: 27, Ankara, 2003, s.324,325.

⁶⁰ İlber Ortaylı, *Türkiye Teşkilat ve İdare Tarihi*, Cedit Neşriyat, Ankara, 2008, s.305-306.

⁶¹ Özer Ergenç, "Osmanlı Şehrindeki Mahallenin İşlev ve Nitelikleri Üzerine", *Osmanlı Araştırmaları Dergisi*, Cilt: 4, Sayı: 4, Ankara, 1984, s.72.

Tablo 1. 106 Numaralı Tokat Şer'iyeye Sicili'nde Bulunan Tokat Mahalleleri

Abdül Fettah	Abdülkerim	Acemşir
Akdeğirmen	Akdeğirmen-i Müslim	Aleksan
Ankara	Beybağı	Beybağı-1 Kebir
Beybağı-1 Sagir	Çaşnigir	Cedit
Çay-1 Müslim	Cemalettin	Çehkanlı
Çifte Gölü	Çilehane	Debbağhane
Debbağhane-i Atik	Debbağhane-i Cedid	Dere
Geyras	Hacıhasan Bölüğü	Hacı İbrahim
Halit	Hoca Ahmet	Hoca İbrahim
Huruc	İçmesu	Kabe Mescidi
Karacalar Deresi	Kaya Çılgın	Keçeciler
Kiraz	Köprübaşı	Mahmut Paşa(Mahmud Beşe)
Mehmet Paşa(Mehmed Beşe)	Meydan-1 Müslim	Mihmad-1 Hacib-i Müslim
Mihmad-1 Hacib-i Zımmiye-i Müslim	Müslihittin	Kaya
Necip	Ortalı	Ömer
Pulur	Rüstem Çelebi	Samyeli
Sarı Gülek	Semerkant	Seyit Necmettin
Siyah Puş	Sufiyyun	Soğukpınar-1 Müslim
Soğukpınar-1 Zımmi	Taşçı	Tatar Hacı
Terbiye-i Sagir	Tıraş Dağı	Topçubağı
Veled-i Ayas	Yaş Meydan	Yarahmet
Yenibağı-1 Sagir	Zilli Hacı	Zincirlikuyu

2.4.2. Tokat'ın Nahiyeleri, Kazaları ve Karyelerinin İsimleri

Tokat Karyeleri

Cincife	Çardak	Dedeli
Dimorta	Dinar	Gelür
Güğümlü	Kızık	Malum Seyit Tekke
Taşlı Çiftlik	Toçak	Yağcı Musa

Artukabad (Artova) Nahiyesi

Tablo 2. 106 Numaralı Tokat Şer'iyeye Sicili'ndeki Artukabad Nahiyesi Karyeleri

Alpudere	Aşağı Avare	Arapviran
Ayazma	Ayazmay-ı Yeni	Bahtlu
Bolos	Fineze	Haris
Hoda	Kafarlı	Kızılca
Malum Seyit Tekke	Taşpınar	Yağcı Musa
Yatmış		

Kazabat Nahiyesi

Tablo 3. 106 Numaralı Tokat Şer'iyeye Sicili'ndeki Kazabat Nahiyesi Karyeleri

Asarcık	Biskenci	Çerci
Emir-i Said	Erkilet	Manastır
Pazar	Taşlık	Sunmak
Vavri	Yeniköy	

Komanat Nahiyesi

Tablo 4. 106 Numaralı Tokat Şer'iyeye Sicili'ndeki Komanat Nahiyesi Karyeleri

Acıpınar	El Musay-ı Sagir	Omala
Karadevle	Kart Osman	Kızıldere
Musullu	Zodi	Rencûy?

Taşabat Nahiyesi

Tablo 5. 106 Numaralı Tokat Şer'iyeye Sicili'ndeki Taşabat Nahiyesi Karyeleri

Boladan	Etekli	Karapınar
Kiranpa	Tasna	Sıtma Pınarı

Turhal Nahiyesi

Tablo 6. 106 Numaralı Tokat Şer'iyeye Sicili'ndeki Turhal Nahiyesi Karyeleri

Arzupınar	Cami-i Kebir	Çarıksız
Çivril	Hamam	Hamide(Hamide Boğazı)
Meydan	Munamak	Kova
Pazar	...?	

Selami Nahiyesi

Tablo 7. 106 Numaralı Tokat Şer'iyeye Sicili'ndeki Selami Nahiyesi Karyeleri

Almus-1 Kebir	Varzıl
---------------	--------

Erbaa Kazası

Tablo 8. 106 Numaralı Tokat Şer'iyeye Sicili'ndeki Erbaa Kazası Karyeleri

Ayan	Ayur Önü	İskili
Kale	Karlıkdere	Karsavul
Kızöldüren	Kozlu	Tazı
Tepekışla		

Niksar Kazası

Tablo 9. 106 Numaralı Tokat Şer'iyeye Sicili'ndeki Niksar Kazası Karyeleri

Çöl Bükü	Dönekse	Eryaba
Gözkes	Kadı	Kiremitli Mescit(mahalle)
Kirtanos	Kuyu Ağzı	Tepeyatak
Yenice		

Terme Kazası

Tablo 10. 106 Numaralı Tokat Şer'iyeye Sicili'ndeki Terme Kazası Karyeleri

Eynesil

Zile Kazası

Tablo 11. 106 Numaralı Tokat Şer'iyeye Sicili'ndeki Zile Kazası Karyeleri

Dikme Sükud	İsmail	Minare
Silis	Yağlıpınar	

2.4.3. Defterde Geçen Diğer Yer İsimleri

Amasya Sancağı

Tablo 12. 106 Numaralı Tokat Şer'ine Sicili'ndeki Amasya Sancağı Yerleri

Geldibereket Nahiyesi	Güzlük Karyesi	Hacıköy Kazası
Selim Karyesi	İnepazar Nahiyesi	Efte Karyesi
Mecitözü Kazası	Figani Karyesi	Ovacık Karyesi
Balıklı Karyesi		

Kastamonu Vilayeti

Tablo 13. 106 Numaralı Tokat Şer'ine Sicili'ndeki Kastamonu Vilayeti Yerleri

Bolu Sancağı	Düzce Kazası
--------------	--------------

Kayseri Sancağı

Tablo 14. 106 Numaralı Tokat Şer'ine Sicili'ndeki Kayseri Sancağı Yerleri

Karakürkçü Mahallesi

Samsun Sancağı

Tablo 15. 106 Numaralı Tokat Şer'ine Sicili'ndeki Samsun Sancağı Yerleri

Fatsa Kazası	Göynücek Karyesi
Çarşamba Kazası	Karacalar Karyesi

Sivas Vilayeti

Tablo 16. 106 Numaralı Tokat Şer'ine Sicili'ndeki Sivas Vilayeti Yerleri

Alibaba Mahallesi	Ağca Bölge Mahallesi	Kayseri Kapısı Mahallesi
Pulur Mahallesi	Şemsi Ferraş Mahallesi	Yahya Bey Mahallesi

Sivas Sancağı

Tablo 17. 106 Numaralı Tokat Şer’iye Sicili’ndeki Sivas Sancağı Yerleri

Aziziye Kazası	Çırçır Karyesi	Hafik Kazası
Ilıca Karyesi	Kilmigad Nahiyesi	Sarıyaprak Karyesi
Sagır Karyesi	Sarıyar Karyesi	Şarkışla Kazası
Tavşanlı Karyesi	Tozaklı Nahiyesi	Üyükyaylası Karyesi
Yıldızeli(Yenihan) Kazası		

Yemen Vilayeti

Tablo 18. 106 Numaralı Tokat Şer’iye Sicili’ndeki Yemen Vilayeti Yerleri

Cebel-i Asri

Yozgat Sancağı

Tablo 19. 106 Numaralı Tokat Şer’iye Sicili’ndeki Yozgat Sancağı Yerleri

Surre Sükud Mahallesi

2.5. 106 Numaralı Tokat Şer’iye Sicil Defterine Göre Tokat’ta Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Hayat

2.5.1. Sosyokültürel Hayat

2.5.1.1. Aile Yapısı

Akrabalık ilişkisi altında bir araya gelmiş insanların oluşturduğu, bir toplumun en küçük birimine aile denmektedir⁶². Türk toplumunda aile kavramının geçmişi çok eskiye dayanmakla beraber İslamiyet öncesinde Orhun Yazıtları’nda “*oguş*” kelimesi şeklinde aile kavramına rastlanılmıştır⁶³. Osmanlı’da ise ailenin genelde çekirdek ya da geniş aile şeklinde olduğu görülür. 106 Numaralı Tokat Şer’iye Sicili’ni incelediğimizde Tokat’ta geniş aile yapısına neredeyse hiç rastlanılmamıştır. Ailelerin geneli çekirdek olmak üzere çocuk sayıları arasında değişkenlik vardır.

Türkler’de ve Osmanlı’da babanın hâkim olduğu aile yapısına ataerkil (pederşâhi-patriarcal), annenin hâkim olduğu aile yapısına ise anaerkil (mâderşâhi-

⁶² Mehmet Akif Aydın, “Aile”, *DİA*, Cilt: 2, İstanbul, 1989, s.196.

⁶³ Yasemin Kurtoğlu, *Eski Orta Asya Türk Devletlerinde Aile*, TTK, Ankara, 2021, s.7.

matriarcal) denmektedir. İncelediğimiz defterde ataerkil aile yapısının yaygın olduğu görülür. Ancak yer yer kadınların aile üstünde sözünün geçtiği, o dönemki toplum içinde yüksek bir konumda olduğu da görülür. Örneğin Soğukpınar-1 Müslim mahallesinde yaşarken vefat eden Dizdar Ağazade Hacı Yakup Efendi'nin ölümü sonrasında Tokat Mal Müdürlüğü'nün Yakup Efendi'nin mallarına el koyması üzerine, eşi Nazife Nazike Hanım malların birçoğunun kocasına değil kendisine ait olduğunu iddia ederek dava açmış ve bunu kazanmıştı⁶⁴.

Şer'i hukukta evlilik gerçekleşirken kadına "mehr" adı altında nakit veya mal şeklinde bir bedel verilirdi. Bu bedel, evlilik gerçekleşmeden önce "mehr-i muaccel", kocanın ölümü veya boşanma gerçekleşmesi sonrasında terekeden verilmek üzere "mehr-i müeccel" şeklinde iki kısımda verilirdi⁶⁵. İslam hukuku açısından mehrin anlamı bir erkeğe göre daha narin olan kadının haklarını ve geleceğini korumaktı⁶⁶. Çalışmamıza konu olan defteri incelediğimizde karı-koca meseleleriyle ilgili davalar büyük bir yekûn tutar. Bu meselelerden en mühim olanlarından birisi de mehr talep davalarıdır. 106 Numaralı Tokat Şer'iyye Sicili'nde mehir davalarında genellikle kadınların mağdur edilmediği, haklıklarını ispat ettikleri sürece mahkeme heyeti tarafından lehlerine karar verilirdi. Defterde mehir davalarının ilginç bir yanı da kimi davacı ve davalı kadınların mehrinden vazgeçerek boşanmayı kabul etmeleridir. Örneğin Seyit Necmettin mahallesinden Sultan'ın, eve sarhoş gelen kocası Ali'den ayrılmak için başlangıçta mahkemeye başvurmasına ve mehrini talep etmesi fakat sonrasında mehrinden feragat ederek sadece boşanmaya talip olduğu görülür⁶⁷. Yine başka bir davada Soğukpınar-1 Müslim mahallesinden Gülsüm, mehrinden vazgeçerek anlaşmalı şekilde kocası Tombuloğlu Hasan'dan boşanmak istemiştir⁶⁸.

Kelime anlamı olarak "bağı çözmek" anlamına gelen talak yani boşanma, İslam hukukunda belirli bir lafla gelecekte nikâh bağına ortadan kaldıran ve sebep olmadan kocanın nikâhı sona erdiren eylemidir. Erkeğin böyle bir tasarrufa sahip olmasının sebebi boşanma durumunda maddi yükün altına girecek olmasıdır⁶⁹. Çalışmamıza konu olan defterde boşanma davalarının anlaşmalı-anlaşmasız olmak üzere farklı sebeplerle

---

⁶⁴ TŞS 106, 107/1.

⁶⁵ Mübahat S.Kütükoğlu, *Osmanlı'nın Sosyo-Kültürel ve İktisâdi Yapısı*, TTK, Ankara, 2020, s.7.

⁶⁶ Kütükoğlu, *a.g.e.*, s.7.

⁶⁷ TŞS 106, 101/1.

⁶⁸ TŞS 106, 21/1

⁶⁹ Talip Türcan, *İslam Hukuku El Kitabı*, Grafiker Yayınları, Ankara, 2012, s.484.

meydana geldiği görülür. Bu davalardan birinde Cemalettin mahallesinden Ali Mülazım torunu Hacı'nın, eşi Hasan Baloğlu torunu Şerife'nin kendisine ve dinine küfretmesi sonrası Şerife mahkemeye başvurmuş, mahkeme Şerife'yi haklı görerek boşanma işlemini gerçekleştirmiştir⁷⁰.

Çalışmamızda aile yapısı açısından önemli diğer bir konu evlilik-zevciyet durumlarıdır. Evliliklerin İslam hukuku çerçevesinde meydana geldiği Tokat'ta dikkate değer bir nokta; kadınların, istemediği evliliklerin gerçekleşmemesi durumudur. Defterde bununla ilgili birkaç dava vardır. Bunlardan birinde Kazabat'ın Vavri karyesinden Sıgırcıoğlu Hasan'ın, aynı karyeden Şerife ile bir vekil tayiniyle nişanlandığını fakat bir hafta sonra Şerife'nin evden kaçması sebebiyle mahkemeye başvurduğunu, Şerife'nin ise böyle bir nikâh akdinin hiçbir şekilde kendi rızasıyla gerçekleşmediği gibi nişanlandığını duyunca evden kaçtığını mahkemeye söylemesi üzerine Şerife haklı görülerek nikâh feshedilmiştir⁷¹.

Tezimizde kadınlar açısından diğer önemli bir husus mahkemeye çoğunlukla erkek bir vekil aracılığıyla başvurmaları ve savunmalarını o vekiller yoluyla gerçekleştirmeleri ayrıca şahitlikte bulunmamalarıdır. Bu durumun İslam hukukundan kaynaklandığı akıllara gelse de Nazife Nazike Hanım'ın alacak davasında Avaşi ve Misli Cihan adlı iki kadının mahkemede şahitlikte bulunması kadınların da şahitlikte bulunduğu gerçeğini ortaya koymaktadır⁷².

106 Numaralı Tokat Şer'iyye Sicili'nde kölelik ve cariyeliğe dair çok fazla vakaya rastlanılmamıştır. Fakat incelediğimiz defterin en uzun davası kölelikle alakalı bir davadır. Artukabat'ın Yağcı Musa karyesinden Mergüzzade Hacı Hasan Bey'in kölesi ve cariyesi olan Osman Bey ve Fatma Hanım'ın altı çocuğu üzerine rıkka inkiyat yani köleliğin vecibelerini yerine getirmeleri köleliğe razı gelmeleri için açılan davada epeyce vekiller dinlenmiş, şahitler devamlı surette ifade verip durmuştur. Davanın konusu kadar sonucu da şaşırtıcı olmuş ve mahkeme, altı kardeşin aleyhine karar vererek köleliğe razı gelmeleri yönünde karar vermiştir⁷³.

---

⁷⁰ TŞS 106, 35/1.

⁷¹ TŞS 106, 31/1

⁷² TŞS 106, 116/3

⁷³ TŞS 106, 79/1

2.5.1.2. Kullanılan İsim ve Lakaplar

İsimler

Tablo 20. 106 Numaralı Tokat Şer'îye Sicilindeki Müslüman Erkek ve Kadın İsimleri

Müslümanlar							
Erkekler				Kadınlar			
Abbas	Abduhi	Abdullah	Abdurrahman	Abide	Akgül	Atike	Ayşe
Abdülba ha	Abdülba ki	Abdülgani	Abdülhali m	Cemile	Dudu	Elif	Emine
Abdülha mit	Abdülka dir	Abdüllatif	Abdülmec it	Esmâ	Fatma	Fitnat	Gülsüm
Abdülme nnan	Abdülmü ttalib	Abdülsame t	Abidin	Hafize	Hamide	Hanife	Hanpınar
Ahmet	Ali	Ali Rıza	Arif	Hatice	Havva	Hayriye	Kerime
Arslan	Asım	Aşur	Avni	Kezban	Lütfiye	Melek	Mevlüde
Aziz	Azmi	Bade	Barak	Mihriye	Misli Cihan	Müslime	Nadide
Basri	Bayram	Bedic	Behçet	Nazife	Nazike	Nefise	Nene
Bekir	Bektaş	Beşer	Beşir	Nevide	Pembe	Rabia	Resmiye
Bilal	Cafer	Canbek	Canbolat	Rukiye	Saliha	Saniye	Selime
Candar	Cebrayil	Cihan	Civan	Sultan	Suzan	Sıdika	Sündüs
Cuma	Davut	Demir	Derviş	Sürur	Şakire	Şerife	Şükriye
Dursun	Ebu Bekir	Emin	Emrah	Ümmü Gülsüm	Tuti	Zahide	
Esat	Ethem	Eyüp	Faik				
Fehmi	Feyzulla h	Gazi	Göyünç				
Hacbi	Hakkı	Halil	Hamdi				
Hamit	Hamza	Hankeri	Haris				
Hasan	Hayat	Hayri	Himmet				
Hulusi	Hurşit	Hüseyin	Hüsnü				
Hıdır	İbiş	İbrahim	İdris				
Karib	Kasım	Kazım	Kemal				
Kenan	Kudsi	Kurban	Latif				
Loyan	Mahmut	Mazhar	Mehmet				
Mevlüt	Mirza	Muhittin	Muhsin				

Musa	Mustafa	Mükremin	Naci
Nafiz	Nafiz	Nigar	Nizam
Nuh	Numan	Nuri	Osman
Ömer	Paşa	Pehlivan	Ramazan
Recep	Refik	Reşit	Rüştü
Rıdvan	Rıfat	Rıza	Sabit
Sabri	Sadullah	Sadık	Sait
Salih	Satı	Sefer	Selahattin
Selim	Selman	Serkes	Servet
Seyit	Sinan	Süleyman	Sıtkı
Şaban	Şakir	Şamil	Şerif
Şevket	Şuayp	Şükrü	Şüruh
Taha	Tahir	Tahsin	Tayyar
Taşdan	Tevfik	Timur	Toka
Vakkas	Vehbi	Velettin	Veli
Yahya	Yakup	Yusuf	Zahidi
Zekeriya	Zeki	Zorbey	

Tablo 21. 106 Numaralı Tokat Şer'iyeye Sicilindeki Ermeni Erkek ve Kadın İsimleri

Ermeniler							
Erkekler				Kadınlar			
Agop	Andon	Artin	Asadur	Anna	Armine	Aygül	Dirihu
Atam	Avadis	Ağya	Bedik	Filig	Firuz	İlmun	Makrohi
Begos	Berik	Dikran	Dönek	Marim	Mariye	Maryem	Nartohi
Estefan	Gassam	Gayvir	Hanok	Nemzar	Nevres	Oskohi	Pirab
Haçik	Hmayan	Kapril	Karabet	Piruz	Takuhi	Varvara	
Kasbar	Kifork	Krikor	Lazar				
Liyon	Makris	Manok	Mardiros				
Mekir	Mersis	Mikail	Miran				
Morik	Nazariyet	Nersis	Nikola				
Nişan	Ohan	Ohannes	Osib				
Ovakim	Peter	Rufail	Samat				
Serkis	Simon	Tarvin	Tavir				
Viçon	Yakos	Yusufaki	Yorgi				
Yovan	Zador	Zahar					

Tablo 22. 106 Numaralı Tokat Şer'ıye Sicilindeki Rum Erkek ve Kadın İsimleri

Rumlar							
Erkekler							
Anastas	Anday	Atam	Bavli	Bedros	Civan	Dimek	Diyor
Hanibi	Haralanbo	Hristo	İhanet	İlya	İstavri	Kostanti	Mağdis
Murat	Nikola	Por	Sava	Simon	Tanas	Timyos	Todor
Ustatyos	Vasıl	Yakem	Yorgo	Zom			

Tablo 23. 106 Numaralı Tokat Şer'ıye Sicilindeki Musevi Erkek ve Kadın İsimleri

Museviler							
Erkekler				Kadınlar			
Abraham	Arslan	Avram	Denayil	Dina	Diyament	Ester	Senyore
Eliat	Eliezer	Ferhat	Gavrail	Zain			
Haim	Harun	Hayil	İsak				
İshehar	Mihail	Mizrahi	Nahman				
Niçor	Osik	Rafael	Rencur				
Robin	Tanyel	Timur	Yako				
Yasef	Yehiyel	Yoel	Yusuf				
Şerlamon							

Lakaplar

Defteri incelediğimizde günümüzde soyadı yerine geçen lakap ve unvanların Müslüman ve gayrimüslim halka, yaptıkları meslek, baba-dede isimleri, memleketleri ve fiziksel veya ruhsal bir takım özelliklerine göre verilmiş olduğu görülür. Lakap ve unvanların o dönemde sosyal hayat açısından mühim bir yer kaplaması sebebiyle aşağıda defterde geçen lakaplar verilmiştir;

Tablo 24. 106 Numaralı Tokat Şer‘iyye Sicili’ndeki Lakaplar

Karkanlı	Kirmani	Köse	Pirek	Hacı
Hamseci	Kasaba Mübaşiri	Delal	Mela	Molla
Kadiri Şeyhi	Mutyap	Kundakçızade	Koçhisarızade	Hattatzade
Bakkalzade	Hamamcızade	Muhzırbaşızade	İzmirlizade	Kabaşzade
Nasuhzade	Binbaşızade	Müftüzade	Kızılköyzade	Pervizzade
Saruhanzade	Yolasıǧmazzade	Çadırcızade	Elmacızade	Elmazade
Hatunzade	Serköyzade	Yaprakçızade	Yuvarlakzade	Yağcızade
Kudalzade	Topaçzade	Buzcuzade	Kağıtzade	Mergüşzade
Aksu Hocasızade	Kirgiros Ağasızade	Ebukzade	Arslanzade	Sakizade
Müfitezade	Kemerlizade	Akçelizade	Balcızade	Müezzinzade
Bağzade	Parçacızade	Muratzade	Ahurzade	Hafızzade
Kadıızade	Terekçizade	Leblebicizade	Sıracbaşızade	Kulzade
Dizdar Ağasızade	Andız Ağasızade	Turşuzade	Gürciyan	Kadifeyan
Morikyan	Kürdcıyan	Kazgancıyan	Kazaryan	Bulguryan
Süzmeçıyan	Makruhçıyan	Begyan	Delibaşoǧlu	Sürücüoǧlu
Müftüoǧlu	Abdaloǧlu	Karakocaoǧlu	Püsküllüoǧlu	Gülağaoǧlu
Kocaoǧlu	Karacaoǧlu	Aşuroǧlu	Ekmekçioǧlu	Fakioǧlu
Manendoǧlu	Deli Yüzbaşioǧlu	Kestaneoǧlu	Helvacıoǧlu	Kel Amiroǧlu
İmirzeoǧlu	Ağaoǧlu	Sıǧırcıoǧlu	Kademoǧlu	Kademlioǧlu
Safırcıoǧlu	Somuncuoǧlu	Hasıloǧlu	Gülleccıoǧlu	Arslanoǧlu
Tıkmanlıoǧlu	Çorbacıoǧlu	Mekkelioǧlu	Mücerredoǧlu	Mülazımoǧlu
Tombuloǧlu	Baloǧlu	Çınaroǧlu	Gezıroǧlu	Haccaloǧlu
Kabaoǧlu	Nahşıroǧlu	Alay Beyoǧlu	Ağacıoǧlu	Mucıloǧlu
Tayoǧlu	Eskıcıoǧlu	Sofuoǧlu	Tandıroǧlu	Sakaoǧlu
Mehereccıoǧlu	Karabeyoǧlu	Karaoǧlu	Suhanlıoǧlu	Kalalıoǧlu
Mollaoǧlu	Sarı Kahyaoǧlu	Karagözoǧlu	Kaydecıoǧlu	Akçelıoǧlu
Toramanoǧlu	Kayınoǧlu	Çavuşoǧlu	Çıraklıoǧlu	Müezzinoǧlu
İbişoǧlu	Gençoǧlu	Tavşanoǧlu	Keklikoǧlu	Keklikçioǧlu
Patrioǧlu	Keşkekoǧlu	Bekçioǧlu	Bölüköǧlu	Kayaoǧlu
Kayalıoǧlu	Öksüzöǧlu	Paşalıoǧlu	İmamoǧlu	Cumaoǧlu
Çukaoǧlu	Cebburoǧlu	Polatoǧlu	Arapoǧlu	Şikoşoǧlu
Meşıncıoǧlu	Cellatoǧlu	Nefesoǧlu	Leğencıoǧlu	Çeltıkıoǧlu
Topçuoǧlu	Öküzcüoǧlu	İslamoǧlu	Güllüoǧlu	Kuyucuoǧlu
Cumukoǧlu	Kazalıoǧlu	Nalbantoǧlu	Odabaşioǧlu	Kadıkıranoǧlu
Muytapoǧlu	Şeddeoǧlu	Kapıcıoǧlu	Yayvanoǧlu	Samuroǧlu
Samsunoǧlu	Hamsecıoǧlu	Arapgırlıoǧlu	Hekımoǧlu	Barutçuoǧlu

Güzeloğlu	Karlıoğlu	Tokmakoğlu	Köy Ağasıoğlu	Keşoğlu
Kerveşoğlu	Cılızoğlu	Kalpakoğlu	Kazabatlıoğlu	Surcuoğlu
Tamircioğlu	Köylüoğlu	Bilişoğlu	Kavaklıoğlu	Kuğuoğlu
Samanoğlu	Partaloğlu	Karagüllüoğlu	Boduroğlu	Kurbanoğlu
Satioğlu	Kımanoğlu	Hunluoğlu	Tarakçıoğlu	Tiryakioğlu
Sırmaşıkıoğlu	Dünbeloğlu	Katıroğlu	Bezirganoğlu	Yalakoğlu
Süknaoğlu	Alemdaroğlu	Bünyadoğlu	Herislioğlu	Kellecioğlu
Sarioğlu	Pehlivanoğlu	Desteoğlu	İplikçioğlu	Ayanoğlu
Turhallıoğlu	Devecioğlu	Çolakoğlu	Soytarioğlu	Değirmencioğlu
Basmacıoğlu	Gassamoğlu	Koloğlu	Çocukoğlu	Altıparmak
Kabakçioğlu	Körgözoğlu	Bozokluoğlu	Mataracıoğlu	Karamanlıoğlu
Kassarcıoğlu	Fevrioğlu	Belaşoğlu	Acılıoğlu	Hahamoğlu
Selamoğlu	Kanepoğlu	Sivrioğlu	Çengeoğlu	Fındıkoğlu
Ökseoğlu	Sağıroğlu	Kendimoğlu	Dağcıoğlu	Ekşioğlu
Baklacıoğlu	Pabuçcuoğlu	Köseoğlu	Keloğlu	Beşalisoğlu
Gebeşoğlu	Uzunoğlu	Kumluoğlu	İreklioğlu	Kocabıyıkıoğlu
Tünaloğlu	Çortanoğlu	Kavasoğlu	Ekmekyemezoğlu	Bıçakcıoğlu
Veletioğlu	Cevizoğlu	Kavukoğlu	Mandıracıoğlu	Otuzbiroğlu
Mutafoğlu	Kemkaşlıoğlu	Nakioğlu	Kuzuluoğlu	Kariboğlu
Hatipoğlu	Iraklıoğlu	Göbekoğlu	Odacıoğlu	Hacıoğlu
Teknecioğlu	Zaptıyeoğlu	İç Ağasıoğlu	Elifoğlu	Gevreklioğlu
Kadioğlu	Vanlıoğlu	Sarbanoğlu		

2.5.1.3. Defterde Yer Alan Görevliler

Tablo 25. 106 Numaralı Tokat Şer'ıye Sicilindeki Resmi Görevliler

Görevli Adı	Görevi
Nuri Efendi	Tokat Müftüsü
Ethem Efendi	Tokat Mal Muhasebecisi
Ahmet Hamit Efendi	Tokat Duyun-1 Umumiye Memuru
Abdülkadir Efendi	Tokat Aşı Memuru
Mülazım Mustafa Efendi	Çehkanlı Mahallesi Debevi Memuru
Hacı Ahmet Efendi	Eytam Müdürü
Tevfik Efendi	Kazabat Nahiye Müdürü
Yakup Efendi	Tokat Naibi
Mustafa Hilmi Efendi	Tokat Naib-i Esbakı
Mustafa Kuzu Efendi	Tokat Naib-i Esbakı
Zahidi Efendi	Tokat Naib-i Esbakı
Mazhar Efendi	Tokat Naib-i Esbakı
Faik Efendi	Hazine Vekili
Ahmet Efendi	Kasaba Mübaşiri

Bedos Efendi	Reji Memuru
Rüştü Efendi	Mahkeme Kâtibi
Ali Efendi	Zabtiye Kâtibi
Osman Azmi Bey	Hamidiye Süvari Alayı Kumandan Kaymakamı
Ali Efendi	Alay Kâtibi
Tevfik Efendi	Tokat Jandarma Zaptiya Tabur Kâtibi
Refik Nafiz Efendi	Tokat Muhasebe Kalemi Masraf Kâtibi
Asım Efendi	Başkatib
Halil Efendi	Musahhar Vekili
Ali Efendi	Huruç Mahallesi Muhtarı
Gazi Efendi	Ovacık Karyesi İmamı
Hamza Efendi	Ovacık Karyesi Birinci Muhtarı
Tahir Efendi	Ovacık Karyesi İkinci Muhtarı
Pehlivan Efendi	Ovacık Karyesi İhtiyar Heyeti Azası

2.5.1.4. Kullanılan Ev Eşyaları

İncelenen defterde tereke taksimi ile alakalı davaların azlığı sebebiyle evlerin genelinde ne tarz eşyalar olduğu bilinmemektedir. Fakat birkaç alacak-verecek davasında ev eşyalarının adlarının geçmesi bize biraz fikir vermektedir. Eşyaların önünde kullanılan dokuma türü, kullanım tarzı ve imalat maddelerinin isimleri bize o dönemde Tokat'ta kullanılan eşyaların nerede, hangi maddeden üretildiği konusunda bilgiler verir.

Tablo 26. 106 Numaralı Tokat Şer'iyeye Sicilindeki Ev Eşyaları

Döşek	Evani-i nühasiyye	Kebir çini tabak
Yorgan	Dikiş makinesi	Su bardağı
Yastık	Kıl çuval	Kebir yan minderi
Kilim	Çadır	Çaput memlu minder
Ot makat	Basma saat	Sandık
Ot yastık	Çay takımı	Yün memlu döşek
Makat	Sim sürmedan	Kebir şamdan
Minder	Sagir peynir tabağı	Sagir şamdan
Publa	Nuhas tava	Yemek kazganı
Çamaşır leğeni	Nühas ibrik	Çorba tası
Nühas şerbet tası	Nühas sahan	Bulgur değirmeni
Maa kapak nühasi kazgan	Sagir sahan	Değirmen
Ot memlu yastık	Çaput minder	Ot memlu sagır makad

Çadır pencere perdesi	Basma makat	Sigara tahtası
Lamba tahtası	Şerbet küpü	İskemle
Sandalye	Saat	Nühas mea kabak sahan
Nühas tencere	Soba mea tahta	Bidon
Kaşık	Çinko tabak	Lamba
Mea tabak fincan	Kahve kutusu	Sürahi şişe
Duhane tablası	Çinko eleği	Çiçeklik
Satır	Abdest leğeni	Çinko çorba tası
Yemek kepçesi	Kepçe	Çinko tava
Nühas tepsi	Turşu küpü	Şurup küpü
Yatak perdesi	İskara	Kaz tenekesi
Tütün tenekesi	Sac ayağı	Havlu
Fırça	Ocak perdesi	Sagir meşe
Kebir meşe	Billur kapaklı tatlı kabı	Çiçekli kebir fotoğraf
Sac mangal	Sacaltı tavası	Çift-i nal
İskara		

2.5.1.5. Giysiler

İncelediğimiz defterde yine tereke kayıtlarının yetersizliği sebebiyle insanların sahip oldukları giysiler hakkında fikir oluşturacak çok fazla örnek yoktur. Fakat yine alacak-verecek davalarında ismi geçen giysiler vardır.

Tablo 27. 106 Numaralı Tokat Şer'iyeye Sicilindeki Giysiler

Altunî fes	Kebir setre	Şal
Kılabdanlı püskül	İdare labisi	Resmî elbise
Lahuri şal	Kılabdanlı kefiye	
İpekli gömlek	Naleyin	

2.5.1.6. Ziyet Eşyaları

Defterimizde incelediğimiz alacak-verecek davalarında ziyet eşyalarının genelde altın ağırlıklı olduğu, bunun haricinde inci ve gümüş gibi madenlerden oluştuğu da görülür. Özellikle borç tahsilatının konu olduğu davalarda mecidi altınının çokca geçmesi onun insanlar arasında bir yatırım aracı olarak kullanıldığı düşüncesini akla getirir.

Tablo 28. 106 Numaralı Tokat Şer'ine Sicilindeki Ziyet Eşyaları

Mecidi altını	Sim sürme	Altın kolbağı
Altın yüzük	Altın hurda yüzük	Doğma orta altını
Elmas iğne	Dal inci	Sim hurda yüzük
Gazi altını	Mahmudiye altını	Elmas iğne
Mercan tespih	İnci	Damla kaşlı altın yüzük
Elmas küpe	Sim bilezik	Beşi birlik

2.5.1.7. Silah ve Türevi Eşyalar

Tablo 29. 106 Numaralı Tokat Şer'ine Sicilindeki Silah ve Türevi Eşyalar

Bıçak	Gümüş hamaylı
Hamaylı	Kılınç

2.5.2. Ekonomik Hayat

Günümüzde Tokat, Türkiye'nin geçmişi eskiye dayanan ama ekonomik anlamda geri kalmış bir şehri gibi gözüke de Osmanlı zamanında özellikle 16. ve 17. yüzyıllarda nüfusu 7-8 binden 13-15 binlere dayanmış üretimin çeşitli ve fazla yapıldığı büyük bir kenti⁷⁴. Celali İsyancıları, her ne kadar 17. yüzyılda Anadolu'nun demografik yapısını bozmuş ve güvenlik kaybına yol açmışsa da Tokat bu kayıpları en az yaşamış ve büyümesini sürdürmüş bir şehir olmuştur. Tokat'ın, 16. yüzyılın sonlarından 19. yüzyılın ortalarına kadar bu denli büyük bir şehir olmasının sebebi, hem transit ticaretin gerçekleştiği İpek Yolu üzerinde bir konumda yer alması hem de coğrafi koşullar gereği yerel halkın hayvancılık ve tekstil üretimi ile uğraşmasıdır⁷⁵.

⁷⁴ Mehmet Genç, *Osmanlı İmparatorluğu'nda Devlet ve Ekonomi*, Ötüken Neşriyat, İstanbul, 2021, s.270.

⁷⁵ Genç, *a.g.e.*, s.271-272.

2.5.2.1 Meslek Grupları

Tablo 30. 106 Numaralı Tokat Şer'iyeye Sicilindeki Meslek Grupları

Abacı	Gardiyan	Mülazım
Arabacı	Kahveci	Naib
Aşçı	Kâhya	Nalband
Berber	Kasap	Odacı
Çıkrıkçı	Katırcı	Semerci
Çoban	Kebabçı	Senetçi
Çorakçı	Keçeci	Süreççi
Debbağ	Kürekçi	Tahsildar
Demirci	Kuyucu	Terzi
Ekmekçi	Manav	Tuzcu
Hafız	Muallim	
Eskici	Muhzır	

Çalışmamızda incelediğimiz sicilde 20. yüzyılın başında Tokat'ta meslek gruplarının çok çeşitli olduğu görülür. Bunlardan; berber, demirci, hafız ve kasap gibi bazı meslek dallarının bugün dahi devam ettiği, fakat çorakçı, keçeci, hamseci ve abacı gibi bazı meslek dallarının günümüzde mevcut olmadığı görülür.

2.5.2.2. Tarım ve Hayvancılık

Tablo 31. 106 Numaralı Tokat Şer'iyeye Sicilindeki Hayvanlar

Alkır esb	Aygır esb	Boğa
Camus conbası	Camus düğesi	Camus öküzü
Dana	Davar	Deve
Düğe	Esb(At)	Ester
İnek	Karasığır öküzü	Karasığır tosunu
Kısrak	Katır	Karasığır yaşarı
Karasığır ineği	Kulun	Merkeb(Eşşek)
Öküz	Tay	Tosun
Yaşar		

Çalışmamıza konu olan 106 numaralı Tokat Şer'iyeye Sicili'ndeki davalarda ekonomik hayat açısından büyükbaş hayvanların 20. yüzyıl Tokat toplumu için çok mühim bir yer teşkil ettiği anlaşılmaktadır. Öyle ki dava sayısı olarak sicilde en büyük bölümü hayvan kayıp davaları oluşturmaktadır. Okunan dava hükümlerinde hayvanların

değerlerinin 100 ila 400 kuruş arasında değiştiği görölmektedir. Hayvanların cinslerine bakıldığında içlerinde üretim için kullanılanların ve seyahat amaçlı kullanılanların olduğu görülür.

3. BÖLÜM

DEFTERDEKİ DAVA ÖZETLERİ VE 106 NUMARALI TOKAT ŞER'İYYE SİCİLİNİN TRANSKRİPSİYONU

3.1. Defterde Yer Alan Davaların Özetleri

Çalışmamızda defterde yer alan dava kayıtlarının her birinin özeti çıkarılarak dava özetlerine göre bir sınıflandırma yapılmıştır. Dava özetleri çıkarılırken hüküm sırası izlenmişse de bazı dava hükümlerinin devamı farklı sayfalarda yazılı olması sebebiyle anlam bağlamından kopmamak adına hükümler birlikte yazılmıştır.

Tablo 32. 106 Numaralı Tokat Şer'iyeye Sicilinde Yer Alan Davaların Özetleri

Belge Numarası	Belgenin Özeti
Sayfa 1/1	Tokat'ın Veled-i Ayas mahallesinden vefat etmiş Ermeni Leğenciyan Avadis'in varisi olduklarını iddia eden Leğenciyan Nişan, Avdis ve Ohannes'in, Leğenciyan Avedis'e ait tarladan hisselerini almak için mahkemeye başvurmalarına dair.
Sayfa 1/2	Leğenciyan Nişan, Avdis ve Ohannes adına şahitlik yapacak kişilerin kim olduklarına dair.
Sayfa 2/1	İçmesu mahallesinden Ermeni Papasoğlu Mardiros'un davayla alakalı şahitlik ifadesine dair.
Sayfa 2/2	Tatar Hacı mahallesinden Ermeni Karıncaoğlu Kırkor'un davayla alakalı şahitlik ifadesine dair.
Sayfa 2/3	Leğenciyan Avadis veledi Serkiz veledi Simon'un miras davasında Nartohi isimli şahsın hakkı olmadığı ve diğer hak beyan eden şahısların güvenilir olup olmadığının sorgulanmasına dair.
Sayfa 2/4	Şahitlerin buldukları mahallenin papaz ve ihtiyar heyetinden aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul olduğuna dair.
Sayfa 2/5	Leğenciyan Avadis'in miras davasında alacaklı şahısların eksik ve hatalı ifade verdikleri ve yeniden ifade vermeleri gerektiğine dair.
Sayfa 3/1	Leğenciyan Avadis'in tarlasından miras hisselerinin, davacı Leğenciyan Nişan, Avdis, Ohannes ve mahkemede bulunmayan Liyon ve Kifork'a hesaplanarak vekil Naci Efendi tarafından dağıtılmasının karar verilmesine dair.
Sayfa 3/2	Tokat'ın Soğukpınar-ı Müslim mahallesinden Ermeni Katolik milleti mensubu Rufailoğlu Kuyumcu Begos zevcesi Pirab'ın

	üzerine düşen mal ve eşyaların kızı Varvara'ya ait olduğunu, eşyalar üzerinde hiçbir hakkı ve alakası olmadığını kabul etmesine dair.
Sayfa 4/1	Artukabat'ın Ayazma karyesinden Mahmud oğlu Hüseyin Efendi'nin tarihten on bir gün önce evinin ahırından kaybettiği bir baş eşek ve bir baş atını bugün Tokat mal muhasebecisi Ethem Efendi elinde bulmasıyla tekrar talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 4/2	Davacı Mahmut oğlu Hüseyin Efendi'nin şahitlerinin kim olduklarına dair.
Sayfa 4/3	Davacı Mahmut oğlu Hüseyin Efendi'nin şahidi Mihmad-ı Hacib-i Zimmiye-i Müslim mahallesinden Güzel oğlu Melel Mustafa'nın şahitlik ifadesine dair.
Sayfa 4/4	Aynı mahalleden davacı Mahmut oğlu Hüseyin Efendi'nin şahidi Güzel oğlu Seyit Ağa'nın şahitlik ifadesine dair.
Sayfa 4/5	Şahitlerin buldukları mahallenin imam ve ihtiyar heyetinden aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul olduğuna dair.
Sayfa 4/6	Davacı Hüseyin Efendi'nin mahkeme tarafından haklı bulunduğu ve Ethem Efendi'nin elinde bulunan eşeğin Hüseyin Efendi'ye teslim edilmesinin karar verildiğine dair.
Sayfa 5/1	Soğukpınar-ı Müslim mahallesinden vefat eden Tatar Hacı Abdullah Ağa'nın kardeşi Türkî Hacı Mehmetoğlu Ahmet'in ve zevcesi Ayşe Hanım'ın, Abdullah Ağa'nın Tokat mal sandığında birikmiş olan iki bin yüz seksen dört kuruşu maaşını talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 5/2	Davacı Türki Hacı Mehmetoğlu Ahmet ve Ayşe Hanım'ın şahitleri Soğukpınar-ı Müslim mahallesi sakini Cılızzade Mehmet Efendi ve Pevrizzade Hafız Halil Efendi'nin şahitlik ifadelerine dair.
Sayfa 5/3	Şahitlerin buldukları mahallenin imam ve ihtiyar heyetinden aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul olduğuna dair.
Sayfa 5/4	Davacı Ahmet Ağa ve Ayşe Hatun'un mahkeme tarafından haklı görüldüklerine ve talep ettikleri iki bin yüz seksen dört kuruşun kendilerine teslim edilmesinin karar verildiğine dair.
Sayfa 6/1	Artukâbâd nahiyesine bağlı Eyüdere karyesinden Çerkez muhaciri Mehmet Ali Çavuş'un kölesi Kudsi'nin yedi sene önce evlendiği zevcesi Sünnetçioğlu kızı Emine'nin, Kudsi'ye itaat ve zevciyete mürâat etmeyip kaçması sebebiyle Kudsi'nin mahkemeye başvurmasına, Emine Hanım'ın zevciyeti kabul etmesine fakat Kudsi köle olduğu için kendisine eş olamayacağını

	ve iki sene önce söz verdiği halde kendisini darp etmesi üzerine kaçtığı iddia etmesine dair.
Sayfa 6/2	Tokat Müftüsü Nuri Efendi'nin ifadesine göre davacı Kudsi'nin boşanma ve davalı Emine'nin kölelik iddialarının dinlenmeye değer olmadığı ve boşanmanın geçerli olmayıp zeviyete hukukuna riayet edilmesinin lazım geldiğine dair.
Sayfa 6/3	Davalı Emine Hatun'un tekrar ifadesinde; kocası Kudsi'nin, yemin etmesine rağmen kendisini darp ettiği için babasının evine kaçtığına, Kudsi kendi evine götürmeye çalışsa da gitmediğine ve Kudsi ile asla izdivaçta bulunmadığını bunu da istenirse ispat edebileceğine dair.
Sayfa 6/4	Davacı Kudsi'nin vekili Hasan Efendi'nin ifadesinde; Emine Hatun'un, babasının evine kaçmadığı izinli şekilde gittiğini ve bu beyanda yapmış olduğu müdafanın reddedildiğine dair.
Sayfa 6/5	Hasan Efendi'nin tekrar ifadesinde; vekillik yaptığı Kudsi'nin, eşi Emine Hatun'u darp etmemek üzere yemin etmediği gibi darp dahi etmediğini ve aralarındaki zevciyet hala geçerli olduğunu beyan etmesine dair.
Sayfa 6/6	Davalı Emine Hatun cevabında; Kudsi'nin, kendisini darp ettiği gün kendisini eve götürmek için teklif etse de gitmediğini ifade etmesine dair.
Sayfa 7/1	Çile Hane mahallesinde akıl hastası Zadoroğlu kızı Piruz'un akıl hastalığı sebebiyle yerine mahkemede bir vekil atanarak Hoca Ahmet mahallesinden Botsuryan Mersis'in talebiyle gerçekleştirilen miras ve alacak davasına dair.
Sayfa 7/2	Vekil Botsuryan Mersis'in, şer'i hükümlere ve mecelle kanununa göre kendisine tahsis edilmesi gereken vekillik ücretini talep ettiğine dair.
Sayfa 10/1	Muslihüddîn mahallesinden Kocaoğlu Salih'in hisse ve hak sahibi olduğu Beybağ-ı Kebîr mahallesinde bahçenin 2 senedir Ayrancıoğlu Ali ve Mustafa kardeşlerin el koyulması ve işgal edilmesi üzerine bahçenin üçte iki hissesini talep etmek için açtığı davaya dair.
Sayfa 10/2	Vekil Karabet'in cevabına göre; müvekkili Kocaoğlu Salih'e anası ve murisi olan Zahide Hatun tarafından 1314 senesinde bahçenin 450 kuruşa satıldığına ve davalı Ali Efendi'nin kendisine ait olduğunu iddia ettiği bahçe için söz konusu bir davanın olamayacağını ifadet etmesine dair.
Sayfa 10/3	Davacı Kocaoğlu Salih'in, Mahmut Paşa mahallesi sakinleri Hatıpzade Hasan ve Mela Osman oğlu Hayri Efendiler'in şahitlik ifadelerine dair.

Sayfa 10/4	Davalı Ali Efendi'nin, davacı tarafın şahitlerinin ifadesine itiraz ederek bahçenin tamamına sahip olduklarını şahitlerin ise ifadelerinde üçte birine sahip olduğunu ifade ettiklerinden ifadelerinin zıt olduğunu bu sebeple soruşturma talep ettiğine dair.
Sayfa 12/1	Tokat'ın Komanat nahiyesine bağlı Acıpınar karyesinden Kocabağoğlu zevcesi Fatma Hatun'un, bin üç yüz on dokuz senesi Kanun-ı Evveli'nde Dönekse karyesinden Delmeoğlu Selahattin'den aldığı fakat tarihten altı ay önce meradan kaybettiği bir baş öküzünü bugün Kazabat'ın Biskence karyesinden Ermeni mensubu Çulhaoğlu Karabet'in elinde bulmasıyla tekrar talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 12/2	Davalı Karabet adına şahitlik yapacak kişilerin kim olduklarına dair.
Sayfa 12/3	Davalı Karabet'in şahitleri Taşlık karyesi sakini Çerkes muhaciri Ahmet oğlu Hasan ve Hasan oğlu Hasan'ın şahitlik ifadelerine dair.
Sayfa 12/4	Şahitlerin buldukları karyenin imam ve ihtiyar heyetinden aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul olduğuna dair.
Sayfa 12/5	Davacı Fatma Hatun'un mahkeme tarafından haksız görülerek davadan el çektirilmesinin karar verildiğine dair.
Sayfa 13/1	Tokat'ın Yarahmet mahallesinden iken vefat eden Kundakçızâde el-Hac Hafız Mehmet Efendi'den kalan mal ve mülke, zevcesi Şerife Hanım tarafından el koyulması ve fuzuli müdahale edilip Mehmet Efendi'nin kızları Fatma ve Ümmü Gülsüm'ün bu mülkler üzerinde tasarruflarına engel olunması sebebiyle Fatma ve Ümmü Gülsüm tarafından mülk üzerinden hisselerini talep etmek için mahkemeye başvurmalarına dair.
Sayfa 13/2	Davacı Fatma ve Ümmü Gülsüm adına şahitlik yapacak kişilerin kim olduklarına dair.
Sayfa 14/1	Davacı Fatma ve Ümmü Gülsüm'ün şahidi Muslihittin mahallesi sakini Pazarlı oğlu Mehmet'in şahitlik ifadesine dair.
Sayfa 14/2	Davacı Fatma ve Ümmü Gülsüm'ün şahidi Beybağ-ı Sagir mahallesi sakini Abdurrahman Paşa oğlu Mustafa'nın şahitlik ifadesine dair.
Sayfa 14/3	Davalı Şerife Hatun'un vekili Ahmet Efendi ifadesinde; davacı tarafın şahitlerinin ifadelerinde yanlış beyanlarda bulduklarını ve mahkemede hazır bulunmayan müvekkili Şerife Hatun'un aleyhindeki bu ifadelerin zıt ve rağbete layık bulunmaması sebebiyle ifadelerin daha sonra yeniden alınmasını talep ettiğine dair.

Sayfa 14/4	Diğer iki şahidin ifadelerinin mahalinde alınacağını taraflara bildirilmesine dair.
Sayfa 14/5	Davalı Şerife Hatun'un şahidi Çehkanlı mahallesi sakini Sabuncu Hacı Ahmet oğlu Şerif Mehmet Efendi'nin şahitlik ifadesine dair.
Sayfa 15/1	Şahitler Mustafa ve Şerif Mehmet'in, şahitliklerinin makbul olduğuna dair.
Sayfa 15/2	Davalı Şerife Hatun'un vekili Ahmet Efendi; elinde 1319 tarihli bir ibra senedine göre müvekkil Şerife Hatun ve davacı Ümmü Gülsüm ve Fatıma Hatunlar'ın mal ve mülk üzerine tasarruf hakkına sahip olduklarının, diğer bir bağın 1324 tarihli iki senedi hakaniye göre yine Şerife Hatun'un tasarruf hakkın olduğunu ve yine 1320 tarihli bir sened-i hakanide başka bir bahçenin Şerife Hatun tarafından satın alındığını bu sebeple söz konusu malların şer'an Şerife Hatun'a ait olduğunu ifade etmesine dair.
Sayfa 18/1	Tokat'ın Komanat nahiyesine bağlı Kemkez karyesinden Fatma Hanım'ın on üç sene önce yedi yüz elli kuruş mehir ile evlendiği Hacı Vakkas Ağa'nın, kendisini mehiri ödemeksizin sözle boşayıp Gözkes karyesindeki babasının evine göndermesine, sonra pişman olup tekrar nikah olmadan iğfal etmesine fakat 1320 senesi Martı'nın birinci günü yeniden boşamasıyla Hacı Vakkas Ağa'dan alacağı önceki mehirle beraber toplam bin üç yüz kuruş mehrini ve Hacı Vakkas Ağa'nın el koyduğu kendisine ait olan toplam üç bin üç yüz sekiz kuruş değerindeki altın, inci ve kol bağını talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 18/2	Davalı Hacı Vakkas Ağa'nın yazılan tahrir sırasında şaşırıldığı, çekindiği ve caydığına şahit olunmasına dair.
Sayfa 18/3	Davalı Hacı Vakkas Ağa'nın mahkemeye gelerek ifadesini tasdik ve tahrir ettireceğine dair.
Sayfa 18/4	Davalı Hacı Vakkas Ağa'nın esas madde hakkında ayın dokuzuncu cumartesi günü cevap vereceğini mahkemeye bildirmesine dair.
Sayfa 18/5	Hacı Vakkas Ağa'nın cevabında; karısı Fatma Hanım'ın tüm iddialarına elinde bulunan belgelerle itiraz ettiği ve karısı Fatma Hanım'ın davadan el çektilmesini talep etmesine dair.
Sayfa 19/1	Hacı Vakkas Ağa'nın vekili Kadızade Ahmet Efendi'nin, davacı Fatma Hanım'ın vekili Mehmet Efendi'nin iddia ettiği talakın ne gibi bir sözle meydana geldiğini ve talakın ne zaman gerçekleştiğini ispat olunmasını talep etmelerine dair.
Sayfa 19/2	Fatıma Hatun'un vekili Mehmet Efendi'nin, kendilerinden istenilen her türlü iddiayı ispat etmek için hazır olduğunu ifade etmesine dair.

Sayfa 19/3	Davacının zevciyete boyun eğmesinden sonra aralarındaki nikahın bozulduğu ve davalının ifadesinde söylediği gibi fakir biriye başka bir mal verme davasının mümkün olamayacağını ancak davacının mallara hangi yönden sahip olduğunu ispat etmesinin müftü efendi tarafından istenilmesine dair
Sayfa 19/4	Vekil Mehmet Efendi tekrar cevabında; talak hakkındaki iddialarının şimdilik bakı kaldığını ve davacının mallara hangi yönden sahip olduğuna gelince Hacı Vakkas Ağa'nın gasb tarihine kadar malları davacı Fatma Hatun'a hibe ettiğine bu iddiayı her türlü ispata hazır bulunduğuna dair.
Sayfa 21/1-2	Soğukpınar-ı Müslim mahallesinden Tonbuloğlu Hasan'ın sekiz ay önce otuz bir kuruş mehir ile evlendiği fakat kendisine yirmi gündür itaat ve zevciyete mürâat etmeyen Fatma Hanım'ın tekrar zevciyete mürâat etmesini talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 21/2	Fatma Hanım'ın Hasan'dan önce Hurşit Efendi ile evli olması ve tekrar evlenmesi için gereken süre bitmeden Hasan'ın kendisiyle evlenmesi sebebiyle bir buçuk ay önce nikâh ve nafakadan vazgeçerek boşanmayı talep etmesine bunun üzerine Hasan Efendi'nin boşanmayı kabul etmesine dair.
Sayfa 22/1	Tokat'ın Hoca Ahmet mahallesinden iken fevt olan Ermeni Katolik mensubu Kadifeyan Ohan'ın aynı mahalleden Morikhan Ohan'a 1316 senesi Kanun-ı Sanisi'nin birinci günü yirmi adet mecdi altını borç vermesi fakat bu borcun ödenmemesi üzerine Kadifeyan Ohan'ın kardeşi ve varisi Peter tarafından kendi hissesine düşen on üç adet mecdi altını ve on üç parayı Morikyan Ohan'dan talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 22/2	Davacı Kadifeyan Ohan adına şahitlik yapacak kişilerin kim olduklarına dair.
Sayfa 22/3	Davacı Ohan Efendi'nin vekili Ohan'ın, isimlerini yazdırdığı şahitlerin mahkemeye gelemeyeceklerini ve yemine talip olduğunu ifade etmesine dair.
Sayfa 22/4	Davacı Kadifeyan Ohan'ın mahkeme tarafından haklı görülerek zikredilen 13 adet mecdi altını ve 13 para 1 akçenin ödenmesi kararına dair.
Sayfa 24/1	Tokat'ın Samyeli mahallesinden jandarma çavuşuyken vefat eden Delibaşoğlu Ömer Hoca ibn-i Ahmet'in varisi ve babası olduğunu iddia eden Delibaşoğlu Ahmet Efendi'nin, oğlu hayattayken Hacı Mehmet'ten yetmiş iki kuruş alacağı olduğunu, bu meblağın ödenmeden vefat ettiğini ve yetmiş iki kuruştan kendi hissesine düşen on iki kuruşu talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.

Sayfa 24/2	Davacı Ahmet Efendi'nin şahitleri Samyeli mahallesi sakini Çomaklı oğlu Mehmet ve Mehmet Paşa mahallesi sakini Ömer Onbaşı'nın şahitlik ifadelerine dair.
Sayfa 24/3	Şahitler Mehmet ve Ömer Efendiler'in Tokat jadarma zaptiye tabu katibi ve süvari yüzbaşısından aldıkları belgeye göre şahitliklerinin makbul bulunduğuna dair.
Sayfa 24/4	Davacı Ahmet Efendi'nin haklı bulunarak zikredilen 12 kuruşun kendisine teslim edilmesine dair mahkemenin kararı.
Sayfa 25/1	Niksar kazasına tabi Kadı karyesinden olan Batum muhaciri Müftüoğlu Mehmet Ağa'nın 1319 senesi Mayıs'ında Dumanlı yaylasında kaybettiği bir baş kısrağını bugün Tokat mal muhasebecisi Ethem Efendi elinde bulmasıyla tekrar talep etmek için mahkemeye başvurmasına, aynı kısrağın için Amasya Sancağı'nın Mecitözü kazasının Ray nahiyesinin Figani karyesinden Seyit Haliloğlu Karip Efendi'nin bundan bir ay önce Tokat merasından kaybettiği fakat Ethem Efendi elinde bulunduğu kısrağını talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 25/2	Davacılardan Mehmet Ağa'nın, söz konusunun kısrağın elinden doğan kısrağın olmadığını ve karıştırdığını söyleyerek davadan feragat ettiğini bildirmesine dair.
Sayfa 25/3	Davacı Karib adına şahitlik yapacak kişilerin kim olduklarına dair.
Sayfa 25/4	Davacı Karib'in şahitleri Abdal oğlu Ali ve Karaca oğlu İbrahim'in ifadelerine dair.
Sayfa 25/5	Şahitlerin aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul bulunduğuna dair.
Sayfa 25/6	Davacı Karib'in haklı bulunarak kısrağın kendisine verilmesine dair mahkemenin kararı.
Sayfa 26/1	Akdeğirmen-i Müslim mahallesinde bir süre önce vefat eden Kasap Mehmet Ağa'nın eşi Şerife Hatun'a ait arazinin vakf edilmişken bir süre sonra bu araziye Şerife Hatun'un varisleri ve kardeşleri Ayşe Hatun ve Rifat Efendi'nin el koyması üzerine vakıf mütevellileri Hoca Ahmet mahallesi Huruç Cami imamı Hattat-zâde Mustafa Zeki ve müezzin kardeşi Ömer Efendi'nin mahkemeye başvurmalarına dair.
Sayfa 26/2	Davacı Mustafa Zeki ve Ömer Efendi adına şahitlik yapacak kişilerin kim olduklarına dair.
Sayfa 26/3	Davacıların şahitleri Hoca Ahmet mahallesi sakini Berber Hacı Salih ve Aşur oğlu Ahmet Efendiler'in şahitlik ifadelerine dair.
Sayfa 27/1	Davacıların, buldukları mahalle muhtarları ve ihtiyar heyetinden aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul olduğuna dair.

Sayfa 27/2	Davalı Ayşe Hatun'un vekili Naci Efendi tekrar cevabında; vakfın mutlak vakıf olmadığını bu sebeple arazinin mülk şeklinde müvekkili Ayşe Hatun'a ait olup teslim edilmesini talep ettiğine dair.
Sayfa 27/3	Mustafa Zeki ve Ömer Efendiler tekrar cevaplarında; Naci Efendi'nin iddiasına itiraz ederek, haklarının ve vakfın şer'i muamele ile yürütülmesini talep etmelerine dair.
Sayfa 27/4	Naci Efendi cevabında; iddianın şer'i olup olmadığını anlamak için müftü hazretlerine konunun intikal ettirilmesini talep ettiğine dair.
Sayfa 27/5	Davacı Mustafa Zeki ve Ömer Efendiler'in haklı görülerek arazinin vakıf haliyle kendilerine teslim edilmesine dair mahkemenin kararı.
Sayfa 28/1	Tokat'ın Tatar Hacı mahallesinde Hamsecioğlu torunu Şerife'nin boşanmış olduğu eşi Abdülbakioğlu Hacı Ali'den eğer nafaka tarihinden önce kendisi başka biriyle evlenir veya kendi baktığı kızı Hayriye ölürse kalan nafakasının kesilmemesi için anlaşma talebine dair.
Sayfa 29/1	Sivas Vilayeti, Şems-i Ferraş mahallesinden Helvacioğlu Mehmet Efendi'nin 1320 Eylülünde Sivas'ta mahkeme katibi Rüştü Efendi'den dört yüz kuruşa aldığı fakat tarihten otuz beş gün önce Tokat'ın Kazabat nahiyesine bağlı Pazar karyesindeki kahvehanede misafirken kaybettiği bir bağ eşşğini bugün Tokat mal muhasebecisi Ethem Efendi elinde bulmasıyla tekrar talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 29/2	Davacı Mehmet Efendi adına şahitlik yapacak kişilerin kim olduklarına dair.
Sayfa 29/3	Davacı Mehmet Efendi'nin şahitleri Soğukpınar-ı Müslim mahallesi sakini Velettin oğlu Ali ve Faki oğlu Hasan'ın şahitlik ifadelerine dair.
Sayfa 29/4	Şahitlerin aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul bulunduğuna dair.
Sayfa 29/5	Davacı Mehmet Efendi'nin haklı bulunarak zikredilen atın kendisine teslim edilmesine dair mahkemenin kararı.
Sayfa 30/1	Yenihan kazasına bağlı Sarıyaprak karyesindeki Halıkanlı aşiretine mensup Kürt İbişoğlu Abdullah'ın, daha önce Dede Karkın aşiretinden İbrahim'den aldığı fakat Tokat'ın Meydan Çarşısı'nda kaybettiği bir baş kısırağını bugün Artukabad'ın Kösürük karyesinde oturan İbrahim Efendi'nin elinde bulmasıyla tekrar talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.

Sayfa 30/2	Davacı Abdullah adına şahitlik yapacak kişilerin kim olduklarına dair.
Sayfa 30/3	Davacı Abdullah'ın şahitleri Halıkanlı aşireti mensubu ve Sarı Yaprak karyesi sakini İbrahim oğlu Yusuf ve İbiş oğlu Osman'ın ifadelerine dair.
Sayfa 30/4	Şahitler Katırcılar Şeyhi Nuri ve kardeşi Tevfik'in aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul bulunduğuna dair.
Sayfa 30/5	Davacı Abdullah Efendi'nin haklı bulunarak zikredilen atın kendisine teslim edilmesine dair mahkemenin kararı.
Sayfa 31/1	Tokat'ın Kazabad nahiyesine bağlı Vavri karyesinde oturan Musaoğlu Mehmet Ağa'nın, Veli Mehmetoğlu Ahmet'in kızı Şerife Hatun ile evlenmek için hazırken düğüne gelmemesi ve hukuk-ı zevciyete itaat etmemesi üzerine tekrar hukuk-ı zevciyete itaat etmesi için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 31/2	Davacı Hasan'ın davasını isbât etmesinin zorunlu olduğuna dair.
Sayfa 31/3	Evlilik için bir araya gelmiş şahitlerden Safirci oğlu Mirza'nın ifadesine dair.
Sayfa 31/4	Davacı Hasan'a şahitlerini mahkemeye getirmesi için gönderilen belge üzerine mahkemeye gelerek şahitlerinin burada bulunmadığını ve mahkemeye ayın onuncu Çarşamba günü geleceklerini bildirdiğine dair.
Sayfa 31/5	Davacı Hasan'ın şahidi Vavri karyesi sakini Cafer oğlu İsmail Efendi'nin ifadesine dair.
Sayfa 32/1	Davacı Hasan, şahitlerinden Mirza Ali kardeşi Hasan'ın Yozgat'ta bulunması sebebiyle muhakemenin kendisi geldiğine devam etmesini talep ettiğine dair.
Sayfa 32/2	Şahitler Mirza Ali ve İsmail'in davaya uygun ifade vermedikleri gibi diğer şahit Hasan'ın ortalıkta bulunmaması sebebiyle davacı Hasan'a yemine talip olup olmadığının bildirilmesine ve yemin için davalı Şerife'ye sorulmasına dair.
Sayfa 32/3	Şerife Hatun'un üç sene önce böyle bir evliliği kabul etmediğini ve Mehmet Ağa ile aralarında hiçbir nikah akdi olmadığını ifade etmesine ve Mehmet Ağa'nın davayla ilgili geçerli bir ispat sunamaması sebebiyle muarazadan men edilip davadan geri çekildiklerine dair.
Sayfa 33/1	Tokat'ın Hoca Ahmet mahallesinden iken vefat eden Ermeni Katolik milleti mensubu Kadıfeyan Ohan'ın, Katolik milleti murahhası Nersis Efendi'ye on adet mecdi altınını borç verdiği fakat borcun ödenmeden Ohan Efendi'nin vefat etmesi sebebiyle kardeşi ve varisi Peter Efendi tarafından kendi hissesine düşen altı adet mecdi altını yirmi altı para iki akçeyi borçlu Nersis Efendi'nin ortalıktan kaybolması sebebiyle borca kefil olmuş

	Agopoğlu kızı Maryem'den tahsil edilmesi için Peter Efendi'nin vekili Ohan'ın mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 33/2	Davacı Peter Efendi'nin vekili Ohan Efendi adına şahitlik yapacak kişilerin kim olduklarına dair.
Sayfa 33/3	Vekil Ohan Efendi'nin zabıta yazdırdığı şahitlerin mahkemeye gelmediklerini ve kendisinin yemine talip olduğunu bildirmesine dair.
Sayfa 33/4	Davacı Peter Efendi'nin vekili Ohan'ın haklı görülerek zikredilen altı adet Osmanlı lirasının kendisine teslim edilmesine dair mahkemenin kararı.
Sayfa 34/1	Sivas'ın Yahya Bey mahallesinden olan, Van'da nizamiye alayının mülazım-ı sani rütbesindeki askerken vefat eden Ahmet Hulusi Efendi'nin, Tokat'ın Yar Ahmet mahallesinde oturan Hacı Mehmet Ağa'ya yüz kuruş borç vermesine fakat borcu almadan vefat etmesi üzerine bu borcun Ahmet Hulusi Efendi'nin varisi ve kardeşi Tıkmanlıoğlu Rifat Efendi tarafından teslim alınması için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 34/2	Davacı Rifat Efendi adına şahitlik yapacak kişilerin kim olduklarına dair.
Sayfa 34/3	Şahitlerin buldukları mahallenin imam ve muhtarlarından aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul bulunduğuna dair.
Sayfa 35/1	Tokat'ın Cemalettin mahallesinden Hasan Baloğlu torunu Şerife'nin, Yar Ahmet mahallesinden evlendiği Ali Mülazımoğlu Hacı ile aralarında yaşanan kavga ve boşanma davasına dair.
Sayfa 35/2	Davacı Şerife Hatun'un şahitleri Cemalettin mahallesi sakinleri Kürekçi oğlu Hüseyin ve Terzi oğlu İbrahim'in ifadelerine dair.
Sayfa 35/3	Şahitlerin ifadelerine göre karı koca arasında ayrılığın şer'an gerçekleştiğine, Hacı'nın bulunarak imanını yenilettirileceği ve nikahın yenilenmesi içinde husus bir törenin şart bulunduğuna dair.
Sayfa 35/4	Davalı Hacı bulundurulurken eşine karşı kullandığı küfürde imana küfür ettiğini kabul ettiğine ve imanının yenilettirileceğinin tekrarlanmasına dair.
Sayfa 36/1	Tokat'ın Zilli Hacı mahallesinde Kapan-ı Dakik mevkiinde bulunan Hamamcıoğlu Hacı İsmail Ağa'ya ait 2 tane dükkânın, borçtan dolayı icraya verilmiş ve müzayede yoluyla yeni sahibine verilmek üzere iken, dükkânlar mevkiinde fuzuli işgal yapan Hamamcı-zâde Abdullah Efendi tarafına Tokat Duyûn-ı Umûmiye memuru Ahmet Hamit Efendi'nin vekili Muhsin Efendi tarafından açılan davaya dair.
Sayfa 37/1	Tokat'ın Soğukpınar-ı Müslim mahallesinden Geziroğlu Hasan'ın, Artukabat'ın Alpudere karyesinden Çerkez muhaciri

	Haccaloğlu Nuh'tan dört sene önce parayla aldığı fakat üç sene önce Karacalar Deresi mahallesinden kaybettiği bir baş atını bugün yine Nuh elinde bulmasıyla tekrar talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 37/2	Davacı Hasan'ın şahitlerinin buldukları mahalle imam ve muhtarından aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul olduğuna dair.
Sayfa 37/3	Davacı Hasan Efendi'nin haklı görülerek zikredilen atın kendisine teslim edilmesine dair mahkemenin kararı.
Sayfa 39/1	Çay-ı Müslim mahallesinde vefat eden Saliha Hatun'un varisi ve kızı olan Rukiye Hatun'un dört bin üç yüz dokuz kuruş kıymetli eşya ve altını gizlemesi ve Saliha Hatun'un diğer varisi ve eşi olan Güllecioğlu Salih Efendi'nin, kızı Saliha Hatun'un gizlediği bu terekeden hissesine düşen bin yetmiş yedi kuruş on parayı aynen ya da nakden talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair
Sayfa 39/2	Davacı Salih'in vekili Ali Ağa'nın hiçbir şahidi bulunmaması sebebiyle davalı Rukiye'nin yemin etmesi için mahkemeye çağrılmasını talep ettiğine dair.
Sayfa 39/3	Davalı Rukiye'nin yeminine bağlı olarak zikredilen bin yetmiş yedi kuruş on paranın nakden ve aynen Salih Efendi'nin vekili Ali Ağa'ya teslim edilmesine dair mahkemenin kararı.
Sayfa 40/1	Kazabad nahiyesine bağlı Emir-i Sait karyesinden iken Muciloğlu kızı Cemile Hanım'a ait olan fakat Cemile Hanım'ın varislerinden Ahmet oğlu Ömer tarafından el koyulan Bağlıdere mevkiindeki üzüm bağına, diğer varislerden Hasan Efendi'nin kendi hissesine düşen payı talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 40/2	Davacı Hasan'ın, şahitlerinin ayın on yedinci Çarşamba günü mahkemeye gelerek ifade vereceklerinin bildirdiğine dair.
Sayfa 40/3	Davalı Ömer Efendi tüm çağrılara rağmen mahkemeye gelmediği gibi vekil göndermediğinden tarafına geçici vekil olarak Halil Efendi'nin atandığına dair.
Sayfa 40/4	Davacı Hasan Efendi'nin şahitleri Emir-i Sait karyesi sakini Tay oğlu Hüseyin ve Eskici oğlu Abdülkadir'in ifadelerine dair.
Sayfa 40/5	Şahitlerin buldukları karye imam ve muhtarlarından aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul olduğuna dair.
Sayfa 40/6	Davacı Hasan'ın haklı bulunarak üzüm bağından olan hissesinin gerektiği gibi teslim edilmesine dair mahkemenin kararı.
Sayfa 41/1	Tokat'ın Huruc mahallesinden Dandıroğlu İbrahim'in bahçesini 20 bin liraya Yaprakçızade Abdullah Efendi'ye sattığına ve bahçede bir hakkı kalmadığını ifade ettiğine dair.
Sayfa 41/2	İbrahim Efendi'nin ifadesinin tasdik edildiğine dair.

Sayfa 42/1	Tokat'ın Keçeciler mahallesinden Kırım göçmeni Ahmetoğlu Muhittin'in dokuz ay önce Lal Veli Mehmet'ten parayla aldığı fakat bugün Komanat'ın Kemkes karyesinden Feyzullohoğlu İbrahim'in elinde bulduğu bir baş atını tekrar talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair
Sayfa 42/2	Davacı Muhittin adına şahitlik yapacak kişilerin kim olduklarına dair.
Sayfa 42/3	Davacı Muhittin'in şahitleri Hoca Ahmet mahallesi sakini Suhanlı oğlu Mehmet ve Keçeciler mahallesinden Kırım muhaciri Kara oğlu Arif'in şahitlik ifadesine dair.
Sayfa 42/4	Şahitlerin buldukları mahalle imam ve muhtarlarından aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul olduğuna dair.
Sayfa 42/5	Davacı Muhittin'in haklı bulunarak zikredilen atın kendisine teslim edilmesine dair mahkemenin kararı.
Sayfa 43/1	Tokat'ın Hoca Ahmet mahallesinden olan Toramanoğlu İbrahim'in kızı Dudu'nun Erkilet karyesinde varisi olduğu 12 çiftlik ve 1 üzüm bağı Kalahoğlu Hüseyin, Mollaoğlu Hasan ve Kayınoğlu Emin'in fuzuli işgallerini sonlandırmaları ve adı geçen emlakı kendisine teslim etmeleri için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 43/2	Davacı İbrahim Efendi'nin şahitleri Hoca Ahmet mahallesi sakini Toraman oğlu Salih ve Erkilet karyesinden Sarı Kayha oğlu İbrahim'in ifadelerine dair.
Sayfa 43/3	Şahitlerden Salih'in şahitliğinin makbul bulunduğu fakat İbrahim'in bulunmadığının, evraka not düşülerek geri gönderildiğine dair.
Sayfa 43/4	Davacı Hüseyin'in şahidi Yenibağ-ı Sagir karyesinden Kudalzade Mehmet Şevket Efendi'nin ifadesine dair.
Sayfa 44/1	Şahitlerden Salih Efendi ve Mehmet Şevket Efendi'nin şahitliklerinin buldukları mahalle ihtiyar heyetinden alınan yazılı belgeye göre makbul olduğuna dair.
Sayfa 44/2	Davalı Kalahoğlu Hüseyin, Mollaoğlu Hasan ve Kayınoğlu Emin'in vekilleri Mersis adına şahitlik yapacak kişilerin kim olduklarına dair.
Sayfa 44/3	Davalıların şahidi Soğukpınar-ı Müslim mahallesi sakini Akçeli oğlu Mehmet Efendi'nin şahitlik ifadesine dair.
Sayfa 44/4	Davalıların şahidi Debbaghane-i Cedit mahallesi sakini Aşur oğlu İsmail'in şahitlik ifadesine dair.
Sayfa 44/5	Davalıların şahitlerinin buldukları mahalle imam ve muhtarından alınan yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul olduğuna dair.

Sayfa 45/1	Soğukpınar-ı Müslim mahallesi sakinlerinden iken vefat eden Divriği Naibi Mahmut Arif Efendi'nin, kızı Lütfiye Hatun'un 21 yaşını aşmış reşit biri olması ve bu durumda abisi Salih Efendi'nin vesayetinden çıkması sebebiyle babasının eytam sandığında biriken aylığını talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 45/2	Davacı Lütfiye Hatun'un şahitleri Soğukpınar-ı Müslim mahallesi sakini Kirgiros Ağasızade Abdurrahman Efendi ve torunu Ali Rıza Efendi'nin ifadelerine dair.
Sayfa 45/3	Davacının şahitlerinin buldukları mahalle imam ve muhtarından alınan yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul olduğuna dair.
Sayfa 45/4	Davacı Lütfiye Hatun'un haklı bulunarak zikredilen malın kendisine teslim edilmesine dair mahkemenin kararı.
Sayfa 46/1	Zincirlikuyu mahallesinde Beylerci Mehmet Beşe vakfına ait değirmenin yıkıldıktan sonra arazi olarak Ebukzade Osman Efendi'ye kiralanmasına, müteveli heyetinin itirazları ve arazinin kendilerine teslim edilmesi talebiyle mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 46/2	Davalı vekilleri Ahmet ve Mustafa Efendiler'in, davacı vekili Faik Efendi'nin delil olarak sunduğu kiralama hüccetinin bu dava ile bir alakasının bulunmadığını ve taleplerinin mahkeme tarafından reddedilmesini istediklerine dair.
Sayfa 47/1	Değirmen binasının vakfa zararlı olup olmadığını, vekiller Ahmet ve Mustafa Efendiler'e sorulması sonrasında vekillerin değirmenin vakfa zararlı olduğunu söylemelerine dair.
Sayfa 49/1	Cedit mahallesinden iken vefat eden zabtiye kâtibî Ali Efendi'nin eşi Ayşe Hatun'un, aynı mahalleden Müezzinoğlu Manav Süleyman Ağa'dan Ali Efendi'nin alacağı olan altı bin yedi yüz kırk kuruşu talep etmek için vekili Mehmet Efendi yoluyla mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 49/2	Davacı Ayşe Hatun'un vekili Mehmet Efendi adına şahitlik yapacak kişilerin kim olduklarına dair.
Sayfa 49/3	Davacı Ayşe Hatun'un şahidi Cedit mahallesi sakini Balcızade Hacı Mustafa Ağa'nın ifadesine dair.
Sayfa 49/4	Davacı Ayşe Hatun'un şahidi Cedit mahallesi sakini İbiş oğlu Hacı Ali Efendi'nin ifadesine dair.
Sayfa 49/5	Şahitlerin buldukları mahalle imam ve muhtarından aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul olduğuna dair.
Sayfa 51/1	Tokat'ın Cedit mahallesinden Terekçizade Hacı Hüseyin Efendi'nin aynı mahallede otururken vefat etmiş zaptiye katibi Ali Efendi'den 1310 kuruş alacağını olması ve bu meblağın Ali

	Efendi'nin terekesinden talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 51/2	Davacı Hüseyin Efendi adına şahitlik yapacak kişilerin kim olduklarına dair.
Sayfa 51/3	Davacı Hüseyin Efendi'nin şahidi Cedit mahallesi sakini Leblebicizade Hacı Mustafa Efendi'nin ifadesine dair.
Sayfa 51/4	Davacı Hüseyin Efendi'nin şahidi Cedit mahallesi sakini İbiş oğlu Hacı Ali Efendi'nin ifadesine dair.
Sayfa 51/5	Şahitlerin aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul olduğuna dair.
Sayfa 52/1	Komanat nahiyesi El-Musa-yı Sagir karyesinden Gençoğlu İbrahim'in bir sene önce Niksar'dan Keklikoğlu Ali Osman'dan aldığı fakat on ay önce kaybettiği bir baş atını bugün Beybağ-ı Kebir mahallesi sakini Tavşanoğlu Hüseyin elinde bulmasıyla tekrar talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 52/2	Davacı İbrahim Efendi'nin şahitleri Mehmet Paşa mahallesi sakini Keşkek oğlu Mehmet ve El Musay-ı Sagir karyesi sakini Veli Osman oğlu Ali Efendi'nin ifadelerine dair.
Sayfa 52/3	Şahitlerin buldukları mahalle ve karye imam ve muhtarlarından aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul olduğuna dair.
Sayfa 52/4	Davacı İbrahim Efendi'nin haklı bulunarak zikredilen eşşeğin kendisine teslim edilmesine dair mahkemenin kararı.
Sayfa 53/1	Tokat'ın Soğukpınar-ı Müslim mahallesinden Bağdatlı Seyitoğlu Ali Rıza'nın beş sene önce Şarkışla kazasına bağlı Sagir karyesinden Paşa adlı kimseden aldığı fakat üç buçuk sene önce Tokat'ta kaybolan bir baş atını bugün Artukabat'ın Yatmış karyesinden Ermeni milleti mensubu Öksüzoğlu Dikran elinde bulmasıyla tekrar talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 53/2	Davacı Ali Rıza Efendi adına şahitlik yapacak kişilerin kim olduklarına dair.
Sayfa 53/3	Davacı Ali Rıza Efendi'nin şahidi Mahmut Paşa mahallesi sakini Reji kolcusu Çerkes Candar oğlu Hankeri'nin şahitlik ifadesine dair.
Sayfa 53/4	Davacı Ali Rıza Efendi'nin şahidi Mahmut Paşa mahallesi sakini Veli Osman oğlu Mehmet Efendi'nin şahitlik ifadesine dair.
Sayfa 53/5	Davacı Ali Rıza Efendi, kalan iki şahidinin bu ayın yirmi yedinci Pazartesi günü mahkemeye gelip ifade vereceklerini bildirdiğine dair.

Sayfa 54/1	Davacı Ali Rıza Efendi'nin şahidi Soğukpınar-ı Müslim mahallesi sakini İmam oğlu Yemenili Mustafa torunu Emin Efendi'nin şahitlik ifadesine dair.
Sayfa 54/2	Şahitlerden Emin Efendi'nin ifadesinin makbul bulunduğu fakat Hankeri'nin ifadesinin makbul bulunmadığının bu sebeple evrakın ekleme yapılması için geri gönderildiğine dair.
Sayfa 54/3	Davacı Ali Rıza Efendi'nin şahidi Mahmut Paşa mahallesi sakini Paşalı oğlu Ahmet'in ifadesine ve ifadesinin şer'an uygun olup olmadığının bilinmesi için müftü efendiye başvurulmasına dair.
Sayfa 54/4	Müftü Nuri Efendi'nin Paşalı oğlu Ahmet'in ifadesinin, şer'an uygun olduğunu ispat etmesi gerektiği yönündeki ifadesine dair.
Sayfa 54/5	Şahitlerden Emin ve Ahmet Efendiler'in buldukları mahalle imam ve muhtarlarından aldıkları belgeye göre şahitliklerinin makbul olduğuna dair.
Sayfa 54/6	Davacı Ali Rıza Efendi'nin haklı görülerek zikredilen atın kendisine teslim edilmesine dair mahkemenin kararı.
Sayfa 55/1	Debbağhane-i Cedid mahallesinden Hacı Kerimzade Mehmet Efendi'nin, Beybağ-ı Sagir mahallesinden Aşuroğlu Hafız Ali'den beş sene önce yaptıkları bir alışverişten ötürü üç buçuk Osmanlı lirası alacağı bulunub bunun iki lirasını ödeyip bir buçuk lirasını ödemeye razı gelmemesi sebebiyle mahkemeye başvurmaya dair.
Sayfa 55/2	Davacı Mehmet Efendi'ye, kalan bir buçuk liranın ne gibi bir alacak işleminden dolayı kaldığının sorulması üzerine sermaye bedelinden kalan satış bedeli olduğunu ifade etmesine dair.
Sayfa 55/3	Davacı Mehmet Efendi'nin şahidi olmaması sebebiyle yemin için mahkemeye gelmeyi ve davalı Hafız Ali'nin de usulen mahkemede yemin için çağrılmasını talep ettiğine dair.
Sayfa 56/1	Tokat'ın Artukabad nahiyesi Bolos karyesinden Veli Ömeroğlu Mehmet Efendi'nin, iki sene önce Misvak Meydan çarşısındaki ismini bilmediği bir eşsekçi esnafından parayla aldığı fakat on bir ay önce kaybettiği bir baş eşseğini bugün Tokat'ın Hacı İbrahim mahallesinden Çakıcıoğlu Salih'in elinde bulmasıyla tekrar talep etmek için mahkemeye başvurmaya dair.
Sayfa 56/2	Davacı Mehmet Efendi adına şahitlik yapacak kişilerin kim olduklarına dair.
Sayfa 56/3	Şahitlerden İlyas ve Mehmet Efendiler'in davaya uygun şahitlik yapamamaları üzerine tekrar ifade vermeleri için ayın yirmi yedinci Pazartesi günü tekrar mahkemeye çağırılmalarına dair.
Sayfa 56/4	Davacı Mehmet Efendi'nin şahidi Bolos karyesi sakini Halil Efendi ve Dursun oğlu Hüseyin Efendiler'in ifadelerine dair.

Sayfa 56/5	Şahitlerin buldukları karye imam ve muhtarlarından aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul bulunduğuna dair.
Sayfa 56/6	Davacı Mehmet Efendi'nin haklı bulunarak zikredilen eşşeğin kendisine teslim edilmesine dair mahkemenin kararı.
Sayfa 57/1	Tokat'ın Terme kazasına bağlı Eynesil karyesinden Badili aşiretinden Ardahanlı Mehmet Efendi'nin, iki buçuk sene önce aynı karye sakini Hacı Ali Efendi'den parayla aldığı fakat dokuz gün önce Dumanlı yaylasında kaybolan kısrağını bugün Tokat mal muhasebecisi Ethem Efendi'nin elinde bulmasıyla tekrar talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 57/2	Davacı Ardahanlı Mehmet Efendi'nin şahitleri Terme kazası sakini Hüseyin oğlu Ali ve Ali oğlu Muhittin'in ifadelerine dair.
Sayfa 57/3	Şahitlerin aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul bulunduğuna dair.
Sayfa 57/4	Davacı Ardahanlı Mehmet Efendi'nin haklı görülerek zikredilen kısrağın kendisine teslim edilmesine dair mahkemenin kararı.
Sayfa 58/1	Zile'nin Silis karyesinden Polatoğlu Bekir Efendi'nin, bir buçuk ay önce aynı karye sakini Çerkez Ahmet Efendi'den parayla aldığı fakat aldıktan üç gün sonra kaybettiği eşşeğini bugün Ankara mahallesinden Ermeni Berikoğlu Karabet'in elinde bulması sebebiyle tekrar talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 58/2	Davacı Polatoğlu Bekir Efendi'nin şahitleri Silis karyesi sakini Arap oğlu Bekir ve Şikoş oğlu Çerkes Ahmet Efendiler'in şahitlik ifadelerine dair.
Sayfa 58/3	Şahitlerin aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul bulunduğuna dair.
Sayfa 58/4	Davacı Bekir'in haklı bulunarak zikredilen eşşeğin kendisine teslim edilmesine dair mahkemenin kararı.
Sayfa 59/1	Tokat'ın Mahmut Paşa mahallesi sakini olup bundan önce vefat eden ordu kolağası Mehmet Ağa'nın oğlu ve varisi olduğunu iddia eden Hasan Tahsin Efendi'nin, Mehmet Ağa'nın Tokat mal sandığından biriken üç bin altı yüz dokuz kuruş maaşından kendi hissesine düşen dokuz yüz iki kuruş on parayı talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 59/2	Davacı Hasan Tahsin Efendi adına şahitlik yapacak kişilerin kim olduklarına dair.
Sayfa 59/3	Davacı Hasan Tahsin Efendi'nin şahitleri Mahmut Paşa mahallesi sakini Ömer Efendi ve Kadızade Salih Efendiler'in ifadelerine dair.

Sayfa 59/4	Şahitlerin buldukları mahalle imam, muhtarlar ve ihtiyar heyetinden aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul bulunduğuna dair.
Sayfa 59/5	Davacıların haklı görülerek hisselerine düşen üç bin altı yüz dokuz kuruşun teslim edilmesine dair mahkemenin kararı.
Sayfa 60/1	Tokat'ın Çay-ı Müslim mahallesi sakini olup bundan önce vefat eden emekli yüzbaşı Hacı İbrahim Efendi'nin varisi olduğunu iddia eden Kulzade Hacı Bekir Efendi'nin, Hacı İbrahim Efendi'nin Tokat mal sandığında biriken bin iki yüz kırk dokuz kuruş maaşından kendi hissesine düşen dokuz yüz otuz yedi kuruş beş parayı talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 60/2	Davacı Hacı Bekir Efendi adına şahitlik yapacak kişilerin kim olduklarına dair.
Sayfa 60/3	Davacı Hacı Bekir'in şahitleri Akdeğirmen-i Müslim mahallesi sakini Sıtkı Efendizade Osman Efendi ve Kürt Hasanzade Hacı Ömer Ağa'nın şahitlik ifadelerine dair.
Sayfa 60/4	Şahitlerin buldukları mahalle imam ve muhtarlarından aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul bulunduğuna dair.
Sayfa 60/5	Varislerin haklı görülerek hisselerine düşen bin iki yüz kırk dokuz kuruşun teslim edilmesine dair mahkemenin kararı.
Sayfa 61/1-2	Soğukpınar-ı Zımmi mahallesinden İmamoğlu Osman Ağa'nın elindeki bir oda, bir kiler, bir su kuyusu ve iki bahçe içeren arazisini vakf ettiğine, bu araziden elden edilen gelirlerin kimlere ve ne şartla teslim edileceğine dair hücceti.
Sayfa 61/3	Tokat civarında Abdal taifesi konargöçerlerinden olan Ali Rıza Efendi'nin aynı taifeden olan eşi Akgül'ün, izin ve icazet dahi almadan kaçmasıyla hukuk-ı zevciyete uymasını talep etmek için mahkemeye başvurmasına fakat Akgül'ün mehir teslim almadığı için kaçtığını söylemesi üzerine Ali Rıza Efendi'nin mehiri ödeyeceğini bildirmesine dair.
Sayfa 62/1	Sivas'ın Pulur mahallesinden İnce Alioğlu Halil Efendi'nin, beş sene önce Tokat'ta ismini bilmediği bir nalbanttan parayla aldığı ve bundan bir ay önce kaybettiği eşşğini bugün Kaya Çılgın mahallesinden Kars muhaciri Reşitoğlu İsmail Efendi'nin elinde bulması sebebiyle tekrar talep etmek için mahkemeye başvurmasına.
Sayfa 62/2	Davacı Halil Efendi'nin davasını ispat edememesi sebebiyle sulha razı olup davaya son verildiğine dair.
Sayfa 62/3	Horuc mahallesi sakini iken vefat eden Ahıskalı Hatice'nin zevci ve varisi Osman haricinde kendisinin vasi-i muhtarı olduğunu iddia eden Çay-ı Müslim mahallesinden Cellatoğlu Hacı

	Ahmet'in, Hatice'nin terekesinden üçte bir oranında pay talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 62/4	Davacı Cellatoğlu Hacı Ahmet adına şahitlik yapacak kişilerin kim olduklarına dair.
Sayfa 62/5	Şahitlerden Mahmut Efendi'nin şer'an uygun ifade veremediğinin Mustafa Efendi'nin uygun ifade verdiğinin ve diğer şahitlerin Tokat dışında bulunmaları sebebiyle üç ay sonra ifade vereceklerinin bildirildiğine dair.
Sayfa 64/1	Zile kazasının Minare mahallesinden Nefesoğlu Musa Efendi'nin bundan üç sene önce Zile'den Katırcı Arapoğlu Hasan'dan parayla aldığı fakat bir buçuk sene önce Kazabat'ın Yeniköy karyesi civarında kaybolan bir baş atını bugün Kabe Mescidi mahallesinden Ermeni Zadoroğlu Agop'un elinde bulmasıyla tekrar talep etmek için mahkemeye başvurmasına.
Sayfa 64/2	Davacı Musa Efendi adına şahitlik yapacak kişilerin kim olduğuna dair.
Sayfa 64/3	Davacı Musa Efendi'nin şahidi Zile'nin Minare mahallesi sakini Murat oğlu Çavuş'un şahitlik ifadesine dair.
Sayfa 64/4	Davalı Agop Efendi'nin, atın Musa Efendi'ye ait olduğunu kabul etmesi ve şahitlerin ifadelerinin doğru bulunmasıyla atın davacı Musa Efendi'ye teslim edilmesine dair.
Sayfa 65/1	Erba kazasına bağlı Tazı karyesi sakini Rum milletine mensup Öküzçüoğlu İstavri'nin iki baş camus öküzünü bundan iki buçuk ay önce kaybetmesi fakat bugün Tokat mal muhasebecisi Ethem Efendi'nin elinde bulmasıyla tekrar talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 65/2	Davacı İstavri'nin şahitleri Komanat nahiyesinden İslam oğlu Osman ve Güllü oğlu Salih'in şahitlik ifadelerine dair.
Sayfa 65/3	Şahitlerin buldukları mahalle imam ve muhtarlarından aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul olduğuna dair.
Sayfa 65/4	Davacı İstavri'nin haklı görülerek zikredilen camusun kendisine teslim edilmesine dair mahkemenin kararı.
Sayfa 66/1	Turhal kasabasına bağlı Cami-i Kebir mahallesi sakini Cumukoğlu Mustafa'nın bir buçuk sene önce Turhal'ın Koğa mahallesi sakini Kazaloğlu Ali'den parayla aldığı fakat yirmi gün önce Zile kazası civarında kaybettiği karasığır öküzünü bugün Tokat mal muhasebecisi Ethem Efendi'nin elinde bulmasıyla tekrar talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 66/2	Davacı Mustafa'nın şahitleri Turhal'ın Hamam mahallesi sakini Nalbant oğlu Yusuf ve Odabaşı oğlu İbrahim'in ifadelerine dair.

Sayfa 66/4	Davacı Mustafa'nın haklı görülerek zikredilen öküzün kendisine teslim edilmesine dair.
Sayfa 66/5	Ashâb-ı Kirâm'dan Ebu Tâlib ibn-i Mehmet İhsan hazretlerinin türbesinin Tokat'ta bulunduğu dair.
Sayfa 67/1	Turhal kasabasına bağlı Koğa mahallesinden İsaoğlu Osman'ın, iki sene önce Cami-i Kebir mahallesinden Kürtoğlu Ali Efendi'den parayla aldığı fakat yirmi beş gün önce Zile kazası civarında kaybettiği karasığır öküzünün bugün Tokat mal muhasebecisi Ethem Efendi'nin elinde bulmasıyla tekrar talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 67/2	Davacı Osman'ın şahitleri Turhal'ın Meydan mahallesi sakinleri Kadıkıran oğlu Himmet ve Cami-i Kebir mahallesi sakini Cumuk oğlu Mustafa'nın ifadelerine dair.
Sayfa 67/3	Şahitlerin aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul olduğuna dair.
Sayfa 67/4	Davacı Osman Efendi'nin haklı görülerek zikredilen öküzün kendisine teslim edilmesine dair.
Sayfa 68/1	Tokat'ın Selami nahiyesine bağlı Almus-ı Kebir karyesinden Kapıcıoğlu Osman'ın, bundan iki sene önce Mihmad-ı Hacib-i Müslim mahallesinden İsa oğlu Yusuf Ağa'dan parayla aldığı fakat on altı gün önce Hatem ahırında kaybettiği iğdiç atını bugün Tokat mal muhasebecisi Ethem Efendi elinde bulmasıyla tekrar talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 68/2	Davacı Osman Efendi adına şahitlik yapacak kişilerin kim olduklarına dair.
Sayfa 68/3	Davacı Osman Efendi'nin şahitleri Almus-ı Kebir karyesi sakini Çavuş oğlu Bekir ve Samsun oğlu Hasan'ın ifadelerine dair.
Sayfa 68/4	Şahitlerin aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul olduğuna dair.
Sayfa 68/5	Davacı Osman Efendi'nin haklı görülerek zikredilen atın kendisine teslim edilmesine dair mahkemenin kararı.
Sayfa 69/1	Hoca Ahmet mahallesinden vefat eden Yüzbaşı Hacı Ali'nin kızı Fitnat'ın kardeşi ve varisi olduğunu iddia eden Ahmet Nuri Efendi'nin, Fitnat'ın birikmiş olan altı yüz seksen iki buçuk kuruş maaşı kendisi ile diğer varisi olan annesi Hanife'ye teslim edilmesini talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 69/2	Davacı Ahmet Nuri Efendi'nin şahitleri Hoca Ahmet mahallesinden Elmacızade Hacı Mustafa Efendi ve Tatar Hacı mahallesinden Hamsici oğlu Salih Ağa'nın şahitlik ifadelerine dair.
Sayfa 69/3	Şahitlerin aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul olduğuna dair.

Sayfa 69/4	Davacı Ahmet Nuri ve annesi Hanife'nin verasetlerinin sabit görülüp zikrolunan altı yüz seksen iki buçuk kuruşun Ahmet Nuri ve annesi Hanife'ye teslim edilmesine dair mahkemenin kararı.
Sayfa 70/1	Tokat'ın Halit mahallesinde otururken vefat eden Musevi Hekimoğlu Yoel'in eşi ve varisi Senyore'nin, Yoel'den alacağı on üç bin kuruş mehrini terekesinden teslim edilmesi için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 70/2	Davacı Senyore adına şahitlik yapacak kişilerin kim olduklarına dair.
Sayfa 70/3	Davacı Senyore'nin şahitleri Halit mahallesi sakinleri Hekim oğlu Yehiyel ve Topal oğlu Rafael'in ifadelerine dair.
Sayfa 70/4	Şahitlerin aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul bulunduğuna dair.
Sayfa 70/5	Davacı Senyore'nin davasını ispat etmesi üzerine kendisine mehir olarak terekeden yüz otuz adet mecdi altınının teslim edilmesine dair.
Sayfa 71/1	Tokat'ın Beybağ-ı Kebir mahallesinde oturan ve mahkemeye çağrıldığı halde gelmeyerek davasının gıyaben görüldüğü Tavşanoğlu kızı Ayşe'nin kızı Rukiye'nin, aynı mahallede Ayşe Hatun'un mevruse ve hak sahibi olduğu halde bir bahçeye fuzuli müdahalesi ve el koyması sebebiyle Ayşe Hatun'un vekili Salih Efendi tarafından açılan davaya dair.
Sayfa 71/2	Davacı Ayşe Hatun'un vekili Salih Efendi adına şahitlik yapacak kişilerin kim olduklarına dair.
Sayfa 71/3	Vekil Salih Efendi'nin, ismini verdiği şahitlerin mahkemede ifade veremeyeceklerini ve yemine talip olduğunu bildirdiğine dair.
Sayfa 73/1	Tokat'ın Halit mahallesinden Musevi Hekimoğlu Yoel Mizrahi'nin Osikoğlu Eliezer'e yetmiş dokuz adet tam ve kırk beş cüz yüzlük mecdi altını miktarında borcu olduğu, fakat borç ödenmeden Yoel Mizrahi'nin vefat etmesi üzerine Eliezer'in, borcun Yoel Mizrahi'nin terekesinden ödenmesi için mahkemeden talepte bulunmasına dair.
Sayfa 73/2	Davacı Eliezer adına şahitlik yapacak kişilerin kim olduklarına dair.
Sayfa 73/3	Davacı Eliezer'in şahidi Muslihittin mahallesi sakini Kemal oğlu Ahmet'in ifadesine dair.
Sayfa 73/4	Davacı Eliezer'in şahidi Emir-i Sait karyesi sakini Karib oğlu Hüseyin'in ifadesine dair.
Sayfa 74/1	Davacı Eliezer'in şahidi Emir-i Sait karyesi sakini İsa oğlu İbrahim Efendi'nin ifadesine dair.
Sayfa 75/1	Erba kazasının Taşabad nahiyesine bağlı Kiranpa karyesinde yaşarken vefat eden Tokmakoğlu Hasan'ın oğlu ve varisi

	olduğunu iddia eden Osman Efendi'nin, babası Hasan Efendi'nin Tasna karyesi ahalisinden Haliloğlu Osman'dan seksen kuruş alacaklı olduğunu ve bu seksen kuruştan kendi hissesine düşen yirmi kuruşu talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 75/2	Davacı Osman Efendi'nin şahitleri Tokat Aramsaz Nizamiye askeri Kiranpa karyeli Köy Ağası oğlu Şükrü ve Tasna karyesinden Osman Keşoğlu Mehmet'in ifadelerine dair.
Sayfa 75/3	Davalı Haliloğlu Osman'a şahitlerin ifadelerine bir itirazı olup olmadığı sorulduğunda kendisinin şahitlerin ifadelerinin doğru olduğunu beyan etmesine dair.
Sayfa 75/4	Davacı Osman, Mustafa, Ali, Havva ve Saliha'nın verasetlerinin sabih olduğuna ve zikrolunan seksen kuruşun paylaştırılıp Osman'ın hissesine düşen yirmi kuruşun teslim edilmesine dair mahkemenin kararı.
Sayfa 76/1	Tokat'ın Çay-ı Zımmi mahallesinden Kerveşoğlu Mehmet'in bu senenin Nisan ayının birinci günü Kerveşoğlu Hamdi'den parayla aldığı fakat altı gün önce evinin civarında kaybettiği atını bugün Mahmut Paşa mahallesinden Hatipzade Hasan Efendi'nin elinde bulmasıyla tekrar talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 76/2	Davacı Kerveşoğlu Mehmet adına şahitlik yapacak kişilerin kim olduklarına dair.
Sayfa 76/3	Davacı Kerveşoğlu Mehmet'in şahidi Topçubağı mahallesi sakini Kalpak oğlu Ahmet'in ifadesine dair.
Sayfa 76/4	Davacı Kerveşoğlu Mehmet'in şahidi Topçubağı mahallesinden Kazabathı oğlu Hacı Halil Efendi'nin ifadesine dair.
Sayfa 76/5	Davacı Kerveşoğlu Mehmet'in şahidi Topçubağı mahallesinden Kazabathı oğlu Alif Efendi'nin ifadesine dair.
Sayfa 76/6	Davalı Hasan Efendi'ye şahitlerin ifadelerine itirazı olup olmadığı sorulması yanında zikrolunan atın Nisan'ın birinci günü Hamdi'den satın aldığını ve Hamdi'nin atı davacı Mehmet Efendi'ye satmadığını söylediğini ifade etmesine dair.
Sayfa 77/1	Şahitlerin buldukları mahalle imam ve muhtarlarından aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul olduğuna dair.
Sayfa 77/2	Davacı Kerveşoğlu Mehmet'in haklı bulunarak zikrolan atın kendisine teslim edilmesine dair mahkemenin kararı.
Sayfa 77/3	Tokat'ın Yar Ahmet mahallesinden Kundakçızade el-Hac Hafız Mehmet Efendi'nin, Hoca Ahmet mahallesinden Arslanzade Hacı Ali Efendi'den otuz adet mecdi altını ve üç yüz altmış kuruş alacağı olup, bunun on adet altını ödendikten sonra Hacı Ali Efendi'nin ölmesi sebebiyle Hafız Mehmet Efendi'nin varisi ve

	karısı Şerife Hatun tarafından borcun Hacı Ali Efendi'nin terekesinden talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 78/1	Davacı Hafız Mehmet Efendi'nin şahitlerinin kim olduklarına dair.
Sayfa 79/1	Tokat'ın Artukabad nahiyesine bağlı Yağcı Musa karyesinde Hacı Hasan Bey'in köleleri olup daha sonra evlenen Çerkez muhaciri Osman Bey ve Fatma Hanım'ın çocukları; Süleyman, İsa, İbrahim, Selime, Abide ve Saliha'nın, Hacı Hasan Bey'in çocukları İsmail ve Ömer beyler tarafından Kastamonu Vilayeti Bolu Sancağı'na bağlı Düzce kazası sakini Kağıtzade Hasan Bey'e üç yüz altmış adet mecdi altını karşılığında satıldığı fakat adı geçenlerin Hasan Bey'e itaat etmemesi ve köle olduklarını kabul etmemeleri sebebiyle Hasan Bey'in vekili Ahmet Efendi tarafından rıkka inkiyat yani köleliğe razı gelmeleri için açılan davaya dair.
Sayfa 80/1	Vekil Yovan Efendi'nin, zabıtta belirtilen bir ifadeyi yanlış kullandığını ve düzeltilmiş ifadeyi zabıta ilave ettiğine dair.
Sayfa 80/2	Osman ve Fatma'nın çocuklarının, anne ve babası ölene kadar İsmail ve Ömer Beyler'in kölesi oldukları, zabıtta yazdığı şekilde Osman'ın kölelikten azat edilmediği ve Yovan Efendi'nin ifadesinde yalan söylendiği bu sebeple Osman ve Fatma'dan kalan mal ve mülkün şer'an çocuklarına değil efendileri İsmail ve Ömer Bey'e ait olduğunu bildiren vekil Ahmet Efendi'nin ifadesine dair
Sayfa 80/3	Vekil Ahmet Efendi'nin elinde bulunan defter-i kassama göre Osman, Osman'ın babası Salih ve Osman'ın karısı Fatıma'nın, Hacı Hasan Bey'in ölümüne kadar köleleri olduğuna bu sebeple Yovan Efendi'nin ifade ettiği gibi Osman'ın Hacı Hasan Bey hayattayken azat edilmediği ve çocuklarının dahi şu anda Hacı Hasan Bey'in çocukları İsmail ve Ömer Beyler'e itaat ve rıkka inkiyat etmeleri gerektiğine dair ifadesi.
Sayfa 80/4	Vekil Yovan Efendi, vekil Ahmet Efendi'nin sunduğu defter-i kassamda yazanların delilsiz söz olduğunu ve defterde ifade edildiği gibi Osman Efendi ile beraber kardeşleri Nigar ve Barak'ın 1289 senesinden kırkar lira bedel ile azat edildiklerini bununla ilgili ellerine de bir belge verildiğini dolayısıyla Ahmet Efendi'nin defter-i kassam ifadesinin, kendi iddialarını ihlal etmeyeceğini beyan ettiğine dair.
Sayfa 81/1	Vekil Ahmet Efendi, Fatıma'nın anası Müslime'nin de Hacı Hasan Bey'in kölesi olduğunu, Çardak karyesinden Kadızade Abdurrahman Efendi'ye satıldığını keza elinde kölen olan Mansur ile Müslime'yi evlendirdiğini ve bu evlilikten Fatıma'nın olduğunu dolayısıyla çocukların babaları Osman Efendi her ne

	kadar köleyse anneleri Fatıma Hanımın'da köle olduğunu beyan ettiğine dair.
Sayfa 81/2	Vekil Yovan Efendi'nin, şahitlerinin isimlerinin yazılı olduğu pusulayı bu ayın yirmi dokuzuncu Cumartesi günü götürerek kayıt ettireceğini ifade etmesine dair.
Sayfa 81/3	Vekil Yovan Efendi, şahitlerin Cumartesi günü mahkeme de ifade vereceğini, eğer ifade veremeyen olursa Pazartesi günü vereceklerini beyan ettiğine dair.
Sayfa 81/4	Vekil Yovan Efendi adına şahitlik yapacak kişilerin kim olduklarına dair.
Sayfa 82/1	Vekil Yovan Efendi'nin şahidi Aşağı Avare karyesi sakini Kürt Ali'nin ifadesine dair.
Sayfa 82/2	Vekil Yovan Efendi'nin şahidi Aşağı Avare karyesi sakini Köylüoğlu Ali'nin ifadesine dair.
Sayfa 82/3	Vekil Yovan Efendi'nin şahidi Yağcı Musa karyesi sakini Salih Kocaoğlu Seyit'in ifadesine dair.
Sayfa 82/4	Vekil Yovan Efendi'nin şahidi Yağcı Musa karyesi sakini Salih Kocaoğlu Mahmut'un ifadesine dair.
Sayfa 82/5	Vekil Yovan Efendi'nin, pusulada ismi geçen diğer şahitlerin Teşrin-i Evvel ayının yirminci Perşembe günü mahkemede ifade vereceklerini beyan ettiğine dair.
Sayfa 82/6	Vekil Yovan Efendi kalan şahitlerin, ifadelerini Rumi ayın yirmi dördüncü Pazartesi günü vereceklerini beyan ettiğine dair.
Sayfa 87/1	Vekil Yovan Efendi'nin şahitlerinden Sunmak karyesi sakini Sivash Hasan Efendi'nin ifadesine dair.
Sayfa 87/2	Vekil Yovan Efendi'nin, şahitlerden Çerkez Hüseyin'in hükümet civarında bir kalabalık tarafından darp edilmesi ve davalı İsmail ve Ömer Beyler'in bir tehdit teşkil etmesi sebebiyle pusulada ismi geçen diğer şahitlerin ifade vermektan korktuklarını bildirmesine dair.
Sayfa 87/3	Vekil Ahmet Efendi'nin şahitlerinin kim oldukları ve Ramazan ayının on ikinci Perşembe günü mahkemede ifade vereceklerini bildirdiğine dair.
Sayfa 87/4	Vekil Ahmet Efendi'nin şahitleri Yağcı Musa karyesi sakini İlyasoğlu İsmail, Mehmetoğlu Hayat ve Osmanoğlu Ali Çavuş'un ifadelerine dair.
Sayfa 88/1	Vekil Ahmet Efendi'nin, diğer şahitlerin Ramazan ayının on altıncı Pazartesi günü ifade vereceklerini bildirdiğine dair.
Sayfa 88/2	Vekil Ahmet Efendi'nin şahidi Yağcı Musa karyesi sakini İbrahimoğlu Mustafa'nın ifadesine dair.
Sayfa 88/3	Vekil Ahmet Efendi'nin şahitleri Yağcı Musa karyesinden Osmanoğlu İsmail ve Mehmetoğlu Bedic'in ifadelerine dair.

Sayfa 88/4	Vekil Yovan Efendi'nin, karşı tarafın iddiaları karşısında Osman Efendi ve Fatma Hanım'ın köleliklerinin üzerinden 30 sene geçtiği, bu zaman zarfında rıkka inkıyat davası açılmadığı için ne kendilerinin ne de çocuklarının köle kabul edilemeyeceği ve bu konuda ispata hazır olduğunu bildirdiğine dair.
Sayfa 89/1	Vekil Ahmet Efendi, vekil Yovan Efendi'nin söylediği isimlerden başka şahit yoktur dediği halde daha sonra Osman Efendi hakkında iddiaların sabit olmadığını ekleme yapılması gerektiğini söylemesinin uygun olmadığını ifade etmesine dair.
Sayfa 89/2	Vekil Ahmet Efendi'nin şahitlerinin, Osman Efendi ve Fatma Hanım'ın zabıtta isimleri yazan çocuklarını teşhis ettikten sonra Yağcı Musa karyesi sakini Mergüşzade İsmail ve Ömer Beyler'in köleleri olduklarına önceki takrirle beraber şahadet ettiklerine dair.
Sayfa 89/3	Vekil Ahmet Efendi'nin şahitlerinden Kazabat'ın Ovacık karyesi sakini Dağistan muhaciri Osmanoğlu Hacı Mehmet, Abdullahoğlu Hacı Yakup ve Kurbanoğlu Şaban'ın ifadelerine dair.
Sayfa 90/1	Şahitler Osmanoğlu Hacı Mehmet, Abdullahoğlu Hacı Yakup ve Kurbanoğlu Şaban'ın, Osman Efendi ve Fatma Hanım'ın çocuklarını teşhis ettikten sonra Yağcı Musa karyesinden Mergüşzade İsmail ve Ömer Beyler'in köleleri olduğuna önceki takrirle beraber şahadet ettiklerine dair.
Sayfa 90/2	Şahitlerden Hacı Mehmet'in, Osman Efendi ve Fatma Hanım'ın kızları Selime, Abide ve Saliha'yı isimleriyle beraber teşhis ettiği, Şaban Efendi'nin Saliha ile Selime'yi birbirine karıştırdığını ve Hacı Yakup Efendi'nin ise kızlardan hiçbirisini doğru teşhis edemediğine dair.
Sayfa 90/3	Şahitler Hacı Mehmet ve Şaban Efendi'nin, oturdukları Ovacık karyesi imamı, muhtarı ve ihtiyar heyetinden aldıkları yazılı belgeye göre güvenilir olduklarına ve şahitlik yapmalarında bir sakınca bulunmadığına dair.
Sayfa 90/4	Osman Efendi ve Fatma Hanım'ın en büyük oğlu Süleyman'a, vekil Ahmet Efendi'nin şahitleri ile ilgili itirazı olup olmadığı sorulduğunda şahitlerden Şaban Efendi'nin kendisini otuz adet atını çalmak suçlayıp bıçak ve silahla öldürme tehdidi savurduğunu ve hâlâ kendisini hırsız zannetdiğini bu sebeple şahadetinin uygun olmadığını bildirdiğine dair.
Sayfa 90/5	Osman Efendi ve Fatma Hanım'ın çocukları Süleyman, İsa, İbrahim, Selime, Abide ve Saliha'nın davacı ve müşteri Düzce kazası sakini Kağıtzade Hasan Bey'e rıkka inkıyat etmeleri ve köleliğe razı gelmelerine dair mahkemenin kararı.

Sayfa 83/1	Amasya Sancağı, Hacıköy kazasına bağlı Selim karyesinden ve Asakir-i Şahane nizamiye birinci taburundan Körçavuşoğlu Ali'nin bundan dört sene önce Kırimay Yusuf adlı kişiden aldığı fakat üç sene önce evinin civarında kaybettiği bir baş karasığır öküzünü bugün Kazabat'ın Manastır karyesinden Çerkez muhaciri Hacı Mehmet'in elinde bulmasıyla tekrar talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 83/2	Davalı Hacı Mehmet'in öküze sahip olma tarihiyle ilgili yemininin yeterli görüldüğü fakat herhangi bir rehin veya gasp durumu varsa bununla ilgili ayrı bir yeminin gerektiğiyle alakalı Tokat Müftüsünün davayla ilgili fetvası.
Sayfa 83/3	Davalı Hacı Mehmet Efendi adına şahitlik yapacak kişilerin kim olduklarına dair.
Sayfa 83/4	Davalı Hacı Mehmet'in şahitleri Manastır karyesi sakinleri ve Çerkez muhacirleri Hacı oğlu İsmail ve Mehmet oğlu Ömer Çavuş'un ifadelerine dair.
Sayfa 83/5	Şahitlerin buldukları karye imam ve muhtarlarından aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul bulunduğuna dair.
Sayfa 83/6	Davacı Ali Efendi'nin delil yetersizliği ve haksız bulunması sebebiyle davadan geri çektirilmesine dair mahkemenin kararı.
Sayfa 84/1	Tokat'ın Soğukpınar-ı Müslim mahallesinden Tatar Hacı Ağa'nın zevcesi Ayşe Hatun'un kendisine ait olan, Tatar Hacı Ağa'nın kardeşi Ahmet Ağa'nın aldığı ve el koyduğu sekiz bin beş yüz elli iki kuruş kıymetli eşya, gümüş ve altının eğer mevcut ise aynen mevcut değilse nakit olarak talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 84/2	Davalı Ahmet Ağa'nın Yovan Efendi'yi kendini vekil olarak tayin ettiğine dair.
Sayfa 84/3	Davacı Ayşe Hatun'un vekili Ahmet Efendi adına şahitlik yapacak kişilerin kim olduklarına dair.
Sayfa 84/4	Davacı Ayşe Hatun ve vekili Ahmet Efendi birlikte mahkemeye gelerek ismini verdikleri şahitlerin mahkemede ifade veremeyeceklerini ve kendilerinin yemine talip olduklarını bildirmelerine dair.
Sayfa 84/5	Davacı Ayşe Hatun ve vekili Ahmet Efendi'nin mahkemeye gelerek davalı Ahmet Ağa'dan satın aldıkları bin yedi yüz doksan kuruş değerindeki eşya ve altın için yemin ettiklerine dair.
Sayfa 92/1	Davalı Ahmet Ağa tekrar cevabında; Ayşe Hatun'a bin on altı kuruş bedelle Saatçi Dükkanını sattığını ve Ayşe Hatun'un talep ettiği bin yedi yüz doksan kuruşun değerindeki altın ve eşyanın ona ait olmadığını vefat etmiş Hacı Abdullah Ağa'ya ait olduğunu ifade ettiğine dair.

Sayfa 92/2	Davalı Ahmet Ağa adına şahitlik yapacak kişilerin kim olduklarına ve bu şahitlerin ayın altıncı Pazartesi günü mahkemede ifade vereceklerini bildirdiğine dair.
Sayfa 85/1	Artukabad nahiyesine bağlı Arapviran karyesi sakini Kars muhaciri Pembeoğlu Abdülhamit'e ait beş gün önce evinin civarında kaybettiği fakat bugün Tokat mal muhasebecisi Ethem Efendi'nin elinde bulunduğu bir baş karasığır düvesini tekrar talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 85/2	Davacı Pembe oğlu Abdülhamit adına şahitlik yapacak kişilerin kim olduklarına dair.
Sayfa 85/3	Davacı Pembe oğlu Abdülhamit Efendi'nin şahitleri Arapviran karyesinden Uzun Süleyman oğlu Saban ve Mehmet oğlu Hasan'ın ifadelerine dair.
Sayfa 85/4	Şahitlerin aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul olduğuna dair.
Sayfa 86/1	Amasya'nın İnepazar nahiyesine bağlı Efte karyesinden Pertal oğlu Mehmet'in beş adet kısrak, iki adet kulun ve bir adet ergen tay olmak üzere toplam yedi adet hayvanının bundan on iki gün önce karyesindeki merada kaybolması fakat bugün Tokat mal muhasebeci Ethem Efendi elinde bulmasıyla tekrar talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 86/2	Davacı Pertal oğlu Mehmet'in şahitleri Efte karyesi sakini Karagüllü oğlu Mehmet ve Bodur oğlu Mehmet'in şahitlik ifadelerine dair.
Sayfa 86/3	Davacı Pertal oğlu Mehmet'in şahitleri Taşabat'ın Tasna karyesi sakini Osman Keş oğlu Mehmet ve Kalekale karyesi sakini Hasan Bey oğlu Hüseyin'in şahitlik ifadelerine dair.
Sayfa 86/4	Şahitlerden Mehmet ve Hüseyin'in aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul olduğuna dair.
Sayfa 91/1	Tokat'ın Çehkanlı mahallesinden Satıoğlu karısı Şerife Dudu Hanım'ın, önceki zevci olan Pazar karyesi sakini Kımanoğlu Osman'ın yeni bir zevcesi olursa Şerife Dudu Hanım'a bir ev tedarik edeceğini söylemesi üzerine Şerife Dudu Hanım'ın Osman'dan ev talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 94/1	Tokat'ta Tarakçıoğlu Halil'den kalan ve vakfa kiralanmış dükkanın kirasının kime ödeneceğini bilmek, vakıfla alakalı gıyabi hükmün değiştirilmesini talep etmek ve elli kuruş olan kiradan fark alınması sebebiyle Halil'in kızı Sündüs'ün vekil Hatipzade Hasan Efendi aracılığıyla mahkemeye başvurmasına dair.

Sayfa 94/2	Vekil Hasan Efendi tekrar cevabında; önceki iddialarıyla davalının müdafasının ters düşmesi sebebiyle gıyabında verilen hükmün iptal edilmesini talep etmesine dair.
Sayfa 94/3	Mahkemenin kararına göre vekil Hasan Efendi'nin sabit olan gıyabi hükümle alakalı uygun bir istekte bulunmaması sebebiyle müdafasının reddine ve gıyabi hükmün devamına
Sayfa 94/4	Şeriata göre dava şart olmayıp 1324 senesi Şaban ayının son günü olan Perşembe günü akşamı Cuma gecesinin Ramazan ayının ilk günü olduğuna hisbe teşkilatından süvari jandarma neferi Abdülkadir Efendi ve Kiras mahallesinden Tiryakioğlu Ahmet'in şahit olduklarına dair.
Sayfa 95/1	Merhum el-Hac Ahmet Ağa'nın vasiyetnamesinde mülk olan malların vakfa dönüştürüldüğü ve belirttiği işlere riayet edilmemesi, şartların çiğnenmesi ve Mecelle kanununun 52. maddesine uyulmaması sebebiyle vekil Şevket Bey'in mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 95/2	Vekil Şevket Bey Bey tekrar ifadesinde; Halil Bey ile dava konusu olan bir konak, bir bahçe, yedi adet dükkan, iki göz değirmen ve iki dönüm tarlanın müvekkilesine cedlerinden kalan mülk mallar olduğunu ve şer'i haklarını mahkeme yoluyla Halil Bey'den talep ettiklerine dair.
Sayfa 95/3	Halil Bey'in vekilleri Ahmet ve Yovan Efendiler'in, Mehmet Şevket'in iddiasına karşı zaten zabıta bir müdafada buldukları yeni bir müdafaya kayıtsız kalacaklar ve şer'an icab edilmesi gerekeni istediklerine dair.
Sayfa 95/4	Şevket Bey'in ve diğer tarafın vekilleri Yovan ve Ahmet Efendiler'in iddialarının dinlenip davanın işitilmeye değer olduğu ve şer'i icabın yapılması için konunun Müftü Efendi'ye aktarılmasına dair.
Sayfa 95/5	Müftü Efendi'nin; Şevket Bey'in bir şeyin vakıf olduğunu dile getirdiği halde mülk olması için açtığı davanın geçersiz olacağı yönündeki fetvası.
Sayfa 95/6	Vekil Şevket Bey'in vakıf mallarının nasıl mülke dönüştüğüyle alakalı müdafasına dair.
Sayfa 95/7	Vekil Şevket Bey'in tekrar cevabında müvekkili Halil Bey'in, elinde sadece konağın mülk kaldığını diğer malların vakfa geçtiğini önceki bir davada ifade etmiş fakat bu tescillenmediği için vakfa ait diğer mallar için hukuken gereğinin yapılmasını ifade etmesine dair.
Sayfa 96/4	Vekil Şevket Bey'in 1319 tarihli zabıta vakıf mallarından 3/1'inin müvekkillerine teslim ve talep davasından bulunup mülkiyet davasından vazgeçtiğine dair.

Sayfa 96/1	Yıldızeli kazasına bağlı Sarıyar karyesinden Hacı Ömeroğlu Hasan'ın dört sene önce Sürekçi tüccarlarından parayla aldığı fakat 1323 senesi Şaban ayının yirmi ikinci günü Tıraş Dağı mahallesinde kaybolan iki baş öküzünü bugün Tokat mal muhasebecisi Ethem Efendi elinde bulmasıyla tekrar talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 96/2	Davacı Hacı Ömeroğlu Hasan adına şahitlik yapanların ifadelerine dair.
Sayfa 96/3	Şahitlerin Sarıyar karyesi imam ve muhtarlarından aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul bulunduğuna dair.
Sayfa 97/1	Yar Ahmet mahallesinden Bekçioğlu Hafız Ahmet Efendi'nin varisi ve oğlu olduğunu iddia eden Mehmet Ağa'nın, babası Ahmet Efendi'nin Mehmet Paşa mahallesinden Hacı Hüseyin'den elli kuruş alacağı olduğunu ve bu elli kuruştan kendi hissesine düşen dokuz kuruşu almak için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 97/2	Davacı Mehmet Ağa'nın şahitleri Muslihittin mahallesi sakini Abacı Bekir oğlu Ebu Bekir Efendi ve Yar Ahmet mahallesi sakini Başkatıpzade Mustafa Şevket Efendi'lerin ifadelerine dair.
Sayfa 97/3	Şahitlerin buldukları mahalle imam ve muhtarlarından aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul bulunduğuna dair.
Sayfa 98/1	Tokat'ın Kazabad nahiyesine bağlı Asarcık karyesinde Çerkez muhaciri Melek Hatun ile eşi Canbekoğlu Sarı Ahmet arasında yaşanan darp ve boşanma meselesi sonrası Melek Hatun'un iki bin kuruş mehrini talep etmek için vekil Çerkez Ahmet Efendi'nin mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 98/2	Sarı Ahmet tarafına tayin edilen vekil Çerkez Ömer Ağa, üç sene önce Melek Hatun'un bin yedi yüz kuruş mehrini eşine hibe ettiğini, Sarı Ahmet'in vermesi gereken üç yüz kuruş mehir olduğunu ve müvekkili Sarı Ahmet'in eşi Melek Hatun'a boşanma niyetiyle bir cümle kurmadığı bu sebeple aralarında evliliğin devam ettiğini bildirmesine dair.
Sayfa 98/3	Vekil Ömer Ağa'nın, müvekkili Sarı Ahmet'in eşi Melek Hatun'a boşanma talebiyle cümle kurduğunu kabul etmesine dair.
Sayfa 100/1-3	Tokat'ın Seyit Necmettin mahallesinden Bilaloğlu kızı Sultan'ın altı sene önce evlendiği ve bundan sekiz ay önce içki içmeyeceğine dair Tahtakale karakolunda yemin eden eşi Ali Efendi'nin bu Şaban ayının on altıncı günü yine sarhoş şekilde karakola gelmesi sebebiyle Ali'den ayrıldığını ve annesinin evine yerleştiğini bu sebeple eşi Ali'den alacağı beş yüz kuruş mehri talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 100/2	Davacı Sultan adına şahitlik yapacak kişilerin kim olduklarına dair.

Sayfa 100/3	Davacı Sultan'ın nafaka ve nikahından vazgeçerek boşanmaya talip olduğuna ve Ali'nin bunu kabul edip Sultan'ı boşadığına dair.
Sayfa 101/1	Erba kazasına bağlı Kozlu karyesinde Çerkez muhaciri Osmanoğlu Tahir'in evliliğe talip olduğu fakat nikâh akdini bozduğu için adına dava açılan Kart Osman karyesi sakini Hacbi kızı Hatice'nin, Kozlu karyesinde Tahir ve arkadaşları tarafından dağa kaldırılarak tecavüz edildiğine ve bu sebeple Hatice'nin Tahir ve arkadaşlarının cezalandırılması için Erba Hükümeti'ne müracaat etmesine dair.
Sayfa 101/2	Davalı Tahir adına şahitlik yapacak kişilerin kim olduğu ve ayın on yedinci
Sayfa 101/3	Davacı Hatice Hanım'ın yalan söylediğine Tahir Efendi'nin zevcesi olduğunu kabul ederek Tahir Efendi'den herhangi bir isteği olmadığını ve davadan çekildiğini kabul etmesine dair.
Sayfa 102/1	Dursunoğlu kızı Rukiye'nin boşandığı eşi Aşuroğlu Süleyman Efendi'nin, kendisinin üvey eski eşi Rukiye'nin ise öz çocukları Hatice, Lütfiye ve Hüseyin için dört buçuk kuruş nafaka talebi üzerine çocuklardan Hatice'nin dokuz yaşını geçmesi sebebiyle kendi yanına almak ve nafakayı sadece Lütfiye ve Hüseyin'e vermek için açtığı davaya dair.
Sayfa 102/2	Davacı Rukiye'nin şahitleri Soğukpınar-ı Müslim mahallesi sakini Pervizzade Halil Efendi, İmam oğlu Abdurrahman Ağa ve Mahmut Paşa mahallesinden Emir Alemdar oğlu Hasan Ağa'nın ifadelerine dair.
Sayfa 103/1	Tokat'ın Artukabat nahiyesine bağlı Ayazma-ı Yeni karyesi sakini Hacı Bekir kızı Hatice'nin dört sene önce beş yüz elli kuruş mehir ile evlendiği Bünyadoğlu Halil Çavuş'un beş gün önce kendisini boşamasıyla alacağı olan beş yüz elli kuruş mehri talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 103/2	Davacı Hatice adına şahitlik yapacak kişilerin kim olduklarına dair.
Sayfa 103/3	Şahitlerin, davalı Bünyad oğlu İbrahim Çavuş'un hükümet konağı önünde "benim Hatice diye bir avradım yoktur boşadım" şeklinde ifadede bulunduğunu ihbar etmelerine dair.
Sayfa 104/1	Tokat'ın Çay-ı Müslim mahallesinden iken vefat eden Salih Usta eşi Mustafa kızı Saliha'nın, Salih Usta'dan beş yüz kuruş mehir alacağının olması fakat bu mehri alamadan vefat etmesi sebebiyle Saliha'nın kızı Rukiye'nin kendi hissesine düşen dört yüz on iki buçuk kuruşu babası Salih Usta'dan talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 105/1	Tokat'ın Tatar Hacı mahallesinden iken vefat eden Hakkıoğlu Ali Ağa'nın, aynı mahalleden kardeşi Mehmet Ağa'ya on adet mecdi

	altını borcu olduğu fakat bu borcu ödemedi vefat etmesi sebebiyle Mehmet Ağa'nın, borcun Ali Ağa'nın terekesinden ödenmesi için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 106/1	Artukabad nahiyesine bağlı Hoda karyesi sakiniyken vefat eden Sarioğlu Hasan'ın varisi ve babası olduğunu iddia eden Musa Efendi'nin, oğlu Hasan'ın Tokat mal sandığında biriken yedi yüz seksen üç kuruş on para maaşını alamadan vefat etmesi sebebiyle kendisi ve vasisi olduğu Hasan'ın çocuklarının hissesine düşen toplam beş yüz elli beş buçuk kuruşu talep etmek için mahkemeye başvurduğuna dair.
Sayfa 106/2	Davacı Musa Efendi'nin şahitleri Hoda karyesi sakinleri Haydar oğlu Hasan ve Kurt Halil oğlu Halil'in ifadelerine dair.
Sayfa 106/3	Şahitlerin aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul olduğuna dair.
Sayfa 107/1	Tokat'ın Soğukpınar-ı Müslim mahallesi sakini iken bin üç yüz yirmi üç senesi Şevval ayının yirmi dördüncü günü hazineye borçlu şekilde vefat eden Dizdar Ağazade Hacı Yakup Hamdi Efendi'nin dört bin beş yüz doksan iki kuruşluk mal ve mülküne el koyulması, fakat mal ve mülkün hepsinin Hacı Yakup Hamdi Efendi'ye ait olmadığı ve asıl sahibinin eşi Nazife Nazike Hanım olması sebebiyle mal ve mülk üzerine müdahaleyi kaldırmak için Nazife Nazike Hanım'ın mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 107/2	Davacı Nazife Nazike Hanım'ın şahitleri Soğukpınar-ı Müslim mahallesinden Yağcızade Sadullah Bey ve Yağcızade Hacı Ali Bey'in ifadelerine dair.
Sayfa 107/3	Şahitlerin buldukları mahalle ihtiyar heyetinden aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul olduğuna dair.
Sayfa 108/1	İçmesi mahallesi sakini Kayseriyelioğlu Dikran'ın, beş sene önce Artukabat'ın Çiftlik karyesi sakini ve Ermeni milleti mensubu Kifork'dan aldığı fakat üç buçuk sene önce Evren Dağı'nda kaybettiği eşeğini bugün Halit mahallesi sakini Musevi Hekimoğlu İsak elinde bulmasıyla tekrar talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 108/2	Davacı Kayseriyelioğlu Dikran'ın şahitleri Yaşmeydan mahallesi sakini Deste oğlu Hasan, Terbiye-i Sagir mahallesinden İplikçi oğlu Krikor ve Secaattin mahallesinden Ayan oğlu Kebapçı Kifork'un ifadelerine dair.
Sayfa 108/3	Şahitlerin buldukları mahalle ihtiyar heyetinden aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul olduğuna dair.
Sayfa 109/1	Tokat'ın Soğukpınar-ı Müslim mahallesinden Mevlevi şeyhi kardeşi Fitnat Hanım'ın iki bin on kuruş değerindeki altın ve takısına, eşi Tokat aşçı memuru Abdülkadir Efendi tarafından el

	koyulduğu ve bu ziynet eşyalarının eğer mevcutsa aynen değilse eşyalar değerinde olan iki bin kuruşun kendisine teslim edilmesi için vekil Ahmet Efendi aracılığıyla mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 109/2	Davayla alakalı Müftü Nuri Efendi'nin fetvasına dair.
Sayfa 109/3	Davacı Fitnat Hanım'ın vekili Ahmet Efendi'nin davayla ilgili şahidi bulunmadığını ifade etmesine dair.
Sayfa 109/4	Abdülkadir Efendi'nin vekili Mehmet Efendi'nin de davayla alakalı şahitleri bulunmadığını ifade etmesine dair.
Sayfa 109/5	Davalı Abdülkadir Efendi'nin haklılığını ispat edememesi sebebiyle konunun Müftü Efendi'ye aktarılmasına dair.
Sayfa 109/6	Müftü Nuri Efendi'nin konuyla alakalı fetvasına dair.
Sayfa 110/1	Müftü Efendi'nin fetvalarının sonucuyla davacı Fitnat Hanım'a kol bağı ve beşi birlik altınından her birinin misillerinin teslim edilmesine dair mahkemenin kararı.
Sayfa 111/1	Tokat'ın Akdeğirmen-i Müslim mahallesinden Mutyaboğlu Mahmut'un aynı mahalleden oğlu Hacı Ali'nin altı yüz kırk dokuz kuruş kıymetinde eşyasına el koyması üzerine eşyaların kendisine teslim edilmesini, eşyalar yoksa onların değeri olan altı yüz kırk kuruşu talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 112/1	Tokat'ın Mihmad-ı Hacib-i Müslim mahallesinden emekli yüzbaşı Süleyman Ağa'nın üvey torunu Mustafa'nın, vefat eden babası Abdullah Efendi'den kendisine irsen geçen fakat dedesi Süleyman Ağa'nın el koyduğu toplam iki bin kuruş değerindeki eşya, nakit ve gayrimenkulun kendisine teslim edilmesini veya değerleri olan iki bin kuruşu talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 112/2	Davacı Mustafa'nın eşyalar hakkında ispatı olsa da nakit para hakkında şahidi olmadığı için davalı Süleyman Ağa'yı yemin ettirmek için mahkemeye çağrılmasını talep etmesine dair.
Sayfa 112/3	Davacı Mustafa'nın eşya ile alakalı konuda şahitlik yapacak kişilerin kim olduklarına dair.
Sayfa 112/4	Davacı Mustafa'nın şahitleri Mihmad-ı Hacib-i Müslim mahallesinden İmamzade Ahmet Efendi ve Sarı Mehmet oğlu Bekir Efendi'nin ifadelerine dair.
Sayfa 115/1	Davalı Süleyman Ağa, davacı Mustafa'nın şahitlerinin söylediklerini kabul etmekle beraber davacı Mustafa ile aralarındaki işin komşu önünde halledildiğini fakat resmiyete bu şekilde halledilmemiş şekilde konuştuğu için borcu kabul etmediğini ifade etmesine dair.
Sayfa 113/1	Tokat'ın Kazabad nahiyesine bağlı Çerçi karyesinden Ali Kahyaoğlu Veli Efendi'nin iki buçuk sene önce aynı karyeden

	Devecioğlu Hüseyn'den aldığı fakat aynı sene ahırından kaybolan aygır atını bugün Taşabad'a bağlı Karapınar karyesi sakini Rum milletine mensup Hanıbioğlu Hristo elinde bulunmasıyla tekrar talep etmek için mahkemeye başvurusuna dair
Sayfa 113/2	Davacı Veli adına şahitlik yapacak kişilerin kim olduklarına dair.
Sayfa 113/3	Davacı Veli'nin şahitleri Çerci karyesi sakinleri Kara Hasan oğlu Ali ve Mehmet oğlu Hüseyn'in ifadelerine dair.
Sayfa 113/4	Davacı Veli'nin şahidi Çerci karyesi sakini Mehmet oğlu Hasan'ın ifadesine dair.
Sayfa 113/5	Dinlenmiş üç şahidin davaya münasip ifade verip vermediğini anlamak için Müftü Efendi'ye başvurulmasına dair.
Sayfa 113/6	Davacı Veli'nin şahitlerinin satış tarihiyle alakalı zıt ifadeler verdikleri ve davalı Hristo'nun şahitlerin ifadesinden önce yemin buyurmasının uygun olacağı şeklinde Müftü Nuri Efendi'nin ifadesi.
Sayfa 114/1	Davalı Hristo adına şahitlik yapacak kişilerin kim olduklarına dair.
Sayfa 114/2	Davalı Hristo'nun şahidi Erba'nın Karlıkdere karyesi sakini Temürcü oğlu İbrahim'nin ifadesine dair.
Sayfa 114/3	Davalı Hristo'nun şahidi Erba'nın Karlıkdere karyesi sakini Çolak oğlu Ali'nin ifadesine dair.
Sayfa 114/4	Davalı Hristo ve şahitlerinin satış tarihi ile alakalı beyanlarının zıt olması sebebiyle konunun Müftü Efendi'ye aktarılmasına dair.
Sayfa 114/5	Şahitlerin aynı ifadeleri vermemeleri sebebiyle şehadetlerinin makbul bulunmayacağı konusunda Müftü Nuri Efendi'nin ifadesi.
Sayfa 114/6	Davacı Veli Efendi'nin davalı Hristo'dan elli kuruş alarak davasından çekildiğine dair.
Sayfa 116/1	Tokat'ın Soğukpınar-ı Müslim mahallesinden iken 1323 senesi Şevval ayının yirmi dördüncü günü vefat eden Dizdarzade Hacı Yakup Hamdi Efendi'nin bundan on dört sene önce eski eşi Nazife Nazike Hanım'a doksan beş adet mecdi altını borçlandığı ve bu borcu ödemedi vefat etmesi sebebiyle Nazife Nazike Hanım'ın, borcu Yakup Hamdi Efendi'nin terekesinden ödenmesi için mahkemeye başvurusuna dair.
Sayfa 116/2	Davacı Nazife Nazike Hanım'ın şahidi Soğukpınar-ı Müslim mahallesi sakinleri Yağcızade Hacı Ali Bey'in ifadesine dair.
Sayfa 116/3	Davacı Nazife Nazike Hanım'ın şahitleri Soğukpınar-ı Müslim mahallesinden Yağcızade kızı Avaşı Hanım ve Mehmet Paşa mahallesinden Misli Cihan hanımın ifadelerine dair.

Sayfa 116/4	Şahitlerin buldukları mahalle imam ve muhtarlarından aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul olduğuna dair.
Sayfa 116/5	Davacı Nazife Nazike Hanım'ın yemine hazır bulunduktan sonra zikrolunan doksan beş adet mecdi altını misillerinin Hacı Yakup Efendi'nin terekesinden ödenmesine dair mahkemenin kararı.
Sayfa 117/1	Akdeğirmen-i Müslim mahallesinden iken vefat eden Soytarioğlu Mustafa Efendi tarafından kızı Hafize Hatun'a 1319 senesi Ağustosunun birinci günü 1200 kuruşa satılan fakat Mustafa Efendi'nin diğer kızı Nefise Hatun tarafından el koyulan menzil ve bahçeyi talep etmek için Hafize Hatun'un mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 117/2	Davacı Hafize Hatun'un şahidi Beybağ-ı Sagir mahallesi sakini Mizan Katibi oğlu Ebu Bekir'in ifadesine dair.
Sayfa 118/1	Davacı Hafize Hatun'un şahidi Beybağ-ı Sagir mahallesinden Hacı Şerif oğlu Şerif Mehmet'in ifadesine dair.
Sayfa 118/2	Vekil Ahmet Efendi, şahitlerden şهادetlerinin davaya çok ters olduğundan Şerif Mehmet'in ifadesinin yok hükmünde olduğu ve şer'i icabı yerine getirmek için konunun Müftü Efendi'ye aktarılmasını talep ettiğine dair.
Sayfa 118/3	Davacı Hafize Hatun'un şahitlerinin davalı Nefise'nin satış iddiasını onaylamalarından dolayı ifadelerin davayı ispat etmek için kafi gelmediği konusunda Müftü Efendi'nin ifadesi.
Sayfa 118/4	Davalı Nefise Hatun mahkemeye gelmeyip vekil dahi göndermediğinden Hafize Hatun'un vekili Ahmet Efendi'nin, davanın Nefise Hatun tarafına gıyaben bir vekil atanarak devam etmesini talep ederek Halil Efendi'nin vekil olarak atanmasına dair.
Sayfa 118/5	Davalı Nefise'nin şahitleri Akdeğirmen-i Müslim mahallesinden Buzcuzade Süleyman Efendi ve Aksu Hocasızade Salih Efendi'nin ifadelerine dair.
Sayfa 118/6	Şahitlerin buldukları mahalle imam ve muhtarlarından aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul olduğuna dair.
Sayfa 118/7	Hafize Hatun'un mahkeme tarafından haklı bulunarak davalı Nefise Hatun'dan zikrolunan menzil ve bahçenin alınarak Hafize Hatun'a teslim edilmesine dair mahkemenin kararı.
Sayfa 120/1	Tokat'ın Zile kazasına bağlı İsmail karyesi sakini Abbasoğlu Ali Osman Efendi'nin, Sarı Gülek karyesinden sekiz gün önce beş adet mecdi parası karşılığında evlendiği Karagözoğlu kızı Resmiye'nin bugün Muslihittin mahallesinden Çakıcıoğlu İbrahim Efendi'ye kaçması sebebiyle mahkemeye başvurmasına,

	<p>Resmiye'nin Ali Osman'ın ifadesini reddederek 16 yaşında olduğunu ve kendi rızasıyla nefsi İbrahim Efendiye verdiğini dolayısıyla Ali Osman Efendi ile arasında evlilik olmadığını ifade etmesine dair.</p>
Sayfa 120/2	<p>Debbağhane-i Atik mahallesinden iken vefat eden Kubera Şeyhioğlu kızı Ümmü Gülsüm Hanım'ın terekesinde hak sahibi olan varisi ve yeğeni Halil Efendi'nin, terekeden alacağı hisseye Ümmü Gülsüm'ün eşi Ahmet Efendi'nin el koyduğu ve aralarında bu yüzden tartışma çıkması sebebiyle mahkemeye başvurduğu, fakat daha sonra aralarında uzlaştıkları ve Halil Efendi'nin halasının terekesinden bin beş yüz kuruş alarak ikna olduğuna bu sebeple de davadan çekildiğine dair.</p>
Sayfa 121/1	<p>Sivas'ın Ağca Bölge mahallesinden olan Ermeni milletine mensup Basmacıoğlu Mikail'in Hafik kazasına bağlı Tavşanlı karyesindeki merada kaybettiği kısrağını bugün Artukabat nahiyesine bağlı Fineze karyesi sakini Veliolu Mehmet'in elinde bulmasıyla tekrar talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.</p>
Sayfa 122/1	<p>Soğukpınar-ı Müslim mahallesinden Tokat aşısı memuru Abdülkadir Efendi'nin, bin yüz kırk dört kuruş değerindeki eşyasını ve velisi olduğu Penbe Hanım'ın bin seksen kuruş değerindeki yüzüğünü gasp eden ve el koyan nikahlı eşi Mevlevi Şeyhi kızı Fitnat Hanım'dan eşyaları mevcut ise aynen eğer yoksa eşyaların bedeli olan iki bin iki yüz yirmi dört kuruşu almak için mahkemeye başvurmasına dair.</p>
Sayfa 123/1	<p>Vekil Mehmet Efendi tekrar cevabında; davalı vekili Ahmet Efendi'nin eşyaların teslim edilmesi, Fitnat Hanım'ın eve dönerek Abdülkadir Efendi'ye itaatta bulunması dışında zikrolunan yüzüğün Pembe'nin ölmüş annesine ait olduğu kabul ettiklerini ifade etmesine dair.</p>
Sayfa 123/2	<p>Davadan geçen eşyalarda davalı Fitnat Hanım'ın hakkının olacağı fakat davada geçen yüzüğün hak olmayacağı için bu konuda davalı Fitnat Hanım'ın yemini etmesi gerektiğini aktaran Müftü Efendi'nin ifadesi.</p>
Sayfa 123/3	<p>Vekil Ahmet Efendi'nin, davalı ve davacının ayrı hanelerde kalması sebebiyle davalı Fitnat Hanım'ın eşyalar üzerinde hakkı olup olmadığını öğrenmek için konuyu Müftü Efendi'ye bildirmesine dair.</p>
Sayfa 123/4	<p>Müftü Efendi'nin, eşyaların davalı Fitnat Hanım'ın itaat buyurması durumunda hakkı olacağını itaat buyurmaması durumunda hukuken hakkı olamayacağını bildirmesine dair.</p>

Sayfa 123/5	Fitnat Hanım'ın, davacı Abdülkadir Efendi'nin meskenine gelmemesi ve itaat buyurmaması sebebiyle zikrolunan eşyaların Abdülkadir Efendi'ye teslim edilmesine dair mahkemenin kararı.
Sayfa 124/1	Mihmad-ı Hacı mahallesinden Fatma Mihriye Hanım'ın 1307 senesinde evlendiği fakat beş gün sonra boşandığı Çay-ı Zımmi mahallesi sakini yüzbaşı emeklisi Hacı Süleyman Ağa'nın, eşine vermesi gereken toplamda bin kuruş, aylık olaraksa altmış kuruş olan mehiri üç aydır ödememesi sebebiyle Fatma Mihriye Hanım'ın üç aylık yüz seksen kuruş mehiri almak için mahkemeye başvurmasına, buna karşılık Süleyman Efendi'nin, eşinin kendisine olan bin beş yüz kuruş borcu olduğu ve bunun bin kuruşunun nafakadan ödendiği, kalan beş yüz kuruşu teslim almak için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 124/2	Davalı Hacı Süleyman Ağa'nın, davacı Fatma Hanım'ın zikrolunan bin kuruşu daha önce aldığı konusundaki ifadesini Fatma Hanım'ın kabul etmesi sebebiyle haksız görülüp Fatma Hanım'ın davadan geri çektilmesine dair.
Sayfa 125/1	Tokat'ın Cedit mahallesinden iken vefat eden Ermeni milleti mensubu Begyan Ohannes Efendi'nin on altı bin altı yüz elli kuruş değerindeki malının, Begyan Ohannes'in kardeşi Manok'un giriştiği bir iş sonucu ticari mal konumunda satılacakken mallar üzerinde varis ve hak sahibi olan Begyan Ohannes'in çocuklarının satış işlemini durdurarak, icra memuru eytam müdürü Ahmet Efendi aracılığıyla malların değeri olan on altı bin yüz elli kuruşun alınarak Tokat mal sandığında muhafaza edilme talebine dair.
Sayfa 125/2	Davacı Begyan Ohannes'in konuyla alakalı şahidi olmaması sebebiyle yemine talip olduğunu ifade etmesine dair.
Sayfa 125/3	Davacıların vekili Ahmet Efendi'nin şahit ve ispat yetersizliği sebebiyle davadan geri çektilmesine dair mahkemenin kararı.
Sayfa 126/1	Niksar'ın Kuyu Ağzı karyesinden Ermeni milletine mensup Gassamoğlu Karabet'in bundan on gün önce karyesindeki merada kaybettiği iki baş camus öküzünü bugün Hafik kazasının Tozaklı nahiyesine bağlı Zayr karyesinden Haliloğlu Arif'in elinde bulmasıyla tekrar talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 126/2	Davacı Karabet'in şahitleri Zuğru karyesi sakinleri Bekir Paşa oğlu Ömer ve Abdüssamet oğlu Ali Efendiler'in ifadelerine dair.
Sayfa 126/3	Şahitlerin aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul bulunduğuna dair.
Sayfa 126/4	Davacı Karabet'in haklı bulunarak zikrolunan öküzlerin kendisine teslim edilmesine dair mahkemenin kararı.

Sayfa 126/5	Tokat'ın Yar Ahmet mahallesinden akıl hastalığına yakalanmış olan Partaloğlu Ali Efendi'nin vasisi olan babası Ahmet Ağa'nın, oğlunun nafaka ve elbiseye ihtiyacı olması sebebiyle aynı mahalledeki baba-oğul ortak bahçelerinin hissesini satıp bu işlemde faizle kazanç eylediği ve bu kazanç ile oğlunun hayatını idame ettirmesini için mahkemeden izin istemesine dair.
Sayfa 126/6	Vasi Ahmet Ağa'nın iddia ettiği olayın şahitler huzurunda tasdiklendiğine dair.
Sayfa 126/7	Mahkeme tarafından vasi Ahmet Ağa'ya gerekli iznin verildiğine dair.
Sayfa 127/1	Almus Kebir karyesinden İmamoğlu Süleyman Ağa'nın bundan bir sene sekiz ay önce karyesinde kaybolan camus ineğini bugün Amasya'nın Güzlük karyesi sakini Rum milleti mensubu Yorgo oğlu Hristo elinde bulmasıyla tekrar talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 127/2	Davacı Süleyman Ağa'nın şahitleri Almus Kebir karyesi sakini İmamzade Hacı Ali Ağa ve Çerkez Yakup Efendi'nin ifadelerine dair.
Sayfa 127/3	Şahitlerin aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul bulunduğuna dair.
Sayfa 127/4	Mahkemenin Süleyman Ağa'yı haklı bularak zikredilen camus ineğinin kendisine teslim edilmesine dair mahkemenin kararı.
Sayfa 127/5	Turhal'ın Pazar mahallesinden Arapoğlu kızı Ayşe'nin beş yüz kuruş mehr-i muaccel ve beş yüz kuruş mehr-i müeccel karşılığında aynı mahalleden Çocukoğlu Mustafa ile evlenip, nefisini ona tevric ettiğini şahitler huzurunda ifade ettiğine dair.
Sayfa 128/1	Samsun Sancağı'na bağlı Fatsa kazasının Göynücek karyesinden Altıparmaklı Recep Efendi'nin bundan üç sene önce karyesindeki yaylada kaybettiği iki baş camus öküzünü bugün Tokat'ın Komanat nahiyesine bağlı Karadevle karyesi ahalisi Kabakçioğlu İsmail elinde görmesiyle tekrar talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 128/2	Davacı Recep Efendi'nin şahitleri Fatsa kazasına bağlı Küşnevak karyesinden İmam oğlu Mustafa ve Körgöz oğlu Nuri Efendiler'in şahitlik ifadelerine dair.
Sayfa 128/3	Şahitlerin almış oldukları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul bulunduğuna dair.
Sayfa 128/4	Davacı Recep Efendi'nin haklı bulunarak adı geçen camus öküzlerinin kendisine teslim edilmesine dair.
Sayfa 129/1	Tokat'ın Komanat nahiyesine bağlı Zodi karyesinden ve nizamiye otuz birinci alay askeriye vefat eden Bozukluoğlu Hasan'ın varisi ve zevcesi olduğunu iddia eden Esmâ Hanım'ın, eşinin

	Tokat mal sandığında birikmiş yedi yüz doksan sekiz kuruş maaşını talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 129/2	Davacı Esmâ Hanım'ın şahitleri Çerkez Hurşit Efendi torunu Sabri Efendi ve Zodi karyesinden Bozoklu oğlu Nuri'nin ifadelerine dair.
Sayfa 129/3	Şahitlerin buldukları yerin imam ve muhtarlarından aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul olduğuna dair.
Sayfa 130/1	Soğukpınar-ı Müslim mahallesinden iken vefat eden Bedikoğlu Manok'a yüz adet mecdi altını borçlu olan aynı mahalle sakini Kassarcıoğlu Ohan Efendi'nin borcunun, Manok'un ölmesi sebebiyle varisleri tarafından talep edilmesi bunun karşılığında Ohan Efendi'nin borcunu sekiz sene önce ödediğini iddia etmesine dair.
Sayfa 130/2	Ohan Efendi'nin elinde yeterli ispat olmaması ve davanın nizamiye mahkemesinde görülmesi gereken bir dava olması sebebiyle söz konusu borcun Manok'un varislerine teslim edilmesine dair mahkemenin kararı.
Sayfa 131/1	Abdülfettah mahallesi sakinlerinden İmamoğlu Mustafa Efendi'nin bundan iki sene önce Çakmak karyesi ahalisi Musa Efendi'den aldığı fakat bir sene önce Kınık karyesinde kaybettiği eşşğini bugün Kazabat'ın Şerçeli karyesinden Fevri Alioğlu Ali'nin elinde bulmasıyla mahkemeden tekrar talep etmesine dair.
Sayfa 131/2	Davalı Ali Efendi adına şahitlik yapacak kişilerin kim olduklarına dair.
Sayfa 131/3	Davalı Ali Efendi'nin şahitleri Çarıksız karyesi sakini Hacı İsmail oğlu Osman ve Ali oğlu İsmail Efendiler'in şahitlik ifadelerine dair.
Sayfa 131/4	Şahitlerin buldukları karye imam ve muhtarlarından aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul olduğuna dair.
Sayfa 131/5	Davacı Mustafa Efendi'nin haksız bulunarak davadan geri çektilmesine dair.
Sayfa 132/1	Zile kazasına bağlı Dikme Sükud karyesinden iken öldürülen Sığircioğlu Osman Efendi'nin varisi ve annesi olduğunu iddia eden Fatma Hanım'ın, oğlunun aynı karye sakini Sığircioğlu Mustafa'dan altmış kuruş alacağını talep etmesine dair.
Sayfa 132/2	Davacı Sığircioğlu Osman Efendi'nin, Dikme Sükud karyesinden ve Aramsaz nizamiye taburu askeri Hacı Yusuf oğlu Şakir ve Zile'nin Yeltan karyesinden aynı taburdan Belaş oğlu Osman'ın ifadelerine dair.
Sayfa 132/3	Şahitlerin tabur zabitlerinden aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul olduğunda dair.

Sayfa 133/1-2 Sayfa 134/1-2	İş ortaklığı yapan Cılızzade Hacı Mahmut ile Tuzcu Ali Ağa torunu Ali Efendi arasındaki dört adet gümüş mecdiye ve dört yüz otuz altı buçuk kuruş alacak-verecek anlaşmazlığına dair.
Sayfa 135/1	Tokat'ın Halit mahallesinden iken Samsun'da vefat eden Yahudi milleti mensubu Arslanoğlu Gavrail'in varisi ve oğlu olduğunu iddia eden Şerlamon'un, babasının Siyah Puş mahallesi sakini Ermeni milleti mensubu Makruhciyan Karabet'ten alacak hakkı olan kırk sekiz kuruşu talep etmesine dair.
Sayfa 135/2	Davacı Şerlamon adına şahitlik yapacak kişilerin kim olduğuna dair.
Sayfa 135/3	Davacı Şerlamon'un şahitleri, Halit mahallesi sakini Ferhat oğlu Robin ve Hayil oğlu Niçor'un şahitlik ifadelerine dair.
Sayfa 135/4	Şahitlerin buldukları mahalle ihtiyar heyetinden aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul olduğuna dair.
Sayfa 136/1	Turhal nahiyesine bağlı Kulud karyesi ahalisinden Berberoğlu Mehmet Efendi'nin 1321 senesi Şubatı'nın birinci günü Hamidiye karyesinden Çerkes Çolak Mahmut'tan aldığı fakat eline geçmeden Tokat mal muhasebecisi Ethem Efendi'nin el koyduğu kısrağı tekrar talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 136/2	Davacı Berber oğlu Mehmet Efendi adına şahitlik yapacak kişilerin kim olduklarına dair.
Sayfa 136/3	Davacı Berber oğlu Mehmet'in şahitleri Hamide Boğazı karyesi sakini Mela Yusuf oğlu Hurşit ve Osman oğlu Ahmet'in ifadelerine dair.
Sayfa 136/4	Şahitlerin aldıkları resmi belgeye göre şahitliklerinin makbul olduğuna dair.
Sayfa 137/1	Kazabat'ın Erkelet karyesinden Kalalı Osman, Mollaoğlu Hasan ve Kaynoğlu Emin'in sahip oldukları bağın satış aşamasında diğer hak sahibi Toramanoğlu Dudu ile yaşadıkları anlaşmazlık sonrası görevlendirdikleri vekil Müftüzade Ahmet Efendi yoluyla mahkemeye başvurmaları fakat delil ve şahitlerin yetersiz ifadeleri sebebiyle vekil Ahmet Efendi'nin muarazadan men ettirilip davadan geri çektilmesine dair.
Sayfa 138/1	İtiraz eden vekil Ahmet Efendi adına şahitlik yapacak isimlerin kim oldukları ve Recep ayının ikinci günü mahkemede ifade vereceklerine dair.
Sayfa 138/2	Vekil Ahmet Efendi, şahitlerinin ayın onuncu Perşembe günü mahkemede ifade vereceklerini bildirdiğine dair.
Sayfa 138/3	Vekil Ahmet Efendi, şahitlerinin ayın yirmi dördüncü Perşembe günü mahkemede ifade vereceklerini bildirdiğine dair.

Sayfa 138/4	Vekil Ahmet Efendi adına şahitlik yapacak yeni kişilerin kim olduklarına dair.
Sayfa 138/5	Vekil Ahmet Efendi şahitlerinin ayın yirmi sekizinci Cumartesi günü mahkemede ifade vereceklerini bildirdiğine dair.
Sayfa 138/6	Vekil Ahmet Efendi şahitlerinin Safer ayının dördüncü Pazartesi günü ifade vereceklerini bildirdiğine dair.
Sayfa 138/7	Vekil Ahmet Efendi, şahitlerinin mahkemede ifade veremeyeceklerini bu sebeple yemine talip olduğunu ifade etmesine dair.
Sayfa 138/8	Davacı Dudu'nun mahkemeye gelerek yeminde bulunduğu ve vekil Ahmet Efendi'nin davadan geri çekildiğine dair.
Sayfa 139/1	Niksar'ın Çöl Böğü karyesinden ve Badılı aşiretinden Hasanoğlu Ali'nin bundan on iki gün önce Kınık karyesi yaylasında kaybettiği fakat şu anda Tokat mal muhasebecisi Ethem Efendi'nin elinde bulunduğu dört baş inek ve bir baş karasığırını tekrar talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 139/2	Davacı Ali Efendi adına şahitlik yapacak kişilerin kim olduklarına dair.
Sayfa 139/3	Davacı Ali Efendi'nin şahidi Kınık karyesi sakini Batum muhaciri ve Badılı aşiretinden Hasan oğlu Mehmet ve Ahmet oğlu Mehmet'in ifadelerine dair.
Sayfa 139/4	Şahitlerin Kınık karyesi muhtarlarından aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul olduğuna dair.
Sayfa 140/1	Komanat'ın Kızıldere karyesinden Bayramoğlu Hüseyin'in bundan bir sene önce Dumanlı yaylasında kaybettiği fakat Çilkori deresinde ararken Eryaba karyeli Rum milleti mensubu İhanetoğlu Mihail elinde bulunduğu bir baş katırını tekrar talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 140/2	Davalı Mihail adına şahitlik yapacak kişilerin kim olduğuna dair.
Sayfa 140/3	Davalı Mihail'in şahitleri Fatsa kasabasına bağlı Karacalar karyesinden Hüsnü oğlu Hacı Mehmet, Uzun oğlu Halil ve Konur karyesinden Çavuş oğlu Molla Hasan Efendi'nin ifadelerine dair.
Sayfa 140/4	Davacı Hüseyin Ağa'ya, davalının şahitleri hakkında soru sorulduğunda kendisinin şahitlerden Hacı Mehmet Ağa ile Hacı Mustafa'nın akraba olduğunu gibi diğer şahitlerinde yalan ifade verdiğini bildirmesine dair.
Sayfa 141/1	Şahitlerden Ali Ağa ve Müezzinzade Tefvik Efendi'nin aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul olduğuna dair.
Sayfa 141/2	Erba'nın Tepekışla karyesinden iken öldürülen İreklioğlu Nuri'nin varisi ve babası olduğunu iddia eden Ali Osman Efendi'nin, oğlunun Soğukpınar-ı Müslim mahallesinden

	Kumluoğlu Mustafa Ağa'dan elli kuruş alacağını talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 141/3	Davacı İrekli oğlu Nuri'nin şahitleri, Tepekışlar karyesinden ve Tokat aramsaz nizamiye tabur askeri Abidin oğlu Mehmet ve Ayan karyesinden aynı taburdan Kol oğlu Yusuf'un ifadelerine dair.
Sayfa 141/4	Şahitlerin aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul bulunduğuna dair.
Sayfa 142/1	Yıldızeli'nin Kilmigad nahiyesine bağlı Üyükyaylası karyesinden Çerkez muhaciri Yakupoğlu Beşer'in bundan on gün önce merada kaybettiği fakat Tokat mal muhasebecisi elinde bulduğu karasığır ineğini tekrar talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 142/2	Davacı Çerkez muhaciri Yakup oğlu Beşer'in şahitleri Üyükyaylası karyesinden ve Çerkez muhaciri Mehmet oğlu Ahmet ve Canbolat oğlu Mahmut'un ifadelerine dair.
Sayfa 142/3	Şahitlerin buldukları karye imam ve muhtarlarından aldıkları belgeye göre şahitliklerinin makbul bulunduğuna dair.
Sayfa 142/4	Tokat'ta vakıf mütevellilerinden Akçelioğlu Hasan'ın ölümü üzerine müteveli heyetine oğulları Mustafa ve Hüseyin Efendiler'in getirilmesine dair.
Sayfa 143/1	Erba'nın Kızöldüren karyesi sakini ve Rum milleti mensubu Kocabıyıkooğlu Anday'ın bundan bir ay önce Boğalı yaylası merasında kaybettiği fakat bugün Tokat mal muhasebecisi Ethem Efendi'nin elinde bulduğu iki baş camusunu tekrar talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 143/2	Davacı Anday adına şahitlik yapacak kişilerin kim olduklarına dair.
Sayfa 143/3	Davacı Anday'ın şahitleri Boladan karyesi sakinleri İmam oğlu İbrahim ve Tunal oğlu İbrahim'in ifadelerine dair.
Sayfa 143/4	Şahitlerin aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul bulunduğuna dair.
Sayfa 144/1	Tokat'ın Selami nahiyesine bağlı Varzıl karyesinden Çortanoğlu Mahmut'un Niksar'ın Kirtanos karyesinden Bazikli aşireti mensubu Haliloğlu İbrahim'den bundan iki buçuk ay önce iki yüz elli kuruşa aldığı ineğin, eline geçmeden çalıntı mal zannıyla hükümetin eline gönderildiği ve bugün Tokat mal muhasebeci Ethem Efendi'nin elinde bulunmasıyla tekrar talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 144/2	Davacı Çortanoğlu Mahmut adına şahitlik yapacak kişilerin kim olduklarına dair.

Sayfa 144/3	Davacı Çortanoğlu Mahmut'un şahitleri Kirtanos karyesinden Kara Halil oğlu Ali ve Ali oğlu Mehmet'in ifadelerine dair.
Sayfa 144/4	Şahitlerin aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul olduğuna dair.
Sayfa 145/1	Tokat'ın Kabe Mescidi mahallesinden Rum milleti mensubu ve süvari zabtiye neferi Yakemoğlu Sava'nın Tokatlı Demirci Musa Usta'dan iki sene önce aldığı fakat 1323 senesi Zilhiccesi'nin on beşinci günü kendi ahırından kaybettiği eşşğini bugün Kayseri'nin Karakürkçü mahallesinden Ekmekyemez oğlu Mükrimin'in elinde bulmasıyla tekrar talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 145/2	Davacı Sava adına şahitlik yapacak kişilerin kim olduklarına dair.
Sayfa 145/3	Davacı Sava'nın şahidi Çay-ı Zımmi mahallesinden jandarma zabtiyesi Sivash Osman Kavas oğlu Mustafa'nın ifadesine dair
Sayfa 145/4	Satıcı Musa'nın davacının ifadesini tasdik ettiğini bildirmesine dair.
Sayfa 145/5	Davacı Sava'nın şahidi Soğukpınar-ı Zımmi mahallesinden Bozoklu oğlu Ömer'in ifadesine dair.
Sayfa 145/6	Şahitlerin aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul olduğuna dair.
Sayfa 146/1	Tokat'ın Çay-ı Müslim mahallesinden Şeyh Ali oğlu Süleyman Efendi'nin, Güdük Minare Camisi'nin mütevellisi olan Velet oğlu Hasan Basri'nin fuzuli müdahale ettiği ve el koyduğu cami civarındaki bahçeli evini talep etmek için vekili Hacı Kerimzade Mehmet Efendi ile mahkemeye başvurması, Velet oğlu Hasan Basri'nin ise vekili Makruhciyan Karabet ile iddiayı yalanlaması ve söz konusu evin Abdullah kızı Abide Hanım tarafından beş sene önce Güdük Minare Camisi'ne vakfedildiğini söyleyerek iddiaları yalanlamasına dair.
Sayfa 146/2	Vekil Mehmet Efendi tekrar cevabında; davaya söz konusu ettikleri menzilin 3/2'sinin 1315 senesinde Abide Hatun'a satıldıktan 2 ay sonra kendisinin ölmesi, varisinin bulunmaması sebebiyle menzilin mülke dönüşmesi ve vekil Karabet'in menzilin vakıf olduğu tarihte Abide Hatun'un vefat etmesi sebebiyle vakıf iddiasını mahkemede görüşmek istediğini ifade etmesine dair.
Sayfa 146/3	Vekil Karabet Ağa, menzilin Abide Hatun tarafından ölmeden 5 sene önce vakıflaştırıldığını iddia etmesine dair.
Sayfa 147/1	Vekil Mehmet Efendi tekrar cevabında; menzilin Abide Hatun tarafından 7 sene önce yani 1315'te alındığını ve alındıktan iki ay sonra vefat ettiğini dolayısıyla Karabet Ağa'nın, menzilin 5 sene önce vakıf olduğu iddiasının yanlış olduğunu ifade etmesine dair.

Sayfa 147/2	Davacının vekili Mehmet Efendi'nin şahidi Topçubağı mahallesinden Kuzulu oğlu Mehmet Ağa'nın ifadesine dair.
Sayfa 147/3	İki tarafın vekillerinin, 1326 senesi Muharrem ayının on yedinci Çarşamba günü mahkemede muhakeme yapacaklarının bildirilmesine dair.
Sayfa 147/4	Davacı vekili Mehmet Efendi'nin şahidi Keçeciler mahallesi sakini Otuzbir oğlu Hacı Osman'ın ifadesine dair.
Sayfa 147/5	Şahitlerin buldukları mahalle imam ve muhtarlarından aldıkları yazılı belgeye şahitliklerinin makbul olduğuna dair.
Sayfa 147/6	İki tarafın, bu Rebiyülevvel ayının beşinci Pazartesi günü muhakemede bulunacaklarının bildirilmesine dair.
Sayfa 147/7	Davalı Hasan Basri Ağa'nın mahkemeye gelerek Karabet'i vekaletten azlettiğine ve ayın sekizinci Perşembe günü muhakemede bulunacağını bildirmesine dair.
Sayfa 157/1	Vekil Mehmet Efendi'nin menzilin mülk malı olduğunu ispat için hazır olduğunu ifade etmesine dair.
Sayfa 157/2	Davada mülk edinme tarihinin önce olması sebebiyle yemin edilmesinin gerekliliği söyleyen Tokat Müftüsü Nuri Efendi'nin ifadesine dair.
Sayfa 148/1	Yeni Han kazasına bağlı Yeksantaş karyesi sakini, Hamidiye Süvari Alayı yüzbaşısı olan ve Erzurum'da vefat eden Kemal Bey'in varisi ve öz kardeşi olduğunu iddia eden Hamidiye Süvari alayı kumandanı kaymakamı olan Osman Azmi Bey'in, kardeşinin Yar Ahmet mahallesinden Sürücüoğlu Hacı Mehmet'ten elli kuruş alacağını talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 148/2	Davacı Osman Azmi Bey'in şahitleri Yeksantaş karyesi sakini İlalzade Musa Bey ve Altuntaş karyesinden İlalzade Bekir Bey'in ifadelerine dair.
Sayfa 148/3	Şahitlerin aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul olduğuna dair.
Sayfa 149/1	Turhal nahiyesinin Nefs-i Turhal kasabasına bağlı Kova mahallesinden Kel Hüseyinoğlu Mustafa'nın, Mahmut Paşa mahallesinden Hatıpzade Hasan Efendi'den seksen kuruş alacak borcunun bulunması bu borcu almadan vefat etmesi sebebiyle Mustafa'nın çocukları Fatma ve Hatice tarafından borcu talep etmek için mahkemeye başvurmalarına dair.
Sayfa 149/2	Davacı Fatma ve Hatice'nin vekilleri Osman Efendi'nin şahitleri Turhal'ın Hamam mahallesi sakini Naki oğlu Mustafa ve Kova mahallesinden Kemkaşlı oğlu Hasan'ın ifadelerine dair.
Sayfa 149/3	Şahitlerin aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul olduğuna dair.

Sayfa 150/1	Tokat'ın Komanat nahiyesine bağlı Musullu karyesinden Hatipoğlu Ahmet'in bundan on bir gün önce ahırından kaybettiği iki baş eşeğini bugün Tokat mal muhasebecisi Ethem Efendi elinde bulmasıyla eşekleri tekrar talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 150/2	Davacı Hatipoğlu Ahmet'in şahitleri Muslu karyesinden Kenan oğlu Hasan ve Kanan oğlu Sadık'ın ifadelerine dair.
Sayfa 150/3	şahitlerin aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul bulunduğuna dair.
Sayfa 150/4	Tokat'ın Yaşmeydan mahallesinden Ermeni milletine mensup Iraklıoğlu Makris Ağya'nın, zevcesi Filig ve kızı Mariye'ye ait olan mal, mülk ve gayrimenkul üzerinde hakkı olmadığını beyan ettiğine dair.
Sayfa 151/1	Tokat'ın Komanat nahiyesine bağlı Omala karyesinden Gbekoğlu Ali'nin bir sene önce Dedeli karyesinden Kasap Emin Efendi'den aldığı fakat bundan on bir gün önce ahırından kaybolan eşeğini bugün Tokat mal muhasebecisi Ethem Efendi elinde bulmasıyla tekrar talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 151/2	Davacı Gbekoğlu Ali'nin şahitleri Omala karyesi sakini Molla Ali oğlu Ali Efendi ve Dedeli karyesinden Karılı Ali avuş oğlu Rifat'ın şahitlik ifadelerine dair.
Sayfa 151/3	şahitlerin buldukları karye imam ve muhtarlarından aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul bulunduğuna dair.
Sayfa 151/4	Turhal'ın ivril karyesinden Kara İsmailoğlu Abbas'ın, eşi Fatma Hanım kendisine itaat ve zevciyete mürâat etmemesi sebebiyle mahkemeye başvurması, Fatma Hanım'ın ise zevcine itaat etmediğini kabul etmesi fakat mehr-i muacceli olan beş yüz kuruşun kendisine teslim edilmediğini teslim edilmesi durumunda itaat edeceğini bildirmesi ve Abbas Efendi'nin beş yüz kuruş mehr-i muacceli zevcesi Fatma Hanım'a teslim edeceğini beyan etmesine dair.
Sayfa 152/1	Tokat'ın Artukabat nahiyesine bağlı Kızılca karyesinden Kürt Haliloğlu Sadullah'ın bundan bir ay önce karyesindeki meradan kaybettiği iki baş tosununu bugün Tokat mal muhasebecisi Ethem Efendi elinde bulmasıyla tekrar talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 152/2	Davacı Sadullah'ın şahidi Artukabat'ın Kızılca karyesinden Kürt Halil oğlu Sadullah'ın ifadesine dair.
Sayfa 152/3	şahitlerin aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul bulunduğuna dair.

Sayfa 152/4-5	Artukabat'ın Bahtlu karyesinden İbrahimioğlu Dursun'un, kızı Fatma'nın haberi ve rızası olmadan Ovacık karyesinden Yusufioğlu Hasanla evlendirmesi fakat Fatma'nın yirmi yaşında yani reşit olması sebebiyle bu evliliğe razı gelmediğini belirterek Kürt Yusuf ile evlenmeye razı olduğunu beyan etmesine dair.
Sayfa 152/5	Fatma Hatun'un haberi olmadan evlendirilmeye çalışıldığı Hasan Efendi'yi reddettiğine ve Kürt Mehmet ile evleneceğini ifade etmesine dair.
Sayfa 153/1	Talebe olan Müfizzade Ali Efendi'nin Tokat eytam müdürü Hacı Ahmet Efendi'den kırk kuruş alacak hakkı olduğunu ve bu meblağın vaktinde kendisine ödenmemesi sebebiyle mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 153/2	Davacı Ali'nin şahitleri, Niksar'ın Kiremitli Mescit mahallesinden İbrahim Beyzade Süleyman Bey ve Muslihittin mahallesinden Tekneci oğlu Senetçi Osman Ağa'nın ifadelerine dair.
Sayfa 153/3	Şahitlerin aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul bulunduğuna dair.
Sayfa 153/4	Talebe Ali Efendi'nin haklı bulunarak kendisine kırk kuruşun ödenmesine dair mahkemenin kararı.
Sayfa 154/1	Toçak karyesinden Zabtiyeoğlu Hüseyin'in bundan bir ay önce karyesindeki meradan kaybettiği bir baş eşseğini bugün Tokat mal muhasebecisi Ethem Efendi elinde bulmasıyla tekrar talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 154/2	Davacı Hüseyin'in şahitleri Kocak karyesi sakinleri Bodur oğlu Cafer ve Kelleci oğlu Mustafa'nın ifadelerine dair.
Sayfa 154/3	Şahitlerin aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul bulunduğuna dair.
Sayfa 154/4	Komanat'ın Kart Osman karyesinden Çerkez muhaciri Hacı Bekir'in tarihten üç sene önce karyesindeki meradan kaybettiği karasığır öküzünü bugün Gelür karyesinden Molla Hüseyin'in elinde bulmasıyla tekrar talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 154/5	Davacı Hacı Bekir'in şahitleri Kart Osman karyesinden Mahmut ve Mehmet Efendiler'in ifadelerine dair.
Sayfa 154/6	Şahitlerin aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul bulunduğuna dair.
Sayfa 155/1	Taşlı Çiftlik karyesinden İç Ağasioğlu İbrahim'in tarihten yirmi beş gün önce meradan kaybettiği bir baş camışını bugün Tokat mal muhasebecisi Ethem Efendi elinde bulmasıyla tekrar talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.

Sayfa 155/2	Davacı İç Ağasıoğlu İbrahim'in şahitleri Güğümlü karyesi sakinleri Elif oğlu Ahmet ve Elif oğlu Hüseyin'in ifadelerine dair.
Sayfa 155/3	Şahitlerin aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul olduğuna dair.
Sayfa 155/4	Meydan-ı Müslim mahallesinden iken vefat eden Yüzbaşı Salih Ağa zevcesi Saniye Hanım'ın oğlu ve varisi olduğunu iddia eden Osman Efendi'nin, annesi Saniye Hanım'ın Tokat mal sandığında birikmiş yüz yirmi dokuz kuruş meblağı talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 155/5	Davacı Osman Efendi'nin şahitleri Çehkanlı mahallesinden debevi memuru Mülazım Mustafa Efendi ve Semerkant mahallesinden Hamza oğlu Ahmet Nazım Efendi'nin ifadelerine dair.
Sayfa 155/6	Şahitlerin aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul olduğuna dair.
Sayfa 156/1	Niksar'ın Yenice karyesinden Rum milletine mensup Bavlioğlu Haralanbo'nun tarihten on dört gün önce karyesindeki meradan kaybettiği bir baş kısrağı bugün Veled-i Ayas mahallesinden reji memuru Bedros elinde bulmasıyla tekrar talep etmek için mahkemeye başvurmasına dair.
Sayfa 156/2	Davacı Haralanbo adına şahitlik yapacak kişilerin kim olduklarına dair.
Sayfa 156/3	Davacı Haralanbo'nun şahitleri Yenice karyesinden Rum Papaz oğlu Kostanti ve Murat oğlu Nikola'nın ifadelerine dair.
Sayfa 156/4	Şahitlerin aldıkları yazılı belgeye göre şahitliklerinin makbul olduğuna dair.

3.2. 106 Numaralı Tokat Şer'iyeye Sicil Defterinin Transkripsiyonu

Bismillahirrahmanirrahim

Atam

Agob

Avakim

Simon

Avakim

Serkiz

Karabet

Kirkor

Agob

Sayfa 1/1

Tokad sancağı mahallatından ve Veled-i Ayas mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem fevt olan tebâ-ı Devlet-i Aliyyenin Ermeni milletinden Leğenciyan Avadis veledi Serkiz veledi Simon'un ber- vech-i âti usubet-i nesebiye cihetinden vârisi olduklarını iddia eden her biri Yaşmeydan mahallesinde mütemekkinler teb'a-i devleti müşarünileyhin millet-i merkûmesinden Leğenciyan Nişân ve Avdis ve Ohannes zikr-i âti husûsda taleb ve da'vâ ve muhâkeme ve muhâsama ve müdâfa'a ve ahz ü kabza ve bunlar mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine değin meclis-i şer'ileri dava vekîllerinden Kazancıyan Ohannes Efendi veled-i Kifork m. Mezkûr Veled-i Ayas mahallesinde mütemekkin ve şahısları ma'rufeler müteveffa-yı merkumun zevce-i metrukesi Anna bint-i Kifork ile li-ebeveyn kız karındaşı Firuz bintü'l-merkum Serkis tarafından câ'iyü'z-zikr husûsda husûmet ve tarafından dahi redd-i cevâba mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine vekîl-i müseccel-i şer'ileri Naci Efendi muvacehesinde müteveffa-yı merkumun terekesine bi'l-memûre vâz'ı-ul- yed olan hâlâ eytâm müdürü Hacı Ahmed Efendi hâzır olduğu halde müteveffâ-ı merkûm Avadis'e li-eb cedde müteveffa Simon müvekkilerim merkûmûn Nişân ve Avdis ve Ohannes li-eb ceddleri Haçık ile li-ebeveyn er karındaş olub babaları ismi Ovakim ve dedeleri ismi Agob veledi Atam olmağla ol vecihle müteveffa-ı merkûm Avadis'in verâset-i zevce-i metrûkesi merkûme Anna ve li-ebeveyn kız karındaşı müvekkile-i merkûme Anna ve li-ebeveyn kız karındaşı müvekkile-i merkûme Firuz ile usûbet-i nesebiyye cihetinden müvekkilerim merkûmûn Nişân ve Avdis ve Ohannes müvekkilerim merkûmûnun li-eb cedleri merkum Haçık

diğer evladı müteveffa-ı Kirgor'un sulb-i kebîr oğlu Kifork ve sulbi sagir oğlu Liyon ve merkûm Haçık diğer müteveffa-ı Karabet'in sulb-i kebîr oğlu gâ'ibü ani'l-beled Ohan'a münhasıra müvekkilerim merkûmûn ile müvekkilatân-ı merkûmatân Anna ve Firuz ve merkûmûn Kifork, Liyon ve Ohannes'den başka varisi ve terekesine müstehakk-ı âharı olmamakla suâl olunup müteveffa-yı merkum Avadis'in mahkeme-i şer'iyye marifetiyle tahrir ve el-hâletü-hâzihi hazır mıdır mumaileyhle taht-ı mezbûrunda bulunan bilcümle tarlasından mesele-i mirasları vecihle müvekkilerim merkûmûnla hisse-i îrsiyeleri ba'de'l hesab müvekkilerim merkûmûn için bana edâ ve teslîm müvekkilatân-ı merkûmâtâna izâfetle vekîl-i mezbûr Naci Efendi ile hazır mıdır mumaileyhe kabl-ı şerriden tembîh olunmak matlûbumdur deyu bi'l-vekâle dâ'va etmekte vekil-i mezbur Naci Efendi dahi cevâbında müdde-i vekîl-i mezbûrun ber vechi muharrer verâset-i duasına bi'l vekâle külliyyen inkâr ider.

Fî 12 Saferi'l-hayr Sene 323

El Muhzır(mühür), El Vekil(imzâ), El Vekil(imzâ)

Müdde-i vekîl-i mezbûr ber-vech-i muharrer verâset müddeâsını isbât itmek lâzımdır.

Fî 12 Minhü

Nâib(imzâ)

Sayfa 1/2

Müdde-i vekîl-i mezbûr ber vech-i muharrer verâset-i müddeâsıyla beyâna ba'de'l- havâle ol babda şâhidleri Gayvir oğlu Agob ve Miran'ın oğlu Kifork ve Tavir oğlu Samat ve Papas oğlu Mardiros ve Sefer oğlu Agob ve Sipahçı oğlu Mardiros ve Karınca oğlu Kirkor ve Topal oğlu Kirkor ve Şirin oğlu Serkiz ve Kayserili oğlu Agob ve Küpeli oğlu Karabet ve Kakoş oğlu Kapril ve Kunduracı Murat ve Saracoğlu Yorgi ve Kakoş oğlu Ohannes ve Çöpcü oğlu Andon ve Meyhanecioğlu Karabet olub bunlarda mâ'adâ asla şâhidi olmadığını ve bunlardan iki nefer hâzır olmağla el-yevm ikâme ideceğini ifâde eder.

Fî 15 Safer Sene 323

El Vekîl(imzâ)

Sayfa 2/1

İçmesu mahallesinde mütemekkin tebay-ı Devlet-i Aliyyenin Ermeni mahallatından Papas oğlu Mardiros veledi Karabet veledi Mardiros'un li-ecli'ş-şehâde ifâdesidir. Veled-i Ayas mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem fevt olan teb'a-i Devlet-i Aliyyenin Ermeni milletinden Leğenciyan Avadis veledi Serkis veledi Simon'un verâset-i zevce-i metrûkesi Anna ve li-ebeveyn kız karındaşı Firuz ile müteveffa-ı merkum Avadis'in cedd-i merkum Simon'un li-ebeveyn ve er-karındaşı Haçik'in sulb-i evladı müteveffa Agob'un sulb-i kebîr oğulları Nişan'a ve Avdis'e ve Ohannes'e ve merkum Haçik'in diğêr evladı müteveffa Kirkor'un sulb-i kebîr oğlu Kifork ve sulb-i sâgir oğlu Liyon ve merkum Haçik'in diğêr evlâdı müteveffâ Karabet'in sulb-i kebîr oğlu gaib-ü an'il-beled Ohannes ve merkum Haçik'in ve diğêr evladı müteveffâ Ovakim'in sulb-i kebîre kızı Nartohi'ye münhâsıra olub merkûmûndan mâ'adâ vârisi ve terekesine müstehakk-ı ahârı olmadığına ve merkûm Simon ile merkûm Haçik'in li-ebeveyn er-karındaşı olub babaları ismi Ovakim veledi Agob veled-i Atam olduğuna şâhidim şehâdet dahi iderim.

Fi 15 Safer Sene 323

El-Hâzır(mühür), El-Vekîl(imzâ), El-Vekîl(imzâ), Şâhid-i Merkûm(mühür)

Sayfa 2/2

Tatar Hacı Mahallesinde mütemekkin teb'a-i Devlet-i Aliyye'nin Ermeni milletinden Karınca oğlu Kirkor veledi Kifork veledi Kirkor'un li ecl-i'ş-şehâde ifadesidir Veled-i Ayas mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem fevt olan tebay-ı Devlet-i Aliyye'nin Ermeni milletinden Leğenciyan Avadis veledi Serkis veledi Simon'un verâset-i zevce-i metrûkesi Anna ve li-ebeveyn kız karındaşı Firuz ile müteveffâ-ı merkûm Avadis'in cedd-i merkum Simon li-ebeveyn er karındaşı Haçik'in sulbi evladı müteveffa Agob'un sulb-i kebîr oğullarına ve Avadis'in ve Ohannes'in ve merkum Haçik'in diğêr evladı müteveffa Kirkor'un sulb-i kebîr oğlu Kifork ve sulb-i sagir oğlu Liyon ve merkum Haçik'in diğêr evladı müteveffâ Karabet'in sulb-i kebîr oğlu gaib-ün ani'l-beled Ohannes ve merkûm Haçik'in diğêr evlâdı müteveffâ Ovakim'in sulbiyye-i kebîre kızı Nartohi'ye münhasıra olub merkûmûndan mâ'adâ vârisi ve terekesine müstehakk-ı ahârı olmadığına merkum Simon ile merkum Haçik'in li-ebeveyn er-karındaşlar olub babaları ismi Ovakim veledi Agob veled-i Atam olduğuna şâhidim şehâdet dahi iderim.

Fi 15 Safer Sene 323

El-Hâzır(mühür), El-Vekîl(imzâ), El-Vekîl(imzâ), Şâhid-i Merkûm(mühür)

Sayfa 2/3

Gerçi müdde-i vekîli tarafından müteveffâ-ı Avadis'in babasının babası Simon'un li-ebeveyn er-karındaşı Haçık'in Agob ve Kirkor ve Karabet nâmıyla üç nefer evladı olduğunu iddi'â ve şâhidleri dahi işbu üç nefer evlâdından başka olarak Ovakim nâmında bir veledi daha olduğunu ve bunun da fevtiyle Nartohi namında bir nefer kızı bulunduğunu ifâde ediyorlarsa da işbu Nartohi usubet-i nesebiye cihetinden müteveffâ Avadis'e vârise bulunmadığı cihetle şâhidlerin bu ifâdeleri lağv-ı nazarıyla bakılarak ve şâhidlerden Mardiros müteveffânın li-ebeveyn kız karındaşı Tirzek namına yalnız Firuz namı verilmiş ise de mezbûre Tirzek vereseden bulunduğu zaten tarafeynce ikrâr ve i'tirâf olunmakta olduğundan şâhidan-ı merkûmân ale'l-usûl tezkiyeleri iktizâ eder.

Fî 17 Safer Sene 323

Nâib(imzâ)

Sayfa 2/4

Şâhidan-ı merkûmân mensûb oldukları mahalle papası ve heyet-i ihtiyâriyesinden bâ-varaka-ı mestûre sırran lede't-tezkiye makbûlü'ş-şehâde idükleri ol babda ki mestûre-i zîrine yazılan şerhden anlaşıldığı gibi zîrde isimleri muharrer kesândan dahi alenen lede't tezkiye makbûlü'ş-şehâde idüklerine ihbâr ve iş'âr iderler.

Fî 11 Rebî'i'l-evvel Sene 323

El-Vekîl, El-Vekîl(imzâ), Yaşmeydan mahallesinden ve Ermeni milletinden Küpeli Karabet veled-i Kirkor(imzâ), Tokad'ın Dere mahallesinden ve Ermeni milletinden Kubat Ohan Agob veledi Serkiz(mühür)

Sayfa 2/5

Vekîl-i mezbûr Naci Efendi cevâba tasaddi birle işbu neseb davası hakkında gelmiş olan şâhidân-ı merkûmân Mardiros'un ve Kirkor'dan her biri da'vâ-ı mezkûre muvaffak ve mutâbık sûretde îfâ-ı şehâdet-i şer'îyye de idememişlerdir çünkü müdde-i müteveffây-ı merkûm Avadis'in cedd-i Simon ile kendilerinin cedleri olmak üzere gösterilen Haçık'in li-ebeveyn er-karındaşı olduğunu beyân etmelerine göre bu gibi neseb davalarında cedd-i âlâlarının ismiyle cedd-i âlâlarının babasının ve dedesinin isimlerini ve analarının isimleriyle anasının babasının ismini ve maskat-ı re'slerini hîn-i

da'vâda zikr etmesi meşrûta olunduğu gibi şehâdete dahi şart koyub ve şehadet ve ika'a ile cedd-i âlâlarının isimlerini ve ana baba ve dedesine ve analarının ismini ve anasının babasının ismini maskat-ı re'slerini zikr eylemediklerinden şehâdet-i vâkı'a'nın keen lem yekün hükmünde olacağı ve binâen-aleyh kabûlleri şer'an kabul olunur derecede olduğundan şu cihât-i maruzânin tedkîk ve halliyçün li-ecl'i-istiftâ zabtından fazîletlü müftü efendiye havâle buyurulmasını bi'l-vekâle taleb ve da'vâ ederim.

Fî 20 Rebî'i'l-evvel Sene 323

El Vekîl(imzâ)

Sayfa 3/1

Fi'l-hakîka müteveffâ-ı merkûm Avadis'in ceddî Simon ile müdde'îün-ı merkûmûn Nişan'a ve Avdis ve Ohannes ve gâibûn ani'l-meclis Liyon ve Kifork ve diğêr Ohannes'in cedleri olmak üzere gösterilen Haçik'in li-ebeveyn er- karındaşları oldukları da'vâlarında zikr ü beyân kılınmasına nazar-ı cedlerin analarının ve analarının babalarının maskat-ı re'slerinin esnâ-ı şehâdet de zikri lâbüdd ise de mâhasal cedleri Simon ile Haçik'in li-eb karındaşlar oldukları anlaşılmasına ve şu halde müdde'îün-ı merkûmûn ile gâ'ibûn-ı ani'l-meclis merkûmûn min ciheti'i-usûbe veresesi oldukları müstebân olub i'tirâzât-ı vâkı'a-ı cihet-i mezkûreden ve îrsilerini haleldâr idemeyeceğine binâen vekîl-i mûmâileyhin bu babda ki i'tirâzâta müvecceh ve mültefit olmamağla mücebince müdde'îün-ı merkumun Nişan ve Avdis ve Ohannes ve gâ'ibûn-ı ani'l-meclis Liyon ve Kifork ve vekil Ohannes'in ber vech-i muharrer verâsetlerine ba'de'l-hükm müteveffâ-ı merkûm Avadis'in bi'l-cümle terekesindenn mesele-i mirâsları vecihle hisse-yi îrsiyeleri ba'de'l-hesab müvekkilûn-ı merkûmûn Nişan ve Avdis ve Ohannes için vekil-i mezbur Ohannes Efendiye edâ ve teslîme müvekkilân-ı merkûmâna izâfetle vekîl-i mezbûr Naci Efendi'ye kıbel-i şer' den tenbîh şod.

Fî 21 Rebî'i'l-evvel Sene 323

Nâib(imzâ)

Î'lâm-ı tanzîm şod.

Sayfa 3/2

Tokad'ın Soğuk Pınar-ı Müslim mahallesinde sâkine ve şahs-ı ta'rîf-i şer'le mu'arrefe Ermeni Katolik milleti nisvânından Rufail oğlu kuyumcu Begos zevcesi Pirab bint-i Ohan veledi Agob m. Kezâlik mahalle-i mezbûrede sâkine ve şahs-ı mu'arrefe

sadriye-i kebîre kızı Varvara bintü'l-müteveffâ Begos muvâcehesinde ikrâr-ı tam ve takrîr-i kelâm idüb üzerime lâbis olduğum köhne libasımdan mâ'adâ ism-i mâl ıtlâk olunub bana nisbet olunan bi'l-cümle emvâl ve eşyâ ve evân-ı nühâsiye ve gayr-ı nühâsiye ve esas beyt vesâirenin kâffesi kızım mezbûre Varvara'nın yedinde mâl ve mülküdür benim asla ve kat'a alâka ve medhâlim yokdur dedikde gibbe't-tasdiki'ş-şer'i mâ-vak'a bi't-tâleb ketb olundu.

Fî 26 Rebî'i'l-evvel Sene 323

El-Mukar-run lehü'l(imzâ), El-Mukar-run lehü'l-mezbûre(mühür)

Mezbûr tânik zât ve ifâdelerini ta'rîf ve tasdîk ider.

Mahalle-i mezbûreden ...? Kifork veledi Kirkor

Hoca Ahmed Mahallesinden Karahan Ohan veledi Kifork

Hüccet-i tanzîm şod.

Sayfa 4/1

Artukâbâd nahiyesine tabi'i Ayazma karyesinden Mahmud oğlu Hüseyin bin İsmail bin Abdullah m. Zikr-i âti bir re's esble diğerk bir re's merkebe bi'l-emâne vaz'ü'l-yed olub kibel-i şer'den dahi husûmeti re'y olunan Tokad mâl muhâsebeci vekili izzetlü Edhem Efendi tarafından vekâleten mürsel Nafiz Efendi muvâcehesinde işbu meclis-i şer'de mu'âyene ve ira'e olunan doru renkli dört yaşını ikmâl itmek üzere bulunan yâlı ve kuyruğu siyah bir re's esble ile kır renkli tahminen (250 kuruş kıymetli-50 kuruş kıymetli) on yaşında ve kısaca kuyruklu ufak bir re's merkebden her biri mâlımdan doğma netâcen mülk ve mâlım iken târîhden on bir gün mukaddem Tokad'da kur'a mu'âyenesi icrâsı için bulunduğum bir zamanda mezkûr esb ile merkebim hânemiz ahurundan zâyi' idüb el-hâletü hâzihi müvekkil-i mûmâileyh yedinde bulmamla bi'l-istihkâk hâlâ tâleb iderim deyü da'vâ itdik de vekil-i mûmâileyh Nafiz Efendi dahi cevâbında mezkûr esb ve merkebden her birine müvekkil-i mûmâileyhin bi'l-emâne vaz'-ı yedini ikrâr mâ'adâ müddeî-i merkûmun ber-vech-i muharrer netâc-ı müddeâsını küllîyen inkâr ider.

Fî 18 Safer Sene 323

El-Vekîl(mühür), El-Müddeî(mühür)

Sayfa 4/2

Müddeî-i merkûm ber vechi muharrer netâc-i müddeâsıyla beyâna lede‘l-havâle olunub ol-bâbda şâhidler Tokadî Güzel oğlu Melel Mustafa ve Güzel oğlu Seyid Ağa ve Ayazma karyesinden Kara Hüseyin oğlu Tokadlı Demirci Hüseyin Usta olub bunlardan başka asla şâhidi olmadığımı ifâde eder.

Fî 18 Minhü

El-Müddeî(mühür)

Sayfa 4/3

Tokad'ın Mihmad-ı Hâcib-i Zimmiye-i Müslim mahallesinden Güzel oğlu Melel Mustafa bin Hüseyin'in li-ecli'ş-şehâde ifâdesidir. Ma'rifet-i şer'le mu'âyene ve irâe eylediğim doru renkli dört yaşını tamam itmek üzere bulunan yalı ve kuyruğu siyah bir re's esb ile kır renkli tahminen on yaşında ve kısaca kuyruklu ufak bir re's merkebden her biri Artukâbâd'ın Ayazma karyesinden Mahmud oğlu işbu müddeî Hüseyin Ağa'nın mâlından doğma netâcen mâlı olduklarına şâhidim şehâdet dahi iderim.

Fî 18 Minhü

El-Vekîl(mühür), Müddeî(mühür), Şâhid-i Mezbûr(mühür)

Sayfa 4/4

Mahalle-i mezbûreden şuhûd-ı muharrerden Güzel oğlu Seyid Ağa ibn Ali'nin li-ecli'ş-şehâde ifadesidir. İşbu meclis-i şer'de mu'âyene ve irâe eylediğim doru renkli dört yaşını tekâmîl itmek üzere bulunan yalı ve kuyruğu siyah bir re's esble kır renkli tahminen on yaşında ve kısaca kuyruklu ufak bir re's merkebden her biri Artukâbâd'ın Ayazma karyesinden Mahmud oğlu Hüseyin Ağa'nın mâllarından doğma netâcen mâlı olduklarına şâhidim ve şehâdet dahi iderim.

Fî 18 Minhü

El-Vekîl(mühür), Müddeî(mühür), Şâhid-i Mezbûr(mühür)

Sayfa 4/5

Şâhidân-ı merkûmân evvelâ mensûb oldukları mahalleleri imam ve muhtârâtından bâ-varaka-i mestûre-i memhûre tezkiye olub adl ve makbûlü'ş-şehâde

oldukları ihbâr ve iş'âr olunduktan sonra zîrde isimleri muharrer kesândan dahi bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idüklerini ihbâr ve iş'âr iderler.

Fî 19 Minhü

El-Müzekkî

Mihmâd-ı Hâcib-i Zımmiye-i Müslim mahallesinde Tayyar oğlu Mehmed bin Hasan(mühür)

El-Müzekkî

Hacıhasan Bölüğü Mahallesinden Köse oğlu Hasan Efendi ibn-i Ahmed(mühür)

Sayfa 4/6

Müddeî-i mezbûr Hüseyin istihzâren tahlîf olunduğunu mücebince esb ve merkeb-i mezkûrdan keff-i yed ve müddeî-i mezbûr Hüseyin teslîme muhâsebeci vekîli Edhem Efendi'ye izâfetle vekîl-i mezbûr Nafız Efendiye kibel-i şer'den tenbîh şod.

Fî 19 Minhü

Nâib(imzâ)

Î'lâm-ı tanzîm şod.

Sayfa 5/1

Tokad Sancağı mahallâtından Soğukpınar-ı Müslim Mahallesi ahâlisinden Türki Hacı Mehmed oğlu Ahmed beyne'l-mezbûr Hacı Mehmed ve yine mahalle-i merkumede sâkin ve zât-ı mu'arrefe Aişe Hatun bint-i İbrahim tarafından dahi câ'iyü'z-zikr husûsda taleb ve da'vâ ve ahz-u kabza ve bunlar mütevakıf olduğu umûrun küllisine vekil-i müseccel-i şer'i Kadızâde Ahmed Efendi'den her biri m. Zikr-i âti meblâğa bil-memûre vaz'ıatü'l-yed olub kibel-i şer'iden dahi husûmeti rey olunan sancağ-ı mezkûr mal muhâsebeci vekîli rif'atlü Edhem Efendi tarafına vekâleten mürsel Nafız Efendi müvacehesinde mahalle-i mezkûr da sâkin iken bundan akdem vefât iden Tatar Hacı Abdullah Ağa ibn-i Mehmed'in verâseti işbu vekîl-i mezbûr Ahmed Efendiye müvekkilesi zevce-i menkûha-yı metrûkesi mezbûr Aişe Hatun ile li-ebeveyn erkarındaşı olmakla bizlere münhasıra olub bizlerden gayr-ı varis ve terekesine müstehakk-ı ahârı olmamağla mûrisimiz müteveffâ-ı mezbûr Hacı Abdullah Ağa'nın hayatında kable'l-vefat müstehak olduğu maaşından sancağ-ı mezkûr mâl sandığıında müterâkim iki bin yüz seksen dört guruş maaş olub meblağ-ı mezkûr kable'l-ahz ve'l-

istifâ vefat itmekle meblağ-ı merkum benimle müvekkile-i zevce-i mezbure Aişe binti İbrahim'e münhasıra olub bizlerden gayr-ı vâris ve terekesine müstehak aheri olmamağla suâl olunub meblâğ-ı mezkûr iki bin yüz seksen dört guruş benimle zevce-i mezbûre Aişe Hatun için vekîl-i mezbûr Ahmed Efendiye edâ ve teslîme müvekkil-i muhâsebeci-i mûmâileyhe izâfetle vekîl-i mezbûr Nafiz Efendiye kîbel-i şer'den tenbîh olunmak murâdıdır deyü vekîl-i mezbûr Ahmed Efendi'nin tasdîkiyle ma'a da'vâ itdiklerin de vekîl-i mezbûr Nafiz Efendi dahi cevâbında müvekkil vekîl-i muhâsebeci-i mûmâileyhin meblâğ-ı mezbûra bi'l-memûre vaz'-ı yedini ikrâr müddeî-i merkûm Ahmed ve vekîl-i mezbûr Ahmed Efendi'nin ber vech-i muharrer verâset müdde'asını küllîyen inkâr eder.

Fî 22 Saferi'l-hayr Sene 321

El-Vekîl(mühür), El-Vekîl-i Müddeî(imzâ), El-Müddeî(mühür)

Sayfa 5/2

Her biri mezkûr Soğukpınar-ı Müslim mahallesinden Cılız-zâde Mehmed Efendi ibn-i Hacı Mustafa bin İbrahim ile Pevriz-zâde Hâfız Halil Efendi ibn-i Halil'in li-ecli's-şehâde ifâdesidir. Mahallemiz ahâlisinden iken bundan akdem vefât iden Türki Hacı Mehmed oğlu Tatar Hacı Abdullah Ağa'nın mezbûr Hacı Mehmed bin Abdullah'ın verâset-i zevce-i menkuhâ-yı metrûke işbu vekîl-i mezbûr Ahmed Efendi'nin müvekkilesi Aişe bint-i İbrahim ile li-ebeveyn er karındaşı işbu hâzır bi'l-cümlesi Ahmed Ağa ibnü'l-mezbûr Hacı Mehmed'e münhasıradır bunlardan gayr-ı vâris ve terekesine müstehakk-ı ahârı olduğu bizim ma'lûmumuz değildir biz bu husûsa bu vech üzre şâhidiz şehâdet dahi ideriz.

Fî 24 Safer Sene 323

El-Vekîl(mühür), El-Vekîl-i Müddeî(imzâ), El-Müddeî(mühür), El-Şâhid(mühür), El-Şâhid(mühür)

Sayfa 5/3

Şâhidân-ı merkûmân mensûb oldukları mahalleleri imam ve muhtârâtından evvelâ ba-varaka-i mestûre sırran tezkiye olub adl ve makbûlü's-şehâde oldukları ihbâr ve iş'âr olunduktan sonra zîrde isimleri muharrer kesândan dahi bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkîye adl ve makbûlü's-şehâde idüklerini ihbâr ve iş'âr iderler.

Fî 11 Rebî'i'l-evvel Sene 323

El-Müzekkî

Soğukpınar-ı Müslim mahallesinden Mataracı oğlu Hasan bin Mustafa(mühür)

El-Müzekkî

Debbağhâne-i Âtik mahallesinden Nâib Yakub Efendi ibn-i Ali(mühür)

Sayfa 5/4

Mûcebince müddeî-i ah-ı mezbûr Ahmed Ağa ile müvekkile-i zevce-i mezbûre Aişe Hatun'un ber minvâl-i muharrer verâsetlerine bade'l-hükm meblâğ-ı mezkûr iki bin yüz seksen dört guruşu müddeî-i ah-ı mezbûr Ahmed ile zevce-i mezbûre Aişe Hatun'a edâ ve teslîme muhâsebeci-i mûmâileyhe izâfetle vekîl-i mezbûr Nafiz Efendiye kıbel-i şer'den tenbîh şod.

Fî 11 Minhü

Nâib(imzâ)

Î'lâm-ı tanzîm şod.

Sayfa 6/1

Tokad Sancağı nevâhisinden Artukâbâd nahiyesine tâbi Eyüdere karyesi ahâlisinden ve muhâcirin-i Çerakiseden Mehmed Ali Çavuş'un kölesi Kudsi bin Yakub tarafına zikr-i âti husûsda tâleb ve da'vâ ve muhâkeme ve muhâsama ve müdâfa'aya bunlar mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine vekîl-i müseccel-i şer'î Hatib-zâde Hasan Efendi ibn-i Hasan m. Nâhiye-i mezkûreye tâbi' Ma'lûm Seyid Teke karyesi sâkinelerinden olub zât-ı ta'rîfe-i şer' ile mu'arefe Sünnetçi oğlu kızı Emine bint-i İbrahim muvâcehesinde mezbûre Emine târîhden yedi sene mukaddem elli guruş mehr-i mu'accel-i müstevfî ve elli bir guruş mehr-i müeccel-i tesmîyeleriyle müvekkilim merkûm Kudsi zevce-i menkuhâ-yı medhûlun-bihâsı olub hal-i zevciyyet meyânelerinde ka'im iken bu sırada mezbûre Emine müvekkilim mezbûr Kudsi'ye itâ'at ve hukuk-ı zevciyyete mürâ'at itmediğinden suâl olunub müvekkilim mezbûr Kudsi'nin mezkûr Eyüdere karyesinde vâkı' hükm-i şer'î olan menziline gidüb nefsin kel-evvel zevce-i mezbûr Kudsi'ye teslîm ve hukûk-ı zevciyyete itâ'at ve mürâ'at itmek üzere mezbûre Emine'ye kıbel-i şer'den tenbîh olunmak matlûbundur deyü da'va itdikde mezbûre Emine dahi cevâbında târîh-i mezkûrdan berü mehriye-i mezkûreye tesmîyesiyle mezbûre Kudsi'nin zevce-i menkuhâ-yı medhûlun-bihâsı olduğunu ikrâr lâkin bu sırada

merkûm Kudsi dahi köle olması cihetle bana küfv olamayacağı gibi târîhden iki sene mukaddem müvekkil-i merkûm Kudsi mezkûr Ma'lûm Seyid Teke karyesinde mahzar-ı şuhûdda beni darb itmemek üzere şart ve ta'lik idüb ba'dehü merkûm Kudsi beni darb itmekle şart-ı mezkûrun vukû'una binâen ben merkûm Kudsi'den mübâne olmamla ol-vechle merkûmun zimmetinde mütekarrir ve mâkûdün-aleyh mihr-i müeccel cihetinden alacak hakkım olan elli bir guruşu bana edâ ve teslîme merkûm Kudsi izâfetle vekîl-i mezbûr Hasan Efendi'ye kibel-i şer'den tenbîh olunmak murâdıdır deyü vekîl-i mezbûrun inkârına mukârin def'a tesâddî itdikde vekîl-i mezbûr Hasan Efendi tekrar cevâbında bin üç yüz yirmi iki sene-i Zi'lkadesi hilâlinde mezbûre Emine müvekkilim mezbûr Kudsi iki lira viremde beni tatlik eyle deyü mahzar-ı şuhûdda talâka tâlib olmuşdur deyü def'i ala'd-def'â tesaddi ider.

Fî 24 Saferi'l-hayr Sene 323

El-Müddeî-i Aleyh(mühür), El-Vekîl(mühür)

Mezbûrenin zâtını ta'rîf ederiz.

El-Müzekkî

Soğukpınar-ı müslim mahallesinden Kadioğlu Mustafa Ahmed (mühür)

El-Müzekkî

Çay-ı Müslim mahallesinden Vanlı oğlu İbrahim bin Mehmed(mühür)

İcâb-ı şer'isi beyân ve iftâ buyurulmak üzere fâziletlu müftü efendi hazretlerine

Fî 26 Safer Sene 323

Sayfa 6/2

Müddeî-i aleyhin âdem-i küfv iddi'âsı ve müddeinin tâleb-i talâk vâki' da'vâsı mesmû' değildir kezâlik müddeî-i aleyhânın talâk-ı mu'allak iddi'âsıyla ve şartın vukû'-ı ifâdesi üzere talâk-ı ric'idir bâyin değildir şartın vukû'undan sonra iddetin inkızâsına kadar kavlen ve filen mürâca'ât vâki' olmadığı sâbit olmadıkça hukûk-ı zevciyete riâyet itmesi lâzımdır.

Fî Minhü

Müftü-i Livâ-ı Tokad Nuri

Sayfa 6/3

Mezbûre Emine'nin diğeri cevâbında ber-mûceb-i fetvâ-yı şerîfe-i mezbûreden şart-ı mezkûr ile şarta ma'lûm olan darbının vuk'u târîhi ve bâ'de'l-darb kendüne zevce-i merkûmda fi'len yahud fi'len mürâca'at idüb itmediği cihetle su'âl olundukda mezbûre Emine ifâde-i tevliyesi vecihle târîhden iki sene evvel Ma'lûm Seyid Tekke karyesinde ve mahzar-ı şuhûdda kendisini darb etmeyeceğine dâir zevcesi merkum Kudsi şart idüb üç ay sonrada darb itdiğini ve darb ittiği günden itibâren kendisi ve babası hânesine giderek zevce-i merkûm Kudsi kendisine Eyüdere karyesinde ki hânesine götürmek istemiş ise de gitmeyib bu târîhe kadar zevcesi merkûm ile aslen mu'amele-i izdivacda bulunmadığını ifâde ve bu ifâdelerini dahi şuhûd-ı şahsiye ile isbât ideceğini beyân ve ifâde eder.

Fi 4 Rebî'i'l-evvel Sene 321

El-Müddeî-i Mezbûre(mühür)

İ'lâm-ı tanzîm şod.

Sayfa 6/4

Vekîl-i mezbûr Hasan Efendi tekrar cevâbında mezbûre Emine evvelen tatlık olduğu şuhûr ve eyyâmın ta'yin itmesiyle beraber târîh-i vukû'at add edilen zamandan sonra yani bundan üç mah akdemleri Zilka'de-i Şerîfesinin yirmi beşinci gününe kadar müvekkilinin mezbûre ile hüsn-i izdivâcları câri bulunduğu hâlde bir ay ziyarete peder ve vâlidesi hânesine mezûnen gitdiği ve târîh-i ahire-i marûfeye değin mezbûre Emine müvekkilim merkûm ile sâkin bulunduğu cihetle vâki' olan müdâfa'asının reddiyle mezbûre Emine'nin müvekkilim merkûm Kudsi'ye itâ'at ve inkiyâd itmesine bi'l-vekâle tâleb iderim der.

Fi 5 Rebî'i'l-evvel Sene 323

El-Vekîl(mühür)

Sayfa 6/5

Vekîl-i mezbûr Hasan Efendi tekrar cevâbında müvekkilim merkum Kudsi mezbûreye darb itmek üzere şart itmediği gibi darb dahi itmemiş ve târîhden üç ay evvel yani bin üç yüz yirmi iki sene zilkadesinde yirmi beşinci gününe kadar müvekkilim merkûm Kudsi mezbûre ile birlikte ve bir arada sâkin olub muamele-i

izdivacda buldukları halde hilaf-ı hakikat olarak iki sene evvel şart ve üç ay sonra da darb itdiği hakkındaki ifâdeleri vâhi ve bi-esâs olduğundan ifâdelerinin reddiyle müvekkilim Kudsi için hukûk-ı zevciyete mürâ'at eylemesini bi'l-vekâle tâleb iderim der.

Fi 9 Rebî'i'l-evvel Sene 323

El-Vekîl(mühür)

Sayfa 6/6

Mezbûre Emine lede'l-isticvâb müvekkil-i merkûm Kudsi ber-vechi muharrer kendüsünü darb itdiği gün Eyüdere karyesinde vâki' hânesine götürmek üzere teklîf itmiş ise de gitmediğini ifâde ve beyân ider.

Fi 25 Rebî'i'l-evvel Sene 323

El-Müddeî-i Aleyh(mühür)

Sayfa 7/1

Tokad Sancağı mahallâtından Hoca Ahmed mahallesinde mütemekkin teba'-yı Devlet-i Aliyyenin Ermeni milletinden Botsuryan Mersis veledi Kifork veledi Mersis mahallat-ı merkûmunun Çile Hâne mahallesinde olub bundan akdem cünun-ı mutabbak ile mecnun olub hâlâ cenuniyetden ifâkat bulmayan teb'a-i devlet-i müşar-ü millet-i merkûmesi nisvânından Zador oğlu kızı Piruz binti Begos müddeî-i merkûm Mersis'in talebiyle ayrı ayrı günlerde gönderilen üç kıt'a varaka-ı da'vetiye ve bir kıt'a ihtârname-i şer'îyye üzerine taannüd ve temerrüd tevâri birle bizzat mahkemeye gelmeyüb ve vekîl-i şer'î dahi göndermediğinden müdde'î merkum Mersis mütemerride-i mezbûre Piruz tarafına bir vekîl-i musahhar ta'yîniyle da'vânın gıyâben fasl ve rü'yet olunmasını tâleb ve iltimâs itmekle mütemerridân-ı merkûmânın hukûklarını muhâfaza ve muhâsamaya mûktedir Halil Efendi ibn-i Ahmed vekîl-i musahhar ta'yîn olunmasına vekîl-i musahhar-ı mezkûr Halil Efendi muvâcehesinde yedimde olub işbu meclis-i şer' de mu'âyene ve kırâ'at olunan bin üç yüz on sekiz senesi Mayıs'ının yirminci günü târîhle müverrah ve mütemerride-i merkûme Piruzke'nin bâ-hücceti şer'îyye vasîsi olan zevci gâ'ib-ani'l-meclis Zom oğlu Kirkor veledi Tarvin? imzâsını hâvi bir kıt'a mukâvele senedi nâtikk olduğu üzere vâsi-i merkûm Kirkor vâsisi olduğu zevcesi mütemerride-i merkûmenin emvâl ve eşyâ-yı menkûle ve gayr-ı menkûlesini merkûme Piruz'un kız karındaşı Makrohi ve Ölçücü oğlu Hacı Karabet zimmetinde bâ-sened alacağı olan elli

aded tam yüzlük mecdi altunu her ikisinden taleb ve da'vâ ve ahz ü kabz ve bi'l-cümle makbûzunu vesâyâtı hasebiyle kendüsüne teslim ve mezkûr elli lira merkûm Karabet'den tahsîl edildiği hâlde ücret-i vekâletim mezkûr altunlardan tarafıma i'ta itmek üzere on aded lira-yı osmanî ücret tesmiyesiyle bi'l-vesâyâ beni mahkeme-i şer'î de müseccelen vekil nasb ü ta'yin idüb vekâlet-i mezkûreye ba'de'l-kabûl mecnun-u merkûmenin bi'l-cümle emvâl ve eşyâ menkûle ve gayr-ı menkûle ve mezkûr altunları merkûman Makrohi ve kendisinden işbu mahkeme-i şer'î de da'vâ ve eşyâ-yı mevcûde ve altunlar mezkûrlara tahsîl ve mahkeme-i şer'î her fiyatla bey' ve bir kıta' deftere rabt ve usûle-i edaneleri icrâ idülüb ol vecihle vekîl olduğum hizmetimi ilgâ ittüğümden mezkûr elli liranın yirmi beş adedi vâsi-i merkûm ve eytâm müdiri ma'rifetleriyle bana eda olub ol vecihle yirmi beş aded lira idüğü ücret-i vekâlet-i mezkûreme muhâsebeden icrâ kılınmak üzere mecnune-i merkûmeye zimmetimin deynim olmakla veya mezkûre muhasebe-i icrâ ve deyn mecnune-i merkûmenin daileri olub mahalle-i merkum mütemekkinlerinden ve teba-ı devlet-i müşârün-ileyhin millet-i merkûmesinden Arslanyan Karabet ve Artin sağlıklarında i'lel fevt yedlerinde münasafeten malları ve mülkleri olan mahalle-i merkûmede kâin ma'lûmu'l-hudûd ve'l müştemilat-ı kebîr ve kâbil kısmet olan bir bâb menzil evvelen merkum Artin'in fevtiyle verâset-i zevce-i metrûkesi Marim bint-i Ohannes ile sulb-i kebîr oğlu Agob ve sulb-i kebîre kızları Aygül ve Nemzar ve Armine'ye münhasıra ba'dehu kable'l-kısme merkum Karabet dahi fevt olub verâset-i zevce-i metrûkesi bi-hükmi'l-minâsihatü's-şer'iyye ve li-ebeveyn kız karındaşı müvekkilem merkûmenin anası Takuhi ve ibnü'l-ahı'l-merkûm Agob'a münhasıra ve ba'dehu kable'l-kısme merkûme Takuhi dahi fevt olub verâset-i sadr-ı kebîr oğlu Ohannes ile sadriye-i kebîre kızları Piruz ve Makrohi'ye münhasıra ve ba'dehu ibnü'l-merkûm Ohannes dahi fevt olub verâseti li-ebeveyn kız karındaşları merkûmâtân Piruz ve Makrohiye münhasıra ve mesele-i mîrâsları bi-hükmil-münâsehatü's-şer'iyye seksen sehmden olub sehm-i mezkûreden beş sehmi zevce-i merkûme Marhi'ye ve yirmi dört sehm ibn-ül merkûm Agob ve beherine yedişer sehmden cem'an yirmi bir sehmi dahi benât-ı merkûmât Aygül ve Nemzar ve Armine'ye ve beherine on sehmden cem'an yirmi sehm dahi bintân-ı merkûmân Piruz ve Makrohiye isâbet itdikden sonra verese-i merkûmeden zevce-i merkûm İlmun ve bint-i merkûme Makrohi ile mecnûn-ı merkûmenin vâsi-i merkûm Kirkor mecnûne-i merkûmenin menzil-i mahdûd-ı mezkûrda olan hisse-i ırsîye-i şaiyalarını menzil-i mahdûd-ı mezkûre vâzı'atü'l-yed olan zevce-i merkûm Marim'den tâleb ve da'vâ-ı ve

ahz ü kabz otuz lira ücretle kabza kezâlik her üçü işbu mahkeme-i şer'î de müsecelen beni vekîl nasb ü ta'yin itdiklerinde ben dahi vekâlet-i mezkûreye bade'l-kabûl menzil-i mahdûd-ı mezkûr da olan ber-tashîh-i mezkûr otuz sehîm hisse-i irsîyelerini işbu mahkeme-i şer'î de merkûme Marim'den da'vâ ve menzil-i mahdûd-ı mezkûr da olan hisse-i irsîyeleri müvekkilerim merkumdan için bana vech layıkıyla teslim hakkım ve bir kıt'a i'lam-ı şer'iyye rabt ve i'lam-ı şer'i kat'îyyet hallini kesb itdikden sonra i'lâm-ı mezkûru icrâya ve zımmıyla icrâ ma'rifetiyle menzil-i mahdûd-ı mezkûrda olan otuz sehîm hisseleri kendülerine teslîm idilüb ve ücret-i vekâlet-i mezkûremden merkûmât İlmun ve Makrohi hisselerine isâbet iden yirmi lirayı bana def' ve teslîm idüb ma'âdâ mecnun-ı merkûmenin hissesine musîb ve on lira vâsi-i merkûm edâsından imtinâ' ider olmalarıyla suâl olunub ücret-i vekâlet-i mezkûrem olan yirmi lira istidâne eylediğim târîhden itibaren mahsubunu tâleb ve da'vâ iderim der vekîl-i musahhar-ı mezbûr Halil Efendi dahi cevâbında müddeî-i merkûm Mersis'in ber vech-i muharrer iddi'âsını inkârından mâ'adâ bu gibi vekâlet ücreti kanunun beher muhakeme için ta'yin ve tahsîs eylediği mikdâr da vekâlet ücreti ahzına mesâğ-ı kanunî bulunduğuna fazla vekâlet ücreti i'tâsına dahi hakkı olamayacağını makâm-ı def' de beyân ve da'vâ ider.

Fî 28 Cemâziyel-âhir Sene 323

El-Vekîl-i Musahhar(imzâ), El-Müddeî(imzâ)

Sayfa 7/2

Müddeî-i merkûm Mersis tekrar cevâbında vekîl-i musahhar-ı mezbûr Halil Efendi tarafından her ne kadar da'va vekîlleri hakkındaki nizâmnâmede muharrer ta'rife mücebince ücrete kesb istihkâk ideceklerinden müdâfaâten beyân itmiş ise de nizâmnâme-i mezkûrun mehâkim-i nizâmiye da'vâ vekîlleri hakkında olduğu inde'l-mürâca'a anlaşılacağı mamafih bu bâbda ki rü'yet itdiğim da'vâ hakkında bâ-mukavele-i mahsûsa ücretimin mikdârı ta'yin idildiği ve nizâmnâme-i mezkûr ahkâm-ı mahkeme-i şer'iyye de dahi müddeî bulunduğuna farz idilse bile yirmi dokuzuncu maddesi ahkâmı mücebince mukâvele-i mahsûsa tahtında da'vâ vekîllerinin ücret almaları câ'i'z bulunduğu muharrer bulunmasına b'il-cümle mehâkimce ahkâmının müddeîni ve mücebince amel idilmesi ma'lûm bulunan mecelle-i celîlesinin beş yüz altmış üçüncü maddesi ahkâmına nazaran ücret-i mukâvele idilmediği takdîrde ecr-i misil lâzım geleceği mastûr ve muharrer bulunmasına ve da'vâ-ı vâkıam ise mukâvele müstenid idüğüne binâen def' vâkı'ın reddiyle ber müceb-i mukâvele beynimizde mün'akid ücret

müddeâ-bihin mütemerrid-i merkûmdan tahsîli lüzûmuna hükm-i i'tâsını tâleb iderim der.

Fî 29 Cemâziyel-âhir Sene 323

El-Müddeâ(imzâ)

Sayfa 10/1

Tokad Sancağı mahallâtından Muslihüddîn mahallesi ahâlisinden Koca oğlu Salih bin İbrahim tarafından zikr-i âtî husûsi tâleb ve da'vâ ve muhâkeme ve muhâsama müdâfa'a ve ahz ü kabz ve bunlar mütevakıf olduğu umûrun küllîsine meclis-i şer' da'vâ vekillerinden Karabet veled-i Makrohi m. Beybağ-ı Kebîr mahallesinden Ayrancı oğlu Ali ve Mustafa'ya müddeâ-i vekîl-i merkûm Karabet'in talebiyle ayrı ayrı günlerde gönderilen üç kıta varaka-ı davetiye ihtârname-i şer'îyye üzerine mezbûrândan merkûm Mustafa taannüd ve temerrüd ve taveri birle bizzat mahkemeye gelmeyüb ve vekîl-i şer'î dahi gönderilmediğinden vekil-i merkûm Karabet merkûm Mustafa tarafına bir vekîl-i musahhar tayiniyle da'vânın gıyâben fasl ve rü'yet olunmasına taleb ve iltimâs itmekle mütemerrid-i mezbûr Mustafa'nın hukûkunun muhâfaza ve muhâsamaya mûktedir olan Halil Efendi ibn Ahmed vekîl-i musahhar tayîniyle olunmağın müddeâ-i merkûm Ali ve vekîl-i musahhar mezbûr Halil Efendi muvâcehelerinde mezkûr Beybağ-ı Kebîr mahallesinde vakî' bir taraftan Haydaroğlu Ali Ağa ibn-i Mustafa ve bir taraftan Çudaroğlu Ali Ağa bin Mustafa ve bir taraftan müvekkilim merkûm Salih ve taraf-ı râbi-i tarîk-i âmm ile mahdûd eşcar-ı müsmire gayr-ı müsmireye hâvi bir kıta'ı bağçeye müvekkilim merkûm Salih'in anası Zahide bint-i Osman nâm hatunun hayatında a'lel vefât yedinde mal ve mülkü iken mezbûre Zahide hatun üç sene mukaddem vefât idüb verâset müdür-i kebîr oğlu müvekkilim merkûm Salih ile sadriye-i kebîre kızı Şâkire'ye münhasıra ve eslâsen mevrûs olmuşken bağçe-i mahdûd-ı mezkûra merkûm Ali ve mütemerrid-i mezbûr Mustafa'dan her biri iki seneden berü fuzûli ve bi-gayr hakk müdâhale vaz'- ı yed ider olmalarıyla suâl olunub bağçe-i mahdûd-ı mezkûre de müvekkilim merkûmun üç sehim i'tibârıyla iki sehim hisse-i şayi'ası m'arifet-i şer'îye tefrîk ve taksîm veçhe lâyıkiyla müvekkilim merkûm Salih için bana teslîme merkûm Ali ve mütemerride-i mezbûr Mustafa'ya izâfetle vekîl-i musahhar mezbûr Halil Efendiye kibel-ı şer'den tenbîh olunmak matlûbumdur deyü bi'l-vekâle da'vâ itdiği müddeâ-i aleyh-i merkûm Ali dahi cevâbında bahçe-i mahdûd-ı mezkûra babaları müteveffâ Osman bin Mustafa'dan kız karındaşları müteveffa-ı mezbûre Zahide ile

kızlarına bahçe-i mahdûd-ı mezkûrun tamamı îrsen intikâl idüb geçen bin üç yüz on senesinde babaları müteveffâ-ı merkûm Osman'dan mevrûs sâir emvâl ve emlâklarının tefrîk ve taksîmi sırasında bağçe-i mahdûd-ı mezkûrun üç sehimde iki sehimi mezbûre Zahide'ye âlâ sebîl-i tehârice virilen bir hissesi dahi benimle karındaşım mütemerrid-i mezbûr Mustafa'ya tefrik kılınarak bağçe-i mezkûrun umûmundan bir sehmine gönderilen vaz'-ı yed olduklarını ve iki sehmini dahi mezbûre Zahide müteveffa iken târîhden üç sene mukaddem yani bin üç yüz on dokuz senesi hilallerinde müteveffa-ı mezbûre Zahide mutasarrıfı olduğu hissesini kız karındaşım mütemerrid-i mezbûr Mustafa ile bana yirmi iki lira semen-i medfû' ve makbûz mukâbilinde bey' ve temlîk ve teslîm ve bizler dahi ber vech-i muharrer teslîm ve temlîk ve kabûl iderek ol veçhile bağçe-i mahdûd-ı mezkûrun umumuna bi-hakk vaz'-ı yed ideriz deyü vekîl-i musahhar-ı merkûm Halil Efendi'nin tasdîkiyle ma'an ref'-i da'vâ ve vekîl-i merkûm Karabet'in ber-vech-i muharrer müddeâsını küllîyen inkâr iderler.

Fî 26 Sâferü'l-hayr Sene 323

El Vekîl-i Musahhar(imzâ), El Müddeî-i Aleyh(mühür), El Vekîl-i Müddeî(mühür)

Sayfa 10/2

Vekil-i merkum Karabet dahi cevâbında bağçe-i mahdûd-ı mezkûreyi müvekkilimin mûrisi ve validesi müteveffî Zahide hatun hayatında ve bin üç yüz on dört senesi târîhinde kendi vâlidesi Zahide hatundan dört yüz elli guruş semen-i medfû' mukâbilinde iştirâ iderek ol veçhle bağçeğ-i mahdûd-ı mezkûreye şîrâen mutasarrıfı iken mezbûre Zahide'nin vefâtıyla bağçe-i mezkûre müvekkilim Salih ile li-ebeveyn kız karındaş Şakire'ye eslâsen intikâl itmiş olmağla müddeî-i aleyh-i merkûm Ali'nin yirmi iki aded liraya iştirâ itdim didiği diğerk bağçe elyevm müvekkilimin tasarrufunda olub mezkûr bağçe için meydanda bir da'vâ yokdur mezkûr bağçe için şimdiden bir cevâb virilmekle mecbûriyetim yokdur der.

Fî 9 Rebî'i'l-evvel Sene 323

Vekîl-i Müddeî(mühür)

Sayfa 10/3

Her biri Mahmud Paşa Mahallesinden Hatibzâde Hasan Efendi ibn Hasan ile Mela Osman oğlu Hayri bin Mehmed bin Osman'dan her birinin zevalid hakkındaki

şehâdetleridir. Tokad'ın Beybağı Kebîr Mahallesinde kâin bir taraftan Hayrioğlu Hacı Ali Ağa bin Mustafa Ağa ve bir taraftan Çudaroğlu Ömer bin Mustafa ve bir taraftan Kocaoğlu Salih bin İbrahim bağçeleri ve taraf-ı rabî-i tarîk-i âmm ile mahdûd bir kıt'aya bağçeye elyevm mahalle-i mezbûre ahâlisinden Ayrancı oğlu Ali ve Mustafa Ağalar zevalid olduklarına şâhidiz şehâdet dahi ideriz.

Fî 7 Rebî'î'l-âhir Sene 323

El Vekîl-i Musahhar(mühür),El Müddeî-i Aleyh, Vekîl-i Müddeî(mühür), Şâhid-i Mezbûr(mühür), Şâhid-i Mezbûr(mühür)

Sayfa 10/4

Müddeî-i aleyh-i merkûm Ali cevâba tesaddi birle gerek benim gerek gâ'ibûn-ı anî'l-meclis birâderim Mustafa bağçe-i müddeâ-bihin tamamına mutasarrıf vazî'ü'l-yed olduğumuz hâlde şâhidân-ı merkûmânın şehâdetleri ise bağçe-i mahdûd-ı mezkûrun üçde bir sehmine vazî'ü'l-yed olduğumuza şehâdet itdiklerinden şehâdet ve ifâdeleri hilâf bulunmağla rü'yet tâleb ve da'vâ iderim der.

Fî 7 Minhü

El Müddeî-i Aleyh(mühür)

Sayfa 12/1

Tokad Sancağı nevahisinden Komanat Nahiyesine tabî' Acıpinar karyesi sâkinelerinden Hatibzade tarif-i şeri ile mu'arrefe Kocabaşoğlu zevcesi Fatıma bint-i İbrahim m. Zikr-i âtî camus öküzüne elyevm vazî'ül-yed olan sancağ-ı mezkûr nevahisinden Kazabad nahiyesine tabî' Biskenci karyesi mütemekkinlerinden tabî'-i Devlet-i Aliyye'nin Ermeni mahallatından Çulhaoğlu Karabet veledi Kasbar muvâcehesinde nâhiye-i mezkûra tâbî' Taşlık karyesinde muhâcirun-ı Çerakiseden Şüruh oğlu Mirza binü'l-mezbûr Şüruh hâzır olduğu halde merkûm Karabet yedinde olub ma'rifet-i şer'le mu'âyene olunan çatak boynuzlu kuyruğunun ucu beyaz tahminen üç yaşında dört yüz guruş fiyata bir re's siyah camus öküzünü geçen üç yüz on dokuz senesi Kanun-ı Evvel hilâlinde Dönekse karyesinden Delme oğlu Salâhaddin sekiz aded sîm-i mecdiye bedel-i medfû' makbuz mukabilinde iştirâ idüb ol vechle camus-ı mevsûf-ı mezkûr târîh-i mezkûrdan berü şîrâ-ı yedimde malım iken târîhten altı mah mukaddem mer'adan zâyi' idüb el-hâletü hâzihi camus-ı mevsûf-ı mezkûr merkûm Karabet yedinde bulmamla bi'l-istihkâk hâlâ tâleb iderim deyü da'vâ itdikde merkûm

Karabet dahi cevâbında camus-ı mevsûf-ı mezkûre işbu hâzır-ı merkûm Mirza'nın mâlından doğma yedinde netâcen mâlî iken târihten beş mah mukaddem üç aded lira-ı osmanî fiyatında bir re's karasığır öküzümle beş aded sîm-i mecdiye bedel-i medfû' ve makbuz mukabilinde iştirâ ve mübadele idüb ol veçhle camus-ı mevsuf-ı mezkûre bi-hakk vaz'-ı-yed iderim deyü hâzır-ı merkûm Mirzanın ta'rifiyle ma'a ifâde ve da'vâ ahadühumâ âharın ber-vechi-muharrer müddeâlerini küllîyen inkâr iderler.

Fî 29 Sâferü'l-hayr Sene 323

El-Müddeî(mühür), El-Müddeî-i Aleyh(mühür), El-Müddeî(mühür)

İcâb-ı şer'îsi beyân ve iftâ buyrulmak üzere fekahetlü müftü efendi hazretlerine

Fî 29 Minhü

Nâib(imzâ)

Netâc da'vâsında ve zevalid beyyinesi evvel ve merci' olmağla merkûm Karabet müddeâsını isbât itmek lazım gelür.

Müftü-i Liva-ı Tokad Nuri

Sayfa 12/2

Müddeî-i aleyh merkûm Karabet netâic-i müddeâsıyla beyân ve ba'de'l-havâle ol bâbda şâhidleri mezkûr Taşlık karyesince Bandırmalı Çerkes İsmail Efendi ve Hasan oğlu Hasan ve Selman oğlu Hasan ve Kavuk oğlu Mahmud ve Ahmed oğlu Hasan ve Musa oğlu İsmail Efendi ve Hacı oğlu Hacı Ömer ve Abdullah oğlu Hasan ve İsmail oğlu İdris ve Karay Bey oğlu İshak Bey olub bunlardan mâ'adâ da'vâ şâhidi olmadığına kat'îyen beyân ve ifâde ider.

Fî 2 Rebî'i'l-evvel Sene 323

El-Musahhar(mühür), El-Müddeî-i Aleyh-i Mezbûre(mühür), El-Müddeî-i Aleyh(mühür)

Sayfa 12/3

Her biri mezkûr Taşlık karyesince ve muhacirun-ı Çerakiseden Ahmed oğlu Hasan binü'l-mezbûr Ahmed ve Hasan oğlu Hasan binü'l-mezbûr Hasan'ın ma'rifeti'i-şer' ile mu'âyene eylediğimiz çatak boynuzlu kuyruğunun ucu beyaz tahminen üç yaşında bir re's camus öküzü işbu hâzır-ı merkûm Mirza'nın mâlından doğma yedinde

netâcen mâlî iken târîhten altı mah mukaddem bir re's karasığır öküzü ve bir lira bedel-i medfû' ve makbûz mukâbilinde işbu müdde-i aleyh-i merkûm Karabet'e bey' ü fûrûht eylediğine şâhidiz ve şehâdet dahi ideriz.

Fî 2 Minhü

El-Musahhar(mühür), El-Müdde-i Aleyh(mühür), El-Müddei(mühür), El-Şâhid(mühür), El-Şâhid(mühür)

Sayfa 12/4

Şahidân-ı merkûmân mensûb oldukları karyeleri imâm ve muhtârâtından evvelâ ba-varaka-ı mestûre sırran tezkiye olunub adl ve makbûlü'ş-şehâde oldukları ihbâr ve iş'âr olunduktan sonra olunduktan sonra zîrde isimleri muharrer kesândan dahi bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idüğüne ihbâr ve iş'âr iderler.

Fî 2 Minhü

El Müzekkî

Taşlık karyesinde Selman Oğlu İsmail bin Selman(mühür)

El-Müzekkî

Çaşnigir mahallesinden Hacı Hasan oğlu Ömer binü'l-mezbûr Hasan(mühür)

Sayfa 12/5

Mücebince bâ'de'l-hükm müdde-i mezbûre Fatıma ber-vech-i muharrer takdîr eylediği da'vâ-ı mezkûresiyle merkûm Karabet mu'ârazadan men'i şod.

Fî 2 Minhü

Nâib(imzâ)

İ'lâm-ı tanzîm şod.

Sayfa 13/1

Tokad'ın Yarahmed Mahallesi ahâlîsinden olub bundan akdem vefât iden Kundakçızâde el-Hâcc Hâfız Mehmed Efendi ibn-i İbrâhîm bin Mehmed'in verâseti zevce-i menkûha-ı metrûkesi Şerîfe Hânım ibnete [boşluk] ile sulb-i kebîre kızları Fâtıma ve Ümmügülsüm ve kendüden mukaddem vefât iden sulbî kebîr oğlu Hasan'ın sulbî sagîr oğlu Rüşdü ve sulbiye sagîre kızı Nâdîde'ye münhasır ve münhasıre ve

tashîh-i mese'le-i mîrâsları bi-hükmi'l-ferâ'iz yetmiş iki sehmden olub sehâm-ı mezkûreden dokuz sehmi zevce-i mezbûre Şerîfe Hânım ve beherine yirmi dörder sehmden cem'an kırk sekiz sehmi bintân-ı mezbûretân Fâtıma ve Ümmügülsüm'e ve bâkî on beş sehmden on sehmi ibnü'l-ibni'l-mezbûr sagîr Rüşdü'ye ve beş sehmi dahi bintü'l-ibn-i sagîre-i mezbûre Nâdîde'ye isâbeti bi'l-ihbâr lede's-şer'î'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra verese-i merkûmeden zâtları ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan bintân-ı kebîretân-ı mezbûretân Fâtıma ve Ümmügülsüm nâm hâtûnlar taraflarından zikr-i âtî husûsda taleb ve da'vâ ve ahz ve kabz ve muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve bunun mütevakkıf olduğu umûrun küllisine vekîl-i müseccil-i şer'îleri Mehmed Nâci Efendi m. Mahalle-i merkûmede sâkin sagîrân-ı merkûmân Rüşdü ve Nadide'nin tesviye-i umûrlarına kîbel-i şer'îden bâ-hüccet-i şer'îyye vasî-i mansûpları min kabli'l-eb ceddeleri olub yine mahalle-i merkûmede sâkine ve zâtî ta'rîf-i şer'î ile ma'rife olan zevce-i mezbûre Şerîfe Hânım tarafından dahi âtiyü'z-zikr-i husûsda husûmet ve redd-i cevâba ve muhâkeme ve muhâsama ve bunun mütevakkıf olduğu umûrun küllisine vekîl-i müseccel-i şer'îsi Kâdîzâde Ahmed Efendi müvâcehesinde Tokad'ın Köprübaşı nâm mahallde kâ'in bir taraftan Hallâc Feyzullâh Efendi ibn-i Mustafa ve bir taraftan Bakkâl Hâcîzâde Mehmed Efendi ibn-i İbrâhîm ve bir taraftan Korkudoğlu Avadis veled-i Agob bağları ve taraf-ı râbi'î tarîk-i âmm ile mahdûd altı çiftlik mikdârı ... ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmire ve alacak ta'bîr olunur bir mikdâr ebniyyesi hâvî altı bin guruş kıymetli bir kıt'a bağ ve yine mahall-i mezkûrde kâ'in bir taraftan merkûm Avadis bağ ve bir taraftan mezkûr bağ ve bir taraftan tarîk-i hâss ve taraf-ı râbi'î tarîk-i âmm ile mahdûd eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmire ve alacak ta'bîr olunur bir mikdâr ebniyyesi hâvî altı bin guruş kıymetli ve altı çiftlik mikdârı yine bir kıt'a bağ ve Çepni Gölünde kâ'in bir taraftan Karga oğlu Mustafa bin Mehmed ve bir taraftan Tatar oğlu Ahmed bin Abdullâh bağçeleri ve bir taraftan Yağcızâde Abdülgani Beğ ibn-i Mehmed Emîn Beğ'in vakf tarlası ve taraf-ı râbi'î tarîk-i hâss ile mahdûd sekiz çiftlik mikdârı beş bin guruş kıymetli eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmiresi hâvî bir kıt'a bağçe ve Meydân sükunda kâ'in bir taraftan Bâyezîdzâde Hâcî İbrâhîm ibn-i Şerîf Mehmed Ağa'nın dükkânı ve bir taraftan müteveffâ-ı mûmâ-ileyhin semerci dükkânı ve bir taraftan Pervane Hamâmı külhâne ve taraf-ı râbi'î tarîk-i âmm ile mahdûd altı bin guruş kıymetli bir kıt'a etmekci dükkânı ve yine dükkân-ı mezkûra muttasıl bir taraftan mezkûr Etmekci dükkânı ve bir taraftan mezkûr Pervâne hamamı külhâne ve kapusu ve taraf-ı râbi'î tarîk-i âmm ile mahdûd altı bin guruş kıymetli bir

kıt'a semerci dükkânından her biri müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin hayatında müstakillen yedinde mâl ve mülkü olup ber-vech-i muharrer vefâtıyla emlâk-ı muharrere-i mezkûreden her biri ber-tashîh-i mezkûr verese-i münhısire-i mezkûresine mevrûs olmuş iken zevce-i vasî-i mezbûre Şerîfe Hânım emlâk-ı muharrere-i mezkûreleri füzûlî ve bi-gayr-i hakkın müstakilline zabt ve bi'l-verâse ve bi'l-vesâye vaz'-ı yed ve müvekkilelerim bintân-ı mezbûretân Fâtıma ve Ümmügülsûm hâtûnları ber-vech-i muharrer hisse-i irsiyeleri hakkında tasarrufundan men' ider olmağla su'âl olunub emlâk-ı muharrere-i mezkûrelerden müvekkillerim bintân-ı mezbûretânın hisse-i irsiyelerini ma'rifet-i şer'le tefrîk ve taksîm ber-vech-i lâyıkiyla müvekkilelerim bintân-ı mezbûretân için bana teslîm-i müvekkile-i asîl ve vasî-i mezbûre Şerîfe Hâtûn'a izâfetle vekîl-i mûmâ-ileyh Ahmed Efendi'ye kıbel-i şer'den tenbîh olunmak matlûbundur deyü bi'l-vekâle da'vâ itdikde vekîl-i mezbûr Ahmed Efendi dahi cevâbında husûmet teveccüh etmek üzere ol-emrde zî'l-yed beyyinesinin ikâme itmesini bi'l-vekâle taleb iderüz

Fî Rebî'i'l-evvel Sene 323

El-Vekîl(imzâ), El-Vekîl(imzâ)

Sayfa 13/2

Vekîl-i müdde'î Nâcî Efendi ber-vech-i âtî vaz'-ı yed müdde'âsıyla beyâna ba'de'l-havâle ol-bâbda şâhidleri Çehkanlı mahallesinden Dizdar oğlu Mehmed Ağa ve Debbâğhâne mahallesinden Kundakçı oğlu Ahmed Ağa Bazarlı oğlu Halîl Ağa ve Abdurrahmân Paşa oğlu Mustafa Ağa idüğünü ve bunlardan başka zî'l-yed husûsuna şâhidleri olmadığımı beyân ve ityân ve el-yevm ikâme ider

Fî 3 Rebî'i'l-evvel Sene 323

El-Vekîl(imzâ)

Sayfa 14/1

Müslihiddin mahallesinden Pazarlı oğlu Halil bin Mehmed bin Halil'in li-ecli's-şehâde ifadesidir. Tokad'ın Köprübaşı nam mahallede kâin bir taraftan Kirkor oğlu ve bir taraftan müteveffa Kundakçı zade El-Hac Hafız Mehmed Efendi ve bir taraftan tarîk-i hassı ve taraf-ı rabî-i tarîk-i âmm ile mahdûd bir kıta bağı ve yine mahalle-i mezkûrda bir taraftan merkum Kirkor oğlu ve bir taraftan Hallaçcı Feyzullah Efendi ve bir tarafı zikr olunan bağı ve taraf-ı rabi-i tarik-i âmm ile mahdûd diğere bir kıta bağı Çife

Köyü nâm mevkîde bir taraftan Tatar oğlu Abdullah ve bir taraftan Hallaçcı Feyzullah Efendinin oğlu Abdülhalim Efendi ve bir taraftan Abdülğani Beyin vakıf tarlası ve taraf-ı rabî-i tarîk-i âmm ile mahdûd bir kıta bağçe ve meydan sukunda kâin bir taraftan Beyazıdzade Hacı İbrahim Ağanın nalbant dükkânı ve bir taraftan Pervane hamamının külhanı ve bir taraftan külhan-ı mezkûrun tarîki ve taraf-ı rabî-i tarîk-i âmm ile mahdûd Etmekçi dükkânı ve Semerci dükkânına elyevm müteveffa Kundakçı-zâde el-Hâc Hafız Mehmed Efendi'nin zevcesi Şerife Hatun'un vaz'ı-yed olduğuna şahidim ve şahadet dahi iderim.

Fi 3 Rebiyyülevvel Sene 323

El-Vekîl(imzâ), El-Vekîl(imzâ), El-Şâhid(mühür)

Çehkanlı mahallesinden Dizdar oğlu Mehmed bin Sabit bin Abdullah'ın li-ecli's-şehâde ifâdesidir. Merkum Mehmed da'vâ-ı mezkûra muvaffak avân-ı şehâdet idemediği.

El Şahid Dizdar oğlu Mehmed bin Sabit

Mevzu'-ı barmak merkûmenin olduğunu tasdîk ideriz.

Sürücü oğlu Hacı Mehmed bin Mustafa (mühür)

Sayfa 14/2

Beybağ-ı Sagîr mahallesinden Abdurrahman Paşa oğlu Mustafa bin Ali bin Mustafa'nın li-ecli's-şehâde ifâdesidir. Tokad'ın Köprübaşı nam mahallede kâin bir taraftan Kirkor oğlu Avdis ve bir taraftan Hallaçcı Feyzullah Efendi ve bir taraftan Bakkal Hacıdzade Mehmed Efendi ibn-i İbrahim ve taraf-ı rabî-i tarîk-i âmm ile mahdûd dört çiftlik mikdârı bir kıta bağı ve yine mahal-i mezkûrda bir taraftan mezkûr bağ ve bir taraftan merkûm Kirkor oğlu Avdis ve bir tarafı tarik-i hâs ve taraf-ı rabî-i tarîk-i âmm ile mahdûd diğeri bir kıta bağı ve Çife Gölü nam mahallede bir tarafı Gülleçizade Ahmed Efendi ibn-i İbrahim ve bir tarafı Hallaçcı Feyzullah Efendi oğlu Abdülhalim Efendi ve bir tarafı vakf-ı tarla ve bir tarafı Tatar oğlu Abdullah ve taraf-ı rabî-i tarîk-i âmm ile mahdûd bir kıta'a bağ ve meydan çarşısında kâin bir taraftan Beyazıdzade el-Hâc İbrahim ağa ibn-i Hacı Şerif Ağa ve bir tarafı Pervane hamamının külhanı ve bir tarafı mezkûr külhanın yolu ve taraf-ı rabî-i tarik-i âmm ile mahdûd yere muttasıllan bir kıta'a Etmekçi dükkânıyla ve bir kıta'a Semerci dükkânına elyevm müteveffa Kundakçızade el-Hâc Hafız Mehmed Efendi ibn-i Hacı İbrahim'in zevcesi Şerife Hatun

vaz'iatü'l-yed olduğuna ve mezbûre Şerife Hatun'un baba ve dedesinin isimlerini bilemediğine şâhidim ve şehâdet dahi iderim.

Fi 19 Rebiyyülevvel Sene 323

El Vekil, El Şahid

Sayfa 14/3

Vekîl-i mezbûr Ahmed Efendi cevâbında şuhûd-ı merkûmeden şâhid-i sâni-i mezbûr Mehmed da'vâ-ı mezkûra muvafık müvekkilem mezbûre Şerife Hatun'un emlâk-ı muharrer-i mezkûreye vaz'iatü'l-yed olduğuna asla şehâdet idemediği gibi şâhid-i evvel-i mezbûr Halil ve şâhidân-ı mezbûr Mustafa'dan her biri ashab-ı sudurun baba ve dedeleri isimlerini ve bazı ashab-ı sudurun isimlerini zikr idemediklerinden mâ'adâ müvekkilem mezbûre dahi şehâdetinde meclis-i mahkeme de hâzır olmayub böyle meclis-i hükm de hâzır olmayan kimesne aleyhinde şehâdet iden kimesneler meşhûd-ün aleyhin baba ve dedesi isimlerini zikr itmek meşrû'dan iken bu cihetle âdem-i mâlumat beyân iderek şehâdet itmiş olduklarından şâhidân-ı mezbûrânın şehâdetleri mesmû' ve iltifâta şâyân olmamağla reddleriyle âhar-ı şehâdetlerinin ikâme itmesini bi'l-vekâle tâleb ve da'vâ iderim.

Fî 20 Minhü

El-Vekîl

Sayfa 14/4

Mahalinde irâe ve ta'yîn itdirilmek üzere diğeri iki şâhid ifâdeleri lüzûmu tarafeyne tefhîm oluna.

Fî 25 Şaban

Nâib(imzâ)

Tarafeyne tefhîm şod.

Fî 26 Minhü

Sayfa 14/5

Çehkanlı mahallesinden Sabuncu Hacı Ahmed oğlu Şerif Mehmed ağa ibn-i Sabuncu Hacı Ahmed ibn-i Abdülbahâ'nın ifadesidir. Köprübaşı nâm mahallede vâki' bir taraftan Hallaçcı Feyzullah Efendi ibn-i Mustafa ve bir taraftan Bakkalzade

Mehmed Efendi ibn-i İbrahim ve bir taraftan Korkud oğlu Avadis Veledi Agob bağları taraf-ı rabî-i tarik-i âmm ile mahdûd bir kıta bağı ve yine mahalle-i mezkûrun vakî bir taraftan merkum Avadis ve bir taraftan mezkûr bağı ve bir taraftan tarik-i has ve taraf-ı rabî-i tarik-i âmm ile mahdûd güneş bir kıta bağı ve Çife gölünde vakî bir taraftan Karga oğlu Mustafa ağa ibn-i Mahmud ve bir taraftan Tatar oğlu Ahmed bin Abdullah ve bir taraftan Bağcızade Abdullatif Bey ibn-i Mehmed Emin ve bir taraftan taraf-ı Hacı Pervane Hamamı külhanı ve bir taraftan tarik-i âmm ile mahdûd iki kıta dükkândan her birine elyevm Kundakçızade mezkûr Şerife bint-i Abdullah vâz'ü'l-yed olduğuna şahidim şهادet dahi iderim.

Fî 27 Şevvâl Sene 323

Sabuncu Hacı Ahmed Efendi Oğlu Şerif Mehmed

Sayfa 15/1

Şâhidân-ı merkûmân Mustafa ve Şerif Mehmed'in her biri evvelâ bâ-varaka-ı mestûre sırran tezkiye olundukda adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri iş'âr olunduktan sonra zîrde isimleri muharrer kesândan dahi bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idüklerini ihbâr eylediler.

Fî 10 Safer Sene 324

El-Müzekkî

İçmesu Mahallesinden Beydiş oğlu Ömer Ağa ibn-i Şaban(imzâ)

El Müzekkî

Yar Ahmed Mahallesinden Kara Ömerzade Musa Kazım Efendi ibn-i Ömer(imzâ)

Sayfa 15/2

Vekîl-i mezbûr Ahmed Efendi dahi cevâbında yedimde olub işbu meclis-i şer'i de mu'âyene ve kırâat olunan bin üç yüz on dokuz senesi mayısının dördüncü günü târîhli müverrah müvekkilatân-ı mezbûrâtandan mezbûre Ümmü Gülsüm'ün mührüyle mahdûd bir kıta ibrâ senedi nâtik olduğu üzere müvekkil-i mezbûre Ümmü Gülsüm'ün sulbiye-i sagîre kızı Gülsüm ve senedi müteveffâ-ı mezbûr Hacı Hafız Mehmed Efendi'nin ez harç-ı defter-i kassam zimmeti olan dört bin beş yüz guruşa sâir verese-i merkûme ile Hallaçcı Feyzullah Efendi vakî bağı mahdûd-ı mezkûrun nefsinin şer'an

sagîratân-ı merkûmatân Gülsüm ve senedi için bi'l-vâris her biri anaları ve vasîleri merkûme Ümmü Gülsüm'e bey' ve temlik olduğu sagîratân-ı merkûmatân için bi'l-vesâye iştirâ ve temlik ve teslîm ve kabûl idüb mâ'adâ nısf-ı bağı mahdûd-ı mezkurla beş yüz guruş üzerine babası müteveffâ-ı mezbûrun mülkünden hisse-i îrsiyesine mukâbil alâ tarıkî't-teharüc sulh ve ibrâ olub mâ'adâ iki bâb dükkân-ı mahdûd-ı mezkuru ve ber hisse-i ırsiye-i şer'iyesini iki kız karındaşı müvekkile-i mezbûre Fatıma ve müvekkilem zevce ve vasî-i mezbûre Şerife Hatun ve ibnü'l-ibn-i sâgir mezbûr Rüşdi ve bintü'l-ibn-i sâgire mezbûre Nadide hisselerini bâ-rıza terk idüb ve müvekkiltan-ı mezbûrtân Ümmü Gülsüm ve Fatımadan her biri müteveffâ-ı mezbûrun terekesi iki bab dükkân ve bir kıta bağı mahdûd-ı mezkûrlardan ibaret idüğüne ve iki bağı mahdûd-ı mezkur dahi yakınları sagîrân-ı mezbûrân Rüşdi ve Nadide'nin mal ve mülkleri olduğuna ikrâr iderek müvekkilâtân-ı mezbûrâtândan her biri tereke-i müteveffâ-ı mezbûre müteallike âmme-i dâ'vâ ve kâffe-i mutalibât ve îmandan verese-i saire-i merkûme zimmetlerini bi'l-verâse-i ibrâ-yı âmî sahîh-i şer'î ile ibrâ ve iskât istifây-ı hakk eylediklerinden sonra zevce-i ecil ve vâsi mezbûre ve Şerife Hatun ve bint-i kebîre-i mezbûre Fatıma Hatundan her biri sâlih ve ebrâr-ı mezkûrları kabûl ve bedel-i mâl olan bağı dükkânı mahdûd-ı mezkurlarda her biri ahz ve kabz ve kabûl ve ol-vechle târîh-i merkûmdan berü bâğ-ı mahdûd-ı mezkûra müdde-i mezbûre Ümmü Gülsüm Hatun ve dükkân-ı mahdûd-ı mezkûrlara bint-i müvekkile-i mezbûr Fatıma Hatun ile ecil ve vâsiyy-i müvekkilem zevce-i mezbûre Şerife Hatun'dan her biri vaz'-ı yed ve mutasarrîf itmiş idi ve diğerk bâğ-ı mahdûd-ı mezkur dâhi kezâlik yedimde olub işbu meclis-i şer'î de muayene kırâat olunan bin üç yüz dört senesi Receb-i şerifinin yirmi sekizinci günü târîhiyle müverrah iki kıta sened-i hâkânî nâtik olduğu üzere müteveffây-ı mezbûrun sûlb-i kebîr oğlu Hüseyin Hüsni Efendi'nin Âlemdarzade kerimesi Atike hatundan beş bin guruş semeni medfû'u ve makbuza iştirâ idüb ol vecihle bâğ-ı mahdûd-ı mezkûr yedinde mal ve mülkü iken vefatıyla verâset-i zevce-i menkûha-yı metrûkesi Fatıma Tûtî bint-i Mehmed ile babası mezbûr Hacı Hafız Mehmed Efendi ve anası müvekkilem mezbûre Şerife Hatun vasî sagîr oğlu mezbûr Rüşdi ve sûlbiye-i sagîre kızı mezbûre Nadide'ye mevrûs olduktan sonra babası mezbûr Hacı Hafız Mehmed Efendi kable'l taksim olmayan bâğ-ı mahdûd-ı mezkûrda olan sūdüs-ş hisse-i ırsiyye-i şer'iyesini hafidleri sagîran-ı mezbûran için bi'l-velâye hibe-i sahîh-i şer'iyye ile hibe ve temlik ve işhâd ve yine hafidleri sagîran-ı mezbûran için bi'l-velâye ittihâb ve kabul idüb ol vecihle bâğ-ı mahdûd- mezkûr da müteveffâ-yı mezbûrun asla ve kat'a alaka ve medhal

kalmamışdı (hatta müvekkilatân-ı bintân-ı mezbûrân baĝ-ı mahdûd-ı mezkûr sagîrân-ı mezbûrân ..? olduĝunu ikrâr iderek ..? Mezkûre hudûd göstermişlerdi ol-vekîl) bâĝçe-i mahdûd-ı mezkûr dahi kezâlik yedimde olub meclis-i şer'e ibrazımla kırâat olunan bin üç yüz yirmi senesi Cemâziye'l-âhîrinin üçüncü günü târîhiyle müverrah iki kıta sened-i hâkânî natık olduĝu üzere bâĝçe-i mahdûd-ı mezkûr Kürd oĝlu Hüseyin ve zevcesi Sürur Hatun'un yedinde mâl ve mülkü olub vefâtıyla sadr-ı kebîr oĝlu Ahmed'e mevrûs olduktan sonra mezbûr Ahmed bâĝçe-i mahdûd-ı mezkûru müvekkilem mezbûre Şerife Hatun'a beş bin guruş semeni medfû'u ve makbuza bey' ü temlîk ve teslîm idüb ol vecihle bâĝçe-i mahdûd-ı mezkûr müvekkilem mezbûre Şerife Hatun'un ba-sened-i hâkânî yedinde şer'an mâl ve mülküdür deyü sened-i mezkûrları ibrâziyla bi'l-vekalâ def' ü da'vâ ider.

Fî 25 Safer Sene 324

El-Vekîl(imzâ)

Sayfa 18/1

Tokat Sancaĝı nevahisinden Komanat nahiyesine tabi' Kemkez karyesinde sâkin ve zât-ı tarif-i şer' ile ma'rife olan Fatıma bint-i İsmail tarafına vekâlet-i âmme-i mutlak-ı sahih-i şer' ile bâ-hüccet-i şer'iyye vekil-i ümumi Hacı Kerim zade Mehmed Efendi m. Müvekkile-i mezbûrenin zevc-i sâbıkı olub karye-i merkûme ahâlisinden Hacı Vakkas Aĝa ibn-i Musa müvâcehesinde müvekkilem mezbûre Fatıma Hatun yedinden on üç sene mukaddem nefsinin yedi yüz elli guruş mihr-i mü'eccel tesmîyesiyle mezbûr Hacı Vakkas Aĝa'ya mahzar-ı şuhûdda tezvîc eylediĝinde ol dahi ber vech-i muharrer tezvîc ve kabûl ve duhûl ve ba'dehu mezbûr Hacı Vakkas Aĝa müvekkilem mezbûreyi talâk-ı selâse ile tatlîk ve müvekkilem mezbûreyi Gözkes karyesinde vâki' peder-i hânesine gönderüb ve mihr-i mü'eccel-i mezkûru olan yedi yüz elli guruşu müvekkilem mezbûreye edâ ve îfâ itmeksizin mezbûr Hacı Vakkas Aĝa talâk-ı mezkûruna nadîm olarak tecdîd-i nikâh için cevâz-ı şer'i olduĝuna bi'l-beyân müvekkilem mezbûreye ol vecihle iĝfâl iderek bi't-tesmîyetü'l-mehir müvekkilem mezbûreye fuzûli müceddeden tezvîc ve kabûl idüb ol vecihle müvekkilem mezbûre ile mezbûr Hacı Aĝa meyânlarında vâki' olan akd-i batıl üzerine zevciyet kâim iken mezbûr Hacı Vakkas Aĝa müvekkilem mezbûreye bin üç yüz yirmi sene-i maliyesi Mart'ının birinci günü yine tatlîk iddi'âsında bulunmaĝla binâenaleyh müvekkilem mezbûrenin mezbûr Hacı Vakkas Aĝa zimmetinde mütekarrir ve mâkûdün-aleyh hakkı olan mihr-i evvel-i mezkûr yedi yüz

elli guruş ile bilâ tesmîyetü'l-mehir akd-i batıl üzerine lazım gelen otuz guruş mihr-i mislî ki cem'an bin üç yüz guruş müvekkilem mezbûre için bana edâ ve teslim ve müvekkilem mezbûrenin mâlî olup a'nâkında muallak olduğu halde hin-i tatlikinde müvekkilem mezbûrenin a'nâkından ve yedinden gasb eylediği beheri beş yüz kırk guruşa muâdil cem'an dört bin üç yüz yirmi guruşluk sekiz aded beş birlik otuz ve beş yüz guruş fiyatla iki düzüm incü ve on guruş kıymetli gümüş hamaylı ve beheri yetmiş guruşa muâdil cem'an iki yüz on guruşluk üç aded mahmudiye altını ve beheri yirmişer guruşa muâdil cem'an altmış guruş fiyatla üç aded gazi altını ve iki bin sekiz yüz sekiz guruş fiyatla bir çift altın kolbağı ve beheri yirmişer guruşa muâdil iki bin dört yüz guruşluk yüz yirmi aded gazi altınıyla cem'an üç bin üç yüz sekiz guruşluk mezkûr altın ve incü ve kolbağından her biri mevcûd ise aynen ve müstemleke ise ba'de's-sübût kıymet-i şer'îleri olan meblâğı mecmû'a-i mezkûr on bin üç yüz sekiz guruşu emsâlen ve zamânen müvekkilem mezbûre için bana edâ ve teslim mezbûr Hacı Vakkas Ağa'ya kibel-i şer'den tenbîh olunmak matlûbumdur deyü bi'l-vekâle da'vâ itdiğinde mezbûr Hacı Vakkas Ağa dahi cevâbında bâdehu esâs meseleye cevâb virilmek üzere evvel emirde vekîl-i mezbûr Mehmed Efendi'nin nikâhı evvel târîhiyle talâk-ı selâse ile tatlik-i müddeâ târîhinde beyân eylesesini tâleb iderim der.

Fî 5 Rebî'î'l-evvel Sene 323

El Müddeî-i Aleyh(mühür), El-Vekîl(imzâ)

Sayfa 18/2

Müddeî-i aleyh-i merkûm Hacı Vakkas Ağa'ya lede't-tahrîr idilen zabıtın tahrîrden huzûrumuzda âyâ ve istinkâf ve nukûl eylediğine tasdik ve eşhâd ideriz.

Fi 6 Minhü

Muhzırbaşı-zâde Mehmed Vehbi ibn-i Şerîf Mehmed(imzâ), İzmirli-zâde Halil ibni Ahmed(imzâ)

Sayfa 18/3

Bâdehu mezbûr Hacı Vakkas Ağa mahkemeye gelerek ifâde-i mezkûresini tasdik ve tahrîr ideceğine beyân itmekle ol vecihle temhîr itdirildi.

Fi 6 Minhü

El Müddeî-i Aleyh(imzâ)

Sayfa 18/4

Mezbûr Hacı Vakkas Ağa tasaddî birle esâs madde hakkında şehr-i hâlin dokuzuncu Cumartesi günü cevâb îtâ ideceğini beyân ve ifâde itmekle ol-vechle muhâkemeleri yevm-i mezkûra imhâl ve ta'lik idilmiştir.

Fî 4 Minhü

El-Müddeî-i Aleyh(mühür)

Sayfa 18/5

Müddeî-i aleyh-i merkûm Hacı Vakkas Ağa tekrar cevâbında esâsen mezbûrenin mehiri yedi yüz elli guruş olmayub yedimde bulunan izin-nâmede muharrer olduğu ol vecihle iki yüz guruş yirmi para mihr-i mu'accel ve iki yüz kuruş yirmi para dahi mihr-i müccel tesmîyesiyle akd-i nikâh idilmiş şu hâlde mezbûrenin ancak iki yüz guruş yirmi para mihr-i mu'acceden iddiâyâ salâhiyeti olduğuna târîhleri gösterilmeyen ve mahkemece dahi târîh beyânına lüzûm olmadığı beyân olunan talâk-ı selâse ile tatlık ve bâdehu akd-i bâtil bi'l-teslîmiyet-i'l-mihr-i fuzûlen tezvîc ve tenkîh meselesine gelince ber vech-i iddi'â öyle bir tatlık ve tekrar tenkîh-i iddi'â sarfeten vâhî ve bî esâs olduğu gibi talâk-ı selâse ile tatlık idilen bir zevcenin bi'l-hulle-i tekrar tezvîc ve tenkîhi şer'an kat'iiyen caiz bulunduğu gibi mugâyir-i şer'i- şerife öyle iddia vecihle bir akd-i batıl vukû' farz edilse bile bir şey bâtil olduk da anın zımnında ki şeyle dahi batılâne bedîdar idüğüne binâenaleyh bu gibi bir hal vukû'unda derhal mahkemeye arz-ı mâlûmat idilmesi ve yoksa böyle bir hayli senelerden sonra bugün bir da'vâya kıyam ve isbâtına şürû gibi bir iddianın istimâli dahi şer'en memnû' olduğuna bir takım altın iddi'âsına gelince mezbûrenin pederinâne muhtaç efkâr-ı fukarâdan cesîm denilecek altın bedri hanesinden götürülmüş olduğu gibi bu defa böyle hulliyât vesâire vermediğine nazaran işbu altın meselesi hakkında ki iddi'â dahi sarfeten vâhî ve bî esâs olub mezbûreden öyle bir altın almadığım gibi zâten kendisi de böyle hulliyâta malîk vekîl idi Binâenaleyh zâlik işbu altın meselesini evvelce mahkeme-i cezaiyye de da'vâ itmiş olduğundan bi'l-muhâkeme esbâb-ı sübûtiyesi olduğundan redd-i iddi'âsına karar verilmiştir şu halde şer'en gayr-ı vârid bulan işbu nikâh ve hulliyât iddi'âsının reddiyle bi-vech-i mu'ârazadan men'î hükm-i i'tâsını tâleb iderim der.

Fî 9 Rebî'i'l-evvel Sene 323

El-Müddeî-i Aleyh(mühür)

Sayfa 19/1

Bu sırada müddeialehy mezbûr Hacı Vakkas Ağa husûs-ı mezkûrda muhâkeme ve muhâseme ve redd-i cevâb ve müdâfa‘a ve bunlar mütevakkıf olduğu umurun küllîsine tarafından Kâdı-zâde Ahmed Efendiye müseccel-i vekîl nasb ve ta‘yîn idüb ol dahi ba‘de‘l kabûlü‘l-vekâle cevâba ibtidârla müddeî-i vekîl-i mezbûr Mehmed Efendi‘nin iddi‘â eylediği talâk-ı mezkûrun elfâzı ne gibi elfâzla vukû‘ bulunduğunu ve zikr olunacak talâk ve akd-ı sâninin târîhlerini beyân itmesi çünkü da‘vâ-ı mezkûre hisbeden olmağla hîn-i dava ve şehâdet de bu gibi da‘vâların târîhlerinin zikr-i emr-i meşrû‘adan ve müvekkil-i mezbûrenin hîn-i tezevvücünde mihr-i müeccel müsemması ancak iki yüz guruş olub müvekkilem mezbûre ile zevcesi mezbûre Hicaz-ı mağfirtırâza mu‘accelini azîmetlerinde mihr-i müecceli iki yüz guruş olduğunu ifâde iderek zevce-i müvekkilem mezbûre mahzar-ı şuhûdda hibe-i sahîh-i şer’ ile hibe ve eşhâd ve ol-dahi ittihâb ve kabûl itmişdi ve mehr-i misli iddi‘âsı ise tashîhsiz olub anın tashîh-i da‘vâ itmesini ve mezbûreye müvekkilem mezbûrun halini anlattık da gibi müvekkilemin sagîre kızınının 13 aded gazi altını ve bir aded doğma orta altını mezbûrede emâneten takılı olub müvekkilemin kendüsüne haber göndermesi üzerine ol-dahi ikrâr iderek müvekkileme i‘tâ ve teslîm itmek üzere huzzârdan [boşluk] teslîm iderek ol-dahi götürüb müvekkileme teslîm itmişdi binâenaleyh bâlâda derc edildiği üzere da‘vâsının tashîh itmesini bi‘l-vekâle tâleb ve da‘vâ iderim der.

Fî 12 Rebî‘i‘l-evvel Sene 323

Sayfa 19/2

Vekîl-i mezbûr Mehmed Efendi tekrar cevâbında derûn-ı zabtda muharrer olan hullîyât-ı talâk ve mikdâr-ı mihr-i bedeli müddeî-i-aleyh Hacı Vakkas Ağa küllîyen inkâr itmiş müvarrahan tevkîl eylediği vekîli Ahmed Efendi tarafından noksân mihr-i ikrâr iderek tavr-ı aherle altını hakkında dahi te‘vilât da bulunmuş işbu avam hakkında da tarafımdan tasrîh-i iddi‘âsında bulunmuş olduğumdan hükkâm-ı şer‘iyye tarafından bi‘t-tedkîk kangı ciheti tashih etmekliğim emr olunur ise bi‘l-vekâle hâzırım der.

Fî 12 Rebî‘i‘l-evvel Sene 323

El-Vekîl(imzâ)

İcâb-ı şer‘îsi iftâ buyrulmak üzere fâziletli Müftü Efendi hazretlerine.

Fî 18 Minhü

Nâib(imzâ)

Sayfa 19/3

Müddeî'inin müddet-i medide-i zevciyet mutâva'atından sonra meyânlarındaki zevciyet def' olundukda zevciyeti nikâh-i fâsid üzere vukû'âtı iddi'âsı istimâ men' sa'â fi nakz-i ma temme min cihetihi fe'say'yehu merdud-ı cehâlet öZR-i şer' değildir hullîyât iddi'âsında müddeî-i aleyhin ifâdesi üzere hakîkaten efkâr-i fukarâdan ise emvâl-i âttariyye da'vâsı müteber değildir ancak emvâl-i mezbûreye ne vecihle mâliki olduğunu beyân ve isbât iderse mehâkimleri usûl-ı meşrûası üzere icra akonur.

Müftü-i Liva-yı Tokad

Nuri

Sayfa 19/4

Vekil-i mezbûr Mehmed Efendi tekrar cevâbında talâk hakkında ki iddi'âm şimdilik bâkî kalmak üzere bâlâsı zabtda müddeî-i aleyhe münker bulunduğu hullîyât altın cihetine gelince merkûm Hacı Vakkas kendi tarafından hibe-i sahîh ile müvekkile teslim ve müvekkilem mezbûre dahi teslim ve rakâbe ve kabûl itmiş ve merkûm Hacı Vakkas Ağa hullîyât-ı altın-ı mezkûreleri müvekkilem mezbûre yedinde ahz u gasb târîhine gelinceye kadar müvekkilem mezbûrenin müstakillen inâsa mahsûs hullîyât ve altına mâlik olduğunu her suretle isbâtına bi'l-vekâle hâzır bulunduğumdan beyâna havâle buyrulmasını bi'l-vekâle arz ve tâleb iderim der.

Fî 26 Rebî'i'l-evvel Sene 323

El-Vekîl(imzâ)

Sayfa 21/1

Soğuk Pınâr-ı Müslim mahallesinde sâkin Tonbul oğlu Hasan bin Ali m. Mahalle-i mezbûrede sâkin ve zât-ı ta'rîf-i şer' ile mu'arrefe Gülsüm bint-i Recep muvâcehesinde mezbûre Gülsüm târîhden sekiz mah mukaddem otuz bir guruş mehir tesmîyesiyle nefsinin bâkir akd ve tezvîc ve tenkîh idüb ve ben dahi ol vecihle tezvîc ve tenkîh ve kabûl ve duhûl idüb ol vecihle mezbûre Gülsüm târîh-i mezkûrdan berü zevce-i menkûha-ı medhûlün-bihâm olmuşken yirmi gündür bana itâ'at ve hukûk-ı zevciyete mürâ'ât itmediğinden suâl olunub mahalle-i mezkûrda kâin mesken-i şer'i olan menzile gelüb bana itâ'at ve hukuk-ı zevciyeti mürâ'ât itmek üzere mezbûre Gülsüm'e kıbel-i

şer‘den tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da‘vâ itdik de mezbûre Gülsüm dahi cevâbında ber-vech-i muharrer zevce-i menkûha-ı medhûlün-bihâsı olduğunu ikrâr lâkin ben mukaddemâ Çorakçı Hurşit’in zevce-i menkûhay-ı medhûlün-bihâsı olduğum hâlde beni merkûm Hurşit tatlık itdikde beş gün sonra iddetim münkâziye olmaksızın merkûm Hasan beni bi’l-iğfal tezvîc ve tenkîh idüb ve târîhden bir buçuk mah mukaddemde nikâh ve nafakamdan vazgeçerek talâka tâlib olduğumda merkûm Hasan dahi mazhar-ı şuhûdda beni beyânen tatlık idüb ol vecihle merkûm Hasan’dan mübâne olmamla mu’ârazadan men’ini tâleb iderim deyü merkûmun inkârına mukârin def‘a tesâddî ider.

Fî 1 Rebî‘i’l-evvel 323

El-Müddeî-i Aleyh(mühür), El-Müddeî(mühür)

Mezbûrenin zatına tâ‘rif ideriz.

El-Müzekkî

Mahalle-i mezkûrdan Kademli oğlu Mustafa bin Ahmet(imzâ)

El Muarrif

Soğuk Pınar-ı Müslim Mahallesinden Kadirî Şeyhi Mehmed Efendi Abidin(imzâ)

Sayfa 21/2

Bu sırada mezbûre nikâh ve nafakâ-ı iddetinden bi‘t-tav‘ ve‘l-rızâ vazgeçerek talâka tâlib olduğunu bi‘l-beyân merkûm Hasan dahi veçh-i muharrer evrâkda mezbûreyi huzûr-ı şer‘de tatlık eylediği cihetle işbu mahale temhîr itdirildi.

Fî 1 Rebî‘i’l-evvel Sene 323

El Müddeî(mühür), El-Müddeî-i Aleyh(mühür)

Sayfa 22/1

Tokad Sancağı mahallâtından Hoca Ahmed mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem fevt olan teba‘-yı Devlet-i Aliyye‘nin Ermeni Katolik milletinden Gürciyan lakab-ı diğêr Kadifeyan Ohan veledi Artin veled-i verâseti li-ümm er ve kız karındaşları İlmun ve ga‘ib-i ani'l-beled Viçon ile li-ebeveyn er-karındaş Peter’e münhasıra olduğu bi‘l-ihbar lede‘ş-şer‘i ü'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra verese-i merkûmdan ahı li-ebeveyn el-merkûm Peter tarafından zikr-i âti husûsda tâleb

ve da'vâ ve muhâkeme ve muhâsama ve müdâfa'a ve ahz u kabz ve bunlar mütevakıf olduğu umûrun küllîsine vekîl-i meclis-i şer'î Ohan Efendi veledi Kifork m. Mahalle-i merkûmda mütemekkin ve teba'a-ı Devlet-i müşârûnileyhin millet-i merkûmesinden Morikyan Ohan veledi Mersis müddeî-i vekîl-i merkûmun talebiyle ayrı ayrı günlerde gönderilen üç kıta varaka-ı da'vetiye ve bir kıta ihtarnâme-i şer'îye üzerine temerrüd ve tevâri bizzat gelmeyüb tarafımıza vekîl-i şer'î dahi göndermediğinden müddeî-i vekîl-i mezbûr Ohan Efendi ve merkûm tarafımıza bir vekîl-i musahhar tâ'yiniyle da'vanın gıyaben fasl ve rü'yet olunmasına bi'l-vekâle tâleb ve iltimas itmekle mütemerrid-i merkûmun hukûkunu muhâfaza ve muhâsamaya muktedir olan Halil Efendi ibn-i Ahmed kıbel-i şer'den vekîl-i musahhar olunmağıb vekîl-i musahhar-ı mezbûr Halil Efendi muvâcehesinde bi'l-vekâle yedimde olub işbu meclis-i şer'î de muayene ve kırâat olunan bin üç yüz on altı senesi Kanun-ı Sanisi'nin birinci günü târihli müverrah ve mütemerrid-i merkûmûn imzâsını hâvi bir kıt'a deyn senedi nâtik olduğu üzere mütemerrid-i merkûm Ohan müvekkilim merkûm mûris-i müteveffâ-ı merkûm Ohan'ın hayatının halinden ve yedinden ve cihet-i karz-ı şer'î den yirmi aded tam yüzlük mecdî altını ahz u kabz ve kendi umûruna sarfla istihlâk itdikden sonra meblâğ-ı mezkûru kable'l- ahz ve'l-istifâ müvekkilim merkûmun mûris-i merkûm Ohan fevt olmağla li-ümm er ve kız karındaşları merkûmân İlmun ve ga'ib-i ani'l-beled Viçon ile li-ebeveyn er karındaşı müvekkilim merkûm Peter'e münhasıra ve meblâğ-ı mezkûr müvekkilim merkûm ile verese-i sâire mezkûresine mevrûs olduğundan suâl olunub meblâğ-ı mezkûr yirmi aded tam yüzlük mecdî altınından müvekkilim merkûmun hisse-i îrsiyesi olan on üç aded tam ve otuz üç cüz ve yüzlük mecdî altını ve on üç para bir akçeyi müvekkilim merkûm için bana eda ve teslîm mütemerrid-i merkûm Ohan'a izâfetle vekîl-i musahhar-ı mezbûr Halil Efendi kıbel-i şer'iden tenbîh olunmak matlûbumdur deyü bi'l-vekâle dava itdik de vekîl-i musahhar-ı mezbûr Halil Efendi dahi cevâbında müddeî-i vekîl-i mezbûrun ber-vech-i muharrer müddeâlarını küllîyen inkâr ider.

Fî 11 Rebî'i'l-evvel Sene 323

El-Vekîl-i Musahhar(mühür), El Vekîl-i Müddeî(imzâ)

Sayfa 22/2

Vekîl-i mezbûr Ohan Efendi ber-vech-i muharrer müddeî-i âleyhe beyâna bade'l-havâle ol bâbda şâhidleri Zahar oğlu Ohannes ve Basmacı Hatun ve Morik oğlu

Yakub ve Yusufaki oğlu Civan olub bunlardan başka da‘vâ şâhidi olmadığına bi‘l-vekâle kat’iyen ifâde ve beyân ider.

Fî 18 Rebî‘i’l-evvel Sene 323

El-Vekîl-i Musahhar(imzâ), El-Vekîl-i Müddeî(imzâ)

Sayfa 22/3

Vekîl-i mezbûr Ohan Efendi bilâ-zabt isimlerini tahrîr itdirmiş olduğu şâhidlerin ikâmeden izhâr-ı acz birle tâlib-i tahlîf idüğünü bi‘l-vekâle ifâde ve beyân ider.

Fî 26 Rebî‘i’l-evvel Sene 323

El-Vekîl-i Musahhar(imzâ), El-Vekîl-i Müddeî(imzâ)

Sayfa 22/4

Mûcebince mütemerrid-i merkûmun beynine mevkûfen meblâğ-ı mezkûr yirmi aded tam yüzlük mecidî altınından müvekkil-i merkûmun hisse-i îrsiyesi olan on üç aded tam ve otuz üç cüz yüzlük mecidî altın ve on üç para bir akçe müddeî-i vekîl-i merkûm Peter için vekîl-i mezbûr Ohan Efendi’ye edâ ve teslîme mütemerride-i merkûm Ohan’a izâfetle vekîl-i musahhar Halil Efendi’ye kîbel-i şer‘den tenbîh-i şod.

Fî 26 Rebî‘i’l-evvel Sene 323

Nâib(imzâ)

Sayfa 24/1

Tokad sancağı mahallâtından Sâmyeli mahallesi ahâlisinden ve Tokad piyade jandarma çavuşânından iken bundan akdem vefât iden Delibaş oğlu Ömer Hoca ibn-i Ahmed vârisi ve babası olduğunu iddi‘â iden mahalle-i merkûm ahâlisinden Delibaş oğlu Ahmed bin Ömer Yar Ahmed mahallesi ahâlisinden Sürücü oğlu Hacı Mehmed ibn-i Mustafa muvâcehesinde mûrisim oğlum müteveffâ-ı mezbûr Ömer Çavuş’un hal-i hayâtında merkûm Hacı Mehmed zimmetinde cihet-i karz-ı şer‘iyyeden yetmiş iki guruş alacak hakkı olub meblâğ-ı mezbûru kable‘l-ahz ve‘l-istifâ vefât itmekle verâsetini benimle zevce-i menkûha-yı metrûkesi Fatıma bint-i Mustafa ile sulb-i kebîr oğlu Bekir ve sulbiye-i kebîre kızı Aişe’ye münhasıra olub benimle mezbûrûndan başka vâris ve terekesine müstehakk-ı ahârı olmamağla suâl olunub meblâğ-ı mezbûr yetmiş iki guruşdan benim hisse-i îrsiyem olan on iki guruşu bana edâ ve teslîme merkûm Hacı Mehmed Ağa’ya kîbel-i şer‘den tenbîh olunmak murâdımdır bi‘l-verâse da‘vâ itdikde

merkûm Hacı Mehmed Ağa dahi cevâbında müteveffâ-ı merkûm Ömer Çavuş'a hal-i hayâtında zimmetinde ol-mikdâr gurusı deyni olduğunu ikrâr mâ'adâ müddeî-i merkûmun ber-vech-i muharrer verâset müddeâsını küllîyen inkâr ider.

Fî 12 Rebî'i'l-evvel Sene 323

El Müddeî-i Aleyh(mühür), El-Müddeî(mühür)

Sayfa 24/2

Sâmyeli mahallesi ahâlisinden olub Tokad piyade jandarma çavuşlarından iken bundan akdem vefat iden Delibaş oğlu Ömer Hoca ibn-i Ahmed verâseti babası mezbûr Ahmed bin Ömer ile zevce-i menkûha-yı metrûkesi Fatıma bint-i Mustafa ve sulb-i kebîr oğlu Bekir ve sulbiye-i kebîre kızı Aişe'ye münhasıra olub bunlardan mâ'adâ vâris ve terekesine müstehakk-ı ahârı olmadığına şâhidiz şehâdet dahi ideriz.

Fî 12 Rebî'i'l-evvel Sene 323

El-Şâhid

Mahalle-i mezkûrdan ve piyade zabtiye neferâtından Çomaklı oğlu Mehmed bin Halil(mühür)

El-Şâhid

Mehmed Paşa mahallesinden ve zabtiye onbaşlarından Ömer Onbaşı ibn-i Zekeriya(mühür)

Sayfa 24/3

Şâhidân-ı merkûman evvelâ Tokad jandarma zabtiye tabur kâtibi Tevfik Efendi ve süvari yüzbaşısı olan efendilerden bâ-varaka-i mestûre sırran tezkiye olunub adl ve makbûlü'ş-şehâde idüklerini ihbâr ve iş'âr iderler.

Fî 12 Minhü

El-Müzekkî

Sâmyeli Mahallesinden Delibaş oğlu Ali bin Mehmed(imzâ)

Abdulfettah mahallesinden zabtiye neferatından Hacı Hamza oğlu Hacı Mehmed ibn-i Ahmed(imzâ)

Sayfa 24/4

Mûcebince verâsetlerine bâ'de'l-hükm meblâğ-ı mezkûr yetmiş iki guruşdan müddeî-i mezbûr Ahmed Ağa'nın hisse-i îrsiyesi olan on iki guruşu müddeî-i mezbûr Ahmed Ağa'ya edâ ve teslîme mezbûr Hacı Mehmed Ağa'ya kibel-i şer'iden tenbîh şod.

Fî 12 Minhü

Nâib(imzâ)

Î'lâm-ı tanzîm şod.

Sayfa 25/1

Niksar kazasına tâbi Kad'ı karyesinden Batum muhâcirlerinden Müftü oğlu Mehmed Ağa ibn-i Osman Amasya Sancağı mülhâkâtından Mecidözü kazası nevâhisinden ve Ray nâhiyesine tâbi' Figani karyesinden Seyid Halil oğlu Karib bin İsmail hazır olduğu halde m. Zikr-i âtî bir re's kırsrağ bi'l-memûre vâzı-ul yed olub kibel-i şer' den dahi husûmeti re'y olunan Tokad Sancağı mal muhâsebeci vekîli rif'atlı Edhem Efendi tarafından vekâleten mürsel hazîne vekîli Fâik Efendi muvâcehesinde evvelâ müddeî-i mezbûr Mehmed Ağa tasvîr-i müddeâsında müvekkil muhâsebeci-i mûmâileyh yedinde olub ma'rifet-i şer' le mu'âyene olunan ön ayağının iç tarafı selvi ta'bir olunur nişâneli yeli ve kuyruğu siyah tahminen beş yaşında ve dört yüz guruş fiyatla bir re's doru kısrak malımdan doğma yedimde netâic-i mâlım iken bin üç yüz on dokuz senesi Mayıs'ı hilalinde Dumanlı yaylasında mer'adan zâyi idüb el-hâletü hâzihi müvekkil muhâsebeci-i mûmâileyh yedinde bulmamla bi'l-istihkâk hâlâ tâleb iderim deyü hâzır-ı mezbûr Karib'in inkârına mukarin da'vâ itdik de sâniyen müddeî hâzır-ı mezbûr Karib cevâba tasaddî birle müddeî-i mezbûr Mehmed Ağa'nın ber-vech-i muharrer netâic-i müddeâsına inkârından mâ'adâ otuz beş yaşına girmiş olan kırsrağ-ı mevsûf-ı mezkûr mâlımdan doğma yedimde netâcen mâlım iken bundan bir ay mukaddem karyemiz mer'asından zâyi' olub el-hâletü hâzihi kırsrağ-ı mevsûf-ı mezkûru müvekkil-i muhâsebeci-i mûmâileyh yedinde bulmamla bi'l-istihkâk hâlâ tâleb iderim deyü ol-dahi da'vâ ve vekîl-i mûmâileyh Faik Efendi dahi cevâbında müddeî-i mûmâileyh Mehmed ve Karib'den her ikisinin netâic-i da'vâsı ve emeli bulunmağla küllîyen inkâr ider.

Fî 14 Rebî'i'l-evvel Sene 323

El-Müvekkil(imzâ), El-Hâzır(mühür), El-Müddeî(mühür)

Sayfa 25/2

Müddeî-i mezbûr Mehmed Ağa mahkemeye gelerek cevâb-ı mezkûru bi'l-muâyene cevâb-ı mezkûr mâlından doğma yedinde netâcen mâlî olduğundan kendisi de iştibâh-ı hamil olduğunu ifâde itmekle ol vecihle da'vâ-ı mezkûresinden ferâgat ve kasr-ı yed eylediği ifâde ider.

Fî 16 Rebî'i'l-evvel Sene 323

El-Müddeî(mühür)

Sayfa 25/3

Bunun üzerine hâzır-ı müddeî-i mezbûr Karib ber vech-i muharrer netâic-i müddeâsıyla beyâna bâ'de'l-havâle ol bâbda şâhidleri her biri Kafarlı karyesinden Abdal oğlu Ali ve Köse İbiş oğlu Ali ve Karakoca oğlu Kahraman ve Bayram oğlu Hıdır ve Püsküllü oğlu Şükrü ve Gülağa oğlu Halil ve Hüseyin Koca oğlu Haydar ve Baş Ermeni Karyesinden Karaca oğlu İbrahim idüğüne ve bunlardan başka şâhidi olmadığını ifâde ider.

Fî 16 Rebî'i'l-evvel Sene 323

El Hazır-ı Müddeî-i Mezbûr(mühür)

Sayfa 25/4

Mezkûr Kafarlı karyesinden Abdal oğlu Ali bin Mustafa bin Abdullah ve Başa Ermeni karyesinden Tokad'da arman nizamiye birinci taburunun üçüncü bölge efrâdından Karaca oğlu İbrahim bin Hüseyin bin Abdullah'dan her birinin li-ecli's-şehâde ifâdesidir Ma'rifet-i şer' ile mu'âyene ve irâe eylediğine işbu doru renkli tahminen beş yaşında bulunan bir re's kısırak işbu Karib'in mâlından doğma yedinde netâicen mâl olduğuna şâhidim şehâdet dahi iderim.

Fî 16 Rebî'i'l-evvel Sene 323

El-Vekîl-i Müddeî(mühür), Şâhid-i Mezbûr(mühür), Şâhid-i Mezbûr(mühür)

Sayfa 25/5

Şâhidân-ı merkûman evvelâ bâ-varaka-ı mestûre sırran tezkiye olundukda adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr ve iş'âr olunduktan sonra zîrde isimleri muharrer kesândan dahi alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idüklerini ihbâr eylediler.

El-Müzekkî

...? karyesinden Abdullah oğlu Abdulmuttalib bin Hüseyin

El-Müzekkî

Zîle'nin Yağlıpınar karyesinden Ali oğlu Mehmed bin Ali(mühür)

Sayfa 25/6

Merkûm Karib istihzâren tahlîf olunmağın mücebince kısrak-ı mezkûrdan keff-i yed ve merkûm Karib'e teslîme müvekkil-i muhâsebeci müddeî-i-aleyh izâfetle vekîl-i mûmâileyh Faîk Efendi'ye kıbel-i şer' den tenbîh şod.

Fî 18 Rebî'î'l-evvel Sene 323

Nâib(imzâ)

Î'lâm-ı tanzîm şod.

Sayfa 26/1

Tokad Sancağı mahâllâtından Soğukpınar-ı Müslim mahallesi ahâlisinden ve kıbel-i şer' den dahi husûmetleri re'y olunub li-ecli da'vâ kıbel-i şer' den müvakkaten mütevellî nasb ü ta'yîn olunan hâlâ Hoca Ahmed mahallesinde kâin Hurûc câmi'-i şerîfinin imam ve muallim-i sıbyanı Hattat-zâde Mustafa Zeki Efendi ve müezzin biraderi Ömer Efendi ibn-i Musa efendilerden her biri m. Yine mezkûr Soğukpınar-ı Müslim mahallesinde sâkin ve zât-ı ta'rîfi'ş şer'î ile mu'arrefe olan Bakkal-zâde zevcesi Aîşe Hatun ibnet-i Hasan ve Mahmut Paşa mahallesinde sâkin Hamamcı zade Mehmed Rıf'at Efendi ibn-i el-Hâc Ahmed Ağa taraflarından zikr-i âti husûsta muhâkeme ve muhâsama ve müdâfa'a ve redd-i cevâba ve bunlar mütevakkıf olduğu umûrun küllisine vekîl-i müseccel-i şer'î dâ'vâ vekîllerinden Naci Efendi muvâcehesinde mahâllât-ı merkûmenin Akdeğirmen-i Müslim mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Kasab Mehmed Ağa zevcesi Şerife Hatun ibnet-i Hasan bin Mehmed hâl-i hayat ve kemâl-ı akl ve zimmetinde bin üç yüz yirmi senesi mâliyesi hilâlinin ve mahzar-ı şuhûdda mezbûre Şerife Hatun yedinde mâl ve mülk olan mezkûr Akdeğirmen-i Müslim mahallesinde kâin bir taraftan Çıkırcı Hacı İbrahim Ağa ibn-i Salih menzilleri ve iki taraftan Koçhisarı-zâde Latif Efendi ibn-i Halil Efendi menzil-i bağçesi taraf-ı rabî-i

tarîk-i âmm ile mahdûd-ı mâlûm-ı iştimâlât bir bâb menziline vakf ve habs ve işhâd idüb şöyle şart eylediği menzil-i mahdûd-ı mezkûresinden icâreye verilüb icâret-i mezkûresinden bir sülûsü Hoca Ahmed mahallesinde kâin imam ve muallim-i sıbyan ve müezzini bulduğumuz Huruc câmi‘-i şerîfinin bi’n-nefs eda-yı hizmet iden imamına ve bir sülûsü havâlisinde müceddeden binâ kalınan mektebde muallim-i sıbyan olanlar ve bir sülûsü dahi câmi‘-i şerîf-i mezkûrda edâ-ı hizmet iden müezzine verile deyü şart ve ta‘yîn idüb hatta vakf-ı mezkûrun dahi mecâlis ve mehâfil-i müte‘addide ikrâr ve işhâd ve vakf-ı mezkûr musır olduğu halde bu esnâda vefât idüb vâkıf-ı mezbûre Şerife Hatun’un veresesinden kız karındaşı mezbûre Aişe Hatun ve li-ebeveyn er-karındaşı oğlu mûmâileyh Rıf’at Efendi’den her biri menzil-i mahdûd-ı mezkûru üzerinde zabt ve müdâhale ve meyânlarında ta‘yînimi murâd ider olmalarıyla suâl olunub mudâhale-i vâkı‘a-i mezkûrelerinin men‘iyle menzil-i mahdûd-ı mezkûru ber-vech-i meşrûta vakfiyet üzerinde birle teslim mezbûre Aişe Hatun mûmâileyh Rıfat Efendi’ye izâfetle vekil-i mezbûr Naci Efendi kibel-i şer‘den tenbîh olunmak matlûbumuzdur deyu ma’an bi’t-tevliye da’vâ itdiklerinde vekil-i mezbûr Naci Efendi dahi cevâbında fi’l-hakîka beyân olunan târîhde müteveffây-ı mezbûre Şerife Hatun menzil-i mahdûd-ı mezkûru ber-vech-i bilâ-vakf itdikden sonra vakf-ı mezkûrundan rücû‘ ve kel-evvel mülkünü istirdâd idüb hatta vakf-ı mezbûrdan rücû‘ mezkûrîn tevârîh-i muhtelifede ve mecâlis-i müte‘addidede ve işbu bin üç yüz yirmi iki senesi îd-i adhâsının üçüncü Cuma günü ahşamisi muâyede için yanına gelen zevât-i huzûrlarından dahi rucû‘nı ikrâr ve tezkâr itmişdi ve bu bi’l-vekâle ref’i da’vâ ider mezbûran-ı zikr ve Ömer efendiler tekrar-ı cevâbında vekil-i mezbûr Naci Efendi’nin işbu rucû‘ iddiasının aslî ve esâs olduğu gibi vâkıf-ı mezbûreye Cumartesi günü öğleye kadar musır olduğu halde öğlende dilinde nüzul-ı isâbet iderek lisânı habt olunub lâyu’kal olarak iki gün sonra vefat itmişdi vâkıf-ı mezbûre hâkime kable’l-mürâca‘a mâlikin vakfını fesh itdirmeden rücû‘-ı sahîh olmayacağı âhkam-ı şer‘den bulunmağla rücû‘ iddi‘âsının reddiyle menzil-i müddeâ’yı mezkûrun ber-vech-i muharrer vakfiyet üzere cânib-i vakf-ı şerif-i mezkûr için bizlere bi’t-tevliye da’vâ ideriz.

Fî 20 Rebî‘i’l-evvel Sene 323

El-Müddeî(mühür), El-Müddeî(mühür)

Evvel emirde vâzi‘u’l-yed ise cihetinin bi’l-beyâna isbâtı lazım gelür.

Fî 20 Rebî‘i’l-evvel Sene 323

Nâib(mühür)

Sayfa 26/2

Müddeîyân-ı merkûmân Mustafa Zeki ve birâderi Ömer Efendilerden müddeâyâ hâne-i mezkûr hakkında vâzi'ü'l-yed beyyinesi taleb olundukda ol-bâbda şâhidler her biri mezkûr Hoca Ahmed mahallesinden Berber Hacı Salih Efendi ibn-i Ahmed ve Âşûr Oğlu Hacı Ahmed ve Etmekci oğlu Salih da'vâ kâtibi Ali Kirmanî Efendi ve Yakub oğlu Salih Efendi ve Âşûr Oğlu Mehmed ve Hacı Osman oğlu Salih ve Âşûr oğlu Hasan olub bunlardan maâda daha başka şâhidleri olmadığını ifâde ve beyân iderler.

Fî 26 Rebî'i'l-evvel Sene 323

El-Müddeî(mühür), El-Müddeî(mühür)

Sayfa 26/3

Her biri Hoca Ahmed Mahallesinden Berber Hacı Salih Efendi ibn-i Ahmed ile Âşûr oğlu Hacı Ahmet bin Ali Efendi'nin li-ecli'ş-şehâde ifâdeleridir. Akdeğirmen-i Müslim mahallesinde kâin bir taraftan Çıkırıkçı Hacı İbrahim Ağa veresesi menzili ve iki taraftan Koçhisarî-zâde Mustafa Efendi menzili ve bağçesi ve taraf-ı rabî-i tarîk-i âmm ile mahdûd bir bâb menzile Tuzcu Ali Ağa hafîdi Ali Efendi'nin vâlidesi Aişe bint-i Hasan ile Hacı-zâde Rıfat Efendi vaz'-ı yed olduklarına şâhidiz ve şehâdet dahi ideriz.

Fî 26 Rebî'i'l-evvel Sene 323

Vekîl-i Müddeî-i Aleyh(imzâ), El-Müddeî(mühür), El-Müddeî(mühür), Şâhid(mühür), Şâhid(mühür)

Sayfa 27/1

Şâhidân-ı merkûman evvelâ mensûb oldukları mahalleri muhtârân ve heyet-i ihtiyârriyesinden bâ-varaka-i mestûre sırran tezkiye olunub adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr ve iş'âr olunduktan sonra zîrde isimleri muharrer kesandan dahi bi'l-mûvacehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde olduklarını ihbâr ve iş'âr iderler.

Fî 30 Rebî'i'l-evvel Sene 323

(Nun)

Hoca Ahmed Mahallesinden Saruhan-zâde Salih Ağa ibn-i Hüseyin(mühür)

El-Müzekkî

Yolasığmaz-zâde Salih Efendi ibn-i Ömer Arman(mühür)

El-Müzekkî

Soğukpınar-ı Müslim Mahallesinden Koçhisarî-zâde Mehmed Seyid ibn-i Hasan Ağa(mühür)

Sayfa 27/2

Vekîl-i mezbûr Nâcî Efendi tekrar cevâbında rücu-ı sahîh değildir deyü beyân eyledikleri işbu iddi'aları merdûddur çünkü eğer vakıf vakf-ı mutlâk olsa idi rücû itmek için hâkime mürâcâ'at iktizâ eyler idi lâkin mevtine tâ'liken ber-vech-i bâlâ vakf eylediğinden vasiyet hükmünde olub ve vasiyet hükmünde oldukça her veçhe rücû-ı sahîh olacağı ve hatta mevtine tâ'liken vakf eylediğini evvel gün için orada hâzır bulunan şâhidlerin dahi mâlûmatı olduktan başka mezkûr hânenin kendilerine teslîm edilmemesi ve nihâyet şimdiye kadar hiçbir sûretle müdâhale idememeleri ve delâletiyle sâbit ve mütehakkık olmağla şâhidlerimizin istimâ' buyrulmasını bi'l-vekâle iderim der.

Fi 20 Rebiyyülevvel Sene 323

El-Vekil-i Müddeî-Aleyh(imzâ)

Sayfa 27/3

Mûmâileyh Mustafa Zeki ve Ömer Efendiler tekrar cevâbında zâbt-ı da'vâ sûret-i cereyan ve vekîl Nâcî Efendi'nin sebk iden ikrârına nazaran şimdiki müdâfa'a vak'a-i ahîresi şer'an mesmû' olmadığından reddiyle ber-vech-i iddi'â-ı hukûka vakfin ve hukûkumuzun muhâfazasıyla mu'âmele-i şer'iyenin îfâsını tâleb ideriz derler.

Fî 2 Rebî'l-âhir Sene 323

El-Müddeî(mühür), El-Müddeî(mühür)

Sayfa 27/4

Vekîl-i mezbûr Nâcî Efendi dahi cevâbında iddi'âmızın muvâfık-ı şer'-i şerîf olub olmadığına li-ecl-i istiftârı Müftî Efendi hazretlerine havâle buyrulmasını bi'l-vekâle tâleb iderim der.

Fî 2 Minhü

El-Vekîl(imzâ)

Sayfa 27/5

Müddeîyân-ı mûmâileyh Mustafa Zeki ve Ömer Efendilerin ber-vech-i muharrer iddi'âları vekîl-i mûmâileyh Naci Efendi'nin ber-minvâl-i meşrûh ikrârıyla sâbit olduğu ve vâkîf-ı mûmâileyhe menzil-i mezkûrun vakfiyetini ahûları meşru' dairesinde hâkime fesh itdirmeden vukû'-ı vâkî'ât hasebiyle hal-i hayatında hod be hod rücû'-ı gayr-ı meşru' bulunduğu halde vâkîf-ı mûmâileyh hâl-i hayâtında menzil-i mezbûrun vakfiyetinden rücû' itmiş deyü vekîl-i mûmâileyh Naci Efendi'nin ref'-i da'vâ itmesi ve menzil-i mezkûrun ber-vech-i muharrer vakfiyet iddi'âsı ale'l itlâk cereyan iderek vekîl-i mûmâileyh Naci Efendi'nin ikrâr-ı meşrûhu ol-vecihle bazı itlâkı üzere vakî olduğu halde ahiren şimal-i tedârik olarak ikrâr vâkîfî te'vil ve ber-minvâl-i muharrer takyîd ile vasiyyet rengini virmesi şer'an mesmû' ve iltifâta şâyân olmamağla ikrârı mücebinece ber-vech-i-muharrer menzil-i mezkûr-ı vakfiyetinin lüzûmuna ve ber-mûceb-i şart-ı vâkîf menzil-i mahdûd-ı mezkûru müddeîyân-ı mûmâileyhin zabt ve tasarrufu iktizâ itmekle menzil-i mahdûd-ı mezkûrdan keff-i yed birle müddeîyân-ı mûmâileyhin teslimine müvekkilân-ı mûmâileyh Rıf'at Efendi ile Aîşe Hatun'a izâfetle vekîl-i mûmâileyh Naci Efendi'ye tenbîh şod.

Fî 4 Rebî'l-âhir Sene 323

Nâib(imzâ)

Sayfa 28/1

Tokad'ın Tatar Hacı Mahallesiinde sâkine zât-ı tarife-i şer ile mu'arefe olan Hamseci oğlu hafidesi Şerife bint-i Abdullah m. Dimorta karyesinden Abdûlbâki oğlu Hacı Ali bin Hacı Mustafa mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Hacı Ali zevc-i dâhilim olub hüsn-i zindegânımız olmamağla zimmetinde mütekarrir ve ma'kûdün-aleyh olan beş yüz guruş mehr-i müeccel hakkım ile nafaka-ı iddetim ma'lûmum üzerlerine ma'ûnet-i süknâm kendi üzerime ve mezbûr Hacı Alinin firâşından hâsıla ve benden mütevellide sagîre kızı Hayriye'yi dahi dokuz yaşını tekmi'l edinceye değîn kendi malımdan infâk ve iksâ idüb eger müddet-i mezkûre tamamından mukaddem sagîre-i mezbûre vefât yâhud ben nefsimi âhara tezvîc idüb hakk-ı hıdânesi benden sâkıt olmağla sagîre-i mezbûre benden müfârakat vâkî'a olur ise nafaka-ı bâkîye mutâlebesinden zimmetim berî olmak üzere zevcim mezbûr Hacı Ali ile muhâla'a-i sahîha-i şer'îye ile hul' olduğumda ol dahi hul'-ı mezbûru ber-vech-i muharrer kabûl eyledikten sonra hukûk-ı zevciyete müte'allika âmme-i da'vâdan her

birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer‘î ile ibrâ ve ıskât ve yine her birimiz âharın ibrâsını kabûl eyledik dedikde eşirrâ‘i-l tasdîki‘ş-şer‘î mâ vaka‘a bi‘l-ibtigâ ketb olundu.

Fî 5 Rebi‘ü'l-âhir Sene 323

El- Mukarr lehu‘l-mezbûr(mühür), El- Mukırra el- mezbûre(mühür)

Mezbûre-i sagîrenin zatını ta‘rîf ve ifâdat vâkı‘asını tasdîk ideriz.

Elmâcî-zâde, Hatun-zâde, Muhzırbaşı-zâde(mühür), İzmirli-zâde(mühür), Serköy-zâde

Sayfa 29/1

Sivas Vilâyeti celîlesi mahallâtından Şems-i Ferrâş Mahallesi ahâlîsinden Helvacı oğlu Mehmed bin Hacı Emin m. Zikr-i âti bir re‘ş bi‘l-ihane vâzı‘ul - yed olub kıbel-i şer‘den dahi husumet-i re‘y olunan Tokad Sancağı muhâsebeci vekili Edhem Efendi tarafına vekâleten mürsel hazîne vekili Fâik Efendi müvacehesinde vekîl-i muhâsebeci-i mûmâileyhden de olub ma‘rifet-i şer‘ ile muâyene olunan Mercan kayd-ı ta‘bir olunur renkli tahmînen on yaşında bir re‘ş esb keçesi üç yüz yirmi sene-i mâliyesi Eylülü hilâlinde mezkûr Sivas Müdde-i Umûmî kâleminde Kâtib Rüşdü Efendi‘den dört yüz guruş bedel-i medfû‘ ve makbûz mukâbilinde iştirâ idüb târîh-i mezkûrdan berü yedimde şirâ-ı malım iken târîhden otuz beş gün mukaddem Tokad‘ın Kazâbâd nâhiyesine tâbi‘ Pazar karyesinden misafir olduğum kahvehaneden zâyi‘ idüb esb-i mevsûf-ı mezkûru el-hâletü hâzihi müvekkil-i muhâsebeci-i mûmâileyh yedinde bulunmağla bi‘l-istihkâk hâlâ tâleb iderim deyü da‘vâ itdikde vekil-i mûmâileyh Fâik Efendi dahi cevâbında esb-i mevsûf-ı mezkûra müvekkil-i muhâsebeci-i mûmâileyhe bi‘l-ihâne vâzı‘ul - yedini ikrâr mâ‘adâ müdde-i merkumun ber-vech-i-muharrer müddeâsını külliye inkâr ider.

Fî 20 Rebi‘i‘l-âhir Sene 323

El-Vekîl(imzâ), El-Müddei(mühür)

Sayfa 29/2

Müdde-i merkûm Mehmed ber-vech-i-muharrer müddeâsıyla beyâna bâ‘de‘l-havâle şâhidleri mezkûr Sivas‘ın Şems-i Ferrâş mahallesinden Veleddin oğlu Etmekçi

Ali mahalle-i mezkûrdan Fâki oğlu Hasan ve Abdulkerim mahallesinde Mânend oğlu Mustafa Tokad'ın Soğukpınar-ı Müslim mahallesinde Abduhi oğlu Sabri Aleksan mahallesinde Kestane oğlu Ömer ve Uzunsöğüd'de meskûn an' asıl Sivaslı Deli Yüzbaşı oğlu Osman bin Mustafa olub bunlardan başka daha şâhidleri olmadığını kat'iyen ifâde ve beyân ider.

Fî 21 Minhü

El-Müddeî

İmza

Sayfa 29/3

Her biri Sivas'ın Şems-i Ferâş mahallesinden olub Tokad'ın Soğukpınar-ı Müslim mahallesinde sâkin Veleddin oğlu Ali ibn-i Hüseyin bin Abdurrahman ve Faki oğlu Hasan bin Mustafa bin Hasan'ın li-ecl-i-şehâde ifâdesidir. Ma'rifet-i şer' ile mu'âyene ve irâe eylediğimiz Mercan kayd tahminen on yaşında bir re's işbu esb mahallemiz âhalisinden Helvacı oğlu işbu Mehmed'in geçen eylülde berü Kâtib Rüşdü Efendi'den dört yüz guruş satın alarak şer'an malı olduğuna şâhidim şehâdet dahi ideriz dedikde

Fî 25 Rebi'ü'l-evvel Sene 323

Şâhid-i Mezbûr(mühür), Şâhid-i Mezbûr(mühür)

Sayfa 29/4

Şâhidân-ı mezbûran sırran ba'de'l-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri iş'âr olunduktan sonra zîrde isimleri muharrer kesândan dahi alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idüklerini ihbâr eylediler.

Fî 25 Rebi'ü'l-evvel Sene 323

El-Müzekkî

Aleksan mahallesinden Kestane oğlu Ahmed bin-i Hasan(imzâ)

Sivas'ın Alibaba mahallesinden Kel Amir oğlu Şeyh Mehmed ibn-i Receb(imzâ)

Sayfa 29/5

Müddeî-i merkum istihzâren tahlîf olunmağın mûcebince esb-i mezkûrun keff-i yed müddeî-i merkûma teslîm muhâsebeci mûmâileyh izâfetle vekîl-i mûmâileyh Fâik Efendi'ye tenbîh şod.

Fî 25 Minhü

Nâib(imzâ)

Î'lâm-ı tanzîm şod.

Sayfa 30/1

Yenihan kazâsına tâbi' Sarıyaprak karyesinde meskûn Halikanlı aşiretinden Kürd İbiş oğlu Abdullah bin İbrahim m. Zikri âtî bir re's kırsrağ eylevm vâzı-ul yed olan Artukâbad'ın Kösürük Karyesi'nde sâkin Dursun oğlu İbrahim bin Dursun muvâcehesinde merkûm İbrahim yedinde olub ma'rifet-i şer'le mu'âyene olunan sol gözünün alt kapağı yirik ve dümeni sol tarafa eğri tahminen dokuz yaşında doru renkli bir re's kırsrağa geçen üç yüz yirmi senesi Teşrin-i Evvel hilâlinde Dede Karkın aşiretinden Pîrek Ahmed biraderi İbrahim on lira kıymetinde yedimde malım olan bir re's devemi virüb altı lira üstü alınarak kırsrağ-ı mevsûf-ı mezkûru mübâdele ve iştirâ idüb ol-vecihle kırsrağ-ı mevsûf-ı mezkûr yedimde şirâen malım iken geçen üç yüz yirmi iki senesi Ramazan-ı Şerif'in on üçüncü günü Meydan Çarşısı'nda vâki' handan zâyi' idüb el-hâletü-hâzihî kırsrağ-ı mevsûf-ı mezkûru merkum İbrahim yedinde bulmamla bi'l-istihkâk hâlâ tâleb iderim deyü da'vâ itdikde merkum İbrahim dahi cevâbında ber-vech-i-muharrer kırsrağ-ı mevsûf-ı mezkûra vaz'-ı yedini ikrâr iken kırsrağ-ı mevsûf-ı mezkûru mârru'z-zikr Ramazan-ı Şerifi'nin yirmi yedinci günü Dânişmend Karyesi'nden Çerkes İmirze oğlu Zekeriya'dan yüz elli bir guruş bedel-i medfû' ve makbûz mukâbilinde iştirâ idüb şer'an mâlım olmağla bi-hakk vaz'-ı yed iderim deyü ahârın müddeâsını küllîyen inkâr iderler.

Fî 23 Rebî'i'l-evvel Sene 323

El Müddeî-Aleyh, El-Müddeî(mühür)

Sayfa 30/2

Müddeî-i merkum Abdullah ber-vech-i-muharrer müddeâsıyla beyâna ba'de'l-havâle ol-babda şâhidleri Mahyanlı aşiretinden İbrahim Ağa oğlu Ali ve Halikanlı aşiretinden Mustafa oğlu Hasan ve Ömer oğlu Osman ve Mahyanlı aşiretinden Ali oğlu Mehmed ve Yusuf Onbaşı oğlu İbrahim ve Halikanlı aşiretinden Yusuf oğlu Osman ve

İbrahim oğlu Yusuf ve İbiş oğlu Osman olub bunlardan başka asla şâhidleri olmadığını ifâde ider.

Fî 23 Rebî'i'l-evvel Sene 323

El-Müddeî(imzâ)

Sayfa 30/3

Her biri Halikanlı aşiretinden ve Sarı Yaprak karyesinden İbrahim oğlu Yusuf bin İbrahim ve İbiş oğlu Osman bin İbiş'den her birilerinin li-ecli'ş-şehâde ifâdesidir. Ma'rifet-i şer'le mu'âyene olunan sol gözünün alt kapağı yirik dümeni sol tarafa eğri tahminen dokuz yaşında doru renkli bir re's kırsağı karyemiz ahâlîsinden Halikanlı aşiretinden Kürd İbiş oğlu Abdullah bin İbrahim geçen üç yüz yirmi senesi Teşrin-i Evveli hilâlinde Dede Karkınlı aşiretinden Pîrek Ahmed'in biraderi Hasan'dan aldığına ve mezkûr kırsak ile beraber altı aded lira dahi merkum Hasan'dan alarak bir re's erkek yük devesiyle mübâdele iderek ol-vecihle târîh-i mezkûrdan berü mezkûr ve mevsûf kırsağa müddeî-i merkûm Abdullah'ın şer'an yedinde mâlî idüğüne şâhidiz ve şehâdet dahi ideriz.

Fî 23 Rebî'i'l-evvel Sene 323

El-Müddeî-i-Aleyh(mühür), El-Müddeî(mühür), Şâhid(mühür), Şâhid(mühür)

Sayfa 30/4

Şâhidân-ı merkûmân Katırcılar şeyhi Nuri ve birâderi Tevfik Efendilerden evvelâ bâ-varaka-i mestûre sırran tezkiye olunub adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr ve iş'âr olunduktan sonra zırde isimleri kesândan dahi bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkîye adl ü makbûlü'ş-şehâde idüklerini ihbâr ve iş'ar iderler.

Fî 23 Rebî'i'l-evvel Sene 323

El-Müzekkî

Nâib Yakub Efendi ibn-i Ömer(mühür)

El-Müzekkî

Malum Seyit Tekke mütevellisi Mehmed Emin ibn-i Mehmed Emin

Sayfa 30/5

Müddeî-i merkûm istihzâren tahlîf olunmağın mûcebince esb-i mevsûf-ı mezkûrdan kef-i yed ve müddeî-i merkum Abdullah'a teslime müddeî-aleyh merkum İbrahim kîbel-i şer' den tenbîh şed

Fî 25 Minhü

Nâib

İmza

Sayfa 31/1

Tokad Sancağı nevâhisinden Kâzâbad nahiyesine tâbi' Vavri karyesinde Sığırcı oğlu Hasan bin İsmail m. Karye-i mezbûrede sâkine ve zât-ı târif-i şer'î ile mu'arrefe Veli Mehmed oğlu kızı Şerife bint-i müteveffa Ahmed muvâcehesinde târîhden yirmi bir gün evvel mezbûre Şerife'ye tezvîc ve tenkîhi tarafımdan karyemiz ahâlisinden Musa oğlu Mehmed Ağa'ya ve mezbûre Şerife tarafından dahi mezbûrenin er-karındaşı Veli Mehmed oğlu Mehmed Ağa'ya tevkîl iderek yine karyemizden Câferîn mahdumu İsmail Efendi ve Mirza Ali ve biraderleri Hasan Ağalar hâzır oldukları hâlde mezbûre Şerife'nin hânesinde karyemiz imamı Somuncu oğlu Mehmed Efendi tarafından beş yüz yirmi bir guruş mehirin tesmîyesiyle akd-ı nikâhın icrâ velîme-i cem'iyetimizde mübâşeret olunduğu hâlde mezbûre târîhden bir hafta mukaddem vâlidesinin iğfâlde bırakub Tokad'da savuşmuş ve nefsini bana teslîm ve hukûk-ı zevciyete itâ'at itmek üzere mezbûreye kîbel-i şer' den tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da'vâ itdikde mezbûre Şerife dahi cevâbında târîhden üç sene mukaddem merkum Hasan birâderi Mehmed tarafından fuzûlen namzet idilmiş ise de kabul itmediğini ve meyânlarında dahi öyle bir akd-ı nikâh vukû' bulmadığını ve kendüsü fâile-i muhtâre olmak hasebiyle nişanlandığı vakit duyduğunda redd idüb kabul itmediğini ve bir kimseyi akd-ı nikâha vekîl dahi itmediğine ve ber-vech-i-muharrer müddeî-i merkûma akd-ı müddeâsını külliyyen inkâr mezbûrenin zâtını ta'rîf ideriz.

Fî 25 Rebi'ü'l-evvel Sene 323

El-Müddeî-Aleyh(mühür), El-Müddeî(mühür)

Mezbûrenin zâtını tasdîk ideriz.

Sürücü oğlu Hacı Mehmed(imzâ)

Kadem oğlu Mustafa bin Ahmed(imzâ)

Sayfa 31/2

Müddeî-i merkum Hasan da'vâsını isbât itmek lazım gelür

Fî 25 Minhü

Nâib(imzâ)

Sayfa 31/3

Şuhûd-ı mahzarından Safirci oğlu Mirza Ali bin Yusuf'un li-ecli-i'ş-şehâde ifâdesidir. İşbu bin iç yüz yirmi bir senesi Nisan'ının yirmi üçüncü veyâhud yirmi dördüncü Pazar günü karyemizin câmi' içinde sabah namazından sonra karyemizde Veli Mehmed oğlu kızı Şerife bint-i Ahmed karındaşı Mehmed'e dahi Sığircı oğlu Hüseyin Çavuş vekil olarak karyemiz imamı Somuncu oğlu Mehmed Efendi tarafından beş yüz bir guruş mehirini tesmîyesiyle mezbûre Şerife'nin merkum Hasan'a akdinin icrâ olunduğuna şâhidim şehâdet dahi iderim.

Fî 19 Rebi'ü'l-âhir Sene 323

El-Müddeî-i-Aleyh(mühür), El-Müddeî(mühür), Şâhid-i Merkûm(mühür)

Sayfa 31/4

Müddeî-i merkûm Hasan şâhidlerini ikâme itmesi hakkında gönderilen ihtârname-i şer'iyeye üzerine merkûm Hasan mahkemeye gelerek şâhidlerinin burada bulunmadıklarından ikâme idemediğini ve şehr-i hâlin onuncu Çarşamba günü şâhidlerini ikâme ideceğini beyân ve dermeyân itmekle muhâkemeleri yevm-i mezkûra ta'lik şod.

Fî 7 Cemaziye'l-evvel Sene 323

El-Müddeî(mühür)

Sayfa 31/5

Vavri karyesinden Cafer oğlu İsmail Efendi ibn-i Cafer bin Ali'nin li-ecli-i'ş-şehâde ifâdesidir. İşbu bin üç yüz yirmi senesinin Nisan'ının yirmi üçüncü veyâhud yirmi dördüncü Pazar günü karyemizden Veli Mehmed oğlu Mehmed hânemize gelerek beni hânelerine çağırdı orada karyemizden Mirza Ali ve Mirza Ali'nin birâderi Hasan dahi hâzır oldukları halde işbu Şerife bize hitâben hayrime şerr'ime birâderim Mehmed vekilimdir dedi bizde kalkub karyemizde kâin câmi'-i şerif için karyemizin imamı

Somuncu oğlu Mehmed Efendi tarafından beş yüz bir guruş mehirin tesmîyesiyle mezbûre Şerife'nin karyemizden Sığırcı oğlu Hasan nâm kimesneye akdi icrâ idildi, fakat merkûm Hasan tarafından kimlere tevkîl idildiğini der-hatır idemiyorum ben bu husûsa bu vecih üzere şâhidim ve şehâdet dahi iderim.

Fî 10 Cemaziye'l-evvel Sene 323

El-Müddeî-i-Aleyh, El-Müddeî(mühür), El-Şâhid(mühür)

Sayfa 32/1

Müddeî-i mezbûr Hasan'a diğer şâhidlerinin ikâmesi lüzûmu tefhîm olundukda zabt-ı da'vâ da muharrer Mirza Ali birâderi Hasan Yozgad'da olub ve ne vakit geleceği bilinemediğinden muhâkememizin şâhid-i merkûmun gelmesine ta'lik olunmasını tâleb iderim der

Fî 11 Cemaziye'l-âhir Sene 323

El-Müddeî(mühür)

Sayfa 32/2

Şâhidân-ı merkûman Mirza Ali ve İsmail Efendilerin her biri da'vâ-ı mezkûreye muvâfık edâ-i şehâdet-i şer'îye idemedikleri gibi diğer şâhid-i merkûm Hasan şâhid-i vâhid olmağla ikâmesine mahal olmamağla tâlib-i tahlîf olub olmadığı müddeî-i merkûm Hasan'a tefhîm olundukda tâlib-i tahlîf olmağla mezbûre Şerife ol-vecihle tahlîf-i şer

Fî 11 Cemaziye'l-âhir Sene 323

Nâib(mühür)

[32/3]

Mezbûre Şerife ber-vech-i-muharrer karındaşı mezbûr Mehmed Ağa'ya tarafından hîn-i tevkîlinde mezbûran İsmail Efendi ve Mirza Ali ile mezbûr Hasan'dan gayrı kimesne bulunmadığı dahi müddeî-i mezbûrun ikrâr ve i'tirâfiyla tahakkuk olduğundan mâ'adâ müddeî-i mezbûr da'vâ-ı mezkûrdan dahi isbâtdan izhâr-ı acz idüb istihlâf ettikde mezbûre Şerife bi'l-muvâcehe vech-i şer'î tahlîf olunmamağla mücebiyle müddeî-i mezbûr Hasan ber-vech-i muharrer tesaddî eylediği zevciyet da'vâsıyla mezbûre Şerife'ye mu'ârazadan men'-i şod.

Nâib(imzâ)

Î'lâm-ı tanzîm şod.

Sayfa 33/1

Tokad Sancağı mahallâtından Hoca Ahmed mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem vefât olan teba'a-i Devlet-i Aliyye'nin Ermeni Katolik milletinden Kürdciyan lakab-ı diğer Kadifeyan Ohan veledi Artin veledi Atam'ın verâseti li-ümm er-kız karındaşları İlmon gaib-ü an'il-beled Viçon ile li-ebeveyn er-karındaşı Peter'e münhasıra olduğu bi'l-ihbâr-ı lede'ş-şer'il enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra verese-i merkûmeden ah-ı li-ebeveyn el-merkum Petre tarafına zikr-i ati husûsda tâleb ve da'vâ ve muhâkeme ve muhâsama ve ahz ü kabza ve bunlara mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine vekîl-i müseccel-i şer'îsi Kazgancıyan Ohan Efendi veledi Kifork m. Mahalle-i merkûmda mütemekkin teba'a-i Devlet-i Aliyye'nin millet-i merkûmesi nisvânından Agop oğlu kızı Maryem bint-i Osib nâm kadına müddeî-i vekîl-i merkûme tâlebiyle ayrı ayrı günlerde gönderilen üç kıt'a varaka-ı da'vetiye ve bir kıt'a ihtârname-i şer'î üzerine temerrüd ve tevârî birle bizzât gelmeyüb vekîl-i şer'î dahi göndermediğinden müddeî-i vekîl-i merkûm mütemerride-i merkûme tarafına bir vekîl-i musahhar tâ'yiniyle da'vânın gıyâben fâsıl ve rü'yet olunmasına tâleb ve iltimâs itmekle mütemerride-i merkûmenin hukûkunu muhâfaza ve muhâsamaya mûktedir olan Halil Efendi ibn-i Ahmed kıbel-i şer'den vekîl-i musahhar tâyin olunmağın vekîl-i musahhar-ı mezbûr muvâcehesinde bi'l-vekâle yedimde olub işbu meclis-i şer'de mu'âyene ve kırâ'at olunan bin üç yüz on beş senesi Haziranı'nın birinci günü târîhiyle müverrah bir kıt'a deyn senedi nâtik olduğu üzere müvekkilim merkûmun mûrisi müteveffâ-ı merkûm Ohan hayâtında Katolik milleti murahhas vekîli gâ'ibü ani'l-meclis Nersis Efendi ile müteveffâ-ı merkûm kendü halinde mahalle-i merkûmede mütemekkin teba'a-i Devlet-i Aliyye'nin millet-i merkûmesinden Hasil oğlu Estefan veledi Ohan on aded lira-yı osmânî ikrâz ve teslîm eylediğinde merkûm Estefan dahi ikrâz ve ahz ü kabz ve meblâğ-ı mezkûr on aded lira-yı osmânî cihet-i karzdan zimmetinde deyn olduğuna nâtik-ı sened-i mezkûru gâib-i merkûm Nersis Efendi'ye i'tâ idüb lâkin meblâğ-ı merkûm müvekkilim merkûmun mûrisi müteveffâ-ı merkûmun mâlı olub gâib-i mezbûrun asla alâkası olmayub ve sene-i mezkûrda gâib-i merkûmun ismi âriyet olunmadığına gâib-i mezbûr Nersis Efendi sene-i mezkûr zîrine ber-vech-i-muharrer

tasdik idüb ve meblâğ-ı mezkûr on aded lira-yı osmânî'nin eda ve ifâsına mütemerride-i merkûm Maryem kefil ve zâmin olub hatta meblâğ-ı merkûm kefâletine ikrâr ol-vecihle sene-i mezkûr-ı zîrdesini tahrîr ve imzâ itmekle meblâğ-ı mezkûr on aded lirâ-yı osmânî'den müvekkilem merkûme hisse-i îrsiyesi olan altı aded tam ve altmışaltı cüz ve yirmi altı para iki akçeyi mütemerride-i merkûmun kefâletine binâen mütemerride-i merkûmeye izâfetle vekîl-i musahhar-ı mezbûr Halil Efendi kibel-i şer' den tenbîh olunmak matlûbundur deyü bi'l-vekâle da'vâ itdikde vekil-i müsahhir-i mezbûr Halil Efendi dahi cevâbında müddeî-i mezbûrun ber-vech-i-muharrer müddeâsını külliyyen inkâr ider.

Fî 25 Rebi'ü'l-âhir Sene 323

El-Vekîl-i Musahhar(imzâ), El-Vekîl-i Müddeî(imzâ)

Sayfa 33/2

Vekîl-i merkûm Ohan Efendi ber-vech-i muharrer müddeâsıyla beyâna bâ'de'l-havâle ol bâbda şâhidleri Gülleci oğlu Ohan ve Arslan oğlu Nazariyet ve Kazaryan Mosis ve Ferhad oğlu Karabet olub bunlardan mâ'adâ daha başka şâhidi olmadığını kat'iyen ifâde ve beyân ider.

Fî 30 Rebi'ü'l-âhir Sene 323

El-Vekîl-i Musahhar(imzâ), El-Vekîl-i Müddeî(imzâ)

Sayfa 33/3

Vekil-i merkûm Ohan Efendi bâlâsı zabta isimlerini tahrîr itdirmiş olduğu şâhidlerini ikâme idemeyüb izhâr-ı aczla tâleb-i tahlîf olduğunu ifâde ve beyân ider.

Fî 2 Rebi'ü'l-âhir Sene 323

El-Vekîl-i Müddeî(imzâ), El-Vekîl-i Müddeî(imzâ)

Sayfa 33/4

Mücebince mütemerride-i merkûme Maryem'in beynine muvakkaten meblâğ-ı mezkûr on aded lira-yı osmânîden müvekkil-i merkûm Peter'in hisse-i îrsiyesi olan altı aded lira-yı osmânî ve altmışaltı cüz ve yirmi altı para iki akçeyi müvekkil-i merkûm Peter için vekîl-i merkûm Ohan Efendi'ye edâ ve teslîm mütemerride-i merkûm Maryem'e izâfetle vekîl-i musahhar-ı mezbûr Halil Efendi'ye kibel-i şer' den tenbîh-i şod.

Nâib(imzâ)

Sayfa 34/1

An-asl Sivas Vilâyeti celîlesi mahâllâtından Yahya Bey mahallesi ahâlisinden olub elyevm Tokad Sancağı mahallâtından Soğukpınar-ı Müslim mahallesinde Tıkmanlı oğlu Rıf'at Efendi ibn-i Hüseyin m. Yar Ahmed mahallesinden Çorbacı oğlu Hacı Mehmed Ağa ibn-i Ahmed muvâcehesinde Van'da bulunan nizâmiye yirmi dokuzuncu alayın ikinci taburunun birinci bölümü mülâzım-ı sânisini iken vefât iden li-ebeveyn er-karındaşım Ahmed Hulûsi Efendi ibn-i Hüseyin'in hayâtında mezbûr Hacı Mehmed Ağa zimmetinde cihet-i karz-ı şer'îden yüz gurusu alacak hakkı olub meblâğ-ı mezkûru kable'l-ahz ve'l-istîfâ vefât itmekle verâset-i li-ebeveyn er-karındaşı olmamla benimle anası Kezban bint-i Mehmed ve diğer li-ebeveyn er-karındaşları Mehmed İzzet ve Aziz'e münhâsıra ba'dehu âha li-ebeveyn mezbûr Mehmed İzzet Efendi dahi vefât idüb verâset-i zevce-i menkûha-ı metrûkesi Mevlüde bint-i Ömer ile vâlidesi mezbûre Kezban kendüden mukaddem vefât iden zevcesi Aişe bint-i Osmân'dan mütevellid sulb-i sagîr oğulları Ömer Latif ve Hasan Tahsin'e münhâsıra olub bunlardan başka müteveffâ-ı evvel-i mûmâileyh Ahmed Hulûsi Efendi'nin verâseti ve tarlasına müstahakk-ı ahârı olmamağla suâl olunub meblâğ-ı mezkûrdan hisse-i îrsiyeme isâbet iden [boşluk] gurusu bana edâ ve teslîm merkûm Hacı Mehmed Ağa'ya kıbel-i şer'iden tenbîh olunmak murâdımdır deyü da'vâ itdikde merkûm Hacı Mehmed Ağa dahi cevâbında müteveffâ-ı mûmâileyh Ahmed Hulûsi Efendi'ye cihet-i mezkûreden zimmetinde ol-mikdâr gurusu deyni olduğunu ikrâr-ı mâ'adâ müdde-i merkûmun ber-vech-i-muharrer verâset-i müddeâsını külliyen inkâr ider.

Fî 15 Rebi'ü'l-âhir Sene 323

El-Müdde-i-Aleyh(mühür), El-Müddei(mühür)

Sayfa 34/2

Her biri mezkûr Soğuk Pınar-ı Müslim Mahallesinden Mekkeli oğlu Bekir Şükrü Efendi ibn-i Hacı Hüseyin ve Mübâşir-i Kasaba oğlu Ahmed Efendi ibn-i Mehmed'in ifâdeleridir. Sivas Vilâyet-i celîlesi mahâllâtından Yahya Bey mahallesi ahâlisinden olub Van'da bulunan nizâmiye yirmi dokuzuncu alayın ikinci taburunun birinci bölümü mülâzım-ı sânisini iken vefât Ahmed Hulûsi Efendi'nin verâsetini anası Kezban bint-i

Mehmed ile li-ebeveyn er-karındaşları Rıf'at ve Ahmed İzzet ve Aziz'e münhâsıra bâdehu âh-ı li-ebeveyn mezbûr Mehmed İzzet Efendi dahi vefât idüb verâset-i zevce-i menkûha-ı metrûkesi Mevlüde bint-i Ömer ile vâlide-i mezbûre Kezban ve kendüden mukaddem vefât iden zevcesi Aişe bint-i Osmân'dan mütevellid sulb-i sâgir oğulları Ömer Latif ve Hasan Tahsin'e münhâsıra olub bunlardan başka daha müteveffâ-ı evvel-i mezbûr Ahmed Hulusi Efendi'nin verâseti olmadığına şâhidiz ve şehâdet dahi ideriz.

Fî 15 Rebi'ü'l-âhir Sene 323

El-Şâhid, El-Şâhid(mühür)

Sayfa 34/3

Şâhidân-ı merkûmân mensûb oldukları mahalleleri imam ve muhtârından evvelâ bâ-varaka-i mestûre sırran lede't-tezkiye olunub adl ve makbûlü'ş-şehâde oldukları ihbâr ve iş'âr olunduktan sonra zîrde isimleri muharrer kesândan dahi bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idüklerini ihbâr ve iş'âr iderler.

El-Müzekkî

Soğuk Pınar-ı Müslim Mahallesinden Nizam oğlu İbrahim bin Osmân(mühür)

El-Müzekkî

Mahmud Beşe Mahallesinden Velî zâde Salih Efendi ibn-i El-hac Mahmud ve Arif Efendi(mühür)

Sayfa 35/1

Tokad'ın Cemaleddin mahallesinde sâkin zât-ı tarif-i şer' ile mu'ârefe Hasan Bal oğlu hafidesi Şerife bint-i Hüseyin m. Takrîr-i kelâm ve ta'bîr-ani'l-merâm idüb bundan evvel ben nefsimi Tokad'ın Yar Ahmed mahallesinden Ali Mülâzım mahdûmu Hacı nâm kimesneye yedi yüz bir gurus mehriyet tsmîyesiyle tezvîc ve tenkîh itmiş ve merkûmun zevce-i menkûha-ı medhûlun-bihâsı olmuş iken târîhden sekiz aydan berü merkûm Hacı ile meyânımızda tehaddüs iden münâkaşa üzerine dedem Hasan Bal oğlu Mustafa hânesine gelmiş ve mahkeme-i muhteremelerine bi'l-istid'â mürâca'at ahz itmişdim mahkeme-i muhteremden dahi zevcim merkûma itâ'at ve hukûk-ı zevciyete riâyet itmeme emir ve tenbîh olunması üzerine işbu bin üç yüz yirmi üç senesi Rebi'ü'l-âhiri'nin yirminci Cuma günü sâ'at yedi sekiz raddelerinde zevcim merkûmun Yar Ahmed mahallesinde kâin hânesi kapusuna varub kapusuna dakk itmek üzere iken

merkûm Hacı aşağıdan yukarı gelerek bana hitâben bre ağzına ve gözüne fülân itdiğim ve dinini ve imanını fülân itdiğim diyerek cimâ lafzıyla şetm ve seb iderek bu sırada Cemaleddin mahallesinden Terzi Süleyman'ın mahdûmu İbrahim bin Süleyman ve mahalle-i mezbûreden Kürekçi oğlu Hüseyin bin Hasan nâmına mezkûr zukakdan geçmekte iken zevcim merkûm Hacı'nın işbu elfaz-ı küfrü tekellüm etdiğini işitmiş ve görmüş olduklarından merkûman İbrahim ve Hüseyin'den birbirlerinin celbiyle ifâdelerine mürâca'at olmak ve iddi'â –ı câriyânem tahakkuk itdiği halde merkûmdan müfâratım husûsuna inâyet buyrulması husûsî da'vâ ve tâleb iderim dedikde.

Fî 23 Rebi'ü'l-âhir Sene 323

El-Müddeî-i Mezbûre(mühür)

Mezbure Hasan Bal oğlu hafîdesi şerife olduğu ta'rif iderim.

El-Mu'arref

Hacı Hasan Bölüğü mahallesinden Mücerred oğlu Hasan bin Sâlih(mühür)

El-Mu'arref

Cemaleddin Mahallesinden Hasan Bal oğlu Mustafa bin Hasan(mühür)

Sayfa 35/2

Her biri Cemaleddin mahallesinden Kürekçi oğlu Hüseyin bin Hasan ve Terzi oğlu İbrahim bin Süleyman bin İbrahim'in li-ecli'ş-şehâde ifâdeleridir. Geçen Cuma günü öğle ile ikinci arasında li-maslahatın Yar Ahmed Mahallesi'ne doğru gitmekte iken mahalle-i mezbûre ahâlisinden Ali Mülâzım oğlu Hacı hânesinden bülend-âvâz ile bre ağzına ve gözüne ve dînine ve imânına fülân itdiğim deyü merkûm Hacı zevcesi Hasan Bal oğlu hafîdesi şerife bint-i Hüseyin karşu şetm ve seb itmekde olduğunu gören ve işiten biz bu hususa bu vech üzere şâhidiz ve şehâdet dahi ideriz.

Fî 23 Rebi'ü'l-âhir Sene 323

El-Şâhid(mühür), El Şâhid(mühür)

Sayfa 35/3

Şâhidân-ı merkûmanın ber-vech-i-muharrer şehâdet-i nisbiye üzerine zevcân-ı merkûmân meyânlarında şer'an firkat vukû' olmağla zevc-i merkûmun inde't-taharrî bulunduğuna tevdîdi'l-ıman itdirileceği ancak tevdîdi'l-nikâh husûsî bir törenin rızâsına mütevakkıf olduğu tescîl şod.

Fî 24 Rebi'ü'l-âhir Sene 323

Nâib(imzâ)

Sayfa 35/4

Merkûm Hacı buldurularak işbu fikrâ-ı hükmiye muvâcehesinde kırâ'at olundukda ber-vech-i-muharrer şâhidân-ı merkûmânın şehadetlerindeki tefevvühât-ı lisâniyede bulunduğunu musırren ifâde ve beyân eylemiş ise de kendüsüne tevdîdi'l-ıman itdirileceği işbu mahale şerh virildi.

Fî 25 Rebi'ü'l-âhir Sene 323

Nâib(imzâ)

Sayfa 36/1

Tokad Duyûn-ı Umûmiye memûru Ahmed Hâmid Efendi ibn-i Mustafa tarafından zikr-i âti husûsda tâleb ve da'vâ ve muhâkeme ve muhâsama ve ahz ü kabz ve bunlar mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine vekîl-i müseccel-i şer'îsi Muhsin Efendi ibn-i Abbas Efendi m. Zikr-i âti iki kıt'a dükkân ve vâzi'u'l-yed olan Çilehâne mahallesinde Hamamcı-zâde Abdullah Efendi ibn-i Mehmed vekîl-i mûmâileyh Muhsin Efendi'nin tâlebiyle ayrı ayrı günlerde gönderilen üç kıt'a varaka-ı da'vetiye ve bir kıt'a ihtârname-i şer'î üzerine ta'annüt ve temerrüd ve tevârî birle bizzat mahkemeye gelmeyüb ve vekîl-i şer'î dahi göndermediğinden vekîl-i mûmâileyh Muhsin Efendi da'vânın gıyâben fasl ve rü'yet olunmasını tâleb ve iltimâs itmekle musahhar ve mezbûr Abdullah Efendi'nin hukûkunu muhâfaza ve muhâsamaya mûktedir olan Halil Efendi ibn-i Ahmed kıbel-i şer'den vekîl-i musahhar tâ'yin olunmağın vekîl-i musahhar-ı mezbûr Halil Efendi muvâcehesinde Tokad'ın Acemşir mahallesi ahâlisinden Hamamcı oğlu müteveffâ Hacı İsmail Ağa ibn-i Mustafa bin Abdullah'ın hayâtında Tokad Duyûn-ı Umûmiye İdâresi'ne bi'l-i'lâm nizâm-ı mahkûm bin elli beş bin kûsür guruş deyni olub meblâğ-ı mezkûrun temîn-i istifâsı zımında medyûn-ı merkûmun Zilli Hacı mahallesinde Kapan-ı Dakik mevki'inde kâin bir taraftan Hamamcı oğlu Ömer bin

Mehmed dükkânı ve bir taraftan Çınar oğlu Hasan bin Abdullah dükkânı ve bir taraftan Reşid oğlu Mehmed bin Reşid ve taraf-ı rabî-i tarîk-i âmm ile mahdûd bir kıt'a ve yine mevki'-i mezkûrda kâin iki taraftan Hamamcı oğlu diğeri Abdullah bin Abdullah dükkânı ve bir taraftan Elma-zâde Hacı Salih Efendi ibn-i Ebu Bekir Efendi menzil ve bağçesi ve taraf-ı rabî-i tarîk-i âmm ile mahdûd bir kıt'alar cem'an iki kıt'a dakik dükkânları evvelce icrâ dâiresince taht-ı hacze alınarak bi'l-müzâyede tâlibine ihâle olunduğu esnâda mütemerrid-i mezbûr Abdullah Efendi dükkân-ı mahdûd-ı mezkûrları fuzûlî müdâhale ider olduğundan müdâhalesinin men'iyile mezkûr dükkânlardan bi'l-müzâyede tâlib-i ihâlesi husûsuna bi'l-vekâle tâleb iderim deyü da'vâ itdikde vekîl-i musahhar-ı mezbûr Halil Efendi dahi cevâbında vekîl-i mûmâileyh Muhsin Efendi'nin ber-vech-i-muharrer müddeâlarını küllîyen inkâr ider.

Fî 26 Rebi'ü'l-âhir Sene 323

El-Vekîl-i Musahhar(mühür), El-Vekîl-i Müddeî(mühür)

Evvel emirde vaz'ı-yed beyyinesinin ikâmesiyle istidâ' lâzım gelür.

Fî 26 Minhü

Nâib(imzâ)

Sayfa 37/1

Tokad Sancağı mahâllâtından Soğuk Pınar-ı Müslim mahallesi ahâlisinden Gezir oğlu Hasan bin Hüseyin m. Sancağ-ı mezkûr nevâhisinden Artukâbâd Nâhiyesi'ne tâbi' Alpu dere karyesi sâkinlerinden muhâcirin-i Çerâkiseden Haccal oğlu Nuh bin Salih muvâcehesinde merkûm Nuh yedinde olub ma'rifet-i şer' ile olunan yalı ve kuyruğu ve dizlerinden aşağısı siyah ve beli kanbur tahminen yedi yaşında doru renkli bir re's esb târîhden dört sene mukaddem Cincife karyesinde müteveffâ Kaba oğlu Süleyman'dan elli aded lirâ-yı Osmânî semen-i medfû ve makbûz mukâbilinde iştirâ idüb ol-vechle esb-i mevsûf-ı mezkûr yedimde şirâ-ı malım iken târîhden üç sene mukaddem Karacalar Deresi nâm mahallede zâyi' idüb el-hâletü hâzihi esb-i mevsûf-ı mezkûr merkûm Nuh yedinde bulmama bi'l-istihkak halâ taleb iderim deyü da'vâ itdikde merkûm Nuh dahi cevâbında ber-vech-i-muharrer esb-i mevsûf-ı mezkûra vaz'-ı yedini ikrâr iken târîhden altı mâh mukaddem Azîziye kazâsına tâbi' Yukarı Budaklı Karyesinden Çerkes Nahşir oğlu Bekir ve birâderi Bâde'den altı buçuk aded lirâ-yı Osmânî semen-i medfû ve

makbûz mukâbilinde iştirâ idüb şirâ-ı malım olmağla vaz'-ı yed ederim deyü bi-hakk ahedehümâ âharın ber-vech-i-muharrer müddeâsını külliyyen inkâr iderler

Fî 6 Cemaziye'l-evvel Sene 323

El-Müddeî-i-aleyh Nuh (mühür), El-Müddeî Hacı Hasan (mühür), El-Şâhid Salih (mühür), El-Şâhid Ahmed (mühür)

Sayfa 37/2

Şâhidân-ı merkûmana mensûb oldukları mahalleri imam ve muhtârından evvelâ bâ-varaka-i mestûre sırran lede't-tezkiye olunub adl ve makbûlü'ş-şehâde oldukları ihbâr ve iş'âr olunduktan sonra zîrde isimleri muharrer kesândan dahi bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idüklerini ihbâr ve iş'âr iderler.

Fî 16 Cemaziye'l-evvel Sene 323

El-Mu'arref

Abdülfettah mahallesinden Alay Bey oğlu Ömer bin İbrahim (mühür)

El-Mu'arref

Çây-ı Müslim mahallesinden Ağacık oğlu Şükri Efendi ibn-i Osmân (mühür)

Sayfa 37/3

Müddeî-i merkûm Hasan istihzâren tahlîf olunmağın esb-i mevsûf-ı mezkûrdan keff-i yed ve müddeî-i merkûm Hasan'a teslîme merkûm Nuh bin Salih kıbel-i şer'den tenbîh şod.

Fî 16 Minhü

Nâib(imzâ)

Sayfa 39/1

Tokad Sancağı mâhâllatından Abdülfettah mahallesinden Gülleci oğlu Salih bin Hacı Ali tarafına zikr-i âti husûsda tâleb ve da'vâ ve muhâkeme ve muhâsama ve müdâfa'a ve ahz ü kabz ve bunlar mütevakıf olduğu umûrun küllîsine vekîl-i müseccel-i şer'îsi Mehmed Beşe mahallesinden Gülleci oğlu Ali bin Hacı Ali m. Çây-ı Müslim Mahallesinde sâkin Hamamcı Hasan Ağa zevcesi Rukiye bintü'l merkûm Salih vekîl-i

merkûm Ali Ağa'nın talebiyle ayrı ayrı günlerde gönderilen üç kıt'a varaka-ı da'vetiye ve bir kıt'a ihtârname-i şer'iyeye üzerine temerrüd ve tevârî birle bizzat mahkemeye gelmeyüb vekîl-i şer'î dahi göndermediğinden vekîl-i merkûm Ali Ağa mütemerride-i merkûme tarafından bir vekîl-i musahhar tâ'yiniyle da'vânın gıyâben fasl ve rü'yet olunmasını tâleb ve iltimâs itmekle mütemerride-i mezbûre Rukiye'nin hukûkunu muhâfaza ve muhâsamaya muktedir olan Halil Efendi ibn-i Ahmed kıbel-i şer'den vekîl-i musahhar tâyin olunmayın vekîl-i musahhar-ı mezbûr Halil Efendi muvâcehesinde Çây-ı Müslim mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Saliha Hatun ibnete Mustafa Ağa bin [boşluk] hayatında ale'l-vefât yedinde mâlî olup bâ'de'l-vefât zevci müvekkilim mezbûr Salih ile sadriye-i kebîre kızı mütemerride-i mezbûre Rukiye Hatun mevrûs ve mütemerride-i mezbûrenin ketm ü ihfâ eylediği beheri altışar guruşdan cem'an yüz elli guruş kıymetli yün memlû üç aded döşek ve beheri otuzar guruşdan cem'an doksan guruş kıymetli yün memlû üç aded yorgan ve on beşer guruşdan cem'an kırk beş guruş kıymetli yün memlû üç aded yastık ve iki yüz guruş kıymetli bir aded dikiş makinesi ve beheri yirmi beşer guruşdan cem'an kırk guruş kıymetli iki aded kıl çuval ve seksen guruş kıymetli bir aded kilim ve beheri onar guruşdan cem'an yirmi guruş kıymetli iki aded ot makat ve beheri üçer guruşdan cem'an otuzar guruş kıymetli on aded ot yastık ve beheri onar guruşdan cem'an yirmi guruş kıymetli iki aded makat yüzü ve beheri yirmişer guruşdan cem'an kırk guruş kıymetli yün memlû iki aded minder ve elli guruş kıymetli bir aded altın yüzük ve beher kıyyesi yedişer guruşdan cem'an seksen dört guruş kıymetli on iki kıyye kuyruk yağı ve beher kıyyesi on birer guruşdan cem'an dört yüz altmışlar guruş kıymetli kırk iki kıyye evâni-i nuhasiye ve beheri yüzer guruşdan cem'an üç bin guruşa muâdil otuz aded tam yüzlük mecidî altınıyla cem'an dört bin üç yüz dokuz guruş kıymetli eşya ve altın-ı mezkûrlar mevcûd ise aynen ve müstehleke ise ba'de's-sübût kıymet-i şer'îleri olan meblâğ-ı mecmû'-ı mezkûr dört bin üç yüz dokuz guruşdan müvekkilim merkûmun hisse-i îrsiyesi olan bin yetmiş yedi guruş on parayı müvekkilim merkûm Salih için emsâlen ve zamanen bana edâ ve teslîm mütemerride-i mezbûreye izâfetle vekil-i musahhar-ı mezbûr Halil Efendi kıbel-i şer'den tenbîh olunmak matlûbumdur deyü bi'l-vekâle da'vâ itdikde vekîl-i musahhar-ı mezbûr Halil Efendi dahi cevâbında vekîl-i mezbûr Ali Ağa'nın ber-vech-i muharrer müddeâsını küllîyen inkâr ider.

Fî 10 Cemaziye'l-âhir Sene 323

El-Vekîl-i Musahhar (mühür), El-Vekîl (mühür)

Sayfa 39/2

Vekîl-i mezbûr Ali Ağa beyâna bâde'l-havâle ol bâbda şâhidi olmayub mütemerride-i mezbûre Rukiye'nin tahlîf olunmasını tâleb ve iddi'â iderim der.

Fî 10 Cemaziye'l-âhir Sene 323

El-Vekîl-i Musahhar(mühür), El-Vekîl(mühür)

Sayfa 39/3

Mûcebince mütemerride-i mezbûre Rukiye'nin yeminine mevkûfen altın ve eşya-ı muharrer-i mezkûreler mevcûd ise aynen ve müstehleke ise ba'de's-sübût kıymet-i şer'îleri olan meblâğ-ı mecmû'-ı mezkûr dört bin üç yüz dokuz guruşdan müvekkil-i merkûm Sâlih'e hisse-i îrsiyesi olan bin yetmiş yedi guruş on parayı müvekkil-i merkûm Sâlih için emsâlen ve zamanen vekîl-i merkûm Ali Ağa'ya edâ ve teslim mütemerride-i mezbûre Rukiye'ye izâfetle vekîl-i musahhar-ı mezbûr Halil Efendi kıbel-i şer'den tenbîh şod.

Fî 21 Cemaziye'l-evvel Sene 323

Nâib(İmza)

Sayfa 40/1

Tokad Sancağı nevâhisinden Kazâbâd nâhiyesine tâbi' Emîr-i Said karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Mucil oğlu kızı Cemile bint-i Hasan bin Mustafa verâset-i sadriye-i kebîre kızı Kerime bint-i Ahmed ile li-ebeveyn emmisi müteveffâ İbrahim'in sulb-i kebîre oğlu Hasan'a münhasıra bâdehu bint-i kebîre-i mezbûre Kerime vefât idüb verâset-i zevc-i metrukü Ömer bin Hasan ile li-ebeveyn erkarındaşı müteveffâ Mehmed'in sulbiye-i kebîre kızları Aişe ve Şerife'ye münhasıra olduğu bi'l-ihbâr lede's-şer'i'l-enver zâhir ve numâyan olduktan sonra verese-i merkûmeden evlâd-ı ümmü'l- müteveffâ-ül mezbûr Hasan bin İbrahim m. Verese-i merkûmeden olub zikr-i âti emlâka vâzı-ul yed olan zevc-i mezbûr Ömer bin Hasan muvâcehesinde karye-i mezkûrda kâin Bağlıdere denmekle ma'rûf adada vâki' bir taraftan Kara Veli oğlu Mehmed bin Hasan ve bir taraftan Kara Hasan oğlu Ahmed bin Musa bağları öbür taraftan kendü bağım ve taraf-ı rabî-i tarîk-i âmm ile mahdûd tahminen üç çiftlik mikdârı eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi hâvi bir kıt'a üzüm bağı müteveffâ-ı mezbûre Cemile'nin hâl-i hayâtında mâl ve mülkü iken mezbûrenin vefatıyla bağ-ı mahdûd-ı mezkûr benimle verese-i münhâsıra-ı mezkûresine mevrûs

olmağla bağ-1 mahdûd-1 mezkûrda olan nısf-i hisse-i şâyi'amı ma'rifet-i şer'le tefrîk ve taksîm ve vech-i layıkıyla bana teslîme merkûm Ömer'e kıbel-i şer'den tenbîh olunmak murâdımdır deyü da'vâ itdikde merkûm Ömer dahi cevâbında bağ-1 mahdûd-1 mezkûr bi'l-verâse-i vaz'-1 yedini ikrâr iken bağ-1 mahdûd-1 mezkûru mezbûre Cemile hayâtında ve kemâl-i akl ve sıhhatinde bin üç yüz on altı sene-i mâliyesi şubatı hilâlinde ve mahzar-1 şuhûdda bir bâb hânesiyle bana bin guruş semen-i medfû' ve makbûz mukâbelesinde bey' u teslîm ve temlik ve ben dahi ol-vecihle iştirâ ve tesellüm ve temellük idüb bağ-1 mahdûd-1 mezkûr şirâ-1 mal ve mülküm olmağla bi-hakk vaz'-1 yed iderim deyü müddeî-i merkûm Hasan'ın inkârına mukârin def'a da'vâ ittikde.

Fî 16 Cemaziye'l-evvel Sene 323

El-Müddeî-i-Aleyh (mühür), El-Müddeî (mühür)

Sayfa 40/2

Husûs-1 mezkûrda ol-emirde husûmet-i tevcih itmek üzere müddeî-i merkûm Hasan beyâna bâde'l-havâle ol-bâbda şâhidlerini şehr-i halin on yedinci Çarşamba günü ikâme ideceğine ve tarafına yevm-i mezkûrda hâzır bulunacaklarını ifâde itmekle muhâkemeleri yevm-i mezkûra tâ'lik şod.

Fî 16 Minhü

El-Müddeî-i-Aleyh (mühür), El-Müddeî (mühür)

Sayfa 40/3

Merkûm Ömer muhâkemeye yanaşmayub ve ol dahi üç kıt'a varaka-1 da'vetiye ve bir kıt'a muhtıra ile li-ecli'l-muhâkeme mahkeme-i şer'îyyeye da'vet olunduğu gibi ahiren dahi bir kıt'a muhtıra ile da'vet olunduğu halde bizzat gelmekden ve tarafından dahi bir vekîl-i şer'î göndermekden ibâ ve imtinâ' eylediğine binâen müddeî-i merkûm Hasan Mecelle-i Ahkâm-1 Adliyye'nin 183. Maddesi ahkâmına tevfiikân merkûm Ömer tarafına bir vekîl-i musahhar tâ'yiniyle da'vânın gıyâben fasl ve rü'yet olunmasını tâleb ve iltimâs itmekle merkûm Ömer'in hukûkunu muhâfaza ve muhâsamaya mûktedir olan Halil Efendi ibn-i Ahmed kıbel-i şer'den vekîl-i musahhar tâ'yin olunmağın vekîl-i musahhar-1 mezbûr Halil Efendi muvâcehesinde müddeî-i merkûm da'vâ olunması tekrar ve tezkâr vekîl-i musahhar-1 mezbûr Halil Efendi dahi müddeî-i merkûm Hasan'ın ber-vech-i muharrer müddeâsını küllîyen inkâr ider.

Fî 11 Cemaziye'l-âhir Sene 323

El-Vekîl-i Musahhar (mühür), El-Müddeî (mühür)

Sayfa 40/4

Her biri mezkûr Emîr-i Said karyesinden Tay oğlu Hüseyin bin Ahmed ve Eskici oğlu Abdulkadir bin Mehmed'in li-eclî's-şehâde ifâdeleridir. Karyemizde kâin Bağlıdere denmekle ma'ruf derede vakî' bir taraftan Kara Veli oğlu Mehmed bin Hasan ve bir taraftan Kara Hasan oğlu Ahmed bin Musa ve işbu müddeî-i merkûm Hasan bin İbrahim bağları ve taraf-ı rabî-i tarîk-i âmm ile mahdûd tahminen üç çiftlik mikdarla eşcar-ı müsmire ve gayr-ı müsmireye hâvi bir kıt'a üzüm bağına gâibun ani'l-meclis karyemiz ahâlisinden Keleş oğlu Ömer bin Hasan vâzı'ü'l-yed olunduğuna şâhidiz ve şehâdet dahi ideriz.

Fî 11 Cemaziye'l-âhir Sene 323

El-Vekîl-i Musahhar (mühür), El-Müddeî (mühür), El-Şâhid (mühür)

Sayfa 40/5

Şâhidân-ı merkûman mensûb oldukları karyeler imam ve muhtarâtından evvelâ bâ-varaka-ı mestûre sırran lede't-tezkiye olunub adl ve makbûlü's-şehâde idüklerini ihbâr ve iş'âr olunduktan sonra zîrde isimleri muharrer kesândan dahi bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde olduklarını ihbâr ve iş'âr iderler.

Fî 19 Cemaziye'l-âhir Sene 323

El-Müzekkî

Karye-i Mezkûrdan Sofu oğlu Mustafa bin Ahmed(mühür)

El-Müzekkî

Emîr-i Said Karyesinden Tay oğlu Ahmed bin Hasan (mühür)

Sayfa 40/6

Müddeî-i merkûmun ber-mûceb-i ikrâr hisse-i îrsiyesini kendüsüne layıkı vechile teslîme vekîl-i musahhar mûmâ-ileyhime tenbîh şod.

Fî 29 Cemaziye'l-âhir Sene 323

Sayfa 41/1

Medine-i Tokad mahallâtından Hurûc mahallesi ahâlisinden Dandır oğlu İbrahim bin Hasan bin İbrahim m. Zikr-i âti bir kıt'a menzil-i arsasına vâzı'ü'l-yed olan Mahmud Beşe mahallesi ahâlisinden Yaprakçı-zâde Abdullah Efendi ibn-i Musa muvâcehesinde mahalle-i mezbûrede kâin bir taraftan Muhtâr Ali kerimesi Rukiye bint-i Ali ve Saka oğlu Mehmed bin Ahmed ve bir taraftan Dandır oğlu zevcesi Râbia bint-i Mustafa ve bir taraftan merkûm Abdullah Efendi ibn-i Musa ve bir taraftan Mehreci oğlu Hasan bin Ali bağçeleri ile mahdûd yirmi bin lirâ-yı Osmânî mikdârı bağçe mûmâileyh Abdullah Efendi ibn-i Musa'nın mâl ve mülk müşterâsı olub bağçe-i mahdûde-i mezkûrede benim aslâ hak ve medhâlim olmadığına mebni işbu cerîde-i zabt-ı temhîr iderim deyü ikrâr eyledikde.

Fî 7 Kânûn-ı evvel Sene 321

El-Müddeî-i Aleyh(mühür)

Sayfa 41/2

Merkûm İbrahim'in takrîr-i meşrûhu huzûrumuzda vukû' bulduğunu tarafımızdan tasdîk kılındı.

Fî 7 Minhü

[Nun] Durcu Ali Ağa hafîdi Ali Efendi ibn-i Süleyman Ali Rıza

[Nun]Çây-ı Müslim mahallesinden Salih Ali oğlu Mustafa Ağa ibn-i Mustafa (mühür)

[Nun]Soğuk Pınar-ı Müslim Mahallesinden Yuvarlak-zâde el-Hâc Ahmed Efendi ibn-i İbrahim (mühür)

Sayfa 42/1

Tokad Sancağı mahallâtından Keçeciler mahallesi ahâlisinden ve Kırım muhâcirlerinden Ahmed oğlu Muhiddin binü'l-mezbûr Ahmed m. Zikr-i âti bir re's esb elyevm vâzı'ü'l-yed olan sancağ-ı mezkûr-ı nevâhisinden Komanat nâhiyesine tâbi' Kemkes karyesinden Feyzullah oğlu İbrahim bin Mehmed'in muvâcehesinde merkûm İbrahim yedinde olub ma'rifet-i şer'le mu'âyene olan sol kulağı delik ve ard ayakları dolaşık tahminen yedi yaşında bir re's doru esb târîhden dokuz mâh mukaddem Lâl Veli Mehmed'den yüz kırk gurus semen-i medfû' ve makbûz mukâbilinde iştirâ idüb ol-

vecihle esb-i mevsûf-ı mezkûru merkûm İbrahim yedinde bulmamla bi'l-istihkak hâlâ tâleb iderim deyü da'vâ itdikde merkûm İbrahim dahi cevâbında esb-i mevsûf-ı mezkûra vaz'-ı yedini ikrâr mâ'adâ müddeî-i merkûmun ber-vech-i-muharrer müddeâsını küllîyen inkâr ider.

Fî 20 Cemaziye'l-evvel Sene 323

El-Müddeî-i-Aleyh (Mühür), El-Müddeî (Mühür)

Sayfa 42/2

Müddeî-i merkûm Muhiddin ber-vech-i-muharrer müddeâsıyla beyâna ba'de'l-havâle ol-bâbda şâhidleri Hurûş karyesinden Kasım Ağa ve mezkûr Keçeciler mahallesinden Karabey oğlu Ârif ve Osman oğlu Taşdan ve Suzan oğlu Mehmed olub bunlardan başka daha şâhidi olmadığını ifâde ve beyân ider

Fî 20 Minhü

El-Müddeî-i-Aleyh (mühür)

El-Müddeî (mühür)

Sayfa 42/3

Hoca İbrahim mahallesinden Suhanlı oğlu Mehmed bin Mehmed ve Keçeciler mahallesinden ve Kırım muhâcirlerinden Kara oğlu Arif bin Ahmed'in li-ecl-i-şehâde ifâdeleridir. Ma'rifet-i şer'le mu'âyene ve irâe eylediğimiz sol kulağı delik ve ard ayakları dolaşık tahminen yedi yaşında doru esb târîhden dokuz mâh mukaddem ve Lâl Veli Mehmed'den yüz kırk guruş semen-i medfû' ve makbûz mukâbilinde işbu Muhiddin bin Ahmed iştirâ idüb ol-vecihle merkûm Muhiddin'in yedinde şirâ-yı mâlı olmadığına şâhidiz ve şehâdet dahi ideriz

Fî 21 Minhü

El-Müddeî-i-Aleyh (mühür), El-Müddeî (mühür), El-Şâhid (mühür), El-Şâhid (mühür)

Sayfa 42/4

Şâhidân-ı merkûman mensûb oldukları mahalleleri imam ve muhtaratından evvelâ bâ-varaka-i mestûre sırran lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr

ve iş'âr olunduktan sonra zirde isimleri muharrer kesândan dahi bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde olduklarını ihbâr ve iş'âr eylediler

Fî 24 Cemaziye'l-evvel Sene 323

El-Müzekkî

Kaya Çılgın Mahallesinden Hasan oğlu Yusuf bin Hasan(mühür)

El-Müzekkî

Sûfiyun mahallesinden Mehmed oğlu Abbas bin Sefer(mühür)

Sayfa 42/5

Müddeî-i merkum istihzâran tahlîf olunmağın mûcebince esb-i mevsûf-u mezkûrdan keffiyed ve müddeî-i merkûm Muhiddin bin Ahmed'e teslîme merkûm İbrahim kibel-i şer' den tenbîh şod.

Fî 24 Minhü

Nâib(imzâ)

Sayfa 43/1

Tokad'ın Hoca Ahmed mahallesi sâkinlerinden olub zât-ı mâ'rife Toraman oğlu kızısı Dudu bint-i İbrahim bin Hacı Mehmed tarafından zikr-i âti husûsda tâleb ve da'vâ ve muhâkeme ve muhâsama ve müdâfa'a ve ahz ü kabz ve bunlar mütevakkıf olduğı umûrun küllisine vekîl-i müseccel-i şer'îsi Bulguryan Mersis veledi Kifork m. Kazâbâd nâhiyesine tâbi' Erkilet karyesi ahâlisinden Kal'alı oğlu Hüseyin bin Osmân ve Molla oğlu Hasan bin Mustafa ve Kayın oğlu Emin bin Bekir'den her birerlerine müddeî-i vekîl-i merkûm Mersis talebiyle ayrı ayrı günlerde gönderilen üç kıt'a varaka-ı dâ'vetiye ve bir kıt'a ihtârname-i şer'îyye üzerine temerrüd ve tevârî birle bizzat mahkemeye gelmeyüb vekîl-i şer'î dahi göndermediğinden vekîl-i merkûm Mersis mütemerridin-i mezbûrin taraflarından bir vekîl-i musahhar tâ'yiniyle da'vânın gıyâben fasl ve rü'yet olunmasını tâleb ve iltimâs itmekle mütemerridin-i mezbûrinin hukuklarını muhâfaza muhâsamaya mûktedir olan Halil Efendi ibn-i Ahmed kibel-i şer' den vekîl-i musahhar tâ'yin olunmağın vekîl-i musahhar-ı mezbûr Halil Efendi muvâcehesinde bi'l-vekâle yedimde olub işbu meclis-i şer' den mu'âyene ve kırâ'at olunan Fî 11 Rebî'u'l-âhir Sene 1302 târihiyle muvarrah ve Tokad nâib-i esbâkı Mustafa Hilmi Efendi'nin mührüyle memhur bir kıt'a i'lâm-ı şer'î nâtik olduğı üzere mezkûr Erkilet karyesinde kâin bir

tarafdan Rıdvan oğlu Ali bin Ömer bağı ve bir taraftan dere ve bir taraftan târik-i hassı ve taraf-ı rabî-i târik-i âmm ile mahdûd tahminen on iki çiftlik mikdârı ve üç bin guruş kıymetli bir kıt'a üzüm bağı Tokad ahâlisinden Toraman-zâde Hacı Ahmed Ağa ibn-i Salih'in yedinde müstakilen mal ve mülkü iken bağ-ı mahdûd-ı mezkûru mezbûr Hacı Ahmed Ağa bin iki yüz doksan üç senesi Zilka'de-i Şerife'sinin birinci günü müvekkilem mezbûrenin babası müteveffâ İbrahim bin Hacı Mehmed ile Amca-zâdesi Salih bin Hasan'ın hîtan cem'iyetlerinde mezbûran İbrahim ve Salih'den her biri amcaları mezbûr Hacı Ahmed Ağa'nın ve destini bus eyledikten sonra bağ-ı mahdûd-ı mezkûru merkûm Hacı Ahmed Ağa nısfiyet üzere müteveffâ-ı merkûm İbrahim ile mezbûr Salih'e mahzar-ı şuhûdda hibe-i sahîha-ı şer'îyye ile hibe ve temlîk ve teslîm eylediğinde ve merkûman İbrahim ve Salih'in babaları ve velilerinden her biri bi'l-velâye merkûman İbrahim ve Salih için bilâ-mâni' ittihâb ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul idüb ol-vecihle bağ-ı mahdûd-ı mezkûr merkûmanın nısfiyet üzere müştereken mülk müvehhipleri olmuşken geçen üç yüz sekiz senesinde merkûm Salih bağ-ı mahdûd-ı mezkûrda olan nısf hissesini bit-tav'ı ver-rıza müvekkilem mezbûrenin babası müteveffâ-ı merkûm İbrahim'e bin beş yüz guruş semen-i medfû' ve makbûz mukâbilinde bey' ve temlîk ve teslîm idüb müvekkilem mezbûrenin babası müteveffâ-ı merkûm İbrahim dahi iştirâ tesellüm ve temellük ve kabûl iderek bağ-ı mahdûd-ı mezkûrun nısfı ber-vech-i-muharrer hibeten ve nısf-ı diğeri dahi şirâ-ı malım olmuşken müvekkilem mezbûre Dudu'nun babası merkûm İbrahim dahi geçen üç yüz on bir senesinde vefât idüb verâseti müvekkilem mezbûreye münhâsıra olub bağ-ı mahdûd-ı mezkûr müvekkilem mezbûre Dudu'nun îrsen malı ve mülkü olmuşken bağ-ı mahdûd-ı mezkûru mütemerridin-i merkûmun Hüseyin ve Hasan ve Emin'den her biri fuzûlî bi-hakk müdâhil ve vaz'-ı yed ider olmalarıyla suâl olunub bağ-ı mahdûd-ı mezkûra vâki' fuzûlî müdahalelerinin men'îyle müvekkilem mezbûre Dudu için bana teslîm mütemerridin-i merkûmîn Hüseyin ve Hasan ve Emin izâfetle vekîl-i musahhar-ı mezbûr Halil Efendi kibel-i şer' den tenbîh olunmak matlûbumdur deyü bi'l-vekâle da'vâ itdikde vekîl-i musahhar-ı mezbûr Halil Efendi dahi cevâbında vekîl-i merkûm Mersis Ağa'nın ber-vech-i-muharrer müddeâsını küllîyen inkâr ider

Fî 22 Cemaziye'l-evvel Sene 323

El-Vekîl-i Musahhar (mühür), El-Vekîl(imzâ)

Sayfa 43/2

Hoca Ahmed mahallesinden Toraman oğlu Salih bin Hüseyin bin Salih ile Erkilet karyesinden Sarı Kâhya oğlu İbrahim bin Osmân bin Osman'ın li-ecli'ş-şehâde ifâdeleridir. Erkilet karyesinde kâin bir taraftan Rıdvan oğlu Ali bin Ömer ve bir taraftan dere ve bir taraftan tarîk-i hassı ve taraf-ı rabî-i tarîk-i âmm ile mahdûd tahminen on iki çiftlik bir kıt'a bağa elyevm karye-i mezkûrun Kal'alı oğlu Hüseyin bin Osmân ve Molla oğlu Hasan bin Mustafa ve Kayın oğlu Emin bin Bekir vâzı'u'l-yed olduklarına şâhidiz ve şehâdet dahi ideriz

Fî 27 Cemaziye'l-evvel Sene 323

El-Vekîl-i Musahhar (imzâ), El-Vekîl (imza), El-Şâhid (mühür), El-Şâhid(mühür)

Sayfa 43/3

Şâhidân-ı merkûmân evvelâ bâ-varaka-i mestûr sırran tezkiye olundukda merkûm Salih adl ve makbûlü'ş-şehâde idüğü ve merkûm İbrahim mechûlü'l-ahvâl bulunduğu zîr-i mestûreye tahşiye olunarak iâde kılındığı işbu mahale şerh virildi

Fî 25 Cemaziye'l-âhir Sene 323

Nâib (imza)

Sayfa 43/4

Yenibagı Sagîr mahallesinden Kûdal-zâde Mehmed Sevket Efendi ibn-i Mehmed Rıf'at ibn-i Hacı Ömer'in li-ecli'ş-şehâde ifâdesidir. Erkilet karyesinde vâki' bir taraftan Rıdvan oğlu Ali bin Ömer ve bir taraftan dere ve bir taraftan tarîk-i hassı ve taraf-i rabî-i tarîk-i âmm ile mahdûd bir kıt'a bağa elyevm karye-i merkûmdan Kal'alı oğlu Hüseyin bin Osmân ve Molla oğlu Hasan bin Mustafa ve Kayın oğlu Emin bin Bekir elyevm vaz'-ı yed olduklarına şâhidim şehâdet dahi iderim

Fî 8 Recep Sene 323

El-Vekîl-i Musahhar (imzâ), El-Vekîl, Şâhid-i Merkûm (imzâ)

Sayfa 44/1

Şûhud-ı mahzardan Salih bin Hüseyin ile Şevket Efendi ibn-i Mehmed Rıf'at Efendiler'in adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ol bâbda bâ-varaka-i mestûre mahalleleri

heyet-i ihtiyâriyyelerinden beyân olunan tezkiye varakasındaki şerhden anlaşıldığı gibi zîrde ismi muharrer ve zevattan dahi alenen bi'l-muvâcehe lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idüklerini ihbâr iderler

Fî 3 Ramazan Sene 323

El-Müzekkî

Soğukpınar-ı Müslim mahallesinden Yuvarlak-zâde el-Hâc Ahmed Efendi ibn-i İbrahim (mühür)

El-Müzekkî

Ömer mahallesinden Karagöz oğlu İbrahim ibn-i Ahmed (imza)

Sayfa 44/2

Vekîl-i merkûm Mersis ber-vech-i-muharrer müddeâsıyla beyâna ba'de'l-havâle ol bâbda şâhidleri Âşûr oğlu İsmail Ağa ve Abdullah oğlu Mehmed ve Toraman-zâde Bekir Efendi ve Yağcı-zâde Halil Bey ve Kaydecı oğlu Mehmed ve Âşûr oğlu Mehmed ve Âşûr oğlu Ömer ve Akçeli oğlu Berber Mehmed Efendi ve Kahveci Mustafa olub bunlardan maâda daha başka asla şâhidi olmadığını ifâde ve beyân ider.

Fî 7 Zilhicce Sene 323

El-Vekîl(imzâ)

Sayfa 44/3

Soğuk Pınar-ı Müslim mahallesinden Akçeli oğlu Mehmed Efendi ibn-i Hacı Ahmed bin Hasan'ın li-ecli'ş-şehâde ifâdesidir. Erkilet karyesinde vakî' bir taraftan Rıdvan oğlu Ali bin Ömer bağı ve bir taraftan dere ve bir taraftan tarîk-i âmm ve hassı ile mahdûd tahminen on iki çiftlik mikdârı bir kıt'a üzüm bağı Toraman-zâde Hacı Ahmed Ağa ibn-i Salih'in yedinde müstakilen mal ve mülkü iken bağı-ı mahdûd-ı mezkûru mezbûr Hacı Ahmed Ağa bin iki yüz doksan üç senesi hilâlinde yeğenleri İbrahim bin Hacı Mehmed ve Salih bin Hüseyin'in hîtan cem'iyetlerinde mezbûran İbrahim ve Salih ber-vech-i-nısfıyet müştereken hîbe-i sahîha-i şer'ıye ile hibe ve temlik ve teslîm eylediğine merkûman İbrahim ve Salih'in babaları ve velileri mezbûran Hacı Mehmed ve Hüseyin'den her biri dahi bağı-ı mezkûru sagîran-ı mezbûran için bi'l-velâye bilâ-mâni' ittihâb ve temellük ve tesellüm ve kabûl idüb ol-vecihle bağı-ı mahdûd-ı mezkûr-ı mezbûranın mülk müvehhibleri olmuş iken mezbûr Salih bağı-ı

mezkûrda olan nısf hisse-i şâyi'âsını müştereki mezbûr İbrahim'e bin üç yüz sekiz senesi hilâlinde bin beş yüz guruş semen-i medfû' ve makbûz mukâbilinde bey' ve temlîk ve teslîm idüb ol dahi ber-vech-i-muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl iderek bağ-ı mezkûr müstakilen İbrahim'in mal ve mülkü olmuş iken merkûm İbrahim dahi bundan akdem vefât idüb verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Emine bint-i Abdullah ile sulbiye-i kebîre kızı Dudu ve li-ebeveyn emmisi Bekir Efendi'ye münhasıra olub bağ-ı mezkûr dahi verese-i mezkûresine mevrûs olduğuna şâhidim şehâdet dahi iderim der

Fî 19 Zilhicce Sene 323

Şâhid-i Mezbûr (mühür)

Sayfa 44/4

Debbâğhâne-i Cedîd mahallesinden Âşûr oğlu İsmail bin Mehmed'in li-ecli'ş-şehâde ifâdesidir. Erkilet karyesinde vakî' bir taraftan Rıdvan oğlu Ali bin Ömer bağı ve bir taraftan dere ve tarafeyni tarîk-i âmm ve hassı ile mahdûd tahminen on iki çiftlik mikdârı bir kıt'a üzüm bağı Toraman-zâde Hacı Ahmed Ağa bin iki yüz doksan üç senesi hilâlinde yeğenleri İbrahim bin Hacı Mehmed ve Salih bin Hüseyin'in hîtan cem'iyetlerinde mezbûran İbrahim ve Salih ber-vech-i-nısfiyet müştereken hîbe-i sahîha-i şer'iye ile hibe ve temlîk ve teslîm eylediğine merkûm İbrahim ve Salih'in babaları ve velileri mezbûran Hacı Mehmed ve Hüseyin'den her biri bağ-ı mezkûru sagîran-ı mezbûran içun bi'l-velâye bilâ-mâni' ittihâb ve temellük ve tesellüm ve kabûl idüb ol-vecihle bağ-ı mahdûd-ı mezkûr-ı mezbûranın mülk müvehhibleri olmuş iken mezbûr Salih bağ-ı mezkûrda olan nısf hisse-i şâyi'âsını müştereki mezbûr İbrahim'e bin üç yüz sekiz senesi hilâlinde bin beş yüz guruş semen-i medfû' ve makbûz mukâbilinde bey' ve temlîk ve teslîm idüb ol dahi ber-vech-i-muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl iderek bağ-ı mezkûr müstakilen merkûm İbrahim'in mal ve mülkü olmuş iken merkûm İbrahim dahi bundan akdem vefât idüb verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Emine bint-i Abdullah ile sulbiye-i kebîre kızı Dudu ve li-ebeveyn emmisi Bekir Efendi'ye münhasıra olub bağ-ı mezkûr dahi verese-i mezkûresine mevrûs olduğuna şâhidim şehâdet dahi iderim der

Fî 23 Zilhicce Sene 323

Şâhid-i Mezbûr(mühür)

Sayfa 44/5

Şâhidân-ı merkûman mensûb oldukları mahalleleri imamı ve muhtarından evvelâ bâ-varaka-i mestûr sırran lede't- tezkiye olunub adl ve makbulü'ş-şehâde oldukları ihbar ve iş'âr olundukdan sonra zirde isimleri muharrer kesandan dahi bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkîye adl ü makbulü'ş-şehâde idüklerini ihbâr ve iş'ar iderler

Fî 7 Muharrem Sene 324

El-Müzekkî

Mahalle-i mezkûrdan Çavuş oğlu Şükrü bin Ahmed (mühür)

El-Müzekkî

Ak-Değirmen-i Müslim Mahallesinden Terzi Efendi-zâde Şükrü Efendi ibn-i Abdülmennan (mühür)

Sayfa 45/1

Soğukpınar-ı Müslim mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Divriği nâibi Mahmud Arif Efendi ibn-i Mehmed'in sülbiye-i kızı olub ber-vech-i-âti yirmi yaşını mütecâviz âkile ve bâliğa ve reşide olduğunu iddi'â iden mahalle-i mezkûrda sâkin ve zât-ı tarif-i şer'î ile mu'arefe Lütfiye Hatun ibnetü'l-müteveffâ'ül-mezbûr Mahmud Arif Efendi tarafına zikr-i âti husûsda tâleb ve da'vâ ve muhâkeme ve muhâsama ve müdâfa'a ve ahz ü kabz ve bunlar mütevakıf olduğu umûrun küllisine vekîl-i müseccel-i şer'îsi Kirgiros Agası-zâde Davud Bey ibn-i Abdulrahman Efendi m. Mezbûrenin hâl-i sığârında tesviye-i umûruna kıbel-i şer'den bâ-hüccet-i şer'î vasiyy-i mansûbesi olmağla hisse-i îrsiyesini bi'l-vesâyet vâzî'ül-yed olan karındaşı Salih Efendi ibnü'l-mezbûr Mahmud Arif Efendi muvâcehesinde hâlâ eytâm müdiri Hacı Ahmed Efendi hâzır olduğu halde hâlâ müvekkilem mezbûre âkile ve reşide ve yirmi bir yaşına mütecâvize olub umûrunu bi'n-nefs rü'yete kâdir ve i'âne-i vasîden müstağniye olmağla babası müteveffâ-ı mezbûrdan mevrûs ber-mûceb-i defter-i kassâm hisse-i îrsiyesi olub vasiyy-i mezbûr ma'rifetiyle eytâm sandığına vâz' olunan mebâliği tâleb iderim suâl olunub ba'de'l-hesab müvekkilem mezbûre için bana teslîme vasiyy-i mezbûr ile hâzır mıdır mûmâileyh kıbel-i-şer'den tenbîh olunmak matlûbumdur deyü bi'l-vekâle da'vâ itdikde gıbbe's-suâl vasiyy-i mezbûr Salih Efendi dahi cevâbında müvekkile-i mezbûrenin ber-mûceb-i defter-i kassâm hisse-i îrsiyesini bi'l-vesâye kabz

ve eytâm sandığına vâz' eylediğine ikrâr maâda vekîl-i mezbûrun ber-vech-i-muharrer rüşd müddeâsını mübeyyine-i mûmâileyh ma'a inkâr ider.

Fî 24 Cemaziye'l-evvel Sene 323

El-Hâzır (mühür), El-Vâsi (mühür), El-Vekîl (mühür)

Sayfa 45/2

Soğukpınar-ı Müslim mahallesinden Kirgiros Ağası-zâde Abdurrahman Efendi ibn-i Ali bin Abdurrahman ve mahdumu Ali Rıza Efendi'nin ifâdeleridir. Soğukpınar-ı Müslim mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Divriği nâibi Mahmud Arif Efendi kerimesi Lütfiye Hatun hâlâ âkile ve reşide ve yirmi bir yaşına mütecâvize olub umûrunu bi'n-nefs idâre ve rü'yete kâdir ve i'âne-i vasîden müstağniye olduğuna şâhidiz şehâdet dahi ideriz.

Fî 24 Cemaziye'l-evvel Sene 323

Şâhid-i Mezbûr (imzâ), Şâhid-i Mezbûr (mühür)

Sayfa 45/3

Şâhidân-ı mezbûrân evvelâ bâ-varaka-ı mestûre mensub oldukları mezkûr Soğukpınar-ı Müslim mahallesi imam ve muhtârâtından sırran lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr ve iş'âr olunduktan sonra zîrde isimleri muharrer kesândan dahi alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idikleri ihbâr ve iş'âr iderler.

Fî 29 Cemaziye'l-evvel Sene 323

Hüccet-i tanzîm şod.

El-Müzekkî

Divriği-zâde Ahmed Efendi ibn-i Hacı Ahmed (mühür)

El-Müzekkî

Nâib Yakub Efendi ibn-i Ali (mühür)

Sayfa 45/4

Mücebiyle müvekkile-i mezbûr Lütfiye Hatun'un ber-vech-i-muharrer rüşdünü bâ'de'l hükm pederi müteveffâ-ı mezbûrdan mevrûs ber-müceb-i defter-i kassâm malı

ba'de'l-hesâb müvekkile-i mezbûr Lütfiye Hatun edâ ve teslîme vasîyy-i mezbûr Salih Efendi ile hâzır mıdır mûmâileyh kıbel-i şer' den tenbîh şod.

Fî 29 Cemaziye'l-evvel Sene 1323

Nâib(imzâ)

Sayfa 46/1

Zıkr-i âti iki taş devran iden bir bâb değirmen mukaddemâ vâzi'u'l-yed olduğu bi'l –beyyineti'ş-şer'îyet ül âdile sâbit ve mütehakkık olan Yaş Meydân mahallesinde sâkin Ebuk-zâde Osmân Efendi ibn-i Canbolad tarafına vekâlet-i âmme-i mutallaka-ı sahîh-i şer'î ile bâ-hüccet-i şer'îyye vekîl-i ûmumi Medine-i Tokad'da mukim da'vâ vekîllerinden Mehmed Fâik Efendi ibn-i el-Hâc Hasan Efendi m. Nezâret-i evkâf-ı hümâyûn-ı mülûkâneye mülhak evkâfdan medine-i mezkûrede vakî' Beylerci Mehmed Beşe evkâfının bâ-berat-ı şerîf-i alîşân ber-vech-i-meşrûta mütevellisi olan medine-i mezkûre mahâllatından Soğukpınar-ı Müslim mahallesi ahâlisinden Yağcı-zâde el-Hâc Ali Bey ibn-i Mustafa tarafına dahi âti'z-zıkr husûs da husûmet ve redd-i cevâba muhâkeme ve muhâsama ve müdâfa'aya ve bunlar mütevakıf olduğu umûrun küllisine münferiden ve müctemi'an vekîl-i müseccel-i şer'î Kâdı-zâde Ahmed Efendi ibn-i el-Hâc Mustafa ve evlâd-ı vakf-ı mûmâileyhden Mustafa Ağa ibn-i İbrahim muvâcehesinde yedimde olub işbu müseccel-i şer'î de mu'âyene ve kırâ'at olunan bir kıt'a ilâm-ı gıyâbi ve iki kıt'a vicâhi zahriyye ilâm-ı şer'îleri nâtik olduğu üzere medine-i mezkûrda Zincirlikuyu nâm mahallede vakî' bir taraftan Veli Ömer oğlu Süleyman bin Ömer bağçesi ve iki taraftan Çıraklı oğlu Hasan Ağa ibn-i Mustafa bağçesi ve bir taraftan tarîk-i hassı ile mahdûd iki taş devran iden bir kıt'a değirmeni vâkıf-ı mûmâileyhe vakf-ı müsakkafât ve müstegallâtından olub lâkin ve değirmen-i mezkûr mürûr-ı eyyâm ve kürûr-ı a'vâm ile bi'l-külliyeye münhedim olarak arsa-i hâliye kalub ve cânib-i vakf-ı mezkûrda müsâ'ade olmadığına binâen zahriye ilâmında muharrer ve bin iki yüz seksen yedi senesi Şevvâli'l-mükerremi'nin yirmi beşinci günü târihiyle müverrah fetvâhâne-i celîleden musaddak bir kıt'a icâr hücceti nâtik olduğu üzere senevî zemin icâresi kat'îyle müvekkilim mûmâileyh Osman Efendi icâr ve teslîm ve müvekkilem mûmâileyh dahi ber-vech-i-muharrer isticar ve teslim ve ahz ü kabz ve kabûl idüb târih-i mezkûrdan değirmen-i mezkûr müvekkilem mûmâileyh taht-ı icâresinde iken vakf-ı şerîf-i mezkûrun mütevellî-i sâbık merhum Salih Bey ibn-i Sadullah Bey vakf-ı şerîf-i mezkûrda müsâ'ade olduğu ve Çaşnigir nâm-ı diğere

Çehkanlı değirmeni nâmiyla müvekkilem mûmâileyh gıyâbında ve Tokad nâib-i esbâkı faziletli Mustafa Kuzu Efendi'nin zamânında ve Fî 19 Ramazan Sene 1310 târîhinde yemin ile sâbit iderek bir kıt'a i'lâm-ı şer'îyye rabt ve ilâm-ı mezkûrun sûret-i musaddakası ol-vakt müvekkilem mûmâileyhe alelusul teblîğ olunarak mûmâileyh dahi hükm-i i'lâm-ı mezkûra âdem-i kanâ'atle ol-vakt müvekkilem mûmâileyhin vekîl-i müseccel-i şer'îsi Lazar oğlu Yovan Efendi veledi Nikola ilâm-ı mezkûr hükmüne i'tirâz iderek mütevellî-i merhûme-i mûmâileyhe kezâlik vekîl-i müseccel-i şer'îsi Kemerli-zâde Ömer Efendi ibn-i Abdulrahman ile ceryân iden muhâkeme neticesinde derûn-ı i'lâmda vâki' hükm-i mezkûr müdde-i mu'teriz-i mezbûr Osmân Efendi yedinde bulunan mezkûr-ül mürûr-ı değirmen hakkında sahih olmadığı cihetle mütevellî-i mersûm mîr-i mûmâileyh Salih Bey vekîl-i mezbûr Ömer Efendi tasaddî eylediği ilâm gıyâben mezkûr ile müvekkilim mûmâileyh Osman Efendi izâfetle ol-vakt vekîl-i mezbûr Yovan Efendi'ye muârazadan men' olunarak Fî 29 Zilka'de Sene 1312 târîhinde Tokad nâib-i esbâkı Zahidi Efendi zamânında i'lâm-ı gıyâbi mezkûr zahrına tahşiye ve i'lâm olunmuşdu i'lâm-ı mezkûrun bir kıt'a sûret-i musaddakası ol-vakt mîr-i mûmâileyh Salih Bey'e a'la'l-usûl teblîğ kılınarak mütevellî-i mîr-i mûmâileyh Salih Bey dahi zahriye-i mezkûre hükmüne âdem-i kanâ'at li ecli't-temyiz cânib-i celîl-i hazret-i hilâfet-penâhiye irsâl ve takdim ve makâm-ı müşârün-ileyhden dahi i'lâm-ı mezkûr-ı fetvâhâne-i celîleye lede'l-havâle i'lâm-ı mezkûrda mütevellî-i mezbûrun mezkûr Galata'nın vakf-ı mezkûr hakkında te'sîri olmayacağı gibi münâzaa-ı kayd-ı mezkûrun derun-ı i'lâmda kıbel-i şer'î şerîfden mu'âyene ve şâhidler tarafına mahallinde ira'e olduğu muharrer olmağla ber-vech-i-muharrer mütevellî-i mezbûrun men'î usûlünde olmadığından sebki noksân husûsi mezkûrun yine sancağ-ı mezkûr-ı mahkeme-i şer'îyyenin rü'yetini iktizâ ider deyü fetvâhâne-i celîleden i'lâm-ı mezkûr zahrına tahşiye buyrularak i'lâm-ı mezkûr i'âde olunduktan sonra bu def'a dahi ber-mûceb-i işâret-i aliyye işbu mahkeme-i şer'îyyede vakf-ı mezkûrun mütevellî-i la hak Yağcı-zâde Hacı Ali Bey ibn-i Mustafa Bey vekili Ahmed Efendi ve Mustafa Ağalar'ın ber-vech-i-iddi'â derûn-ı i'lâm-ı gıyâbi-i mezkûrda ebniye-i mezkûrenin kâimeten kıymetli olan on bir bin guruşa vakf-ı şerîf-i mezkûrun hâlâ mütevellisi müvekkilleri mîr-i mûmâileyh el-Hâc Ali Bey yedinde bi'l-ahz değirmen-i mahdûd-ı mezkûru müvekkilleri mîr-i mûmâileyh için teslimine müvekkilim mûmâileyh Osman Efendi'den da'vâ ve bi'l-vekâle tarafından mübrez ve zikr-i mezkûr bir kıt'a icâr hücceti mucebince vekâlet-i mezbûran Ahmed Efendi ve Mustafa Ağa müvekkilleri mütevellî-i

mûmâileyhe izâfetle kasdî eyledikleri da'vâ-ı mezkûreleriyle müvekkilim mûmâileyh Osman Efendi izâfetle bî-vech-i-şer'î mu'ârazadan Fî 25 Rebiyyül-âhir Sene 1322 târîhinde men' olunarak kezâlik bir kıt'a i'lâm-ı şer'îyye rabt ve i'lâm-ı mezkûrun bir kıt'a sûret-i musaddakası dahi müvekkil-i mütevellî-i mîr-i mûmâileyh el-Hac Ali Bekir ba'de'l-teblîğ ve mîr-i mûmâileyh el-Hâc Ali Bekir dahi i'lâm-ı mezkûr hükmüne âdem-i kanâ'atla li-ecl-i-temyîz cânib-i celîl-i hazret-i hilâfet-penâhiye irsâl ve takdim ve makâm-ı müşârün-ileyhden dahi i'lâm-ı mezkûr-ı fetvâhâne-i celîleye lede'l-havâle i'lâm-ı mezkûrda mahkeme ve evrâk matviyyen meyanında ki zabt-ı da'vâda sûreti muharrer icâr-ı hüccet-i senedât-ı şer'îyyenin bilâ-beyyine mazmûnuyla amel câiz olması hakkında ta'lîmât-ı seniyye târîhinden mukaddem târîhle müverrah olub bu halde bilâ-beyyine mazmûnuyla amel olunamayacağı hüccet-i mezkûre modasına nazaran vakıfda binâya müsâ'ade olmadığı bi'l-ihbâr tahkik itmiş merbûta i'lâm-ı gıyâbide ise ol zaman yâ'ni ihbâr-ı mezkûr zamanında vakıfda müsâ'ade olduğu beyyine mu'addileyn ile sâbit olmuş olmağla bu halde müddeî-i mütevellî-i mezbûrun bu defa muharrer üzere men'inin vech-i gayr-ı zahr idüğünden sebk-i noksân hâlden gayr-ı hâl olmağla sûretde husûs-ı mezkûrun yine livâ-ı mezkûr-ı mahkeme-i şer'îyyesinde birinci şer'î rü'yeti iktizâ ider deyü kezâlik fetvâhâne-i celîleden zahr-ı i'lâm-ı mezkûre tahşiye buyrularak i'lâm-ı mezkûr i'âde buyrulmağla bundan evvel tafsilen beyân kılındığı üzere zâhir hal ve muktezinin hilâfî olarak i'lâm-ı gıyâbide muharrer Çaçnigir nâm-ı diğer Çehkanlı mahallesinde kâin Çaçnigir değirmeni budur deyü iddi'â ve şâhidler tarafına irâe ve şehâdet olunan müvekkilimin değirmeni ber-vech-i-meşhûd ve iddi'â vakfiye de muharrer Çaçnigir mahallesinde Çaçnigir değirmeni olmayub Zincirlikuyu mahallesinde Zincirlikuyu değirmeni demekle mine'l-kadîm meşhûr olduğunu ve Zincirlikuyu ile Çaçnigir mahallesi arasında tahminen çark saat mesâfe olub aralarında Pazarcık, Meydân-ı Müslim ve Çehkanlı mahaleleri ve şose tariki ve nehir hâil olmağla her yeri mevki'-i müstakil birer mahal ma'rûf olan mevcûd olduğuna tevâtüren isbât ideceğimden ol bâbda ki meşihât-penâhî ahkâmına tevfikân îfâ-ı mu'âmele olunmasını bi'l-vekâle tâleb iderim.

Fî 25 Cemaziye'l-evvel Sene 323

El-Vekîl (mühür)

Sayfa 46/2

Vekîlân-ı mezbûrân Ahmed Efendi ve Mustafa Ağa'dan her biri iddi'âlarında vekîl-i mezbûr Fâik Efendi'nin makâm-ı da'vâda irâd eylediği işbu da'vâ i'lâm-ı evvelîde münderic da'vâdan olup mahkeme-i şer'îyyeye ibrâz eylediği isticâr hüccetiyle işbu da'vâ birbirine menfî ve mütenâkız olup cevâbından müstağnî olmağla işbu da'vâsının reddiyle i'lâm-ı gıyâbi-i mezkûr ahkâmının tenfîz ve tasdîk buyrulmasını bi'l-vekâle tâleb ve iddi'â ederiz derler.

Fî 7 Cemaziye'l-âhir Sene 323

El-Vekîl (mühür), El-Vekîl (imzâ)

Sayfa 47/1

Değirmen-i mezkûr ebniyesinin kal'ı vakfa muzır olup olmadığı vekîlân-ı mezbûrân Ahmed Efendi ve Mustafa Ağa'dan lede's-suâl ve anlar dahi cevâbında derûn-ı i'lâm-ı gıyâbide muharrer olduğu üzere mezkûrenin kal'ı vakfa muzır olduğunu ifâde ve beyân eylediği.

Fî 16 Şevvâl Sene 1323

El-Vekîl (mühür), El-Vekîl (imzâ)

Sayfa 49/1

Cedîd mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden zabtiye kâtibi Ali Efendi ibn-i Mehmed bin Abdullah'ın verâset-i zevce-i menkûhay-ı metrûkesi Aişe bint-i Bekir ile li-ebeveyn er-karındaşı müteveffâ Hüseyin'in kızı müteveffât Rukiye bint-i Abdullah'ın sadrî sagîr oğlu Hüseyin ibn-i Aşçı Mehmed'e münhasıra ba'dehû mezbûr Hüseyin dahi vefât idüb verâseti ancak babası mezbûr Aşçı Mehmed ibn-i Hüseyin'e münhasıra olduğu bi'l-ihbâr lede's-şer'îl-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra verese-i merkûmeden olup mahalle-i merkûmede sâkin zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan zevce-i mezbûre Aişe tarafına zikr-i âti husûs da tâleb ve da'vâ ve muhâkeme ve muhâsama ve ahz ü kabza ve bunlar mütevakıf olduğu umûrun küllîsine vekîl-i müseccel-i şer'îsi Hacı Kerîm-zâde Mehmed Efendi m. Müteveffâ-ı mezbûrun vasî-i muhtâr ve terekesine vâzi'u'l-yed olup kîbel-i-şer'îden dahi husûmeti re'y olunan mahalle-i merkûm ahâlisinden Müezzîn oğlu Manav Süleyman Ağa ibn-i İbrahim muvâcehesinde müteveffâ-ı mezbûr Ali Efendi ibn-i Mehmed bin Abdullah zımmetinde müvekkilem mezbûrenin cihet-i karz-ı şer'îden altı bin yedi yüz kırk guruş alacak hakkı

olub hatta müteveffâ-ı mezbûr Ali Efendi hâl-i hayat ve kemâl-i akl ve sıhhatinde bin üç yüz on yedi sene-i mâliyesi Kânûn-ı Evveli'nin dokuzuncu günü mahalle-i merkûmede vakî' kendi hânesinde mezbûr Süleyman Ağa'ya tarafında vasî-i muhtâr nasb ve ta'yîn iderek işbu vasiyet meyânında meblâğ-ı mezkûr altı bin yedi yüz kırk guruş cihet-i merkûmeden zimmetinde müvekkilem mezbûreye vâcibü'l-edâ deyn olduğuna huzûr-ı Müsliminde ikrâr ve işhâd idüb kable'l-edâ ve'l-îfâ vefât itmekle suâl olunub meblâğ-ı mezkûr altı bin yedi yüz kırk guruş müteveffâ-ı merkûmenin tereke-i vâfiyesinden olmak üzere müvekkilem mezbûre için bana edâ ve teslîm vâsi-i mezbûr Süleyman Ağa'ya kıbel-i şer' den tenbîh olunmak matlûbumdur deyü bi'l-vekâle da'vâ itdikde vâsi-i mezbûr ber-vech-i muharrer müddeâsını küllîyen inkâr ider

Fî 13 Cemaziye'l-âhir Sene 323

El-Müddeî-i Aleyh (mühür), El-Vekîl (imza)

Sayfa 49/2

Vekîl-i mezbûr Mehmed Efendi ber-vech-i muharrer müddeâsıyla beyâna ba'de'l-havâle ol bâbda şâhidleri İbiş oğlu Hacı Ali Efendi ve Balcı-zâde Hacı Mustafa ve Keçeci Rıza olub bunlardan mâ'adâ asla şâhidi olmadığını kat'iyen ifâde ve beyân ider

Fî 25 Zilhicce Sene 323

El-Müddeî-i Aleyh (mühür), El-Vekîl (imzâ)

Sayfa 49/3

Cedîd mahallesinden Balcı-zâde Hacı Mustafa Ağa ibn-i Hacı Eyüb bin Mehmed'in li-ecl-i şehâde ifâdesidir. Geçen üç yüz on yedi sene-i mâliyesi Kânûn-ı Evveli'nin altıncı günü müteveffâ zabtiye kâtibi Ali Efendi hâl-i hayâtında zevcesi Aişe bint-i Bekir'den altı bin yedi yüz kırk guruş ahz ü istikrâz dahi ve kendi umûruna sarfla istihlâk idüb zevcesi mezbûre Aişe Hatun zikr olunan meblâğ-ı borcu olduğu müteveffâ-ı merkûm Ali Efendi ikrâr ve işhâd eyledi, ben bu husûsa bu vech üzere şâhidim ve şehâdet dahi iderim

Fî 25 Zilhicce Sene 323

El-Müddeî-i Aleyh (mühür), El-Vekîl (imzâ), El-Şâhid (mühür)

Sayfa 49/4

Cedîd mahallesinden İbiş oğlu Hacı Ali Efendi ibn-i Halil bin İbrahim'in li-ecl-i şehâde ifâdesidir. Geçen üç yüz on yedi sene-i mâliyesi Kânûn-ı Evveli'nin altıncı günü müteveffâ zabtıye kâtibi Ali Efendi hâl-i hayâtında zevcesi Aişe bint-i Bekir'den altı bin yedi yüz kırk guruş ahz ü istifâ dahi ve kendi umûruna sarfla istihlâk idüb zevcesi mezbûre Aişe Hatun zikr olunan meblâğ zîmmetinde borcu olduğuna müteveffâ-ı merkûm Ali Efendi ikrâr ve işhâd eyledi, ben bu husûsa bu vech üzere şahidim ve şehâdet dahi iderim

Fî 25 Zilhicce Sene 323

El-Müddeî-i Aleyh (mühür), El-Vekîl (imza), El-Şâhid (mühür)

Sayfa 49/5

Şâhidân-ı merkûman mensûb oldukları mahalleleri imam ve muhtarından evvelâ bâ-varaka-ı mestûre sırran lede't-tezkiyelerinde adl ve makbûlü'ş-şehâde oldukları ihbâr ve iş'âr olunduktan sonra zirde isimleri muharrer kesândan dahi bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde olduklarını ihbâr ve iş'âr iderler

Fî 12 Şevval Sene 323

İ'lâm-ı tanzîm şod.

Yâşmeydân mahallesinden Hacı Hâfız-zâde Mehmed Nuri ibn-i Mehmed (imzâ)

Hoca Ahmed mahallesinden Kâdı-zâde Ahmed Efendi ibn-i Hacı Mustafa (imzâ)

Müddeî-i mezbûre Aişe istihzâren tahlîf şod.

Kâtib-i Şer'î (imza)

Fî 12 Şevval Sene 323

Sayfa 51/1

Tokad'ın Cedîd mahallesi ahâlisinden Terekçi-zâde Hacı Hüseyin Efendi ibn-i Mustafa m. Mahalle-i mezkûrda sâkin iken bundan akdem vefât iden zabtıye kâtibi Ali Efendi ibn-i Mehmed'in verâset-i zevce-i menkûhay-ı metrûkesi Aişe bint-i Bekir ile li-ebeveyn er-karındaşı müteveffâ Hüseyin'in kızı müteveffât Rukiye'nin sadr-ı sagîr oğlu Hüseyin'e münhasıra badehû sagîr-i mezbûr Hüseyin dahi vefât idüb verâseti ancak babası Aşçı Mehmed bin Hüseyin'e münhasıra olduğu bi'l-ihbâr lede'ş-şer'î'l-enver

zâhir ve nümâyân olduktan sonra verese-i merkûmeden olub mahalle-i merkûmede sâkin ve zât-ı ma‘rife zevce-i mezbûre Aişe tarafından zıkr-i âti husûsda ve redd-i cevâba ve muhâkeme ve muhâsama ve müdâfa‘a ve ahz ü kabz ve bunlar mütevakkıf olduğu umûrun küllisine vekîl-i müseccel-i şer‘îsi da‘vâ vekîllerinden Hacı Kerîm-zâde Mehmed Efendi ibn-i Abdulkerim muvâcehesinde yedimde olub işbu meclis-i şer‘ide mu‘âyene ve kırâ‘at olunan bin üç yüz on iki sene-i mâliyesi Şehr-i Eylülü’nün yirmi birinci günü târîhiyle müverrah ve müteveffâ-ı mezbûr Ali Efendi’nin imzâ ve hâtemini hâvi bir kıt‘a deyn senedi nâtik olduğu üzere müteveffâ-ı merkûm Ali Efendi hâl-i hayâtında ve kemâl-i akl sıhhatinde ve târîh-i mezkûrda yedimden ve kendi malımdan cihet-i karz-ı şer‘îyyeden bin beş yüz elli gurusu istikrâz ve ahz ü kabz ve kendi umûruna sarfla istihlâk idüb meblâğ-ı mezkûr zımmetinde bana deyn olub hatta müteveffâ-ı mûmâileyh Ali Efendi vefatından mukaddem yani bin üç yüz on yedi sene-i mâliyesi Kânûn-ı Evvelî’nin dokuzuncu günü mahzar-ı şuhûdda ikrâr dahi itmekle suâl olunub meblâğ-ı mezkûr bin beş yüz elli gurusu müteveffâ-ı mezbûrun tereke-i vâfiyesinden olmak üzere bana edâ ve teslîm müvekkile-i zevce-i mezbûre Aişe’ye izâfetle vekîl-i mezbûr Mehmed Efendi kibel-i şer‘den tenbîh olunmak muradımdır deyü da‘vâ itdikde vekîl-i mezbûr Mehmed Efendi dahi cevâbında müddeî-i mezbûrun ber-vech-i muharrer müddeâsını külliyen inkâr ider.

Fî 5 Cemaziye’l-âhir Sene 323

El-Vekîl (imzâ), El-Müddeî (mühür)

Müddeî-i mezbûr ber-vech-i muharrer müddeâsını isbât itmek lâzım gelir.

Fî 13 Cemaziye’l-âhir Sene 323

Nâib (imza)

Sayfa 51/2

Müddeî-i mezbûr Hacı Hüseyin Efendi ber-vech-i muharrer müddeâsıyla beyâna bâ‘de‘l-havâle ol-bâbda şâhidleri Leblebici-zâde Hacı Mustafa Ağa ve Keçeci Ziya ve İbiş oğlu Hacı Ali Efendi ve Pîr Ağa’nın Ömer Ağa idüğünü ve bunlardan ma‘âda asla şâhidi olmadığını söyler

Fî 25 Zilhicce Sene 323

El-Müddeî(imzâ)

Sayfa 51/3

Cedîd mahallesinden Leblebici-zâde Hacı Mustafa bin Eyüb'ün li-ecli'ş-şehâde ifâdesidir. Geçen üç yüz on yedi sene-i mâliyesi Kânûn-ı Evveli'nin altıncı günü müteveffâ zaptiye kâtibi Ali Efendi hâl-i hayâtında işbu müdde-i merkûm Hacı Hüseyin Efendi'den bin beş yüz elli guruş ahz ü istikrâz idüb umûruna sarfla meblâğ-ı mezbûru istihlâk idüb mûmâileyh Hacı Ali Efendi ve Pîr Ağa'nın Ömer Ağa, ben bu husûsa bu vech üzere şâhidim ve şehâdet dahi iderim.

Fî 25 Zilhicce Sene 323

El-Vekîl (imzâ), El-Müddeî (imzâ), El-Şâhid (mühür)

Sayfa 51/4

Cedîd mahallesinden İbiş oğlu Hacı Ali Efendi ibn-i Halil bin İbrahim li-ecl-i şehâde ifâdesidir. Geçen üç yüz on yedi sene-i mâliyesi Kânûn-ı Evveli'nin altıncı günü müteveffâ zaptiye kâtibi Ali Efendi hâl-i hayâtında işbu müdde-i merkûm Hacı Hüseyin Efendi'den bin beş yüz elli guruş ahz ü istikrâz idüb umûruna sarfla meblâğ-ı mezbûru istihlâk idüb mûmâileyh Hacı Hüseyin Efendi deyn-i sarfi olduğuna ikrâr ve işhâd eyledi, ben bu husûsa bu vech üzere şâhidim ve şehâdet dahi iderim.

Fî 25 Zilhicce Sene 323

El-Vekîl (imzâ), El-Müddeî (imzâ), El-Şâhid-i Merkûm (mühür)

Sayfa 51/5

Şâhidân-ı mezbûran evvelâ bâ-varaka-ı mestûre sırran lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri iş'âr olunduktan sonra zirde isimleri muharrer kesândan dahi alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idüklerini ihbâr eyledüler.

Fî 10 Muharrem Sene 324

Karlı Mehmed Efendi ibn-i Mehmed Emin (mühür)

Kâdı-zâde Ahmed Efendi ibn-i Salih Mustafa (imza)

Müdde-i merkûm isthizâren tahlîf şod.

Başkâtib(imzâ)

Fî 11 Muharrem Sene 324

Sayfa 52/1

Komanat nâhiyesine tâbi' El-Musa-yı Sagîr karyesinden Genç oğlu İbrahim bin Mehmed m. Zikr-i âti bir re's merkebe el-yevm vâzî'ü'l-yed olan Beybağı Kebîr mahallesinden Tavşan oğlu Hüseyin bin Hasan muvâcehesinde merkûm Hüseyin yedinde olub ma'rifet-i şer' ile muâyene olunan ağzı beyaz tahminen dört yaşında bir re's siyah merkebi bundan bir sene akdem Niksar'da Keklik oğlu Ali Osmân nâm kimesne ile yedimde malım olan bir re's doru esble sekiz aded sim mecidî usta lira alarak mübâdele idüb ol-vechle merkeb-i mezkûr yedimde malım iken bundan on ay mukaddem Tokad'da zâyi idüb el-hâletü hâzihi merkeb-i mezkûru mezbûr Hüseyin yedinde bulmamla bi'l-istihkâk hâlâ tâleb iderim deyü da'vâ itdikde mezbûr Hüseyin dahi cevâbında merkeb-i mevsûf-ı mezkûra vaz'-ı yedini ikrâr iken merkeb-i mevsûf-ı mezkûru bundan dört mâh mukaddem Dinâr karyesinden Patri oğlu Mustafa nâm kimesneden altı aded sim mecidî semen-i medfû' ve makbûz mukâbilinde iştirâ itmemele ol-vechle merkeb-i mevsûf-ı mezkûra bi-hakk vaz'-ı yed iderim deyu ehadühümâ âharın müddeâlarını inkâr ederler

Fî 12 Cemaziye'l-âhir Sene 323

El-Müddeî-i-Aleyh (mühür), El-Müddeî (mühür)

Sayfa 52/2

Mehmed Paşa mahallesinde Keşkek oğlu Mehmed bin Hüseyin ve mezkûr El-Musa-yı Sagîr karyesinden Veli Osman oğlu Ali bin Mustafa'nın li-ecli'ş-şehâde ifâdesidir. Ma'rifet-i şer'le mu'âyene ve ârâ eylediğimiz ağzı beyaz tahminen dört yaşında bir re's siyah merkeb işbu müddeî El-Musa-yı Sagîr karyesinde Genç oğlu İbrahim bin Mehmed bundan bir sene mukaddem Niksâr'da Keklik oğlu Ali Osman nâm kimesne ile merkûm İbrahim'in yedinde bulunan bir re's doru esbiyle sekiz aded sim mecidî usta alarak mübâdele idüb ol-vechle merkeb-i mezkûr merkûm İbrahim'in yedinde şirâ-ı malı olduğuna şâhidiz ve şehâdet dahi ideriz.

Fî 13 Cemaziye'l-âhir Sene 323

El-Müddeî-i Aleyh(mühür), El-Müddeî(mühür), El-Şâhid(mühür), El-Şâhid(mühür)

İ'lâm-ı tanzîm şod.

Sayfa 52/3

Şâhidân-ı merkûmân mensûb oldukları mahallesi ve karyesi imam ve muhtârâtından evvelâ bâ-varaka-ı mestûre sırran lede't-tezkiye olunub adl ve makbûlü'ş-şehâde oldukları ihbâr ve iş'âr olunduktan sonra zîrde isimleri muharrer kesândan dahi ve hatta bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde olduklarını ihbâr ve iş'âr iderler.

Fî 14 Cemaziye'l-âhir Sene 323

El-Müzekkî

Kemkez Karyesinden Ali Bölük oğlu İbrahim bin Salih (mühür)

El-Müzekkî

Muslihiddin Mahallesinden Bekçi oğlu Salih Ağa ibn-i Halil (mühür)

Î'lâm-ı tânzim şod.

Sayfa 52/4

Müddeî-i merkûm İbrahim istihzâran tahlîf olunmağın mucebinca merkeb-i mevsûf-ı mezkûrdan keffiyed ve müddeî-i merkûm İbrahim teslîme merkûm Hüseyin'e kıbel-i şer' den tenbîh şod.

Fî 15 Minhü

Nâib (imza)

Sayfa 53/1

Tokad'ın Soğukpınar-ı Müslim mahallesi ahâlisinden Bağdadlı Seyid oğlu Rızâ bin Süleyman m. Artukâbâd nâhiyesine tâbi' Yatmış karyesinde mütemekkin teba'a-i Devlet-i Aliyye'nin Ermeni milletinden Öksüz oğlu Dikran veled-i Agob muvâcehesinde karye-i mezkûr mütemekkinlerimizden ve teba'a-i Devlet-i Müşârün-ileyh'in millet-i merkûmesinden Kaya oğlu Dönek veled-i Asadur hâzır olduğu hâlde merkûm Dikran yedinde olub ma'rifet-i şer'le mu'âyene ve irâe olunan sağ tarafının elmacık kemiği noksan tahminen on yaşında bir re's esb târîhden beş sene mukaddem Şarkışla kazâsına tâbi' Sagır karyesinden Paşa nâm kimesne ile yedimde bulunan beş lira kıymetli bir re's esble merkûm Paşa'dan bir buçuk lira usta alınarak mübâdele ve iştirâ idüb ol vechle esb-i mevsûf-ı mezkûr yedimde malım iken târîhden üç buçuk sene

mukaddem Tokad civârında zâyi idüb el-hâletü hâzihi esb-i mevsûf-ı mezkûru merkum Dikran yedinde bulmamla bi'l-istihkâk hâlâ tâleb iderim deyü da'vâ itdikde merkûm Dikran dahi cevâbında esb-i mevsûf-ı mezkûre vâzi'u'l-yedini ikrâr iken esb-i mevsûf-ı mezkûru merkûm Dönek bundan iki sene mukaddem Sivas tüccârından Şahinyan tahsildârı Molla Tevfik'den yedinde bulunan bir re's esbiyle bir mecidîye usta alarak mübâdele ve iştirâ idüb ol-vechle esb-i mevsûf-ı mezkûr hâzır-ı merkûm Dönek'in yedinde şirâ-ı malı olmuşken ben dahi esb-i mezkûru on beş gün mukaddem hâzır-ı merkûm Dönek'den beş yüz elli guruş semen-i medfû' ve makbûz mukâbilinde iştirâ itmemle ol-vechle esb-i mevsûf-ı mezkûru bi-hakk vaz'-ı yed iderim deyü hâzır-ı merkûmun tasdîkiyle me'an da'vâ ve ehadühümâ âharın ber-vech-i muharrer müddeâlarını küllîyen inkâr iderler.

Fî 16 Cemaziye'l-âhir Sene 323

El-Musahhar (imzâ), El-Müdde-i Aleyh (mühür), El-Müddei (mühür)

Sayfa 53/2

Müdde-i merkûm Ali Rıza ber-vech-i muharrer müddeâsıyla beyâna bâ'de'l-havâle ol-bâbda şâhidleri Reji Kolcusu Çerkes Hankerî ve Geyrâs Mahallesinden Veli Osman oğlu Mehmed ve Soğukpınar-ı Müslim mahallesinden Yemenili Mustafa'nın oğlu Emin ve Paşalı oğlu Ahmed olub bunlardan mâ'adâ daha şâhidleri olmadığını kat'iyen ifâde ider.

Fî 14 Minhü

El-Musahhar (imza), El-Müdde-i-Aleyh (mühür), El-Müddei (mühür)

Sayfa 53/3

Mahmud Paşa mahallesinde sâkin Reji kolcusu Çerkes Candar oğlu Hankeri binü'l-mezbûr Candar'ın li-ecli's-şehâde ifâdesidir. İşbu meclis-i şer'îde mu'âyene eylediğim sağ tarafının elmacık kemiği noksân tahminen on yaşında bir re's esbi târîhden beş sene mukaddem Şarkışla kazâsına tâbi' Sagîr karyesinden Paşa nâm kimesneden işbu müdde-i merkûm Rıza'nın yedinde bulunan beş lira kıymetli bir re's esbiyle merkûm Paşa'dan bir buçuk lira usta alarak mübâdele ve iştirâ idüb ol-vechle merkûm Ali Rıza'nın mâlî olduğuna şâhidim ve şehâdet dahi iderim.

Fî 16 Cemaziye'l-âhir Sene 323

El-Musahhar (imzâ), El-Müddeî-i Aleyh (mühür), El-Müddeî (mühür), El-Şâhid (mühür)

Sayfa 53/4

Mahmud Paşa mahallesinden Veli Osmân oğlu Mehmed bin Mehmed'in li-ecli'ş- şehâde ifâdesidir. Ma'rifet-i şer'le mu'âyene eylediğim sağ tarafının elmacık kemiği noxsân tahminen on yaşında bir re's esbi işbu müddeî-i merkûm Ali Rıza'ya târîhden yedi sene mukaddem Şarkışla kazâsına tâbi' Sagîr karyesinden Paşa nâm kimesne işbu esbi satdığını merkûm Paşa bana söyledi buna şâhidim ve şehâdet dahi iderim.

Fî 17 Cemaziye'l-âhir Sene 323

El-Musahhar (imzâ), El-Müddeî-i Aleyh (mühür), El-Müddeî (mühür), El-Şâhid (mühür)

Sayfa 53/5

Müddeî-i merkûm Rıza şuhûd-ı muharrereden kalan iki nefer şâhidini işbu şehri halin yirmi yedinci Pazartesi günü ikâme ideceğini ve tarafeyn dahi yevm-i mezkûrda hâzır bulunacaklarını söylemeleriyle muhâkemeleri yevm-i mezkûra ta'lik şod.

Fî 21 Minhü

El-Musahhar (imzâ), El-Müddeî-i Aleyh (mühür), El-Müddeî (mühür)

Sayfa 54/1

Soğuk Pınar-ı Müslim mahallesinden İmam oğlu Yemenili Mustafa mahdûmu Emin bin Mustafa'nın li-ecl-i şehâde ifâdesidir. Ma'rifet-i şer'le mu'âyene eylediğim sağ tarafının elmacık kemiği noxsân tahminen on yaşında bir re's esbi işbu müddeî-i merkûm Ali Rıza târîhden beş sene mukaddem Şarkışla kazâsına tâbi' Sagîr karyesinden Paşa nâm kimesneden iştirâ idüb ol-vechle merkûm Ali Rıza'nın şirâ-ı mâlı olduğuna şâhidim ve şehâdet dahi iderim.

Fî 21 Cemaziye'l-âhir Sene 323

El-Müddeî-i Aleyh(mühür), El-Müddeî(mühür), El-Şâhid(mühür)

Şâhid evvel-i mezbûr Hankeri ile şâhid-i ahîr-i mezbûr Emin'in ale'l-usûl tezkiyeleri iktiza eder.

Nâib (imza)

Sayfa 54/2

Şâhidân-ı merkûmân evvelâ bâ-varaka-i mestûre sırran lede't-tezkiye olundukda şâhid-i ahîr-i mezbûr Emin adl ve makbûlü'ş-şehâde idüğü iş'âr ve ihbâr olunub şâhid-i evvel-i mezbûr Hankeri'nin ol-bâbda ki mestûre varakasının zeyline mechûlu'l ahvâl idüğü tahrîr olunarak iâde kılındığı işbu mahale şerh virildi.

Fî 22 Cemaziye'l-âhir Sene 322

Baş Kâtib (imza)

Sayfa 54/3

Mahmud Paşa mahallesinden Paşalı oğlu Ahmed bin Hüseyin bin Mustafa'nın li-ecli'ş-şehâde ifâdesidir. Ma'rifet-i şer'le mu'âyene ve irâe eylediğim sağ tarafının elmacık kemiği noksan tahminen on yaşında işbu bir re's doru esb bundan beş sene evvel işbu Rıza'nın yedinde şirâ-ı mâlı iken bundan üç sene mukaddem zâyi' eylediğine şahdim şehâdet dahi iderim.

Fî 22 Cemaziye'l-âhir Sene 323

El-Müddeî-i Aleyh (mühür), El-Müddeî (mühür), Şâhid-i Merkûm (mühür)

Şâhid merkûm Ahmed'in şehâdet-i mezkûresi muvâfık şer'î şerîf olub olmadığının iftâ buyrulması zımında fazîletlü müftü efendi hazretlerine

Fî 22 Minhü

Nâib (imza)

Sayfa 54/4

Şâhid-i merkûm Ahmed'in şehâdet-i mezkûresi usulüne muvâfık olub ve şer'î şerîfe tetâbuk eylemesi ma'rûzdur.

Fî 22 Cemaziye'l-âhir Sene 322

Müftü-i Livâ-ı Tokad Nuri

Sayfa 54/5

Şâhidân-ı merkûmân Emin ve Ahmed mensûb oldukları mahalleleri imam ve muhtârâtından evvelâ bâ-varaka-ı mestûre sırran lede't-tezkiye olunub adl ve makbûlü'ş-şehâde oldukları ihbâr ve iş'âr olunduktan sonra zîrde isimleri muharrer kesândan dahi bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde olduklarını ihbâr ve iş'âr iderler.

Fî 25 Cemaziye'l-âhir Sene 323

El-Müzekkî

Soğuk Pınar-ı Zımmî mahallesinden Hacı Salih oğlu Salih bin İbrahim

El-Müzekkî

Topçubağı mahallesinden Kayalı oğlu Mehmed bin Esad

Sayfa 54/6

Müddeî-i mezbûr Rıza istihzâren tahlîf olunmağın mûcebince esb-i mevsûf-ı mezkûrdan keffiyed ve müddeî-i merkûm Rıza'ya teslimi merkûm Dikran'a kibel-i şer' den tenbîh şod.

Fî 25 Cemaziye'l-âhir Sene 323

Nâib (imza)

İ'lâm-ı tanzîm şod.

Sayfa 55/1

Debbâğhâne-i Cedîd mahallesinden Hacı Kerim-zâde Mehmed Efendi ibn-i Abdulkerim m. Beybağı Sagîr mahallesinden Âşur oğlu Hâfız Ali ibn-i Hasan muvâcehesinde târîhden beş sene mukaddem cihet-i ahz ü i'tâdan mütevellid semen-i mebî'den merkûm zimmetinde üç buçuk lirâ-yı osmânî alacak hakkım olub meblâğ-ı mezbûrun iki aded lirâ-yı Osmânîsini merkûm Hâfız Ali Âşur oğlu Feyzullah yediyle îfâ ve te'diye iderek mütebâkî bir buçuk aded lirâ-yı osmânî alacak hakkımın edâsında ibâ ve imtinâ' ider olmağla suâl olunub meblâğ-ı mezbûr bir buçuk aded lirâ-yı osmânî hakkımı bana edâ ve îfâ itmek üzere merkûm Hâfız Ali'ye kibel-i şer' den tenbîh olunmak muradımdır deyü da'vâ itdikde merkûm Hâfız Ali dahi cevâbında müddeî Mehmed Efendi'nin ber-vech-i muharrer müddeâsını inkârıyla beraber beyân eylediği

ahz ü i'tânın ne gibi eşyâ ve mebî' üzerine olduğunu dahi tashih ve cihetinin beyân olunmasını ifâde ider.

Fî 17 Cemaziye'l-âhir Sene 323

El-Müddeî-i Aleyh (mühür), El-Müddeî (imza)

Sayfa 55/2

Müddeî Mehmed Efendi'den i'âdesi olan ahz ü i'tâ ile beyân eylediği semen-i mebî' ne gibi ahz ü i'tâdan münbâ'is olduğu istizâh olundukda mahsûl bedelinden kalan semen-i mebî' idüğüne ifâde ider.

Fî 22 Minhü

El-Müddeî (imza)

Sayfa 55/3

Müddeî Mehmed Efendi müddeâsıyla beyâna lede'l-havâle ol-bâbda asla şâhidi olmayub müddeî-i aleyh-i merkûm Hâfız Ali ibn-i Hasan'ın usûlen tahlîfini tâleb ve da'vâ iderim der.

Fî 22 Cemaziye'l-âhir Sene 323

El-Müddeî (imza)

Sayfa 56/1

Artukâbad nâhiyesine tabî' Bolos karyesinden Veli Ömer oğlu Mehmed bin Salih m. Zikr-i âti bir re's merkeb elyevm vâzı-ul yed olan Tokad'ın Hacı İbrahim mahallesinden Çakıcı oğlu Salih bin Nûman muvâcehesinde merkûm Salih yedinde olub ma'rifet-i şer'le mu'âyene olunan siyah renkli ve kısa kuyruklu ağzı ve yüzü beyaz altı yaşında yüz altmış guruş kıymetli bir re's merkeb bundan iki sene mukaddem Misvak Meydân çarşusunda ismini bilemediğim Merkebcî esnafından bir Hıristiyan'dan sekiz aded sîm Mecidîye semen-i medfû' ve makbûz mukâbilinde iştirâ idüb ol-vechle merkeb-i mevsûf-ı mezkûr yedimde şirâ-ı mâlim târîhden on bir ay mukaddem merkeb-i mevsûf-ı mezkûru zâyi idüb el-hâletü hâzihi merkûm Salih yedinde bulmamla bi'l-istihkâk hâlâ tâleb iderim deyü da'vâ itdikde merkûm Salih dahi cevâbında merkeb-i mevsûf-ı mezkûra elyevm vaz'-ı yedini ikrâr iken merkeb-i mevsûf-ı mezkûru târîhden sekiz ay evvel Tokad'ın Samanpazarı'nda Nalband Hasan Efendi'den yüz seksen guruş semen-i medfû' ve makbûz mukâbilinde iştirâ iderek ol-vechle merkeb-i mevsûf-ı

mezkûr yedinde şîrâ-ı mâlî olduğunu beyân ve da‘vâ merkûmun ber-vech-i muharrer müddeâsını küllîyen inkâr ider.

Fî 25 Cemaziye’l-âhir Sene 323

El-Müddeî-i Aleyh (mühür), El-Müddeî (mühür)

Sayfa 56/2

Müddeî-i merkûm Mehmed müddeâsıyla beyâna lede‘l-havâle ol-bâbda her biri Bolos karyesinden Cuma oğlu İlyaz ve İmam oğlu Mehmed Becik kâhyanın damadı Halil Dursun oğlu Hüseyin olub bunlardan başka asla şâhidi olmadığını ifâde ider.

Fî 25 Minhü

El-Müddeî-i Aleyh (mühür), El-Müddeî (mühür)

Sayfa 56/3

Şuhûd-ı muharrereden İlyaz ile Mehmed’den her biri lede‘l-istişhâd da‘vâ-ı mezkûre mezkûreye muvâfık edâ-yı şehâdet-i şer‘î idemediklerinden zikr-i şâhidlerinin ikâmesi husûs-ı müstedî‘ Mehmed’e tenbîh ve şâhidlerini şehri hâl-i Arabînin yirmi yedinci Pazartesi günü ikâme ideceğini beyân itmekle muhâkeme ve vakt-i mezkûra ta‘lîk ve tarafeyne temhîr itdirildi.

Fî 25 Minhü

El-Müddeî-i Aleyh (mühür), El-Müddeî (mühür)

Sayfa 56/4

Her biri Bolos karyesi ahâlisinden Becik kahyanın damadı Halil bin Cuma bin Abdullah ve Dursun oğlu Hüseyin bin Mustafa bin Dursun’un li-ecl-i şehâde ifâdesidir. Ma‘rifet-i şer‘le mu‘âyene eylediğimiz kuyruğu kısa yatkı kulaklı tahminen altı yaşında bir re’s işbu erkek merkeb karyemiz ahâlisinden işbu Mehmed bundan üç sene mukaddem Sivas’dan iştirâ idüb şîrâ-ı mâlî iken geçen harman mevsiminde zâyi olduğuna şâhidiz şehâdet dahi ideriz.

Fî Gurre-i Receb Sene 323

El Müddeî-i Aleyh (mühür), El-Müddeî (mühür), Şâhid-i Mezbûr (mühür), Şâhid-i Mezbûr (mühür)

İ‘lâm-ı tanzîm şod.

Tezkiyelerine havâle şod.

Fî 1 Receb Sene 323

Sayfa 56/5

Şâhidân-ı merkûman mensûb oldukları karyeleri imam ve muhtârâtından evvelâ bâ-varak-ı mestûre sırran lede't-tezkiye olunub adl ve makbulü'ş-şehâde idükleri ihbâr ve iş'âr olunduktan sonra zîrde isimleri muharrer kesândan dahi bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkiye olunub adl ve makbulü'ş-şehâde idüklerini ihbâr ve iş'âr iderler.

Fî 3 Receb Sene 323

El-Müzekkî

Karye-i mezbûrdan Cebbur oğlu Dursun bin Mustafa

El-Müzekkî

Bolos karyesinden Çuka oğlu Hüseyin bin Süleyman

Sayfa 56/6

Müdde-i merkûm Mehmed istihzâren tahlîf olunmağın mûcebince merkeb-i mevsûf-ı mezkûrdan keff-i yed ve müdde-i merkûm Mehmed'e teslîme merkûm Salih'e kîbel-i şer'den tenbîh şod.

Fî 5 Receb Sene 323

Nâib (imza)

Sayfa 57/1

Terme kazâsına tabî' Eynesil Karyesi ahâlisinden ve Bâdili aşiretinden Ardahanlı Mehmed bin Ahmed m. Zikr-i âti bir re's kırsrağı elyevm vâzi'u'l-yed olub kîbel-i şer'den dahi husûmeti re'y olunan Tokad mâl muhâsebecisi vekîli Edhem Efendi tarafından vekâlete mürsel hazîne vekîli Fâik Efendi muvâcehesinde ön sağ kolu ve yüzü dağlı ve burnu beyaz tahminen yedi yaşında bir re's yağız esbi bundan iki buçuk sene mukaddem mezkûr Terme Kazâsından Hacı Ali Efendi nâm kimesneden iki yüz guruş semen-i medfû' ve makbûz mukâbilinde iştirâ idüb ol-vechle kırsrağ-ı mezkûr yedimde şîrâ-ı mâlim iken bundan dokuz gün mukaddem Dumanlı yaylasından zâyi idüb el-hâletü hâzihi muhâsebeci mûmâileyh yedinde bulmamla bi'l-istihkâk hâlâ tâleb iderim deyü da'vâ itdikde vekîl-i mûmâileyh Fâik Efendi dahi cevâbında mezkûr kırsrağ

müvekkil-i mûmâileyhin bi'l-amane vâzı-ul yed olduğunu ikrâr mâ'adâ müddeî-i mezbûrun ber-vech-i muharrer müddeâsını küllîyen inkâr ider.

Fî 26 Cemaziye'l-âhir Sene 323

El-Vekîl (imzâ), El-Müddeî (mühür)

Sayfa 57/2

Her biri Ardahan muhâcirlerinden olup Terme Kazâsında sâkin Hüseyin oğlu Ali binü'l-mezbûr Hüseyin bin Abdullah ve Ali oğlu Muhiddin el-mezbûr Ali bin Hüseyin nâm kimesnelerin li-ecl-i şehâde ifâdeleridir. Ma'rifet-i şer'le mu'âyene ve irâe eylediğimiz ön sağ kolu ve yüzü dağlı ve burnu beyaz tahminen yedi yaşında bir mâî işbu yağız kısrâğı işbu Mehmed bundan akdem yani iki buçuk sene mukaddem Terme Kazâsı ahâlisinden Hacı Ali Efendi'den iki yüz guraşa iştirâ itmekle ol-vechle mezkûr kısrak merkûm Mehmed'in yedinde şirâ-ı mâlî olduğuna şâhidiz şehâdet dahi ideriz.

Fî 26 Cemaziye'l-evvel Sene 323

Şâhid-i Mezbûr (mühür), Şâhid-i Mezbûr (mühür)

Sayfa 57/3

Şâhidân-ı merkûman evvelâ bâ-varaka-ı mestûr sırran tezkiye olundukda adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri iş'âr olunduktan sonra zırde isimleri muharrer kesândan dahi alenen bi'l-muvâcehe tezkiye olunarak adl ve makbûlü'ş-şehâde idüklerini ihbâr eylediler.

Fî 27 Cemaziye'l-âhir Sene 323

El-Müzekkî

Soğuk Pınar-ı Müslim mahallesinden Kürd Hüseyin oğlu Odacı Ahmed bin Hüseyin (mühür)

El-Müzekkî

Mahmud Paşa mahallesinden Hacı İmam-zâde Halil Efendi ibn-i Osmân (imza)

Sayfa 57/4

Müddeî-i merkûm Mehmed istihzâren tahlîf olunmağın mücebince kısrâğı-ı mevsûf-ı mezkûrun keff-i yed ve müddeî-i merkûm Mehmed'e teslîme vekîl-i mûmâileyh Fâik Efendi'ye kibel-i şer'den tenbîh şod.

Nâib (imza)

Î'lâm-ı tanzîm şod.

Sayfa 58/1

Zile'ye tabî' Silis karyesi ahâlisinden Polad oğlu Bekir bin Osmân m. Zikr-i âti bir re's merkeb vâzı-ul yed olan Ankara mahallesinde mütemekkin tebâ-ı Devlet-i Aliyyenin Ermeni milletinden Berik oğlu Karabet veled-i Avakim muvâcehesinde merkûm Karabet yedinde olub ma'rifet-i şer'le mu'âyene olunan ön bacaklarında ip kesikli tahminen üç yaşında kırmızıya mâil bir re's merkeb karyemiz ahâlisinden Çerkez Ahmed'den bundan bir buçuk ay mukaddem beş aded sim Mecidî semen-i medfû' ve makbûz mukâbilinde iştirâ idüb ol-vechle merkeb-i mevsûf-ı mezkûr yedimde şîrâ-ı mâlim iken târîh-i iştirâdan üç gün sonra zâyi' idüb el-hâletü hâzihi merkeb-i mevsûf-ı mezkûru merkûm Karabet yedinde bulmamla bi'l-istihkâk hâlâ tâleb iderim deyü da'vâ itdikde merkûm Karabet dahi cevâbında merkeb-i mevsûf-ı mezkûra vaz'-ı yedini ikrâr iken merkeb-i mevsûf-ı mezkûru bundan altı gün mukaddem Taşlık karyesinden ve Muhâcirin-i Çerakise'den Yusuf oğlu İshak nâm kimesne ile yedimde bulunan bir re's esble mübâdele itmemele ol-vechle merkeb-i mevsûf-ı mezkûr bi-hakk vaz'-ı yed iderim deyü ahadühumâ âharın ber-vech-i muharrer müddeâlarını küllîyen inkâr iderler.

Fî 26 Cemaziye'l-âhir Sene 323

El-Müddeî-Aleyh (mühür), El-Müddeî (mühür)

Sayfa 58/2

Her biri Silis karyesinden Arab oğlu Bekir bin Yusuf bin Abdullah ve Şikoş oğlu Çerkes Ahmed binü'l-mezbûr Şikoş İbn-i Abdullah nâm kimesnelerin li-ecli'ş- şehâde ifâdeleridir. Ma'rifet-i şer'le mu'âyene ve irâe olunan ön bacaklarında ip kesikli tahminen üç yaşından kırmızıya mâil işbu bir re's merkeb işbu Bekir'in yedinde şîrâ-ı mâlı olduğuna şâhidiz şehâdet dahi ideriz.

Fî 26 Cemaziye'l-âhir Sene 323

Şâhid-i Mezbûr (mühür), Şâhid-i Mezbûr (mühür)

Sayfa 58/3

Şâhidan-ı merkûmân evvelâ mezkûr Silis karyesinde Arab oğlu Veli ve Ramazan oğlu Çerkes Yakub'dan bâ-varaka-ı mestûre sırran tezkiye olunub adl ve makbûlü'ş-şehâde oldukları ihbâr ve iş'âr olunduktan sonra zîrde isimleri muharrer kesândan dahi bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idüklerini ihbâr ve iş'âr iderler.

Fî 26 Minhü

El-Müzekkî

Kandekse? Karyesinden Munla oğlu Mehmed bin Mehmed (mühür)

El-Müzekkî

Sarıyazı karyesinden Abdullah oğlu Hüseyin bin Abdullah (mühür)

Sayfa 58/4

Müddeî-i merkûm Bekir istihzâren tahlîf olunmağın mûcebince merkeb-i mevsûf-ı mezkûrun keff-i yed ve müddeî-i merkûm Bekir'e teslîme merkûm Karabet kıbel-i şer' den tenbîh şod.

Fî 26 Minhü

Nâib (imza)

Î'lâm-ı tanzîm şod.

Sayfa 59/1

Tokad Sancağı mahâllâtından Mahmud Paşa mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden dördüncü ordu-yı hümâyun yetmiş altıncı alayın üçüncü taburu kolağası mütekâ'id Mehmed Ağa ibn-i Mehmed'in verâseti olduğunu iddi'â iden mahalle-i merkûmede sâkin Hasan Tahsin ibnü'l-mütevveffâ Mehmed Ağa meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zikr-i âti meblâğ-ı bi'l-me'mûre vâzı-ul yed olan sancağ-ı mezkûr mâl muhâsebecisi vekîli rıf'atlü Edhem Efendi tarafından vekâlete mürsel Nâfiz Efendi muvâcehesinde mûrisim mütevveffâ-ı mûmâileyh Mehmed Ağa'nın Tokad mâl sandığıında müterâkim üç bin altı yüz tokuz gurusu maâşâtından alacak hakkı olub meblâğ-ı mezkûru kable'l-ahz ve'l-istifâ vefât itmekle verâset-i zevce-i menkûha-yı metrûkesi Fatıma ibnet-i Mahmud ile sulb-i kebîr oğlu olmamla bana ve sulb-i kebîr-i

diğer oğlu Hüseyin Hasan'a ve sülbiye-i kebîre kızları Rukiye ve Şükriye ve Aişe'ye münhasıra olub benimle verese-i münhasıra-yı mezkûresinden başka vâris ve terekesine müstehak âhır olmamağla suâl olunub meblâğ-ı mezkûr üç bin altı yüz dokuz gurusdan benim hisse-i îrsiyem olan dokuz yüz iki gurus on parayı bana edâ ve teslîm müvekkil-i muhâsebeci-yi mûmâileyh izâfetle vekîl-i mezbûr Nâfiz Efendi'ye kıbel-i şer' den tenbîh olunmak muradıdır deyü da'vâ itdikde vekîl-i mezbûr Nâfiz Efendi dahi cevâbında müvekkil-i muhâsebeci-yi mûmâileyh meblâğ-ı mezbûre bi'l-memûre vaz'-ı yedini ikrâr mâ'adâ müddeî-i merkûmun ber-vech-i muharrer verâset müddeâsını küllîyen inkâr ider.

Fî 28 Cemaziye'l-âhir Sene 323

Vekîl-i El-Müddeî-Aleyh (mühür), El-Müddeî (mühür)

Sayfa 59/2

Müddeî-i mezbûr Hasan Tahsin Efendi verâset müddeâsıyla beyâna bâ'de'l-havâle ol-bâbda şâhidleri Mahmud Paşa mahallesinden Ömer Efendi hafidi Ömer Efendi ibn-i Ahmed ile Kâdı-zâde Salih Efendi ibn-i Mahmud Efendi olub bunlar da hâzır olmağla ikâme ve eşhâd ideceğini ifâde ider.

Fî 28 Minhü

El-Müddeî

Sayfa 59/3

Her biri mezkûr Mahmut Paşa mahallesinden Ömer Efendi hafidi Ömer Efendi ibn-i Ahmed ile Kâdı-zâde Salih Efendi ibn-i Mahmud Efendiler'in li-ecl-i şehâde ifâdeleridir. Mahmud Paşa mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden tekâ'üd kolağası Mahmud Ağa ibn-i Mahmud'un verâset-i zevcei-i menkûha-yı metrûkesi Fatıma bint-i Mahmud ile sulb-i kebîr oğulları Hasan Tahsin ve Hüseyin Hasan ve sülbiye-i kebîre kızları Rukiye ve Şükriye ve Aişe'ye münhasıra olub bunlardan mâ'adâ vârisi ve terekesine müstehak âhır olmadığına bizler şâhidiz ve şehâdet dahi ideriz.

Fî 28 Cemaziye'l-âhire Sene 323

Vekîl-i El-Müddeî-i Aleyh, El-Müddeî, Şâhid-i Mezbûr (mühür), Şâhid-i Mezbûr (mühür)

Sayfa 59/4

Şâhidân-ı merkûmân mensûb oldukları mahalleleri imam ve muhtârât ve heyet-i ihtiyâriyesinden evvelâ bâ-varaka-ı mestûre sırran tezkiye olunub adl ve makbûlü'ş-şehâde oldukları ihbâr ve iş'âr olunduktan sonra zîrde isimleri muharrer kesândan dahi bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde olduklarını ihbâr ve iş'âr iderler.

Fî 28 Minhü

El Müzekkî

Debbaghâne-i Atîk mahallesinden Nâib Yakub Efendi ibn-i Ali(mühür)

El Müzekkî

Soğuk Pınar-ı Müslim mahallesinden Yuvarlak-zâde Hacı Ahmed Efendi ibn-i İbrahim Efendi (mühür)

Sayfa 59/5

Mûcebince verâsetlerine bâ'de'l-makâm meblâğ-ı mezbûr üç bin altı yüz dokuz guruş ve arşun-ı mezbûrun edâ ve teslîm müvekkil-i muhâsebeci-yi mûmâileyhe izâfetle vekîl-i mezbûr Nâfiz Efendi'ye kıbel-i şer'den tenbîh şod.

Fî 28 Minhü

Nâib (imza)

Sayfa 60/1

Tokad Sancağı mahâllatından Çây-ı Müslim mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden tekâüdünden Yüzbaşı Hacı İbrahim Efendi ibn-i Şerif Ağa'nın vârisi olduğunu iddi'â iden mahalle-i merkûmeden Kul-zâde Hacı Bekir Efendi ibn-i Abdullah bin Şerif Ağa meclis-i şer'i şerîf-i enverde zikr-i âti meblâğa bi'l-memûre vâzî'ü'l-yed olan sancağ-ı mezkûr mâl muhâsebeci vekîli rif'atlı Edhem Efendi tarafından vekâletine mürsel Nâfiz Efendi muvâcehesinde mûrisim müteveffâ-ı mûmâileyh Hacı İbrahim Efendi'nin Tokad mâl sandığında müterâkim bin iki yüz kırk tokuz buçuk guruş alacak hakkı olub meblâğ-ı mezbûru kable'l- ahz ve'l-istifâ vefât itmekle verâseti zevce-i menkûha-yı metrûkesi Hayriyye bint-i diğêr Hacı İbrahim ile li-ebeveyn er-karındaş oğlu olmamla bana münhasıra olub benimle zevce-i mezbûre Hayriyye'den başka vâris ve terekesine müstehak âhırı olmağla suâl olunub meblâğ-ı mezkûr bin iki yüz kırk

dokuz guruşun benim hisse-i îrsiyem olan dokuz yüz otuz yedi guruş beş parayı bana edâ ve teslîm müvekkil-i muhâsebeci-i mûmâileyh izâfetle vekîl-i mezbûr

Sayfa 60/2

Müddeî-i mezbûr verâset müddeâsıyla beyâna lede'l-havâle ol bâbda şâhidleri her biri Akdeğirmen-i Müslim mahallesinden Sıtkı Efendi-zâde Osman Efendi ibn-i Selim Efendi ve Kürd Hasan-zâde Hacı Ömer Ağa ibn-i Hacı Ahmed Ağa olub bunlardan başka şâhidleri olmadığını ifâde ider.

Sayfa 60/3

Her biri Akdeğirmen Mahallesinden Sıtkı Efendi-zâde Osman Efendi ibn-i Selim Efendi ile Kürd Hasan-zâde Hacı Ömer Ağa ibn-i Hacı Ahmed Ağalar'ın li-ecl-i'ş-şehâde ifâdesidir. Bundan akdem vefât iden Yüzbaşı Hacı İbrahim Ağa ibn-i Şerif Ağa'nın verâset-i Çay-ı Müslim mahallesinde sâkin zevcesi Hatice bint-i Hacı İbrahim ile li-ebeveyn er-karındaşı oğlu Hacı Bekir Efendi ibn-i Abdullah Efendi'ye münhasıra olub bunlardan başka vârisi ve terekesine müstehak aheri olmadığını şâhidiz ve şehâdet dahi ideriz.

Fî 25 Minhü

Vekîl-i El-Müddeî-i Aleyh (mühür), El-Müddeî (mühür), Şâhid-i Mezbûr (mühür), Şâhid-i Mezbûr (mühür)

Sayfa 60/4

Şâhidan-ı merkûman mensûb oldukları mahalleleri imam ve muhtâratından evvelâ bâ-varaka-ı mestûre sırran tezkiye olunub adl ve makbûlü'ş-şehâde oldukları ihbâr ve iş'âr oluduktan sonra zîrde isimleri muharrer kesândan dahi bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idüklerini ihbâr ve iş'âr iderler.

Fî 25 Minhü

El-Müzekkî

Mahalle-i mezbûrdan Yuvarlak-zâde el-Hâc Ahmed Efendi ibn-i İbrahim Efendi (mühür)

Soğukpınar-ı Müslim mahallesinden Yağcı-zâde Mehmed Bey ibn-i Salih Bey (imzâ)

Sayfa 60/5

Mûcebince verâsetlerine ba‘de‘l-makâm meblâğ-ı mezbûr bin iki yüz kırk dokuz buçuk guruşu vârisân-ı mezbûrana edâ ve teslîm müvekkil-i muhâsebeci-i mûmâileyhe vekîl-i mezbûr Nâfiz Efendi‘ye kıbel-i şer‘den tenbîh şod.

Fî 25 Minhü

Nâib (imza)

Sayfa 60/6

Zamanımda tutulan zabt-ı da‘vâ ber-vech-i bâlâ altmış sahifeden ibâret olmağla tasdîk kılındı.

Fî 29 Cemaziye‘l-âhire Sene 1323

Nâib-i Livâ-yı Tokad (mühür)

Sayfa 61/1

Soğuk Pınar-ı Zimmî Mahallesi ahâlisinden sâhibü‘l-hayrât ve‘l-hasenât İmamoğlu Osman Ağa ibn-i Ahmed bin Molla Salih m. Zikr-i âti li-eclit-tescîl ve‘t-teslîm mütevellî nasb ve tâ‘yin idildiği Acemşir mahallesi ahâlisinden Turşu-zâde Hacı Mustafa Efendi ibn-i Mustafa mahzarında ikrâr-ı sahîh-i şer‘î ve i‘tirâf sarîh-i mer‘î idüb vakf-ı atî‘l-beyânın sudûruna değin yedimde îrsen mülk ve makam olub mârr‘ül beyân Soğuk Pınar-ı Zimmî mahallesinde vâki‘ bir taraftan Meşinci oğlu İbrahim Ağa ibn-i Hüseyin ve bir taraftan Mutyâb Salih Ağa ibn-i Abdullah veresesi ve bir taraftan Çadircı-zâde Halil Efendi ibn-i Salih hâne ve bağçeleri ve taraf-ı rabî-i tarîk-i âmm ile mahdûd tahtanî bir oda ve bir kiler ve bir havlı ve bir su kuyusu vesâireyi hâvi ve iki taht mikdarı bağçeyi muhtevî bir bâb menzilimi cemî‘ tevâbi‘ ve levâhıkıyla vakf-ı sahîh-i müebbed ve habs-i sarîh-i muhalled ile vakf ve habs idüb şöyle şart ve ta‘yîn eyledim ki eyledim ki menzil-i manzûr-ı seniyyesinde yed-i mütevellî ile icâr olunub hâsıl olan rub‘-ı gallesinden bâ‘de‘l-rakabe üç rub‘ Tekkeçiler Cami‘i-Şerîfi‘nde ahşam ve yatsı ve sabah müezzini olan zevâta virile ve bir rub‘ ile dahi şem-i asel iştirâ olunub câmi‘-i şerîf-i mezkûrda ik‘âd oluna ve mürûr-ı eyyâm ve kürûr-ı şühûr ve a‘vâm ile vakfa fütûr ve gallâtına kusûr terettüb idüb şerâit-i mezkûreye ri‘âyet mütâ‘azzira olursa galle-i merkûme mutlaka fukarâ-yı Müslimîne sarf oluna ve vakf-ı mezbûre câmi‘-i şerîf-i mezkûrda her kim müezzin olursa mütevellî olub şürût-ı mezkûreyi icrâ ide deyü menzil-i mahdûd-ı mezkûru fâriğan ani‘ş-şevâgil mütevellî-i

mezbûra teslîm olduğu sâir mütevelliyân-ı evkâf gibi berheten mine'l-zaman tasrif eyledi dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î

Fî 3 Recebi'l-ferd Sene 323

El-Mütevelli (mühür), El-Vâkîf (mühür)

Sayfa 61/2

Vâkîf-ı mezbûr kelâmını semt-i âhara sarf olub vakf-ı akâr İmâm-ı A'zâm ve İmâm-ı efhâm Ebu Hanife el-Kûfi hazretleri katında menzile-i âriyetde olmağla rücû'-ı meşrû' olmağla menzil-i mezkûru ke'l-evvel mülke istirdâd iderim dedikde mütevelli-i mezbûr dahi eğerçi inde'l İmâm-ı A'zam hâl bast ve tafsîl olunan minvâl üzere idüğü cây-ı eşkâl değildir lâkin ârif-i samedânî Ebu Yusuf eş-şehîr bi'l-imâmi's-sânî vâkîf mücerred vakaftü dimekle İmâm-ı Rabbânî Muhammed b. Hasan eş-Şeybânî indinde teslîm ile'l-mütevellî ve te'yîd zikriyle vakf-ı lazım olur deyü redd ve teslîmden imtinâ' deyü vechle husûmet ve nizâ' idüb her biri mübtegâsınca fasl ve hasma tâlibân olduklarında tarafeynin olmasına nazar ve mubtil-i hayr olmakdan hazer olunarak âlimen bi'l-hilâfi'l-cârî beyne'l-eimmeti'l-eslâf vakf-ı mezbûrun sıhhat ve lüzûmuna hükm şod.

Fî 3 Recebi'l-ferd Sene 323

Nâib (imza)

Sayfa 61/3

Abdal tâifesinden ve Göçer Oba gürûhundan olub Tokad civârında hayme-nişin zâtı ta'rîfi şer'î ile mu'arrefe Ali Rıza ibn-i Mustafa m. Tâife ve gürûh-ı merkûmeden olub kezâlik mahal-i merkumda hayme-nişin ve zâtı ta'rîfi şer'î ile mu'arrefe olan Akgül bint-i Hüseyin muvâcehesinde mezbûre Akgül bin beş yüz guruş mehrini tesmiye ile zevce-i menkûha-ı medhûlüm-bihâm olub lâkin mezbûre Akgül benim izin ve icâzetim olmaksızın kendüsüne ecnebi olan Acem Devleti teb'asından ve tâife ve gürûh-ı merkûmeden Osman nâm kimesnenin nezdine gidüb bana itâ'at ve inkiyâd ve hukûk-ı zevciyete mürâatdan ibâ ve imtinâ' itmekle suâl olunub bana itâ'at ve inkiyâd ve hukûk-ı zevciyete mürâatdan itmek üzere zevcem mezbûreye tenbîh olunmak matlûbundur deyü da'vâ itdikde mezbûre dahi cevâbında müdde-i mezbûr Ali Rıza'nın ol mikdar guruş mehrini tesmîye ile zevce-i medhûlun bihâsı olduğunu tâi'aten ikrâr ve i'tirâf idüb lâkin zevcim mezbûr Ali Rıza mehr-i mu'accelim olan yedi yüz elli guruşu bana edâ ve

teslîm itmediğinden ben dahi zevcim mezbûra itâ'ât ve inkiyâd ve hukûk-ı zevciyete mürâat itmeyen der. Mezbûr Ali Rıza dahi mehr-i mu'accel olan meblâğ-ı mezbûru mezbûreye edâ ve teslîm ideceğini ifâde ider.

Fî 31 Şa'bân Sene 323

El-Müddeî-i Aleyh (mühür), El-Müddeî (mühür)

Mezbûranın zâtını ta'rîf ideriz.

Abdal Hacı oğlu (mühür)

Ser....? Derviş İbrahim (mühür)

Sayfa 62/1

Medine-i Sivas mahâllatından Pulur mahallesi ahâlisinden İnce Ali oğlu Halil bin İbrahim m. Zikr-i âti bir re's merkeb vâzı'ü'l-yed olan Medine-i Tokad mahâllatından Kaya Çılkın mahallesinden ve Kars muhâcirlerinden Reşid oğlu İsmail bin-ül-mezbûr Reşid muvâcehesinde merkûm İsmail yedinde olub ma'rifet-i şer'le mu'âyene olunan kulakları yatık tahminen on dört yaşında bir re's yüz merkebi târîhden beş sene mukaddem yedimde bulunan bir re's merkeble Tokad'da ismini bilemediğim bir nalbantdan bir lira usta alınarak merkeb-i mevsûf-ı mezkûru mübâdele idüb ol-vechle merkeb-i mevsûf-ı mezkûru yedimde şirâ-ı mâlîm iken bundan bir ay mukaddem merkeb-i mevsûf-ı mezkûru Tokad civârında zâyi' itmişdim el-hâletü hâzihi ben merkeb-i mevsûf-ı mezkûru merkûm İsmail yedinde bulmamla bi'l-istikhâk hâlâ tâleb iderim deyü da'vâ itdikde merkûm İsmail dahi cevâbında merkeb-i mevsûf-ı mezkûru târîhden bir mah mukaddem Artukâbâd nâhiyesine tabî' Bolos karyesi civârında ismini bilemediğim bir kimseden otuz guruş semen-i medfû' ve makbûz mukâbilinde iştirâ itmeyen ol-vechle merkeb-i mevsûf-ı mezkûr şirâen benim mâlîmdir binâenaleyh bi-hakk vaz'-ı yed iderim müddeî-i merkûmun ber-vech-i muharrer müddeâsını küllîyen inkâr ider.

Fî 6 Receb Sene 323

El-Müddeî-i Aleyh (mühür)

El-Müddeî (mühür)

Sayfa 62/2

Müddeî-i merkûm da'vâsına isbât idemeyüb ve tarafına dahi sulha rağbet ve tâleb olmalarıyla ol-vechle meyâneleri ıslâh olunarak da'vâya hitâm verilmiş.

Fî 7 Minhü

Nâib (imza)

Sayfa 62/3

Horuc mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Ahışalı Hadice bint-i Cihan Hasan ibn-i Abdülhalim'in zâhirde zevc-i metrûku Osman bin Ömer'den gayr-ı vâris-i ma'rûf ve ma'rûfesi olmayub kâffe-i terekesinin nısf-ı zevc-i mezbûra mevrûs ve nısf-ı diğeri dahi cânib-i beytûlmala âid ve râci' lede'ş-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkık olduktan sonra müteveffâ-ı mezbûrenin ber-vech-i âti vâsi muhtârı olduğunu iddi'â iden Çay-ı Müslim Mahallesinden Cellâd oğlu Hacı Ahmed bin Mahmud m. Müteveffâ-ı mezbûrenin terekesine bi'l-verâse vâzı'ü'l-yed olan Hoca Ahmed mahallesinden zevc-i mezbûr Osman mahzarında beytûlmal memur vekîli Edhem Efendi tarafından mürsel hazîne vekîli Fâik Efendi hâzır olduğu halde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb müteveffâ-ı mezbûre Hadice bint-i Cihan Hasan bin Abdullah hayâtında vefatından iki ay mukaddem bi-emrillâhi te'âlâ vefât eyledikde cemî' terekem zimem-i nâsda olan hukukum ahz ü kabz olunub düyûn-ı müsbetem zuhur ider ise bâ'de'l-edâ bâki kalan terekemin sülüsü ifrâz ve sülüs-ı mezkûrdan evvelâ sünnet-i seniyye üzerinde levâzım-ı techîz ve tekfini nüzûrât-ı sâirem edâ oluna ve yine sülüs-ı mezkûrdan menkabet-i velâdet-i hazret-i nebevî kırâ'at oluna ve sülüs-i mezkûrdan birine fazla kalur ise hâdimesi Fatıma bint-i Mehmed'e virile deyü vasiyet ve tenfiz-i vesâyâ-ı mezkûresine huzûr-ı müsliminde beni vasî-i muhtâr nasb ü tâ'yin eylediğinde ben dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezkûreyi muvâcehesinde bâ'de'l-kabûl musırraten alâ-îsâihâ vefât itmekle suâl olunub zevcesi müteveffâ-ı mezbûrenin terekesinin sülüsünü tenfiz-i vesâyâsı için bana teslîme zevc-i mezbûr Osman kibel-i şer'den tenbîh olunmak bi'l-vesâyâ muradımdır dedikde zevc-i mezbûr Osman dahi cevâbında zevcesi müteveffâ-ı mezbûrenin terekesine ber-vech-i muharrer vaz'-ı yedini ikrâr mâ'adâ müddeî-i mezbûrun ber-minvâl-i muharrer müddeâsını hâzır-ı vekîl-i mûmâileyhle ma'an inkâr iderler.

Fî 7 Receb Sene 323

El-Vekîl (imza)

El-Müddeî-i Aleyh (imza)

El-Vâsi (mühür)

Sayfa 62/4

Müddeî-i vasî-i mezbûr Hacı Ahmed Ağa ber-vech-i muharrer müddeâsıyla beyâna lede'l-havâle ol-bâbda şâhidleri an'asıl Sivas'ın Kayseri Kapusu mahallesinden ve elyevm Tokad'ın Çay-ı Müslim mahallesinden talebe-i ulûmdan ve Bâğ-zâde Mustafa Efendi ibn-i Yusuf ve Soğuk Pınar-ı Müslim mahallesinden İmamoğlu Mahmud bin Halil ve Mülâzım Tahir Efendi ve Berber Mahmud idüğünü ve bunlardan başka şâhidleri olmadığını ifâde eylediler.

Fî 7 Receb Sene 323

El-Vâsi (mühür)

Sayfa 62/5

Şuhûd-ı merkûmeden Mahmud bin Halil ber-nehc-i şer'î şehâdet idemeyüb mûmâileyh Mustafa Efendi ber minvâl-i muharrer şehâdet itmekle diğer şâhidlerin taşrada bulduklarından üç ay sonra ifâde eyleyeceğini söylemekle ta'lik şod.

Fî 7 Minhü

Sayfa 64/1

Zile kazâsı mahallâtından Minâre mahallesi ahâlisinden Nefes oğlu Musa bin Hacı Ali m. Zikr-i âti bir re's esb elyevm vâzı'ü'l-yed olan Medine-i Tokad'ın Ka'be Mescid'i mahallesi mütemekkinlerinden ve teba'a-i Devlet-i Aliyye'nin Ermeni milletinden Zador oğlu Agob veled-i Ohan veled-i Agob muvâcehesinde merkûm Agob yedinde ma'rifet-i şer'le mu'âyene olunan arkası düşük ve arka ayakları dolaşık tahminen on yaşında bir re's kır esb târîhden üç sene mukaddem mezkûr Zile kazâsı ahâlisinden Katırcı Arab oğlu Hasan nâm kimseden iki yüz otuz guruş semen-i medfû' ve makbûz mukâbilinde iştirâ idüb ol-vechle esb-i mevsûf-ı mezkûr yedimde şirâ-ı mâlim iken bundan bir buçuk sene mukaddem Kazâbâd nâhiyesine tâbi' Yeniköy karyesi civarında zâyî itmişdim el-hâletü hâzihi esb-i mezkûru merkûm Agob yedinde bulmamla bi'l-istihkâk hâlâ tâleb iderim deyü da'vâ itdikde merkûm Agob dahi cevâbında esb-i mevsûf-ı mezkûra vaz'-ı yedini ikrâr iken esb-i mevsûf-ı mezkûru

târîhden iki mâh mukaddem mütevakkid Tokad mütemekkinlerinden ve teba‘a-i Devlet-i Aliyye’nin millet-i merkûmundan Leğenci oğlu Ohannes’den üç yüz yetmiş beş guruş semen-i medfû‘ ve makbûz mukâbilinde iştirâ idüb ol-vechle bi-hakk vaz‘-ı yed iderim deyü müddeî-i merkûmun ber-vech-i muharrer müddeâsını küllîyen inkâr ider.

Fî 8 Receb Sene 323

El-Müddeî-i Aleyh (imza), El-Müddeî (mühür)

Sayfa 64/2

Müddeî-i merkûm Musa ber-vech-i muharrer müddeâsıyla beyâna bâ‘de‘l-havâle ol-bâbda şâhidan-ı mezkûr Zile’nin Minâre mahallesinden Murad oğlu Mustafa Çavuş ve Çeltikli oğlu Süleyman ve Murâd oğlu Hüseyin Efendi ve Katırcı makulesinden Topçu oğlu İbrahim ve Halil Efendi daha pek çok şâhidleri olub bir hafta sonra yani mâh-ı hâl-i Arabi’nin on beşinci Perşembe günü şâhidlerini ikâme ideceğini ve yevm-i mezkûrda tarafeyn hâzır bulunacaklarını söylemekle muhâkemeleri yevm-i mezkûra ta‘lik şod.

Fî 8 Receb Sene 323

El-Müddeî-i Aleyh (imzâ), El-Müddeî (mühür)

Sayfa 64/3

Her biri mezkûr Zile’nin Minâre mahallesinden Murâd oğlu Mustafa Çavuş ibn-i Ahmed ve Çeltikli oğlu Seyid bin Mehmed’in li-ecli’s-şehâde ifâdeleridir. Ma‘rifet-i şer‘le mu‘ayene eylediğimiz arkası düşük ve arka ayakları dolaşık tahminen on bir yaşında bir re‘is kır esb işbu Nefes oğlu Musa bin Hacı Ali târîhden üç sene mukaddem mezkûr Zile kazâsı ahâlisinden Katırcı Arab oğlu Hüseyin nâm kimesneden iki yüz otuz guruş semen-i medfû‘ ve makbûz mukâbilinde iştirâ idüb ol-vechle esb-i mevsûf-ı mezkûr merkûm Musa’nın şirâ-ı mâlı olduğuna şâhidiz ve şehâdet dahi ideriz.

Fî 15 Receb Sene 323

El-Müddeî-i Aleyh (imzâ), El-Müddeî (imzâ), El-Şâhid (mühür), El-Şâhid (mühür)

Î‘lâm-ı tanzîm şod.

Tezkîyeye havâle şod.

Fî 21 Eylöl Sene 321

Sayfa 64/4

Ber-vech-i muharrer tezkîyeye bâ'de'l-havâle müddeî-i-aleyh merkûm Agob kelâma i'tirâzıyla şâhidan-ı merkûman şehâdetlerinde doğru bulunub ve mezkûr esbin dahi müddeî-i merkûmanın mâlı olduğuna bence kanâ'at hâsıl olub merkûmun mülküdür deyü ifâde ve beyân itmekle ber-mûceb-i ikrâr esb-i mezkûrun müddeî-i merkûma teslimine tenbîh şod.

Fî 21 Minhü

İfâdemi imzâ iderim. [Agob Dadurban] (imzâ)

Sayfa 65/1

Erba'a kazâsına tabî' Tazı karyesinde mütemekkin teba'a-i Devlet-i Aliyye'nin Rum milletinden Öküzcü oğlu İstavri veled-i Sava m. Zikr-i âti iki re's camus öküzüne bi'l-memûre vâzî'ü'l-yed olub kıbel-i şer'den dahi husûmeti re'y olunan Medine-i Tokad mâl muhâsebecisi vekîli Edhem Efendi tarafından vekâleten mürsel hazîne-i celîle vekîli Fâik Efendi muvâcehesinde müvekkîl-i muhâsebeci-i mûmâileyhden de olub ma'rifet-i şer'le mu'âyene olunan altı bir mikdâr beyaz ve kuyruğunun ucu kezâlık beyaz tahminen altı yaşında iki yüz elli guruş kıymetli ve siyah renkli bir ve yine altı ve kuyruğu beyaz tahminen üç buçuk yaşında sarıya mâil boğa ta'bîr olunur iki yüz guruş kıymetli diğere bir re's cem'an iki re's camus öküzlerinden her biri mâlımdan doğma yedimde netâc-ı mâlım iken bundan iki buçuk ay mukaddem mezkûr camus öküzlerimi mer'adan zâyi' itmişdim el-hâletü hâzihi camus-ı mevsûf-ı mezkûrları müvekkil-i muhâsebeci-i mûmâileyh yedinde bulmamla bi'l-istihkâk hâlâ tâleb iderim deyü da'vâ itdikde vekîl-i mûmâileyh Fâik Efendi dahi cevâbında müvekkil-i muhâsebeci-i mûmâileyhin camus-ı mevsûf-ı mezkûrlara bi'l-memûre vaz'-ı yedini ikrâr mâ'adâ müddeî-i merkûmun ber-vech-i muharrer netac-ı müddeâsını küllîyen inkâr ider.

Fî 15 Receb Sene 323

El-Vekîl (imzâ), El-Müddeî (mühür)

Sayfa 65/2

Komanat nâhiyesine tâbi‘ Omâla karyesi ahâlisinden İslam oğlu Osman bin İslam bin Abdullah ve Rencûy? karyesinden Güllü oğlu Salih bin İbrahim bin Abdullah’dan her birinin li-ecli’ş-şehâde ifâdesidir. Ma‘rifet-i şer‘le mu‘âyene olunan altı ve kuyruğu ucu beyaz tahminen altı yaşında siyah renkli bir ve yine altı ve kuyruğu ucu beyaz tahminen üç buçuk yaşında sarıya mâil diğer bir re’s ki cem‘an iki re’s camus öküzlere Erba’a’nın Tazı karyesinden işbu İstavri’nin yedinde mâlı olduğuna şâhidiz şehâdet dahi ideriz.

Fî 15 Receb Sene 323

Şâhid-i Mezbûr (mühür), Şâhid-i Mezbûr (mühür)

Sayfa 65/3

Şâhidân-ı merkûmân evvelâ bâ-varaka-ı mestûr sırran tezkiye olundukda adl ve makbûlü’ş-şehâde idükleri iş‘âr olunduktan sonra zırde isimleri muharrer kesândan dahi alenen lede‘t-tezkiye adl ve makbûlü’ş-şehâde idüklerini ihbâr ederler.

Fî 17 Receb Sene 323

El-Müzekkî

Karye-i mezkûrdan Kuyucu oğlu Bekir bin Salih

El-Müzekkî

Almus-ı Kebîr karyesinden İsâ oğlu Yusuf bin Davut

Sayfa 65/4

Müddeî-i merkûm İstavri istihzâren tahlîf olunmağın mücebince camus-ı mezkûrlardan keff-i yed ve müddeî-i merkûma teslîme müvekkil-i muhâsebeci-i mûmâileyhe izâfetle vekîl-i mûmâileyh Fâik Efendi’ye tenbîh şod.

Fî 17 Receb Sene 323

Nâib (imza)

İ‘lâm-ı tanzîm şod.

Sayfa 66/1

Nefs-i Turhal kasabasında Câmî'î Kebîr mahallesi ahâlisinden Cumuk oğlu Mustafa bin Mustafa m. Zikr-i âti bir re's karasığır öküzünü bi'l-memûre vaz'-ı yed olub kibel-i şer'den husûmeti re'y olunan Tokad Sancağı mâl muhâsebecisi vekîli rif'atlı Edhem Efendi tarafına vekâleten mürsel hazîne vekîli Fâik Efendi muvâcehesinde müvekkil-i muhâsebeci-i mûmâileyh yedinde olub ma'rifet-i şer'le mu'âyene olunan çanak boynuzlu kuyruğu siyah tahminen on yaşında bir re's karasığır öküzünü târihten bir buçuk sene mukaddem mezkûr Turhal'ın Koğa mahallesinden Kazâlî oğlu Ali nâm kimesneden üç yüz otuz guruş semen-i medfû' ve makbûz mukâbilinde iştirâ idüb ol-vechle şirâ-ı mâlım olmuşken bundan yirmi gün mukaddem Zile kazâsı civârında zâyî' itmişdim öküz-ü mevsûf-ı mezkûru el-hâletü hâzihi müvekkil-i muhâsebeci-i mûmâileyh yedinde bulmamla bi'l-istihkâk hâlâ tâleb iderim deyü da'vâ itdikte vekîl-i mûmâileyh Fâik Efendi dahi cevâbında öküz-i mevsûf-ı mezkûra müvekkil-i muhâsebeci-i mûmâileyhin bi'l-ihâne vaz'-ı yedini ikrâr mâ'adâ müddeî-i merkûmun ber-vech-i muharrer müddeâsını küllîyen inkâr ider.

Fî 15 Receb Sene 323

El-Vekîl (imzâ), El-Müddeî (mühür)

Sayfa 66/2

Mezkûr Turhal'ın Hamam mahallesinden Nalbant oğlu Yusuf bin Abdullah ve Odabaşı oğlu İbrahim bin Ali'nin li-ecli's-şehâde ifâdeleridir. İşbu ma'rifet-i şer'le mu'âyene eylediğimiz çanak boynuzlu kuyruğu siyah tahminen on yaşında bir re's karasığır öküzü işbu müddeî-i merkûm Mustafa'nın yedinde mâlı olduğuna şâhidiz ve şehâdet dahi ideriz.

Fî 15 Minhü

El-Vekîl (mühür), El-Müddeî (mühür), El-Şâhid (mühür), El-Şâhid (mühür)

Sayfa 66/3

Şâhidan-ı merkûmân mensûb oldukları mahalleleri imam ve muhtârâtından evvelâ bâ-varak-ı mestûre sırran tezkiye olub adl ve makbûlü's-şehâde oldukları ihbâr ve iş'âr olunduktan sonra zîrde isimleri muharrer kesândan dahi bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde olduklarını ihbâr ve iş'âr iderler.

Fî 17 Receb Sene 323

El Müzekkî

Mezkûr Turhal'ın Meydan mahallesinden Kâdıkıran oğlu Himmet bin Ahmed
(mühür)

El Müzekkî

Nefs-i Turhal'ın Câmî'i Kebîr mahallesinden Kürd oğlu Ali Efendi ibn-i Hasan
(mühür)

Sayfa 66/4

Müddeî-i merkûm Mustafa istihzâren tahlîf olunmağın mücebince öküz-i
mevsûf-ı mezkûrdan müddeî-i merkûma teslîme müvekkil-i muhâsebeci-i mûmâileyhe
izâfetle vekîl-i mûmâileyh Fâik Efendi'ye tenbîh şod.

Fî 17 Receb Sene 323

Nâib (imza)

Î'lâm-ı tanzîm şod.

Sayfa 66/5

Mekke-i mükerreme şerrefehüma'llâhü te'âlâ ile'l-yevmi'l-kiyâme ashâb-ı
kirâmdan Ebu Tâlib ibn-i Mehmed İhsan hazretlerinin türbesi mevcûd ve cennet
mu'allada medfun mâ'mur ve mevcûd olduğunu bi-avnillâhi te'âlâ ihbâr ideriz dedikleri

Fî 7 Şevvâl Sene 323

El-Müzekkî

Mekke-i Mükerreme ahâlisinden Tokad vekîl-i çerâği Seyyid Mehmed ibn-i
Mehmed (imzâ)

El-Müzekkî

Medine-i Turhal ahâlisinden Şeyh Taha ibn-i Ahmed Küşaf (imzâ)

Sayfa 67/1

Turhal kasabası mahallâtından Koğa mahallesi ahâlisinden İsâ oğlu Osman bin
Osman m. Zikr-i âti bir re's karasığır öküzünü bi'l-ihâne vâzı'ü'l-yed olub kibel-i
şer'den dahi husûmeti re'y olunan Tokad sancağı mâl muhâsebecisi vekîli rıf'atlı

Edhem Efendi tarafına vekâleten mürsel hazîne vekîli Fâik Efendi muvâcehesinde müvekkil-i muhâsebeci-i mûmâileyh yedinde olub ma‘rifet-i şer‘le mu‘âyene olunan çanak boynuzlu sağ tarafının elmacık kemiği noksân tahminen yedi yaşında konur renkli bir re‘ş karasığır öküzünü târîhden iki sene mukaddem mezkûr Turhal’ın Cami‘-i Kebîr mahallesinden Kürd oğlu Ali Efendi nâm kimesneden üç aded tam yüzlük mecidî altunu semen-i medfû‘ ve makbûz mukâbilinde iştirâ idüb ol-vechle öküz-1 mevsûf-1 mezkûr şirâ-1 mâl ve mülküm olmuşken bundan yirmi beş gün mukaddem Zile civârında zâyi‘ itmişdim el-hâletü hâzihi öküz-1 mevsûf-1 mezkûru müvekkil-i muhâsebeci-i mûmâileyh yedinde bulmamla bi‘l-istihkâk hâlâ tâleb iderim deyü da‘vâ itdikle vekîl-i mûmâileyh Fâik Efendi dahi cevâbında öküz-1 mevsûf-1 mezkûra bi‘l-memûre vaz‘-1 yedini ikrâr mâ‘adâ müddeî-i merkûmun ber-vech-i muharrer müddeâsını küllîyen inkâr ider.

Fî 17 Receb Sene 323

El-Vekîl (imza), El-Müddeî (mühür)

Sayfa 67/2

Mezkûr Turhal’ın Meydan mahallesinden Kâdıkıran oğlu Himmet bin Ahmed ve Cami‘-i Kebîr mahallesinden Cumuk oğlu Mustafa bin Mustafa’nın li-ecli’ş-şehâde ifâdeleridir. Ma‘rifet-i şer‘le mu‘âyene eylediğimiz çatak boynuzlu sağ tarafının elmacık kemiği noksân tahminen yedi yaşında konur renkli bir re‘ş karasığır öküzünü işbu müddeî İsâ oğlu Osman bin Osman mezkûr Cami‘-i Kebîr mahallesinden Kürd oğlu Ali Efendi nâm kimesneden iştirâ idüb ol-vechle öküz-1 mevsûf-1 mezkûr merkûm Osman’ın yedinde mâlî olduğuna şâhidiz ve şehâdet dahi ideriz.

Fî 17 Receb Sene 323

El-Müddeî(mühür), El-Şâhid(mühür), El-Şâhid(mühür)

Sayfa 67/3

Şâhidan-1 merkûman evvelâ bâ-varaka-1 mestûr sırran tezkiye olundukda adl ve makbûlü’ş-şehâde idükleri iş‘âr olunduktan sonra zîrde isimleri muharrer kesândan dahi alenen lede‘t-tezkiye adl ve makbûlü’ş-şehâde idüklerini ihbâr iderler.

Fî 19 Receb Sene 323

El-Müzekkî

Mahalle-i merkûmeden Muýtâb oğlu Halil Ağa ibn-i Halil

El-Müzekkî

Soğukpınar-ı Müslim mahallesinden Şedde oğlu Şerif Mehmed Ağa bin Mehmed

İ‘lâm-ı tanzîm şod.

Sayfa 67/4

Müddeî-i merkûm Osman istihzâren tahlîf olunmuş olmağın mücebince öküz-ı mevsûf-ı mezkûrdan keff-i yed ve müddeî-i merkûma teslîme müvekkil-i muhâsebeci-i mûmâileyh izâfetle vekîl-i mûmâileyh Fâik Efendi’ye tenbîh şod.

Fî 19 Receb Sene 323

Nâib(imza)

Sayfa 68/1

Tokad Sancağı nevâhisinden Selâmi nâhiyesine tâbi‘ Almus Kebîr karyesi ahâlisinden Kapucı oğlu Osman bin Salih m. Zikr-i âti bir re’s esb bi‘l-ihâne vâzı‘ü’l-yed olub kıbel-i şer‘den dahi husûmeti re‘y olunan sancağ-ı mezkûr mâl muhâsebecisi vekîli rıf‘atlü Edhem Efendi tarafına vekâleten mürsel hazîne vekîli Fâik Efendi muvâcehesinde müvekkil-i muhâsebeci-i mûmâileyh yedinde olub ma‘rifet-i şer ‘le mu‘âyene olunan gözlerinin ibikleri beyaz tahminen dokuz yaşında al renkli bir re’s iğdiç esb târihden iki sene mukaddem Medine-i Tokad mahallatından Mihmâd Hâcib-i Müslim mahallesi ahâlisinden İsâ oğlu Yusuf Ağa’dan yedimde mâlım bulunan üç yüz guruş kıymetli bir re’s kısırağla yirmi guruş usta virilerek mübâdele ve iştirâ idüb ol-vechle esb-i mevsûf-ı mezkûr yedimde malım olmuşken târihden on altı gün mukaddem Hâtem ahurundan zâyi‘ idüb el-hâletü hâzihi esb-i mevsûf-ı mezkûru müvekkil-i muhâsebeci-i mûmâileyh yedinde bulmamla bi‘l-istihkâk hâlâ tâleb iderim deyü da‘vâ itdikde vekîl-i mûmâileyh Fâik Efendi dahi cevâbında esb-i mevsûf-ı mezkûra müvekkil-i muhâsebeci-i mûmâileyhin bi‘l-memûre vaz‘-ı yedini ikrâr mâ‘adâ müddeî-i merkûmun ber-vech-i muharrer müddeâsını küllîyen inkâr ider.

El-Vekîl(imza), El-Müddeî(mühür)

Sayfa 68/2

Müddeî-i merkûm Osman ber-vech-i muharrer müddeâsıyla beyâna bâ‘de‘l-havâle ol-bâbda şâhidleri mezkûr Almus Kebîr karyesinden Çavuş oğlu Bekir ve Yahya

oğlu Salih ve Yayvan oğlu Abdullah ve Samur oğlu Hasan ve erkes Mehmed olub bunlardan başka asla daha şâhidi olmadığını ve şehr-i hâlin on sekizinci Pazar günü ikâme ideceğini ifâde ve beyân itmekle muhâkemeleri yevm-i mezkûra ta'lık şod.

Fî 17 Minhü

El-Müddeî(mühür)

Sayfa 68/3

Her biri Almus-ı Kebîr karyesinden avuş oğlu Bekir bin Bekir ile Samsun oğlu Hasan bin Hasan'ın li-ecli'ş-şehâde ifâdesidir. Ma'rifet-i şer 'le mu'âyene olunan gözlerinin ibikleri beyaz tahminen dokuz yaşında al renkli bir re's iğdiş esbi işbu müddeî Kapucı oğlu Osman bin Salih târîhden iki sene mukaddem İsâ oğlu Yusuf Ağa'dan bir re's kısrak ile yirmi guruş usta virerek iştirâ idüb ol-vechle mezkûr al iğdiş esb merkûm Osman'ın şirâ-ı mâlı olduğuna şâhidiz ve şehâdet dahi ideriz.

Fî 19 Minhü

El-Vekîl(mühür), El-Müddeî(mühür), El-Şâhid(mühür), El-Şâhid(mühür)

İ'lâm-ı tanzîm şod.

Sayfa 68/4

Şâhidân-ı mezbûrân evvelâ bâ-varaka-ı mestûr sırran tezkiye olundukda adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri iş'âr olunduktan sonra zîrde isimleri muharrer kesândan dahi alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idüklerini ihbâr iderler.

Fî 19 Receb Sene 323

El-Müzekkî

Almus karyesinden İsâ oğlu Yusuf ibn-i Davud (mühür)

El-Müzekkî

Almus Kebîr nâhiyesi Muallim İsmail Naci Efendi ibn-i Tahir (mühür)

Sayfa 68/5

Müddeî-i merkûm Osman istihzâran tahlîf olunmağın mücebince esb-i mevsûf-ı mezkûrdan keff-i yed ve müddeî-i merkûm Osman'a teslîme müvekkil-i muhâsebeci-i mûmâileyhe izâfetle vekîl-i mûmâileyh Fâik Efendi'ye tenbîh şod.

Nâib(imza)

Sayfa 69/1

Hoca Ahmed mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Yüzbaşı Hacı Ali Efendi kerîmesi Fitnat bint'ül-mezbûr Hacı Ali Efendi ibn-i Abdullah'ın ber-vech-i âti vâris ve li-ebeveyn er-karındaşı olduğunu iddi'â eden mahalle-i merkurda sâkin Ahmed Nuri Efendi ibnü'l-mezbûr Hacı Ali m. Müteveffâ-ı mezbûrenin terâküm ma'âşına bi'l-emâne vâzı'ü'l-yed kıbel-i şer'den dahi husûmeti re'y olunan Tokad Sancağı mâl muhâsebecisi vekîli Edhem Efendi tarafından vekâleten mürsel Muhâsebe Kâlemi ketebesinden masraf kâtibi Refik Nafiz Efendi ibn-i Mustafa Efendi muvâcehesinde mûrisim müteveffâ-ı mezbûre Fitnat'ın şehr-i tahsis buyrulan ma'âşından terâküm altı yüz seksen iki buçuk guruş istihkâkı olub kable'l-ahz ve'l-istîfâ vefât itmekle verâseti vâlidesi Hanife bint-i Mustafa ile li-ebeveyn er-karındaşı olmamla bana münhasıra meblâğ-ı mezkûr benimle vâlidesi mezbûre Hanife'ye mevrûs olmağla meblâğ-ı mezkûr altı yüz seksen iki buçuk guruşu benimle vâlidesi mezbûreye edâ ve teslîme müvekkil-i muhâsebeci-i mûmâileyhe izâfetle vekîl-i mûmâileyh Nafiz Efendi'ye kıbel-i şer'den tenbîh olunmak matlûbumdur deyü bi'l-verâse da'vâ itdikde vekîl-i mûmâileyh Nafiz Efendi dahi cevâbında meblâğ-ı mezkûru müvekkil-i muhâsebeci-i mûmâileyhin bi'l-emâne vaz'-ı yedini ikrâr mâ'adâ müddei-i mezbûrun ber-vech-i muharrer verâset-i müddeâsını küllîyen inkâr ider.

El-Vekîl(mühür), El-Müddeî(mühür)

Sayfa 69/2

Hoca Ahmed mahallesinden Elmacı-zâde Hacı Mustafa Efendi ibn-i Osman bin Abdullah ve Tatar Hacı mahallesinden mahallesinden Hamsici oğlu Salih Ağa ibn-i Ömer bin Mehmed'den her birinin li-ecli'ş-şehâde ifâdeleridir. Hoca Ahmed mahallesinden iken bundan akdem vefât iden Yüzbaşı Hacı Ali Efendi kerîmesi Fitnat bint-i Hacı Ali Efendi ibn-i Abdullah'ın verâseti vâlidesi Hanife bint-i Mustafa ile li-ebeveyn er-karındaşı Ahmed Nuri Efendi'ye münhasıra olub bunlardan mâ'adâ vârisi ve terekesine müstehak âhırî olduğu bizim ma'lûmumuz değildir biz bu husûsa bu vech üzere şâhidiz şehâdet dahi ideriz dedikleri

Fî 19 Receb Sene 323

Şâhid-i Mezbûr(mühür), Şâhid-i Mezbûr(mühür)

Sayfa 69/3

Şâhidân-ı mezbûran evvelâ bâ-varak-ı mestûr sırran tezkiye olundukda adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri iş'âr olunduktan sonra zîrde isimleri muharrer kesândan dahi alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idüklerini ihbâr iderler.

Fî 21 Receb Sene 323

El-Müzekkî

Necip mahallesinden Arapgirli oğlu Bekir Ağa ibn-i Mehmed(mühür)

El-Müzekkî

Soğuk Pınar-ı Müslim mahallesinden Yuvarlak-zâde Hacı Ahmed Efendi ibn-i İbrahim(mühür)

İ'lâm-ı tanzîm şod.

Sayfa 69/4

Mûcebince müdde-i mezbûr Ahmed Nuri ile ümm-i mezbûre Hanife verâsetlerine bâ'de'l-hükm meblâğ-ı mezkûr altı yüz seksen iki buçuk guruş mezbûr Ahmed Nuri ile ümm-i mezbûre Hanife hatun hasbel-verâse beynlerinde iktisâm itmek üzere edâ ve teslîme muhâsebeci-i mûmâileyhe izâfetle vekîl-i mûmâileyh Nafiz Efendi'ye tenbîh şod.

Fî 21 Receb Sene 323

Nâib(imza)

Sayfa 70/1

Medine-i Tokad'ın Halid mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem fevt olan teba'a-i Devlet-i Aliyye'nin Musevi milletinden Hekim oğlu Yoel veled-i Yasef'in verâset-i zevce-i metrûkesi Senyore bint-i Haim ile sulb-i kebîr oğlu İshehar ve sulb-i sagîr oğlu Yasef ve sülbiye-i kebîre kızı Dina ve sülbiye-i sagîre kızı Ester'e münhasıra bi'l-ihbâr lede'ş-şer'î'l-enver zâhir ve nümâyân olunduktan sonra verese-i merkûmeden olub mahalle-i mezkûrede sâkin ve zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe zevce-i mezbûre Senyore tarafına zikr-i âti husûsda tâleb ve da'vâ ve muhâkeme ve muhâsama ve ahz ü

kabz ve bunlar mütevakıf olduğu umûrun küllîsine vekîl-i müeccel-i şer'î Hacı Kerîm-zâde Mehmed Efendi. Müteveffâ-yı merkûmun terekesine bi'l-memûre vâzî'u'l-yed olub kıbel-i şer'den dahi husûmeti re'y olunan eytâm müdürî Hacı Ahmed Efendi muvâcehesinde müvekkilem merkûme Senyore'nin zevc-i müteveffâ-yı merkûm Yoel'in hayâtında ve zimmetinde mütekarrir ma'kûdün-aleyh lirâ-yı osmani yüz guruş hesabıyla on üç bin guruş mehr-i müeccel hakkı olub hatta zevc-i müteveffâ-yı merkûm Yoel hâl-i hayât ve kemâl-i akl ve sıhhatinde mehr-i müeccel-i mezkûr on üç bin guruş zimmetinde müvekkilem merkûmeye sahîlhan vâcibü'l-edâ deyni olduğunu mazhar-ı şuhûdda ikrâr dahi idüb kable'l-edâ vefât itmekle meblâğ-ı merkûm on üç bin guruş vâsi-i mûmâileyhe bi'l-memûre vâzî'u'l-yed olduğu zevc-i müteveffâ-yı merkûmun terekesinden bi'l-vekâle tâleb iderim deyü da'vâ itdikde vâsi-i mûmâileyh Hacı Ahmed Efendi dahi cevâbında müteveffâ-yı merkûmun terekesine bi'l-memûre vaz'-ı yedini ve müdde-i merkûme Senyore müteveffâ-yı merkûm Yoel'in zevce-i menkûha-yı metrûkesi olduğunu ikrâr ve i'tirâf idüb lâkin mâ'adâ mehr-i müeccel müddeâsını küllîyen inkâr ider.

Fî 19 Receb Sene 323

El-Vâsi-i Mûmâileyh(mühür), El-Vekîl(imza)

Sayfa 70/2

Müdde-i mezbûre mehr-i müeccel-i mezkûr müddeâsıyla beyâna lede'l-havâle ol-bâbda şâhidleri her biri Halid mahallesinden ve Musevi milletinden Hekim oğlu Yehiyel ve Hekim oğlu Eliezer ve Topal oğlu Abraham ve Mihail oğlu Abraham ve Eskici Sakka oğlu Abraham ve Barutcu oğlu Robin olub bunlardan başka asla şâhidleri olmadığını ifâde ider.

Fî 24 Minhü

El- Müdde-i Mûmâileyh(mühür), El-Vekîl(imza)

Sayfa 70/3

Her biri Halid mahallesinden ve Musevi milletinden Hekim oğlu Yehiyel veled-i Avram ile Topal oğlu nâm-ı diğeri Rafael oğlu Avram veled-i Rafael'den her birinin lilecli'ş-şehâde ifâdeleridir. Tokad'ın Halid mahallesinden teba'a-i Devlet-i Aliyye'nin Musevi milletinden müdde-i mezbûre Senyore bint-i Haim bundan yirmi beş sene mukaddem lirâ-yı yüz guruş hesabıyla on üç bin guruş mehr-i müeccel tesmiyesiyle

Hekim oğlu müteveffâ Yoel veled-i Yasef'e akd ve tezvîc idilerek mezbûre Senyore merkûm Yoel'in vefâtına değin zevce-i medhûlün-bihâsı olub meblâğ-ı mezkûr on üç bin guruş mehr-i müeccel olarak mezbûre Senyore'nin merkûm-ı müteveffâ Yoel zimmetinde alacak hakkı olduğuna ve millet-i Musevi'de bu gibi mehr-i tesmiye oluna gelmekde bulunduğuna ve meblâğ-ı mezkûr mezbûrenin mehr-i misiline müsâvi bulunduğuna şâhidiz ve şehâdet dahi ideriz.

Fî 25 Receb Sene 323

El-Müddeî-i Mûmâileyh(mühür), Vekîlü'l-müddeî(imza), Şâhid(mühür), Şâhid(imza)

Tezkiyeye havâle şod.

Fî 25 Minhü

Sayfa 70/4

Şâhidan-ı merkûman evvelâ bâ-varaka-ı mestûr sırran tezkiye olundukda makbûlü'ş-şehâde idükleri iş'âr olunduktan sonra zîrde isimleri muharrer kesândan dahi bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkiye makbûlü'ş-şehâde idüklerini ihbâr iderler.

Fî 26 Receb Sene 323

El-Müzekkî

Hekim oğlu Eliezer veled-i Eliat(imza)

El-Müzekkî

Yako veled-i Eliat(imza)

Î'lâm-ı tanzîm şod.

Sayfa 70/5

Müvekkile-i merkûme Senyore tahlîf olunmağın bâ'de'l isbât ve'l-half mûcebince mehr-i müeccel meblâğ-ı mezkûr yüz otuz aded tam yüzlük mecidî altunu müteveffâ-yı merkûmun terekesinden olmak üzere müvekkile-i merkûme Senyore için vekîl-i mezbûr Mehmed Efendi'ye edâ ve teslîme müdür-i mûmâileyh Hacı Ahmed Efendi'ye tenbîh şod.

Fî 26 Receb Sene 1323

Nâib

Sayfa 71/1

Medine-i Tokad mahallatından Beybağı Kebîr mahallesinde sâkin iken bin üç yüz beş senesi hilâlinde vefât iden Tavşanoğlu kızı Aişe bint-i İsmail bin Abdulla'ın verâset-i zevce-i metrûku Mustafa bin Hüseyin ile sadr-ı sagîr oğlu Abdullah ve sadriye-i sagîre kızı Rukiye'ye münhasıra ba'dehû ibn-i sagîr-i mezbûr Abdullah dahi vefât idüb verâseti li-ebeveyn kız karındaşı mezbûre Rukiye ile babası mezbûr Mustafa'ya münhasıra ba'dehû mezbûr Mustafa dahi vefât idüb verâseti sülbiye-i kebîre kızı mezbûre Rukiye ile li-ebeveyn er ve kız karındaşları Mehmed ve Şerife'ye münhasıra ba'dehû ah-ı lehümâ'l-mezbûr Mehmed dahi vefât idüb verâset-i zevce-i menkûha-yı metrûkesi Şerife bint-i İsmail ile sulb-i kebîr oğlu Feyzullah'a münhasıra olduğu bi'l-ihbâr lede'ş-şer'î'l-enver zâhir ve nümâyân olunduktan sonra verese-i merkûmeden olub mahalle-i merkûmede sâkin ve zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan uht-ı lehümâ'l-mezbûre Şerife bint-i Hüseyin tarafına zikr-i âti husûsda tâleb ve da'vâ ve muhâkeme ve muhâsama ve müdâfa'a ve ahz ü kabz ve bunlar mütevakıf olduğu umûrun küllisine vekîl-i müseccel-i şer'îsi sadr-ı kebîr oğlu Salih bin Osman m. Verese-i merkûmeden olub mahalle-i merkûmede sâkin ve zikr-i âti bir kıt'a bağçeye vaz'ıatü'l-yed olan mezbûre Rukiye'ye vekîl-i mezbûr Salih'in talebiyle ayru ayru günlerde gönderilen üç kıt'a varaka-ı da'vetiye ve bir kıt'a muhtıraya îcâbetle temerrüde bizzât gelmediği gibi tarafından bir vekîl-i şer'î dahi göndermediğinden müdde-i vekîl-i mezbûr Salih mütemerride-i merkûme tarafından bir vekîl-i musahhar tâ'yiniyle da'vânın gıyâben fasl ve rü'yet olunmasını tâleb ve iltimâs itmekle mütemerride-i merkûmenin hukûkunu muhâfaza ve muhâsamaya mûktedir olan Halil Efendi ibn-i Ahmed kıbel-i şer'den vekîl-i musahhar tâ'yin olunmağın vekîl-i musahhar-ı mezbûr Halil Efendi muvâcehesinde mezkûr Beybağı Kebîr mahallesinde vâki' bir taraftan Çıkrıkcıoğlu Mülâzım Süleyman Efendi ibn-i Osman'ın bağçesi yolu ve bir taraftan Tavşanoğlu kızı Şerife bint-i İsmail bağçesi ve bir taraftan Tavşanoğlu kızı Şerife bint-i İsmail bağçesi ve taraf-ı rabî-i tarîk-i âmm ile mahdûd eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi hâvî bir kıt'a bağçe müvekkilem mezbûrenin murisi müteveffât olan mezbûre Aişe'nin hayâtında ale'l-vefât yedinde müstakillen mâl ve mülkü iken bağçe-yi mahdûde-yi mezkûre de olan ber-mûceb-i münâsehat-i mezkûre müvekkilem mezbûre Şerife'nin hisse-i îrsiyesini bin üç yüz on altı senesinde Tokad'da nâibü'ş-şer'î olan fâziletli Abdülmecid Efendi huzûrunda olvakt mütemerride-i mezbûrenin sagîre bulunması hasebiyle kıbel-i şer'den mensûbe

vâsi-yi ammisi Mehmed bin Hüseyin'den da'vâ ve inkârına mukârin müddeâ olan tûlen on sekiz arzen on dört ki bi hesâb-ı terbî'î iki yüz elli iki arşın mahallî bi'l-beyyine isbât itdikden sonra bağçe-yi mahdûde-yi mezkûre lede'l-mesâha müvekkilem mezbûrenin ber-mûceb-i münâsehat-i mezkûre hisse-yi îrsiyesi olan tûlen on sekiz ve arzen on dört ki bi hesâb-ı terbî'î iki yüz elli iki arşın mahallî mâ'rifet-i şer'le tefrîk ve taksîm ve alâmât-ı fâsıla vaz'la tâ'yin ve tahdîd idilerek ol-vechle târîh-i mezkûrdan berü müfrez bağçe-yi mahdûde-yi mezkûre müvekkilem mezbûrenin mûris-i müteveffât olan mezbûre Aişe'den mevrûs mâlî olmuşken bu sırada müfrez bağçe-yi mahdûde-yi mezkûreye mütemerride-i mezbûre Rukiye fuzûlen müdâhale vaz'-ı yed ider olmağla suâl olunub müfrez bağçe-yi mahdûde-yi mezkûreden keff-i yed ve müvekkilem için bana teslîme mütemerride-i merkûmeye izâfetle vekîl-i musahhar-ı mezbûr Halil Efendi'ye kıbel-i şer'den tenbîh olunmak matlûbumdur deyü bi'l-vekâle da'vâ itdikde vekîl-i musahhar-ı mezbûr Halil Efendi dahi cevâbında vekîl-i mezbûr Salih'in ber-vech-i muharrer müddeâsını küllîyen inkâr ider.

Fî 22 Receb Sene 323

El-Vekîl-i Musahhar(mühür), El-Müddeî(mühür)

Sayfa 71/2

Müddeî-i vekîl Salih ber-vech-i muharrer müddeâsıyla beyâna lede'l-havâle ol-bâbda şâhidleri Beybağı mahallesinden Karslıoğlu Hasan ve Tavşanoğlu İsmail'in damadı Mehmed ve Perâkende mahallesinden Göçen Mahmud oğlu Mehmed ve Göçen Ali oğlu Mehmed Efendi ve Hacı Hasan Bölüğü mahallesinden Güzeloğlu Seyid olub bunlardan başka şâhidi olmadığını ifâde ider.

Fî 12 Şa'bân Sene 323

El-Vekîl-i Musahhar(mühür), El-Vekîl(mühür)

Sayfa 71/3

Vekîl-i mezbûr Hacı Salih ikâme-i şuhûddan izhâr-ı acz idüb tâlib-i tahlîf olduğuna bi'l-vekâle ifâde ve beyân ider.

Fî 25 Şa'bân Sene 323

El-Vekîl(mühür)

Sayfa 73/1

Medine-i Tokad'ın Halid mahallesinde mütemekkin teba'a-i Devlet-i Aliyye'nin Musevi milletinden Eliezer oğlu Eliezer veled-i Yasef veled-i Eliezer. Mezkûrede mütemekkin iken bundan akdem fevt olan teba'a-i Devlet-i Aliyye'nin millet-i merkûmesinden Hekim oğlu Yoel Mizrahi veled-i Yasef'in verâset-i zevce-i metrûkesi Senyore bint-i Haim ile sulb-i kebîr oğlu İshear ve sulb-i sagîre oğlu Yasef ve sülbiye-i kebîre kızı Dina ve sülbiye-i sagîre kızı Ester'e münhasıra olduğu bi'l-ihbâr lede's-şer'î'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra vereseden zevce-i mezbûre Senyore tarafından vekîl-i müseccel-i şer'îsi Hacı Kerim-zâde Mehmed Efendi hâzır olduğu hâlde müteveffâ-ı merkûmun terekesine bi'l-memûre vâzı'ü'l-yed olub kıbel-i şer'den dahi husûmeti re'y olunan hâlâ eytâm müdürü Hacı Ahmed Efendi ibn-i İbrahim muvâcehesinde müteveffâ-ı merkûm Yoel Mizrahi veled-i Yasef hayâtında bin üç yüz on bir senesi mâliyesi Eylûl'ü zarfında solu han dimekle misillü handaki odamda ve mahzar-ı şuhûdda hâlimden ve yedimden iktirâz ve kabz ve umûruna sarfla istihlâk eylediği beher adedi yüzer guraşa mu'âdil altmışaltı aded tam ve kırk beş cüz yüzlük mecdi altunu nakden ve sol zakkak da kâin mülkûn sahîh olan bir kıt'a dükkânın beher seneliğine altı aded tam yüzlük mecdi altunu mukâbilinde îcâreye verilerek iki senelik bedel-i îcârı olan on iki aded tam yüzlük mecdi altunu ve kahve şeker esmânından dahi bir aded tam yüzlük mecdi altunuyla cem'an yetmiş dokuz aded tam ve kırk beş cüz yüzlük mecdi altunundan müteveffâ-ı merkûmun sağlığında bana teslimâtı olan altı aded tam yüzlük mecdi altunu bâ'de'l-tenzîl mütebâkî yetmiş üç aded tam ve kırk beş cüz ve yüzlük mecdi altunu zimmetinde bana sahîhen deyni iken meblâğ-ı merkûme kable'l-edâ ve'l-ifâ vefât itmekle suâl olunub meblâğ-ı mütebâkî-i mezkûru müteveffâ-ı merkûmun terekesinden olmak üzere bana edâ ve teslim müdür-i mûmâileyh kıbel-şer'den tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da'vâ itdikde müdür-i mûmâileyh dahi cevâbında müteveffâ-ı merkûmun terekesine bi'l-memûre vaz'-ı yedini ikrâr mâ'adâ merkûmun ber-vech-i muharrer müddeâsını hâzır-ı vekîl-i mezbûr ile külliyen inkâr iderler.

Fî 25 Receb Sene 323

El-Hâzır(imza), El-Vâsi(mühür), El-Müddeî(mühür)

Sayfa 73/2

Müddeî-i merkûm Eliezer ber-vech-i muharrer müddeâsıyla beyâna lede‘l-havâle ol-bâbda şâhidleri Temürcü esnâfindan Kemâl oğlu Ahmed ve İsâ oğlu İbrahim ve Musevi milletinden Hekim oğlu Avram ve Hekim oğlu Timur ve Mihâil oğlu Nahman ve Karib oğlu Hüseyin olub bunlardan mâ‘adâ daha asla şâhidi olmadığını ve şehr-i halin yirmi dokuzuncu günü şâhidlerini ikâme ideceğini ifâde ve beyân itmekle muhâkemeleri yevm-i mezkûra ta‘lîk şod.

Fî 25 Receb Sene 323

El-Müddeî(mühür)

Sayfa 73/3

Muslihiddin mahallesinden Kemâl oğlu Ahmed bin Salih bin Süleyman’ın li-ecli’ş-şehâde ifâdesidir. Bundan on sene evvel Eliezer veled-i Osik’in mağazasına vardım ve orada Hekim oğlu müteveffât Yoel veled-i Yasef merkûm Eliezer’dan altmışaltı lira kırk beş gurus karz aldı geçen sene Ramazan’ın içinde dahi merkûm Eliezer merkûm Yoel’dan iki senelik on iki lira dükkân kirâsı tâleb itdi merkûm Yoel dahi sekiz on gün sonra vireceğini söyledi ben bu husûsa bu vech üzere şâhidim şehâdet dahi iderim.

5 Şa‘bân Sene 323

El-Hâzır(imza), Müdür-i Eytâm(mühür), El-Müddeî(mühür), Şâhidan-ı Mezbûr(mühür)

Sayfa 73/4

Emir Sa‘id karyesinden Karib oğlu Hüseyin bin Mustafa bin Mehmed’in li-ecli’ş-şehâde ifâdesidir. Bundan on sene evvel baba ve dedesinin ismini bilemediğim Eliezer’in mağazasına vardım orada kezâlik baba ve dedesinin ismini bilemediğim Yoel merkûm Eliezer’dan altmışaltı lira kırk beş gurus karz aldı geçen sene Ramazan ayında merkûm Yoel’in mağazasında alış viriş iderken merkûm Eliezer oraya gelüb Yoel’dan on iki lira iki senelik dükkân kirâsı tâleb itdi merkûm Yoel dahi birkaç gün sonra vireceğini söyledi ben bu husûsa bu vech üzere şâhidim şehâdet dahi iderim.

Fî 5 Şa‘bân Sene 323

El-Hâzır(imza), Müdîr-i Eytâm(mühür), El-Müddeî(mühür), Şâhid-i Merkûm(mühür)

Sayfa 74/1

Emir Sa'id karyesinden İsa oğlu İbrahim bin İsa bin İsa'nın li-ecli'ş-şehâde ifâdesidir. Bundan on sene evvel baba ve dedesinin ismini bilemediğim Eliezer'in mağazasına vardım orada kezâlik baba ve dedesinin ismini bilemediğim Yoel merkûm Eliezer'den altmışaltı lira kırk beş guruş karz aldığına şahidim şehâdet iderim.

Fi 5 Şa'bân Sene 323

El-Hâzır(imza), Müdîr-i Eytâm(mühür), El-Müddeî(mühür), Şâhid-i Merkûm(mühür)

Sayfa 75/1

Erba'a kazâsı nevâhisinden Taşabâd nâhiyesine tabî' Kiranpa karyesi ahâlisinden iken bundan akdem maktûlen vefât iden Tokmakoglu Hasan bin Abdullah'ın ber-vech-i âti vârisi ve sulb-i kebîr oğlu olduğunu iddi'â eden Osman bin'ül müteveffâ Hasan m. Nâhiye-i merkûmeye tabî' Tasna karyesi ahâlisinden Halil oğlu Osman bin Hüseyin muvâcehesinde mûrisim babam müteveffâ-ı mezbûr Hasan'ın hâl-i hayâtında merkûm Osman zimmetinde cihet-i karz-ı şer'îden seksen guruş alacak hakkı olub meblâğ-ı mezbûru kable'l-ahz ve'l-istifâ vefât itmekle verâsetini sulb-i kebîr oğlu olmamla bana ve gâ'ibü ani'l-beled sulb-i kebîr-i diğere oğlu Mustafa ve sulb-i sagîr oğlu Ali ve sülbiye-i kebîre kızı Havva ve sülbiye-i sagîre kızı Saliha'ya münhasıra olub benimle mezbûrûndan başka vâris ve terekesine müstehâk aheri olmamağla suâl olunub merkûm Osman zimmetinde olan seksen guruşdan benim hisse-i îrsiyem olan yirmi guruşu bana edâ ve ifâyâ merkûm Osman kibel-i şer'îden tenbîh olunmak murâdıdır deyü da'vâ itdikde merkûm Osman dahi cevâbında müteveffâ-ı merkûm Hasan cihet-i merkûmeden ol-mikdâr guruşu deyn olduğunu ikrâr mâ'adâ müddeî-i merkûmun ber-vech-i muharrer verâset müddeâsını küllîyen inkâr ider.

Fi 2 Şa'bân Sene 323

El-Müddeî-i Aleyh(mühür), El-Müddeî(mühür)

Sayfa 75/2

Her biri Tokad'da Ârâmsaz Nizâmiye Birinci Tâburu'nda Dördüncü Bölüğe efrâdından olup mezkûr Kiranpa karyesinden Köy Ağası oğlu Şükrü bin Mustafa ve mezkûr Tasna karyesinden Osman Keşoğlu Mehmed bin İbrahim'in li-ecli'ş-şehâde ifâdesidir. Bundan akdem maktûlen vefât iden Tokmak oğlu Hasan bin Abdullah'ın verâset-i sulb-i kebîr oğlu Osman ve diğêr sulb-i kebîr oğlu gâ'ibü ani'l-beled Mustafa ve diğêr sulb-i sagîr oğlu Ali ve sülbiye-i kebîre kızı Havva ve sülbiye-i sagîre kızı Saliha'ya münhasıra olup bunlardan mâ'adâ vâris ve terekesine müstehâk aheri olduğuna bizim ma'lûmumuz değıldir biz bu husûsa bu vech üzere şâhidiz ve şehâdet dahi ideriz.

Fî 2 Minhü

El-Müddeî-i Aleyh(mühür), El-Müddeî(mühür), El-Şâhid(mühür), El-Şâhid(mühür)

Sayfa 75/3

Müddeî-i aleyh merkûm Osman'dan şâhidân-ı merkûmânın şehâdetleri hakkında bir diyeceğı olup olmadığı lede's-suâl şâhidan-ı merkûman şehâdetlerinde doğru söyleyüb adl ve makbulü'ş-şehâde olduklarını ifâde ve dermeyân ider.

Fî 2 Şa'bân Sene 323

El-Müddeî-i Aleyh(mühür)

Sayfa 75/4

Mücebince müddei-i merkum Osman ile merkûmûn Mustafa ve Ali ve Havva ve Saliha'nın verâsetlerine bâ'de'l-hükm meblâğ-ı müddeâya mezkûr seksen guruşdan müddeî-i merkûm Osman'ın hisse-i îrsiyesi olan yirmi guruşu merkûm Osman'a edâ ve teslîme merkûm-ı diğêr Osman'a tenbîh şod.

Fî 2 Şa'bân Sene 1323

Nâib

Sayfa 76/1

Medine-i Tokad mahâllâtından Çay-ı Zimmî mahallesi ahâlisinden Kerveş oğlu Mehmed bin Ali m. Zikr-i âti bir re's esb vâziü'-l yed olan Mahmud Paşa mahallesi

ahâlisinden Hatîb-zâde Hasan Efendi ibn-i Hasan muvâcehesinde Soğukpınar-ı Zımmî mahallesinden Kerveş oğlu Hamdi bin Osman hâzır olduğu hâlde merkûm Hasan Efendi yedinde olub mâ‘rifet-i şer‘le mu‘âyene olunan yeli ve kuyruğu siyah tahminen on yaşında doru renkli bir re‘s esb seney-i mâliye Nisânı’nın birinci günü mahzar-ı şuhûdda üç yüz guruş mukâbilinde işbu hâzır-ı merkûm Hamdi’dan iştirâ idüb ol-vechle esb-i mezkûr târîh-i mezkûrdan berü yedimde şirâ-ı malım iken bundan altı gün mukaddem esb-i mezkûru hânemde zâyi‘ itmişdim el-hâletü hâzihi esb-i mezkûru merkûm Hasan Efendi yedinde bulmamla bi‘l-istihkâk hâlâ tâleb iderim deyü da‘vâ itdikde merkûm Hasan Efendi dahi cevâbında esb-i mezkûr merkûm Hamdi’nin yedinde mâlî iken esb-i mezkûru bundan yedi gün mukaddem işbu hâzır-ı merkûm Hamdi’dan üç yüz guruş semen-i medfû‘ ve makbûz mukâbilinde iştirâ itmemle ol-vechle esb-i mezkûr şirâ-ı benim mâlîmdir binâenaleyh bi-hakk vaz‘-ı yed iderim hatta esb-i mezkûr merkûm Hamdi’nin mâlî olmayub babası Osman’ın mâlî olduğu hâlde merkûm Osman’dan târîhden sekiz gün mukaddem mahzar-ı şuhûdda müddeî-i merkûm Mehmed satun aldığı beyân ve ifâde ve şimdi de reddolunub hâzır-ı merkûm Hamdi’nin mâlî olduğu hâlde hâzır-ı merkûmdan satun aldığı iddi‘â idüb işbu ifâdeleri dahi birbirine münâfi ve münâkız olmağla ber-vech-i muharrer iddi‘âsının rü‘yeti tâleb iderim deyü hâzır-ı merkûm Hamdi’nin tasdikiyle me‘an da‘vâ ve ehadühümâ âharın ber-vech-i muharrer müddeâlarını küllîyen inkâr iderler.

Fî 5 Şa‘bân Sene 323

El-Hâzır(mühür), El-Müddeî-i Aleyh(mühür), El-Müddeî(mühür)

Sayfa 76/2

Müddeî-i mezbûr Mehmed ber-vech-i muharrer müddeâsıyla beyâna lede‘l-havâle Süleyman Paşa oğlu Nuri Çavuş ve Cılız oğlu Osman ve Kazâabadlı oğlu Hacı Halil ve Karkanlı İsmail ve ve Kazâabadlı oğlu Ali ve Kalpak oğlu Hafız Ahmed idüğünü ve bunlardan mâ‘adâ asla şâhidi olmadığını ve elyevm ikâme ideceğini söyler.

Fî 6 Şa‘bân Sene 323

El-Müddeî(mühür)

Sayfa 76/3

Topçubağı mahallesinden Kalpak oğlu Ahmed bin Hüseyin bin Ali’nin li-ecli‘ş-şehâde ifâdesidir. Bundan bir hafta mukaddem mâ‘rifet-i şer‘le mu‘âyene eylediğimiz

işbu bir re's esbi işbu Hamdi Kervâş oğlu işbu Mehmed'e bey' eylediğimiz ve bedeli olmak üzere yüz doksan altı guruşu merkûm Mehmed'den aldığını merkûm Hamdi ikrâr eylediğine şâhidim şehâdet dahi iderim.

Fî 6 Şa'bân Sene 323

El-Hâzır(mühür), El-Müddeî-i Aleyh(mühür), El-Müddeî(mühür), Şâhid-i Merkûm(imzâ)

Sayfa 76/4

Topçubağı mahallesinden Kazâabadlı oğlu Hacı Halil ibn-i Hacı Halil ibn-i Abdullah'ın li-ecli'ş-şehâde ifâdesidir. Bundan on gün evvel işbu Hamdi ile Sivas'dan gelür iken mâ'rifet-i şer'le mu'âyene eylediğim işbu bir re's esbi üç yüz guruş semen mukâbilinde Kervâş oğlu işbu Mehmed'e bey' eylediğimiz ve semenine mukâbil iki yüz doksan altı guruş merkûm Mehmed'den aldığını merkûm Hamdi ikrâr eylediğine şâhidim şehâdet dahi iderim.

Fî 6 Şa'bân Sene 323

El-Hâzır(mühür), El-Müddeî-i Aley(mühür), El-Müddeî(mühür), Şâhid-i Merkûm(mühür)

Sayfa 76/5

Topçubağı mahallesinden Kazâabadlı oğlu Ali bin Halil bin Abdullah'ın li-ecli'ş-şehâde ifâdesidir. Mâ'rifet-i şer'le mu'âyene eylediğim işbu bir re's esb işbu Mehmed'in yedinde mâlı iken bundan altı ay mukaddem esb-i mezkûru merkûm Hamdi'den üç yüz otuz guruş mukâbilinde iştirâ eyledim târîh-i bey'den bir gün sonra bey'-i mezkûra nedâmet iderek esb-i mezkûru merkûma i'âde eylediğimden bir hafta sonra yine esb-i mezkûru merkûmdan satun almak üzere merkûm Hamdi'ye müşterî oldum ise de mezkûr esbi işbu Mehmed'e üç yüz guruş mukâbilinde bey' eylediğini ikrâr eylediğine şâhidim şehâdet dahi iderim.

Fî 9 Şa'bân Sene 323

El-Hâzır(mühür), El-Müddeî-i Aleyh(mühür), El-Müddeî(mühür), Şâhid-i Merkûm(mühür)

Sayfa 76/6

Şâhidler haftada bir gün i'tirâzları olup olmadığı lede'l-su'âl müdde-i aleyh merkûm Hasan Efendi cevâba tasaddî birle müdde-i merkûm Mehmed ber-vech-i muharrer da'vâsında esb-i mezkûr Nisan'ın birinci günü üç yüz guruş mukâbilinde hâzır-ı merkûm Hamdi'den iştirâ eylediğini da'vâ ve şâhidleri dahi birbirine mübâyen sûretde esb-i mezkûru müdde-i merkûm Mehmed'e satdığını hâzır-ı merkûm Hamdi'nin ikrarına şehâdet eylemem ile şu hâlde da'vâ ile şehâdet-i mübâyenet olduğunu ve hâzır-ı merkûm Hamdi dahi esb-i mezkûru müdde-i merkûma satmadığını beyân ve ifâde ider.

Fî 9 Şa'bân Sene 323

El-Hâzır(mühür), El-Müdde-i Aleyh(mühür)

Sayfa 77/1

Şâhidân-ı merkûman mensûb oldukları mahalleleri imâm ve muhtârâtından evvelâ bâ-varaka-yı mestûre sırran tezkiye olunub adl ve makbûlü'ş-şehâde oldukları ihbâr ve iş'âr olunduktan sonra zîrde isimleri muharrer kesândan dahi bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idüklerini ihbâr ve iş'âr iderler.

Fî 10 Şa'bân Sene 323

El-Müzekkî

Keklikçioğlu Ali bin Ömer (mühür)

El-Müzekkî

Topçubağı mahallesinden İmamoğlu Mehmed bin Hüseyin (mühür)

Sayfa 77/2

Müdde-i merkûm Mehmed istihzâren tahlîf olunmağın mücebince esb-i mezkûrdan keff-i yed ve müdde-i merkûm Mehmed'e teslîme müdde-i aleyh merkûm Hasan Efendi'ye tenbîh şod.

Fî 10 Şa'bân Sene 323

Nâib

Sayfa 77/3

Tokad Sancağı mahallâtından Yar Ahmed mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Kundakçı-zâde el-Hâc Hafız Mehmed Efendi ibn-i İbrahim'in verâset-i zevce-i menkûha-yı metrûkesi Şerife bint-i Receb ile sülbiye-i kebîre kızları Ümmü Gülsüm ve Fatıma ve kendüden mukaddem vefât iden sulb-i kebîr oğlu Hüseyin'in sulb-i sagîr oğlu Rüşdi ve sülbiye-i sagîre kızı Nevide'ye münhasıra olduğu bi'l-ihbâr lede's-şer'î'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra verese-i merkûmeden olub mahalle-yi merkûmede sâkin nefisinden asıl ve hafidleri sagîrân-ı merkûmanın bâ-hüccet-i şer'îye mensûb vâsileri min-kıbeli'l-eb ceddeleri zâtı ta'rîf-i şer' ile mu'arrefe olan zevce-i mezbûre Şerife hatun tarafından zikr-i âti husûsda tâleb ve da'vâ ve ahz ü kabz ve muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve bunlar mütevakıf olduğu umûrun küllîsine vekîl-i müseccel-i şer'îsi Kâdî-zâde Ahmed Efendi m. Mahallât-ı merkûmenin Hoca Ahmed mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Arslan-zâde Hacı Ali Efendi ibn-i Abdullah verâset-i zevce-i menkûha-yı metrûkesi Nene Hanım bint-i İsa ile sulb-i kebîr oğulları Rıza ve Sâid ve sülbiye-i kebîre kızı Hadice'ye münhasıra olduğu bi'l-ihbâr lede's-şer'î'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra vekîl-i mezbûr Ahmed Efendi'nin talebiyle ibn-i kebîr-i merkûm Rıza'ya gönderilen üç kıt'â varaka-yı da'vetiye ve bir kıt'â ihtârname-i şer'î üzerlerine taannüd ve temerrüdle muhâkemeye gelmeyüb vekîl-i şer'î dahi göndermediğinden müddeî-i vekîl-i mezbûr Ahmed Efendi mütemerrid-i merkûm Rıza tarafına bir vekîl-i musahhar ta'yîniyle da'vâsının gıyâben fasl ve rü'yet olunmasına bi'l-vekâle tâleb ve iltimâs itmekle temerrüd-i merkûmun hukûkunu muhafazaya muktedir Halil Efendi kıbel-i şer'den vekîl-i musahhar ta'yîn olunmağla vekîl-i musahhar-ı mezbûr Halil Efendi muvâcehesinde bi'l-vekâle yedimde olub işbu meclis-i şer'îde mu'âyene ve kırâat olunan sene-yi mâliye'nin üç yüz dokuz senesi Teşrin-i Evveli'nin ibtidâ günü târihiyle ve müverrah ve müteveffâ-yı mûmâileyh Hacı Ali Efendi'nin mühr-i ma'rûf ve meşûrunu hâvi bir kıt'â deyn sened nâtik olduğu uzun müteveffâ-ı mezbûr el-Hâc Ali Efendi müvekkilem asıl ve vâsiyy-i mezbûrenin murisleri müteveffâ-ı mezbûrun hâlinden ve yedinden üç yüz altmış bir gün ve iddi'âsıyla ifâ itmek ve gün-ı hitamında ifâ idemez ise mürûr iden eyyamının güzeştesi kabûlüm deyü sene-i mezkûrda muharrer otuz aded tam yüzlük mecidi altunu istikrâz ve ahz ü kabz kendi umûruna sarfla istihlâk üç yüz altmış gurus bir saat bihâsıyla cem'an otuz aded tam üç yüz altmış gurus müteveffâ-yı mezbûr Hafız Mehmed Efendi zimmetinde deyn olduğu halde sened-i mezkûrun zahrında ceste ceste muhrez tevârîh-i

muhtelifle ile ceste ceste asl-ı mâl otuz aded lira mahsûb on aded tam yüzlük mecidî altunu medyûn-ı mezbûr Hacı Ali Efendi vâsiyy-i mezbûra edâ idüb mütebâkî yirmi aded tam ve üç yüz altmış guruş kable'l-ahz ve'l-istifâ vefât itmekle suâl olunub mürûr iden güzeşte-i nizâmiyesini başkaca mahkeme-i bidâyetde da'vâ ideceğinden medyûn-ı mezbûrun tereke vâfiyesinden olmak üzere meblâğ-ı mütebâkî-i mezkûresi asil ve vâsiyy-i mezbûre ile verese-i sâire için bana edâ ve teslîme mütemerrid dain-i kebîr-i mezbûre izâfetle vekîl-i musahhar-ı mezbûr Halil Efendi kıbel-i şer' den tenbîh olunmak matlûbumdur deyü bi'l-vekâle da'vâ itdikde vekîl-i musahhar-ı mezbûr Halil Efendi dahi cevâbında müddeî-i vekîl-i mezbûr Ahmed Efendi'nin ber-vech-i muharrer müddeâsını küllîyen inkâr ider.

Fî 11 Şa'bân Sene 323

El-Vekîl-i Musahhar(imza), El-Vekîl(imza)

Sayfa 78/1

Vekîl-i mezbûr Ahmed Efendi beyâna lede'l-havâle ol-bâbda şâhidleri İbrahim Saki-zâde el-Hâc Abdülkadir Efendi Yağcı-zâde Abdülgani Bey ve Halil Bey Kürd Hasan-zâde Hacı Ömer Ağa ve Muhzır Beşir-zâde Vehbi Efendi ve Katırcılar Şeyhi Nuri Efendi ve Surcu oğlu Hacı Mehmed Ağa ve Ta'mîrci oğlu Tevfik Efendi idüğünü ve bunlardan başka şâhidleri olmadığını söyledi.

Fî 19 Şa'bân Sene 323

El-Vekîl(imza)

Sayfa 79/1

Kastamonu Vilayeti Celîlesi dâhilinde kâin Bolu Sancağı'nda mülhak Düzce kazâsı ahâlisinden ve Muhâcirîn-i Çerakise ümerâsından Kağıd-zâde Hasan Bey ibn-i Kağıd tarafından zikr-i âti husûsda tâleb ve da'vâ ve muhâkeme ve muhâsama ve ahz ü kabz ve teslîm ve bunlar mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine vekîl-i müseccel-i şer'îsi Kâdı-zâde Ahmed Efendi ibn-i el-Hâc Mustafa Efendi m. Tokad Sancağı nevâhisinden Artukâbâd nâhiyesine tabî' Yağcı Musa karyesinde sâkin-i kezâlik Muhâcirîn-i Merkûm ümerâsından Mergüs-zâde İsmail ve Ömer Bey ibn-i Hacı Hasan Bey ibn-i Şakir'den her biri hâzırân oldukları hâlde mezkûr Yağcı Musa karyesinde sâkinlerin her biri an'asıl Müslimü'l-millet ve zikr-i âti da'vâya kıbel-i şer' den me'zûn olan Süleyman ve İsa ve İbrahim zâtları ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe Selime ve Âbide ve Saliha evlâdü'l-müteveffâ

Osman bin Salih taraflarından dahi âtiyü'z-zikr husûsda husûmeti ve der-cevâb ve bunlar mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine kezâlik vekîl-i müseccel-i şer'îleri Lazar oğlu Yovan veled-i Nikola muvâcehesinde müvekkilûn-ı merkûmandan elâ gözlü sarı kaşlı buğday benizli yirmi dört yaşında merkûm Süleyman ve ela gözlü kara kaşlı esmer benizli yirmi iki yaşında merkûm İsâ ve ela gözlü sarı kaşlı sarı benizli on beş yaşında merkûm İbrahim ve ela gözlü sarı saçlı sarı kaşlı beyaz benizli on dokuz yaşında merkûme Selime ve ela gözlü sarı saçlı sarı kaşlı buğday benizli on yedi yaşında merkûme Âbide ve ela gözlü sarı saçlı sarı kaşlı buğday benizli on altı yaşında merkûme Saliha'dan her birilerinin babaları merkûm Osman bin Salih ve anaları Fatıma bint-i Mansur'dan her biri karye-i merkûme ahâlisinden hâzirân-ı merkûmanın babaları merkûm Hacı Hasan Bey'in yedinde abd ve câriye memlûkesi olduğu hâlde merkûm Hacı Hasan Bey'in bin iki yüz doksan senesi hilâlinde vefât idüb verâseti sulb-i kebîr oğulları hâzirân-ı mezbûran İsmail ve Ömer Beylere münhasıra merkûman Osman ve Fatıma'dan her biri hâzirân-ı mezbûran İsmail ve Ömer Bey'e mevrûs abd ve câriye memlûkeleri olduktan sonra mezbûran İsmail ve Ömer Bey câriye-i memlûkeleri olan merkûme Fatıma'yı abd-ı memlûkeleri olan merkûm Osman bi'l-velâye inkâh ve tezvîc eylediklerinden sonra müvekkilûn-ı merkûmandan her biri zevcân-ı merkûmân Osman ve Fatıma'dan mütevellid hâzirân-ı mezbûrân İsmail ve Ömer Bey'in abd ve câriye-i memlûkeleri olmağla bu esnâda mevlâları olan hâzirân-ı mezbûran İsmail ve Ömer Beyler'den her biri merkûm Süleyman'a kırk ve merkûm İsâ'ya kırk ve merkûm İbrahim'e otuz beş ve merkûme Selime'ye doksan ve merkûme Âbide'ye seksen ve merkûme Saliha'ya yetmiş beş ki cem'an üç yüz altmış aded tam yüzlük mecidî altunu semen-i medfû' ve makbûz şehr-i hâl-i Ağustos'un birinci günü mahzar-ı şuhûdda müvekkilûn-ı merkûmandan her birilerinin rıkka inkiyâdları olduğu hâlde müvekkil-i mîr-i mûmâileyh Hasan Bey'e bey' u temlîk ve teslîm eyledik de ol-dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve kabûl idüb ol-vechle altı nefer köle ve câriye mevsûfe-i mezkûrelerden her biri müvekkilim mîr-i mûmâileyh Hasan Bey'in yedinde abd ve câriye memlûkesi olduğu hâlde müvekkilûn-ı merkûmûndan her biri müvekkilim mûmâileyhe itâ'at ve rıkka inkiyâd itmediklerinden suâl olunub rıkka inkiyâd ve itâ'ata müvekkilûn-ı merkûmûndan her birilerine kıbel-i şer' den tenbîh olunmak matlûbundur deyü hâzirân-ı mezbûran İsmail ve Ömer Beyler'in tasdikleriyle ma'a bi'l-vekâle da'vâ itdikde vekîl-i merkûm Yovan dahi cevâbında müvekkilimim pederi Osman her ne kadar esâs müddeiden müteveffâ Hacı Hasan Bey'in kölesi ise de bin iki yüz seksen

dokuz senesinde bilâ bedel katiyyen âzâd idüb müteveffâ-ı merkûm evvelce mevlâsı bulunan müteveffâ-ı merkûmun hânesine çıkub öylece gitmiş ve bir müddet orada ikâmetle kâr u kesb meşgûl oldukda bir müddet sonra Yağcı Musa karyesine nakl-i mekânla Fatıma bint-i Paşa nâmında hurretü'lasl bir kız ile tezvîc eylemiş ve mezbûreden müvekkilerim merkûman tevellüd itmişler ve evlâdlarıyla birlikte hîn-i vefâtına değin kendi menfa'atlarına olarak umûr-ı zenciriye ile meşgûl ve mütevaggil olarak kar u kisbinden kendisi için hâne ve haylice ârâzi iştirâ ve teferrûğ itmişdi ve yine kar u kisblerinden hayli hayvanât-ı ehliye ve davar tedârik iderek bu ana değin ber-vech-i hürriyet kendü iş ve güçleriyle meşgûl olmuşlar ve müteveffâ-ı merkûmun zevce-i menkûhası bulunan mezbûre vefât itdikden sonra ora karyeden ve tâife-i Ekrad'dan Hatun kızı Râbia ile tezvîc itmek istediğinden mezbûrenin birâderi Ali ve Halil müteveffâ-ı mûmâileyh Hacı Hasan Bey'e bi'l-mürâca'a esas sizin köleniz olduğu rivâyet idilen Osman bin Salih hemşîre ile akd-i tenkîh itmek işbu ve merkûm elân köleniz midir yohsa i'tâk itdiğinizde hür müdür deyü suâl itdiğinde tâ seksen dokuz senesinde merkûmu kölelikden bilâ şart ve'l kayd âzâd itmişdim der o târîhden berü hürdür hemşîre kızı virebilirsenez deyü vakî' olan ifâde ve ikrârı üzerine mezbûreyi müteveffâ-ı merkûm Osman akd-i nikâh eylemişdir deyü ana değin evvelce mevlâsı bulunan gerek mûmâileyh Hacı Hasan Bey ve gerek vereseşi olan evlâdları bulunan müddeî İsmail ve Ömer Beyler taraflarından müvekkilerim ne de pederleri Osman rıkka inkiyâd hakkında virilen iddi'âları ve ne de kendi hizmetlerinde bulunmaları yolunda da'vet ve ta'rruzları vukû bulmuş şu hâlde bu ruk'a yani otuz sene mütecâviz ber-vech-i hürriyet kendü iş ve güçleriyle meşgûl bulunan müvekkilerime karşı rıkka inkiyâd da'vâsında mürûr-ı zaman vâsi bulunduğundan tasaddi eylediklerini işbu da'vâmızı vakî' olan mürûr-ı zamana karşı şer'î gayr-i mesmû' idüğünden bi-vech mu'ârazalarının men'ini bi'l-vekâle da'vâ iderim der.

Fî 13 Şa'bân Sene 1323

El-Hâzır(mühür), El-Hâzır(mühür), El-Vekîl(imzâ)

Sayfa 80/1

Vekîl-i mezbûr Yovan Efendi tekrâr cevâba tasaddî birle bâlâ-ı zabtda her ne kadar mezbûre Râbia'nın birâderleri Ali ve Halil müteveffâ-ı mûmâileyh Hacı Hasan Bey'e mürâca'at itdikleri yazılmış ise de ol esnâda mûmâileyh Hacı Hasan Bey vefât

itmiş olub sehven Hacı Hasan Bey'in dinlemiş olduğundan mürâca'at vâki' hâzırân-ı mezbûran İsmail ve Ömer Beyler'e vukû' bulduğunu ifâde ve ilâve iderim der.

Fî 15 Şa'bân Sene 323

El-Vekîl(imza)

Sayfa 80/2

Vekîl-i mezbûr Ahmed Efendi dahi cevâbında mîr-i mûmâileyh Hacı Hasan Bey ber-vech-i muharrer bin iki yüz doksan senesi hilâlinde vefât idüb bin iki yüz doksan beş senesinde câriye memlûkeleri olan merkûme Fatıma Mansur'la câriyeyi oğulları İsmail ve Ömer Beyler bi'l-velâye inkâh ve merkûm Hacı Hasan Bey'in vefatına değin merkûm Osman ve Fatıma'dan her ikisine rıkka inkiyâd ve bâ'de'l-vefât mütevellileri mezbûrân İsmail ve Ömer Beyler'e rakîk ve rakîke olmak üzere inkiyâd ve hizmetlerinde buldukları lâkin zevcân-ı merkûmânın vefatlarından sonra vâsi oğulları ve kızları müvekkilûn-ı merkûmdan her biri kezâlik rıkka inkiyâd ve mîr-i mûmâileyhe hizmet itmekde oldukları karye-i merkûmece beyne'n-nâs ma'rif olub merkûme Kürd kızını merkûm Osman Bey'in üç yüz seksen senesinde inkâh eylemiş ve bâ'de'l-inkâh dört sene mürûrunda merkûm Osman vefât idüb bu takdirce mîr-i mûmâileyh Hacı Hasan Bey'in vefatıyla Kürd kızını merkûme Râbia'nın inkâhı meyânlarında on sekiz sene müddet olub merkûm Hacı Hasan âzâd eyledim deyü iddi'â-yı mezkûresi kizb mahzûr ve yedlerinde bulunub ihrâz ve cem' idükleri emvâlin cümlesi abdin mevlâsının olduğu mtlqaan la yamlik almal bisayir 'asbab almalk fi ma yamlikuh aydaan bial'iirth wali'ana jamie ma yamlikuh min almal fahu limawlah müvekkilûn-ı merkûmun bey' itmek üzere müşterilerine gösterdikleri sırada bizim sizden vicâhen ol vechde bir iddi'âmız ve âtik da'vâmız yokdur ancak ahire her kaç guruşa bizleri bey' ider iseniz ol-mikdâr guruşa ..? Kat' iden bizler bedelimizi ifâ iderek deyü mahzar-ı şuhûdda mukâtebe-i bi'l-mâla tâleb olmuş idi deyü hâzırân-ı mîr-i mûmâileyh İsmail ve Ömer Beyler'in tasdikleriyle bi'l-vekâle vâki' da'vâ ider ve vekîl-i merkûm Yovan'ın ahiren yazmış olduğu iddi'âsıyla evvelki iddi'âsı meyânlarında tenâkuz ve münâfat olduğunu iddi'â ideriz.

Fî 15 Şa'bân Sene 1323

El-Hâzır(mühür), El-Hâzır(mühür), El-Vekîl(imzâ)

Sayfa 80/3

Vekîl-i mezbûr Ahmed Efendi tekrâr cevâbında yedimde işbu meclis-i şer'îde mu'âyene ve kırâ'at olunan bin iki yüz doksan senesi Zilka'de-i Şerîfesi'nin yirmi dokuzuncu günü târîhli müverrah ve o târîhde nâhiye-i mezkûrede nâibü'ş-şer'î olan ise Ahmed Âdli Efendi'nin imzâ ve hatemiyle Tokad naibinin tasdikini hâvi müteveffâ-ı mîr-i mûmâileyh Hacı Hasan Bey'in terekesini nâtık bir kıt'â defter-i kassamda muharrer olduğu üzere müvekkilûn-ı merkûmenin babaları merkûm Osman ve cedleri merkûm Salih ve anaları merkûme Fatıma'dan her üçü târîh-i mezkûrda mezbûr Hacı Hasan Bey'in hîn-i vefatına değin yedinde bâkî abd ve câriye-i memlûkesi olduğu huzûr-ı hâkimi'ş-şer'îde sâbit olub hâkim-i mûmâileyh dahi ol-vechle defter-i kassam dâhil ve derç idüb ol-târîhden merkûm Osman ve merkûme Fatıma'dan her biri hîn-i tezvîclerine değin mevlâları olan hâzırân-ı mîr-i mûmâileyhaya itâ'at ve rıkka inkiyâd ve hizmetlerinde buldukları hâlde mevlâları mîr-i mûmâileyha câriye-i memlûkeleri olan merkûme Fatıma'yı merkûm Osman tezvîc ve tenkîh idüb bâ'de'l-tezvîc kezâlik her ikisi rıkka inkiyâd ve hizmetlerinde bulunub ol-vechle rıkkına münkâd oldukları hâlde her biri vefât ve bâ'de'l-vefât evlâdları müvekkilûn-ı merkûmun dahi el-hâletü hâzihi rıkka inkiyâd ve hâzırân-ı mîr-i mûmâileyhaya itâ'at ve hizmetlerinde buldukları gibi ara sıra zuhûr iden müşterilere dahi müvekkilûn-ı merkûmun mevlâları merkûmân irâe eylediklerinde yine rıkka inkiyâd ve itâ'at idegelmişler iken vekîl-i merkûm bu Yovani'nin iddi'â eylediği mürûr-ı zaman da'vâsı el-hâletü hâzihi iddi'â eylediğim itâ'at ve inkiyâd iddi'âlarıyla mürtefi olmağla ber-vech-i iddi'â müvekkileme itâ'at ve rıkka inkiyâd itmek üzere müvekkilûn-ı merkûmun izâfetle vekîl-i merkûm Yovan'a kibel-i şer'den tenbîh olunmak matlûbumdur deyü hâzırân-ı mezbûrânın tasdikleriyle ....?

Fî 18 Şa'bân Sene 323

El-Hâzır(mühür), El-Hâzır(mühür), El-Vekîl(imza)

Sayfa 80/4

Vekîl Yovan Efendi cevâbına ibtidârla müddeîler vekîlliğın ibrâz ve işhâd eyledikleri defter-i kassam kat'an mechûlümüz olub bilâ-beyn mazmûnuyla amel olunur senedât-ı şer'îden olmadığı gibi amel olunmak farz olunabile defter-i kassamların müdailerin kevl-ı mücerredi üzerine hükm-i şer'î tarafından tanzîm olunmakda bulunan bir defterden başka bir mahiyetine hâiz olmadığına ve ve husûsuyla muvâcehe-i hasmda bi'l-muhâkeme sudûr itmiş bir hükm-i şer'îyi mütezammın bulunmadığına nazaran

sübût müddeâya gayr-ı kâfi olacağı ve binâenaleyh defter-i kassam deyü ibrâz eylediği ve rikka-yı mündericâtına nazaran müvekkilerin babaları Osman ile amucaları Nigâr ve Barak dahi müteveffâ-ı merkûm Hasan Bey'in cümleten emvâl-i metrûkâtından olmak üzere veresiye tarafından gösterilerek dâhil-i defter idilmiş ise de müvekkillerimin babaları Osman müteveffâ-ı merkûm Hasan Bey'in tarafından müceddeden âzâd idildiği suretle yani bin iki yüz seksen dokuz târîhinde ve bir anda Osman ile birlikde âzâd idildikleri sırada amucaları merkûmân dahi kırkar lirâ bedel mükâtebe ile âzâd idilmiş ve birle mükâtebenin bir mikdârı merkûm Hasan Bey'e te'diye edilerek bâ'de'l-vefât üst tarafı dahi merkûmân İsmail ve Ömer Beyler'e te'diye ve ifâ olunarak bedel-i mükâtebeden bir akçe ve bir hisse alacakları kalmamış ve şu suretle zimmetlerini ibrâ ve istifâ hak eylediklerini mebni yedlerine birer kıt'a da ilim ve hâber virilmiştir. Hâl böyle oldukça defter-i kassam deyü ibrâz idilen varakaya merkûm Osmanla birâderinin dahi müteveffânın emvâl-i metrûkâtından olmak üzere derç ve imlâ idilmiş varaka-ı mezkûrenin dercine vüsûk ve i'tibârını meydana koymuş ve bu vech ile beraber tarafımızdan dermiyân idilen mürûr-ı zaman iddi'âmıza karşı müddeâ vekîli tarafından îrâd idilen kelîmât-ı minküllî'l-vücûh gayr-ı vârid bulunmuş idüğünden bu gibi sümme't-tedârik ifâdâtın mürûr-ı zaman iddi'âsını bir vecihle ihlâl ve ref' idemeyeceğinden zabt olması tekrâr ve îcâb-ı icrâsını bi'l-vekâle tâleb iderim.

Fî 27 Şa'bân Sene 323

El-Vekîl(imza)

Sayfa 81/1

Vekîl-i mezbûr Ahmed Efendi tekrâr cevâbında müteveffâ-ı mîr-i mûmâileyh Hacı Hasan Bey merkûme Fatîma'nın anası Müslime'yi Çardak karyesi ahâlisinden ve ümerâ-ı Çerâkise'den Kâdı-zâde Abdulrahman Efendi'den himmet-i ma'lûmeye iştirâ idüb ol-vecihle merkûme Müslime yedinde câriye-i memlûkesi iken kezâlik yedinde abd-i memlûke olan Mansur'a inkâh ve tezvîc idüb merkûme Fatîma dahi zevcân-ı merkûmândan mütevellide-i mezbûr Hacı Hasan Bey'in yedinde câriye-i memlûkesi olduğu hâlde oğulları mezbûrân İsmail ve Ömer Beyler ber-vech-i muharrer merkûm Osman'a inkâh ve tezvîc idüb müvekkilûn-ı merkûmdan Süleyman ve İsa ve İbrahim ve Selime ve Âbide ve Saliha'dan her biri merkûm Osman'ın firâşından hâsıldır ve merkûme Fatîma'dan mütevellidler olmalarıyla el-veledu yetba'u'l-umme fi'r-rıkkı ve'l-hurriyeti müvekkilûn-ı merkûmândan her birinin babaları merkûm Osman her ne kadar

köle ise de anaları câriye-i merkûme Fatıma'ya tenbîhiyle ber-vech-i muharrer köle ve câriye olduklarını bi'l-vekâle da'vâ iderim der.

Fî 27 Şa'bân Sene 323

El-Vekîl(imza)

Vekîl-i merkûm Yovan Efendi ber-vech-i muharrer bi'l-vekâle müddeâsıyla babasına havâle şod.

Fî 27 Şa'bân Sene 323

El-Vekîl(imza)

Sayfa 81/2

Vekîl-i merkûm Yovan Efendi ol-bâbdaki şâhidlerinin esâmisini mübeyyen pusulayı işbu şehr-i hâlin yirmi dokuzuncu Cumartesi günü götürerek usûlen kayd ve tahrîr itdireceğini bi'l-vekâle söyledi.

Fî 27 Şa'bân Sene 323

El-Vekîl(imza)

Sayfa 81/3

Vekîl-i merkûm Yovan Efendi ber-vech-i muharrer Cumartesi günü şâhidlerinin defteriyle beraber kendisi dahi ikâme ideceğini ve şâhid-i yevm-i mezkûrda ikâme idemeyecek olursa Pazartesi günü ikâme ideceğini bi'l-vekâle ifâde ider.

Fî 27 Şa'bân Sene 323

El-Vekîl(imza)

Sayfa 81/4

Vekîl-i mezbûr Yovan Efendi'den bu bâbda ki şâhidleri kimler idüğü suâl olundukda her biri Yağcı Musa karyesinden ve müvekklerinin amucaları Koca oğlu Mahmud ve Koca oğlu Seyid Benân Salih ve Aşağı Avara karyesinden Kürd Ali bin Mehmed ve Köylü oğlu Ali ve Kazâbâd'ın Munamak karyesinden Sivaslı Hasan ve İbiş oğlu Mehmed ve Artukâbâd'ın Danişmend karyesinden Biliş oğlu Nuh ve Haris karyesinden Karslı İbrahim olub bunlardan başka asla ve kat'an şâhidi olmadığını ifâde ve beyân ider.

El-Vekîl(imza)

Sayfa 82/1

Aşağı Avare karyesinden Kürd Ali bin Mehmed’in li-ecli‘ş-şehâde ifâdesidir. Târîhden on dört sene mukaddem Yağcı Musa karyesinden Mustafa Kâhya ve Kavaklı oğlu Ahmed Ağa ve Salih Koca oğlu Serkes Seyid karyesinde Hüseyin Ağa nâm kimesnenin misâfir odasına gelerek hemşirem Rabiâ’yı Salih Koca oğlu müteveffâ Osman nişânla hak istediler ben de merkûm Osman Hacı Hasan Bey’in kölesi imiş ben köleye kız virmem deyü merkûmûnu red itdim tekrar birkaç gün sonra merkûmun Mustafa Kâhya ve Ahmed Ağalar ile beraber Hacı Hasan Bey’in mahdumu İsmail Bey’de ve biraderi Ömer Bey’de bir anda olarak karyemize gelerek hemşîreme tâlib oldılar ben de evvel ki gibi merkûm Osman’ın köle olduğunu bahs itdikde mezbûrân İsmail ve Ömer Beyler merkûm Osman köle değildir benim pederim vefatından evvel merkûmu meccânen âzâd itdim merkûm Osman hürdür hemşîreyi ver dediler ben de anın üzerine hemşirem mezbûre Rabiâ’yı merkûm Salih Koca oğlu Osman’a tezvîc itdim ben bu husûsa bu vech üzere şâhidim ve şehâdet dahi iderim.

Fî 4 Şa‘bân Sene 323

Şâhid-i Merkûm(mühür)

Sayfa 82/2

Aşağı Avare karyesinden Köylü oğlu Ali bin Ömer’in li-ecli‘ş-şehâde ifâdesidir. Târîhden on dört sene mukaddem Yağcı Musa karyesinden Salih Koca oğlu Osman için Kürd Ali bin Mehmed’in hemşiresi Rabiâ’ya Yağcı Musa karyesinden Mustafa Kâhya ve Kavaklı oğlu Ahmed Ağa ve Hacı Hasan Bey’in oğulları İsmail ve Ömer Beyler dahi beraberlerince kalarak merkûm Kürd Ali’ye ilhâk emriyle hemşiresi için dünür oldılar merkûm Kürd Ali dahi Salih Koca oğlu Osman köle imiş ben köleye kız virmem deyü cevâb virdi merkûmân İsmail ve Ömer Beyler cevâba tasaddî birle merkûm Osman’ı müteveffâ-yı pederimiz Hacı Hasan Bey hayâtında âzâd itdi bizim merkûm Osman’da alakamız yokdur merkûm Osman hürdür dediler. Merkûm Kürd Ali dahi bunun üzerine hemşiresini merkûm Osman’a tezvîc itdi ben bu husûsa bu vech üzere şâhidim ve şehâdet dahi iderim.

Fî 4 Şa‘bân Sene 323

Şâhid-i Merkûm(mühür)

Sayfa 82/3

Yağcı Musa karyesinden Salih Koca oğlu Seyid bin Salih'in li-ecli'ş-şehâde ifâdesidir. Yağcı Musa karyesinde meskûn Muhâcirîn-i Umerâ-yı Çerakise'den Mergüs-zâde Hacı Hasan Bey vefatından üç dört ay evvel yani bin iki yüz seksen dokuz senesi târîhinde ve kendi odasında komşuları ve Taşpınar karyesinden Abuk-zâde İsmail Efendi dahi odasına çağırarak Salih Koca oğlu Osman için işbu Osman'ın bana karşı çok hizmeti vardır ben bu Osman'ı meccanen âzâd itdim sizler de Allah için şâhid olun didi ben bu husûsa bu vech üzere şâhidim şehâdet dahi iderim.

Fî 4 Şa'bân Sene 323

Şâhid-i Merkûm(mühür)

Sayfa 82/4

Yağcı Musa karyesinden Salih Koca oğlu Mahmud bin Salih'in li-ecli'ş-şehâde ifâdesidir. Yağcı Musa karyesinden ve Umerâ-ı Çerâkîse'den Mergüs-zâde Hacı Hasan Bey vefatından üç dört ay evvel yani bin iki yüz seksen dokuz senesi târîhinde ve kendinin misâfir odasında komşularımız ve Taşpınar karyesinden Abuk-zâde İsmail Efendi dahi hâzır oldukları hâlde Salih Koca oğulları Osman ve Bekir ve Seyid ve Mahmud benim kölelerimdir bunlardan Osman'ın bana karşı hizmeti pek çoktur merkûm Osman'ı meccânen âzâd itdim diğerleri Bekir ve Seyid ve Mahmud'ı dahi her birerlerine kırkar lira-yı Osmanî bedel-i mukâbilinde âzâd itdim siz de Allah için şâhid olun didi ben bu husûsa bu vech üzere şâhidim ve şehâdet dahi iderim.

Fî 4 Şa'bân Sene 323

Şâhid-i Merkûm

Sayfa 82/5

Vekîl Yovan Efendi'den ismi zabıtta muharrer diğer şâhidlerinin dahi ikâmesi tekâlif olundukda işbu Teşrin-i Evvel'in yirminci Pençşenbe günü ikâme ideceğini beyân ve ifâde iderek muhâkeme yevm-i mezkûra ta'lik şod.

Fî 4 Şa'bân Sene 323

El-Vekîl(imza), El-Vekîl(imza)

Sayfa 82/6

Yevm-i mu‘ayyen-i mezkûrda tarafeyn-i vekîlleri bic-celb bakiye-i şuhûdlarını Şehr-i Hâl-i Rumî'nin yirmi dördüncü Pazartesi günü be‘hem hal ikâme ideceğini vekil Yovan Efendi ifâde itmekle muhâkemeleri yevm-i mezkûra ta‘lik şod.

Fî 5 Ramazan Sene 323

El-Vekîl(imzâ), El-Vekîl(imzâ)

Bakiye-i muamele-i seksen yedinci sahifeye nakl-i şod.

Sayfa 83/1

Amasya Sancağı mahallâtından evkât Hacıköy kazâsına tabî‘ Selim karyesinden ve Asâkir-i Şâhâne-yi Nizâmiye Birinci Taburu'nun İkinci Bölüğü efradından Körçavuş oğlu Ali bin Halil m. Zikr-i âti bir re‘ş karasığır öküzüne vâzî‘ü‘l-yed olan Kazâbâd nâhiyesine tabî‘ Manastır karyesinden Muhâcîrîn-i Çerâkise'den Hacı Mehmed bin Hacı Toka? muvâcehesinde merkûm Hacı Mehmed yedinde olub ma‘rifet-i şer‘le mu‘âyene olunan sarıya mâil tahminen yedi yaşında bir re‘ş karasığır öküzünü bundan dört sene mukaddem karyemiz ahâlisinden Kırım Yusuף nâm kimesne ile bir re‘ş camuş öküzü mübâdele idüb ol-vechle mezkûr öküz yedimde mâlüm iken mezkûr öküzü bundan üç sene mukaddem karyemizde vâki‘ hânemizden zâyi‘ olub el-hâletü hâzihi mezkûr öküzü merkûm Hacı Mehmed yedinde bulmamla bi‘l-istihkâk hâlâ tâleb iderim deyü da‘vâ itdikde merkûm Hacı Mehmed dahi cevâbında mezkûr öküze elyevm sekiz yaşında olub kendi mâlımdan doğma yedimde netâic-i mâlüm olmağla bi-hakk vaz‘-ı yed iderim deyü müddeî-i merkûmun inkârına mükârin da‘vâ iderim.

Fî 17 Şa‘bân Sene 323

El-Müddeî-i Aleyh(mühür)

El-Müddeî(mühür)

İcab-ı şer‘î beyân ve iftâ buyrulmak üzere fekahetlü müftü efendi hazretlerine

Fî 18 Şa‘bân Sene 323

Nâib(imza)

Sayfa 83/2

Hacı Mehmed merkûm vâzı'ü'l-yed olub târîh-i mukaddem ve da'vâsı netâc olmağla beyyinesi mu'teber ve tercîh olunur ammâ haric bir fi'il iddi'â ider iseniz rehin ve gasp ve bu misüllü gibi hâricin beyyinesi tercîh olunur.

Fî 18 Şa'bân Sene 323

Kemâfi's-Sâbık

Müftü-i Livâ-yı Tokad Nuri

Sayfa 83/3

Ber-mûceb-i fetvâ-yı şerîfe müddeî-i aleyh merkûm Hacı Mehmed beyâna lede'l-havâle her biri mezkûr Manastır karyesinden Mustafa oğlu Musa ve Ramazan oğlu Şuayb ve Topal Hasan ve Yusuf oğlu İshak ve Hacı oğlu İsmail ve Kuğu oğlu Hasan ve Mehmed oğlu Ömer Çavuş olub bunlardan başka daha asla şâhidi olmadığını ve şehri halin yirmi üçüncü Pazar günü şâhidlerini ikâme ideceğini ve tarafeyn yevm-i mezkûrda hâzır bulunacaklarını söylemeleriyle muhâkemeleri yevm-i mezkûra ta'lik şod.

Fî 18 Şa'bân Sene 323

El-Müddeî(mühür), El-Müddeî-i Aleyh(mühür)

Sayfa 83/4

Her biri mezkûr Manastır karyesinden ve Muhâcirîn-i Çerakîse'den Hacı oğlu İsmail bin Ömer ve Mehmed oğlu Ömer Çavuş ibnü'l-mezbûr Mehmed'in li-ecli's-şehâde ifâdeleridir. Mâ'rifet-i şer'le mu'âyene ve ârâ eylediğimiz sarıya mâil tahminen sekiz yaşında bir re's karasığır öküzü işbu müddeî-i aleyh merkûm Hacı Mehmed'in mâlından doğma yedinde netâcen mâlı olduğuna şâhidiz ve şehâdet dahi ideriz.

Fî 20 Şa'bân Sene 323

El-Müddeî Aleyh(mühür), El-Müddeî(mühür), El-Şâhid(mühür), El-Şâhid(mühür)

Sayfa 83/5

Şâhidân-ı merkûmân mensûb oldukları karyeleri imam ve muhtârâtından evvelâ ba-varaka-ı mestûre sırran tezkiye olunub adl ve makbulü's-şehâde idükleri ihbâr ve

iş'âr olunduktan sonra zîrde isimleri muharrer kesândan dahi bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbulü'ş-şehâde olduklarını ihbâr ve iş'âr iderler.

Fî 22 Şa'bân Sene 323

El-Müzekkî

Mehmed Paşa mahallesinden Süvari Zabtiye Mehmed Onbaşı ibn-i Abdullah(mühür)

El-Müzekkî

Beybağ-ı Âtik mahallesinden Kürd Osman oğlu Osman Efendi ibn-i Mehmed(mühür)

Sayfa 83/6

Mûcebince müddeî-i mezbûr Ali da'vâ-ı mezkûresiyle mezbûr Hacı Mehmed'e mu'ârazadan men' şod.

Fî 22 Minhü

Nâib

İ'lâm-ı tanzîm şod.

Sayfa 84/1

Medine-i Tokad mahâllâtından Soğukpınar-ı Müslim mahallesinde sâkin ve zâtı tarifi'ş-şer' ile mu'arrefe olan müteveffâ Tatar Hacı Ağa zevce-i menkûha-yı metrûkesi Aişe bint-i İbrahim tarafından zikr-i âti husûsda tâleb ve da'vâ ve muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve bunlar mütevakkıf oldukları umûrun küllisine vekîl-i müseccel-i şer'îsi Ahmed Efendi m. Mezbûrun li-ebeveyn er-karındaşı Ahmed Ağa ibn-i el-Hâc Mehmed muvâcehesinde müvekkilem mezbûre Aişe hatunun zevc-i mezbûr Hacı Abdullah Ağa'nın vefâtından sonra karındaşı mezbûr Ahmed Ağa müvekkilem mezbûrenin sandığından cebren aldığı bin guruş kıymetli altını fes üzerinde iki adet elmas iğne ve bin guruş kıymetli diğer elmas iki adet iğne ve iki buçuk guruş kıymetli on beş dal inci ve on guruş kıymetli bir adet kılâbdanlı püskül ve beheri yirmi ikişer mu'âdil cem'an sekiz yüz seksen guruş kıymetli kırk adet yazulu gazî altını ve beheri yüzer guruşa mu'âdil dört yüz guruş kıymetli dört adet yazulu mahmudiye altını dört yüz guruş kıymetli bir adet lâhûrî şal ve iki yüz guruş kıymetli ve yirmi iki adet lâhûrî şal ve iki yüz elli guruş kıymetli beş adet ipekli gömlek ve kırk guruş kıymetli yirmi

arşun yarım top çadır ve iki yüz guruş kıymetli iki aded mercan teşbih ve yüz guruş kıymetli kılabledanlı bir aded kefiyye ve iki yüz guruş kıymetli iki basma saat ve yüz guruş kıymetli iki aded diğer elmas iğne ve bin beş yüz guruş kıymetli iki çift elmas küpe ve seksen sekiz guruş kıymetli bir hamaylıda takılı üç aded gazî altını ve kırk guruş kıymetli bir çift sim bilezik ve on guruş kıymetli sim sürmedan ve yirmi guruş kıymetli altun ve sim yüzük hurdası ve on guruş kıymetli çay takımı ve yirmi guruş kıymetli on aded sagîr peynir tabağı ve sekiz guruş kıymetli iki aded kebîr çini tabak ve altı guruş kıymetli üç aded su bardağı ve otuz guruş kıymetli iki çift na'leyn ki cem'an sekiz bin beş yüz elli iki guruş kıymetli eşya ve avâni sim ve altun vesâireden her biri müstakillen müvekkilem mezbûrenin yedinde mâlî iken ahi'l-mezbûr Ahmed Ağa ber-vech-i muharrer fuzûlen müvekkilem mezbûre yedinde ahz itmiş olmağla suâl olunub eşya ve avâni sim ve altını vesâireden her biri mevcûd ise a'yânen ve müstehleke ise ba'de's-sübût kıymet-i şer'îleri olan meblâğ-ı mecmû'-ı mezkûru müvekkilem mezbûre için ihalen ve zamanen bana edâ ve teslim mezbûr Ahmed Ağa'ya kibel-i şer'den tenbîh olunmak matlûbumdur deyü bi'l-vekâle da'vâ itdikde mezbûr Ahmed Ağa dahi cevâbında ancak yüz guruş kıymetli bir aded kefiyye müddeâsını ikrâr müddeî-i vekîl-i mezbûr Ahmed Efendi'nin ber-vech-i muharrer müddeâsını küllîyen inkâr ider.

Fî 23 Şa'bân Sene 323

El-Müddeî-i Aleyh(mühür), El-Vekîl(imza)

Sayfa 84/2

Mezbûr Ahmed Ağa bu esnâda tarafından hususi mezkûr hakkında muhâkeme ve muhâsama ve müdâfa'a ve husûmet ve redd-i cevâba ve bunlar mütevakkıf olduğu umûrun küllisine da'vâ vekîllerinden Yovan Efendi müseccelen vekîl nasb ü ta'yîn idüb ol-dahi vekâlet-i mezkûreye bâ'de'l-kabûl müvekkil-i mezbûrun ber-vech-i muharrer ifâde ve iddi'âsını tasdîk iderim der.

Fî 7 Şevvâl Sene 323

El-Vekîl(imzâ)

Sayfa 84/3

Müddeî-i vekîl-i mezbûr Ahmed Efendi ber-vech-i muharrer müddeâsıyla beyâna bâ'de'l-havâle ol-bâbda şâhidleri Yuvarlak-zâde Hacı Ahmed Efendi ve Cılız-zâde Mehmed Efendi ve Kahveci Hacı Ahmed Ağa ve Delal Eyüb Ağa ve Andız Ağası-

zâde Derviş Efendi idüğünü ve bunlardan başka asla şâhidi olmadığını ve şâhidlerin şehir-i hâlin on birinci Penşenbe günü ikâme ideceklerini ve tarafeyn dahi yevm-i mezkûrda hâzır bulunacaklarını söylemeleriyle muhâkemeleri yevm-i mezkûra ta'lik şod.

Fî 7 Minhü

El-Vekîl(imzâ), El-Vekîl(imzâ)

Sayfa 84/4

Müvekkile-i mezbûre Aişe Hanım vekîl Ahmed Efendi ile m'âan mahkemeye gelerek ismini kimse eyledikleri şâhidlerini ikâme idemeyüb ikâme-i şuhûdun izhâr-ı acz eylemeleriyle tâlib-i tahlîf olduklarını ifâde ve beyân iderler.

Fî 20 Şevvâl Sene 323

El-Vekîl(imzâ), El-Müvekkil-i Mezbûre(mühür)

Sayfa 84/5

Müddeîne-i müvekkile-i mezbûre müddeî-i aleyh-i merkûm Ahmed ile m'âan mahkemeye gelerek müddeî-i aleyh-i mezbûrun izhâr itmiş olduğu eşya-ı muharrere-i mezkûre hakkında tâlib-i tahlîf olması için kendüsüne bildirildikde ol-dahi cevâbında eşya-ı muharrere-i mezkûreden on guruş kıymetli bir aded kılabledanlı püskül ve sekiz yüz seksen guruş kıymetli kırk aded yazılı gazî altunı ve dört yüz guruş kıymetli dört aded yazılı mahmudîye altunı ve dört yüz guruş kıymetli bir aded lâhûri şal ve on guruş kıymetli bir aded sim sürmedan ki cem'an bin yedi yüz doksan guruş kıymetli eşya ve altun vesâire muharrere-i mezkûreleri müddeî-i aleyh-i mezbûrdan ahz ü kabz eylediğimiz ikrâr mâ'adâ eşya ve altun vesâire muharrere-i mezkûre hakkında tâlib-i tahlîf olduğunu iddi'â ider.

Fî 24 Şevvâl Sene 323

Müvekkîle-i Mezbûre(mühür), ...?

İşbu zabtın bakiyesi doksan ikinci sahifede nakl şod.

Sayfa 85/1

Artukâbâd nâhiyesine tabî' Arabviran karyesinde meskûn Kars muhâcirlerinden Pembe oğlu Abdülhamid ibn-i Pembe Ahmed m. Zikr-i âti iki re's kara sığır düvesine

vâz'ü'l-yed olub kıbel-i şer'den dahi husûmeti rey olunan Tokad Sancağı mâl muhâsebeci vekîli Edhem Efendi tarafından bâ-derkenâr vekâlete mürsel hazîne-i celîle vekîli Fâik Efendi muvâcehesinde müvekkil-i muhâsebeci-i mûmâileyh yedinde olub ma'rifet-i şer'le mu'âyene olunan çanak boynuzlu kartının altında bir mikdâr yazı tahminen dört yaşında yüz yirmi guruş kıymetli bir re's konur ve sağ gözünün arkası delik taminen iki buçuk yaşında yüz on guruş kıymetli bir re's sarı karasığır düvesinden her biri mâlımdan doğma yedimde netâcen mâlüm iken mezkûr düveleri bundan beş gün mukaddem karyemizde vâki' hânemden zâyi' itmişdim el-hâletü hâzihi mezkûr düveleri müvekkil-i muhâsebeci-yi mûmâileyh yedinde bulmamla bi'l-istihkâk hâlâ tâleb iderim deyü da'vâ itdikde vekîl-i mûmâileyh Fâik Efendi dahi cevâbında müvekkil-i muhâsebeci-yi mûmâileyhin mezkûr düveleri bi'l-memûre vâz'ü'l-yed olduğunu ikrâr mâ'adâ müddeî-i mezbûrun ber-vech-i muharrer müddeâsını küllîyen inkâr ider.

Fî 3 Ramazan Sene 323

El-Vekîl(imza), El-Müddeî(mühür)

Sayfa 85/2

Müddeî-i merkûm ber-vech-i muharrer müddeâsıyla beyâna lede'l-havâle ol-bâbda şâhidleri her biri Arabviran karyesinden Uzun Süleyman oğlu Şa'bân bin Halil ile Mehmed oğlu Hasan olub bunlardan başka şâhidi olmadığını ifâde ider.

Fî 5 Minhü

El-Müddeî(mühür)

Sayfa 85/3

Her biri Arapviran karyesinden Uzun Süleyman oğlu Şa'bân bin Halil ile Mehmed oğlu Hasan bin Mehmed'in li-ecli'ş-şehâde ifâdeleridir. Mâ'rifet-i şer'le mu'âyene olunan çanak boynuzlu kartının altında bir mikdâr yazı tahminen dört yaşında bir re's konur ve sağ kulağının arkası delik tahminen iki buçuk yaşında bir re's sarı karasığır düveleri Arabviran karyesinden Pembe oğlu Abdülhamid Ağa'nın her biri mâlımdan doğma netâcen mâlı olduğuna şâhidiz ve şehâdet dahi ideriz.

Fî 5 Minhü

El-Vekîl(imzâ), El-Müddeî(mühür), Şâhid(mühür), Şâhid(mühür)

İ'lâm-ı tanzîm şod.

Sayfa 85/4

Şâhidân-ı merkûmân evvelâ bâ varaka-ı mestûre sırran tezkiye olundukda adl ve makbulü'ş-şehâde idükleri iş'âr ve ihbâr olunduktan sonra zîrde isimleri muharrer kesândan dahi bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbulü'ş-şehâde idüklerini ihbâr eylediler.

Fî 5 Minhü

El-Müzekkî

Kızık karyesinden Sâmân oğlu Receb bin Musa(mühür)

El-Müzekkî

Jandarma Süvâri Neferâtından Emir Bal oğlu Hüseyin bin Hasan(mühür)

Müddeî-i mezbûr istihzâren tahlîf şod.

Başkâtib(imzâ)

Sayfa 86/1

Medine-i Amasya nevâhisinden İnepazar nâhiyesine tâbi' Efte karyesi ahâlisinden Pertal oğlu Mehmed bin Mustafa m. Zikr-i âti sekiz re's hayvanât bi'l-ihâne vâz'ü'l-yed olub kibel-i şer'den husûmeti rey olunan Tokad Sancağı mâl muhâsebeci vekîli Edhem Efendi tarafından vekâleten mürsel hazîne-i vekîl Fâik Efendi muvâcehesinde muhâsebeci-yi mûmâileyh yedinde olub mâ'rifet-i şer'le mu'âyene olunan sağ böğründe bir mikdâr beyaz tahminen on iki yaşında ma'kulün doru renkli ve üç yüz guruş kıymetli alın ve burnunun ucu beyaz ak temli tahminen altı yaşında kezâ doru renkli ve iki yüz elli guruş kıymetli bir re's nişânesiz tahminen sekiz yaşında kezâ doru renkli ve iki yüz elli guruş kıymetli bir re's yeli ve kuyruğu siyah tahminen on yaşında ma'kulün kezâ doru renkli üç yüz guruş kıymetli bir re's ve kezâ yeli ve kuyruğu siyah tahminen on iki yaşında kezâ doru renkli iki yüz elli guruş kıymetli bir re's ve yalı ve kuyruğu siyah tahminen bir buçuk yaşında doru renkli ve yüz elli guruş kıymetli bir re's ergen tayla cem'an beş re's kısarak ve iki re's kulun ve bir re's ergen taydan her biri mâlımdan doğma yedimde netâcen mâlım iken bundan on iki gün mukaddem karyemiz civârında mer'adan zâyi' itmişdim el-hâletü hâzihi hayvanât-ı mezkûreyi müvekkil-i muhâsebeci-yi mûmâileyh yedinde bulmamla bi'l-istihkâk hâlâ tâleb iderim deyü da'vâ itdikde vekîl-i mûmâileyh Fâik Efendi dahi cevâbında hayvanât-ı mezkûreyi müvekkil-

i muhâsebeci-yi mûmâileyhe bi'l-memûre vâz'ı-yedini ikrâr mâ'adâ merkûmun ber-vech-i muharrer müddeâsını küllîyen inkâr ider.

Fî 7 Ramazan Sene 323

El-Vekîl(imzâ), El-Müddeî(mühür)

Sayfa 86/2

Her biri mezkûr Efte karyesinin Karagüllü oğlu Mehmed bin Ahmed ve Bodur oğlu Mehmed bin Abdullah'ın li-ecli'ş-şehâde ifâdeleridir. Mâ'rifet-i şer'le mu'âyene eylediğimiz mâ'lumü'l-eşkâl işbu beş re's kısrak ve iki re's dişi kulun ve bir re's ergen tay karyemiz ahâlisinden Pertal oğlu işbu Mehmed'in her biri mâlından doğma yedinde netâcen mâlı olduğuna şâhidiz ve şehâdet dahi ideriz.

Fî 8 Ramazan Sene 323

El-Vekîl(imzâ), El-Müddeî(mühür), El-Şâhid(mühür), El-Şâhid(mühür)

Sayfa 86/3

Taşâbâd nâhiyesine tâbi' Tasna karyesinden dördüncü bölük efrâdından Osman Keş oğlu Mehmed bin İbrahim bin Abdullah ve Kale karyesinden üçüncü bölük efrâdından Hasan Bey oğlu Hüseyin bin İbrahim'in li-ecli'ş-şehâde ifâdeleridir. Mâ'rifet-i şer'le mu'âyene eylediğimiz sağ böğründe bir mikdâr beyaz tahminen on iki yaşında ma'lulün bir re's doru ve altında ve yüzünde bir mikdâr beyaz tahminen altı yaşında bir re's doru ve tahminen sekiz yaşında bir re's kezâlik doru yeli ve kuyruğu siyah tahminen on yaşında ma'kulün kezâlik yeli ve kuyruğu siyah tahminen bir buçuk yaşında bir re's ergen tayla cem'an beş re's kısrak ve iki re's dişi kulun ve bir re's ergen taydan her biri işbu Pertal oğlu Mehmed bin Mustafa'nın mâlından yedinde netâcen mâlı olduğuna şâhidiz ve şehâdet dahi ideriz.

Fî 8 Minhü

El-Vekîl(imzâ), El-Müddeî(mühür), El-Şâhid(mühür), El-Şâhid(mühür)

İ'lâm-ı tanzîm şod.

Sayfa 86/4

Şâhidân-ı merkûmân Mehmed bin İbrahim ve Hüseyin bin İbrahim nâm kimesnelerden her biri evvelâ bâ varaka-ı mestûre sırran tezkiye olundukda adl ve

makbulü‘ş-şehâde idükleri iş‘âr ve ihbâr olunduktan sonra zîrde isimleri muharrer kesândan dahi bi‘l-muvâcehe alenen lede‘t-tezkiye adl ve makbulü‘ş-şehâde idüklerini ihbâr ve iş‘âr iderler.

Fî 10 Ramazan Sene 323

El-Müzekkî

Taşâbâd Nâhiyesine tâbi‘ Etekli karyesinden ve Dördüncü Bölük Efrâdından Kadri Veli oğlu Osman bin Hüseyin(mühür)

El-Müzekkî

Mecidözü Kazâsına tâbi‘ Balıklı Karyesinden ve Birinci Bölük Efrâdından Bayram oğlu Süleyman ibn-i İbrahim(mühür)

Müddeî-i mezbûr Mehmed istihzâren tahlîf şod.

Başkâtib(imzâ)

Sayfa 87/1

Şuhûd-ı mahzardan Sunmak karyesinden Sivaslı Hasan bin Mehmed’in li-ecli‘ş-şehâde ifâdesidir. Geçen bin iki yüz seksen dokuz senesi karyemizden bir yekûn üzümle Artukâbâd’ın Yağcı Musa karyesine gitmişdim karye-i mezbûre de meskûn Muhâcirîrni i Çerâkîse ümerasından Hacı Hasan Bey’in odasına vardım orada Nâhiye Müdürü Tevfik Efendi ve Taşpınar karyeli İsmail Efendi ve karye-i mezkûre ahâlisi hâzır oldukları hâlde mezbûr Hacı Hasan’ın cemâ‘ate hitâben benim abd-i memlûkum olan Salih Koca oğlu Osman’ın bende çok hakkı vardır merkûm Osman evlâdımdan ziyâde severim sizler Allah için şâhid olun ben bu Salih Koca oğlu Osman’ı bilâ bedel meccânen âzâd etdim ve birâderleri Seyid ve Mahmud’un her birilerine dahi kırkar lira bedel ile mükâtebeyi kesdim dediğine ve bundan başka târîhden on sene mikdârı ol-mezbûr Hacı Hasan Bey’in mahdûmu hâzır bi‘l-meclis işbu İsmail Bey için tehhül itmiyorsak deyü yine kendi odalarında suâlîme karşı hâzır-ı mezbûr İsmail Bey’de cevâben Uzunyayla’ya kendisi için bir câriye almak ve iştirâ itmek üzere emce gönderdiğini ve elyevm ne câriye ve ne de emcesi gelmediğini ve câriye olmadığı hâlde tezvîc idemeyeceğini dahi söyledi ben bu husûsa bu vech üzere şâhidim ve şehâdet dahi iderim.

Fî 9 Ramazan Sene 323

Şâhid(mühür)

Sayfa 87/2

Diğer istimâ' idilmeyen şâhidlerinin li-ecl'i-istimâ' mahkemeye ihrâzı vekil Yovan Efendi'ye teklif idildikde Yovan Efendi dahi cevâbında yazdırmış olduğu şâhidlerden ikisi yâni Âvâre karyesinden Kürd Ali bin Mehmed ve Köylü oğlu diğer Ali müvekkillerimin babaları Osman Rabiâ için dünürlük iden İsmail ve Ömer Beyler'in Osman'ın hürriyetini ikrara diğerleri dahi seksen dokuz târîhinde Hacı Hasan Bey'in merkûm Osman'ı âzâd eylediğine dâir olub ikâme eylediğim şâhidlerden mâ'adâ sen gerek müddeî ve gerek hâzır İsmail ve Ömer Beyler bizzat ve bi'l-vâsıta her birilerine birer dürlü tehdid eylediklerinden ve hatta geçende işbu müddeî-i aleyhlere ifâ-yı vekâlet itmeyeceksek diyerek müddeî ve hâzırınun teşvikiyle hükümet civârında bir cem'i-gefir muvâcehesinde menfî Çerkes Hüseyin Bey'e şedîden darb itdirmiş olmaları hamlenin mâ'lumu bulunmasına binâen mütebâki şâhidlerin havflerinden nâşi edây-ı şehâdetden imtinâ' eyledikleri cihetle istimâ' buyrulan şâhidlerden başkasını ikâme idemeyeceklerden bunlarla bi'l-iktifâ kabûl buyrulduğu hâlde icâb-ı şer'inin icrâsını bi'vekâle tâleb iderim der.

Fî 9 Ramazan Sene 323

El-Vekîl(imzâ)

Umûr-ı vekîl-i mûmâileyh Ahmed Efendi ber-vech-i muharrer bi'l-vekâle da'vâsıyla beyâna havâle şod.

Fî 9 Minhü

Sayfa 87/3

Vekîl-i mûmâileyh Ahmed Efendi ber-vech-i muharrer müddeâsına mutâbık beyyine tâleb olundukda ol-bâbda şâhidleri her biri Yağcı Musa karyesinden İbrahim oğlu Mustafa ve Osman oğlu Ali Çavuş ve Mehmed oğlu Bedic ve Mehmed oğlu Hayat ve İlyas oğlu İsmail ve Osman oğlu İsmail ve Musa oğlu Hacı Seyid ve Cafer oğlu Mustafa ve Cafer oğlu Hacı Osman ve Cafer oğlu Hüseyin ve İmam oğlu Mehmed ve Ovacık karyesinden Osman oğlu Hacı Mehmed ve Abdullah oğlu Hacı Yakub ve Kurban oğlu Şa'bân olub bunlardan başka asla şâhidi olmadığımı ve şâhidlerini dahi işbu Ramazan-ı Şerîf'in on ikinci Penşenbe günü ikâme ideceğini ifâde eder.

Fî 9 Ramazan Sene 323

El-Vekîl(imzâ), El-Vekîl(imzâ)

Sayfa 87/4

Şuhûd-ı muharrereden ve her biri Yağcı Musa karyesinden İlyas oğlu İsmail bin İlyas ve Mehmed oğlu Hayat bin Mehmed ve Osman oğlu Ali Çavuş bin Osman'dan her birilerinin li-ecli'ş-şehâde ifâdeleridir. İşbu hâzır bi'l-meclis Süleyman ile er-karındaşları İsa ve İbrahim ve kız karındaşları Selime ve Âbide ve Saliha'dan her biri Artukâbâd'ın Yağcı Musa karyesinden Mergüz-zâde müteveffâ Hasan Bey'in kölesi Salih Koca oğlu Osman bin Salih ile yine mezbûr Hasan Bey'in câriyesi Fatıma bint-i Mansur'dan mütevellidleri olup merkûme Fatıma'nın anası Müslime olup elyevm hâzır bi'l-meclis Süleyman ile er ve kız karındaşları İsa ve İbrahim ve Selime ve Âbide ve Saliha'dan her biri mezbûr Hasan Bey'in oğulları hâzır İsmail ve Ömer Beyler'in köle ve câriyeleri olduğuna ve bundan bu def'a hâzır-ı merkûm İsmail ve Ömer Beyler işbu altı nefer Hasan Bey'e bey'i-arz itdiği sırada bunlardan Süleyman İsmail Bey'e hitâben bizi bunlara satma biz bedelimizi virelim de köyümüzde kalalım deyü söylediğine her birilerimiz huzûren tahlîf olduğumuz hâlde biz bu husûsa bu vech üzere şâhidiz ve şehâdet dahi ideriz.

Fî 12 Ramazan Sene 323

Şâhid-i Merkûm(mühür), Şâhid-i Merkûm(mühür), Şâhid-i Mezbûr(mühür)

Sayfa 88/1

Vekîl-i mûmâileyh Ahmed Efendi'den diğer şâhidlerini ne zaman ikâme ideceği teklif olundukda işbu Ramazan-ı Mübârek'in on altıncı Pazartesi günü ikâme ideceğini ifâde iderek muhâkemeler yevm-i mezkûra ta'lik şod.

El-Vekîl, El-Vekîl(imzâ)

Sayfa 88/2

Yevm-i mezkûrda şuhûd-ı muharrereden olup ikâme olunan Yağcı Musa karyesinden İbrahim oğlu Mustafa bin İbrahim'in li-ecli'ş-şehâde ifâdesidir. Salih Koca oğlu Osman ile Mansur'un kızı Fatıma Yağcı Musa karyesinden Mergüs-zâde müteveffâ Hacı Hasan Bey'in köle ve câriyeleri idiler Hacı Hasan Bey'in vefatından sonra işbu Osman ve Fatıma'dan her biri müteveffânın oğulları hâzır bi'l-meclis İsmail ve Ömer Beyler'e kaldılar mezbûrân İsmail ve Ömer Beyler merkûme Fatıma'yı merkûm Salih Koca oğlu Osman nikâh idüb işbu Süleyman ve Ömer ve İbrahim ve Selime ve Âbide ve Saliha'dan her biri merkûmân Osman ve Fatıma'dan mütevellidleri ve hâzirân İsmail

ve Ömer Beyler'in köle ve câriyeleri olduklarına şahidim ve şehâdet iderim ve Fatıma'nın anası Müslime olduğuna dahi ilâveten şehâdet iderim.

Fî 16 Ramazan Sene 323

Şâhid-i Merkûm(mühür)

Sayfa 88/3

Karye-i mezbûreden Osman oğlu İsmail bin Osman ile Mehmed oğlu Bedic bin Mehmed'den her birilerinin li-ecli'ş-şehâde ifâdeleridir. Salih Koca oğlu Osman ile Mansur'un kızı Fatıma Yağcı Musa karyesinden Mergüs-zâde müteveffâ Hasan Bey'in köle ve câriyeleri idiler Hacı Hasan Bey'in vefatından sonra işbu Osman ve Fatıma'dan her biri müteveffânın oğulları hâzır bi'l-meclis İsmail ve Ömer Beyler'e kaldılar mezbûrân İsmail ve Ömer Beyler merkûme Fatıma'yı merkûm Salih Koca oğlu Osman nikâh idüb işbu Süleyman ve İsa ve İbrahim ve Selime ve Âbide ve Saliha'dan her biri merkûmân Osman ve Fatıma'dan mütevellidleri ve hâzirân İsmail ve Ömer Beyler'in köle ve câriyeleri olduklarına ve Fatıma'nın anasının ismi Müslime olduğuna ve bundan başka bu kere hâzır-ı mezbûr İsmail Bey bu altı neferi Hasan Bey'e bey'-i arz itdiği vakt bunlardan Süleyman İsmail Bey'e hitâben bizi bu Hasan Bey'e satma biz bedelimizi virelim de köyde kalalım dediğine dahi şahidiz ve şehâdet dahi ideriz.

Fî 16 Ramazan Sene 323

Şâhid(mühür), Şâhid(mühür)

Sayfa 88/4

Vekîl Yovan Efendi'den şuhûd-ı muharrere hakkında ne diyeceği soruldukda müvekkilerim tarafından mütekaddim fi 27 Teşrin-i Evvel Sene 321 istid'ada arz ve beyân idildiği vechle otuz senesi mütecâviz zamandan berü gerek müvekkillerimin babaları Osman ...? Ve müvekkillerimin kölelerinden bu ana değin müstakillen ayrı hânedede kendi iş ve güçleriyle kar u kisbleriyle ve umûr-ı zenciriye ile meşgûl olub târîhi merkûmdan bu ana değin ne müvekkilerim ve ne de peder ve vâlideleri hakkında bir günâ rıkka inkiyâd ve itâ'ate dâir da'vâ ve teklîfde bulduklarına ve şu hâlde işbu da'vâlarında mürûr-ı zaman bulunduğu evvel ve âhir iddi'â idildiği hâlde henüz bu cihet hakkında ber-cevâb-ı şer'i i'tâ buyrulmuş ve binâenaleyh bu iddi'âmızı tevâtüren isbâta hazır ve müheyya' bulunduğu bilâkis işbu mürûr-ı zaman iddi'âmız red edilür ise müvekkillerimin babalarının hürriyeti bi'l-beyyine sâbit olduğu gibi vâlideleri

Fatıma'nın hürriyeti dahi ber-vech-i iddi'â isbâta hazır idüğünde müddeî tarafından ikâme idilen işbu şâhidlerin şehadetine gelince bir takım da'vânın cebr ve şiddet ve tehdidine ibtinâ'en kerhen şehâdet edegelmek oldukları gibi zaten şehâdetleri dahi müvekkillerimin baba ve analarının köle ve câriye edilmelerini i'tibârdan ibâre olub âzâd olmak ve cihet-i sâire gibi hususât hakkında bir güna mâ'lumetleri bulunduğuna ve hâkikate ve sinlerine ve âzâd idilen târîhe nazaran şuhûd-ı müstemi'nin henüz dünyaya bile kadim-nihada olmadıkları sinlerinin yirmi beş otuz raddelerinde bulunmalarıyla mütebeyyin ve mütehakkık idüğüne ve hâlâ müvekkillerimin mükâtebeye tâlib oldular yolundaki iddi'â ile müvekkillerimden yalnız Süleyman hasr idilen ve asıl ve esâs bulunmayan işbu iddi'ânın sıhhati maraz idilse bile Süleyman'ın ifâdâtının hiçbirisinin diğer müvekkillerime sirâyet olamayacağı gibi bu gibi mahal-i hafâda mahsusun hilâfına olan şehâdet ve ikrârın dahi bir günâ hükm ve tesiri bulunamayacağı derkâr bulduğuna ve önce ikâme itmek üzere yazdırmış olduğum şâhidi ancak pederlerinin hürriyetine mütedâir olub vâlideleri hakkında ki câriye iddi'âlarına şâhidlik mürûr-ı zamân ile redd ü vâki' itmek olduğum gibi elan dahi bu mürûr-ı zamân iddi'âmında hazır idüğümünden ber-nehci'-şer'î redd idildiğinde vâlideleri mezbûre Fatıma'nın dahi hürriyetini bi't-tefsir isbâta hâzır idüğümüze ve hürriyetle câriye beyyinesinin kangısının tercîhi şer'en lâzım geldiğinin devr-i nazar buyrulacağı arz ile îcâb-ı şer'îsinin icâresini bi'l-vekâle tâleb iderim.

Fî 16 Ramazan Sene 323

El-Vekîl(imzâ)

Sayfa 89/1

Vekîl-i merkûmun ibrâz eylediği kelâmı isimlerini kayd itdirdiğim kimesnelerden başka asla şâhidim yokdur ikâme ideceği şâhidi müteveffâ-ı merkûm Osman'ın ....? Şehâdet idüb başkasına söylemediklerinden sonra müddeâsının sâbit olmadığını vekîl-i merkûm idrâk itmekle dönüp de ber-vech-i muharrer ifâdâtda bulunmasının gayr-ı müvecceh ve gayr-ı mültefit idüğü bi'l-tefhim vekîl Ahmed Efendi'nin şâhidleri tezkîreye kayd şod.

Fî 16 Minhü

Sayfa 89/2

Mâ'rifet-i şer'le mu'âyene eylediğimiz ve zatları mâ'lumumuz olan bâlâsı zabıtta muharrer'ül-eşkâl Süleyman ve İsa ve İbrahim ve Selime ve Âbide ve Saliha'dan her birileri haklarında şehâdet eylediğimiz Yağcı Musa karyesinden Mergüs-zâde İsmail ve Ömer Beyler'in rıkka münkâd ve münkâde köle ve câriyeleri olduklarına bâlâda ki takririmiz vechle şehâdet ideriz.

Fî 17 Minhü

Şâhid(mühür), Şâhid(mühür), Şâhid(mühür), Şâhid(mühür), Şâhid(mühür),
Şâhid(mühür)

Şühüd-ı merkûmundan tezkiyeye havâle şod.

Fî 8 Ramazan Sene 323

Şuhûd-ı merkûmdan inde'l-tezkiye şehadetlerinin hin-i kabûlde olduğu ol-bâbda ki senedin zeylinde muharrer şer'î ve ve tasdikden anlaşmağla Ahmed Efendi diğer şâhidlerinin ikamesiyle müddeâsını beyâna havâle şod.

(İmzâ)

Sayfa 89/3

Şuhûd-ı muharrereden olub her biri Kazâbâd'ın Ovacık karyesinde meskûn Muhâcirin-i Dağistan'dan Osman oğlu Hacı Mehmed bin Osman ve Abdullah oğlu Hacı Yakub bin Abdullah ve Kurban oğlu Şa'bân bin Hasan'dan her birilerinin li-ecli's-şehâde ifâdeleridir. Artukâbâd nâhiyesine tâbi' Yağcı Musa karyesinden Mergüs-zâde Hacı Hasan Bey'in Salih Koca oğlu Osman kölesi ve Fatıma dahi câriyesi idi Osman'ın babası Salih ve Fatıma'nın babası Mansûr ve anası Müslime idi mezbûr Hacı Hasan Bey'in vefâtında işbu köle ve câriyeyi yâni Osman'a Fatıma'yı Hacı Hasan Bey'in oğulları İsmail ve Ömer Beyler yek-diğerine Akd ve tezvîc eylediler merkûm Osman ile Fatıma'dan altı nefer evlâd zuhura geldi bunların üç neferi oğlan biri Süleyman biri İsa biri İbrahim nâmındadır ve üç neferi dahi kız olub birisi Selime ve birisi Âbide ve birisi Salihadır işbu altı nefer köle ve câriyeyi işbu hâzır bi'l-meclis İsmail ve Ömer Beyler'in el-hâletü hâzihi köle ve câriyeleri olduğuna şâhidiz ve şehâdet dahi ideriz.

Fî 21 Şevval Sene 323 ve Fî 5 Kânûn-ı Evvel Sene 321

El-Vekîl(imzâ), El-Vekîl(imzâ), Şâhid(mühür), Şâhid(mühür), Şâhid(mühür)

Tahlîfleri dahi icrâ idilmiştir.

Başkâtib(imzâ)

Sayfa 90/1

Mâ'rifet-i şer'le mu'âyene eylediğimiz ve zatları mâ'lumumuz olan bâlâsı zabıtta muharrerü'l-eşkâl Süleyman ve İsa ve İbrahim ve Selime ve Âbide ve Saliha'dan her birileri haklarında şehâdet eylediğimiz Yağcı Musa karyesinden Mergüs-zâde İsmail ve Ömer Beyler'in rıkka münkâd ve münkâde köle ve câriyeleri olduklarına bâlâdaki takririmiz vechle şehâdet ideriz.

Fî 22 Şevvâl Sene 323

El-Vekîl, El-Vekîl(imzâ), Şâhid-i Merkûm(mühür), Şâhid-i Merkûm(mühür)

Sayfa 90/2

Mezbûre Selime ve Âbide ve Saliha'dan her biri kendi emsâlleri diğer kızı meyânında şuhûd-ı muharrereye irâe eyleyerek bunlardan Hacı Mehmed mezbûrât Selime ve Âbide ve Saliha'dan her birilerini isimleriyle beraber tâ'yin ve teşhis eylediği gibi diğer şâhid Şa'bân dahi mezbûrelerden Saliha'yı Selime budur deyü tefrîk ve diğerlerini dahi ta'rîf ve teşhis idüb isimlerini tâ'yin idememiş ve diğer Hacı Yakub dahi lede'l-irâe hiçbirisini tâ'yin ve teşhîs idemediği huzûr-ı şer'i-şerîfe inhâ şod.

Fî 22 Şevvâl Sene 323

Başkâtib(imzâ)

Sayfa 90/3

Şâhidân-ı mezbûrân Hacı Mehmed ve Kurban oğlu Şa'bân'dan her biri olan mezkûr Ovacık karyesi İmamı Ömer oğlu Gâzî Efendi ibn-i Ömer ve Muhtâr-ı Evveli Mehmed oğlu Hamza bin Mehmed ve Muhtâr-ı Sânisî Cebrâil oğlu Tahir bin Cebrâil ve ihtiyâr meclisi âzâsından Mehmed oğlu Pehlivan bin Mehmed ve Kurban oğlu Derviş Mehmed ibn-i Kurban nâm kimesnelerden evvelâ bâ-varaka-ı mestûr sırran tezkiye olundukda adl ve makbulü'ş-şehâde idükleri iş'âr ve ihbâr olunduktan sonra ba'dehû merkumundan Cebrâil oğlu mezbûr Tahir İshak Efendi ve Hacı Musa Efendi-zâdeli Sinan Bey ibnü'l-mezbûr Hacı Musa Efendi nâm kimesnelerden dahi bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbulü'ş-şehâde idüklerini ihbâr ve iş'âr eylediler.

Fî Gurre-i Zilka'de Sene 1323

El-Vekîl(imzâ), El-Vekîl(imzâ), El-Müzekkî Mezbûr ....? Bey(mühür, El-Müzekkî Mezbûr Musa Efendi(mühür), El-Müzekkî Mezbûr Derviş Mehmed(mühür), Mezbûr Pehlivan Mehmed(mühür), El-Müzekkî Mezbûr Tahir(imzâ)

Sayfa 90/4

Müddeî-i aleyh müvekkil-i mezbûr Süleyman'dan şâhidleri hakkında bir gün i'tirâzî olup olmadığı suâl olundukda ol-dahi cevâbında şâhid-i mezbûr Şa'bân ile müzekkî-i mezbûr Derviş Mehmed otuz re's davarımı çaldın diyerek bundan akdem altı ayda kama ve tabancalarını bi't-teşhir seni öldürelimde elinden halâs olalım diyerek üzerime hücum eylediklerinden ve her ne kadar imdâdına yitişanlar ellerinden beni halâs eylediler ise de elân beni mesrûk davarlarının sârıkı zanniyle adâvet ve husûmet beslediklerinden şâhid-i merkûmun şehâdeti bu vechle dahi merdûd idüğünü ifâde ve iddi'â iderim der.

Fî Gurre-i Zilka'de Sene 323

El-Müvekkil(imzâ), El-Müvekkil-i Mezbûr(mühür)

Sayfa 90/5

Merkûm Süleyman'ın şâhidân-ı merkûmân'ın şehâdetlerinin kabûlünden sonra ber-vech-i muharrer irâd eylediği kelâmı akval-i muharrerde kabilinden olup şehâdet-i iddi'â-yı mezkûreye vârid ve iltifâta şâyân olmadığı tefhîm ve vekîl-i merkûm Yovan ber-vech-i meşrûh bi'l-vekâle da'vâsıyla vekîl-i mezbûr Ahmed Efendi'ye bilâ-beyyine men' olunduktan sonra şehâdet oluna mezkûr mücebince merkûm Süleyman ve İsa ve İbrahim ve mezbûre Selime ve Âbide ve Saliha'dan her biri müşteri-yi mûmâileyh Hasan Bey'e rıkka inkiyâd ve itâ'at ve rakabelerini teslîme merkûmûna izâfetle vekîlleri Yovan tenbîh şod.

Fî 7 Minhü

(İmzâ)

Sayfa 91/1

Medine-i Tokad mahâllâtından Çehkanlı mahallesinde sâkin ve zâtı tâ'rifi şer'î ile mu'arrefe olan Satı oğlu karısı Şerife Dudu bint-i Hasan m. Zevc-i dâhilî olup Pazar karyesi ahâlisinden Kıman oğlu Osman bin Ömer mahzarında üzerine da'vâ ve takdîr-i kelâm idüb mezbûr Osman ile me'an sâkin olduğumuz mütevellîde zevce-i âhari

olmağla benim için galk ve merâfıkı müstâkil bir süknâ tedârik ve tehyi' ve levâzım zarûrîsini ba'del-rü'yeti iskân itmek üzere zevcim mezbûra tenbîh olunmak matlûbumdur dedikde ol-dahi cevâbında galk ve merâfıkı müstâkil bir süknâ tedârik ve tehyi' ideceği söyledi.

Fî 19 Zilhicce Sene 323

El-Müddeî-i Aleyh(imzâ), El-Müddeî-i Mezbûre(mühür)

Mezbûrenin zâtı tâ'rif ve mevzû' bir hakk merkûm Osman'ın olduğunu tasdîk ideriz.

Hûnlu oğlu Mehmed bin Mustafa(mühür), Satı oğlu Hasan bin İbrahim(mühür), Kâdı-zâde Ahmed Nuri ibn-i el-Hâc Mustafa(imzâ)

Seksen dördüncü zabıtın bakiyesidir.

Sayfa 92/1

Mezbûr Ahmed Ağa tekrar cevâbında müddeâyâ eşyâ-yı mezkûreden üç aded elmas iğne ve on beş dal incu ve iki çift elmas küpeyi sekiz yüz elli guruş ve üç aded gâzî ve hamailiyi seksen sekiz guruş ve bir çift sim bileziği on sekiz guruş ve iki aded basma sa'at altmış guruş ki cem'an bin on altı guruşa Sa'atçi Dükkanı vesâireyi bey' eylediğini ve mâ'adâ iki aded şal ve beş aded ipekli gömlek ve yirmi arşun çadır ve iki aded mercan tesbih ve yirmi guruşluk altun ve sim hurdaları ve on peynir tabağı ve iki aded kebîr çini tabak ve üç aded su bardağı ve iki çift-i nalından her biri mevcûd idüğünü ve işbu eşyalardan her biri müddeî-i mezbûre Aişe Hatun'un mâlî olmayub murisimiz müteveffâ-yı mezbûr Hacı Abdullah Ağa'nın mâlî olduğunu iddi'â ider.

Fî Gurre-i Zilhicce Sene 323

El-Müddeî-i Aleyh(mühür)

Sayfa 92/2

Müddeî-i aleyh-i mezbûrun eşyâ-yı muharrere-i mezkûrenin karındaşı müteveffâ-ı mezbûrun mâlî olup da kendülerine ırsen intikâl eylediği müddeâsıyla beyâna ba'de'l-havâle ol-bâbda şâhidleri Nâib Yakub Efendi ve Cılız-zâde Mehmed Efendi ve Delal Eyüb ve Kahveci Hacı Ahmed Ağa ve Eytâm Müdürü Hacı Ahmed Efendi idüğünü ve bunlardan mâ'adâ asla şâhidi olmadığını ve şehr-i hâlin altıncı

pazartesi günü ikâme ideceğini ve tarafeyn dahi yevm-i mezkûrda bulunacaklarını söylemeleriyle muhâkemeleri yevm-i mezkûra ta'lik şod.

Fî Gurre-i Zilhicce Sene 323

El-Müddeî-i Aleyh(mühür), El-Vekîl(imzâ)

Sayfa 94/1

Derûn-ı i'lâmda mahkûm-u aleyha gösterilen Tarakçı oğlu kızı Sündüs tarafından zikr-i âti husûsda i'tirâza tâleb ve da'vâ ve muhâkeme ve muhâsama ve müdâfa'aya ve bunlar mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine vekîl-i müseccel-i şer'îsi Hatib-zâde Hasan Efendi ibn-i Hasan m. Derûn-ı i'lâmda mahkûm gösterilen imâm ve kâimmakâm mütevellî-i mûmâileyh Hacı İbrahim Efendi müvâcehesinde derûn-ı i'lâmda mezkûrû'l-hudûd-ı dükkân ve zemini müvekkilem mezbûrenin babası Tarakçı oğlu Halil Ağa'nın yedinde mâl ve mülkü iken vefatından sonra bi'l-cümle terekesini taksîmi esnâsında dükkân-ı mezkûru müvekkilem mezbûrenin ve dört sene mukaddem hisse-i îrsiyesine mukâbil ifrâz ve tâ'yin idilerek ol-vechle müvekkilem mezbûre dükkân-ı mezkûr mülkü olmak üzere tasarruf olub müvekkilem mezbûrenin peder ve karındaşlarından icâre zimmetini kimlere ahz eylediğinin ve icâre-i deyni elli guruş olduğu hâlde fark-ı guruş aldığıın evvel emirde îzah eylemesini bi'l-vekâle tâleb dedikte mûmâileyh dahi cevâbında zemin-i mezkûr imâm ve mütevellisi bulunduğum mezkûr Hacı İbrahim mescîd-i şerîfinin rakabesine ve fazlası imâmına meşrût vakf olduğu şâhideyn-i ma'deyleyn şehâdetleriyle sâbit ve hükm-i şer'î lâhik olub vekîl-i mezbûr Hasan Efendi'nin ber-vech-i muharrer mülkiyet iddi'âsının vakfa karşı teessürü olamayacağından iddi'âsının reddiyle i'lâm-ı gıyâbi mezkûr hükmünün tenfiz ü icrâ buyurulmasını tâleb iderim der.

Fî 6 Zilka'de Sene 323

El-Müteriz-i Aleyh(mühür), El-Vekîl-i Müteriz(mühür)

Sayfa 94/2

Vekîl-i mezbûr Hasan Efendi tekrâr cevâbında muteriz-i aleyh-i mûmâileyhin bu bâbda ki müdâfa'âtı i'tirâzâtımdan mübâyin bulunduğundan hükm-i gıyabinin feshini bi'l-vekâle tâleb iderim der.

Fî 9 Zilka'de Sene 1323

El-Vekîl(mühür)

Sayfa 94/3

Vekîl-i merkûm bi'l-beyyineti'l-muaddele sâbit olan hükm-i i'lâm-ı gıyâbiyi def'a salih-i kelâm irâd eylememiş olmağla şâyân iltifât olmayan kelâm-ı mezkûrunun reddiyle i'lâm-ı gıyâbi hükmü tasdîk şod.

Fî 9 Minhü

Sayfa 94/4

Hukûkullah da sebk-i da'vâ şart olmayub umûr-ı hisbenden olmağla Tokad Süvari Jandarma Neferâtından Abdülkadir ibn-i Abdülmecid ve Kîras mahallesi ahâlisinden Tiryâkî oğlu Ahmed bin Mehmed'den her biri meclis-i şer'î hâzirân olub istişhâd olunduklarında işbu bin üç yüz yirmi dört senesi Şa'bânü'l-mu'azzamı'nın selhi olan Penşenbe günü ahşamı Cum'a gicesi Hilâl-i Şehr-i Ramazanü'l-mübâreki ba'de'l-mağrib iki sehâb arasında uçları kibleye müteveccih olduğu hâlde re'yü'l-ayn müşâhede ve rü'yet eyledik binâenaleyh yaz ki Cum'a gurre-i Şehr-i Ramazanü'l-Gûfran olduğuna şâhidiz şehâdet dahi ideriz.

Fî 4 Şa'bân Sene 324

Şâhid-i Mezbûr(mühür)

Şâhid-i Mezbûr(mühür)

Sayfa 95/1

Vekîl-i mûmâileyh Şevket Bey ifâdesinde el-Hâc Ahmed Ağa'nın vâsiyetnâmesi mahkeme sicili kaydında mukayyed olması ve amel-i kadîmin münderiç mektûbda amel-i kadîme i'tibâr idilmemesi ve müddeî ve hükmü'l-şer'î tarafından amel-i kadîmi musaddık şer'an tahlife dâ'vet-i îcâb itmemesi ve merhûm-ı mûmâileyhin vâsiyetnâmesinde merkûm şart mukayyedde mevcûd olmazsa meşrûtları deyü mu'teber tutulmaması ve mecelle-yi ahkâm-ı adlîyenin 52. Maddesine tevâfuk itmemesi ve fetvâdan kalan beyândaki vakfiye müseccel olmayub ma'mûlün vekl ise mecelle-yi maddde-i mezkûreyi tasrih eylemesi ve mahkeme-i celîle ve fetvâ-yı şerifin kabûlü mesâil-i şer'îyye ve fikhîyyenin kabûlünü kabûlden i'bâret olduğu ve bir maddede cihet-i âliyyeye ri'âyet kâ'ide-i küllîye-i şer'îyye ve mu'tebereden add idmemesi hasebiyle

mezkûr emlâk ve akârât nev‘i emlâkdan i‘bâret bulunduğu cihetle hükm-i şer‘î tastîrû‘l-ehakk olmak îcâb idilirse bir kere de fetvaya havâle buyrulmasını tâleb ve iddi‘â iderim.

Fî 2 Zilka‘de Sene 323

El-Vekîl(mühür)

Sayfa 95/2

Vekîl-i mûmâileyh Şevket Bey’in tekrar ifâdesinde Halil Bey ile müdde‘â bih olan Hoca Ahmed mahallesinde bir konak maa-bağçe ve îcârhâne civârında bir bağçe ve yedi aded dükkân ve kuyu başında iki göz değirmen ve iki kıt‘a tarladan i‘bâret olub müvekkilemin ced ve ceddelerinden tasarrufen ve naklen kaldığı cihetle hukûk-ı şer‘îyyemizi mahkeme-i celîle vâsıtasıyla mûmâileyhden tâleb ve iddi‘â eylerim.

Fî 2 Zilka‘de Sene 323

El-Vekîl(mühür)

Sayfa 95/3

Mîr-i mûmâileyhânın vekîlleri Ahmed ve Yovan Efendiler cevâbında bu bâbda îcâb iden müdâfa‘âtımız zabt-ı sâbıkda bir tafsil arz idilmiş olduğundan işbu iddi‘â-ı cevâbdan müstağni olmağla îcâb-ı şer‘înin icrâ buyrulması bi‘l-vekâle tâleb ideriz.

Fî 20 Zilka‘de Sene 323

El-Vekîl(imzâ), El-Vekîl(imzâ)

Sayfa 95/4

Tarafeynin ifâdât-ı sâbık ve lâhikalarına nazaran Şevket Bey’in müddeâ-bihâların mülk-ü mevrûs olmak hasebiyle hisse-i îrsiye-i da‘vâ itmesine karşı vekîllerden mûmâileyha Yovan ve Ahmed Efendiler de mîr-i mûmâileyh zevâbit-i sâbıkada ve kazıyetini iddi‘â ve ol-vechle ikrâr itmiş olmağla işbu da‘vâsının mesmû‘ olmaması lazım geleceği bulunan ifâdede bulunmasını oğullarıyla bi‘l- mütâla‘a kabzını mütezammın ifâdede sebk itmiş olduğu sûret de icâb-ı şer‘îsi iftâ buyrulmak üzere fâziletli Müftü Efendi hazretlerine.

Fî 20 Minhü

Sayfa 95/5

Bir şeyin vakf olduğunu ikrâr veya iddi'â eyleyen kimesne bâdehu o şeyin mülkiyeti hakkında da'vâ ve şehâdeti mesmû' olmaz.

Fî 19 Minhü

Müftü-i Livâ-yı Tokad Nuri

Sayfa 95/6

Vekîl-i mûmâileyh Şevket Bey tekrar cevâbında Abdülgâni Bey hakkında müdde'â-bih'a dâir ifâdemiz üç yüz on yedi senesinde Tokâd nâib-i esbak Mazhar Efendi'ye vâki' olan istid'â üzerine mîr-i mûmâileyhin dest-i tasarrufunda bulunan emlâk ve akârâtın mahkeme sicilinde mukayyed olmadığını sûret-i resmîyede anlamış olduğumuzdan ifâdemiz ahkâm-ı şer'îyyeye istinâden olduğu mâhâzâ münderic-i mektûb târîhi otuz altı seneyi mütecâviz olub müseccel olmadığını müşar mecellenin bin altı yüz altıncı maddesine nazaran mülk hâlini aldığını te'yîden isbât itdüğü hâlde ahkâm-ı şer'îyyeye karşı vekîlinin ifâdesi mahkeme-i şer'îyyece kabûle şâyân olmadığı cihetle hukûk-ı şer'îyyemiz hakkında hükm-i şer'înin lâhik olmasını tâleb ve iddi'â iderim.

Fî 22 Zilka'de Sene 323

(Mühür)

Sayfa 95/7

Vekîl-i mûmâileyh tekrar cevâbında Abdülgâni Bey'in Abdullah Bey'in hafidi Halil Bey ile bazı akârda ziyedli görüldüğünü bâlâda ifâde itmiş bu ziyetliğe ne sûretle müstehak olmuşdur mâhâzâ akdemce Halil Bey vekîl-i müvekillînin konakdan mâ'adâ elinde akârât olmayub Abdülgâni Bey'in elinde olduğunu söylemiş bu ifâdesine nâkız olarak müddeâ-bih elinde olmayan akârın iki Kânun-ı Sâni ifâdesinde vakf olduğunu i'tirâf itmiş mahkemede müseccel olmadığı ve ihtiyâca sâlih bir rakam irâe eylediği hâlde ifâde-i vâkî'ası lafzı ve safsatadan i'bâret bulunmuş ve hukûk-ı şer'îyyemizi bu sûretle i'tirâf itmiş olduğundan hukûk-ı şer'îyyemizi tâleb iderim.

Fî 22 Zilka'de Sene 323

(Mühür)

Sayfa 96/1

Yıldızeli kazâsına mülhak Sarıyar karyesinden Hacı Ömer oğlu Hasan bin Mustafa m. Zikr-i âti iki re's karasığır öküzüne bi'l-memûre vâzı'u'l-yed olub kibel-i şer'den dahi husûmeti re'y olunan Tokad Sancağı mâl muhâsebecisi tarafından vekâleten mürsel hazîne-i celîle umûr-ı vekîli Mehmed Fâik muvâcehesinde işbu meclis-i şer'de mu'âyene olunan çatak boynuzlu ve kuyruğu siyah altı yaşında sarı renkli ve iki yüz guruş kıymetli bir ve siyah konur renkli kezâlik altı yaşında iki yüz guruş kıymetli diğer bir re'sle cem'an iki re's öküzlerden her birini târîhden dört sene mukaddem Sürekçi tüccârlardan üç yüz guruş bedel mukâbilinde iştirâ iderek ol-vechle mezkûr öküzler yedimde şirâ-ı mâlım iken işbu bin üç yüz yirmi üç senesi Şa'bân-ı Şerîfinin yirmi ikinci günü mezkûr öküzleri Tıraş Dağı nâm mahallede zâyi'itmiş idim el-hâletü hâzihi mezkûr öküzleri müvekkil-i muhâsebeci-yi mûmâileyh yedinde bulmamla bi'l-istihkâk hâlâ tâleb iderim deyü da'vâ itdikde vekîl-i mûmâileyh Fâik Efendi dahi cevâbında mezkûr öküzlere müvekkilinin bi'l-memûre vaz'-ı yedini ikrâr mâ'adâ müddeî-i merkûmun ber-vech-i muharrer müddeâlarını küllîyen inkâr ider.

Fî 5 Zilka'de Sene 323 ve Fî Kânûn-ı Evvel Sene 321

El-Vekîl(imzâ), El-Müddeî(mühür)

Sayfa 96/2

Mâ'rifet-i şer'le mu'âyene eylediğimiz çatak boynuzlu ve kuyruğu siyah altı yaşında sarı renkli bir ve siyah konur renkli kezâlik altı yaşında diğer bir re's ile cem'an iki re's öküzlerden her biri karyemizden Hacı Ömer oğlu Hasan bin Mustafa'nın şirâ-ı mâlî olduğuna şâhidiz ve şehâdet dahi ideriz.

Fî 8 Minhü

El-Vekîl, El-Müddeî(mühür), Şâhid ..? Kelleci oğlu Mustafa bin Hasan(mühür), Şâhid-i Merkûm Karyeden Halil oğlu Mahmud bin Musa(mühür)

İ'lâm-ı tanzîm şod.

Sayfa 96/3

Şâhidân-ı merkûmâna mensûb oldukları mezkûr Sarıyar karyesi imam ve muhtârâtından evvelâ bâ-varaka-ı mestûr sırran tezkiye olundukda adl ve makbûlü's-

şehâde idükleri iş‘âr ve ihbâr olunduktan sonra zîrde isimleri muharrer kesândan dahi bi‘l-muvâcehe alenen lede‘t-tezkiye adl ve makbûlü‘ş-şehâde idüklerini iş‘âr eylediler.

Fî 9 Zilka‘de Sene 323

El-Müzekkî

Karye-i merkûmeden Kürd oğlu Ali bin İsmail(mühür)

El-Müzekkî

Sarıyar karyesinden Şa‘bân oğlu Mustafa bin İbrahim(mühür)

Müddeî-i mezbûr Hasan istihzâren tahlîf şod.

Fî 9 Minhü

Başkâtib(imzâ)

Sayfa 96/4

Vekîl-i mûmâileyh Şevket Bey fî 26 Cemaziye‘l-âhire Sene 319 târîhli zabtında iddi‘â eylediği akârın ve feyziyyetinden bahisle cânib-i vakf için müvekkilelerine üç sehmden bir sehmini teslîm tâleb ve da‘vâsında bulunmuş olmağla ber-mûceb-iftâ bâdehu mülkiyet hakkındaki da‘vâsı şer‘an mesmû‘ olmadığı mûmâileyhe tefhim şod.

Fî 27 Zilka‘de Sene 323

Sayfa 97/1

Yar Ahmed mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem vefât iden Bekçi oğlu Hâfız Ahmed Efendi ibn-i Mehmed bin Abdullah‘ın ber-vech-i âtî vârisi ve sulbî kebîr oğlu olduğunu iddi‘â iden Mehmed Ağa m. Mehmed Paşa mahallesinden Debbağ Hacı Hüseyin hafidi Hacı Hüseyin ibn-i Salih muvâcehesinde mûrisim babam mezbûrun hayâtında mezbûr Hacı Hüseyin zimmetinde cihet-i karzdan elli guruş alacak hakkı olub meblâğ-ı merkûmu kable‘l-ahz ve‘l-istifâ vefât itmekle verâset-i zevce-i menkûha-yı metrûkesi evvel ki vâlidem Şerîfe bint-i Mehmed ile sulbî kebîr oğlu olduğumdan bana ve sulbiye-i kebîre kızları Aişe ve Hamîde‘ye münhasıra olub benimle mezbûr dokuz guruşu bana edâ ve teslîme mezbûr Hacı Hüseyin kıbel-i şer‘den tenbîh olunmak matlûbumdur deyü bi‘l-verâse da‘vâ itdikde mezbûr Hacı Hüseyin dahi cevâbında cihet-i mezkûreden zimmetinde müteveffâ-ı mezbûre ol-mikdâr guruş deyni olduğunu ikrâr mâ‘adâ müddeî-i mezbûrun ber-vech-i muharrer verâset müddeâsını küllîyen inkâr ider.

Fî 14 Zilka‘de Sene 1323

El-Müddeî-i Aleyh(imzâ), El-Müddeî(mühür)

Sayfa 97/2

Muslihiddin mahallesinden Abacı Bekir oğlu Ebu Bekir Efendi ibn-i İbrahim bin Mehmed ve Yar Ahmed mahallesinden Başkâtib-zâde Mustafa Şevket Efendi ibn-i Feyzullah bin Mustafa Bey li-ecl-i‘ş-şehâde ifâdeleridir. Yar Ahmed mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem vefât iden Bekçi oğlu Hâfiz Ahmed Efendi ibn-i Mehmed bin Abdullah‘ın verâset-i zevce-i menkûha-i metrûkesi Şerîfe bint-i Mehmed ile sulbî kebîr oğlu işbu Mehmed ve sulbiye-i kebîre kızları Aîşe ve Hamîde‘ye münhasıra olub bunlardan mâ‘adâ vârisi ve terekesine müstehakk-ı âharı olduğu bizim ma‘lûmumuz değildir biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahi eyleriz dedikde.

Fî 14 Zilka‘de Sene 1323

Şâhid-i Mezbûr(mühür), Şâhid-i Mezbûr(mühür)

Sayfa 97/3

Şâhidân-ı merkûmân mensûb oldukları mahalleri imam ve muhtârâtından evvelâ bâ-varaka-ı mestûre sırran tezkiye olunub adl ve makbulü‘ş-şehâde idükleri ihbâr ve iş‘âr olunduktan sonra zîrde isimleri muharrer kesândan dahi bi‘l-muvâcehe alenen lede‘t-tezkiye adl ve makbulü‘ş-şehâde olduklarını ihbâr ve iş‘âr iderler.

Fî 18 Minhü

El-Müzekkî

Kaya mahallesinden Sırmaşık oğlu Şerîf Mehmed bin Bekir(mühür)

El-Müzekkî

Soğukpınar-ı Müslim mahallesinden Yuvarlak-zâde Hacı Ahmed Efendi ibn-i İbrahim(mühür)

İ‘lâm-ı tanzîm şod.

Sayfa 98/1

Medine-i Tokad nevâhisinden Kazâbâd nâhiyesine tâbi‘ Asarcık karyesinde sâkin muhâcirîn-i Çerâkise nisvânından ma‘rifetü‘z-zât Melek hatun ibnete İbrahim

tarafına zikr-i âti husûsda tâleb ve da'vâ ve muhâkeme ve muhâsama ve müdâfa'a ve ahz ü kabz ve bunlar mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine vekîl-i müseccel-i şer'îsi olan da'vâ vekîllerinden Çerkes Ahmed Efendi ibn-i Abbas m. Karye-i merkûmeden ve muhâcirîn-i merkûmeden Canbek oğlu Sarı Ahmed ibnü'l-mezbûr Canbek'in muvâcehesinde mezbûr Sarı Ahmed bundan on beş sene mukaddem müvekkilem mezbûreyi iki bin guruş mehr-i müeccel tesmîyesiyle tezvîc ve tenkîh ve kabûl idüb ol-vechle zevciyet meyânlarında kâ'im iken bundan bir sene on ay mukaddem mezbûr Sarı Ahmed müvekkilem mezbûreye hitâben talâk niyetiyle ben seni istemem sen bana haramsın deyü müvekkilem mezbûreyi hânesinden taşra aldıktan iki ay sonra müvekkilem mezbûreyi karye-i merkûmeden Timur nâm şahsı alarak merkûm Sarı Ahmed'in hânesinde getürdüğünde zevcenî kabûl it deyü merkûm Timur teklîf itdikle tekrar merkûm Sarı Ahmed zevcem Melek bana haramdır deyü merkûm Timur'a cevâb ve mezbûre birkaç gün mezbûr Sarı Ahmed'in vâlidesinin odasında ikâme eyledikten sonra mezbûr Sarı Ahmed müvekkilem mezbûreyi darb iderek kezâlik taşra aldıktan sonra merkûm Sarı Ahmed müvekkilem mezbûreyi ber-vech-i muharrer tatlîk eylediğini mahzar-ı şuhûdda ve tevârîh-i muhtelifede ve mahal-i müteaddidede ikrâr dahi itmekle ol-vechle müvekkilem mezbûre Sarı Ahmed'den mutallaka ve mübâne olmağla zimmetinde mütekarrir ve mâkûdün-aleyh mehr-i müeccel alacak hakkı olan meblâğ-ı merkûm iki bin guruşu müvekkilem mezbûre için bana edâ ve teslîme mezbûr Sarı Ahmed kıbel-i şer'îden tenbîh olunmak matlûbundur deyü bi'l-vekâle da'vâ itdikle.

Fî 20 Zilka'de Sene 323

El-Vekîl(imzâ)

Sayfa 98/2

Bu sırâda merkûm Sarı Ahmed tarafına husûs-ı mezkûr hakkında muhâkeme ve muhâsama müdâfa'a ve tâleb ve da'vâ ve ahz ü kabza ve bunlar mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine Çerkes Ömer Ağa ibn-i Hacı Hasan müseccelen vekîl nasb ve ta'yîn idüb ol-dahi ba'de'l-kabûlü'l-vekâle cevâba tasaddî birle müvekkile-i mezbûre Melek Hatun müvekkilim mezbûr Sarı Ahmed'in iki bin guruş mehr-i müeccel tesmîyesiyle zevce-i menkûha-ı medhûlün-bihâsı iken mehr-i müeccel-i merkûmun bin yedi yüz guruş müvekkile-i merkûme Melek Hatun bundan üç sene mukaddem müvekkilim zevci mezbûra hibe-i sahîh-i şer'î ile hibe ve temlîk ve müvekkilim merkûm dahi ber-vech-i muharrer ittihâb ve temlîk ve kabûl idüb ol-vechle müvekkile-i mezbûrenin müvekkilem

mezbûr zimmetinde cihet-i mezkûreden mütebâkî üç yüz guruş alacak hakkı olduğunu ikrâr lâkin mezbûr Sarı Ahmed zevcesi müvekkile-i mezbûreye hitâben talâk niyetiyle ber-vech-i muharrer ifâdede bulunmayub el-hâletü hâzihi zevciyet meyânelerinde kâ'im olduğundan ve müvekkile-i mezbûre zevc-i müvekkilem mezbûra itâ'atdan i'tirâf eylediğinden müvekkilim mezbûrun karye-i merkumda vâki' mesken-i şer'î olan menziline gidüb nefsinin müvekkilim mezbûra teslim ve hukûk-ı zevciyete itâ'at etmek üzere müvekkile-i mezbûreye izâfetle vekîl-i mezbûr Ahmed Efendi'ye kibel-i şer' den tenbîh olunmasını bi'l-vekâle tâleb iderim deyü ahedehümâ âharın ber-vech-i-muharrer müddeâlarını inkâr iderler.

Fî 21 Zilka'de Sene 323

El-Vekîl(mühür)

Sayfa 98/3

Müdde-i aleyh vekîl-i mezbûr Ömer Ağa lede'l-isticvâb müvekkil-i mezbûr Sarı Ahmed talâk niyetiyle zevcesi müvekkile-i mezbûre Melek Hatun'a hitâben ben seni istemem sen bana haramsın deyü asl-ı ifâdede bulunmuşdur der.

Fî 21 Zilhicce Sene 323

El-Vekîl(mühür)

Sayfa 100/1

Medine-i Tokad'ın Seyid Necmeddin mahallesinde sâkin ve zâtı ta'rîfi'ş-şer' ile mu'arrefe Bilal oğlu kızı Sultan bint-i Halil m. Mehmed Paşa mahallesinden Dünbel oğlu Ali bin İsmail muvâcehesinde târîhden altı sene mukaddem beş yüz guruş mehr-i muaccel müstevfî ve beş yüz bir guruş mehr-i müeccel tesmîyeleriyle ben nefsimi merkûm Ali'ye inkâh ve tezvîc idüb merkûm Ali dahi ol-vechle tenkîh ve tezvîc ve kabûl ve duhûl iderek merkûm Ali benim zevc-i dâhilim iken bundan sekiz mah mukaddem işret itmeyeceğine Tahtakale karakol hânesinde ve mahzar-ı şuhûdda bir daha işret itmeyeceğine üçten dokuzâ şart olsun dedikden sonra sene-i mâliye Şa'bânü'l-mu'azzamı'nın on altıncı günü yine serhoş olarak mezkûr karakol hânedan zevcim merkûm Ali'yi derdestle hâneme getirüb şart-ı mezkûra binâen ben merkûm Ali'den mübâne ve ol-târîhden berü vâlidem hânesine gidüb hukûk-ı zevciyete dahi riâyet itmediğinden suâl olunub zimmetinde mütekarrir ve mâkûdün-aleyh mehr-i müeccel-i mezkûr alacak hakkım olan beş yüz guruşu bana edâ ve ifâya merkûm Ali'ye kibel-i

şer‘den tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da‘vâ itdikle merkûm Ali dahi cevâbında mezbûre Sultan mihreyn-i mezkûreyn tesmîyeleriyle zevce-i menkûha medhûlün-bihâsı olduğunu ve târîh-i mezkûrda arak ve şerab içmemek üzere bir def‘a şart olsun dediğini ikrâr lâkin mezkûr Şa‘bânü‘l-mu‘azzamı’nın on altıncı günü arasta çarşusunda vâki‘ kahvehânedede esrar içerek serhoş olduğumdan ve benim şart ve ta‘likim ise yalnız arak ve şeraba münhasır olub esrar içmemeğe şart eylemediğini ifâde ve beyân ider.

Fî 5 Zilhicce Sene 323

El-Müddeî-i Aleyh(mühür), El-Müddeî-i Mezbûre(mühür)

Mezbûrenin zâtını ta‘rîf ve ve mevzu‘-ı parmak merkûm Ali’nin olduğunu tasdik ideriz.

Çay-ı Müslim mahallesinden Umur Hüseyin oğlu İbrahim bin Hüseyin(mühür), Sürekçi oğlu Hacı Mehmed ibn-i Mustafa(mühür)

Sayfa 100/2

Müddeî-i mezbûre Sultan ber-vech-i muharrer müddeâsıyla beyâna ba‘de‘l-havâle ol-bâbda şâhidleri Polis Hamdi Efendi ve Zabtiye Onbaşı Mustafa onbaşı ve ismini bilemediğim diğer bir zabtiye olub bunlardan mâ‘adâ daha başka asla şâhidi olmadığını ve yarınki Çeharşenbe günü ikâme ideceğini ifâde ve beyân ider.

Fî 5 Zilhicce Sene 323

El-Müddeî-i Mezbûre(mühür)

Sayfa 100/3

Mezbûre Sultan ba‘dehû mahkemeye gelerek nikâh ve nafakasından vazgeçerek talâka tâlib olduğumuzda merkûm Ali dahi kabûl iderek ol-vechle mezbûre Sultan’ı tatlık eylediği.

Fî 14 Zilhicce Sene 323

El-Müddeî-i Aleyh(mühür), El-Müddeî-i Mezbûre(mühür)

Mevzû‘ ...? Merkûm Ali’nin olduğunu tasdik ideriz.

Yuvarlak-zâde el-Hâc Ahmed Efendi ibn-i İbrahim(mühür), Zabtiye Onbaşı Katır oğlu Mustafa bin Mehmed(mühür)

Sayfa 101/1

Erba'a kazâsına tâbi' Kozlu karyesi ahâlisinden ve muhâcirîn-i Çerâkise'den Osman oğlu Tahir bin'ül-mezbûr Osman m. Medine-i Tokad nevâhisinden Komanat nâhiyesine tâbi' Kard Osman karyesinde sâkin ve zâtı ta'rîfi'ş-şer' ile muhâcirîn-i merkûmeden Hadice bint-i Hacbî muvâcehesinde ben mezbûre Hadice'yi zevce tâlib olduğumda ol-dahi râzı olub geçen Şevvâli'l-mükerreremi'nin üçüncü Penşenbe günü mezbûre Hadice mârr-ül beyân Kozlu karyesi ahâlisinden ve muhâcirîn-i merkumdan gâibun ani'l-meclis Ahmed oğlu Abdullah ile Kuyucu Salih Usta ve Hüseyin oğlu Ali ve Çakır Ahmed'in birâderi Hacı İbrahim ve Yalak oğlu Ramazan ve Bezirgân oğlu Esad ve Salih oğlu Uzun Hasan ve İshak Efendi oğlu İbrahim ve Tahsildâr Yusuf Efendi ve Süknâ oğlu Sâbit zevcesi Zahide nâm kimesneler hâzır oldukları hâlde mezbûre kendüyü bana akd-ı nikâh tarafına mezbûr Ahmed oğlu Abdullah Ağa'yı tevkîl ve mezbûrundan her birilerini işhâd eylediğinin mezbûr Abdullah Ağa vekâlet-i mezkûreyi ba'de'l-kabûl târîh-i mezkûrda ve mezkûr Kozlu karyesinde vâki' şâhid-i merkûm Çakır Ahmed'in birâderi Hacı İbrahim'in menziline mezbûre Hadice nefsinin bizzat yedi bin bir gurusu mehrin gayr-ı müstevfiye tesmîyeleriyle mahzar-ı şuhûdda bi'l-vekâle bana inkâh ve tezvîc eylediğinde ben dahi bi'l-asâle tezvîc ve tenkîh ve kabûl ve duhûl idüb ol-vechle mezbûre Hadice benim zevce-i menkûha-ı medhûlüm-bihâm olmuş iken mezbûre Hadice bana inkiyâd ve nefsinin teslîmden imtinâ' itmekle suâl olunub mezkûr Kozlu karyesinde vâki' mesken-i şer'î olan menzilime gelüb nefsinin bana teslîm ve hukûk-ı zevciyete mürâ'at ve itâ'at itmek üzere mezbûre Hadice'ye kıbel-i şer'den tenbîh olunmak murâdıdır deyü da'vâ itdikde mezbûre Hadice dahi cevâbında müteveffâ hemşiresinin kabrini ziyâret itmek üzere mezkûr Kozlu karyesine gidüb avdet ider iken esnâ-yı rahda mezbûr Tahir göstermiş olduğu şâhidûn-ı merkumun ile önüme çıkarak beni cebren alub dağa kadar itdirerek cebren fi'l-i şenî' icrâ itmiş ve ben dahi karyemize gelerek üç gün sonra mezbûrîn hakkında lazım gelen mücâzatın icrâsı için Erba'a Hükümeti'ne mürâca'at ve bu cihet oraca derdest-i muhâkemedir deyü mâ'adâ müddei-i mezbûrun ber-vech-i muharrer müddeâsını küllîyen inkâr ider.

Fî 6 Zilhicce Sene 323

El-Müddeî-i Aleyh(mühür), El-Müddeî(mühür)

Mezbûre zâtını ta'rîf ideriz

Kâdı-zâde Ahmed Efendi ibn-i el-Hâc Mustafa(imzâ), Süvari Jandarma Zabiti
Ustabaşı Mehmed Ağa ibn-i Abdullah(mühür)

Sayfa 101/2

Müddeî-i merkûm Tahir ber-vech-i muharrer müddeâsıyla beyâna ba‘de‘l-havâle bâla-ı zabtda isimlerini tahrîr ve kayd itirdiği şâhidlerden başka asla şâhidi olmadığını ve şehir-i hâlin on yedinci Pazar günü ikâme ideceğini ve târafeyn dahi hâzır bulunacaklarını söylemeleriyle muhâkemeleri yevm-i mezkûra ta‘lik şod.

Fî 6 Minhü

El-Müddeî(mühür)

Sayfa 101/3

Mezbûre Hadice'nin zâtı jandarma süvari onbaşı Mehmed Ustabaşı ve her biri mezkûr Kozlu karyesinden Ali bin Hüseyin ve Salih bin Loyan ve Zekeriya bin Hasan ve İbrahim bin İshak ve Esad bin Bezirgân nâm kimesnelerin ta‘rîfleriyle mu‘arrefe olduktan sonra mezbûre Hadice m. Babası veli-i mezbûr Hacbî ve karındaşı Zâbit hâzır oldukları hâlde müddei-i mezbûr Tahir muvâcehesinde bâla-ı zabtda bast ü beyân olduğuna üzere ben her ne kadar mezbûr Tahir'in zevce-i menkûhası olduğumu inkâr etmiş isemde ben da‘vâ-ı mezkûremde kâzib ve muhtal olub mezbûr Tahir'in ber-vech-i muharrer iddi‘âsı vechle târîh-i mezkûrdan berü yedi bin bir gurus mehrin gayr-ı müstevfiye tesmîyesiyle zevce-i menkûha-ı medhûlün-bihâsı olmamla mezbûr Tahir hakkında bir gün da‘vâ ve mutâlebâtım olmadığı işbu mahalle şerh ve temhîr idildi.

Fî 17 Zilhicce Sene 321

Mezbûr Tahir(mühür), Mezbûre Hadice(mühür)

Hüccet-i tanzîm şod.

Mezbûrenin zâtını ta‘rîf ve ifâde vâkı‘asını tasdîk ideriz.

El-Mu‘terif(mühür), El-Mu‘terif(mühür), El-Mu‘terif(mühür), El-Mu‘terif(mühür), El-Mu‘terif(mühür), El-Mu‘terif(mühür), El-Mu‘terif(mühür), Ah-ı Mezbûr(mühür), Veli-i Mezbûr(mühür)

Sayfa 102/1

Derûn-ı hüccetde ismi muharrer Âşur oğlu Süleyman Efendi ibn-i Abdullah bin Hasan tarafına zikr-i âti husûsda i'tirâzen tâleb ve da'vâ ve muhâkeme ve muhâsama ve müdâfa'aya ve bunlar mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine vekâlet mutallaka-ı sahîh-i şer'î ile bâ-hüccet-i şer'îyye vekîli Kızılköy-zâde Tefvik Efendi ibn-i Abdurrahman Efendi kezâlik derûn-ı hüccetde ismi muharrer ve zâtı mu'arrefe Dursun oğlu kerîmesi Rukiye bint-i Ali mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr-ani'l-merâm idüb müvekkilim mezbûr Süleyman Efendi mezbûre Rukiye'nin sadriye kızı müteveffât Hamîde bint-i Feyzullah ile bundan akdem hâl-i zevciyet beynlerinde kâim iken müvekkilim mezbûrun firâşından hâsıla ve mezbûre Rukiye'nin kızı müteveffât mezbûre Hamîde'den mütevellid ve mütevellideler işbu hâzirân bi'l-cümle Hadice ve Lütfiye ve Hüseyin nâm sagîr ve sagîreler için mezbûre Rukiye hatun derûn-ı hüccetde muharrer ve merkûm olduğu üzere müvekkilim mezbûrun gıyâbında bâ-hüccet-i şer'îyye beherine küllü yevm altışar paradan cem'an dört buçuk gurus karz ve takdîr itdirmiş ise de mezbûre Hadice ol-vakit yani nafaka takdîr olunduğu esnâda dokuz yaşını tekmîl idüb ol-vechle mezbûre Hadice ceddesi mezbûre Rukiye Hatun'dan hakk-ı hidânesi sâkit ve terbiye-i nisvândan müstağniye olmağla sagîre-i hâzire Hadice'yi müvekkilim mezbûra teslîm ve sagîrân-ı mezbûrân Lütfiye ve Hüseyin için takdîr olan meblâğ-ı mefrûz-ı mezkûr kadr mâ'rufdan târîh-i takdîr-i nafakadan i'tibâren tarh ve tenzîl olmak bi'l-vekâle murâdımdır dedikde mezbûre Rukiye dahi cevâbında sagîre-i mezbûre Hadice henüz yedi yaşını tekmîl idüb ve mukaddemâ takdîr idilen meblâğ-ı mâ'rufe-i mezkûre kadar mâ'ruf olduğu ve müvekkil-i merkûmun dahi kudreti olduğunu ifâde ve beyân ider.

Fî 17 Zilhicce Sene 323

El-Hâdına Mezbûre(mühür), El-Vekîl(imzâ)

Mezbûre zâtını ta'rîf ideriz.

Yuvarlak-zâde el-Hâc Ahmed Efendi ibn-i İbrahim(mühür), Kâdı-zâde Ahmed Efendi ibn-i el-Hâc Mustafa(imzâ).

Sayfa 102/2

Soğukpınar-ı Müslim mahallesinden Perviz-zâde Halil Efendi ibn-i Halil bin İbrahim ve İmam oğlu Abdurrahman Ağa ibn-i Ali bin Mehmed ve Mahmud Paşa mahallesinden Emir Bal-zâde Musa Efendi ibn-i Ali bin Mehmed'in ve Beybağ-ı Sagîr

mahallesinden Hasan Alemdâr oğlu Hasan Ağa ibn-i Ali bin Hasan'dan her birinin ifâdeleridir. Âşur oğlu Süleyman Efendi ibn-i Abdullah ile Âşur oğlu kerîmesi müteveffât Hamîde bin-i Feyzullah meyânelerinde zevciyet kâim iken mezbûr Süleyman Efendi'nin firâşından hâsıla ve mezbûre Hamîde Hatun'dan mütevellideler işbu Hadice el-hâletü hâzihi on yaşını mütecâvize terbiye-i nisvândan müstağniye olub ve diğer evlâdları işbu Lütfiye ve Hasan'ın küllü yevm nafakaları için beherine yirmişer paradan cem'an kırk para nafaka i'tâsına kudreti olduğunu ani'l-tarîki'l-şehâde ifâde ve ihbâr eyledikleri.

Fî 17 Zilhicce Sene 323

El-Muhbîr(mühür), El-Muhbîr(imzâ), El-Muhbîr(mühür), El-Muhbîr(mühür)

Hüccet-i tanzîm şod.

Sayfa 103/1

An-asl Çemişgezek kazâsından olub Medine-i Tokad nevâhisinden Artukâbâd nâhiyesine tâbi' Ayazma-ı Yeni karyesinde sâkin zâtı ta'rîfi'ş-şer' ile mu'arrefe Hadice bint-i Hacı Bekir m. Karye-i mezkûr ahâlisinden Bünyâd oğlu Halil Çavuş ibn-i Mehmed muvâcehesinde merkûm Halil İbrahim beni bundan dört sene mukaddem beş yüz elli guruş mehr-i mu'acceli müstevfi' ve beş yüz elli bir guruş mehr-i müeccel tesmîyeleriyle tezvîc ve tenkîh ve kabûl ve duhûl idüb ol-vechle zevciyet beynimizde kâim iken merkûm Halil İbrahim beni târîhden beş gün mukaddem bâyinlen tatlîk itmekle suâl olunub zimmetinde mütekarrir ve ma'kûdün-aleyh mehr-i müeccel alacak hakkı olan meblâğ-ı mezbûr beş yüz elli bir guruşla iddetim inkizâsına değin meûnet-i süknâ ve nafakanın bana edâ ve teslimine merkûm Halil İbrahim Çavuş'a kıbel-i şer'den tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da'vâ itdikde merkûm Halil İbrahim dahi cevâbında mezbûre Hadice iki yüz elli guruş mehr-i muaccel müstevfi' ve iki yüz elli bir guruş mehr-i müeccel tesmîyeleriyle târîh-i mezkûrdan berü zevce-i menkûha-ı medhûlün-bihâsı olduğunu ikrâr mâ'adâ müdde-i mezbûrenin ber-vech-i muharrer talâk müddeâsını küllîyen inkâr ider.

Fî 23 Muharrem Sene 324

El-Müdde-i Aleyh(mühür), El-Müdde-i Mezbûre(imzâ)

Müdde-i mezbûre Hadice'nin zâtını ta'rîf ve barmak işâretini tasdîk ideriz.

Süvari Jandarma Neferâtından Herisli Oğlu Salih bin İbrahim(mühür), Jandarma Mülâzımı Bekir Efendi ibn-i Hüseyin(mühür)

Sayfa 103/2

Müddeî-i mezbûre ber-vech-i muharrer talâk müddeâsıyla beyâna lede'l-havâle ol-bâbda şâhidleri Abdülkadir oğlu Halil bin Abdülkadir ve Arabacı Abdullah oğlu Hasan bin Abdullah ve Ahmed oğlu Mevlüd olub bunlardan mâ'adâ asla şâhidi olmadığını ifâde ider.

Fî 5 Rebi'ü'l-âhir Sene Sene 324

El-Müddeî-i Mezbûre(mühür)

Sayfa 103/3

İşbu târîhden iki mâh mukaddem Artukâbâd nâhiyesine tâbi' Ayazma-ı Yeni karyesinden Bünyâd oğlu İbrahim Çavuş ibn-i Mehmed hükümet konağı pîşgâhındaki tavla kapusunun önünde benim Hadice adlu avratım yokdur boşarım deyü huzurumuzda ifâdede bulunduğunu ihbâr ideriz.

Fî 5 Rebi'ü'l-âhir Sene Sene 324 ve Fî 10 Mayıs Sene 322

Muhbîr...? Mevlüd bin Ahmed(mühür), Muhbîr Soğukpınar-ı Müslim mahallesinden Arabacı Abdullah oğlu Hüseyin bin Abdullah(mühür), Mehmed Paşa mahallesinden Abdülkadir oğlu Halil bin Abdülkadir(mühür)

Sayfa 104/1

Tokad Sancağı mahâllâtından Çay-ı Müslim mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Demirci Salih Usta zevcesi Saliha bint-i Mustafa bin Abdullah'ın verâset-i zevce-i metrûku mezbûr Salih Usta ibn-i Hacı Ali ile sadriye-i kebîre kızı Rukiye bint-i Salih'e münhasıra olduğu bi'l-ihbâr lede's-şer'i'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra verese-i merkûmeden olub mezkûr Çay-ı Müslim mahallesinde sâkin ve zâtı ta'rîfi's-şer' ile mu'arrefe olan bintü'l-mezbûre Rukiye tarafından zikr-i âti husûsda tâleb ve da'vâ ve ahz ü kabz ve muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve bunlar mütevakkıf olduğu umûrun küllisine vekîl-i müseccel-i şer'îsi Kâdı-zâde Ahmed Efendi m. Mahâllât-ı merkûmenin Abdülfettah mahallesinde sâkin zevc-i mezbûr Kelleci oğlu Salih Ağa'ya müddeî-i vekîl-i mezbûr Ahmed Efendi'nin talebiyle ayru ayru günlerde gönderilen üç kıt'a varaka-ı dâ'vetiye ve bir kıt'a ihtârname-i şer'îyye üzerlerine

ta'annüd ve temerrüd ve tevârî birle mahkemeye gelmeyüb vekîl-i şer'î dahi göndermediğinden mütemerride-i merkûme tarafından bir vekîl-i musahhar tâ'yiniyle da'vâsının gıyâben fasl ve rü'yet olunmasını bi'l-vekâle tâleb ve iltimâs itmekle mütemerride-i merkûmun hukûkunu muhafazaya muktedir Halil Efendi vekîl-i musahhar tâ'yin olunmağın vekîl-i musahhar-ı mezbûr Halil Efendi muvâcehesinde müteveffât-ı mezbûre Saliha Hatun mütemerride-i merkûm Salih Ağa'nın beş yüz elli guruş mehr-i müeccel tesmîyesiyle zevce-i menkûhası olub kable'l-ahz ve'l-istifâ mezbûre Saliha Hatun vefât itmekle suâl olunub mehr-i müeccel-i mezkûr beş yüz elli guruşdan müvekkilerim bintü'l-mezbûre Rukiye'nin hisse-i îrsiyesi olan dört yüz on iki buçuk guruş müvekkilem mezbûre için bana edâ ve teslîme müvekkil-i mütemerrid-i zevc-i mezbûr Salih Ağa'ya izâfetle vekîl-i musahhar-ı mezbûr Halil Efendi kibel-i şer'den tenbîh olunmak matlûbundur deyü bi'l-vekâle da'vâ itdikde vekîl-i musahhar-ı mezbûr Halil Efendi dahi cevâbında müddeî-i vekîl-i mezbûr Ahmed Efendi'nin ber-vech-i muharrer müddeâsını bi'l-vekâle küllîyen inkâr ider.

Fî 17 Zilhicce Sene 1323

El-Vekîl-i Musahhar(imzâ), El-Vekîl(imzâ)

Sayfa 105/1

Medine-i Tokad mahâllâtından Tatar Hacı mahallesi ahâlisinden Hakkı oğlu Mehmed Ağa ibn-i Hasan tarafından zikr-i âti husûsda tâleb ve da'vâ ve muhâkeme ve muhâsama ve müdâfa'a ve ahz ü kabz ve bunlar mütevakkıf olduğu umûrun küllisine vekîl-i müseccel-i şer'îsi Nâci Efendi ibn-i Abdullah m. Mahalle-i mezkûrda sâkin iken bundan akdem vefât iden Hakkı oğlu Ali bin Hasan'ın verâset-i zevce-i menkûha-yı metrûkesi Aişe bintü'l-müteveffî ile sulb-i sagîr oğlu Osman'a münhasıra olduğu bi'l-ihbâr lede's-şer'î'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra müteveffâ-ı terekesine bi'l-verâse ve bi'l-vesâye vâzı'atü'l-yed olan zevce-i mezbûre Aişe'ye müddeî-i vekîl-i mûmâileyh Nâci Efendi'nin talebiyle ayrı ayrı günlerde gönderilen üç kıt'a varaka-ı dâ'vetiye ve bir kıt'a ihtârname-i şer'îyye üzerine temerrüd ve tevârî birle bizzat gelmeyüb vekîl-i şer'î dahi göndermediğinden müddeî-i vekîl-i mûmâileyh Nâci Efendi mütemerride-i mezbûre Aişe tarafından bir vekîl-i musahhar tâ'yiniyle da'vânın gıyâben fasl ve rü'yet olumasını tâleb ve iltimas itmekle mütemerride-i mezbûre Aişe'nin hukûkunu muhâfaza ve muhâsamaya muktedir Halil Efendi ibn-i Ahmed kibel-i şer'den vekîl-i musahhar tâ'yin kılınmağın vekîl-i musahhar-ı mezbûr Halil Efendi

muvâcehesinde bi'l-vekâle yedimde olub işbu meclis-i şer' de mu'âyene ve kırâ'at olunan bir kıt'a idâne-i hüccet nâtik olduğu üzere geçen üç yüz on üç sene-i hicrîyesi Şevvalü'l-mükerreminin onuncu günü müteveffâ-ı merkûm Ali Ağa bundan akdem vefât iden Kenan oğlu Ahmed Ağa ibn-i Derviş Osman'ın sulb-i sagîr oğlu Abdülkadir'in mâlından ve vâsi-i nasb ü tâ'yin olunan eytâm müdür-i Hacı Ahmed Efendi yedinden me'a nemâ ahz ü kabz eylemiş olduğu sekiz aded tam ve on altı cüz yüzlük mecidî altununun edâsına müvekkilim mezbûr Mehmed Ağa bi'l-emrû'l-kabûl kefâlet-i sahîha-ı şer'îyye ile kefil ve zaman olub ve müteveffâ-ı merkûm Ali Ağa ber-vech-i muharrer deyn-i mezkûrîni kable'l-edâ ve'l-ifâ vefât itmekle müvekkilim mezbûr Mehmed Ağa kefâlet hasebiyle meblâğ-ı mezkûrîne mukâbil yedi aded tam ve seksen cüz yüzlük mecidî altunu müdür-i mûmâileyhe edâ ve teslim itmiş ve bundan başka müteveffâ-ı mezbûr Ali Ağa hâl-i hayâtında cihet-i karzdan müvekkilim mezbûr Mehmed Ağa'nın yedinden ve ve mâlından ve cihet-i karzdan dört aded tam yüzlük mecidî altunu ahz ve istikrâz ve kendi umûruna sarfla istihlâk idüb meblâğ-ı mezkûru kable'l-edâ ve'l-ifâ vefât itmiş ve ba'de'l-vefât meblâğ-ı mezkûr dört aded tam yüzlük mecidî altununa mahsuben müteveffânın zevce-i müteremerride-i mezbûre Aişe bir aded lirâ-ı osmanî i'tâ ve teslim ve müvekkilim mezbûr Mehmed Ağa dahi ahz ü kabz iderek mütebâkî üç aded tam yüzlük mecidî altunu ki ciheteyn-i mezkûreteynden cem'an on aded tam ve seksen cüz ve yüzlük mecidî altunu müteveffâ-ı merkûm Ali Ağa ve zimmetinde müvekkilim mezbûr Mehmed Ağa'nın alacak hakkı olmağla suâl olunub müvekkilim mezbûr Mehmed Ağa'nın ciheteyn-i mezkûreteynden müteveffâ-ı merkûm Ali Ağa zimmetinde alacak hakkı olan ber-vech-i muharrer on aded tam ve seksen cüz ve yüzlük mecidî altununu müteveffâ-ı merkûmun tereke-i vâfiyesinden olmak üzere müvekkilim mezbûr Mehmed Ağa için bana edâ ve teslim müteveffâ-ı merkûmun terekesine bi'l-verâse ve bi'l-vesâye vâzı'atü'l-yed olan mütemerride-i mezbûre Aişe Hatun'a izâfetle vekîl-i musahhar-ı mezbûr Halil Efendi kîbel-i şer'den tenbîh olunmak murâdımdır deyü bi'l-vekâle da'vâ itdikde vekîl-i musahhar-ı mezbûr Halil Efendi müdde-i vekîl-i mûmâileyh Nâci Efendi'nin ber-vech-i muharrer müddeâsını küllîyen inkâr ider.

Fî 27 Zilhicce Sene 323

El-Vekîl, El-Vekîl(imzâ)

Sayfa 106/1

Artukâbâd nâhiyesine tâbi‘ Hoda karyesi ahâlisinden iken bundan akdem vefât iden Sarı oğlu Hasann bin Musa’nın ber-vech-i âti vârisi ve babası olduğunu iddi‘â iden mezbûr Musa bin Hasan m. Zikr-i âti meblâğa bi‘l-memûre vâzı‘ü‘l-yed olan Medine-i Tokad mâl muhâsebeci vekîli Edhem Efendi tarafından vekâleten mürsel hazîne-i celîle da‘vâ vekîli Fâik Efendi muvâcehesinde mûrisim oğlum müteveffâ-ı mezbûr Hüseyin’in müterâkim ma‘âşâtından karye-i mezkûre mâl sandığında yedi yüz seksen üç guruş on para alacak hakkı olub meblâğ-ı mezbûru kable'l-ahz ve'l-istifâ vefât itmekle verâseti babası olmamla benimle zevce-i menkûha-yı metrûkesi Şerife bint-i Mehmed ile anası Rukiye bint-i Halil ve vâsi olduğum sulb-i sagîr oğlu Mehmed ve sulbiye-i sagîre kızları Emine ve Fatıma ve Rukiye’ye münhasıra olub benimle mezbûrûndan gayrı vârisi ve terekesine müstehâkk-ı âhar kimesnesi olmamağla suâl olunub meblâğ-ı mezkûr yedi yüz seksen üç guruşu on paradan benimle vâsi olduğum sigâr-ı merkûmenin cem‘an hisse-i îrsiyemiz olan beş yüz elli beş buçuk guruşu bana edâ ve teslîm müvekkil-i muhâsebeci-yi mûmâileyhe izâfetle vekîl-i mûmâileyh Fâik Efendi’ye kıbel-i şer‘den tenbîh olunmak matlûbumdur deyü bi‘l-verâse da‘vâ itdikde vekîl-i mûmâileyh Fâik Efendi dahi cevâbında müvekkil-i muhâsebeci-yi mûmâileyhin meblâğ-ı mezbûr bi‘l-memûre vaz‘-ı yedini ikrâr mâ‘adâ müddeî-i merkûmun ber-vech-i muharrer verâset müddeâsını külliyen inkâr ider.

Fî 5 Muharremü‘l-haram Sene 320

El-Vekîl(imzâ), El-Müddeî(mühür)

Sayfa 106/2

Her biri mezkûr Hoda karyesinden Haydar oğlu Hasan bin İbrahim ve Kurt Halil oğlu Halil bin Hasan’ın li-ecli‘ş-şehâde ifâdeleridir. Karyemiz ahâlisinden iken bundan akdem vefât iden Sarı oğlu Hasan bin Musa’nın verâset-i zevce-i menkûha-yı metrûkesi Şerife bint-i Mehmed ile anası Rukiye bint-i Halil ve babası mezbûr Musa bin Hasan ve sulb-i sagîr oğlu Mehmed ve sulbiye-i sagîre kızları Emine ve Fatıma ve Rukiye’ye münhasıra olub merkumundan gayrı vâris ve terekesine müstehâkk-ı âhar kimesnesi olduğu bizim ma‘lûmumuz değildir biz bu husûsa bu vech üzere şâhidiz şehâdet dahi ideriz.

Fî 5 Muharrem Sene 320

El-Şâhid(mühür), El-Şâhid(mühür)

Sayfa 106/3

Şâhidân-ı merkûmân evvelâ bâ-varak-ı mestûre sırran tezkiye olundukda adl ve makbûlü‘ş-şehâde idükleri iş‘âr olunduktan sonra zîrde isimleri muharrer kesândan dahi bi‘l-muvâcehe alenen lede‘t-tezkiye adl ve makbûlü‘ş-şehâde idüklerini ihbâr eylediler.

Fî 12 Muharrem Sene 320

Karye-i merkûmeden Kara Mehmed oğlu Mehmed bin Mustafa(mühür), Karye-i merkûmeden Pehlivan oğlu Hüseyin bin Ali(mühür)

İ‘lâm-ı tanzîm şod.

Mûcebince verâsetlerine hükm şod.

Fî 12 Minhü

Sayfa 107/1

Tokad Sancağı mahâllâtından Soğukpınar-ı Müslim mahallesinde sâkin iken bin üç yüz yirmi üç sene-i Şevvâli’nin yirmi dördüncü günü hazîne-i celîleye medyûn vefât iden Dizdar Ağa-zâde Hacı Yakub Hamîdî Efendi ibn-i Esad Ağa ibn-i Abdullah’ın verâset-i zevce-i menkûha-yı metrukesi Nazîfe Nâzike Hanım ibnete Abdullah ile li-ebeveyn er-karındaşı müteveffâ Hakkı Bey’in sulb-i kebîr oğulları gâibûn ani’l-beled Esad ve Avni Efendiler’e münhasıra olduğu bi‘l-ihbâr lede‘ş-şer‘î’l-enver zâhir ve numâyân olduktan sonra verese-i merkûmeden olub mahalle-i merkûmede sâkin ve zâtı ta‘rîf-i şer‘î ile mu‘arrefe olan zevce-i mezbûre Nâzife Hanım tarafından zikr-i âti husûsda tâleb ve da‘vâ ve muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve bunlar mütevakkıf olduğu umûrun küllisine vekîl-i müseccel-i şer‘îsi Kâdî-zâde Ahmed Efendi ibn-i el-Hâc Mustafa Efendi m. Verese-i merkûmeden olub gâibân-ı mezbûrân Esad ve Avni Efendiler’in zuhûrlarına değin emvâllerini hafaza kıbel-i şer‘den vâsi nasb ü tâ‘yin olunub husûmeti dahi rey olunan hâlâ eytâm müdürü el-Hâc Ahmed Efendi ibn-i İbrahim Efendi muvâcehesinde hazîne-i celîle-i da‘vâ vekîli Fâik Efendi hâzır olduğu hâlde müteveffâ-ı mûmâileyhin veresesinde gâib olmak hasebiyle hîn-i vefâtında zevce ki müvekkilem mezbûre ile müteveffâ-ı mezbûrun ma‘an sâkini oldukları mahalle-i merkûmede kâin menzil-i rü‘yetinde bulunan ve dört bin beş yüz doksan iki guruş kıymetli bi‘l-cümle eşyâ-ı beytiyye ve evânî-i nühâsiye müteveffâ-ı mûmâileyhin zannıyla müdür-i mûmâileyhin tâlebi üzerine mahkeme-yi şer‘îyye ma‘rifetiyle tahrir ve

sebt-i defter idilmiş ise de eşyâ-ı beytiyye ve evânî-i nühâsiyenin cümlesi müteveffâ-ı mûmâileyhin olmayub zevcesi müvekkilem mezbûre Nazîfe Nazîke Hanım'ın mâlidir hatta müteveffâ-ı mezbûr Hacı Hamîdî Bey'in hâl-i hayât ve kemâl-i sıhhatinde bin üç yüz yirmi sene-i Şubât'ı hilâlinde üzerime lâbis olduğum elbise ve resmî elbise ve bir kılıncdan mâ'adâ ism-i mâl itlâk olunub kendüsüne sebt olunan eşyâ-ı beytiyye ve evânî-i nühâsiyyenin cümlesinin kendüsünün olmayub zevce-i müvekkilem mezbûre Nazîfe Hanım'ın emvalidir kendüsünün asla ve kat'â alâka ve medhali olmadığını mahzar-ı şuhûdda ikrâr dahi itmiş olmağla niyâz binâenaleyh müdür-i mûmâileyhin eşyâ-ı muharrere-i mezkûreye vâki' olan müdâhalesinin men'ini bi'l-vekâle tâleb iderim da'vâ itdikde müdür-i mûmâileyh el-Hâc Ahmed Efendi dahi cevâbında eşyâ-ı beytiyye ve evânî-i nühâsiyye-i mezkûreye müdâhale-i mezkûresini ikrâr mâ'adâ vekîl-i mezbûr Ahmed Efendi'nin ber-vech-i muharrer müddeâsını vekîl-i mûmâileyh Fâik Efendi ile bi'l-memûre inkâr iderler.

Fî 7 Safer Sene 324

Hâzır-ı Vekîl(imzâ), Müdür-i Eytâm(mühür), El-Vekîl(imzâ)

Sayfa 107/2

Her biri Soğukpınar-ı Müslim mahallesinde sâkinler Yağcı-zâde Sadullah Bey ibn-i Salih Bey ibn-i Sadullah Bey ve Yağcı-zâde Hacı Ali Bey ibn-i Mustafa Bey ibn-i Ali Bey'in li-ecli's-şehâde ifâdeleridir. Soğukpınar-ı Müslim mahallesinden iken bundan akdem vefât iden Dizdar Ağa-zâde Hacı Yakub Hamîdî Efendi ibn-i Esad Ağa ibn-i Abdullah hayâtında ve kemâl-i akl ve sıhhatinde bin üç yüz yirmi senesi Şubatı hilâlinde üzerine lâbis olduğu elbise ve resmî elbise ve bir aded kılıncdan mâ'adâ ism-i mâl-ı itlâk olunub kendüsüne neseb olunan eşyâ ve avânî sim ve gayr-ı nühâsiyenin cümlesi kendüsünün olmayub zevcesi Nazîfe Nazîle Hanım bint-i Abdullah'ın mâli olduğunu kendüsünün asla alâka ve medhali olmadığını ikrâr eylediğine şahidiz ve şehâdet dahi ideriz dedikleri.

Fî 20 Rebi'ü'l-evvel Sene 324

Hâzır-ı Vekîl(imzâ), Müdür-i Eytâm(mühür), El-Vekîl(imzâ), Şâhidân-ı Mûmâileyh(imzâ), Şâhidân-ı Mûmâileyh(mühür)

İ'lâm-ı tanzîm şod.

Sayfa 107/3

Şâhidân-ı mezbûrân evvelâ bâ-varaka-ı mestûre mahalle-i heyet-i ihtiyâriyyesinden sırran lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri beyân ve iş'âr olunduğu gibi zîrde ismi muharrer zevâtdan dahi alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idüklerini ihbâr ve iş'âr ider.

Fî 25 Rebi'ü'l-evvel Sene 324

El-Müzekkî

Câmi'-i Kebîr mahallesinden ...?-zâde Hacı Salih Efendi ibn-i Hacı İbrahim(mühür)

El-Müzekkî

Ka'be Mescîdi mahallesinden Kürd Hasan-zâde Abdullah Efendi ibn-i Mehmed Efendi(mühür)

Sayfa 108/1

İçmesu mahallesinde mütemekkin tebâ-ı Devlet-i Aliyyenin Kayseriyeli oğlu Dikran veled-i Artin m. Zikr-i âti bir re's merkeb vâzı'ü'l-yed olan Hâlid mahallesinde mütemekkin tebâ-ı Devlet-i Aliyyenin Musevî milletinden Hekim oğlu İsak veled-i Yoel muvâcehesinde merkûm İsak yedinde olub işbu meclis-i şer'de mu'âyene olunan kulaklarının uçları delik tahminen sekiz yaşında bir re's boz merkebi târîhden beş sene mukaddem Artukâbâd'ın Çiftlik karyesi mütemekkinlerinden ve tebâ-ı Devlet-i Aliyyenin Ermeni milletinden Kifork nâm kimesneden yüz kırk beş guruş semen-i medfû' ve makbûz mukâbilinde satun almamla şîrâ-ı mâlım olduğu hâlde mezkûr merkeb kezâlik târîhden üç buçuk sene mukaddem Evren Dağı'ndan zâyî' olub taharri itmekte iken mezkûr merkeb merkûm İsak yedinde bulmamla bi'l-istihkâk hâlâ tâleb iderim deyü da'vâ itdikde merkûm İsak dahi cevâbında merkeb-i mezkûra vaz'-ı yedini ikrâr, lâkin mezkûr merkeb târîhden altı ay mukaddem ...? Oğlu Mehmed'den yüz altmış guruş semen-i medfû' ve makbûz mukâbilinde satun alma şîrâ-ı mâlım olmağla bi-hakk vaz'-ı yed iderim deyü ol-dahi da'vâ ve inkâr ider.

Fî 25 Rebi'ü'l-evvel Sene 324

El-Müddeî-i Aleyh(imzâ), El-Müddeî(imzâ)

Sayfa 108/2

Yaşmeydan mahallesinden Deste oğlu Hasan bin Ali ve Terbiye-i Sagır mahallesinden İplikçi oğlu Krikor veled-i Ohannes ve Secâ'addîn mahallesinde mütemekkin Ayân oğlu Kebabçı Kifork veled-i Ohannes'in li-ecli'ş-şehâde ifâdeleridir. Mâ'rifet-i şer'le mu'âyene eylediğimiz işbu merkeb Kayseriyeli oğlu Dikran veled-i Artin yedinde târîhden beş sene mukaddem mâlî olduğuna şâhidiz ve şehâdet dahi ideriz.

Fî 25 Rebi'ü'l-evvel Sene 324

El-Şâhid(imzâ), El-Şâhid(mühür), El-Şâhid(mühür)

Sayfa 108/3

Şâhidân-ı merkûmân mahalleleri heyet-i ihtiyâriyyesinden bâ-varaka-ı mestûre sırran lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr ve iş'âr olunduğu gibi zırde isimleri muharrer kesândan dahi alenen lede't-tezkiye makbûlü'ş-şehâde idüklerini ihbâr ve iş'âr iderler.

Fî 5 Rebi'ü'l-âhir Sene 324

El-Müzekkî

...? Mahallesinden ...? ...? Veled-i ...?(imzâ), Kabe Mescidi mahallesinden ...? oğlu Kifork veled-i Artin(imzâ), Seyid Necmeddin mahallesinden ...? Oğlu Mustafa bin İbrahim(mühür), Hacı İbrahim mahallesinden İsmail oğlu Hacı Ahmed bin Mehmed(mühür),

Sayfa 109/1

Tokad'ın Soğukpınar-ı Müslim mahallesinde sâkine ve zâtı mu'arrefe Tokad Mevlevî Şeyhi kerîmesi Fitnat Hanım ibnete Ali Rıza Efendi tarafından zikr-i âti husûsda tâleb ve da'vâ ve muhâkeme ve muhâsama ve ahz ü kabz ve i'lâmenin ahzıyla icraya ve vaz'ına ve redd-i cevâba ve bunlar mütevakkıf olduğu umûrun küllisine vekîl-i müseccel-i şer'îsi Kâdı-zâde Ahmed Efendi m. Müvekkile-i mezbûrenin hâlâ zevci olub Tokad Sancağı aşî memuru Abdülkadir Efendi ibn-i (Boşluk) tarafından vaz'ıatü'l-zikr husûsda husûmeti ve redd-i cevâba ve bunlar mütevakkıf olduğu umûrun küllisine kezâlik vekîl-i müseccel-i şer'îsi Hacı Kerim-zâde Mehmed Efendi muvâcehesinde müvekkilem zevce-i mezbûre Fitnat Hanım'ın yedinde müstakillen mâlî olan beher miskâlî altmış bir guruşdan cem'an iki bin on guruş kıymetli otuz üç buçuk miskâl bir

çift altun kol bağı ve beş yüz elli guruşa mu'âdil beşi birlik bir aded yüzlük mecidî altunundan her birini müvekkil-i zevc-i mezbûr Abdülkadir Efendi zevce-i müvekkilem mezbûre Fitnat Hanım yedinden fuzûli ve bi-gayr-i hakk ahz ü kabz itmiş olmağla suâl olunub kol bağı ve altun-ı mezkûrlar mevcûd ise a'yânını müstehleke ise ba'de's-sübût emsâlen ve zamânen müvekkilem mezbûre için bana edâ ve teslîme zevc-i müvekkil-i mezbûr Abdülkadir Efendi'ye izâfetle vekîl-i mezbûr Mehmed Efendi'ye kîbel-i şer' den tenbîh olunmak matlûbumdur deyü bi'l-vekâle da'vâ itdikde vekîl-i mezbûr Mehmed Efendi dahi cevâbında müddeâya bir çift altun kol bağı ile beşi birlik bir aded yüzlük mecidî altunundan her biri müvekkile-i mezbûre Fitnat Hanım'ın yedinde müstakillen mâlî ise de müvekkilim mûmâileyhin levâzımât-ı beytiyece vukû' bulan müzâyakasına beni müvekkile-i mezbûrenin hüsn-i rızâsıyla müddeâya kol bağı bin yüz elli guruş bedel ile Kuyumcu Karabet mâ'rifetiyle Doktor Ropen Ağa'ya ve beşi birlik altunu dahi kezâlik mezbûrenin rızâsıyla dört yüz doksan iki guruş bedel ile bey' idilerek esmân bâliğası olan bin iki yüz kırk iki guruş müvekkile-i mezbûre ile zevciyet beynlerinde kâ'im olduğu vekîl-i mûmâileyhin bi'l-vekâle mu'ârazadan men'ini talep iderim der vekîl-i mezkûr Ahmed Efendi dahi cevâbında vekîl-i mezbûr Mehmed Efendi'nin ber-vech-i muharrer müddeâsını inkâr ider.

Fî 1 Rebi'ü'l-evvel Sene 324

El-Vekîl(imzâ), El-Vekîl(imzâ)

İcâb-ı şer'îsi ifâ buyrulmak iftâ buyrulmak üzere fâziletli Müftü Efendi hazretlerine.

Fî 14 Rebi'ü'l-âhir Sene 324

İ'lâm-ı tanzîm şod.

Sayfa 109/2

Ahz-ı fuzûli gasb hükmünde olub gasb-ı beyyinesi dahi müreccah olmağla müddeî tarafından beyyine tâleb olunur izhâr-ı acz iderse müddeî-i aleyh da'vâsını isbât ider buda âciz ise tahlîf olunur müddeî-i aleyh isbât veyahud halef ile kolunda tasdîk olunduğu hâlde i'tâ misli ikrâzdır binâenaleyh kol bağı ve beşi birlik semeniyile zevcesine medyûn olub edâsı lâzım olur.

Fî Minhü

Müftü-i Liva-ı Tokad Nuri

Sayfa 109/3

Müddeî-i vekîl-i mezbûr Ahmed Efendi ber-vech-i muharrer ahz ü gasb müddeâsıyla beyâna lede'l-havâle da'vâ-ı mezkûresi zevciyet beynlerinde vâki' olmağla da'vâ-ı mezkûresine asla şâhidi olmadığını beyân ider.

Fî 26 Rebi'ü'l-âhir Sene 324

Sayfa 109/4

Sâniyen vekîl-i mezbûr Mehmed Efendi beyâna bâ'de'l-havâle ol-bâbda asla şâhidleri olmadığını beyânla ikâme şuhûd-ı ....? Bi'l-vekâle izhâr-ı acz eylediği.

Fî 6 Rebi'ü'l-âhir Sene 324

El-Vekîl(imzâ)

Sayfa 109/5

Müddeî-i aleyh isbât veyahud hâlef ile kolunda tasdik olunduğu hâlde i'tâ vâki' ikrâzdır binâenaleyh ...? Deyü muharrer olan kelimâtdan men'i istihraç idilemedi mevzû'ı-iftâ buyrulmak üzere tekrar Müftü Efendi hazretlerine.

Fî 6 Minhü

Sayfa 109/6

Gasben ahz-ı da'vâsı sâbit olması için müddeî-i mezbûre beşi birlik ve kol bağı rızasıyla i'tâ ve sarfına izn ü ruhsât virdüğü müddeî-i aleyhin ikrarıyla sâbit misliyâtdan bir şeyi diğerine i'tâ idüb temlik icâb ider nesne bulunmadığı hâlde ol-i'tâ ikrâzdır ki i'tâ olunan nesne karz olur kol bağı mâlikenin izniyle misliye tebdil olunduğu cihetle mislî ta'bîr olundu. Bu sûretde müddeî-i mezbûre beşi birlik altunu ve kendi izn ve tevkîliyle zevcinin misliye sarf itdiği kol bağıнын semenini zevcine i'tâ itmiş oldu bu i'tâ da neseb veya hod ifâ-ı deyn misilli da'vâ ve ol-vechle temlike delâlet ider elfâz veya elfâz makâmına kâ'im teâtî karine-i hâl gibi bir şey yok bu vechle misli itâ itmek mu'tanlehe o şeyi karz virmekdir binâenaleyh müddeî-i aleyh zevcesine ikrâr itdi şu kadar gurus ile medyûn olur.

Sayfa 110/1

Mezbûrenin kelimâtında temlik icâb ider nesne bulunmağın ber-mûceb-i fetvâ-yı şerîfe mezkûr kol bağı ve beşi birlik altunundan her birinin misillerini müvekkile-i

mezbûre Fitnat Hanım için vekîl-i mezbûr Ahmed Efendi'ye edâ ve teslîme müvekkil-i mezbûr Abdülkadir Efendi'ye izâfetle vekîl-i mezbûr Mehmed Efendi âlâ mûcib-i ikrârûhu ilzâm olunduğu tarafeyne tenbîh şod.

Fî 9 Cemaziye'l-evvel Sene 324

Sayfa 111/1

Medine-i Tokad mahâllâtından Akdeğirmen-i Müslim mahallesi ahâlisinden Mutyâb oğlu Mahmud bin Hacı Ali m. Mahalle-i mezkûre ahâlisinden merkûm Mahmud'un sulb-i kebîr oğlu diğêr Hacı Ali tarafına zikr-i âti husûsda husûmeti ve redd-i cevâba ve muhâkeme ve muhâsama ve müdâfa'a ve murâfa'aya ve bunlar mütevakkıf olduğu umûrun küllisine vekîl-i müseccel-i şer'îsi da'vâ vekîllerinden Hacı Kerîm-zâde Mehmed Efendi muvâcehesinde zikr-i âti eşyâ müstakillen mâl ve mülküm olub müvekkil-i merkûm Hacı Ali'nin fuzûli ve bi-gayr-ı hakk ahz ü gasb eylediği doksan guruş kıymetli bir aded mak'ad ve beheri otuzar guruşdan cem'an altmış guruş kıymetli yün memlû iki aded kebîr yan minder ve beheri yedişer buçuk guruşdan cem'an kırık beş guruş kıymetli altı aded çaput memlû minder ve yetmiş beş guruş kıymetli bir aded müsta'mel kilim ve beheri yirmişer guruşdan cem'an kırık guruş kıymetli iki aded sandık ve elli guruş kıymetli yün memlû bir aded döşek ve kırık guruş kıymetli yün memlû bir aded yorgan ve yirmi guruş kıymetli yün memlû bir aded yasdık ve beheri onar guruş cem'an yirmi guruş kıymetli yün memlû iki aded publa ve otuz guruş kıymetli beş aded kebîr ve sagîr şem'dan ve kırık beş guruş kıymetli kebîr ve sagîr dört aded nuhâsî tava ve on beş guruş kıymetli bir aded kebîr setre ve yirmi beş guruş kıymetli iki aded yemek kazganı ve beher kıyyesi sekiz guruş cem'an seksen guruş kıymetli bir aded çamaşur leğeni ve beş guruş kıymetli bir aded nühâs ibrik ve beş guruş kıymetli bir aded çorba tası ve dokuz guruş kıymetli üç aded nühâs şerbet tası ve beş guruş kıymetli bir aded nühâs sahan ki min haysü'l - mecmû' altı yüz kırık dokuz guruş kıymetli eşyâ-ı muharrere-i mezkûrelere müvekkil-i merkûm Hacı Ali bi-gayr-ı hakk fuzûli müdâhale ve ahz ü gasb ider olmağla suâl olunub eşyâ-ı muharrere-i mezkûreler mevcûd ise a'yanen ve müstehlek ise ba'de's-sübût kıymet-i şer'îyyeleri olan meblâğ-ı mezkûr altıyüz kırık dokuz guruşu bana edâ ve teslîme müvekkil-i merkûm Hacı Ali'ye izâfetle vekîl-i mezbûr Mehmed Efendi'ye kibel-i şer'den tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da'vâ itdikde vekîl-i merkûm Mehmed Efendi dahi cevâbında müddeâyâ eşyâ-ı muharrere-i mezkûrelerden bi aded müsta'mel kilim ve kebîr ve sagîr beş aded şem'dan

müvekkil-i merkûm Hacı Ali'nin yedinde mevcûd olduğunu ikrâr mâ'adâsını bi'l-vekâle küllîyen inkâr ider.

Fî 17 Rebi'ü'l-evvel Sene 324

El-Vekîl(imzâ), El-Müddeî(mühür)

Sayfa 112/1

Medine-i Tokad mahâllâtından Mihmâd-ı Hâcib-i Müslîm mahallesinde sâkin tekâüd yüzbâşı Süleyman Ağa'nın üvey mahdûmu Mustafa bin Abdullah m. Mahalle-i mezkûrda sâkin mûmâileyh Süleyman Ağa ibn-i Tahir muvâcehesinde müteveffâ babam mezbûr Abdullah bin Hacı Mustafa'dan îrsen intikâl iderek mâlim olub mûmâileyh Süleyman Ağa'nın ahz ü gasb eylediği beher kaydı on ikişer guruşdan cem'an iki yüz kırk beş guruş kıymetli yirmi bir kıyye evâni-i nühâsiye ve elli guruş kıymetli bir aded sandık ve beheri ellişer guruş cem'an yüz elli guruş kıymetli üç aded müsta'mel kilim ve beheri altmışar guruşdan cem'an yüz yirmi guruş kıymetli yün memlû iki aded döşek ve beheri ellişer guruşdan cem'an yüz guruş kıymetli yün memlû iki aded yorgan ve yirmi guruş kıymetli bir aded kılınç ve otuz guruş kıymetli bir aded bulgur değirmenine min haysu'l-mecmû' yedi yüz on beş guruş kıymetli eşyâ-ı muharrere-i mezkûreler mevcûd ise a'yanen ve müstehlek ise ba'de's-sübût kıymet-i şer'îyyeleri olan meblâğ-ı merkûm ile Mekke-i Mükerrime'de ikâmet itdiğimiz esnâda mûmâileyh Süleyman Ağa'ya i'tâ ve teslîm eylediğim bin guruş Yemen Vilâyeti dahilinde Cebel-i Asrî'de babam müteveffâ-ı merkûmdan mevrûs ma'lûmü'l-mahdûd bir bâb menzilimi ahiren bey' ü fûruht idüb zimmetine geçirmiş olduğu beş yüz guruş ve mezkûr Cebel-i Asrî'de yasdık içinde mâl mahfûzum olub ahz ü kabz eylediği beş yüz guruşla cem'an iki bin guruşu bana edâ ve teslîme mûmâileyh Süleyman Ağa'ya kibel-i şer'den tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da'vâ itdikde mûmâileyh Süleyman Ağa dahi cevâbında eşyâ-ı muharrere-i mezkûreden on iki guruş kıymetli bir aded ma'a-kapak nühâsi kazgan ve beş guruş kıymetli bir aded sagîr sahan ve bir aded yün memlû döşek ve bir aded yorgan ve on guruş kıymetli bir aded sandık ve iki aded müsta'mel kilim ve bir aded değirmen mevcûd idüğünü ikrâr müddeî-i merkûmun ziyâde müddeâsını küllîyen inkâr ider.

Fî 17 Rebi'ü'l-evvel Sene 324

El-Müddeî-i Aleyh(mühür), El-Müddeî(mühür)

Sayfa 112/2

Müddeî-i merkûm Mustafa tarafından iddi'â olunub müddeî-i aleyh mezbûr Süleyman Ağa tarafından inkâr olunan nukûd ve eşyâ-ı muharrere-i zâidenin müddeî-i merkûm tarafından isbât olunması ve hâne bedeli olan beş yüz guruşu vâlidesine teslim itdiği iddi'âsını dahi müddeî-i-aleyh-i mezbûrun isbât eylemesi iktizâ ideceği tarafına tefhim olundukda müddeî-i merkûm kelâma ibtidarla fazla eşyâ hakkında isbâtı var ise de nukûd hakkında şâhidi olmadığından nukûd hakkında müddeî-i aleyhin tahlîfini tâleb itdiğini ifâde ve hâne bedelim hakkında müddeî-i aleyh-i mezbûrun şâhidi olmadığından vâlidesinin meblâğ-ı mezkûru almadığı hakkında usûlen tahlîfini müddeî-i aleyh-i mezbûr Süleyman Ağa ifâde eylemiş olmağla işbu mahalle temhir ettirildi.

Fî 17 Minhü

El-Müddeî-i Aleyh(mühür), El-Müddeî(mühür)

İ'lâm-ı tanzîm şod.

Sayfa 112/3

Müddeî-i merkûm Mustafa ber-vech-i muharrer ziyâde eşyâ iddi'âsıyla beyâna lede'l-havâle ol-bâbda şâhidleri Ortalı mahallesinde İmam-zâde Ahmed Efendi ve Sarı Mehmed oğlu Bekir Efendi ve ananın Mehmed ve Turhallı oğlu Mustafa Ağa ve Sivasslı Mehmed ve Temürcülerin Mehmed ve Sivasslı Hamdi olub bunlardan başka şâhidi olmadığını ifâde ider.

Fî 20 Rebi'ü'l-evvel Sene 324

El-Müddeî-i Aleyh(mühür), El-Müddeî(mühür)

Sayfa 112/4

Her biri Mihmâd Hâcib-i Müslim mahallesinden İmam-zâde Ahmed Efendi ibn-i Mehmed Efendi ve Sarı Mehmed oğlu Bekir Efendi ibn-i Şerîfe Mehmed Ağa'dan her birilerinin li-ecli'ş-şehâde ifâdeleridir. İşbu Şehr-i Nisan'ın on üçüncü günü yatstu namazından sonra müddeî-i merkûm Mustafa ile müddeî-i aleyh Süleyman Ağa'dan her biri meyânlarında tahaddüs iden münâza'adan dolayı bizi hânesine götürdü orada müddeî-i merkûm Mustafa müddeî-i aleyhden babasından mevrûs bir takım esâs-ı beytiyye iddi'âsında bulunarak yerinde ki bir kıt'a defter-i mûcebi mevcûd olub müddeî-i aleyh Süleyman Ağa'nın taht-ı ikrâr ve i'tirâfda bulunanları eşyâları tefrîk ve müddeî-

i merkûma teslîm eylediğini ve mütebâkî müddeâsı olan eşyâ için dahi telef olduğunu ikrârla beraber ancak meyânelerinde yüz elli dört guruş takdir edilerek müddeî-i aleyh-i mezbûr müddeî-i merkûma yüz elli dört guruş borçludur ve kabûl de itdi biz bu husûsa bu vech üzere şâhidiz ve şehâdet dahi ideriz.

Fî 20 Rebi'ü'l-evvel Sene 324

El-Müddeî-i Aleyh(mühür), El-Müddeî(mühür), Şâhid(imzâ), Şâhid(imzâ)

Bakiyesi işbu zabtın yüz on beşinci sahifesine nakl şod.

Sayfa 113/1

Medine-i Tokad nevâhisinden Kazâbâd nâhiyesine tâbi' Çerci karyesinde Ali Kahya Oğlu Veli bin Ali bin Cafer m. Zikr-i âti bir re's esb vâzı'ü'l-yed olan Taşâbâd nâhiyesine tâbi' Karapınar karyesinde mütemekkin teba'a-i Devlet-i Aliyye'nin Rum milletinden Hanibi oğlu Hristo veled-i Hanibi veled-i Tanas muvâcehesinde merkûm Hristo yedinde olub ma'rifet-i şer'le mu'âyene olunan arka sağ ayağı sekûl ve elmacık kemiğinin üzerinde bir mikdâr beyaz tahminen beş yaşında doru renkli bir re's aygur esbi bundan iki buçuk sene mukaddem karyemiz ahâlisinden Deveci oğlu Hüseyin nâm kimesneden iki yüz otuz guruş semen-i medfû' ve makbûz mukâbilinde iştirâ idüb ol-vechle esb-i mezkûr yedimde şirâ-ı mâlım iken târihden bir buçuk sene mukaddem hânem ahurundan zâyi' itmişdim el-hâletü hâzihi esb-i mezkûru merkûm Hristo yedinde bulmamla bi'l-istikâk hâlâ tâleb iderim deyü da'vâ itdikde merkûm Hristo dahi cevâbında esb-i mezkûra vaz'-ı yedini ikrâr, lâkin esb-i mezkûru bundan bir sene sekiz mâh mukaddem Çehârşenbe kazâsında Sûk-ı Sultânî'de ismini bilmediğim bir kimesneden dokuz aded sîm mecdî semen-i medfû' ve makbûz mukâbilinde iştirâ eylediğini ve esb-i mezkûr el-hâletü hâzihi üç yaşında olduğunu müdâfa'âtı ifâde ve beyân ider.

Fî 17 Rebi'ü'l-evvel Sene 324

El-Müddeî-i Aleyh(imzâ), El-Müddeî(mühür)

Sayfa 113/2

Müddeî-i merkûm Veli ber-vech-i muharrer müddeâsıyla beyâna bâ'de'l-havâle ol-bâbda şâhidleri mezkûr Çerci karyesinden Mehmed oğlu Hüseyin ve Kara Hasan oğlu Ali ve Mehmed oğlu Hasan olub bunlardan başka daha asla şâhidi olmadığını ve şehr-i

hâlin on dokuzuncu Cumartesi günü ikâme ideceğini ve tarafeyn dahi yevm-i mezkûrda hâzır bulunacaklarını ifâde ve beyân itmekle muhâkemeleri yevm-i mezkûra ta'lik şod.

Fî 17 Minhü

El-Müddeî-i Aleyh(imzâ), El-Müddeî(mühür)

Sayfa 113/3

Her biri mezkûr Çerci karyesinden Kara Hasan oğlu Ali bin Hasan bin Mustafa ve Mehmed oğlu Hüseyin bin Mehmed bin Cafer'in li-ecli's-şehâde ifâdeleridir. Ma'rifet-i şer'le mu'âyene eylediğimiz sağ arka ayağı sekûl ve elmacık kemiğinin üzerinde bir mikdâr beyaz tahminen beş yaşında doru renkli bir re's aygır esbi işbu müddeî-i merkûm Veli bundan bir buçuk sene mukaddem karyemizden Deveci oğlu Hüseyin nâm kimesneden iki yüz otuz guruş semen-i medfû' ve makbûz mukâbilinde iştirâ idüb yedinde şirâ-ı mâlı iken târîh-i merkûmdan beş on gün sonra zâyî' eylediğine şâhidiz ve şehâdet dahi ideriz.

Fî 19 Rebi'ü'l-evvel Sene 324

El-Müddeî-i Aleyh(imzâ), El-Müddeî(mühür), El-Şâhid(mühür), El-Şâhid(mühür)

Sayfa 113/4

Çerci karyesinden Mehmed oğlu Hasan bin Mehmed bin Cafer'in li-ecli's-şehâde ifâdesidir. Ma'rifet-i şer'le mu'âyene eylediğim sağ ayağı sekûl ve elmacık kemiğinin üzerinde bir mikdâr beyaz dört yaşını ikmâl ile beş yaşına girmiş olan kızıl kır renkli bir re's esbi işbu müddeî-i merkûm Veli Bahâr, Musa Mehmed oğlu Hüseyin'den otuz guruş bedel mukâbilinde iştirâ iderek güz mevsimi gâib oldu ider kaç sene olduğunu bilemem ancak bir buçuk ay oldu ben bu husûsa bu vech üzere şâhidim şehâdet dahi iderim.

Fî 19 Rebi'ü'l-evvel Sene 324

El-Müddeî-i Aleyh(imzâ), El-Müddeî(mühür), Şâhid(mühür)

Sayfa 113/5

İstimâ' idilmiş olan üç nefer şâhidin şehâdeti da'vâya muvaffak olub olmadığı beyân buyrulmak üzere fâziletlü müftü efendi hazretlerine.

Sayfa 113/6

Müddeînin şâhidleri şirâ târîhinde da'vâsına muhâlif şehâdet itmişler gerçi akalle şehâdet mâni' kabûl değil ise de bu sûretde de müddeî-i aleyhin târîh-i şehâdet târîhinden esbâk olmağla beyyinesi tercîh olunmak iktizâ idüb isbât idemediği hâlde şehâdet-i mezbûre kifâyet eder Allâhü teâlâ a'lem.

Müftü-i Livâ-ı Tokad Nuri

Sayfa 114/1

Ber-mûceb-i fetvâ-yı şerîf müddeî-i aleyh-i merkûm Hristo'dan müddeâsına mutâbık biline tâleb olundukda ol-bâbda şâhidleri Miletli Mağdis oğlu Rum Todor ve Sepeköy'den Tanas oğlu Simon ve Karsavul karyesinden (boşluk) oğlu Mustafa Ağa ve Karlıkderesi karyesinden Çolak oğlu Ali ve Sıtma Pınarı'ndan İsmail oğlu Ahmed ve Karlıkderesi'nden Temürcü oğlu Mustafa Ağa olub bunlardan başka asla şâhidi olmadığını ifâde ider.

Fî 20 Rebi'ü'l-evvel Sene 324

El-Müddeî-i(mühür), El-Müddeî-i Aleyh(imzâ)

Sayfa 114/2

Erba'a'nın Karlıkdere karyesinden Çolak oğlu Ali bin Osman bin Mehmed'in li-ecli'ş-şehâde ifâdesidir. Ma'rifet-i şer'le mu'âyene eylediğim işbu bir re's esbi târîhden iki sene mukaddem işbu Hristo Çeharşenbe kazâsında bir kimesneden dokuz aded sîm mecidî semen-i medfû' ve makbûz satun alma yedinde mâlî olduğuna şâhidim şehâdet dahi iderim.

Fî 4 Rebi'ü'l-evvel Sene 324

El-Müddeî-i Aleyh(imzâ), El-Müddeî(mühür), Şâhid(mühür)

Sayfa 114/3

Erba'a'nın Karlıkdere karyesinden Temürcü oğlu Mustafa bin Ahmed bin İbrahim'in li-ecli'ş-şehâde ifâdesidir. Ma'rifet-i şer'le mu'âyene eylediğim işbu bir re's esb târîhden üç sene mukaddem işbu Hristo Çeharşenbe kazâsında bir kimesneden dokuz

aded sîm mecidî semen-i medfû‘ ve makbûza satun alma yedinde mâlı olduğuna şâhidim
şehâdet dahi iderim.

Fî 4 Rebi’ü'l-evvel Sene 324

El-Müddeî-i Aleyh(imzâ), El-Müddeî(mühür), Şâhid-i Merkûm(mühür)

Sayfa 114/4

Müddeî-i aleyhin birisine sekiz ay mukaddem şirâ itdiğini beyân itmesine ve
şâhidlerden birisinin üç diğèrinin iki sene mukaddem iştiraya şehâdet itmelerine (silinik
kelime) iktizâ-ı şer‘isini iftâ buyrulmak üzere fâziletli müftü efendi hazretlerine.

Fî 4 Minhü

Sayfa 114/5

Şâhidler eksere şehâdet idüb müddeî-i akal iddi’â itdüğü sûretde şehâdetleri
makbûl olmayacağı kütüb-ı fikhiyede musarrah idüğü beyân olunur.

Müftü-i Livâ-ı Tokat Nuri

Sayfa 114/6

Bu sırada müddeî-i merkûm Veli merkûm Hristo yedinden elli guruş alarak
da‘vâsından ferâgat ve merkûm Hristo’nun husûs-ı mezkûr hakkında zimmetini ibrâ-yı
âmm sahîh-i şer‘i ile ibrâ ve iskât istifây-ı hakk itmekle merkûm Hristo dahi müddeî-i
merkûmun ibrâ-ı mezkûrunu kabûl eylediği

Fî 20 Rebi’ü'l-evvel Sene 324

El-Müddeî-i Aleyh(imzâ), El-Müddeî(mühür)

Sayfa 115/1

Şuhûd-ı muharrerinin ifâdelerine karşı ne diyeceği müddeî-i aleyh-i mezbûr
Süleyman Ağa’dan suâl olundukda fi’l-hakîka o gice şâhidlerin ifâdeleri vechle eşyâ-ı
mezkûreden mevcûd olanlar kendüsüne teslîm olunmuş ve müstemlek için dahi yüz elli
dört guruş takdîr idilerek müddeî-i merkûma medyûn oldum ise de işimiz beynimizde
komşu vâsıtasıyla işimiz tesvîye olsun için idi şimdi mademki böyle resme konuldu ben
bu borcu kabûl itmem der.

Fî 21 Rebi’ü'l-evvel Sene 324

El-Müddeî-i Aley(mühür)

Sayfa 116/1

Tokad'ın Soğukpınar-ı Müslim mahallesinde sâkin iken bin üç yüz yirmi üç senesi Şevvâli'nin yirmi dördüncü günü vefât iden Dizdâr-zâde Hacı Yakub Hamdi Efendi ibn-i Esad Ağa ibn-i Abdullah'ın verâset-i zevce-i menkûha-yı metrûkesi Nazîfe Nazîke Hanım ibnete Abdullah ile li-ebeveyn er-karındaşı müteveffâ Hakkı Bey'in sulb-i kebîr oğulları gâib ani'l-beled Esad ve Avni Efendiler'e münhasıra olduğu bi'l-ihbâr lede's-şer'î'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra verese-i merkûmeden olub mahalle-i merkûmede sâkin ve zâtı ta'rîfî's-şer'le mu'arrefe olan zevce-i mezbûre Nazîke Hanım tarafından zikr-i âti husûsda tâleb ve da'vâ ve muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve bunlar mütevakkıf olduğu umûrun küllisine vekîl-i müseccel-i şer'îsi Kâdı-zâde Ahmed Efendi ibn-i el-Hâc Mustafa Efendi m. Verese-i merkûmeden gâibân-ı mezbûrân Esad ve Avni Efendiler'in vakt-i mecilerine değin emvâllerini hafaza kıbel-i şer'den vâsi nasb ü tâ'yin olunub husûmeti rey olunan hâlâ eytâm müdürî el-Hâc Ahmed Efendi ibn-i İbrahim Efendi muvâcehesinde müteveffâ-ı mûmâileyh-i el-Hâc Hamdi Bey hayâtında bundan on dört sene mukaddem zevcesi müvekkilem Nazîfe Nazîke Hanım'ın mâlından ve yedinden doksan beş aded tâm yüzlük mecidî altunu iktirâz ve ahz ü kabz ve kendi umûruna sarfla istihlâk idüb hatta müteveffâ-ı mîr-i mûmâileyh hâl-i hayât ve kemâl-i akl ve sıhhatında zevcesi müvekkilem mezbûreye ol-mikdâr altun zimmetinde deyni olduğunu mahzar-ı şuhûdda ....? İkrâr kat'î dahi idüb altun-ı mezkûrları zevcesi müvekkilem mezbûreye kable'l-edâ ve'l-ifâ vefât itmiş olmağla suâl olunub altun-ı mezkûrları müvekkilem mezbûre için vâsi-i mûmâileyh Hacı Ahmed Efendi'ye kıbel-i şer'den tenbîh olunmak matlûbumdur deyü bi'l-vekâle da'vâ itdikde vâsi-i mûmâileyh dahi cevâbında mîr-i mûmâileyhin terekesine bi'l-vesâye vâzî'u'l-yed olduğunu ikrâr mâ'adâ müddeî-i vekîl-i mezbûr Ahmed Efendi'nin ber-vech-i muharrer müddeâsını bi'l-vekâle küllîyen inkâr ider.

Fî 28 Rebi'ü'l-evvel Sene 324

El-Vâsi(mühür), El-Müddeî(imzâ)

Sayfa 116/2

Soğukpınar-ı Müslim mahallesinden Yağcı-zâde Hacı Ali Bey ibn-i Mustafa Bey ibn-i Ali Bey'in li-ecli's-şehâde ifâdesidir. Mahallemiz ahâlisinden Dizdâr-zâde Hacı

Yakub Hamdi Bey ibn-i Esad Ağa ibn-i Abdullah hayâtında ve kemâl-i akl ve sıhhatında kendi hânesinde zevcem Nazîfe Nazîke Hanım bint-i Abdullah’a doksan beş aded lirâ-ı osmanî borcum var deyü ikrâr ve ben eşhâd eyledi ben bu husûsa bu vech üzere şâhidim şehâdet dahi iderim der.

Fî 10 Rebi’ü'l-âhir Sene 324

Müdüri-i Eytâm(mühür), El-Vekîl(imzâ), Şâhid-i Mûmâileyh(mühür)

Sayfa 116/3

Soğukpınar-ı Müslim mahallesinde sâkine Yağcı-zâde kerîmesi ma’rifetü’l-zât Avaşi Hanım ibnete Behçet Bey ibn-i Sadullah Bey ve Mehmed Paşa mahallesinde sâkine kezâlik ma’rifetü’l-zât Misli Cihan bint-i Abdullah bin Hasan’ın li-ecli’ş-şehâde ifâdeleridir. Dizdâr-zâde Hacı Yakub Hamdi Bey ibn-i Esas Ağa ibn-i Abdullah hayâtında ve kemâl-i akl ve sıhhatında kendi hânesinde bi’l-münâsebe zevcem Nazîfe Nazîke Hanım bint-i Abdullah’a doksan beş aded lirâ-yı osmanî borcum var deyü huzurumuzda ikrâr ve bizi eşhâd eyledi biz bu husûsa bu vech üzere şâhidiz şehâdet dahi ideriz dedikleri.

Fî 11 Rebi’ü'l-âhir Sene 324

Şâhide-i Mezbûre(imzâ), Şâhide-i Mezbûre(imzâ), Müdüri-i Eytâm(mühür), El-Vekîl(imzâ)

Şâhid-i sâni mezbûr-ı sâni Avaşi Hanım ve Misli Cihan’ın zâtlarını ta’rif ve parmah işâretlerini tasdik ideriz.

Yağcı-zâde Emin Bey ibn-i Abdülgâni Bey(mühür), Yağcı-zâde Sadullah Bey ibn-i Salih Bey(mühür)

İ’lâm-ı tanzîm şod.

Sayfa 116/4

Şâhidün-ı merkûmûn mensûb oldukları mahalleleri imam ve muhtârâtından evvelâ bâ-varaka-ı mestûre sırran lede’t-tezkiye adl ve makbulü’ş-şehâde oldukları ihbâr ve iş’âr olunduktan sonra zîrde isimleri muharrer kesândan dahi bi’l-muvâcehe alenen lede’t-tezkiye adl ve makbulü’ş-şehâde olduklarını ihbâr ve iş’âr eylerler.

Fî 14 Rebi’ü'l-âhir Sene 324

El-Müzekkî

Hoca Ahmed mahallesinden Yağcı-zâde Emin Bey ibn-i Abdülgâni Bey(mühür)

El-Müzekkî

Mahalle-i mezkûrdan Yağcı-zâde Sadullah Bey ibn-i Salih Bey(mühür)

Sayfa 116/5

Müvekkile-i mezbûreyi mahallinde tahlîf için kıbel-i şer‘den mezûnen dâileri irsâl olunmağla müvekkile-i mezbûrenin mezkûr Soğukpınar-ı Müslim mahallesinde vâki‘ menziline varmayub akd-ı meclis-i şer‘î olundukda müvekkile-i mezbûrenin zâtı bâ‘de‘l-ta‘rîfi‘ş-şer‘i meclis-i mâ‘kud-ı mezkûrda mîr-i mûmâileyh hâzır olduktan sonra mezbûre istihzâren tahlîf hâzır-ı şer‘î inhâ şod.

Fî 15 Rebi‘ü'l-âhir Sene 324

Mücebiyle doksan beş aded tam yüzlük mecidî altununun misillerini müteveffâ-ı mûmâileyhin terekesinden olmak üzere müvekkile-i mezbûreye edâya tenbîh ve hükm şod.

Sayfa 117/1

Akdeğirmen-i Müslim mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Soyтары oğlu Mustafa Efendi ibn-i Şerif Mehmed ibn-i Abdullah’ın verâseti sülbiye-i kebîre kızları Rukiye ve Nefise ve Hafize ve Fatıma ve Şerife Tûti’ye münhasıra olduğu bi‘l-ihbâr lede‘ş-şer‘i‘l-enver zâhir ve nûmâyân olduktan sonra verese-i merkûmeden zâtı mu‘arrefe bintü‘l-mezbûre Hafize Hatun tarafından zikr-i âti husûsda tâleb ve da‘vâ ve ahz ü kabz ve muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâb ve bunlar mütevakkıf olduğu umûrun küllisine vekîl-i müseccel-i şer‘îsi Kâdı-zâde Ahmed Efendi m. Verese-i merkûmeden mu‘arrefetü‘l-zât-ı mezbûre Fatıma muvâcehesinde bintân-ı mezbûrânın zâtları mu‘arrefeler Nefise ve Rukiye’den her biri hâzırân oldukları hâlde mahkeme-i merkûmede vâki‘ bir taraftan İpekçi Ömer Efendi ibn-i (boşluk) ve bir taraftan Değirmenci oğlu İbrahim Ağa ibn-i Ahmed ve bir taraftan müteveffâ-ı mezbûrun menzîl ve bağçesi ve taraf-ı rabî-i tarîk-i âmm ile mahdûd bir bâb hânesiyle su sarfına varıncaya kadar ifrâz ve tâ’yin ve tahdîd idilerek tarafından icâb ve kabûle hâvi ifrâz şürût-ı müfside ve muvâza‘adan ârî bey‘-i bâtt-ı sahîh-i şer‘î ile müteveffâ-ı mezbûr Mustafa hayâtında 1319 senesi Ağustos’unun birinci günü 1200 guruşu semen-i medfû‘ ve makbûza müvekkilem kızı mezbûreye kemâl-i akl ve sıhhatinde bey‘ ü temlîk ve vech-

i lâyıkiyla teslîm ve müvekkilem merkûme dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temlîk ve teslîm kabûl idüb ol-vechle mahal-i mezkûr müvekkilem merkûme yedinde şîrâ-ı mâl ve mülkü olmağla mâ'adâ bir taraftan müvekkilem merkûmenin şîrâ-ı mülkü olan mahal-i mezkûr ve bir taraftan merkûm İbrahim Ağa ve bir taraftan târik-i hassı ve taraf-ı rabî-i târik-i âmm ile mahdûd müştemilât-ı ma'lûmeyi hâvî bir bâb menzil dahi müteveffâ-ı mezbûrun hayâtında bâ'de'l-vefât yedinde mâlı ve mülkü olup ber-vech-i muharrer vefâtıyla veresemize münhasıra mezkûresine mevrûs olmuşken benât-ı mezbûrâtdan her biri menzil-i mahdûd-ı mezkûru müstakillen zabt ve müvekkilem mezbûrenin hisse-i îrsiyesi hakkında müvekkilem mezbûreyi tasarrufdan men' ider olmalarıyla suâl olunub müvekkilem mezbûrenin menzil-i mahdûd-ı mezkûrda olan ma'rifet-i şer'le tasdîk ve taksîmle şîrâ-ı mâl ve mülkü olan mahal-i mezkûru müvekkilem mezbûre için bana teslîme benât-ı mezbûrât Rukiye ve Nefise ve Fatıma'dan her birine kıbel-i şer'den tenbîh olunmak matlûbumdur deyü bi'l-vekâle da'vâ itdikde ve merkûme Fatıma cevâbında vekîl-i mezbûr Ahmed Efendi'nin ber-vech-i muharrer bey' müddeâsını küllîyen inkârından mâ'adâ diğêr menzil-i mahdûd-ı mezkûru babamız müteveffâ-ı mezbûrun ber-vech-i muharrer mâlı olup vefâtıyla verese-i münhasıra-ı mezkûresine mevrûs olduğunu bi'l-verâse ikrâr ve mezbûre Nefise Hatun dahi cevâbında bey'-i iddi'â olunan mahal-i mezkûru bundan on beş sene mukaddem babam müteveffâ-ı mezbûr hayâtında Topaç-zâde İbrahim Efendi ve Aksu Hocası-zâde Salih Efendi ve Hacı Şerif oğlu Hacı Ağa ve zevcim ...? Ahmed Ağa ve Mizân Kâtibi oğlu Bekir Ağa mahzarında bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î bana beş yüz guruşa semen-i medfû' ve makbûza bey' ü temlîk ve teslîm ve ben dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temlîk ve teslîm ve kabûl idüb ol-vechle mahal-i mezkûr yedimde şîrâ-ı mâl ve mülküm olmağla bi-hakk vaz'ı-yed iderim deyü hâzır-ı sâni ve mezbûr-ı sâni Rukiye ve Fatıma'nın tasdîkleriyle ma'a ref'i da'vâ ve mâ'adâ menzil-i mahdûd-ı mezkûrda müvekkile-i müdde-i mezbûrenin hisse-i îrsiyesi olduğunu ikrâr iderler.

Fî 3 Rebi'ül-âhir Sene 324

El-Müddeî-i Aleyh(mühür), El-Müddeî-i Aleyh(mühür), El-Müddeî-i Aleyh(mühür), El-Vekîl(imzâ)

Târîh-i mukaddem olmak hasebiyle ...? Ber-vech-i muharrer müddeâsıyla beyâna lede'l-havâle şod.

Fî 15 Zilka'de Sene 324

Sayfa 117/2

Beybağı Sagır mahallesinden Mîzan Kâtibi oğlu Ebu Bekir ibn-i Osman bin Mahmud'un li-ecli'ş-şehâde ifâdesidir. Akdeğirmen-i Müslim mahallesinde vâki' bir taraftan İplikçi Ömer Efendi ve bir taraftan işbu mezbûre Nefise'nin babası Mustafa Efendi'nin hânesi ve bir taraftan Değimenci oğlu İbrahim ve bir taraftan tarîk-i hass ile mahdûd bir bâb menzil mezbûre Nefise'nin babası mezbûr Mustafa Efendi'nin yedinde mâlî iken mezbûr Mustafa Efendi menzil-i mezkûrun tam mahallini bundan on beş sene mukaddem beş yüz guruş semen-i medfû' ve makbûz mukâbilinde Topaç-zâde İbrahim Efendi'ye bey' idüb ol-dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve teslîm ve kabûl itdikden sonra mezbûr İbrahim Efendi dahi mahall-i mezkûru mezbûre Nefise Hatun'a meblâğ-ı mezbûr mukâbilinde bey' ü temlîk ve teslîm mezbûre dahi ber-vech-i muharrer teslîm ve kabûl eylediğine şâhidim şehâdet dahi iderim

Fî 21 Zilka'de Sene 324

Şâhid-i Mezbûr(mühür)

İşbû şâhidlerin da'vâya muvaffak olub olmadığını iftâ buyrulmak üzere fâziletli müftü efendi hazretlerine.

Fî 11 Muharrem Sene 325

Sayfa 118/1

Beybağı Sagır mahallesinden Hacı Şerif oğlu Şerif Mehmed ibn-i Halil bin Hacı Şerif'in li-ecli'ş-şehâde ifâdesidir. Bundan beş altı sene mukaddem Soyтары oğlu Mustafa Efendi'nin hânesinin önünüden geçmekte idim mezbûr Mustafa Efendi'nin kerîmesi işbu Nefise'nin zevci Ahmed dahi mezbûr Mustafa Efendi ile menzilin damının üzerinde idiler mezbûr Mustafa Efendi hânesinin damına işâret iderek buraya kızı mezbûrenin zevci mezbûr Ahmed'e virdim dedi ben böyle şâhidim şehâdet dahi iderim.

Fî 21 Zilka'de Sene 324

Sayfa 118/2

Vekîl-i mezbûr Ahmed Efendi cevâbında şâhid olan şehâdeti ile da'vâ-ı mezkûre meyânında münâza'ât-ı kesîre olduğundan ve şâhid-i sâni-i mezbûr Şerif Mehmed'in şehâdeti dahi ke-en-lem-yekün hükmünde olduğundan ...? İcâb-ı şer'îsini tâleb ve da'vâ iderim der.

Sayfa 118/3

İşbu şâhidler muvaffak müddeâ bihaya ma'lûm olur mertebe beyân idemedikleri hâlde müddeî-i aleyh Nefise babasından iştirâ itdiğini iddi'â itmişken şâhid-i evvel merhûm İbrahim Efendi'den iştirasına şehâdet itmiş ve şâhid-i sâni dahi Nefise'nin zevcine bey' ikrarına şehâdet itdiğinden şehâdet-i mezbûre müddeâyı isbâtda kâfi olmadığı ma'lûm fâzılâneleridir.

Fî 26 Mart Sene 323

Müftü-i Livâ-yı Tokad

Sayfa 118/4

Müddeî-i aleyh mezbûre Nefise Hatun mukaddemâ gönderilen üç kıt'a varaka-ı dâ'vetiye ve bir kıt'a ihtârname-i şer'îyye üzerlerine muhâkeme icâbet idüb bu sırada meclis-i hükmden ....? İtmekle müddeî-i vekîl-i mezbûr Ahmed Efendi'nin talebiyle gönderilen bir kıt'a ihtârname-yi şer'îyye üzerine dahi mahkeme-i şer'îye gelmeyüb ve vekîl-i şer'î dahi göndermediğinden vekîl-i mezbûr Ahmed Efendi müddeî-i aleyha mezbûre Nefise Hatun tarafından bir vekîl-i musahhar ta'yîn olunarak da'vâsının gıyâben rü'yet olunmasını tâleb ve iltimâs itmekle müddeî-i aleyhâ mezbûre tarafından hukûkunu muhafazaya mûktedir olan Halil Efendi ibn-i Ahmed Efendi kıbel-i şer'den vekîl-i musahhar ta'yîn olunmağla vekîl-i musahhar-ı mezbûr muvâcehesinde da'vâ-ı mezkûre iddi'â ve ifâde itmekle vekîl-i musahhar-ı mezbûr müddeî-i vekîl-i mezbûr Ahmed Efendi...? Da'vâ-ı mezkûresini küllîyen inkâr ider.

Fî 6 Cemaziye'l-evvel Sene 325

El-Vekîl-i Musahhar(mühür), El-Vekîl(imzâ)

Sayfa 118/5

Her biri Akdeğirmen-i Müslim mahallesinden Buzcu-zâde Süleyman Efendi ibn-i Hüseyin bin İsmail ve Aksu Hocası-zâde Salih Efendi ibn-i Ömer Efendi ibn-i Hacı Mehmed'in li-ecli'ş-şehâde ifâdeleridir. Mahallemiz ahâlisinden Soyтары oğlu Mustafa Efendi ibn-i Şerif Mehmed ibn-i Abdullah hayâtında ve sıhhatinde bin üç yüz on dokuz senesi Ağustosunun ibtidâsında mahalle-i merkûmede vâki' bir taraftan İplikçi Ömer Efendi ibn-i Hacı Yusuf ve bir taraftan Değirmenci oğlu İbrahim ibn-i Ahmed ve bir

tarafdan mezbûr Mustafa Efendi'nin menzil ve bağçesi ve taraf-ı rabî-i tarîk-i âmm ile mahdûd ve bir bâb hânesiyle su sarfına varıncaya kadar mahalini ifrâz iderek sülbiye-i kebîre kızı ...? İştirâ ve teslim ve kabûl idüb ve müfrez mahal-i mezkûra elyevm mezbûr Mustafa Efendi'nin diğêr sulbiye-i kebîre kızı Nefise vaz'ıatü'l-yed olduğuna şâhidiz şehâdet dahi ideriz.

Fî 5 Cemaziye'l-evvel Sene 325

El-Vekîl-i Musahhar(mühür), El-Vekîl(imzâ), Şâhid-i Mezbûr(mühür), Şâhid-i Mezbûr(mühür)

Sayfa 118/6

Şâhidân-ı merkûmân mensûb oldukları mahalleri imam ve muhtârâtından evvelâ bâ-varaka-ı mestûre sırran lede't-tezkiye adl ve makbulü'ş-şehâde oldukları iş'âr ve ihbâr olunduktan sonra zîrde isimleri muharrer kesândan dahi bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbulü'ş-şehâde olduklarını ihbâr ve iş'âr eylediler.

Fî 12 Cemaziye'l-evvel Sene 325

El-Müzekkî

Mahalle-i mezkûrdan Ayrancı oğlu Mustafa bin Osman(mühür)

El-Müzekkî

Beybağı Kebîr mahallesinden Uzun Mehmed oğlu Ahmed bin Mehmed(mühür)

El-Müzekkî

Akdeğirmen-i Müslim mahallesinden Bağçeci oğlu İbrahim Efendi ibn-i Abdullah(imzâ)

Sayfa 118/7

Mûcebince ba'de'l-hükm mezbûre Nefise Hatun'un müfrez menzil ve bağçesine mezkûr vâki olan müdâhalesinin men'ine mezbûre Nefise Hatun izâfetle vekîl-i musahhar mezbûr Asım Efendi'ye kîbel-i şer'den tenbîh şod.

Fî 13 Cemaziye'l-evvel Sene 325

İ'lâm-ı tanzîm şod.

Sayfa 120/1

An-asl Zile kazâsının İsmail karyesinden Abbas oğlu Ali Osman bin Mustafa m. Muslihiddin mahallesinden Çakıcı oğlu İbrahim bin Ahmed hâzır olduğu hâlde Sarı Gülek mahallesinde sâkin ve zâtı ta'rifî'ş-şer' ile mu'arrefe Karagöz oğlu kızı Resmiye bint-i İbrahim muvâcehesinde bundan sekiz gün mukaddem işbu hâzırât bi'l-meclis Resmiye'nin babası merkûm İbrahim kızı işbu Resmiye'yi bana tezvîc itmek üzere yedimden ve mâlımdan beş aded sîm mecidîye almış idi mezbûre ise elyevm hâzır-ı merkûm İbrahimle firar itmiş olmağla ben mezbûre Resmiye'yi tezvîcden fâriğ olub vazgeçtim dedikde mezbûre Resmiye dahi merkûm Ali Osman'ın işbu da'vâ ve ifâdesini küllîyen inkârından mâ'adâ kendisi elyevm on altı yaşında âkile ve bâliğa ve fâ'il-i muhtâra olub hâzır-ı merkûm İbrahim'e nefsinin tezvîc ve tenkîh itmek üzere merkûm İbrahim'in menziline gittiğini ve nefsinin merkûma teslîm ittiğini ifâde ve hâzır-ı merkûm İbrahim dahi mezbûreyi cem'-i kelimâtıyla tasdik ider.

Fî 5 Rebi'ü'l-evvel Sene 324

El-Hâzır(mühür), El-Müddeî-i Aleyh(mühür), El-Müddeî(mühür)

Mezbûrenin zâtını ta'rif ideriz.

Kademli oğlu Mustafa bin Ahmed(mühür), Seyid Necmeddin mahallesinden ...?-zâde Mustafa bin İbrahim(mühür)

Sayfa 120/2

Debbağhâne-i Âtik mahallesinde sâkine iken bundan akdem vefât iden Kûbera Şeyhi oğlu kızı Ümmü Gülsüm bint-i Ahmed bin Abdullah'ın verâset-i zevc-i metrûku Ahmed bin Abdulrahman ile kendüsünden mukaddem vefât iden li-ebeveyn er-karındaşı Halil binü'l-mezbûr Ahmed'in sulb-i kebîr oğlu Halil binü'l-mezbûr Halil'e münhasıra olduğu birinci şer'î sâbit olduktan sonra verese-i merkûmeden ibn-i ahî'l-mezbûr Halil m. Müteveffât-ı mezbûrenin terekesine bi'l-verâse vâzî'ü'l-yed olan zevcim mezbûr Ahmed mahzarında bi'l-verâse ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mûrisem amtem müteveffât-ı mezbûrenin terekesi arûz ve âkar ve menkul ve esâs beyt olub zevc-i mezbûr Ahmed Ağa tereke-i mezkûrumdan müstakillen zabt ve vaz'-ı yed idüb benim hisse-i îrsiyemi edâdan imtinâ' eylediğinden ben amtem müteveffât-ı mezbûrenin bi'l-cümle terekesinden nisf hisse-i îrsiye şer'îyemi zevcim mezbûrdan bi'l-verâse tâleb iderim deyü meyânımızda münâza'ât-ı kesîre ve muhâsamât-ı şedide cereyân itmişidi

muslihûn tavassutuyla beynimiz ıslâh ve tevfiik olunub ben şerâit-i sıhhat-i sulhü hâvî şürût-ı müfsideden âri bi'l-cümle terekeden hisse-i îrsiye-i ma'lûmemden ez'yed ve ev'fer bin beş yüz guruş üzerinde âlâ-tarıkı't-tehârüc sulh eylediklerinde ben dahi sulh-ı mezkûru ba'de'l-kabûl bedel-i sulh-ı mezkûr bin beş yüz guruşu zevc-i mezbûr Ahmed Ağa meclis-i sulhde bana def' ü teslim idüb ben dahi yedinden bi't-tamam ve ikmâl ahz ü kabz itmamlâ fimâ bâd ammetim müteveffât-ı mezbûrenin kalîl ü kesîr-i celîl ve hakîr ma'lûm ve meçhûl cem'î terekesine ve husûs-ı mirâsa müte'allıka âmme-i deâvi ve kâffe-i mutâlibât ve imandan zevc-i mezbûr Ahmed Ağa'nın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ve iskât-ı tamm-ı sarîh-i mer'î ile bi'l-verâse ibrâ ve iskât eylediğinde ol-dahi ber-vech-i muharrer ibrâ-ı mezkûru kabûl eyledi idüğü.

Fî 25 Zilhicce Sene 324

Debbâğhâne-i Âtik mahallesinden Keleş oğlu Ahmed(mühür), Kızılcâ karyesinden ibn-i âhi'l-mezbûr Halil bin Halil(mühür).

Sayfa 121/1

Sivas'ın Ağca Bölge mahallesi mütemekkinlerinden tebâ-ı Devlet-i Aliyyenin Ermeni milletinden Basmacı oğlu Mikail veled-i Ağya m. Zikr-i âti bir re's kırsrağa elyevm vâzî'ulyed olan Artukâbâd nahiyesinin Fineze karyesinden Veli oğlu Mehmed bin Mehmed muvâcehesinde merkûm Mehmed yedinde olub meclis-i şer'den mu'âyene olunan ön sol ayağı ...? Ve açık kır renkli tahminen on beş yaşında üç yüz guruş kıymetli bir re's kısrak mâlımdan doğma yedimde netâicen mâlım iken mezkûr kırsrağı Hafik kazâsının Tavşanlı karyesinde mer'âdan zâyî itmişdim el-hâletü-hâzihi mezkûr kırsrağı merkûm Mehmed yedinde bulmamla bi'l-istihkâk hâlâ tâleb iderim deyü da'vâ itdikde merkûm Mehmed dahi cevâbında mezkûr kırsrağı elyevm vâzî'ü'l-yed olduğunu ikrâr lâkin mezkûr kırsrağı târîh-i cedîdeden on bir gün mukaddem göçebe tâifesinden Hüseyin nâm kimesneden yedimde mâlım olan bir re's erkek kır esb ile altmış guruş daha virerek mübâdele idüb ol-vechle mezkûr kısrak yedimde mâlım olmağla bi-hakk vâz'ı-yed iderim deyü müddeî-i merkûmun ber-vech-i muharrer müddeâsını küllîyen inkâr ider.

Fî 7 Rebi'ü'l-âhir Sene 324

El-Müddeî-i Aleyh(mühür), El-Müddeî(imzâ)

Sayfa 122/1

Soğukpınar-ı Müslim mahallesinde sâkin Tokad aşî memûru Abdülkadir Efendi ibn-i İsmail Bey tarafına tarafından zikr-i âti husûsda tâleb ve da'vâ ve muhâkeme ve muhâsama ve müdâfa'a ve ahz ü kabz ve bunlar mütevakkıf olduğu umûrun küllisine vekîl-i müseccel-i şer'îsi ve vükelâ-ı da'vâdan Hacı Kerîm-zâde Mehmed Efendi ibn-i Abdülkerîm m. Hâlâ müvekkil-i mezbûrun zevce-i menkûhası olub mahalle-i mezkûrede sâkin ve zâtı ta'rîfi'ş-şer'le mu'arrefe Mevlevî Şeyhi kerîmesi Fîtnat Hanım ibn-i Ali Rıza Efendi tarafına dahi zikr-i âti husûsda husûmet ve redd-i cevâba ve muhâkeme ve muhâsama ve müdâfa'aya ve bunlar mütevakkıf olduğu umûrun küllisine vekîl-i müseccel-i şer'î da'vâ vekîllerinden Kâdı-zâde Ahmed Efendi ibn-i el-Hâc Mustafa Efendi muvâcehesinde her biri müvekkilim mûmâileyh Abdülkadir Efendi'nin müstakillen mâlî olan yetmiş beş guruş kıymetli ot memlû üç aded mak'ad ve yüz elli guruş kıymetli ot memlû yirmi yedi aded yasdık ve beş guruş kıymetli bir aded çaput minder ve on guruş kıymetli bir aded ot memlû sagîr mak'ad ve otuz üç guruş kıymetli on bir aded çadır pencere perdesi ve otuz guruş kıymetli üç aded basma mak'ad ortaki ve otuz guruş kıymetli üç aded def'a mak'ad ortaki ve yüz altmış guruş kıymetli iki aded kilim ve yüz elli guruş kıymetli üç aded soba me'a tahta ve on guruş kıymetli iki aded sigara tahtası ve on guruş kıymetli iki aded lanba tahtası ve on guruş kıymetli bir aded basma ve on beş guruş kıymetli bir aded şerbet tepsi ve on guruş kıymetli bir aded şerbet küpesi ve yedi buçuk guruş kıymetli üç aded iskemle ve otuz guruş kıymetli üç aded sandalye ve otuz guruş kıymetli bir aded sa'at ve altmış guruş kıymetli üç aded nühâs me'a kabak sahan ve altmış guruş kıymetli iki aded nühâs tencere ve sekiz guruş kıymetli sekiz aded bidon ve dört guruş kıymetli dört aded kaşuk ve beş guruş kıymetli iki çinko tabak ve yirmi guruş kıymetli dört aded lanba ve beş guruş kıymetli beş aded me'a tabak fincan ve üç guruş kıymetli üç aded kahve kutusu ve beş guruş kıymetli bir aded sürahi şişe ve beş guruş kıymetli on aded dühane tablası ve beş guruş kıymetli üç aded bıçak ve on guruş kıymetli yirmi aded çinko eleği ve beş guruş kıymetli iki aded çiçeklik ve beş guruş kıymetli bir aded satır ve kırk guruş kıymetli bir aded nühâs me'a ibrik abdest leğeni ve on iki guruş kıymetli dört aded çinko çorba tası ve yirmi guruş kıymetli bir aded nühâs ...? Ve yirmi guruş kıymetli bir aded nühâs tava ve beş guruş kıymetli iki aded çinko tava ve bir buçuk guruş kıymetli bir aded yemek kefçesi ve bir guruş kıymetli bir aded kefçe ve on beş guruş kıymetli bir aded nühâs tepsi ve 15 guruş kıymetli üç aded turşu küpü ve on guruş kıymetli altı aded şurup küpü ve beş guruş kıymetli bir aded

yatak perdesi ve üç guruş kıymetli bir aded iskara ve üç guruş kıymetli üç aded kaz tenekesi ve bir guruş kıymetli bir aded tütün tenekesi ve iki guruş kıymetli bir aded sac ayağı ve üç guruş kıymetli iki aded idâre lâbisi ve on iki guruş kıymetli altı aded havlı ve iki guruş kıymetli bir aded fırça ve üç guruş kıymetli bir aded ocak perdesi ve beş guruş kıymetli sagîr ve kebîr üç aded meşe ve beş guruş kıymetli bir aded billur kapaklı tatlı kabı ve yirmi guruş kıymetli bir aded çiçekli kebîr fotoğraf ve on altı guruş kıymetli iki aded sac mankal ve üç guruş kıymetli üç sacaltı tavaşı ve müvekkilim merkûmun velisi olduğu sagîre Penbe Hanım'ın validesinden mevrûs mâlî olan bin seksen guruş kıymetli damla kaşlı altun yüzükle cem'an iki bin iki yüz yirmi dört guruş kıymetli eşyâ-ı muharrere-i mezkûreleri müvekkile-i mezbûre Fitnat Hanım bi-gayr-ı hakk ahz ü gasb itmekle eşyâ-ı muharrere-i mezkûreden her biri mevcûd ise aynen ve müstehleke ise ba'de's-sübût kıymet-i şer'ileri olan meblâğ-ı mecmû'-ı mezkûr iki bin iki yüz yirmi dört guruşu müvekkilim merkûm için bana edâ ve teslîm müvekkile-i mezbûre Fitnat Hanım izâfetle vekîl-i mezbûr Ahmed Efendi'ye kibel-i şer'den tenbîh olunmak murâdıdır deyü bi'l-vekâle da'vâ itdikde vekîl-i mezbûr Ahmed Efendi dahi cevâbında müvekkilem mezbûre ile müvekkil-i mezbûr Abdülkadir Efendi meyânlarında el-hâletü hâzihi zevciyet kâ'im olub müddeâya eşyâ-ı muharreret-i mezkûre elyevm mevcûd ve esâs beytten ibâre olub müvekkilem mezbûrenin infâk ve iksâ ve süknâ esâs beyti zevci müvekkil-i mezbûrun üzerine farz olduğundan ber-mûceb-i şer'î-şerîf yedinde hıfz itmekde olduğundan mâ'adâ mezkûr yüzük denilen elyevm on yedi yaşında kızı Penbe'nin olmayub müvekkilem mezbûrenin zevci müvekkil-i mezbûr Abdülkadir Efendi'nin yedinde mâlî olan seyran kaşlı seksen guruş kıymetli altun halkalı bir aded yüzük zevcesi müvekkile-i mezbûreye al takım deyü bundan üç sene mukaddem virüb ol-dahi ahz ü kabz itdikden sonra Pınarbaşı'nda gâib idüb ol-vakt halayıkları olan râb'i-i sirkât itmiş ve bu kerde zevci müvekkil-i mezbûr Abdülkadir Efendi'nin ma'lûmâtı olduğunu bi'l-vekâle ifâde ve beyân ider.

Fî 19 Rebi'ül-âhir Sene 324

El-Vekîl(imzâ), El-Vekîl(imzâ)

Sayfa 123/1

Vekîl-i mezbûr Mehmed Efendi tekrar cevâbında vekîl-i mezbûr Ahmed Efendi'nin ber-vech-i muharrer müddeâm hakkında ki ikrârı mûcebince eşyâ-ı mezkûrenin müvekkilime izâfetle bana teslimi ve müvekkile-i mezbûrenin dahi zevci

müvekkilim mezbûrun mesken-i şer'î olan menziline gidüb itâ'at ve inkiyâdımı ve mezkûr yüzük dahi müvekkilim mezbûrun sagîre kızı Penbe'nin vâlidesi müteveffât nâm hatundan mevrûs mâlî olduğunu bi'l-vekâle tâleb iderim der.

Fî 27 Rebi'ü'l-âhir Sene 324

El-Vekîl(imzâ)

Sayfa 123/2

Muktezâ-ı şer'îsi beyân buyrulmak üzere fâziletlü Müftü Efendi hazretlerine.

Fî 24 Cemaziye'l-evvel Sene 324

İşbu müddeâ-bihâ levâzım süknâdan ma'dûde olmağla zevce-i müddeî-i aleyhânın süknâya tebe'an-ı mesken-i şer'îsinden tevâbi' süknâdan olan eşyâ-ı mezbûreyi zabt ve isti'mâle hakkı var der lâkin da'vâ olunan yüzük saf vâkitde ikrâr olunan yüzüğün gayrı olduğundan yüzük hakkında müddeî-i da'vâsına isâbet veyâhud müddeâ-ı aleyhâya tahlîf ile muhâkemelerini icrâ iktizâ ider.

Fî Minhü

Müftü-i Livâ-yı Tokad Nuri

Sayfa 123/3

Zevce-i müddeî-i zevcesi müddeâ-ı aleyhânın bulunduğu menzilde olmayub ayrı ayrı hânelerde sâkin olduklarına göre ve itâ'atı dahi başkaca da'vâ idilmekde bulunmasına nazaran dahi eşyâ-ı müddeâ-bihânın levâzım süknâdan olarak zevcenin zabta selâhiyeti olup olmadığı beyân ve iftâ buyrulmak üzere tekrâr fâziletlü müftü efendi hazretlerine.

Fî 17 Zilka'de Sene 324

Sayfa 123/4

Zevce hukûk-ı zevciyete riâyet ve zevcine itâ'at şartıyla nafkaya müstehak olub mehr-i mu'accelini ba'de'l-istifâ zevcinin mesken-i şer'îsine gelmez hukûk-ı zevciyete itâ'at itmez ise tâ'am ve kisve ve ...? ...? Olunan asl nafaka-ı vâcibeye dahi müstehak olmayacağı kütüb-i fikhiyyede musarrahdır binâenaleyh tevâbi' süknâdan bulunan levâzıma ...? kâdire olmayacağı ...? İştibâh olduğu arz olunur.

Fî 18 Zilka'de Sene 324

Müftü-i Livâ-yı Tokad

Sayfa 123/5

Müddeî-i vekîl-i merkûm Mehmed Efendi ber-vech-i muharrer yüzük müddeâsıyla beyâna ba‘de‘l-havâle bu bâbda asla şâhidim yokdur deyü isbâtndan izhâr-ı acz idüb istihlâk itmekle müvekkile-i mezbûre Fitnat Hanım bi‘l-muvâcehe ber-nehc-i şer‘î tahlîf olunmağın mücebine müddeî-i vekîl-i mezbûr Mehmed Efendi ber-minvâl-i muharrer yüzük müddeâsıyla zevcesi müvekkile-i mezbûre Fitnat Hanım bilâ-beyyine mu‘ârazadan ba‘de‘l-men‘ müvekkile-i mezbûre Fitnat Hanım zevc-i mezbûr Abdülkadir Efendi’nin mesken-i şer‘îsine gelmediğine ve hukûk-ı zevciyete mürâ‘ât itmediğine binâen vekîl-i mezbûr Ahmed Efendi’nin ikrâr-ı mezkûru mücebine eşyâ-i muharrere-i mezkûreden her birini müddeî-i müvekkil-i merkûm Abdülkadir Efendi için vekîl-i mezbûr Mehmed Efendi’ye teslîme müvekkile-i mezbûre Fitnat Hanım’a izâfetle vekîl-i mezbûr Ahmed Efendi’ye kîbel-i şer‘den tenbîh şod.

Fî 5 Zilhicce Sene 324

İ‘lâm-ı tanzîm şod.

Sayfa 124/1

Mihmad-ı Hâcib Müslîm mahallesinde sâkin ve zâtı ta‘rîfi‘ş-şer‘ ile mu‘arrefe olan Fatıma Mihriye bint-i Mustafa nâm hatun m. Zevc-i mutallıkı olub Çay-ı Zimmî mahallesinde sâkin yüzbaşı münkâ‘adlarından Hacı Süleyman Ağa ibn-i Tahir muvâcehesinde yedimde olub işbu meclis-i şer‘de mu‘âyene ve kırâat olunan bir kıt‘a izinnâme nâtik olduğu üzere bin üç yüz yedi senesi Zilka‘de-i Şerîfesi’nin beşinci günü nefsi bin guruş mehr-i müeccel tesmîyesiyle mezbûr Hacı Süleyman Ağa’ya mahzar-ı şuhûdda tezvîc eyledikde ol-dahi ber-vech-i muharrer tezvîc ve kabûl ve duhûl idüb ol-vechle zevciyet beynimizde kâ‘im iken mezbûr Hacı Süleyman Ağa beni târîhden beş gün mukaddem talâk-ı selâse ile tatlık itmekle zimmetinde ve mütekarrir ve mâkûdün-aleyh alacak hakkım olan mehr-i müeccel-i mezkûr bin guruş ile iddetim münkaziye oluncaya değin beher şehir altmışar guruşdan üç ay müddetde nafaka-ı iddet nâmıyla cem‘an iktizâ iden yüz seksen guruşu hâlâ bana edâ ve teslîme mezbûr Süleyman Ağa’ya kîbel-i şer‘den tenbîh olunmak matlûbundur deyü da‘vâ itdikde mezbûr Hacı Süleyman Ağa dahi cevâbında mezbûre Fatıma Mihriye Hatun mukaddemâ bin guruş mehr-i müeccel tesmîyesiyle zevce-i menkûha-yı medhûlüm-bihâsı olduğunu târîh-i mezkûrda

talâk-ı selâse ile tatlık eylediğini ikrâr lâkin mezbûre Fatıma Mihriye Hatun ile bundan beş sene mukaddem Cebel-i Asîr'de ikâme eylediğimiz esnâda iştirâ eylediği hâne esmânına virmek üzere mâlımdan ve yedimden bin beş yüz yirmi guruş iktirâz ve kabz ve iştirâ eylediği hâne esmânına i'tâ itmekle ol-vechle mezbûre Fatıma Mihriye Hatun'un cihet-i merkûmeden zimmetinde bana deyni olan meblâğ-ı merkûm bin beş yüz yirmi guruşdan mezbûrenin mehr-i müecceli olan bin guruşu bi't-tenzîl mütebâkî beş yüz girmi guruşu bana edâ ve teslîme mezbûre Fatıma Mihriye Hatun'a tenbîh olunmak ve nafaka-ı iddet bahsine gelince kable'l-tatlık nafaka-ı iddeti tamamen kendüsüne i'tâ ve teslîm idilmişdi deyü mezbûrenin inkârına hakâret def'a tesaddi ider.

Fî 18 Rebi'ü'l-âhir Sene 324

El-Müddeî-i Aleyh(mühür), El-Müddeî-i Mezbûre(mühür)

Mezbûrenin zâtını ta'rîf ideriz.

(imzâ), Mahalle-i mezkûrdan mezbûrenin oğlu Mustafa bin Abdullah(mühür)

Sayfa 124/2

Tarafeyn huzûr-ı şer'-i şerîfe arz olundukda evvelâ mezbûr Süleyman Ağa ikrâz müddeâsıyla beyâna ba'de'l-havâle ol-babda asla şâhidi olmadığını beyanı ile ikâme-i şuhûdda bi'l-küllîye izhâr-ı acz ve talebiyle mezbûre Fatıma Hatun tatlık olunmağın mücebince mezbûrenin mehr-i müecceli olan meblâğ-ı merkûm bin guruşu mezbûreye edâ ve teslîme ve mezbûrenin nafakasına i'tâ eylediği iddi'â olunub da mezbûrenin inkârında bulunan nafaka-ı iddeti mezbûrenin dönübde ikrâr eylemesi üzerine mezbûre nafaka müddeâsıyla mu'ârazadan men'ine hükm ve tarafeyne tenbîh şod.

Fî 19 Rebi'ü'l-âhir Sene 324

İ'lâm-ı hükm şod.

Sayfa 125/1

Medine-i Tokad mahâllâtından Cedîd mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem fevt olan teba'a-i Devlet-i Aliyye'nin Ermeni milletinden Mâlike Begyan Ohannes veled-i Artin veled-i Manok'un sulb-i sagîr oğulları Hmayan ve Kirkor ve sulbiye-i sagîre kızı Dirihu'nun zikr-i âti husûsda li-ecli'd-da'vâ vasî ta'yîn olunub kibel-i şer'-den dahi husûmeti rey idilen hâlâ eytâm müdiri Hacı Ahmed Efendi m. Yaş Meydan mahallesinde mütemekkin teba'a-i Devlet-i Aliyye'nin millet-i merkûmesinden

Süzmeçiyân Ohannes veled-i Simon tarafından zikr-i âti husûsda husûmet ve redd-i cevâba ve muhâkeme ve muhâsama ve müdâfaâyâ ve bunlar mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine vekîl-i müseccel-i şer'î da'vâ vekîllerinden Lazar oğlu Yovan Efendi veled-i Nikola muvâcehesinde sıgâr-ı merkûmenin babaları müteveffâ-ı merkûmden mevrûs emti'a-ı ticâriyeyi müvekkil-i merkûm Ohannes sigâr-ı merkûmun ammileri Manok zimmetinde cihet-i kefâletden dolayı Tokad mahkeme-i hukûk dairesinden isti'mâl itmiş olduğu mâlı zannıyla müvekkil-i merkûm Ohannes tarafından icrâ-ı mâ'rifetiyle lede'l-müzâyede bey' idileceği esnâda emtiâ-ı ticâriye-i mezkûre sigâr-ı merkûmenin babaları müteveffâ-ı merkûmdan mevrûs mâlları olduğu hakkında ol-vakt Tokad niyâbet-i şer'îyyesine vukû' bulan ihbâr üzerine emtiâ-ı mücevvezenin icrâ memûru eytâm müdürini mâ'rifetiyle bi'l-müzâyede esmânı olan cem'an on altı bin altı yüz elli guruş müvekkil-i merkûm Ohannes'e verilmiş olmağla emtiâ-ı mezkûrenin esmânı olan meblâğ-ı merkûm on altı bin altı yüz elli guruşun müvekkil-i merkûm Ohannes yedinden istirdâdıyla li-ecl-i Erba'a eytâm sandığında muhâfaza idilmek üzere sigâr-ı merkûm için bana edâ ve teslîme müvekkil-i merkûm Ohannes'e izâfetle vekîl-i mezbûr Yovan Efendi'ye kıbel-i şer'den tenbîh olunmak matlûbumdur deyü bi'l-vekâle da'vâ itdikde vekîl-i merkûm Yovan Efendi dahi cevâbında bey' ü fûruht idilen mezkûr emtiâ-ı ticâriyede müteveffâ-ı merkûm Ohannes'in asla ve kat'a a'laka ve medhali olmayub ...? Medyûn merkûm Hanok'un mâlı olmağla gerek ihbâr vâki' gerek müdür-i mûmâileyhin bu bâbda ki da'vâsı vâhî veya esâsı olmağla bi-vech-i şer'î mu'ârazasının men'ini tâleb iderim der.

Fî 22 Rebi'ü'l-âhir Sene 324

El-Vekîl(imza), El-Müdür-i Eytâm(mühür)

Sayfa 125/2

Vâsi-i müdür-i mûmâileyh ber-vech-i muharrer müddeâsıyla beyâna ba'de'l-havâle ol-babda asla şâhidi olmadığını ve tâlib-i tahlîf olduğunu bi'l-vesâye ifâde ve beyân ider.

Fî 3 Cemaziye'l-evvel Sene 324

El-Vâsi(mühür)

Müvekkil-i merkûm Ohannes bi'l-muvâcehe birinci şer'î tahlîf şod.

Fî 3 Minhü

(imzâ)

Sayfa 125/3

Mücebince vâsi-i mûmâileyh Hacı Ahmed Efendi ber-vech-i muharrer bi'l-vesâye tesaddi eylediği müddeâsıyla bilâ-beyyine mu'ârazadan men' şod.

Fî 3 Minhü

Sayfa 126/1

Niksar'ın Kuyu Ağzı karyesinde mütemekkin teba'a-i Devlet-i Aliyye'nin Ermeni milletinden Gassam oğlu Karabet veled-i Mardiros m. Hâfik kazâsına mülhâk Tozaklı nâhiyesine tâbi' Zayr karyesi ahâlisinden Halil oğlu Arif bin Halil muvâcehesinde merkûm yedinde olub meclis-i şer'den mu'âyene olunan sarıya mâil tahminen yedi yaşında iki yüz elli guruş kıymetli bir re's ve siyah tahminen bu dahi yedi yaşında iki yüz elli guruş kıymetli bir re's ki cem'an iki re's camus öküzleri mâlımdan doğma netâcen yedimde mâlım iken mezkûr öküzleri târîhden on gün mukaddem karyemiz mer'asından zâyî' itmişdim el-hâletü hâzihi mezkûr öküzleri merkûm Arif yedinde bulmamla bi'l-istihkâk hâlâ tâleb iderim deyü da'vâ itdikde ol-dahi cevâbında ben târîhden bir hafta evvel karyemize gider iken Mekleli karyesinin başında Mazak karyeli İsmail ile Soğukpınar karyeli Hasan'a tesadüf eyledim onlarda mezkûr camus öküzleriyle beraber gitmedeler idi bu öküzleri nereden aldıklarını merkûmândan suâl itdim satun aldıklarını söylediler bir müddet gittikten sonra iki zabtiye uzaktan görüldükde merkûmân firâr itdiler zabtiyeler benim yanına geldiler mezkûr öküzler ile beni işbu hükümet-i seniyyeye getürdiler deyü müddeî-i merkûmun ber-vech-i muharrer müddeâsını inkâr ider.

Fî 4 Cemaziye'l-evvel Sene 324

El-Müddeî-i Aleyh(mühür), El-Müddeî(mühür)

İşbu barmak işâretinin merkûm Arif'in olduğu tasdîk kılındı.

Kademli oğlu Mustafa Ağa ibn-i Ahmed(mühür), Gardiyan Mehmed bin Mehmed(mühür)

Sayfa 126/2

Her biri Zuğrı karyesinden Bekir Paşa oğlu Ömer bin Ömer bin Osman ve Abdülsamet oğlu Ali bin Hasan bin Abdülsamet'in ifâdeleridir. Mâ'rifet-i şer'le mu'âyene eylediğim işbu iki re's camus öküzlere Kuyu Ağzı karyesinden ve teba'a-i Devlet-i Aliyye'nin Ermeni milletinden Gassam oğlu işbu Karabet'in mâlından doğma yedinde netâcen mâlı olduğuna şâhidiz şehâdet dahi ideriz.

Fî 4 Cemaziye'l-evvel Sene 324

Şâhid-i mezbûr(mühür), Şâhid-i mezbûr(mühür)

Sayfa 126/3

Şâhidân-ı merkûmân evvelâ bâ-varaka-ı mestûre sırran tezkiye olundukda adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri iş'âr olunduktan sonra zîrde isimleri muharrer kesândan dahi bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idüklerini ihbâr eylediler.

Fî 4 Minhü

El-Müzekkî

Karyeden İmam oğlu Hüseyin bin İsmail(mühür)

El-Müzekkî

Mekeli karyesinden Yakub oğlu Mehmed bin Âşûr(mühür)

Müddeî-i merkûm Karabet istihzâren tahlîf şod.

Kâtib(imzâ)

Sayfa 126/4

Mûcebince mezkûr öküzlerden keff-i yed ve müddeî-i merkûm Karabet'e teslîme merkûm Arif'e kıbel-i şer'den tenbîh şod.

Fî 4 Minhü

Sayfa 126/5

Yar Ahmed mahallesinden olub bundan akdem cünûn-ı mutbık ile mecnun olan Partal oğlu Ali bin Ahmed'in kıbel-i şer'den ba-hüccet-i şer'îyye sunub vâsi olub mahalle-i merkûme ahâlisinden mecnûn-ı merkûmun babası mezbûr Ahmed Ağa ibn-i

Ali meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve ta‘bîr-ani’l-merâm idüb vâsi olduğum sulbi oğlum mecnûn-ı merkûm ile münâsefeten ve müştereken mâl ve mülkümüz olub mahalle-i merkûmede vâki‘ bir taraftan Nasuh-zâde Mehmed ve Mustafa Efendiler Emin İbrahim Ağa ve bir taraftan Binbaşı-zâde İbrahim Efendi ibn-i Mehmed ve bir taraftan Koloğlu Şevket Bey halîlesi Aişe Sıdıka Hanım bint-i Ahmed eşrafından menzil ve bağçeleri ve taraf-ı rabî-i tarîk-i âmm ile mahdûd eşcâr-ı müsmire ve gayrı müsmireyi hâvî bir kıt‘a nısf bağçenin nısf hisse-i şâyi’âsından gayrı mecnûn-ı merkûmun ism-i mâl ıtlâk olunur bir nesnesi olmayub nafaka ve kisveye eşedd-i ihtiyacı olduğundan mâ‘adâ ben bağçe-i mezkûrda olan nısf hisse-i şâ‘iyamı âhara bey‘ murâd itmemele mecnûn-ı merkûm Ali’nin nısf hisse-i şâ‘iyamı dahi benim hisse-i mezkûremle me’an ba‘de’l-müzâyede ve gibbe inkitâ‘i’r-rağbe semen-i misliyle âhara bey‘ ve semen-i istirbâh ve hâsıl olan ribhi ile mecnûn-ı merkûm infâk ve iksâ olunmuş mecnûn-ı merkûm hakkında enfa‘ ve evlâ olmağla vech-i mezkûr üzere kibel-i şer‘den bizzat verilmek matlûbumdur der.

Fî 9 Cemaziye’l-evvel Sene 324

El-Vâsi(mühür)

Sayfa 126/6

Vâsi-i mezbûr Ahmed Ağa’nın takrîr-i meşrûhu vâkıa mutâbık ve nefsi’l-âmire muvaffak olduğunu tasdîk ve ihbâr ideriz dedikleri.

Fî 9 Cemaziye’l-evvel Sene 324

Delal Derviş İbrahim ibn-i Hacı Ali(mühür), Hatib-zâde Hasan Efendi ibn-i Hasan(mühür), Hamza Bey-zâde ....? Fehmi Efendi ibn-i Mehmed(mühür), Ali Paşa Câmi’i-Şerîfi Müezzini Tevfik Efendi ibn-i Mustafa(mühür)

Sayfa 126/7

Mecnûn-ı merkûm Ali’nin bağçe-i mezkûrda olan nısf hisse-i şâ‘iyasının semen-i misliyle âhara bey‘ ve semen-i ba-mâ‘rifet-i şer‘-i şerîf istirbâh olunarak hâsıl olan ribhi ile mecnûn-ı merkûm infâk ve iksâ olunmuş mecnûn-ı merkûm hakkında evlâ olunduğu mecnûn-ı merkûmun ihbârları ....? Olmağla ol-vechle vâsi-i mezbûr Ahmed Ağa’ya .....?

Fî 9 Minhü

Sayfa 127/1

Almus Kebîr karyesi ahâlisinden İmam oğlu Süleyman Ağa ibn-i Bekir m. Zikr-i âti bir re's me'a belak camus ineğine vâziü'-l yed olan Amasya nahiyesinin Geldibereket? Nâhiyesine tâbi' Güzlük karyesi mütemekkinlerinden ve teba'a-i Devlet-i Aliyye'nin Rum milletinden Yorgo oğlu Hırsto veled-i Yorgo muvâcehesinde merkûm Hırsto yedinde olub meclis-i şer'den mu'âyene olunan çatak boynuzlu ve sağ kulağı kesik tahminen beş yaşında altı yüz guruş kıymetli bir re's camus ineği mâlımdan doğma yedimde netâcen mâlım iken mezkûr camus bundan bir sene sekiz ay mukaddem karyemiz civârında mer'adan zâyi' itmişdim el-hâletü hâzihi mezkûr camus merkûm Hırsto yedinde bulmamla bi'l-istihkâk hâlâ tâleb iderim deyü bi'l-istihkâk da'vâ itdikde merkûm Hırsto dahi cevâbında mezkûr camus ineğini bundan bir buçuk sene mukaddem karyemiz ahâlisinden gâibun ani'l-meclis Hacı İsmail oğlu Ali bin Hacı İsmail'den üç yüz elli guruş semen-i medfû' makbûz mukâbilinde satun alma sirâ-ı mâlım olmağla mezkûr camus ineğine bi-hakk vaz'-ı yed deyü müdde-i mezbûrun ber-vech-i muharrer netâc-ı müddeâsını küllîyen inkâr ider.

Fî Gurre-i Cemaziye'l-evvel Sene 324

El-Müdde-i Aleyh(mühür), El-Müdde(i)mühür)

Sayfa 127/2

Her biri Almus Kebîr karyesi ahâlisinden İmam-zâde Hacı Ali Ağa ibn-i Hüseyin Efendi ibn-i Ali ve Çerkes Yakub bin Bekir bin Abdullah'ın li-ecli's-şehâde ifâdesidir. Mâ'rifeti's-şer'le mu'âyene eylediğimiz işbu sağ kulağı kesik ve boynuzları çatak tahminen beş yaşındaki işbu camus ineği karyemiz ahâlisinden İmam oğlu Süleyman Ağa ibn-i Bekir'in mâlından doğma netâcen mâlı olduğuna şâhidiz şehâdet dahi ideriz.

Fî Gurre Minhü

El-Müdde-i Aleyh(mühür), El-Müdde, Şâhid-i Mezbûr(mühür), Şâhid-i Mezbûr(mühür)

İ'lâm-ı tanzîm şod.

Sayfa 127/3

Şâhidân-ı merkûmân evvelâ bâ-varaka-ı mestûre sırran tezkiye olundukda adl ve makbûlü‘ş-şehâde idükleri iş‘âr olunduktan sonra zırde isimleri muharrer kesândan dahi bi‘1-muvâcehe alenen lede‘t-tezkiye adl ve makbûlü‘ş-şehâde idüklerini ihbâr eylediler.

El-Müzekkî

Karye-i merkûmeden Murad Bey oğlu Ahmed bin Ali(mühür)

El-Müzekkî

Kınık karyesinden Nizâm oğlu Mehmed bin Hasan(mühür)

Müddeî-i mezbûr istihzâren tahlîf şod. (Başkâtib)

Sayfa 127/4

Mücebince mezkûr camus ineğinden keff-i yed ve müddeî-i mezbûra teslîme merkûm Hırsto‘ya tenbîh şod.

Fî Gurre Minhü

Sayfa 127/5

Turhal‘ın Pazar mahallesinde sâkine ve zâtı ta‘rîfi‘ş-şer‘ ile mu‘ârrefe olan Arab oğlu kerîmesi Aîşe bint-i Mehmed nâm âkile ve bâliğa mahalle-i merkûme ahâlisinden Çocuk oğlu Mustafa bin Mustafa mahzarında bi-tav‘ihi ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüp mezbûr Mustafa beni tezvîce tâlib ve râgıb olmağla ben dahi rızâmla beş yüz guruş mehr-i mu‘accel makbûz ve beş yüz guruş mehr-i müeccel tesmîyesiyle işbu meclis-i şer‘de mahzar-ı şuhûdda nefsimi mezbûr Mustafa‘ya akd ü tezvîc eylediğimde ol-dahi ber-vech-i muharrer tezvîc ve kabûl eyledi idikde mezbûre Aîşe‘ye sadr olan cem‘-i kelimât meşrûhasında mezbûr Mustafa tasdîk eylediği.

Fî 8 Cemaziye‘1-evvel Sene 324

El-Mukarrun Leh(mühür), El-Mukarrun Lehü‘1-Mezbûre(mühür)

Mezbûre Aîşe‘nin zâtını ta‘rîf ideriz.

Kürd Mehmed Ağa ibn-i Ömer(mühür), Turhallı Müezzîn-zâde Mustafa Efendi ibn-i Abdurrahman(mühür)

Sayfa 128/1

Samsun Sancağı'na mülhak Fatsa kazâsına tâbi' Göynücek karyesi ahâlisinden Altıparmak oğlu Receb bin Receb m. Zikr-i âti iki re's camus öküzüne vâzı'ulyed olan Komanat nâhiyesine tâbi' Karadevle karyesi ahâlisinden Kabakçı oğlu İsmail bin İbrahim muvâcehesinde merkûm İsmail yedinde olub meclis-i şer'de mu'âyene olunan altı ve kuyruğu beyaz kulakları delik tahminen altı yaşında dört yüz guruş kıymetli bir re's ve kuyruğu ucu beyaz kulakları delik tahminen sekiz yaşında dört yüz ell guruş kıymetli bir re's ki cem'an iki re's camus öküzleri mâlımdan doğma netâcen yedimde mâlim iken mezkûr öküzleri târîhden üç sene mukaddem karyemiz yaylasından zâyi' itmişdim el-hâletü hâzihi mezkûr öküzleri merkûm İsmail yedinde bulmâmla bi'l-istihkâk hâlâ tâleb iderim deyü da'vâ itdikde merkûm İsmail dahi cevâbında mezkûr öküzleri târîhden bir sene ve makbûz mukâbilinde iştirâ itmemele ol-vechle mezkûr öküzleri bi-hakk vaz'-ı yed iderim deyü mâ'adâ müddeî-i merkûmun ber-vech-i muharrer müddeâsını külliyyen inkâr ider.

Fî 9 Cemaziye'l-evvel Sene 324

El-Müddeî-i Aleyh(mühür), El-Müddeî(mühür)

Sayfa 128/2

Her biri Fatsa kazâsına tâbi' Küşnevak karyesi ahâlisinden İmam oğlu Mustafa bin Salih bin Ahmed ve Körgöz oğlu Nuri ibn-i Osman bin Sadullah'ın li-ecli'ş-şehâde ifâdeleridir. Ma'rifet-i şer'le mu'âyene eylediğimiz altı ve kuyruğu beyaz kulakları delik ve tahminen altı yaşında ve kuyruğu beyaz kulakları delik tahminen sekiz yaşında bir re's ki cem'an iki re's işbu camus öküzleri Göynücek karyesi ahâlisinden işbu Receb'in mâlından doğma netâcen yedinde mâlı olduğuna şâhidiz şehâdet dahi ideriz dedikleri.

Fî 9 Cemaziye'l-evvel Sene 324

El-Müddeî-i Aleyh(mühür), El-Müddeî(mühür), Şâhid-i Mezbûr(mühür), Şâhid-i Mezbûr(mühür)

İ'lâm-ı tanzîm şod.

Sayfa 128/3

Şâhidân-ı merkûmân sırran ba'de't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri iş'âr olunduktan sonra zîrde isimleri muharrer kesândan dahi bi'l-muvâvehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idüklerini ihbâr iderler.

Fî 9 Cemaziye'l-evvel Sene 324

El-Müzekkî

Almus Kebîr karyesinden Kuyucu oğlu Osman bin Salih(mühür)

El-Müzekkî

Göynücek karyesinden Altıparmak oğlu Hüseyin bin Receb(mühür)

Müddeî-i mezbûr Receb istihzâren tahlîf şod.

Kâtib(Osman)

Sayfa 128/4

Mûcebince mezkûr camus öküzlerinden keff-i yed ve müddeî-i mezbûr Receb'e teslîme mezbûr İsmail'e tenbîh şod.

Fî 9 Minhü

Sayfa 129/1

Medine-i Tokad nevâhisinden Komanât nâhiyesine tâbi' Zodi karyesi ahâlisinden olub nizâmîye otuz birinci alay dördüncü taburunun üçüncü bölüğü efrâdından iken vefât iden Bozuklu oğlu Hasan bin Ömer'in vâris-i zevcesi olduğunu iddi'â iden karye-i mezkûrda sâkine ve zâtı ta'rîfi'ş-şer' ile mu'ârrefe Esmâ bint-i Osman m. Zikr-i âti meblâğa bi'l-memûre vâzı'ulyed olan medine-i mezbûr mâl muhâsebecisi Edhem Efendi tarafından vekâleten mürsel hazîne-i celîle da'vâ vekîli Fâik Efendi muvâcehesinde mûrisim zevcim müteveffâ-ı merkûm Hasan'ın müterâkim maâşâtından Tokad mâl sandığında yedi yüz doksan sekiz guruş alacak hakkı olub meblâğ-ı mezbûru kable'l-ahz ve'l-istifâ vefât itmekle verâset-i vâsileri bulunduğum sulb-i sagîr oğlu Hüseyin ve sulbiye-i sagîre kızı Emine ile zevce-i metrûkesi olmamla bana mevrûs olmağla suâl olunub meblâğ-ı mezkûr yedi yüz doksan sekiz guruşu bana edâ ve teslîme müvekkil-i muhâsebeci-i mûmâileyhe izâfetle vekîl-i mûmâileyh Fâik

Efendi'ye kıbel-i şer' den tenbîh olunmak murâdıdır deyü bi'l-âsale ve bi'l-vesâya da'vâ itdikle vekîl-i mûmâileyh Fâik Efendi dahi cevâbında meblâğ-ı mezkûre müvekkil-i muhâsebeci-i mûmâileyhe bi'l-memûre vaz'-ı yedini ikrâr mâ'adâ müddeî-i mezbûrenin ber-vech-i muharrer verâset müddeâsını küllîyen inkâr ider.

Fî 18 Cemaziye'l-evvel Sene 324

El-Vekîl, El-Müddeî-i Mezbûre(mühür)

Sayfa 129/2

Soğukpınar-ı Müslim mahallesinden Çerkes Hurşid Efendi mahdûmu Sabri Efendi ibnü'l-mezbûr Hurşid ve mezkûr Zodi karyesinden Bozuklu oğlu Nuri bin Ömer'in li-ecli's-şehâde ifâdeleridir. Zodi karyesi ahâlisinden olub nizâmiye otuzuncu alayı dördüncü taburunun üçüncü bölümü efrâdından iken vefât iden Bozuklu oğlu Hasan bin Ömer'in verâseti işbu zâtını bildiğimiz zevcesi Esmâ bint-i Osman ile sulb-i sagîr oğlu Hüseyin ve sulbiye-i sagîre kızı Emine'ye münhasıra olub mezbûrûndan başka vârisi ve terekesine müstehak müstahakk-ı âharı olduğu bizim ma'lûmumuz değildir biz bu husûsa bu vech üzere şâhidiz ve şehâdet dahi ideriz.

Fî 18 Minhü

El-Vekîl(mühür), El-Müddeî-i Mezbûr(mühür), El-Şâhid(mühür), El-Şâhid(mühür)

Sayfa 129/3

Şâhidân-ı merkûman mensûb oldukları imam ve muhtârâtından evvelâ baraka-ı mestûre sırran lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri iş'âr ve ihbâr olunduktan sonra zîrde isimleri muharrer kesândan dahi bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde olduklarını ihbâr ve iş'âr eylediler.

Fî 20 Cemaziye'l-evvel Sene 324

El-Müzekkî

Mataracı oğlu Hüseyin Ağa ibn-i Mustafa(mühür)

El-Müzekkî

Yaş Meydan mahallesinde Karamanlı oğlu Osman Ağa ibn-i Arif(mühür)

Mûcebince mezbûrenin ber-vech-i muharrer verâsetlerine hükm şod.

İ'lâm-ı tanzîm şod.

Sayfa 130/1

Soğukpınar-ı Müslim mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem fevt olan teba'a-i Devlet-i Aliyye'nin Ermeni milletinden Bedik oğlu Manok veled-i Kirgor'un verâset-i zevce-i metrûkesi Makrohi bint-i diğêr Kirgor ve kendüden mukaddem fevt olan zevcesinden mütevellide sulb-i kebîr oğlu Ohan ve Ohannes ve sulbiye-i kebîre kızları İlmun ve Nevres ve Oskohi ve zevce-i merkûme Makrohi'den mütevellid sulb-i kebîr oğlu Kirgor'a münhasıra olduğu bi'l-ihbâr lede'sşer'î'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra verese-i merkûmeden olub şahsı mu'ârrefe-i mezbûre Makrohi ile ibn-i kebîr-i merkûm Kirgor'dan her biri m. Mahalle-i mezkûrda mütemekkin teba'a-i Devlet-i Aliyye'nin millet-i merkûmesinden Kassarcı oğlu Ohan veled-i Mekir muvâcehesinde merkûm Ohan murisimiz müteveffâ-ı merkûm Manok'un sağlığında mâlından ve yedinden ceste ceste yüz aded tam yüzlük mecidî altunu ikrâz ve kabz idüb meblâğ-ı mezbûru kable'l-ahz ve'l-istifâ mûrisimiz merkûm Manok fevt olmağla meblâğ-ı mezkûr yüz aded lirâ-ı osmanîden hisse-i îrsiyemizi bize edâ ve ifâya merkûm Ohan kibel-i şer'den tenbîh olunmak murâdımdır deyü bi'l-verâse da'vâ itdiklerinde ol-dahi cevâbında bu gibi da'vâların merci'-i rü'yeti mehâkim-i nizâmiye olmağla ol-vechle mahkeme-i mezkûreye mürâca'at eylemelerini tâleb iderim.

Fî 19 Cemaziye'l-evvel Sene 324

El-Müddeî-i Aleyh(imzâ), El-Müddeî-i Merkûm(imzâ), El-Müddeî-i Merkûme(imzâ)

Merkûme Makrohi'nin şahsını ta'rîf ve barmak işâretini tasdîk ideriz.

Kademli oğlu Makrohi bin Karabet(imzâ)

Sayfa 130/2

Müddeî-i aleyh-i merkûm mukaddemâ huzûr-ı şer'e gelüb müddeîyân-ı merkûmânın ber-vech-i muharrer iddi'âlarına karđu müteveffâ-ı merkûm Manok'a birkaç kıt'a sened mücebince ma'lûmü'l-mikdâr borcu olduğunu ikrâr iken bundan tahminen sekiz sene mukaddem mahkeme-i şer'ide sene-i mezkûrların hâvi olduğu borcu te'diye ve teslîm iderek sened-i mezkûrla tarafıma devr ve i'âde kılınmış binâenaleyh benim asla borcum yokdur deyü ref'le mukâbele itmişken işi ve borcu muharrer mukâbelesi zabt müsvedde-i cedîdesine kayd idilmişken el-hâletü hâzihi bu

da'vânın merci'-i rü'yetinin mahkeme-i nizâmiye olduğunu başka gûna cevâb virmekden tekevvül ider bulunduğunu hasren söylemiş ve borc-ı muharrer müdâfa'asının isbât eylemesini tefhîm ve teblîğ idildikde cevâb-ı mezkûru tekrar ve ısrâr iderek ref'-i mezkûrunu isbât idememiş ve bunun üzerine tâlib-i tahlîf olub olmadığı suâl idildikde yine tarik-i muhâsemeyi iltizâm ile işin mahkeme-i nizâmiyeye i'ade olduğunu hasr bulunmuş ve tafsîlât-ı mezkûreye nazaran ikrâr eylediği borcu tesvîye itdiğini isbât idemediği gibi tâlib-i tahlîf dahi olmamış olmağla ber-mûceb-i ikrâr meblâğ-ı merkûmun edâ ve teslîmiyle ilzâm şod.

Fî 19 Minhü

İ'lâm-ı tanzîm şod.

Sayfa 131/1

Abdülfettah mahallesi ahâlisinden İmam oğlu Mustafa bin Ahmed m. Zikr-i âti bir re's merkebe vâzı'ü'l-yed olan Kazâbâd'ın Serçeli karyesi ahâlisinden Fevrî Ali oğlu Ali bin Himmet muvâcehesinde Soğukpınar-ı Müslim mahallesinden baytariyye kolcusu Monla Hüseyin oğlu Mehmed bin Hüseyin ve Çarıksız karyesinden Kürd Mustafa bin Ali hâzır oldukları hâlde merkûm Ali yedinde olub meclis-i şer'den mu'âyene olunan kulakları düşük ard ayakları dolaşık tahminen beş yaşında siyaha mâil bir re's merkeb Çakmak karyesi ahâlisinden gâibun ani'l-meclis Musa nâm kimesnenin mâlından doğma netâcen yedinde mâlı iken merkeb-i mezkûru târîhden iki sene mukaddem merkûm Musa'dan yüz otuz guruş semen-i medfû' ve makbûza satun alma mâlım iken mezkûr merkebi bundan bir sene mukaddem Kınık karyesinde zâyi' itmişdim el-hâletü hâzihi merkeb-i mezkûru merkûm Ali yedinde bulmamla bi'l-istihkâk tâleb iderim deyü da'vâ itdikde merkûm Ali dahi cevâbında merkeb-i mezkûr hâzır-ı merkûm Kürd Mustafa'nın mâlından doğma netâcen yedinde mâlı iken hâzır-ı merkûm Mehmed mezkûr merkebi târîhden bir ay mukaddem hâzır-ı merkûm Kürd Mustafa'dan iki yüz altmış guruş semen-i medfû' ve makbûza satun alub ol-vechle mezkûr merkeb hâzır-ı merkûm Mehmed'den şirâ-ı mâlı olmuşken ben dahi mezkûr merkebi bundan yirmi gün mukaddem hâzır-ı merkûm Mehmed'den iki yüz guruş semen-i medfû' ve makbûz mukâbilinde satun alma mâlım olmağla merkeb-i mezkûra bi-hakk vaz'-ı yed iderim deyü hâzırân-ı merkûmânın tasdîkiyle ma'an da'vâ ahadühumâ âharın ber-vech-i muharrer müddeâlarını küllîyen inkâr iderler.

Fî 19 Cemaziye'l-evvel Sene 324

El-Hâzır(mühür), El-Hâzır(mühür), El-Müddeî-i Aleyh(mühür), El-Müddeî(mühür)

Sayfa 131/2

Müddeî-i aleyh-i merkûm Ali ber-vech-i muharrer netâc-ı müddeâsıyla beyâna ba'de'l-havâle ol-bâbda şâhidleri Çarıksız karyesinden Hacı İsmail oğlu Osman ve Mustafa Bey oğlu İzzet ve Ali oğlu İsmail ve Ahmed oğlu İbrahim ve Nalband Ömer ve Esiri'nin oğlu Salih ve Ovacık karyesinden Deli Ömer oğlu Mustafa olub bunlardan başka asla daha şâhidi olmadığını şehir-i hâlin yirmi ikinci Cumartesi günü şâhidlerini ikâme ideceğini ve tarafeyn dahi yevm-i hâzır bulunacaklarını söylemeleriyle muhâkemeleri yevm-i mezkûra ta'lik şod.

Fî 19 Cemaziye'l-evvel Sene 324

El-Hâzır(mühür), El-Müddeî(mühür), El-Müddeî-i Aleyh(mühür)

İ'lâm-ı tanzîm şod.

Sayfa 131/3

Şuhûd-ı muharrereden ve Çarıksız karyesinden Hacı İsmail oğlu Osman bin Hacı İsmail ile Ali oğlu İsmail bin Ali'den her birinin li-ecli'ş-şehâde ifâdesidir. Mâ'rifet-i şer'le mu'âyene eylediğimiz kulakları düşük ard ayakları dolaşık tahminen beş yaşında siyaha mâil bir re's merkeb hâzır bi'l-meclis ...? Çarıksız karyesinden Kürd Mustafa bin Ali'nin mâlından doğma netâcen mâlı olduğuna şâhidiz ve şehâdet dahi ideriz.

Fî 22 Cemaziye'l-evvel Sene 324

El-Hâzır(mühür), El-Hâzır(mühür), El-Müddeî-i Aleyh(mühür), El-Müddeî(mühür), Şâhid(mühür), Şâhid(mühür)

Sayfa 131/4

Şâhidân-ı merkûmân mensûb oldukları karyeleri imam ve muhtârâtından evvelâ ba-varaka-ı mestûre sırran lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr ve iş'âr olunduğu gibi zîrde isimler muharrer kesândan dahi bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idüklerini ihbâr ve iş'âr iderler.

Fî 22 Minhü

El-Müzekkî

Ahûr karyesinden Ali oğlu Mustafa bin Ali

El-Müzekkî

....? Mahalesinden .....? Ali Ağa ibn-i Şaban(mühür)

Sayfa 132/5

Mûcebince müddeî-i mezbûr Mustafa ber-vech-i muharrer tasaddî eylediği da'vâ-ı mezkûresiyle bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men'î şod.

Fî 22 Minhü

Sayfa 132/1

Zîle kazâsına tâbi Dikme Sükûd karyesi ahâlisinden olub bundan akdem maktûlen vefât iden Sığircı oğlu Osman bin Hasan bin Ahmed'in ber-vech-i âti vârisi ve anası olduğunu iddi'â iden karye-i merkûmede sâkine ve zâtı ta'rîfi'ş-şer'le mu'ârrefe olan Fatma bint-i Hacı Osman m. Karye-i merkûmeden Sığircı oğlu Mustafa bin Hüseyin muvâcehesinde mûrisim oğlum müteveffâ-ı mezbûr Osman merkûm Mustafa zimmetinde cihet-i karzdan altmış gurus alacak hakkı olub meblâğ-ı merkûmu kable'l-ahz ve'l-istifâ maktûlen vefât itmekle verâset-i zevce-i menkûha-ı metrûkesi Elif bint-i Mustafa ile anası olmamla bana ve müteveffât-ı zevcesi Ümmü Gülsüm bint-i Emine'den mütevellid ve mütevellideler sulb-i sagîr oğlu Hasan ve sülbiye-i sagîre kızı Emine'ye münhasıra olub benimle mezbûrûndan gayrı vâris ve terekesine müstehakk-ı âharı olmağla suâl olunub meblâğ-ı merkûmdan hisse-i îrsiyem olan on gurusu bana edâ ve teslîme merkûm Mustafa'ya kıbel-i şer'den tenbîh olunmak matlûbumdur deyü bi'l-verâse da'vâ itdikde merkûm Mustafa dahi cevâbında müteveffâ-ı merkûm Osman zimmetinde cihet-i merkûmeden ol-mikdâr gurus deyni olduğunu ikrâr mâ'adâ müddeî-i merkûmenin ber-vech-i muharrer verâset müddeâsını küllîyen inkâr ider.

Fî 25 Cemaziye'l-evvel Sene 324

El-Müddeî-i Aleyh(mühür), El-Müddeî-i Merkûme(mühür)

Sayfa 132/2

Mezkûr Dikme Sükûd karyesinden ve Tokad'da Aramsaz nizâmiye birinci taburunun üçüncü bölük efrâdından Hacı Yusuf oğlu Şâkir bin Yusuf bin Hacı Mehmed ve Zîle'nin Yeltan karyesinden ve tabur-ı mezkûrun ikinci bölük efrâdından Belaş oğlu Osman bin İsmail bin Hasan'ın li-ecli'ş-şehâde ifâdesidir. Dikme Sükûd karyesi

ahâlisinden iken bundan akdem maktûlen vefât iden Sığırcı oğlu Osman bin Hasan bin Ahmed'in verâset-i zevce-i menkûhay-ı metrûkesi Elif bint-i Mustafa ile anası işbu Fatıma ve müteveffât-ı zevcesi Ümmü Gülsüm'den mütevellid ve mütevellideler sulb-i sagîr oğlu Hasan ve sülbiye-i sagîre kızı Emine'ye münhasıra olub merkûmûndan başka vârisi ve terekesine müstehakk-ı âharı olmadığına şâhidiz ve şehâdet dahi ideriz ve mezbûrenin zâtını dahi ta'rîf ideriz.

Fî 25 Cemaziye'l-evvel Sene 324

Şâhid-i Mezbûr(mühür), Şâhid-i Mezbûr(mühür)

Sayfa 132/3

Şâhidân-ı merkûmân mensûb oldukları tabur-ı zabitânından evvelâ ba-varaka-ı mestûre sırran lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr ve iş'âr olunduktan sonra zîrde isimleri muharrer eşhâsdan dahi bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idüklerini iş'âr iderler.

Fî 27 Cemaziye'l-evvel Sene 324

El-Müzekkî

İkinci Bölük Onbaşılardan Tokad'ın Çay mahallesinden Çerkes Ömer Bey oğlu Osman bin Ömer(mühür)

El-Müzekkî

İkinci Bölük Çavuşu .....? karyesinden Kâsım bin Mustafa(mühür)

Mezbûrenin ber-vech-i muharrer verâsetlerine hükm şod.

Sayfa 133/1

Derûn-ı i'lâm-ı gıyâbide mahkûmûn-aleyhe gösterilen Cılız-zâde Hacı Mahmûd Efendi ibn-i Abdullah tarafından zikr-i âti husûsda i'tirâz-ı tâleb ve da'vâ ve muhâkeme ve muhâsama ve müdâfa'aya ve bunlar mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine vekîl-i müseccel-i şer'îsi da'vâ vekillerinden Yovan Efendi veled-i Nikola m. Kezâlik derûn-ı i'lâm-ı gıyâbide mahkûmla gösterilen Tuzcu Ali Ağa hafidî Ali Efendi ibn-i Süleyman tarafından dahi câ'iyü'z-zikr husûsda i'tirâz-ı muhâkeme ve muhâsama ve müdâfa'a ve redd-i cevâba ve bunlar mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine vekîl-i müseccel-i şer'îsi derûn-ı i'lâm-ı gıyâbide muharrerü'l-ism Ahmed Efendi muvâcehesinde derûn-ı i'lâmında

tafsîl ve beyân kılındığı üzere müvekkilim mezbûr Hacı Mahmud Efendi ve müvekkil-i mezbûr Ali Efendi derûn-ı i'lâmda ismi muharrer Acılı oğlu müteveffa Hasan Efendi meyânlarında mün'akid şirket-i mudârebeye gûyâ sermâye olarak müvekkil-i mezbûr Ali Efendi'nin vaz' itdiği iddi'â ve beyân olunan yedi yüz gurusluk emvâl ve edevât-ı attâriye müvekkilim mezbûra teslîm olunub müvekkilim mezbûr rabb'ül-mâl ve müteveffâ-ı mezbûr Hasan Efendi ile müvekkil-i mezbûr Ali Efendi mudârebe olmak ve bi'l-cümle şirket-i emvâl müteveffâ-ı mezbûr Hasan Efendi ile müvekkil-i mezbûr efendi yedlerinde bulunmaktan i'bâret olub ve iddi'â olunan yedi yüz gurusluk edevât-ı attâriye Behzad çarşusunda vâki' şirket-i dükkâna dahi götürülmeyüb Meydan çarşusunda vâki' müvekkil-i mezbûr Ali Efendi'nin evvelki dükkânında bi'l-ibkâ bir haylu mâl dahi şirket-i emvalinden mezkûr dükkâna zam ve i'lâvesiyle mahdûmuna atama ve ahz ü itâ itdirilmiştir dükkân-ı icâr bahsine gelince derûn-ı i'lâmda muharrer olduğu üzere mezkûr dükkân-ı şirket nâmına isticâr idilmeyüb ancak müvekkil-i mezbûr Ali Efendi'nin sermâyesi olmak üzere mezkûr dükkânını bilâ-icâr şirket için isticâl itmiştir binâenaleyh şirket-i mezbûrûndan müteveffâ-ı mezbûr Hasan Efendi'nin hîn-i vefâtında terekesi mûcib-i tahrir olmağla dükkân-ı mezkûrda mevcûd bi'l-cümle eşyâ yedimde olub ibrâzımla mu'âyene ve kırâ'at olunan bir kıt'a muhâsebe defteri nâtik olduğu üzere işbu mahkeme-i şer'îden bi't-tahrir ve'l-furuht dükkân-ı mezkûr sermâye olmak üzere müvekkilim mezbûrun vaz' eylediği ber-nehc-i şer' sâbit olan yirmi bin üç yüz elli dört gurus otuz para furuht olunan emvâl-i mevcuda esmânından müvekkilim mezbûra itâ idilmiş ve bu meblâğ meyânında bin bir gurus müvekkil-i mezbûr Ali Efendi'nin ve bin altı yüz yirmi gurus dahi müteveffâ-ı mezbûr Hasan Efendi'nin zimmetleri zuhur itmiş ve hâsıl olan nemâ ise ez-gayr-ı masârif mahkeme bin altı yüz doksan üç buçuk gurusdan ibâret olub meblâğ-ı mezkûrun müvekkilim mezbûr ile şerikât-ı mezbûrân Ali ve Hasan Efendiler'den her birinin hissesine beş yüz altmış dört buçuk gurus isâbet eylemiş meblâğ-ı mezkûr beş yüz altmış dört buçuk mehûzât olan meblâğ-ı mezkûr bin bir gurusdan ba'de't-tenzîl mütebâkî dört yüz otuz altı buçuk gurus müvekkil-i mezbûr Ali Efendi'nin fazla mehûzât olmakla meblâğ-ı mezkûru müvekkilim mezbûr Hacı Mahmud Efendi için bana edâ ve teslîme müvekkil-i mezbûr Ali Efendi'ye izâfetle vekîl-i mezbûr Ahmed Efendi'ye kıbel-i şer' den tenbîh olunmak matlûbumdur deyü defter-i mezkûru ibrâz ve irâesiyle bi'l-vekâle da'vâ ve mâ'adâ dört aded sîm mecidiye istikrâz iddi'â'sını inkâr itdikde vekîl-i mezbûr Ahmed Efendi tekrâr cevâbında derûn-ı i'lâm-ı gıyâbide muharrer da'vâları vekîl-i merkûm Yovan münkir

bulduğundan i'lâm evvelide muharrer olduğu üzere müvekkil-i mezbûr Hacı Mahmud Efendi'nin bi-hakk itmesini ve yeminden nükûl eylediği hisse i'lâm olunan tasdîk ve ahkâmının tenfîz buyrulmasını bi'l-vekâle tâleb iderim der.

Fî 26 Cemaziye'l-evvel Sene 324

El-Vekîl(imzâ), El-Vekîl(imzâ)

Sayfa 133/2

İ'lâm-ı gıyâbide muharrer olduğu üzere dükkân-ı mezkûra altı yüz guruşu icâr-ı kat'â idilmeyüb bilâ-ücret isti'mâl olunmak üzere akd-ı mukâvele idildiğini ve mukriz-i aleyh müvekkil-i mezbûr Ali Efendi'nin ticâretten hissesinden fazla olarak dört yüz otuz altı buçuk guruş ...? İdüğü müddeâlarını vekîl-i merkûm Yovan'ın isbât itmesi ve müvekkil-i mezbûr Ali Efendi tarafından sermâye olarak vaz' olunduğu beyân olunan yedi yüz guruşluk edevât ve attâriyye ile ikrâz sûretle virmiş olduğu iddiâ'a olunan dört aded sim mecidîye hakkında müvekkil-i mezbûr Hacı Mahmud Efendi'nin bi-hakk itmesi vekîl Yovan Efendi'ye tefhîm şod.

Fî 2 Cemaziye'l-âhir Sene 324

Sayfa 134/1

Vekîl-i mezbûr Yovan Efendi tekrâr cevâbında yedimde olub ibrâz eylediğim mâmûlün-bih muhâsebe defteri nâtik olduğu üzere dükkânda bulunan gerek envâl-i mevcuda ve gerek bin guruş Ali Efendi'nin ve gerek bin altı yüz yirmi guruş diğer müşterek müteveffâ Hasan Efendi'nin ve gerek altı yüz yetmiş beş guruşu müvekkilim mezbûr Hacı Mahmud Efendi'nin zimmetleriyle yirmi iki bin üç yüz doksan altı guruş on paraya bâliğ olub bundan üç yüz kırk sekiz guruşu mesârif-i dellaliye ba'de't-tenzîl yirmi iki bin kırk sekiz guruş on para kalmış ve bundan yirmi bin üç yüz elli dört guruş otuz para müvekkilim mezbûrun esâsen vaz' eylediği sermâye fûrû-nihâde idildikde bin altı yüz doksan üç guruş yirmi para nemâ görünmüş ve meblâğ-ı mezbûr dahi üç hisseyi taksîm olundukda her bir hissedârâna beş yüz altmış dört guruş yirmişer para isâbet eylemiş şu halde müvekkilim mezbûr sermâyesini tamâmen ahz itmiş olmak üzere müvekkil-i mezbûr Ali Efendi'nin bin bir guruş zimmetinin îtâsı icâb itdiği gibi iddi'â eylediği yedi yüz guruşluk sermâye olarak vaz' eylediğini beyân ve iddi'â eylediği eşyâ bedeliyle altı yüz guruş dükkân icârının hâsıl olan mezkûr bin altı yüz doksan üç guruş yirmi para nemâdan ba'de't-takas ve'l-mahsûb olmayub mütebâkî üç yüz doksan üç

guruş yirmi para nemânın taksimi icâb ideceğine ve şu hesâba nazaran her biri hissedârânın yüz otuz bir guruş nemâdan hisse alması lâzım geleceğini ve müvekkil-i mezbûr Ali Efendi'nin tâleb itmekde olduğu dükkân icârıyla hırdavât bedeli olan bin bedeli olan bin üç yüz guruşdan müvekkilim mezbûrun hissesine ancak dört yüz otuz üç guruş isâbet ideceğini ve mezkûr dört yüz otuz üç guruş dahi terekeye zimmet olub müvekkilim mezbûra mâl idilen bin bir guruş ba'de't-tenzîl beş yüz altmış sekiz guruş deyni kalmış ve i'lâm-ı gıyâbide yeminine ta'likân dört adet sim mecidîye müvekkilim mezbûra karzan virdiğini iddi'â eylemiş ve müvekkilim mezbûr öyle bir para almamış ise de böyle cüz'i bir meblâğ için müvekkilim mezbûr yemin itmeyeceğinden beş yüz altmış sekiz guruş deynünden mezkûr dört mecidîye dahi bi't-tenzîl mütebâkî dört yüz seksen sekiz guruşun hâlâ müvekkilim mezbûr Ali Efendi zimmetinde alacak hakkı kaldığından meblâğ-ı mezbûrun müvekkil-i mezbûr Ali Efendi'den tahsîlini tâleb şod.

Fî 11 Şa'bân Sene 324

El-Vekîl(imzâ)

Sayfa 134/2

Vekîl-i mezbûr Ahmed Efendi cevâbında vekîl-i merkûm Yovan'ın ibrâz eylediği defter-i kassamın muhâsebâtı müvekkilim mezbûr Ali Efendi ile müvekkil-i mezbûr Hacı Mahmud Efendi meyyânlarında defter-i kassamın tanziminden sonra görülüb ol-cihetden müvekkilim mezbûr Ali Efendi'nin zimmeti kalmamışdı i'lâm-ı gıyâbide muharrer meblâğ müddeâ-bihânın taht-ı hükme alınmasını tâleb ve iddi'â iderim der.

Fî 22 Şa'bân Sene 324

El-Vekîl(imzâ)

Sayfa 135/1

Tokad'ın Halid mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem Samsun'da fevt olan teba'a-i Devlet-i Aliyye'nin Yahudi milletinden Arslan oğlu Gavrail veled-i Arslan'ın ber-vech-i âti verâseti ve sulb-i kebîr oğlu olduğunu iddi'â iden Şerlamon veledü'l-müteveffâ Gavrail m. Siyah Puş mahallesinde mütemekkin teba-ı devlet-i müşârün-ileyhin Ermeni milletinden Makruhciyan Karabet veled-i Makrohi muvâcehesinde mûrisim babam müteveffâ-ı mezbûrun hayâtında merkûm Karabet zimmetinde cihet-i karzdan kırk sekiz guruş alacak hakkı olub meblâğ-ı mezbûru

kable'l-ahz ve'l-istifâ vefât itmekle verâset-i zevce-i metrûkesi vâlidem Zain bint-i Tanyel ile sülbiye-i kebîre kızı Diyament ve sulb-i kebîr oğlu olduğundan bana münhasıra olub benimle mezbûrâtânından gayrı vârisi ve terekesine müstehakk-ı ahârı olmamağla suâl olunub meblâğ-ı merkûmdan benim hisse-i îrsiyem olan yirmi sekiz guruşu bana edâ ve teslîme merkûm Karabet Ağa'ya kibel-i şer'den tenbîh olunmak matlûbumdur deyü bi'l-verâse da'vâ itdikde merkûm Karabet dahi cevâbında cihet-i mezkûreden zimmetinde müteveffâ-ı mezbûra ol-mikdâr guruş deyni olduğunu ikrâr mâ'adâ müddeî-i mezbûrun ber-vech-i muharrer verâset müddeâsını küllîyen inkâr ider.

Fî 2 Cemaziye'l-âhir Sene 324

El-Müddeî-i Aleyh(imzâ), El-Müddeî(imzâ)

Sayfa 135/2

Müddeî-i merkûm ber-vech-i muharrer verâset müddeâsıyla beyâna lede'l-havâle ol-bâbda şâhidleri Yahudi milletinden Ferhad oğlu Robin ve Hayil oğlu Rencûr olub bunlardan başka şâhidi olmadığını ifâde ider.

Fî 3 Cemaziye'l-âhir Sene 324

Sayfa 135/3

Her biri Halid mahallesinden Ferhad oğlu Robin veled-i Yasef veled-i Yako ile Hâyil oğlu Niçor veled-i Hâyil veled-i Yusuf'dan her birilerinin li-ecli'ş-şehâde ifâdesidir. Halid mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem fevt olan teba'a-i Devlet-i Aliyye'nin Yahudi milletinden Arslan oğlu Gavrail veled-i Arslan'ın verâset-i zevce-i metrûkesi Zain bint-i Danyel ile sulb-i kebîr oğlu işbu hâzır bi'l-meclis Şerlamon ve sülbiye-i kebîre kızı Diyament'e münhasıradır bunlardan başka vârisi ve terekesine müstehakk-ı ahârı olduğu bizim ma'lûmumuz değildir biz bu husûsa bu vech üzere şâhidiz şehâdet dahi ideriz.

Fî 3 Cemaziye'l-âhir Sene 324

El-Müddeî-i Aleyh(imzâ), El-Müddeî(imzâ), Şâhid(mühür), Şâhid(imzâ)

Sayfa 135/4

Şâhidân-ı merkûmân mensûb oldukları mahalle heyet-i ihtiyâriyyesinden evvelâ bâ-varaka-ı mestûre sırran tezkiye olundukda mu'teber ve makbûlü'ş-şehâde idükleri

ihbâr ve iş'âr olunduktan sonra zîrde isimleri muharrer kesândan dahi bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkiye makbûlü's-şehâde idüklerini ihbâr ve iş'ar iderler.

Fî 5 Cemaziye'l-âhir Sene 324

El-Müzekkî

Halid mahallesinden Mihail oğlu Avram veled-i Mihail(imzâ)

El-Müzekkî

Halid mahallesinden Haham oğlu Hârun veled-i Haham Denayil(imzâ)

Mûcebince merkumunun ber-vech-i muharrer verâsetlerine hükm şod.

Î'lâm-ı tanzîm şod.

Sayfa 136/1

Turhal nâhiyesine tâbi' Kulud karyesi ahâlisinden Berber oğlu Mehmed bin Ali m. Zikr-i âti ma'kulun bir re's kısrağa bi'l-memûre vâzı'ü'l-yed olub kıbel-i şer'den dahi husûmeti re'y olunan Tokad Sancağı mâl muhâsebecisi Edhem Efendi tarafından vekâleten mürsel hazîne-i celîle da'vâ vekîli Fâik Efendi muvâcehesinde muhâsebeci-i mûmâileyh yedinde olub ma'rifet-i şer'le mu'âyene olunan yanında bir buçuk aylık katır kulun olan sekiz yaşında yağız renkli bir re's kısrağı geçen üç yüz yirmi bir senesi Şubatı'nın birinci günü Turhal'ın çarşusunda Hamidiye karyeli Çerkes Çolak Mahmud nâm kimesneden doru renkli ve altı beyaz üç yüz guruş kıymetli bir re's alkır esble ve on iki guruş para mukâbilinde mübâdele ve trampa sûretiyle iştirâ iderek ol-vechle mezkûr kısrağın yediminde târîh-i mezkûrdan berü şirâ-ı mâlım iken târîhden sekiz gün mukaddem mezkûr kısrağın Turhal müdürîyeti tarafından buraya gönderilmiş ve el-hâletü hâzihi mezkûr kısrağı ma'kulün muhâsebeci-i mûmâileyh yedinde bulmamla bi'l-istihkâk hâlâ tâleb iderim deyü da'vâ itdikde vekîl-i mûmâileyh Fâik Efendi dahi cevâbında ma'kulün mezkûr kısrağa müvekkil-i muhâsebeci-i mûmâileyhin bi'l-emâne vazî'ül-yed olduğımı ikrâr mâ'adâ müddeî-i mezbûrun ber-vech-i muharrer şirâ müddeâsını küllîyen inkâr ider.

Fî 5 Cemaziye'l-âhir Sene 324

El-Vekîl(imzâ), El-Müddeî(mühür)

Sayfa 136/2

Müddeî-i merkûm ber-vech-i muharrer şîrâ ve müddeâsıyla beyâna lede'l-havâle ol-bâbda şâhidleri Hamide Boğazı karyesinden Melâ Yusuf oğlu Hurşid ve Osman oğlu Ahmed ve Kulud karyesinden Selâm oğlu Hüseyin ve Çoban Hasan ve Kara Hasan oğlu Mehmed olub bunlardan başka şâhidleri olmadığımı ifâde ider.

Sayfa 136/3

Hamide Boğazı karyesinden Melâ Yusuf oğlu Hurşid bin Yusuf bin İbrahim ile Osman oğlu Ahmed bin Osman bin Ali'den her birilerinin li-ecli'ş-şehâde ifâdeleridir. Ma'rifet-i şer'le mu'âyene eylediğimiz sekiz yaşında yağız renkli ve yanında katır kulunla bir re's kısrığı Hamidiye karyeli Çerkes Çolak Mahmud'un yedinde mâlı iken geçen üç yüz yirmi bir senesi Şubatı'nın birinci günü Turhal'ın çarşusunda mezkûr kısrığı işbu Kulud'a Berber oğlu Mehmed Ağa'nın yedinde bulunan bir re's alkır doru esbiyle on iki guruş bedel-i mukâbilinde merkûm Mehmed Ağa ile mübâdele idüb ol-vechle mezkûr kısrak merkûm müddeî Mehmed Ağa'nın yedinde şîrâ-ı mâlı idüğüne şâhidiz şehâdet dahi ideriz.

Fî 5 Cemaziye'l-âhir Sene 324

El-Vekîl(imzâ), El-Müddeî(mühür), Şâhid(mühür), Şâhid(mühür)

Sayfa 136/4

Zîrde ismiyesi muharrer zevâtdan şâhidân-ı merkûmân evvelâ bâ-varaka-ı mestûre sırran lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idüklerini ihbâr ve iş'âr eyledikleri gibi alenen bi'l-muvâcehe lede't-tezkîye adl ve makbûlü'ş-şehâde idüklerini ihbâr ve iş'âr iderler.

Fî 5 Cemaziye'l-âhir Sene 324

El-Müzekkî

Turhal'da ..? karyesinden Çerkes İbrahim Efendi ibn-i Mustafa(mühür)

El-Müzekkî

Arzupınar karyesinden Arslan Bey oğlu İbrahim bin İdris (mühür)

Müddeî-i merkûm istihzâren tahlîf şod.

Başkâtib(imzâ)

Mücebince mezkûr kısraktan keff-i yed ve müddeî-i merkûm Mehmed'e teslîme vekîl-i mûmâileyh Fâik Efendi'ye tenbîh şod.

Sayfa 137/1

Derûn-1 i'lâm-1 gıyâbide mahkûmun-aleyhim her biri Kazâbâd'ın Erkelet karyesi ahâlisinin Kal'alı oğlu Hüseyin bin Osman ve Monla oğlu Hasan bin Mustafa ve Kayın oğlu Emin bin Ebu Bekir tarafına zikr-i âti husûsda i'tirâzen tâleb ve da'vâ ve muhâkeme ve muhâsama ve müdâfa'aya ve bunlar mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine vekîl-i müsecel-i şer'îsi da'vâ vekîllerinden Müftü-zâde Ahmed Efendi ibn-i Osman Efendi m. Kezâlik derûn-1 i'lâm-1 gıyâbi-i mezkûrda mahkûmun-leh Toraman oğlu kızı Dudu bint-i İbrahim tarafından dahi âtiyü'z-zikr husûsda husûmeti ve der-cevâb ve bunlar mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine derûn-1 i'lâm-1 gıyâbi-i mezkûrda ismi muharrer Bulguryan Musa muvâcehesinde derûn-1 i'lâm-1 gıyâbi-i mezkûrda muharrer bir kıt'a bağı kezâlik derûn-1 i'lâm-1 gıyâbi-i mezkûrda ismi muharrer Toraman oğlu Hacı Ahmed Ağa'nın hayâtında yedinde mâl ve mülkü iken bağı muharrer ve mezkûr bin iki yüz doksan bir sene-i hicriyyesi Muharremü'l- harâmının on beşinci günü karye-i merkûmede ve Dağıstanlı Hacı Mehmed bin Hasan dört bin gurus bedel ma'lûm ve makbûz mukâbelesinde ve mahzar-1 şuhûdda bey'-1 bât-1 sahîh-i şer'î ile bey' ü temlîk ve teslîm eylediğinde ol-dahi iştirâ ve temlîk ve teslîm ve kabûl idüb bağı mahdûd-1 mezkûr ol-vechle merkûm Hacı Mehmed Ağa'nın hayâtında yedinde mâl ve mülkü iken merkûm Hacı Mehmed Ağa dahi bağı mahdûd-1 mezkûru bin iki yüz doksan dört sene-i hicriyyesinde dört bin beş yüz gurus bedel-i medfû' ve makbûz mukâbilinde Dağıstanlı Hacı Kâdı bin Abdullah'a bey' ol-dahi ba'de'l-iştirâ yedinde mâl ve mülkü iken merkûm Hacı Feyzullah'ın vukû'-1 vefatına mebni nısfı oğluna ve nısfı kerimelerine isâbet idüb ol-vechle yedlerinde îrsen mâl ve mülkleri iken vâris-i merkûmûn bin üç yüz iki sene-i hicriyyesinde Kenebe oğlu diğeri Emin bin Mustafa ile Kal'alı oğlu Ciğeri Hüseyin bin Abdullah'dan her birine yüz tarla heyetinde olduğu hâlde bedel-i ma'lûm ve makbûz mukabelesine bey' ve merkûmân Emin ve Hüseyin dahi kûrum ve eşcâr-1 gars idüb bağı olduğu hâlde bağı mahdûd-1 mezkûru merkûmândan her biri bin üç yüz on dokuz sene-i mâliyesi Mayıs'ında karye-i merkûmede câmi'-i şerîfinin önünde semen-i ma'lûm ve makbûz mukâbilinde müvekkilerim merkûmûn Hüseyin ve Hasan ve Emin'e bey'-1 bât-1 sahîh-i şer'î ile bey' ü teslîm eylediklerinde müvekkilerim merkûmun dahi bi'l-iştirâk iştirâ ve kabz ve kabûl idüb ol-vechle müvekkilerim merkûmûnun yedlerinde şirâ-1 mâl ve mülkleri iken müvekkile-i mezbûre Dudu bin üç yüz yirmi üç sene-i hicriyyesinde

karye-i merkûmeye gidüb müvekkilerim merkûmûndan Emin'in hayâtında iki bin guruş bedel-i mukâbelesinde ve mahzar-ı şuhûdda şîrâya tâlibe olmuş ise de müvekkilerim merkûmûn kabûl itmeyüb red itmişlermiydi deyü i'lâm-ı gıyâbi-i mezkûr ahkâmında feshi ve ibkâsına tâleb ve iddi'â iderim deyü bi'l-vekâle da'vâ itdikle mü'teriz-i aleyh vekîli Bulguryan Musa dahi cevâbında mü'terizler vekîli Ahmed Efendi müddeâ-bih bağ-ı mahdûd-ı mezkûru iddiâ'amız vechle Toraman-zâde Hacı Ahmed Ağa'nın olduğunu bi'l-ikrâr ancak bin iki yüz doksan bir târîhinde Dağistanlı Hacı Mehmed Ağa'ya bey' ü fûruht itmiş olduğu iddi'âsında bulunmakda ise de müvekkilerim mûrisi tarafına mahkeme-i şer'îden merkûm Hacı Mehmed aleyhine olduda tarafına tebliği icrâ kılınan hükm-i i'lâma kanâ'atle i'tirâz ve temyiz gibi bağ-ı mezkûru bey' itmiş olduğu hakkında hiç bir devâir-i resmiyeye mürâca'atı vukû' bulmamış olduğundan i'lâm-ı mezkûr kat'iyet halini kesb itmiş olmasıyla bu bâbdaki iddi'âsının reddini ve müvekkilem mezbûrenin şîrâya tâlibe olduğu iddi'âsına gelince iki seneden berü müvekkilem mezbûre asla hânesinden ve şehirden taşra çıkmayub işi ve gücüyle meşguldür deyü vekîl-i mezbûr Ahmed Efendi'nin ber-vech-i muharrer şîrâya tâlibe olduğu iddiâ'sını küllîyen inkâr ider.

Fî 16 Cemaziye'l-âhir Sene 324

El-Vekîl(mühür), El-Vekîl(imzâ)

Sayfa 138/1

Mü'terizûn-ı merkûmûn vekîli Ahmed Efendi şîrâya tâlibe müddeâsıyla beyâna ba'de'l-havâle ol-bâbda şâhidlerini şehr-i Receb-i Şerîfi'nin ikinci günü cerîde-i zabta isimlerini kayd itdirüb ve yevm-i mezkûrda ikâme ideceğini ifâde ve beyân ider.

Fî 29 Cemaziye'l-âhir Sene 324

El-Vekîl(imzâ)

Sayfa 138/2

Vekîl-i mezbûr Ahmed Efendi şâhidlerinin kayd ü tahrîriyle ikâme itmesi tefhîm olundukda şâhidlerini şehr-i halin onuncu penşenbe günü ikâme ve kayd-ı tahrîr itdireceği beyân itmekle ol-vechle ikinci def'a olarak imhal şod.

Fî 3 Receb Sene 324

El-Vekîl(imzâ)

Sayfa 138/3

Vekîl-i mezbûr Ahmed Efendi'ye şâhidlerinin kayd ü tahrîriyle ikâme itmesi tefhîm olundukda şâhidlerini şehri-i halin yirmi dördüncü penşenbe günü ikâme ve kayd ü tahrîr itdireceğini beyân ve ifâde itmekle ol-vechle üçüncü def'a olarak imhal şod.

Fî 13 Receb Sene 324

El-Vekîl(imzâ), El-Vekîl(imzâ)

Sayfa 138/4

Vekîl-i mazbûr Ahmed Efendi ber-vech-i muharrer tekrar müddeâsiyla beyâna ba'de'l-havâle ol-bâbda şâhidleri Emir Hasan oğlu İsmail bin İsmail bin Hüseyin ve Cinge oğlu Ömer bin İbrahim ve Sivri oğlu Ahmed bin Mustafa ve Fındık oğlu İslam bin Mehmed ve Kenan oğlu Mustafa ve Emin oğlu Monla Osman bin Ali ve Hacı Bekir oğlu Süleyman bin Süleyman ve Emir Hüseyin oğlu Hüseyin bin İsmail ve Ökse Ömer oğlu Ömer bin Osman ve Ekşi oğlu Bekir bin Osman ve Kendim oğlu Osman bin Mehmed ve Şerif Efendi oğlu Hasan bin Şerif Mehmed ve Dağcı oğlu İsmail bin Abdülkadir ve Sağır Ahmed oğlu Mehmed ve Kendim oğlu ve Sarı Kethüda oğlu Ömer ve Baklacı oğlu Hasan bin Ali ve Sarı Kethüda oğlu Mustafa olub bunlardan başka daha asla şâhidi olmadığımı kat'iyen ifâde ve beyân ve şehri-i Muharremü'l-harâmın dördüncü Pazar günü ikâme ideceğini ve tarafeyn dahi yevm-i mu'ayyen-i mezkûrda hâzır bulunacaklarını söylemeleriyle muhâkemeleri yevm-i mezkûra ta'lik şod.

Fî 26 Zilhicce Sene 324

El-Vekîl(imzâ), El-Vekîl(imzâ),

Sayfa 138/5

Vekîl-i mezbûr Ahmed Efendi şâhidlerinin ikâmesi lüzûmu tefhîm idildikde işbu şehri-i halin yirmi sekizinci Cumartesi günü ikâme ideceğini yevm-i mu'ayyen-i mezkûrda tarafeyn hâzır bulunacaklarını söylemeleriyle muhâkemeleri yevm-i mezkûra ta'lik şod.

Fî 21 Muharrem Sene 325

El-Vekîl, El-Vekîl(imzâ)

Sayfa 138/6

Vekîl-i mezbûr Ahmed Efendi isimlerini kayd ü tahrîr itdirmiş olduğu şahidlerinin ikâmesi lüzûmu üçüncü def'a olarak tefhîm idildikde şehri-Saferi'l-hayrın dördüncü Pazartesi günü şahidlerini ikâme ideceğini yevm-i mu'ayyen-i mezkûrda tarafeyn hâzır bulunacaklarını söylemeleriyle muhâkemeleri yevm-i mezkûra ta'lik şod.

Fî 28 Muharrem Sene 325

El-Vekîl(imzâ)

Sayfa 138/7

Vekîl-i mûmâileyh Ahmed Efendi ikâme-i şuhûdûn bi'l-vekâle küllîyen izhâr-ı acz iderek tâlib-i tahlîf olduğunu bi'l-vekâle ifâde ve beyân eyledi.

Fî 12 Safer Sene 325

El-Vekîl(imzâ)

Sayfa 138/8

Müvekkile-i mezbûre Dudu mahkemeye gelerek zâtı ba'de't-ta'rîfî-ş-şer'i bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î tahlîf şod.

Fî 12 Safer Sene 325

Kâtib(imzâ)

Mezbûrenin zâtını ta'rîf ideriz.

Pabuçcu oğlu Mehmed bin Mustafa, Mezbûrenin zevci Mustafa bin Mustafa(mühür)

Î'lâm-ı tanzîm şod.

Mûcebince mû'teriz-i vekîl-i mezbûr Ahmed Efendi ber-vech-i muharrer bi'l-vekâle müddeâsıyla bilâ-beyyine mu'ârazadan men' şod.

Fî 12 Minhü

Sayfa 139/1

Niksar kazâsına tâbi' Çöl Böğü karyesi ahâlisinden ve Badılı aşiretinden Hasan oğlu Ali binü'l-mezbûr Hasan bin Hüseyin m. Zikri-âti karasığır ineklerine bi'l-memûre vâzı'ü'l-yed olub kıbel-i şer'den dahi husûmeti re'y olunan Medine-i Tokad mâl

muhâsebeci vekîli Edhem Efendi tarafından vekâleten mürsel hazîne-i celîle da'vâ vekîli Fâik Efendi muvâcehesinde müvekkil-i muhâsebeci-i mûmâileyh yedinde olub ma'rifeti'ş-şer'le mu'âyene olunan karnının altı beyaz ve alnı sakar tahminen altı yaşında siyah renkli ve yüz guruş kıymetli bir sağ kulağı kesik kezâ alnı sakar tahminen üç yaşında kezâ siyah renkli ve seksen guruş kıymetli bir sağ kulağı kesik tahminen beş yaşında kezâ siyah renkli ve yüz guruş kıymetli bir sol kulağı kesik ve kuyruğu kısacık tahminen sekiz yaşında beniz renkli ve yüz guruş kıymetli kezâ bir sağ kulağı kesik tahminen bir yaşında siyah renkli ve otuz guruş kıymetli bir re's erkek yaşar ki cem'an dört re's inek ve bir re's erkek karasığır yaşarından her biri mâlımdan doğma yedimde netâcen mâlım iken bundan on iki gün mukaddem Kınık yaylasında mer'adan zâyi' itmişdim el-hâletü hâzihi mezkûr karasığır inekleriyle mezkûr yaşar müvekkil-i muhâsebeci-i mûmâileyh yedinde bulmamla bi'l-istihkâk hâlâ tâleb iderim deyü da'va itdikde vekîl-i mûmâileyh Fâik Efendi dahi cevâbında mezkûrlara müvekkil-i muhâsebeci-i mûmâileyhin bi'l-memûre vaz'-ı yedini ikrâr mâ'adâ müddeî-i merkûmun ber-vech-i muharrer müddeâsını küllîyen inkâr ider.

Fî 23 Cemaziye'l-âhir Sene 324

El-Vekîl(imzâ), El-Müddeî(mühür)

Sayfa 139/2

Müddeî-i merkûm Ali ber-vech-i muharrer müddeâsıyla beyâna bâ'de'l-havâle ol-babda şâhidleri Ahmed oğlu Mehmed ve Hasan ve Mehmed ve Hasan oğlu Hüseyin ve Hüseyin Ağa'nın oğlu Hasan ve Mehmed oğlu Hasan olub bunlardan mâ'ada daha asla şâhidi olmadığını kat'iyen ifâde ve beyân ider.

Fî 23 Minhü

El-Vekîl, El-Müddeî(mühür)

Sayfa 139/3

Kınık karyesi civârında hayme-nişîn Batum muhâcirlerinden ve Badılı aşiretinden Hasan oğlu Mehmed binü 'l-mezbûr Hasan bin Mustafa ve Ahmed oğlu Mehmed binü'l-mezbûr Ahmed bin Abdullah'ın li-ecli'ş-şehâde ifâdeleridir. Ma'rifeti'ş-şer'le mu'âyene eylediğimiz ma'lûmü'l-eşkâl dört re's karasığır ineği ve bir re's erkek yaşardan her biri işbu müddeî-i merkûm Ali'nin mâlından doğma netâcen yedinde mâlı olduğuna şâhidiz ve şehâdet dahi ideriz.

El-Vekîl(imzâ), El-Müddeî(mühür), El-Şâhid(mühür), El-Şâhid(mühür)

Sayfa 139/4

Şâhidân-ı merkûmân mezkûr Kınık karyesi muhtârâtından evvelâ bâ-varaka-ı mestûre sırran tezkiye olunub adl ve makbûlü'ş-şehâde oldukları ihbâr ve iş'âr olunduktan sonra zîrde isimleri muharrer kesândan dahi bi'l-muvâcehe alenent lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde olduklarını ihbâr ve iş'âr eylediler.

El-Müzekkî

Kınık karyesinden Köse Ali oğlu Ali Bin Hüseyin(mühür)

El-Müzekkî

Debbaghâne-i Atîk mahallesinden Kabaş-zâde Said Ağa ibn-i Kurban(mühür)

Müddeî-i merkûm istihzâren tahlîf şod.

Kâtib(imzâ)

İ'lâm-ı tanzîm şod.

Sayfa 140/1

Komanat nâhiyesine tâbi' Kızıldere karyesi ahâlisinden Bayram oğlu Hüseyin bin İbrahim m. Zikr-i âti bir re's estere vâzı-ul yed olan Niksar kasabasına tâbi' Eryaba karyesinde mütemekkin tebâ-ı Devlet-i Aliyyenin Rum milletinden İhanet oğlu Mihâil veled-i Por muvâcehesinde Fatsa kasabasına tâbi' Karacalar karyesi ahâlisinden Hasan oğlu Hacı Mustafa ibn-i Mustafa hâzır olduğu hâlde merkûm Mihâil yedinde olub ma'rifeti'ş-şer'le mu'âyene olunan tahminen on yaşında kır renkli erkek bir re's ester mâlımdan doğma netâcen yedimde mâlım iken mezkûr esteri târîhden bir sene mukaddem Dumanlı yaylasında zâyî' idüb taharrî itmekde iken Çilkori deresi nâm mevki'de merkûm Mihâil yedinde bularak mezkûr esteri merkûm Mihâil yedinde olub hükümet-i seniyyeye teslîm itmekle bi'l-istihkâk hâlâ tâleb iderim deyü da'vâ itdikde merkûm Mihâil dahi cevâbında mezkûr ester hâzır-ı merkûm Hacı Mustafa'nın mâlından doğma netâcen yedinde mâlı iken târîhden yirmi gün öukaddem Niksâr kasabasında yedi aded lirâ-yı osmânî ve on üç cüz semen-i medfû' ve makbûz

mukâbilinde hâzır-ı mezbûr Hacı Mustafa'dan satun alma mâlım olmağla mezkûr estere bi-hakk vaz'ı-yed iderim deyü hâzır-ı mezbûr Hacı Mustafa'nın tasdikiyle da'vâ ve ahadühumâ âharın ber-vech-i muharrer müddeâsını küllîyen inkâr ider.

Fî 23 Cemaziye'l-âhir Sene 324

El-Müddeî-i Aleyh(imzâ), El-Hâzır(mühür), El-Müddeî(mühür)

Sayfa 140/2

Müddeî-i aleyh merkûm Mihâil ber-vech-i muharrer müddeâsıyla beyâna ba'de'h-havâle ol-bâbda şâhidleri Karacalar karyesinden Hasan oğlu Hacı Mehmed ve Yusuf oğlu Hüseyin Çavuş ve Beşalis oğlu Mustafa ve Kel oğlu Osman ve Uzun oğlu Halil ve Çavuş oğlu Monla Hasan Efendi ve Kel oğlu Hacı Hüseyin ve Gebeş oğlu Hasan ve Uzun oğlu Ömer olub bunlardan başka asla daha şâhidi olmadığını ve şehr-i Recebül-ferdin ikinci Çeharşenbe günü şâhidlerini ikâme ideceğini ve yevm-i mezkûrda tarafeyn dahi hâzır bulunacaklarını söylemeleriyle muhâkemeleri yevm-i mezkûra ta'lik şod.

Fî 23 Minhü

El-Müddeî-i Aleyh(imzâ), El-Müddeî(mühür), El-Hâzır(mühür)

Sayfa 140/3

Her biri mezkûr Fatsa kasabasına tâbi' Karacalar karyesinden Hüsnü oğlu Hacı Mehmed bin Ahmed ve Uzun oğlu Halil bin Ömer bin Ömer ve Konur karyesinden Çavuş oğlu Monla Hasan Efendi ibn-i Hüseyin bin Ali'nin li-ecli's-şehâde ifâdesidir. Ma'rifeti's-şer'le mu'âyene eylediğimiz ma'lûmü'l-eşkâl ester işbu hâzır-ı merkûm Hasan oğlu Hacı Mustafa ibn-i Mustafa'nın mâlından doğma yedinde netâcen mâlı olduğuna şâhidiz ve şehâdet dahi ideriz.

Fî 24 Cemaziye'l-âhir Sene 324

El-Hâzır(mühür), El-Müddeî-i Aleyh(imzâ), El-Müddeî(mühür), El-Şâhid(imzâ), El-Şâhid(mühür), El-Şâhid(mühür)

Sayfa 140/4

Müddeî-i merkûm Hüseyin Ağa'dan şâhidler hakkında bir diyeceği olub olmadığını suâl olundukda şuhûd-ı merkûmeden mezbûre Hacı Mehmed Ağa hâzır-ı

mezbûr Hacı Mustafa'nın akrabasından olduğu gibi diğer şahidleri dahi yalan yere şehâdet eylediklerinden şehâdetlerini kabûl itmeme der. (Yani amm-i zâdesi olduğundan)

Fî 24 Cemaziye'l-âhir Sene 324

El-Müddeî(mühür)

Sûret-i da'vâ ve istimâ' idilmiş olan şahidlerin şehâdetlerine nazaran iftâ buyrulmak üzere fâziletli müftü efendi hazretlerine.

Fî 24 Minhü

Sûret-i da'vâ mukârin sıhhat olub ve müddeinin şahidler hakkındaki teannî-i şâyân-ı iltifât değildir.

Fî Minhü

Müftü-i Livâ-yı Tokad Nuri

Sayfa 141/1

Şâhidân-ı merkûmân ahvâllerine itlâ' nâmeleri olan dördüncü bölük yüzbaşısı Ali Ağa ve Müezzîn-zâde Tefvîk Efendi ibn-i Mustafa'dan evvelâ ba-varaka-ı mestûre sırran tezkiye olunub adl ve makbûlü'ş-şehâde oldukları ihbâr ve iş'âr olunduktan sonra zîrde isimleri muharrer kesândan dahi bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idüklerini ihbâr ve iş'âr eylediler.

Fî 26 Cemaziye'l-âhir Sene 324

El-Müzekkî

Yaşmeydan mahallesinde Müezzîn-zâde Tefvîk Efendi ibn-i Mustafa Efendi(mühür)

El-Müzekkî

Cedîd mahallesinden Sıraçbaşı-zâde Hafız Mustafa Efendi ibn-i Osman(mühür)

İ'lâm-ı tanzîm şod.

Sayfa 141/2

Erba'a kazâsına tâbi' Tepekışla karyesinde sâkin iken bundan akdem maktûlen vefât iden İrekli oğlu Nuri'nin vârisi ve babası olduğunu iddi'â iden Ali Osman bin Ahmed m. Medine-i Tokat'ın Soğukpınar-ı Müslim mahallesinden Kumlu oğlu Mustafa

Ağa ibn-i Ahmed muvâcehesinde mûrisim oğlum müteveffâ-ı merkûm Nuri'nin hayâtında merkûm Mustafa Ağa zimmetinde cihet-i karz-i şer'iden elli guruş alacak hakkı olup meblâğ-ı mezbûru kable'l-ahz ve'l-istifâ maktûlen vefât itmekle verâseti babası olduğundan benimle anası Rukiye bint-i Mehmed'e münhasıra olup benimle anası mezbûre Rukiye'den başka vâris ve terekesine müstehakk-ı ahârı olmağla suâl olunub meblâğ-ı merkûmdan benim hisse-i îrsiyeme isâbet iden otuz yedi buçuk guruşu bana edâ ve teslîme merkûm Mustafa Ağa'ya kibel-i şer'den tenbîh olunmak matlûbumdur deyü bi'l-verâse da'va itdikde merkûm Mustafa dahi cevâbında müteveffâ-ı merkûm Nuri hayâtında ol-mikdâr guruş deyni olduğunu ikrâr mâ'adâ müddeî-i merkûmun ber-vech-i muharrer verâset müddeâsını küllîyen inkâr ider.

Fî 19 Receb Sene 324

El-Müddeî-i Aleyh(mühür), El-Müddeî(mühür)

Sayfa 141/3

Mezkûr Tepekışla karyesinden ve Tokad'da ârâmsaz nizâmiye taburunun üçüncü bölüğü efrâdından Abidin oğlu Mehmed bin Salih ve Ayan karyesinden ve tabur-ı mezkûrda üçüncü bölük efrâdından Kol oğlu Yusuf bin Mustafa'nın li-ecli'ş-şehâde ifâdeleridir. Bundan akdem maktûlen vefât iden mezkûr Tepekışla karyesinden İrekli oğlu Nuri bin Ali Osman'ın verâseti babası mezbûr Ali Osman ile anası Rukiye bint-i Mehmed'e münhasıra olup merkûmândan başka vârisi ve terekesine müstehakk-ı ahârı olduğu bizim ma'lûmumuz değildir biz bu husûsa bu vech şâhidiz ve şehâdet dahi ideriz.

Fî 19 Minhü

El-Şâhid(mühür), El-Şâhid(mühür)

Sayfa 141/4

Şâhidân-ı merkûmân evvelâ ba-varaka-ı mestûre sırran tezkiye olundukda adl ve makbûlü'ş-şehâde oldukları ihbâr ve iş'âr olunduktan sonra zîrde isimleri muharrer kesândan dahi bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde olduklarını ihbâr ve iş'âr eylediler.

Fî 21 Receb Sene 324

El-Müzekkî

Bölük-1 mezkûrdan ve karye-i merkûmeden Yakub oğlu Davud bin Yakub(mühür)

El-Müzekkî

Birinci bölüm efrâdından olup Ayur Önü karyesinden İsmail bin Halil(mühür)

Sayfa 142/1

Ma'a Yıldızlı Han-ı Cedîd kazâsı nevâhisinden Kilmigad nâhiyesine tâbi' Üyükyaylası karyesinden ve muhâcirîn-i Çerâkise'den Yakub oğlu Beşer binü'l-mezbûr Yakub bin Hâris m. Zikr-i âti karasığır ineğine bi'l-memûre vâzi'ü'l-yed olup kıbel-i şer'den dahi husûmeti re'y olunan Medine-i Tokad mâl muhâsebeci vekîli Edhem Efendi tarafından vekâleten mürsel hazîne-i celîle da'vâ vekîli Fâik Efendi muvâcehesinde ma'rifeti's-şer'le mu'âyene olunan çatak boynuzlu sağ tarafında bir mikdâr beyaz nişâneli tahminen altı yaşında iki yüz elli guruş kıymetli sarı renkli bir re's karasığır ineği mâlımdan doğma netâcen yedimde mâlım iken bundan on gün mukaddem mer'adan zâyi' itmişdim el-hâletü hâzihi mezkûr ineği müvekkil-i muhâsebeci-i mûmâileyh yedinde bulmamla bi'l-istihkâk hâlâ tâleb iderim deyü da'vâ itdikde vekîl-i mûmâileyh Faik Efendi dahi cevâbında mezkûr ineğe müvekkil-i muhâsebeci-i mûmâileyhe bi'l-memûre vaz'-ı yedini ikrâr mâ'adâ müddeî-i merkûmun ber-vech-i muharrer müddeâsını külliyen inkâr ider.

Fî 26 Cemaziye'l-âhir Sene 324

El-Vekîl(imzâ), El-Müddeî(mühür)

Sayfa 142/2

Her biri mezkûr Üyükyaylası karyesinden ve muhâcirîn-i Çerâkise'den Mehmed oğlu Ahmed binü'l-mezbûr Mahmud bin Abdullah ve Canbulad oğlu Mahmud binü'l-mezbûr Canbulad nâm kimesnelerin li-ecli's-şehâde ifâdeleridir. Ma'rifeti's-şer'le mu'âyene eylediğimiz ma'lûmü'l-eşkâl bir re's karasığır ineği işbu müddeî Yakub oğlu Beşer binü'l-mezbûr Yakub bin Hâris'in mâlından doğma netâcen yedinde mâlı olduğuna şâhidiz ve şehâdet dahi ideriz.

Fî 26 Cemaziye'l-âhir Sene 324

El-Şâhid(mühür), El-Şâhid(mühür)

Sayfa 142/3

Şâhidân-ı merkûmân mensûb oldukları karyeleri imam ve muhtârâtından evvelâ ba-varaka-ı mestûre sırran tezkiye olunub adl ve makbûlü‘ş-şehâde oldukları ihbâr ve iş‘âr olunduktan sonra zîrde isimleri muharrer kesândan dahi bi‘l-muvâcehe alenen lede‘t-tezkiye adl ve makbûlü‘ş-şehâde olduklarını ihbâr ve iş‘âr eylediler.

Fî 28 Cemaziye‘l-âhir Sene 324

El-Müzekkî

Kilmigad nâhiyesine tâbi‘ Ilıca karyesinden İbrahim oğlu Osman bin İbrahim(mühür)

El-Müzekkî

Hoca Ahmed mahallesinden Kuyucu oğlu Edhem bin Abdülkerim(mühür)

Müddeî-i merkûm istihzâren tahlîf şod.

Sayfa 142/4

Tokad‘da vâki‘ mîr ebu‘l-feth ve emîr Mahmud ve kazâ-ı şerîfinin mütevellisi Akçeli-zâde Hasan bin Mustafa‘nın vukû‘-ı vefatına beni müteveffâ-ı mezbûrun sulb-i kebîr oğulları Mustafa ve Hüseyin Efendiler tevliyet-i mezkûreye bi‘n-nefs rü‘yete kadir olduğuna müteveli-i mezbûrun vefâtıyla mütevelliyet-i mezkûra hasren mezbûrâna intikâl eylediğimiz ale‘t-tariki‘ş-şehâde ihbâr ideriz.

Fî 21 Zilka‘de Sene 324

Erzurumlu İsmail Çavuş ibn-i Ali(mühür), Terzi oğlu Halil Ağa ibn-i Mehmed(mühür), Yağcı-zâde Mehmed Emin Bey ibn-i Abdülgâni Bey(mühür).

Sayfa 143/1

Erba‘a kazâsına tâbi‘ Kızöldüren karyesi mütemekkinlerinden ve tebâ-ı Devlet-i Aliyyenin Rum milletinden Kocabıyık oğlu Anday veled-i Vasıl veled-i Atam m. Zikr-i âti camus düğelerine bi‘l-memûre vâzî‘ü‘l-yed olub kibel-i şer‘den dahi husûmeti re‘y olunan Medine-i Tokad mâl muhâsebeci vekîli Edhem Efendi tarafından vekâleten mürsel hazîne-i celîle da‘vâ vekîli Fâik Efendi muvâcehesinde müvekkil-i muhâsebeci-i mûmâileyh yedinde olub ma‘rifeti‘ş-şer‘le mu‘âyene olunan çatak boynuzlu kuyruğunun ucu beyaz ve sağ kulağı delik tahminen üç buçuk yaşında siyah renkli üç

yüz guruş kıymetli bir kezâ çatak boynuzlu ve kuyruğunun ucu beyaz tahminen iki buçuk yaşında sarıya mâil renkli ve iki yüz elli guruş kıymetli bir re's ki cem'an iki re's camus düğelerinden her biri mâlimdan doğma netâcen yedimde mâlim iken bundan bir ay mukaddem Boğalı yaylasında mer'adan zâyî' itmişdim el-hâletü hâzihi mezkûr camus düğeleri müvekkil-i muhâsebeci-i mûmâileyh yedinde bulmamla bi'l-istihkâk hâlâ tâleb iderim deyü da'vâ itdikde vekîl-i mûmâileyh Fâik Efendi dahi cevâbında mezkûr camus düğelerine müvekkil-i muhâsebeci-i mûmâileyh bi'l-memûre vaz'-ı yedini ikrâr mâ'adâ müddeî-i merkûmun ber-vech-i muharrer müddeâsını küllîyen inkâr ider.

Fî 28 Cemaziye'l-âhir Sene 324

El-Vekîl(imzâ), El-Müddeî(mühür)

Sayfa 143/2

Müddeî-i merkûm ber-vech-i muharrer müddeâsıyla beyâna ba'de'l-havâle ol-bâbda şâhidleri Boladan karyesinden İmam oğlu İbrahim ve Tunal oğlu İbrahim ve İmam oğlu Bekir ve İsa oğlu Veli olub bunlardan mâ'adâ daha asla şâhidi olmadığını kat'iyen ifâde ve beyân eyledi.

Fî 28 Cemaziye'l-âhir Sene 324

El-Vekîl(imzâ), El-Müddeî(mühür)

Sayfa 143/3

Her biri mezkûr Boladan karyesinden İmam oğlu İbrahim bin Ebu Bekir bin Hüseyin ve Tunal oğlu İbrahim bin İbrahim'in li-ecli's-şehâde ifâdeleridir. Ma'rifeti's-şer'le mu'âyene eylediğimiz kuyruğunun ucu beyaz sağ kulağı delik çatak boynuzlu tahminen üç buçuk yaşında işbu bir re's siyah ve çatak boynuzlu ve kuyruğunun ucu beyaz tahminen iki buçuk yaşında ve sarıya mâil işbu bir re's ki cem'an iki re's camus düğeleri Erba'a'nın Kızöldüren karyesinden işbu Anday veled-i Vasil'in mâlından doğma netâcen mâlı olduğuna şâhidiz şehâdet ideriz.

FÎ 28 Minhü

Şâhid-i Mezbûr(mühür), Şâhid-i Mezbûr(mühür)

Sayfa 143/4

Şâhidân-ı merkûmân evvelâ ba-varaka-ı mestûre sırran tezkiye olundukda adl ve makbûlü‘ş-şehâde idükleri iş‘âr olunduktan sonra zırde isimleri muharrer kesândan dahi bi‘l-muvâcehe alenen lede‘t-tezkiye adl ve makbûlü‘ş-şehâde idüklerini ihbâr eylediler.

Fî 28 Minhü

El-Müzekkî

Acemşir mahallesinden Parçacı-zâde Ahmed Ağa ibn-i İsmail(mühür)

El-Müzekkî

İçmesu mahallesinden Şaban oğlu Ömer Ağa ibn-i Şaban(mühür)

Müddeî-i merkûm istihzâren tahlîf şod.

(Bende Asım)

Sayfa 144/1

Medine-i Tokad nevâhisinden Selâmi nâhiyesine tâbi‘ Varzıl karyesi ahâlisinden Çortan oğlu Mahmud bin Ali m. Zikr-i âti ma‘ dana bir re‘ s karasığır ineğine bi‘l-memûre vâzi‘u‘l-yed olub kıbel-i şer‘den dahi husûmeti re‘y olunan Medine-i mezbûre mâl muhâsebeci vekîli Edhem Efendi tarafından vekâleten mürsel hazîne-i celîle da‘vâ vekîli Fâik Efendi muvâcehesinde Niksâr kasabasına tâbi‘ Kırtanos karyesi ahâlisinden Bazikli aşiretinden Halil oğlu İbrahim bin Halil bin Hüseyin hâzır olduğu hâlde müvekkil-i muhâsebeci-i mûmâileyh yedinde olub ma‘rifet-i şer‘le mu‘âyene olunan çatak boynuzlu gözlerinin etrafı kara ve sağ kulağı delik tahminen yedi yaşında sarı renkli bir re‘ s ineğin hâzır-ı merkûm İbrahim’in mâlından doğma netâcen yedinde mâli iken bundan iki buçuk mah mukaddem ma‘ dana mezkûr ineği hâzır-ı merkûm İbrahim’den iki yüz elli guruş semen-i medfû‘ ve makbûz mukâbilinde iştirâ idüb ol- vechle mezkûr ineğin yedimde şer‘an mâlım iken emvâl-i mesrûkadan olunmak talebiyle mezkûr ineğin hükümet-i seniyye ma‘rifetiyle gönderilüb el-yevm müvekkil-i muhâsebeci-i mûmâileyh yedinde olmağla bi‘l-istihkâk hâlâ tâleb iderim deyü hâzır-ı merkûm İbrahim’in tasdîkiyle ma‘an da‘vâ itdikle vekîl-i mûmâileyh Fâik Efendi dahi cevâbında müvekkil-i muhâsebeci-i mûmâileyhin mezkûr ineğe bi‘l-memûre vaz‘-ı yedini ikrâr mâ‘adâ müddeî-i merkûmun ber-vech-i muharrer müddeâsını küllîyen inkâr ider.

Fî 30 Cemaziye'l-âhir Sene 324

El-Hâzır(mühür), El-Vekîl(imzâ), El-Müddeî(mühür)

Sayfa 144/2

Müddeî-i merkûm ber-vech-i muharrer müddeâsıyla beyâna ba'de'l-havâle ol-bâbda şâhidleri mezkûr Kirtanos karyesinden Halil oğlu Ali ve Ali oğlu Mehmed va Ahmed oğlu Ömer ve Hüseyin oğlu Mehmed olub bunlardan başka daha asla şâhidi olmadığını kat'iyen ifâde ve beyân ider.

Fî 30 Cemaziye'l-âhir Sene 324

El-Hâzır(mühür), El-Müddeî(mühür)

Sayfa 144/3

Her biri mezkûr Kirtanos karyesinden Kara Halil oğlu Ali bin Halil bin Mehmed ve Ali oğlu Mehmed bin Ali bin Abdullah nâm kimesnelerin li-ecli's-ş-şehâde ifâdeleridir. Ma'rifei's-ş-şer'le mu'âyene ve irâe eylediğimiz işbu çatak boynuzlu gözlerinin etrafı siyah ve sağ kulağı delik tahminen yedi yaşında sarı renkli bir re's ma' dana karasığır ineği işbu hâzır-ı merkûm İbrahim'in mâlından doğma netâcen yedinde mâlı iken işbu müddeî-i merkûm Mahmud'a iki yüz elli gurusu semen-i medfû' ve makbûz mukâbilinde bey' idüb mezkûr ineğin merkûm Halil'in şer'an mâlı olduğuna şâhidiz ve şehâdet dahi ideriz.

Fî 30 Cemaziye'l-âhir Sene 324

El-Hâzır(mühür), El-Vekîl, El-Müddeî(mühür), El-Şâhid(mühür), El-Şâhid(mühür)

Sayfa 144/4

Şâhidân-ı merkûmân evvelâ ba-varaka-ı mestûre sırran tezkiye olunub adl ve makbûlü's-ş-şehâde oldukları ihbâr ve iş'âr olunduktan sonra zîrde isimleri muharrer kesândan dahi bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-ş-şehâde idüklerini ihbâr ve iş'âr eylediler.

Fî 30 Minhü

El-Müzekkî

Çölyol karyesinden Süleyman Ağa oğlu Osman bin Süleyman bin Hacı Hasan(mühür)

El-Müzekkî

Tomara Muhaciri karyesinden Zorbey oğlu Bekir Zorbey(mühür)

Müddeî-i merkûm istihzâren tahlîf şod.

(Bende Asım)

Sayfa 145/1

Medine-i Tokad mahâlâtından Kâbe Mescidi mahallesi mütemekkinlerden ve teba'a-i Devlet-i Aliyye'nin Rum milletinden ve süvari zabtiye neferâtından Yakem oğlu Sava veled-i Dimek veled-i Atam m. Zikr-i âti esbe vâzı-ul yed olan Medine-i Kayseriye mahâllâtından Karakürkçü mahallesi ahâlisinden Ekmekyemez oğlu Mükrimin bin Seyid muvâcehesinde merkûm Mükrimin yedinde olub ma'rifeti'ş-şer'le mu'âyene olunan sağ kalçasının üzerinde bir mikdâr beyaz gerdanının üzerinde selvi nişâneli tahminen sekiz yaşında kızıl kır renkli bir re's esbi târîhden iki sene mukaddem Tokadlı Temürcü Musa Usta'dan altı yüz elli guruş bedel-i medfû' ve makbûz mukâbilinde iştirâ idüb ol-vechle esb-i mezkûr yedimde mâlım iken geçen bin üç yüz yirmi üç senesi Zilhicce'i-şerîfesinin on beşinci günü esb-i mezkûru hânem ahurundan zâyî' itmiş idim el-hâletü hâzihi esb-i mezkûru merkûm Mükrimin yedinde bulmamla bi'l-istihkâk hâlâ tâleb iderim deyü da'vâ itdikde merkûm Mükrimin dahi cevâbında esb-i mezkûra vaz'-ı yedini ikrâr lâkin esb-i mezkûru târîhden dört mâh mukaddem Medine-i Yozgad'da Leblebici Sofu ma'rifetiyle Surre-i Sükud mahallesi ahâlisinden ismini bilemediğim bir hacıdan beş yüz yirmi guruş semen-i medfû' ve makbûz mukâbilinde iştirâ idüb ol-vechle esb-i mezkûr şer'an mâlım olmağla bi-hakk vaz'-ı yed iderim deyü ahadühumâ âharın ber-vech-i muharrer müddeâsını inkâr iderler.

Fî 6 Receb Sene 324

El-Müddeî-i Aleyh(mühür), El-Müddeî(mühür)

Müddeî-i merkûm istihzâren tahlîf şod.

(Bende Asım)

Sayfa 145/2

Müddeî-i merkûm Sava ber-vech-i muharrer müddeâsıyla beyâna ba'de'l-havâle ol-bâbda şâhidleri Sivaslı Osman Kavas oğlu Mustafa ve Polis Hacı Bey ve Zabtiye Hacı Seyid ve Amasyalı Zabtiye Mehmed Onbaşı olub bunlardan başka daha asla şâhidleri olmadığını ve yazılı Pazartesi günü ikâme ideceğini ve tarafeyn dahi hâzır bulunacaklarını söylemeleriyle muhâkemeleri yevm-i mezkûra ta'lik şod.

Fî 6 Receb Sene 324

El-Müddeî-i Aleyh, El-Müddeî(mühür)

Sayfa 145/3

Çay-ı Zimmî mahallesinde sâkin jandarma süvari zabtiyelerinden Sivaslı Osman Kavas oğlu Mustafa bin Mehmed bin Osman'ın li-ecli'ş-şehâde ifâdesidir. Ma'rifeti'ş-şer'le mu'âyene eylediğim sağ kalasının üzerinde bir mikdâr beyaz ve gerdanının üzerinde selvi nişâneli kızıl kır renkli işbu esb müddeî-i merkûm Sava'nın şer'an mâlî olduğuna ve esb-i mezkûru Temürcü Musa'dan iştirâ eylediğini ifâde eylediğine şâhidim ve şehâdet dahi iderim.

Fî 6 Minhü

El-Şâhid(mühür)

Sayfa 145/4

Bâyi Musa dahi hâzır olarak müddeî-i merkûmun ifâdesini tasdik iderim der.

Fî 7 Receb Sene 324

Bâyi-i Merkûm(mühür)

Sayfa 145/5

Soğukpınar-ı Zimmî mahallesinden Bozoklu oğlu Ömer bin Osman bin Mahmud'un li-ecli'ş-şehâde ifâdesidir. Ma'rifeti'ş-şer'le mu'âyene eylediğim işbu esbi müddeî-i merkûm Sava'nın mâlî olub ve iki sene mukaddem de Temürcü Musa'dan iştirâ eylediğini merkûm Sava söyledi işitdim buna bu vech üzere şâhidim şehâdet dahi iderim.

Fî 9 Receb Sene 324

El-Şâhid(mühür)

Sayfa 145/6

Şâhidân-ı merkûmân evvelâ ba-varaka-ı mestûre sırran tezkiye olunub adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr ve iş'âr olunduktan sonra zîrde isimleri muharrer kesândan dahi bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde olduklarını ihbâr ve iş'âr eylediler.

Fî 10 Receb Sene 324

El-Müzekkî

Jandarma Onbaşısı Bıçakçı oğlu Abdullah ibn-i Abdülhalim(mühür)

El-Müzekkî

Jandarma Başçavuşlarından Âhur-zâde Mustafa Hayri Çavuş ibn-i Hüseyin(mühür)

Müddeî-i merkûm istihzâren tahlîf şod.

(Kâtib-i Şer'îyye Bende Asım)

Sayfa 146/1

Medine-i Tokad mâhallâtından Çay-ı Müslim mahallesi ahâlisinden Şeyh Ali oğlu Süleyman Efendi ibn-i Hacı Mustafa tarafından zikr-i âti husûsda tâleb ve da'vâ ve muhâkeme ve muhâsama ve müdâfa'aya ve bunlar mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine da'vâ vekîllerinden Hacı Kerîm-zâde Mehmed Efendi ibn-i Abdülkerim m. Mahalle-i merkûmede vâki' Gûdük Minare Câmî'-i Şerîfi dinmekle ma'rûf ve meşhûr câmî'-i şerîfinin bâ-hüccet-i şer'îyye mütevellisi olub kıbel-i şer'den dahi husûmeti re'y olunan Veled oğlu Hasan Basri Efendi ibn-i Osman tarafına dahi câ'iyü'z-zikr husûsda ve redd-i cevâba ve muhâkeme ve muhâsama ve bunlar mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine vekîl-i müseccel-i şer'îsi Makruhciyan Karabet muvâcehesinde mahalle-i mezbûrda kâin bir taraftan Ceviz oğlu Saadullah bin Mustafa hânesi ve bir taraftan müvekkilim mezbûr Süleyman bin Hacı Mustafa ve bir taraftan Mandıracı oğlu Abbas bin Abdullah bağçeleri ve taraf-ı rabî-i tarik-i âmm ile mahdûd fevkânî ve tahtânî beş bâb oda ve müştemilât-ı sâireyi hâvi ma' hadîka-ı muttasıla bir bâb menzîl müvekkilim mezbûr Süleyman Efendi'nin mülk-i müşterâsı olub mülkiyet üzere müvekkilim merkûm mâlik ve mutasarrıf iken ma' hadîka-ı muttasıla menzîl-i mahdûd-ı mezkûra müvekkil-i

merkûm Hasan Basri bi-gayr-ı hakk fuzûli müdâhale ve vaz'-ı yed iderim ider olmağla suâl olunub ma' hadîka-ı muttasıla menzîl-i mahdûd-ı mezkûra merkûm Basri'nin vâki' olan fuzûli müdâhalesinin men'ini bi'l-vekâle tâleb iderim der vekîl-i merkûm Karabet dahi cevâbında menzîl-i mezkûru müvekkil-i merkûm Süleyman Efendi kimden satun alduğunu tasrih ve ne vakit aldığı beyân eylesini tâleb iderim der vekîl-i merkûm Mehmed Efendi tekrar cevâbında müddeâ-bih bağçenin Ceviz oğlu merkûm Sadullah tarafından sülûs mikdârında olan mahallini müvekkilim mezbûr Süleyman Efendi bundan üç sene mukaddem merkûm Sadullah'dan sekiz aded sîm mecidî semen-i medfû' ve makbûz mukâbilinde menzîl-i mahdûd-ı mezkûr ile bağçe-i mezkûrenin sülûsânını dahi Kavuk oğlu Mehmed Ağa'dan bin iki yüz beş guruş semen-i medfû' ve makbûz mukâbilinde iştirâ itmekle ol-vechle menzîl-i mezkûr ma' bağçe müvekkilim mezbûr Süleyman Efendi'nin mülk-i müşterâsı olmuşdur der vekîl-i merkûm Karabet dahi cevâbında menzîl-i mahdûd-ı mezkûr camsâr zevcesi müteveffât Âbide bint-i Abdullah'ın yedinde müstakillen mâlî ve mülkü iken menzîl-i mahdûd-ı mezkûru mezbûre Âbide hatun bundan beş sene mukaddem hayâtında ve kemâl-i akl ve sıhhatında müvekkilim mezbûrun mütevellisi olduğu mezkûr Çay-ı Müslim mahallesinde vâki' Güdük Minâre Câmi'-i Şerîfi dimekle ma'rûf ve meşhûr câmi'-i şerîfe vakf-ı sahîh-i müebbed ve habs-i sarîh-i muhalled ile vakf ve habs ve teslîm ile'l-mütevelli itmekle ol-vechle müvekkilim mezbûr dahi menzîl-i mahdûd-ı mezkûra vakfiyet üzere bi-hakk vaz'-ı yed ider der.

Fî 19 Receb Sene 324

El-Vekîl(imzâ), El-Vekîl(imzâ)

Sayfa 146/2

Vekîl-i mezbûr Mehmed Efendi tekrar cevâbında ber-vech-i muharrer arz olunduğu üzere ma' hadîka-ı muttasıla menzîl-i mahdûd-ı mezkûrun sülûsânı mezbûra Âbide Hatunun yedinde mâlî ve mülkü iken ma' hadîka-ı muttasıla menzîl-i mahdûd-ı mezkûrun ber-vech-i muharrer sülûsânını geçen üç yüz on beş sene-i mâliyesi hilâlinde Kavuk oğlu Mehmed Ağa'ya bey' ü fûrûht itdikden iki mâh sonra mezbûre Âbide Hatun vefât idüb hatta mezbûrenin vâris-i gâib olmak münasebetiyle târîh-i mezkûrda emvâl-i metrûkesi mahkeme-i şer'îyye ma'rifetiyle tahrîr ve sebt-i defter dahi idilmiş olduğundan vekîl-i mezbûr Karabet'in vakfiyet iddi'âsında bulunduğu târîhde mezbûre

Âbide vefât itmekle mukaddem bey' olan iddi'âma karşı muahhar olan vakfiyet idd'âsının rü'yeti bi'l-vekâle tâleb iderim der.

Fî 20 Receb Sene 324

El-Vekîl(imzâ)

Sayfa 146/3

Vekîl-i mezbûr Karabet Ağa tekrâr cevâbında müteveffât-ı mezbûre Âbide Hatun ber-vech-i muharrer hayâtında ve kemâl-i akl ve sıhhatında târîhden beş sene mukaddem müvekkilim merkûmun mütevellisi olduğu mezkûr câmi'-i şerîfe menzîl-i mahdûd-ı mezkûru vakf-ı sahîh-i müebbed ve habs-i sarîh-i muhalled ile vakf ve habs ve teslîm ile'l-mütevelli eylediğini musırnan beyân ve ahadühumâ âharın ber-vech-i muharrer müddeâsını küllîyen inkâr ider.

Fî 21 Receb Sene 324

El-Vekîl(imzâ)

Faziletlü müfti efendi hazretlerine.

Fî 23 Minhü

Târîh-i mukaddem olan vâzi'ü'l-yedin beyyinesi tercîh olunur.

Fî 23 Receb Sene 324

Müftü-i Livâ-ı Tokad Nuri

Sayfa 147/1

Vekîl-i mezbûr Mehmed Efendi tekrar cevâbında vekîl-i mezbûr Karabet Ağa beş sene mukaddem menzîl-i mezkûru müteveffâ-ı mezbûre Âbide Hatun'un câmi'-i şerîf-i mezbûra vakf ve teslîm ile'l-mütevelli eylediğini iddi'â ve beyân itmekde halbuki târîhden yedi sene mukaddem yani üç yüz on beş senesi Teşrin-i Sânisî'nin yirmi üçüncü günü ma' bağçe menzîl-i mezkûrun sülûsânını müteveffâ-ı mezbûre Âbide Hatun Kavuk oğlu Mehmed Ağa'ya bin iki yüz beş guruş semen-i medfû' ve makbûz mukâbilinde bey' ü temlîk ve teslîm eyledikten iki mâh sonra mezbûre Âbide Hatun vefât itmiş ve mezbûrenin vârisi gâib olmak hasebiyle ol-vakt mahkeme-i şer'îyye ma'rifetiyle terekesi dahi tahrîr idildiğinden mahkeme-i şer'îyye sicilâtında dahi mezbûrenin târîh-i mezbûrda vefâtı mukayyed ve müsbet bulunduğundan ve müvekkil-i merkûm Basri dahi

ol-târîhde câmi‘-i şerîf-i mezkûra müseccel-i mütevellî dahi olduğundan ve zabt-ı sabıkda arz ü beyân eylediğim vechle müvekkilim mezbûr Süleyman Efendi dahi merkûm Mehmed Ağa‘dan ma‘ bağçe menzîl-i mezkûrun sülûsânını semen-i mezkûr mukâbilinde iştirâ ve teslim ve kabûl idüb ve muahharan bağçenin sülûsünü dahi Ceviz oğlu Sadullah‘dan üç yüz on sekiz senesi Şubatı‘nın hilâlinde sekîz aded sîm mecidî semen mukâbilinde iştirâ iderek ol-vechle ma‘ hadîka-ı muttasıla menzîl-i mezkûrun mecmu‘-ı müvekkilim mezbûr Süleyman Efendi‘nin şîrâ-ı mâlî olmağla müvekkil-i merkûm Basri‘nin menzîl-i mahdûd-ı mezkûra fuzûlî vâki‘ müdâhalesinin men‘ini bi‘l-vekâle tâleb iderim der.

Fî 18 Teşrin-i Sâni Sene 322

El-Vekîl(imzâ)

Evlâd-ı haliyye beyyinesinin istimâ‘ lâzımdır.

Fî 14 Mayıs Sene 323

Sayfa 147/2

Topçubağı mahallesinden Kuzulu oğlu Mehmed Ağa ibn-i Osman bin Süleyman‘ın li-ecli‘ş-şehâde ifâdesidir. Çay-ı Müslim mahallesinde kâin bir taraftan Ceviz oğlu Sadullah bin Mustafa hânesi ve bir taraftan Şeyh Ali oğlu Süleyman Efendi ibn-i Mustafa ve bir taraftan Mandıracı oğlu Abbas bin Osman bağçeleri ve taraf-ı rabî-i tarik-i âmm ile mahdûd ma‘ hadîka-ı muttasıla bir bâb menzîl el-yevm Güdük Minâre Câmi‘-i Şerîfi mütevellisi Hacı Basri‘nin vazî‘ü‘l-yed olduğuna şâhidim şehâdet dahi iderim.

Fî 22 Rebi‘ü‘l-âhir Sene 325

El-Şâhid(mühür)

Sayfa 147/3

Tarafeyn vekîlleri ifâde-i mezbûrelerini ba‘de‘l-tasdîk üç yüz yirmi altı senesi Muharremü‘l-harâmının on yedinci Çeharşenbe günü tarafeyn vekîlleri muhâkemede hâzır buluncaklarını ifâde ve dermeyân itmeleriyle muhâkemeleri yevm-i mezkûrda ta‘lîk şod.

Fî 29 Zilkâde Sene 325

El-Vekîl(imzâ), El-Vekîl(imzâ)

Sayfa 147/4

Tokad'ın Keçeciler mahallesi ahâlisinden Otuzbir oğlu Hacı Osman bin Halil bin Abdullah'ın li-ecli'ş-şehâde ifâdesidir. Çay-ı Müslim mahallesinde kâin bir taraftan Cevizli oğlu Mustafa ve bir taraftan Şeyh Ali oğlu Süleyman Efendi ibn-i Hacı Mustafa ve bir taraftan Kavas oğlu İsmail bin Hasan ve bir taraftan Mandıracı oğlu Abbas ibn-i Halil ve taraf-ı rabî-i tarik-i âmm ile mahdûd ma' hadîka-ı muttasıla bir bâb menzîl el-yevm Kemerli oğlu Hacı Basri ibn-i Osman'ın vazî'ü'l-yed olduğuna şâhidim şehâdet dahi iderim der.

Fî 18 Safer Sene 326

El-Vekîl(imzâ), El-Vekîl(imzâ), El-Şâhid(imzâ)

Sayfa 147/5

Şâhidân-ı merkûmân mensûb oldukları mahalleleri imam ve muhtârâtından evvelâ ba-varaka-ı mestûre sırran lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde oldukları iş'âr ve ihbâr olunduktan sonra zîrde isimleri muharrer kesândan dahi bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde olduklarını ihbâr ve iş'âr eylediler.

Fî 28 Safer Sene 1326

El-Müzekkî

Topçubağı mahallesinden Berber Mehmed oğlu Mustafa bin Mehmed(mühür)

El-Müzekkî

Mihmâd-ı Hâcib Müslîm mahallesinden Müezzin oğlu Abdullah ibn-i İbrahim(mühür)

Sayfa 147/6

Tarafeyn şehr-i hâlin Rebi'ü'l-evveli'nin beşinci Pazartesi günü hâzır bulunacaklarını söylemeleriyle muhâkemeleri yevm-i mezkûra ta'lik şod.

Fî 29 Safer Sene 1326

El-Vekîl(imzâ),El-Müddeî(mühür)

Sayfa 147/7

Müvekkil-i müddeî-i aleyh müvekkil-i merkûm Hacı Basri Ağa mahkemeye gelerek vekîl-i merkûm Karabet'in işbu da'vâda vekâletinden azl iderek işbu şehr-i hâlin sekizinci yevm Penşenbe günü bizzat muhâkemedede hâzır bulunacağını veyâhud vekîl ta'yîn ideceğini ifâde ve beyân eylemesiyle mahkeme yevm-i mezkûra ta'lik şod.

Fî 3 Rebi'ü'l-âhir Sene 324

El-Müddeî-i Aleyh(mühür)

Bakâyası 157. sahifeye menkuldür.

Sayfa 148/1

Yeni Han kazâsına tâbi' Yeksantaş karyesi ahâlisinden ve Hamidîye Süvari Alayı yüzbaşısı olub bundan akdem Erzurum'da vefât iden Kemal Bey ibn-i İslam Bey'in vârisi li-ümm er-karındaşı olduğunu iddi'â iden karye-i mezkûr ahâlisinden ve mezkûr Hamidîye Beşinci Süvari Alayı kumandanı kaimmakam izzetlü Osman Azmi Bey ibn-i Temür m. Medine-i Tokad mahâllâtından Yar Ahmed mahallesi ahâlisinden Sürücü oğlu Hacı Mehmed Ağa ibn-i Mustafa muvâcehesinde mûrisim li-ümm er-karındaşım müteveffâ-ı merkûm Kemal Bey'in hayâtında merkûm Hacı Mehmed Ağa zimmetinde cihet-i karz-ı şer'iden elli gurus alacak hakkı olub meblâğ-ı mezbûru kable'l-ahz ve'l-istifâ vefât itmekle verâseti li-ümm er-karındaşı olmamla bana ve li-ümm kız karındaşı Hanpınar'a münhasıra olub benimle mezbûre Hanpınar'dan başka vârisi ve terekesine müstehakk-ı ahârı olmamağla meblâğ-ı mezkûr elli gurusdan benim hisse-i îrsiyeme isâbet iden yirmi beş gurusu bana edâ ve ifâya merkûm Hacı Mehmed Ağa'ya kıbel-i şer'den tenbîh olunmak matlûbumdur deyü bi'l-verâse da'vâ itdikde merkûm Hacı Mehmed dahi cevâbında müteveffâ-ı merkûm hayâtında ol-mikdâr gurus deyni olduğuna ikrâr mâ'adâ müddeî-i merkûmun ber-vech-i muharrer verâset müddeâsını küllîyen inkâr ider.

Fî 26 Receb Sene 324

El-Müddeî-i Aleyh(mühür), El-Müddeî(mühür)

Sayfa 148/2

Mezkûr Yeksantaş karyesinden Îlâl-zâde Musa Bey bin İsmail bin Abdullah ve Altuntaş karyesinden Îlâl-zâde Bekir Bey bin İslam Bey'in li-ecli's-şehâde ifâdeleridir.

Yeksantaş karyesi ahâlisinden ve Hamidiye Süvari Alayı yüzbaşlarından iken bundan akdem Erzurum'da vefât iden Kemal Bey ibn-i İslam Bey'in verâseti li-ümm er ve kız karındaşları Osman Azmi Bey ve Hanpınar ibn-i Temür'e münhasıra olub mûmâileyhâdan başka müteveffâ-ı mûmâileyhin vârisi ve terekesine müstehakk-ı ahârı olduğu bizim ma'lûmumuz değildir biz bu husûsa bu vech üzere şâhidiz şehâdet dahi ideriz dedikleri.

Fî 26 Minhü

El-Şâhid(mühür), El-Şâhid(mühür)

Sayfa 148/3

Şâhidân-ı merkûmân evvelâ ba-varaka-ı mestûre sırran tezkiye olunub adl ve makbûlü'ş-şehâde iş'âr olunduktan sonra zîrde isimleri muharrer kesândan dahi bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde olduklarını ihbâr ve iş'âr eylediler.

Fî 26 Minhü

El-Müzekkî

Yaşmeydan mahallesinden Çerkes Davud Ağa ibn-i Abdullah(mühür)

El-Müzekkî

Tokad Alay Kâtibi Ali Efendi ibn-i Bekir(mühür)

Sayfa 149/1

Medine-i Tokad nevâhisinden Turhal nâhiyesine tâbi' Nefs-i Turhal kasabasının Kova mahallesi sâkinelerinden Kel Hüseyin oğlu lakab-ı diğerı Kara Halil oğlu kızları Fatma ve Hadice bint-i Mustafa taraflarından bâ-hüccet-i şer'îyye vekîl-i şer'îleri Mutaf oğlu Osman Efendi ibn-i İbrahim m. Mahmud Paşa mahallesi ahâlisinden Hâtib-zâde Hasan Efendi ibn-i Hasan muvâcehesinde mezkûr Kova mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Kel Hüseyin oğlu lakab-ı diğerı Kara Halil oğlu Mustafa bin Hüseyin'in hayâtında cihet-i karz-ı şer'îden merkûm Hasan Efendi zimmetinde seksen guruş alacak hakkı olub meblâğ-ı mezbûru kable'l-ahz ve'l-istifâ vefât itmekle verâset-i sûlbiye-i kızları müvekkilerim mezbûrtân Fatma ve Hadice ile diğer sûlbiye-i kebîre kızı Emine'ye münhasıra bâdehu mezbûre Emine dahi vefât idüb verâseti zevce-i metrûku Hasan bin Mehmed ile sadr-ı sagîr oğlu Mustafa'ya münhasıra olub

mezbûrûndan başka vârisi ve terekesine müstehakk-ı ahârı olmamağla suâl olunub meblâğ-ı merkûm seksen guruşdan müvekkilelerim mezbûrtânın hisse-i îrsiyelerine isâbet iden (silinmiş) guruşu müvekkilelerim mezbûrtân için bana edâ ve teslîme merkûm Hasan Efendi kibel-i şer‘den tenbîh olunmak matlûbumdur deyü bi‘l-vekâle da‘vâ itdikde merkûm Hasan Efendi dahi cevâbında müteveffâ-ı evvel merkûm Mustafa‘ya hayâtında ol-mikdâr guruş borcu olduğunu ikrâr mâ‘adâ vekîl-i merkûm Osman Efendi‘nin ber-vech-i muharrer verâset müddeâsını küllîyen inkâr ider.

Fî 26 Receb Sene 324

El-Müddeî-i Aleyh(mühür), El-Vekîl(mühür)

Sayfa 149/2

Turhal‘ın Hamam mahallesinden Naki oğlu Mustafa bin Mehmed bin Şeyh Osman ve Kova mahallesinden Kemkaşlı oğlu Hasan bin Salih bin Salih‘in li-ecli‘ş-şehâde ifâdeleridir. Turhal‘ın Kova mahallesinden iken vefât iden Kel Hüseyin oğlu lakab-ı diğerk Kara Halil oğlu Mustafa bin Hüseyin‘in verâset-i sülbiye-i kebîre kızları Fatma ve Hadice ve Emine‘ye ve li-ebeveyn er-karındaşı Osman‘a münhasıra bâdehu bint-i kebîre-i mezbûre Emine dahi vefât idüb verâset-i zevce-i metrûku Hasan bin Mehmed ile sadr-ı sagîre oğlu Mustafa‘ya münhasıra ba‘dehâ ehun lehümâ el-mezbûr Osman dahi vefât idüb verâset-i zevce-i menkûha-yı metrûkesi Emine bint-i Ahmed ile li-ebeveyn er-karındaşı müteveffâ-ı mezbûr Mustafa‘nın sülbiye-i kebîre kızları mezbûrtân Fatma ve Hadice‘ye münhasıra olub merkûmûndan mâ‘adâ vâris ve terekesine müstehakk-ı ahâr kimesnesi olduğı bizim ma‘lûmumuz değıldir biz bu husûsa bu vech üzere şâhidiz şehâdet dahi ideriz dedikleri.

(Sagîr mezbûr Mustafa dahi vefât idüb verâseti için babası mezbûr Hasan‘a münhasıra bâdehu sahh. Kâtib Asım)

Fî 2 Şa‘bân Sene 324

Şâhid-i Mezbûr(mühür), Şâhid-i Mezbûr(mühür)

Sayfa 149/3

Şâhidân-ı merkûmân evvelâ ba-varaka-ı mestûre sırran tezkiye olundukda adl ve makbûlü‘ş-şehâde idükleri iş‘âr olunduktan sonra zîrde esâmîsi muharrer kesândan dahi bi‘l-muvâcehe alenen lede‘t-tezkiye adl ve makbûlü‘ş-şehâde idüklerini ihbâr eylediler.

El-Müzekkî

Çivril karyesinden Kara İsmail oğlu İsmail bin İsmail(mühür)

El-Müzekkî

Turhal nâhiyesine tâbi‘ Yakub Efendi(mühür)

Mûcebince verâsetlerine hükm-i şod.

Fî 18 Minhü

İ‘lâm-ı tanzîm şod.

Sayfa 150/1

Medine-i Tokad nevâhisinden Komanât nâhiyesine tâbi‘ Musullu karyesi ahâlisinden Hatib oğlu Ahmed bin Ali. Zikr-i âti iki re‘ş merkebe bi‘l-ihâne vâzi‘u‘l-yed olub kıbel-i şer‘den dahi husûmeti re‘y olunan medine-i mezbûr mâl muhâsebeci vekîli Edhem Efendi tarafından vekâleten mürsel hazîne-i celîle da‘vâ vekîli Fâik Efendi muvâcehesinde müvekkil-i muhâsebeci-i mûmâileyh yedinde olub ma‘rifeti‘ş-şer‘le mu‘âyene olunan karnının ve ciğerinin altları beyaza mâil tahminen on yaşında boz renkli yüz elli guruş kıymetli bir sol kulağının ucu delik ve kuyruğu kısacık tahminen üç yaşında kezâ boz renkli ve elli guruş kıymetli diğeri bir re‘ş ki cem‘an iki re‘ş merkebden her biri mâlımdan doğma yedimde netâcen mâlım iken bundan on bir gün mukaddem hânem ahurundan zâyi‘ itmişdim el-hâletü hâzihi merkebi mezkûrları müvekkil-i muhâsebeci-i mûmâileyh yedinde bulmamla bi‘l-istihkâk hâlâ tâleb iderim deyü da‘vâ itdikde vekîl-i mûmâileyh Fâik Efendi dahi cevâbında merkebi mezkûrlara bi‘l-ihâne vâzi‘ü‘l-yed olduğunu ikrâr mâ‘adâ merkûmun ber-vech-i muharrer müddeâsını bi‘l-vekâle inkâr ider.

Fî 28 Receb Sene 324

El-Vekîl(imzâ), El-Müddeî(mühür)

Sayfa 150/2

Her biri mezkûr Musullu karyesinden Kenan oğlu Hasan bin Hüseyin ve Kenan oğlu Sadık bin Bektaş’ın li-ecli‘ş-şehâde ifâdeleridir. Ma‘rifeti‘ş-şer‘le mu‘âyene eylediğimiz ma‘lûmü‘l-eşkâl iki re‘ş merkebden her biri işbu müdde-i merkûm Hatib

oğlu Ahmed bin Ali'nin mâlından doğma netâcen yedinde mâlı olduğuna Şâhidiz ve Şehâdet dahi ideriz.

Fî 28 Receb Sene 324

El-Şâhid(mühür), El-Şâhid(mühür)

Sayfa 150/3

Şâhidân-ı merkûmân evvelâ ba-varaka-ı mestûre sırran tezkiye olunub adl ve makbûlü'Ő-Şehâde oldukları ihbâr ve iş'âr olunduktan sonra zırde isimleri muharrer kesândan dahi bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'Ő-Şehâde olduklarını ihbâr ve iş'âr eyledikleri.

Fî 29 Receb Sene 324

El-Müzekkî

Tepeyatak karyesinden Sârban oğlu Emrah bin İsmail(mühür)

El-Müzekkî

Ayur Önü karyesinden Çerkes Yakub oğlu Davud bin Yakub bin İbrahim(mühür)

Müddeî-i merkûm istihzâren tahlîf Şod.

(Kâtib-i Şer'î Bende Asım)

Sayfa 150/4

Medine-i Tokad'ın Yaşmeydan mahallesinde mütemekkin teba'a-i Devlet-i Aliyye'nin Ermeni Katolik milletinden Iraklı oğlu Makris Ağya veled-i Ohan m. Takrîr-i kelâm ve ta'bîr-ani'l-merâm idüb üzerime lâbis olduğum köhne libasımdan mâ'adâ ism-i mâl ıtlâk olunub ki nisbet olunan bi'l-cümle emlâk ve eşyâ-ı menkul ve gayr-ı menkul melbûsat ve evânî-i nühâsiye ve gayr-ı nühâsiye esâs-ı beyt vesâirenin kâffesi teba'a-i Devlet-i Aliyye'nin millet-i merkûmesinden zevcem Filig bint-i Yakos ile sûlbiye-i kebîre kızım Mariye'nin münâsefeten ve müştereken mâl ve mülkleridir benim asla ve kat'a alakam ve medhâlim yokdur dediği.

Fî 17 Şa'bân Sene 324

El-Mukırr-ı Merkûm Makris Ağya(imzâ)

Hüccet-i tanzîm şod.

Sayfa 151/1

Medine-i Tokad nevâhisinden Komânât nâhiyesine tâbi‘ Omâla karyesinden Göbek oğlu Ali bin Bekir m. Zikr-i âti bir re‘ş merkeb vâzı‘u‘l-yed olub kıbel-i şer‘den dahi husûmeti re‘y olunan medine-i mezkûr mâl muhâsebeci vekîli Edhem Efendi tarafından vekâleten mürsel hazîne-i celîle da‘vâ vekîli Fâik Efendi muvâcehesinde müvekkil-i muhâsebeci-i mûmâileyh yedinde olub ma‘rifeti‘ş-şer‘le mu‘âyene olunan sincab renkli tahminen iki buçuk yaşında bir re‘ş merkeb târîhden bir sene mukaddem Dedeli karyesinden müteveffâ Kasab Emin Efendi’nin oğlu Hacı Ömer nâm kimesneden yüz elli guruş semen-i medfû‘ ve makbûz mukâbilinde iştirâ idüb ol-vechle merkeb-i mezkûr şirâen yedimde mâlım iken bundan on bir gün mukaddem hânem ahurundan zâyi‘ itmişdim el-hâletü hâzihi merkeb-i mezkûru müvekkil-i muhâsebeci-i mûmâileyh yedinde bulmamla bi‘l-istihkâk hâlâ tâleb iderim deyü da‘vâ itdikde vekîl-i mûmâileyh Fâik Efendi dahi cevâbında merkeb-i mezkûra müvekkil-i muhâsebeci-i mûmâileyhin bi‘l-ihâne vaz‘-ı yedini ikrâr mâ‘adâ müddeî-i merkûmun ber-vech-i muharrer müddeâsını küllîyen inkâr ider.

Fî 28 Receb Sene 324

El-Vekîl(imzâ), El-Müddeî(mühür)

Sayfa 151/2

Mezkûr Omâla karyesinden Monla Ali oğlu Ali Efendi ibn-i Mehmed ve Dedeli karyesinden Karanlı Ali Çavuş oğlu Rıfat bin Ali’nin li-ecli‘ş-şehâde ifâdeleridir. Ma‘rifeti‘ş-şer‘le mu‘âyene eylediğimiz ma‘lûmü‘l-eşkâl işbu merkebi müddeî-i merkûm Göbek oğlu Ali bin Bekir târîhden bir sene mukaddem Dedeli karyesinden müteveffâ Hacı Emin Efendi’nin oğlu Hacı Ömer’den yüz elli guruş semen-i medfû‘ ve makbûz mukâbilinde iştirâ idüb ol-vechle mezkûr merkebi merkûm Ali’nin şirâen mâlî olduğuna şâhidiz ve şehâdet dahi ideriz.

Fî 28 Receb Sene 324

El-Şâhid(mühür), El-Şâhid(mühür)

Sayfa 151/3

Şâhidân-ı merkûmân mensûb oldukları karyeleri imam ve muhtârâtından evvelâ ba-varaka-ı mestûre sırran tezkiye olunub adl ve makbûlü'ş-şehâde oldukları ihbâr ve iş'âr olunduktan sonra zîrde isimleri muharrer kesândan dahi bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idüklerini ihbâr ve iş'âr eylediler.

Fî 1 Şa'bân Sene 324

El-Müzekkî

Çaşnigir mahallesinden Odacı oğlu Mustafa bin Hasan(mühür)

El-Müzekkî

Mahmud Paşa mahallesinden Karib oğlu Genç Osman ibn-i Emin(mühür)

Müddeî-i merkûm istihzâren tahlîf şod.

Kâtib-i Şer'î Asım

Sayfa 151/4

Turhal'ın Çivril karyesinden Kara İsmail oğlu Abbas bin İsmail m. Karye-i merkumda sâkine ve zâtı ta'rîfi'ş-şer' ile mu'ârrefe olan Fatıma bint-i Karlı Mehmed muvâcehesinde mezbûre Fatma beş yüz guruşa mihr-i mu'accel gayr-ı müteveffâ ve beş yüz guruşuna mehr-i müeccel tesmîyesiyle zevce-i menkûha-ı medhûlüm-bihâm iken mezbûre Fatma bu esnâda bana itâ'at ve hukûk-ı zevciyete mürâ'at itmediğinden suâl olunub karye-i merkûmede vâki' mesken-i şer' olan menzilime gelüb bana itâ'at ve hukûk-ı zevciyete mürâ'at itmek üzere mezbûre Fatma'ya kıbel-i şer'den tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da'va itdikde mezbûre Fatma dahi cevâbında müddeî-i mezbûr Abbas'ın ol-mikdâr guruş mehrini tesmîyesiyle zevce-i menkûha-ı medhûlüm-bihâm olduğunu tâi'aten ikrâr ve i'tirâf idüb lâkin zevcem mezbûr Abbas mehr-i mu'accelim olan beş yüz guruşu bana edâ ve teslîm itdikce ben dahi nefsimi mezbûr Abbas'a teslîm ve hukûk-ı zevciyete mürâ'at itmeyen der mezbûr Abbas dahi cevâbında mezbûrenin mehr-i mu'acceli olan meblâğ-ı mezkûr beş yüz guruşu mezbûreye edâ ve teslîm ideceğini ifade ve beyân ider.

Fî 14 Şa'bân Sene 324

El-Müddeî-i Aleyh(mühür), El-Müddeî(mühür)

Mezbûrenin zâtını ta'rif ideriz.

Zîle'nin Kesken mahallesinden Koca Ağa oğlu İbrahim bin Osman(mühür),
Mezbûrenin Babası(mühür)

Sayfa 152/1

Medine-i Tokad nevâhisinden Artukâbâd nâhiyesine tâbi' Kızılca karyesi ahâlisinden Kürd Halil oğlu Sadullah bin Halil m. Zikr-i âti iki re's karasığır tosununa bi'l-ihâne vâzî'u'l-yed olub kıbel-i şer'den dahi husumeti re'y olunan medine-i mezbûr mâl muhâsebeci vekîli Edhem Efendi tarafına vekâleten mürsel hazîne-i celîle da'vâ vekîli Fâik Efendi muvâcehesinde müvekkil-i muhâsebeci-i mûmâileyh yedinde olub ma'rifeti'ş-şer'le mu'âyene olunan sol kulağının ucu kesik kalçalarının üzeri siyah tahminen iki buçuk yaşında konur renkli ve yüz guruş kıymetli bir boynuzları çatak ve sol kulağının ucu kesik tahminen iki buçuk yaşında siyah renkli ve elli guruş kıymetli bir re's ki cem'an iki re's karasığır tosununudan her biri mâlımdan doğma netâcen yedimde mâlüm iken bundan bir mâh mukaddem mer'adan zâyi' itmişdim el-hâletü hâzihi müvekkil-i muhâsebeci-i mûmâileyh yedinde bulmamla bi'l-istihkâk hâlâ tâleb iderim deyü da'vâ itdikde vekîl-i mûmâileyh Fâik Efendi dahi cevâbında müvekkil-i muhâsebeci-i mûmâileyhin mezkûr tosunlara bi'l-ihâne vaz'-ı yedini ikrâr mâ'adâ müddeî-i merkûmun ber-vech-i-muharrer müddeâsını küllîyen inkâr ider.

Fî 28 Receb Sene 324

El-Vekîl(imzâ), El-Müddeî(mühür)

Sayfa 152/2

Her biri mezkûr Kızılca karyesinden Kurd Temür oğlu Ömer binü'l-mezbûr Temür bin Hacı Mehmed ve Hacı oğlu İbrahim bin Bekir bin Hamza'nın li-ecli'ş-şehâde ifâdeleridir. Ma'rifeti'ş-şer'le mu'âyene eylediğimiz ma'lûmü'l-eşkâl iki re's karasığır tosunundan her biri işbu müddei-i merkûm Sadullah'ın mâlından doğma yedinde netâcen mâlı olduğuna şâhidiz şehâdet dahi ideriz.

Fî 28 Receb Sene 324

El-Şâhid(mühür), El-Şâhid(mühür)

Sayfa 152/3

Şâhidân-ı merkûmân evvelâ ba-varaka-ı mesture sırran tezkiye olunub adl ve makbûlü'ş-şehâde oldukları ihbâr ve iş'âr olunduktan sonra zîrde isimleri muharrer kesândan dahi bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde olduklarını ihbâr ve iş'âr eylediler.

Fî 1 Şa'bân Sene 324

El-Müzekkî

Kızılcıca karyesinden Kasım oğlu İbrahim bin Osman(mühür)

El-Müzekkî

Akdeğirmen-i Müslim mahallesinden Çavuş oğlu Hasan Şükrü Efendi ibn-i Ahmed(mühür)

Müddeî-i merkûm istihzâren tahlîf şod.

(Kâtib-i Şer' Bende Asım)

Sayfa 152/4

Artukâbâd'ın Bahtlı karyesinden İbrahim oğlu Dursun imzâsıyla müteveffâ ve mutasarrıflığı cânib-i ahalisine takdim kılınan arz-ı hal mahkeme-i şer'îyyeye lede'l-havâle müsted'î-i merkûm isticvab idildikde kerimem Fatma'ya bundan iki sene mukaddem Hacıköy kazâsının Ovacık karyesinden Yusuf oğlu Hasan'a kerimem mezbûrenin hayr ve ma'lûmâtı olmaksızın inkâh ve tezvîc eylediğimde merkûm Hasan dahi ber-vech-i muharrer tezevvüc ve tenkîh ve kabûl idüb ol-vechle kerimem mezbûre Fatıma merkûm Hasan'ın zevce-i menkûha-ı gayr-ı medhûlün-bihâsı iken mezbûre Kürd Yusuf işbu Mehmed ile karar eylemiş olmağla mezbûrenin zevc-i gayr-ı dâhili mezbûr Hasan'a nefsinin teslimini ona ve mezbûre el-yevm yirmi yaşında bulunduğunu ihbâr ve istidâ iderim.

Fî 13 Ramazan Sene 324

El-Müsted'î-i Merkûm(mühür)

Sayfa 152/5

Bunun üzerine mezbûre Fatma ile merkûm Mehmed isticvab olunduklarında evvelâ mezbûre Fatma cevâba tasaddî birle fi'l-hakîka haber ve hayr ve ma'lûmatım

olmaksızın babam mezbûr Dursun beni merkûm Hasan'a başlık almak için inkâh eylemiş ise de ben âkile ve bâliğâ olmamla akd-i mezkûr kabul etmeyip için red itdikden sonra merkûm Mehmed ile karar itdim ben nefsimi merkûm Mehmed'e bi'l-rızâ inkâh ideceğimden akd-i şer'î icrâsı istirham eylerim merkûm Mehmed dahi mezbûreyi tezvîc ideceğini söyledi.

Fî 13 Minhü

Mezbûr Mehmed(mühür), Mezbûre Fatma(mühür)

Sayfa 153/1

Talebeden Niksarî Müfit-zâde Ali Efendi ibn-i Hacı Mustafa m. Tokad eytâm müdiri Hacı Ahmed Efendi ibn-i İbrahim muvâcehesinde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mûmâileyh Hacı Ahmed Efendi zimmetinde semeni işbu târîh-i cedîde-i şehrinin beşinci günü duha vaktine değin müeccel olmak üzere şehir-i sâbık Recebû'l-ferdinin beşinci günü mâlımdan ve yedimden şirâen sahîh-i şer' ile iştirâ ve teslîm eylediğimi behçetü 'l-fetvâ semeninden kırk guruş alacak hakkım olmağla şehir-i Recebû'l-ferdinin otuzuncu Çeharşenbe günü ahşamı yani Recebû'l-ferdin selhi add olunan Penşenbe gicesi hilâl-ı Şa'bânü'l-mu'azzam ba'de'l-gurûb rü'yet olunub bugün Şa'bânü'l-mu'azzamın beşinci günü olmakla vakt-i mezkûr mürûr ve ecl-i mezkûr hulûl eylediğinden semen-i mezkûr kırk guruşu mûmâileyh Hacı Ahmed Efendi'den hâlâ tâleb iderim dedikde gibbe's-suâl mûmâileyh Hacı Ahmed Efendi dahi cevâbında müddei-i mûmâileyh Ali Efendi'ye hüccet-i mezkûreden ol-mikdâr guruş ber-vech-i muharrer müeccelen deyni olduğunu ikrâr ve i'tirâf idüb mâ'adâ rü'yet-i hilâl ile hulûl-ı ecl müddeâsını küllîyen inkâr ider.

Fî 5 Şa'bân Sene 324

El-Müddeî-i Aleyh(mühür), El-Müddeî(mühür)

Sayfa 153/2

Niksar'ın Kiremitli Mescîd mahallesinden İbrahim Bey-zâde Süleyman Bey ibn-i Mustafa Bey ibn-i İbrahim Bey ve Tokad'ın Muslihiddin mahallesinden Tekneci oğlu Senetçi Osman Ağa ibn-i Mehmed bin Abdullah'ın li-ecli's-şehâde ifâdeleridir. Şehir-i sâbık Recebû'l-ferdînin otuzuncu Çeharşenbe günü ahşamı yani şehir-i mezbûrun selhi add olunan Penşenbe gicesi ezâna beş dakika kalarak hulûl-ı Şa'bânü'l-mu'azzama matla-ı ehille olan ufuk-ı garbîde uçları kıbleye müteveccih olduğu halde beyne's-

sehâbin re'yü'l-ayn müşâhede ve rü'yet eyledik binâenaleyh işbu Pazartesi günü Şa'bânü'l-mu'azzamın beşinci günüdür biz bu husûsa bu vechle şâhidiz şehâdet dahi ideriz.

Fî 5 Şa'bân Sene 324

Şâhid-i Mezbûr(mühür), Şâhid-i Mezbûr(mühür)

Sayfa 153/3

Şâhidân-ı mezbûrân evvelâ ba-varaka-ı mestûre sırran lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri iş'âr olunduktan sonra zırde isimleri muharrer kesândan dahi bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idüklerini ihbâr eylediler.

Fî 5 Minhü

El-Müzekkî

Kızılköy-zâde Mehmed Tevfik Efendi ibn-i Abdurrahman Efendi(imzâ)

El-Müzekkî

Kâdı-zâde Ahmed Efendi ibn-i Hacı Mustafa(imzâ)

Sayfa 153/4

Mücebince ecl-i mezkûrun hulûluna meblâğ-ı merkûm kırk guruşu müdde-i mezbûr Ali Efendi'ye hâlâ edâ ve teslîme mûmâileyh Hacı Ahmed Efendi'ye kıbel-i şer'den tenbîh şod.

Fî 5 Minhü

Sayfa 154/1

Toçak karyesi ahâlisinden Zabtiye oğlu Hüseyin bin Halil m. Zikr-i âti bir re's merkebe bi'l-ihâne vâzı'ü'l-yed olub kıbel-i şer'den dahi husûmeti re'y olunan Tokad mâl muhâsebeci vekîli Edhem Efendi tarafından vekâleten mürsel hazîne-i celîle da'vâ vekîli Fâik Efendi muvâcehesinde müvekkil-i mûmâileyh yedinde olub işbu meclis-i şer'de mu'âyene olunan yüzünün ucunda bir mikdar beyaz tahminen on dört yaşında siyah bir re's maya merkeb mâlımdan doğma yedimde netâcen mâlım iken mezkûr merkeb târîhden bir ay mukaddem karyemiz mer'asından zâyi' olmuşdur el-hâletü hâzihi mezkûr merkebi müvekkil-i muhâsebeci-i mûmâileyh yedinde bulmamla bi'l-istihkâk hâlâ tâleb iderim deyü da'vâ itdikde mûmâileyh Fâik Efendi dahi cevâbında

müvekkil-i mûmâileyhin mezkûr merkebe bi'l-ihâne vâzî'ü'l-yed olduğunu ikrâr mâ'adâ müddeî-i mezbûrun ber-vech-i muharrer müddeâsını küllîyen inkâr ider.

Fî 9 Şa'bân Sene 324

El-Vekîl(imzâ), El-Müddeî(mühür)

Sayfa 154/2

Her biri Toçak karyesinden Bodur oğlu Cafer bin Mustafa ve Kelleci oğlu Mustafa bin Mehmed'in li-ecli'ş-şehâde ifâdeleridir. Ma'rifeti'ş-şer'le mu'âyene eylediğimiz işbu bir re's maya merkeb karyemiz ahâlisinden Zabtiye oğlu işbu Hüseyin'in mâlından doğma netâcen yedinde mâlı olduğuna şâhidiz şehâdet dahi ideriz didikleri.

Fî 9 Minhü

Şâhid-i Mezbûr(mühür), Şâhid-i Mezbûr(mühür)

Sayfa 154/3

Şâhidân-ı mezbûrân sırran tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunduktan sonra zîrde isimleri muharrer ...? Dahi alenen tezkiyede adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr idildi.

Fî 9 Minhü

El-Müzekkî

Mutyab-zâde Ali bin İbrahim(mühür)

El-Müzekkî

Kâdı-zâde Ahmed bin Mustafa(imzâ)

Müddeî-i merkûm istihzâren tahlîf şod.

(Bende Asım)

Sayfa 154/4

Komânât nâhiyesine tâbi' Kart Osman karyesinde meskûn muhâcirîn-i Çerâkise'den Hacı Bekir ibn-i Osman m. Zikr-i âti bir re's karasığır öküzüne vâzî'ü'l-yed olan Gelür karyesi ahâlisinden Monla Hüseyin ibn-i Mahmud muvâcehesinde ma'rifeti'ş-şer'le mu'âyene olunan çatak boynuzlu ve arka ayakları sokul tahminen

sekiz yaşında üç yüz guruş kıymetli siyah bir re's karasığır öküzü mâlımdan doğma yedimde netâcen mâlım iken târîhden üç sene mukaddem karyemiz mer'asından zâyi' itmişdim el-hâletü hâzihi mezkûr öküzü mezbûr Monla Hüseyin yedinde bulmamla bi'l-istihkâk hâlâ tâleb iderim deyü da'vâ itdikde ol dahi cevâbında mezkûr öküzü târîhden iki sene mukaddem Zile panayırından ismini bilemediğim bir kimesneden yüz seksen guruş semen-i medfû' ve makbûza satun alma mâlım olmağla ol-vechle mezkûr öküze bi-hakk vaz'ı-yed iderim deyü müddeî-i merkûmun ber-vech-i muharrer müddeâsını küllîyen inkâr ider.

Fî 11 Şa'bân Sene 324

El-Müddeî-i Aleyh(mühür), El-Müddeî(mühür)

Sayfa 154/5

Her biri Kart Osman karyesinden Mahmud bin Göyünç ve Mehmed bin Hacı Mahmud Efendi'nin li-ecli's-şehâde ifâdeleridir. Ma'rifeti's-şer'le mu'âyene eylediğimiz işbu bir re's karasığır öküzü karyemiz ahâlisinden işbu Hacı Bekir'in mâlından doğmâ yedinde netâcen mâlı iken târîhden üç sene mukaddem zâyi' olduğuna şahidim ve şehâdet dahi ideriz dedikleri.

Fî 13 Şa'bân Sene 324

Şâhid-i Mezbûr(mühür), Şâhid-i Mezbûr(mühür)

Sayfa 154/6

Şâhidân-ı merkûmân evvelâ ba-varaka-ı mestûre sırran tezkiye olundukda adl ve makbûlü's-şehâde idüklerini iş'âr olunduktan sonra zırde isimleri muharrer kesândan dahi bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idüklerini ihbâr eylediler.

Fî 15 Şa'bân Sene 324

El-Müzekkî

Karye-i merkûmdan Ahmed ibn-i Göyünç

El-Müzekkî

Süvari zaptiyesinden Mehmed Onbaşı ibn-i Abdullah(mühür)

Müddeî-i mezbûr istihzâren tahlîf şod.

Sayfa 155/1

Taşlı Çiftlik karyesi ahâlisinden İç-Ağası oğlu İbrahim bin Mehmed m. Zikr-i âti bir re's camus erkek çonbaya vâzı'ü'l-yed olub kıbel-i şer'den dahi husûmeti re'y olunan mâl muhâsebecisi vekîli Edhem Efendi tarafından vekâleten mürsel hazîne-i celîle da'vâ vekîli Fâik Efendi muvâcehesinde ma'rifeti's-şer'le mu'âyene olunan kuyruğunun ucu bir mikdar beyaz tahminen dört yaşında iki yüz guruş kıymetli bir re's camus çonbası mâlımdan doğma netâcen mâlım iken târîhden yirmi beş gün mukaddem mer'adan zâyi' olmuşdu el-hâletü hâzihi mezkûr çonbayı müvekkil-i mûmâileyh yedinde bulmamla bi'l-istihkâk hâlâ tâleb iderim deyü da'vâ itdikde vekîl-i mûmâileyh dahi cevâbında mezkûr çonbaya müvekkil-i mûmâileyhin bi'l-ihâne vâzı'ü'l-yed olduğunu ikrâr mâ'adâ müddeî-i mezbûrun ber-vech-i muharrer müddeâsını küllîyen inkâr iderim der.

Fî 13 Şa'bân Sene 324

El-Müddeî-i Aleyh(imzâ), El-Müddeî(mühür)

Sayfa 155/2

Her biri Güğümlü karyesinden Elif oğlu Ahmed bin Osman bin İbrahim ve Elif oğlu Hüseyin binü'l-mezbûr Osman binü'l-mezbûr İbrahim'in li-ecli's-şehâde ifâdeleridir. Ma'rifeti's-şer'le mu'âyene eylediğimiz işbu bir re's camus çonbaya Taşlı Çiftlik karyesinden İç-Ağası oğlu işbu Mehmed'in mâlından doğma yedinde netâcen mâlı iken târîhden yirmi beş gün mukaddem zâyi' olduğuna şâhidiz şehâdet dahi ideriz dedikleri.

Fî 13 Minhü

Şâhidân-ı Mezbûr(mühür), Şâhid-i Mezbûr(mühür)

Sayfa 155/3

Şâhidân-ı mezbûrân evvelâ ba-varaka-ı mestûre sırran tezkiye olundukda adl ve makbûlü's-şehâde idükleri iş'âr olunukdan sonra zırde ismi muharrer kesândan dahi bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idüklerini ihbâr eylediler.

Fî 14 Şa'bân Sene 324

El-Müzekkî

Rüstem Çelebi mahallesinden Katırcı oğlu Süleyman ibn-i Ahmed(mühür)

El-Müzekkî

Taşcı mahallesinden Murad-zâde Hüseyin Efendi ibn-i Mustafa(mühür)

Müddeî-i mezbûr istihzâren tahlîf şod.

(Bende Asım)

Sayfa 155/4

Meydan-ı Müslim mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden müteveffâ Yüzbaşı Salih Ağa zevcesi Saniye Hanım bint-i Derviş Mehmed'in ber-vech-i âti ve sulb-i kebîr oğlu olduğunu iddi'â iden mahalle-i merkûmda sâkin Osman Efendi ibnü'l-mezbûr Salih Ağa m. Zikr-i âti meblâğa bi'l-emâne vâzı'ü'l-yed olub kıbel-i şer'den dahi huşûmeti re'y olunan Tokad mâl muhâsebeci vekîli Edhem Efendi tarafından vekâleten mürsel hazîne-i celîle da'vâ vekîli Fâik Efendi muvâcehesinde mûrisem vâlidem müteveffât-ı mezbûrenin şehr-i tahsis buyrulan maaşından müterâkim yüz yirmi dokuz guruş matlûbâtın kable'l-ahz ve'l-istifâ vefât itmekle verâset-i sadr-ı kebîr oğulları benimle gâ'ibü ani'l-beled İsmail Kamil Efendi ve sadriye-i kebîre kızları Fatma'ya münhasıra olub benimle mezbûrûndan gayrı varis ve terekesine müstehakk-ı ahâr kimesnesi olmamağla suâl olunub meblâğ-ı merkûmdan hisse-i îrsiyemi bana edâ ve teslîme vekîl-i mûmâileyh Fâik Efendi'ye tenbîh olunmak bi'l-verâse matlûbumdur deyü da'vâ itdikde ol-dahi cevâbında müddeî-i mezbûrun ber-vech-i muharrer verâset müddeâsını küllîyen inkâr ider.

Fî 27 Şa'bân Sene 324

El-Vekîl(imzâ), El-Müddeî(mühür)

[155/5]

Çehkanlı mahallesinden debevi memûru Mülâzım Mustafa Efendi ibn-i Mehmed ve Semerkand mahallesinden Hamza oğlu Ahmed Nâzım Efendi ibn-i Mustafa'nın li-ecli'ş-şehâde ifâdeleridir. Meydan-ı Müslim mahallesinden olub vefât iden Yüzbaşı Sali Ağa zevcesi Sâniye Hanım bint-i Derviş Mehmed'in verâset-i sadr-ı kebîr oğlu işbu Osman ile gâ'ibü ani'l-beled İsmail Kamil ve sadriye-i kebîre kızı ...? Fatma'ya münhasıradır biz bu husûsa şâhidiz şehâdet ideriz.

Fî 27 Minhü

Şâhid-i Mezbûr(mühür), Şâhid-i Mezbûr(mühür)

Sayfa 155/6

Şâhidân-ı mezbûran sırran tezkîyelerine adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunduktan sonra zîrde isimleri muharrer kesândan dahi alenen tezkirinde adl ve makbûlü'ş-şehâde idüklerini ihbâr iderler.

El-Müzekkî

Mahmud Paşa mahallesinden Emirbal-zâde Servet Efendi ibn-i Musa(imzâ)

El-Müzekkî

Soğukpınar-ı Müslim mahallesinden Kuyucu Abdülhamid bin Ali(imzâ)

Sayfa 156/1

Niksar kazâsına tâbi' Yenice karyesinde mütemekkin teba'a-i Devlet-i Aliyye'nin Rum milletinden Bavli oğlu Haralanbo veled-i Ustatyos zikr-i âti bir re's kırsığa el-yevm vâzî'ü'l-yed olan Veled-i Ayas mahallesinde mütemekkin teba'a-i devlet-i müşârünileyhânın millet-i merkûmesinden reji memûru Bedros veled-i Civan muvâcehesinde işbu meclis-i şer' de mu'âyene olunan alını kınalı ve arka ayakları sokul tahminen iki buçuk yaşında üç yüz elli gıruş kıymetli bir re's doru kısrak mâlımdan doğma yedimde mâlım iken târîhden on dört gün mukaddem karyemiz mer'asından zâyi' olmuşdur el-hâletü hâzihi mezkûr kırsığı merkûm Bedros yedinde bulmamla bi'l-istihkâk hâlâ tâleb iderim deyü da'va itdikde merkûm Bedros dah cevâbında mezkûr kırsığı bundan on iki gün mukaddem Yıldızeli nâhiyesine tâbi' Çırçır karyesinden İshak oğlu Şâmil nâm kimesneden dört aded lirâ-ı osmanî ve sekiz cüz semen-i medfû' ve makbûza satun alma mâlım olmağla ol-vechle mezkûr kırsığa bi-hakk vaz'-ı yed iderim deyü mâ'adâ müddeî-i merkûmun ber-vech-i muharrer netâc-ı müddeâsını küllîyen inkâr ider.

Fî 28 Şa'bân Sene 324

El-Müddeî-i Aleyh(mühür), El-Müddeî(imzâ)

Sayfa 156/2

Müddeî-i merkûm Haralanbo ber-vech-i muharrer müddeâsıyla beyâna ba'de'l-havâle ol-bâbda şâhidleri Murad oğlu Nikola, Papas oğlu Kostanti, Pavli oğlu Nikola,

Pavli oğlu Murad Gevrekli oğlu İlyâ, Hristo oğlu Timyos, Todor oğlu İstavri, Diyor oğlu Anastas olub bunlardan başka asla daha şâhidi olmadığını kat'iiyen ifâde ve beyân ider.

Fî 29 Minhü

El-Müddeî(imzâ)

Sayfa 156/3

Her biri mezkûr Yenice karyesi mütemekkinlerinden ve teba'a-i Devlet-i Aliyye'nin Rum milletinden Papas oğlu Kostanti veled-i Nikola ve Murat oğlu Nikola veled-i Murat veled-i Nikola'nın li-ecli's-şehâde ifâdeleridir. Ma'rifeti's-şer'le mu'âyene eylediğimiz ma'lûmü'l-eşkâl bir re's kısrak işbu müddeî-i merkûm Haralanbo'nın mâlından doğma yedinde netâcen mâlî olduğuna ve târîhden on beş gün mukaddem mer'adan zâyi' eylediğine şâhidiz ve şehâdet dahi ideriz.

Fî 29 Minhü

El-Müddeî-i Aleyh(mühür), El-Müddeî, El-Şâhid(mühür), El-Şâhid(mühür)

Sayfa 156/4

Şâhidân-ı merkûmân evvelâ ba-varaka-ı mestûre sırran tezkiye olunub adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr ve iş'âr olunduktan sonra zîrde isimleri muharrer kesândan dahi bi'l-muvâcehe alenen lede't-tezkiye makbûlü's-şehâde olduklarını ihbâr ve iş'âr eylediler.

Fî 29 Minhü

El-Müzekkî

Erba'a'nın İskili karyesinden Karib oğlu Yorgo veled-i Pavli(mühür)

El-Müzekkî

Karye-i mezkûrdan Pavli oğlu Murat veled-i Haralanbo(mühür)

Mûcebince hükm şod.

Müddeî-i merkûm istihzâren tahlîf şod.

(Kâtib-i Şer' Bende Asım)

Temmin bi'l-hayr

Tokad Nâibi(mühür)

Sayfa 157/1

147. Sahife'den Menkûldür.

Vekîl-i mezbûr Mehmed Efendi tekrâr cevâbında zabt-ı sâbıkda da beyân olunan bağçenin bir kısmı gösterilen târîhden üç sene evvel Sadullah'dan sekiz mecidîye alınacağını diğer ma'a bağçe menzîl-i mezkûr Âbide Hatun hayâtında üç yüz on beş târîhinde Kavuk oğlu Mehmed Ağa'ya beyân olunan semenle sandığını bundan iki ay sonra müvekkilim Süleyman Efendi'ye üç yüz on beş senesinde Kavuk oğlu Mehmed Ağa'dan müvekkilim iştirâ ettiği zabt olunan ifâdelerinde muahharan beyân edilmiş ve müdde-i aleyh dahi netice-i muhâkemeyi bana şimdîğinden ta'yîn olunan vekîl-i muahhar huzurunda menzîl me'a bahçenin müvekkilimin mülk-i müşterâ olduğunun isbâtına hâzırım der.

Fî 29 Muharrem Sene 325

El-Vekîl(imzâ)

İktizâ-ı şer'îsini iftâ buyrulmak üzere fâziletli müftü efendi hazretlerine.

Fî 29 Minhü

Sayfa 157/2

Şu da'vâda müdde-i hâric ve târîh-i temellükün iddi'ası esbâk olmağla beyyinesi müreccahdır vakıf da'vâsı bu husûsa mülk da'vâsı misillü olur bâ husûsa hükm-i hâkimle tahkim olunduğu dahi zikr olunmuş olmağla şer'an da'vâsı veçhe âdide ile müreccah olduğu ma'lûm fâzıl zikridir.

Fî 29 Minhü(imzâ)

SONUÇ

106 Numaralı Tokat Şer'ie Sicili Defteri'ndeki kayıtlardan elde ettiğimiz bilgilerin ışığında birtakım tespitlere ulaştık. Bu tespitlere göre; XX. Yüzyılda dahi Tokat'ın tarım ve özellikle hayvancılığın yoğun yapıldığı ekonomik bakımdan zengin bir kent olduğudur. Birçok esnaf grubundan çalışan insanların olması, Tokat'ta ekonominin tek bir yönden sürüp gitmediği anlaşılmaktadır.

Tokat, XX. yüzyılda Müslümanlar ile beraber üç ayrı gayrimüslim milletin beraber yaşadığı bir kent olmuştur. Müslümanlar ve gayrimüslimler arasında komşuluk, alım-satım, borç alma, şahitlik hatta vekillik ilişkileri yaşanmıştır.

Çalışmadan çıkarılan ilgi çeken sonuçlardan biri de 1915 Ermeni Tehciri öncesinde Ermeniler'in oldukça kalabalık olduğu Tokat şehrinde ne başka bir gayrimüslim halkla ne de Müslümanlarla aralarında hiçbir siyasi ayırım, tartışma ve kavganın yaşanmamasıdır. Defterdeki hükümlerde siyasi bir mevzu geçmemekle beraber Müslümanlar'ın Ermeniler'e, Ermeniler'in Müslümanlara şahit hatta vekil oldukları görülür. Osmanlı'nın yıkılışa gittiği bu süreçte bile gayrimüslim ve Müslüman halkların kardeşçe yaşamaları, devletin yüzyıllarca sürdürdüğü yönetim başarısını gözler önüne serer.

Şer'ie sicilleri, yazıldığı dönemin sosyo-kültürel, siyasi ve iktisadi yönden anlaşılmasında başvurulacak birincil kaynaktır. Çalışması yapılan şer'ie sicili ile hukuk sisteminin işleyişi, Müslüman-gayrı müslim ilişkileri, idari yapı ve sosyo-ekonomik hayat açısından 1905-1909 (H.1323-1327) tarihleri arasındaki Tokat'ın şehir tarihi araştırmasına bir katkı yapılması amaçlanmıştır. 106 Numaralı Tokat Şer'ie Sicil Defteri çalışmasının, içerdiği bilgiler bakımından tarih, sanat tarihi, sosyoloji, iktisat, defteroloji ve daha birçok sosyal bilimde çalışan araştırmacılara o dönemde hukukun nasıl işlediği, insanların arasındaki ilişkilerin nasıl şekillendiği, sosyo-ekonomik ve demografik yapı bakımından bilgi vermesi hedeflenmiştir.

KAYNAKÇA

- AKDAĞ, Mustafa, *Türkiye'nin İktisadî ve İctimaî Tarihi*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2018.
- BEŞİRLİ, Mehmet, *Orta Karadeniz Kentleri Tarihi I: Tokat(1771-1853)*, C. 11, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Yayınevi, Ankara, 2005.
- ÇADIRCI, Musa, *Tanzimat Döneminde Anadolu Kentlerinin Sosyal ve Ekonomik Yapısı*, Türk Tarih Kurumu, Ankara, 2013.
- ÇELEBİ, Evliya, *Seyahatname*, çev. Seyit Ali Kahraman, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2010.
- GENÇ, Mehmet, *Osmanlı İmparatorluğu'nda Devlet ve Ekonomi*, Ötüken Neşriyat, İstanbul, 2021.
- GÜR, Refik, *Osmanlı İmparatorluğu'nda Kadılık Müessesesi*, İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul, 2014.
- GÜNDÜZ, Tufan, *Osmanlı Teşkilat Tarihi El Kitabı*, Grafiker Yayınları, Ankara, 2012.
- İNALCIK, Halil, *Türklük, Müslümanlık ve Osmanlı Mirası*, Kronik Yayınları, İstanbul, 2022.
- KAYA, Mehmet Ali, *İlkçağ Tarihi ve Uygarlığı*, Pegem Akademi Yayıncılık, Ankara, 2016.
- KURTOĞLU, Yasemin, *Eski Orta Asya Türk Devletlerinde Aile*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 2021.
- KÜTÜKOĞLU, Mübahat S, *Osmanlı'nın Sosyo-Kültürel ve İktisâdi Yapısı*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 2020.
- ORTAYLI, İlber, *Türkiye Teşkilat ve İdare Tarihi*, Cedit Neşriyat, Ankara, 2008.
- ORTAYLI, İlber, *Tanzimat Devrinde Osmanlı Mahalli İdareleri(1840-1880)*, Türk Tarih Kurumu, Ankara, 2020.
- ORTAYLI, İlber, *Hukuk ve İdare Adamı Olarak Osmanlı Devleti'nde Kadı*, Kronik Yayınları, İstanbul, 2016.
- SÂMİ, Şemsettin, *Kamus'ü'l-Âlam*, Cilt 3.
- SAYDAM, Abdullah, *Osmanlı Medeniyeti Tarihi*, Kitapevi, İstanbul, 2015.
- TÜRRCAN, Talip, *İslam Hukuku El Kitabı*, Grafiker Yayınları, Ankara, 2012.

- Tokat İl Yıllığı*, Doğu Matbaacılık, 1967.
- Tokat İl Yıllığı*, Tepedibi Kitapevi, 1998.
- UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı, *Osmanlı Devleti'nin İlmiye Teşkilatı*, Türk Tarih Kurumu, Ankara, 1988.
- AÇIKEL, Ali, "Tokat Sancağının İdari Durumu ve Nüfus Yapısı", *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, C. 14, S. 2, Fırat Üniversitesi Yayınları, Elazığ, 2004, s.333.
- AÇIKEL, Ali, "Tokat", *DİA*, Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, 2012, s.219.
- AÇIKEL, Ali, "Rum Eyaleti" *DİA*, C. 35, Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, 2008, s.225.
- AHISHALI, Recep, "Muhzır" *DİA*, C. 31, Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara, 2020, s.85.
- AKGÜNDÜZ, Ahmed, "İslam Hukukunun Osmanlı Devletinde Tatbiki: Şer'iyeye Mahkemeleri ve Şer'iyeye Sicilleri", *İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi*, S. 14, Mehir Vakfı Yayınları, 2009, Konya, s. 14.
- AKSOY, Hasan, "Dursun Fakih", *DİA*, C. 10, Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, 1994, s.7.
- AVCI, Casim, "Nâib", *DİA*, C.32, Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, 2006, s.311.
- AYDIN, Mehmet Akif, "Osmanlı'da Hukuk", *Osmanlı Devleti ve Medeniyeti Tarihi*, ed. Ekmelettin İhsanoğlu, (İstanbul: IRCICA, 1994), s.399-400.
- AYDIN, Mehmet Akif, "Aile", *DİA*, Cilt: 2, Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, 1989, s.196.
- ERGENÇ, Özer, "Osmanlı Şehrindeki Mahallenin İşlev ve Nitelikleri Üzerine", *Osmanlı Araştırmaları Dergisi*, Cilt: 4, Sayı: 4, İslam Araştırmaları Merkezi Yayınevi, Ankara, 1984, s.72.
- ERDEM, Sergon, "Tokat Kelimesi Üzerine Düşünceler", *Türk Tarihinde ve Kültüründe Tokat Sempozyumu*, Şeyhülislam İbn Kemal Araştırma Merkezi, Ankara, 1987, s.14-16.
- GÖKBİLGİN, Tayyip, "Tokat", *İA*, C.12, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, İstanbul, 1979, s.400-403.
- İPŞİRLİ, Mehmet, "Osmanlılar'da Nâib", *DİA*, C. 32, Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, 2006, s.312.
- KÜÇÜKAŞÇI, Mustafa Sabri, "Kâtib", *DİA*, C. 25, Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara, 2022, s.49.

- MERCAN, Mehmet, “Sivas Vilayeti’nin Teşkilî ve İdari Yapısı(1867-1920)”, *Osmanlılar Döneminde Sivas Sempozyumu Bildirileri*, C. 1, Sivas Valiliği İl Kültür ve Turizm Yayınları, Sivas, 2007, s.551.
- ORTAYLI, İlber, “Osmanlı Devleti’nde Kadı”, *DİA*, C. 24, Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, 2001, s.73.
- ÖZTÜRK, Said, “Kassam”, *DİA*, C. 24, Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, 2001, s.579.
- ŞAHİN, İlhan, “Kuruluştan Fetret Devrine Kadar Osmanlı Siyasi Tarihi”, *Doğuştan Günümüze Büyük İslam Tarihi*, C. 10, Yılmaz Kitapevi, İstanbul, 1986, s.162-163.
- “Tokat”, *Büyük Larousse Sözlük ve Ansiklopedisi*, C.22, Milliyet Yayınevi, İstanbul, 1986, s.11580.
- “Tokat”, *Türk Ansiklopedisi*, C. 31, Anadolu Yayıncılık, Ankara, 1982, s.281.
- “Tokat”, *Yeni Türk Ansiklopedisi*, C.11, Ötüken Neşriyat, İstanbul, 1985, s. 4134.
- “Tokat”, *Yurt Ansiklopedisi*, ed.Yücel Yaman, C.10, Anadolu Yayıncılık, İstanbul, 1984, s.7077.
- UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı, “Şer’i Mahkeme Sicilleri”, *Ülkü Halkevleri Dergisi*, C. 4, S. 23, Ulus Basımevi, Ankara, 1935, s.366-367.
- YAMAN, Talat Mümtaz, “Şer’i Mahkeme Sicilleri”, *Ülkü Halkevleri Dergisi*, C. 12, S. 68, Ulus Basımevi, Ankara, 1938, s.155-156.
- YEL, Ali Murat ve BÜYÜKAŞCI, Mustafa, “Mahalle”, *DİA*, Cilt: 27, Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara, 2003, s.324-325.
- HANİLÇE, Murat, *16 Numaralı Tokat Şer’iyye Sicilinin Transkripsiyon Metni ve Değerlendirmesi*, (Tokat, Gazi Osman Paşa Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2009), s.47
- ŞİMŞİRGİL, Ahmet, *Osmanlı Taşra Teşkilatında Tokat(1455-1574)*, (İstanbul, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 1990), s.20.
- USLU, Serhat, *Tarih Öncesi Çağlarda Tokat’ın Tarihi Coğrafyası*, (Erzurum, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2014), s.36.

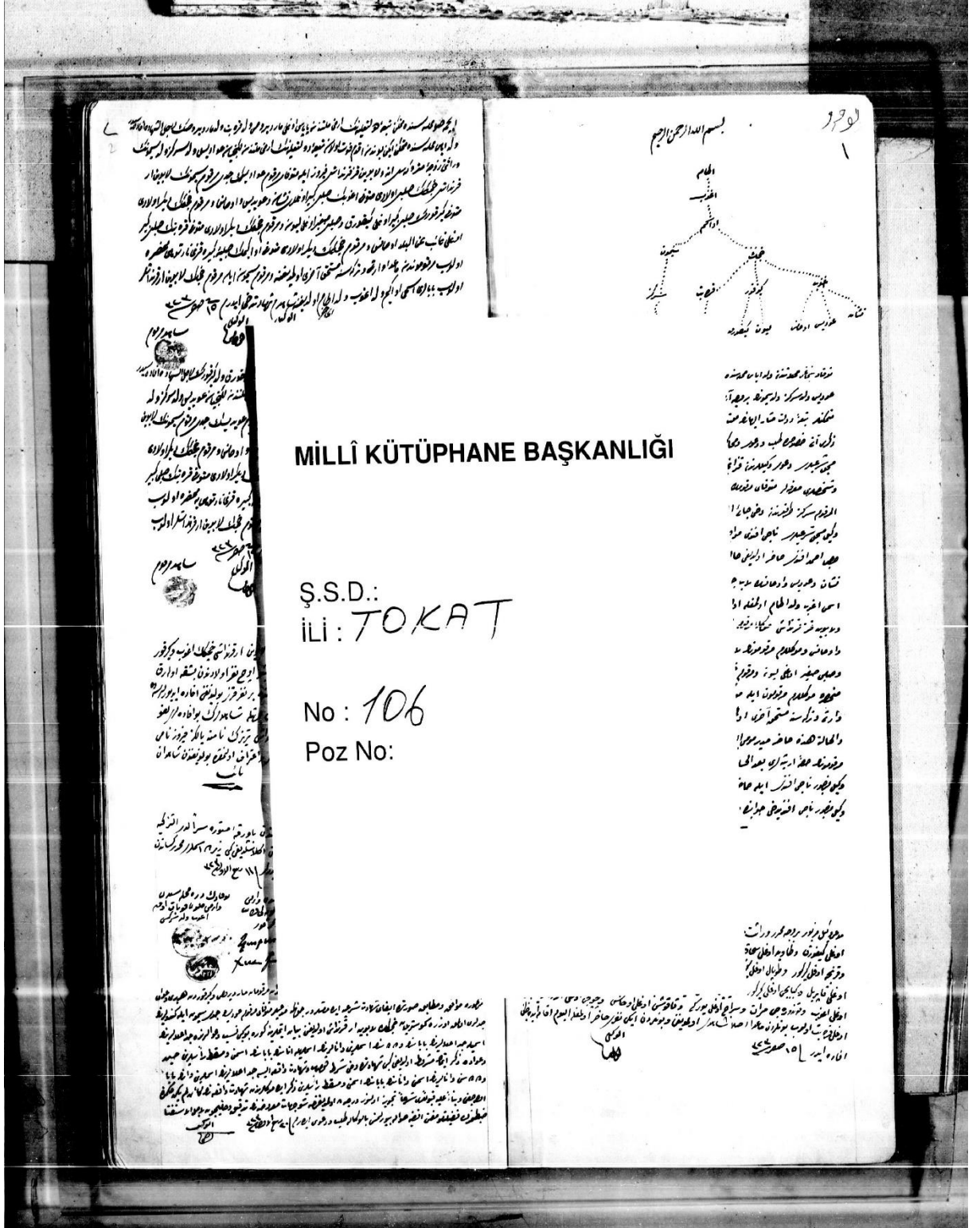
TABLolar LİSTESİ

Tablo 1. 106 Numaralı Tokat Şer'ıye Sicili'nde Bulunan Tokat Mahalleleri.....	24
Tablo 2. 106 Numaralı Tokat Şer'ıye Sicili'ndeki Artukabad Nahiyesi Karyeleri.....	25
Tablo 3. 106 Numaralı Tokat Şer'ıye Sicili'ndeki Kazabat Nahiyesi Karyeleri	25
Tablo 4. 106 Numaralı Tokat Şer'ıye Sicili'ndeki Komanat Nahiyesi Karyeleri	25
Tablo 5. 106 Numaralı Tokat Şer'ıye Sicili'ndeki Taşabat Nahiyesi Karyeleri	25
Tablo 6. 106 Numaralı Tokat Şer'ıye Sicili'ndeki Turhal Nahiyesi Karyeleri.....	25
Tablo 7. 106 Numaralı Tokat Şer'ıye Sicili'ndeki Selami Nahiyesi Karyeleri	26
Tablo 8. 106 Numaralı Tokat Şer'ıye Sicili'ndeki Erbaa Kazası Karyeleri.....	26
Tablo 9. 106 Numaralı Tokat Şer'ıye Sicili'ndeki Niksar Kazası Karyeleri	26
Tablo 10. 106 Numaralı Tokat Şer'ıye Sicili'ndeki Terme Kazası Karyeleri	26
Tablo 11. 106 Numaralı Tokat Şer'ıye Sicili'ndeki Zile Kazası Karyeleri	26
Tablo 12. 106 Numaralı Tokat Şer'ıye Sicili'ndeki Amasya Sancağı Yerleri.....	27
Tablo 13. 106 Numaralı Tokat Şer'ıye Sicili'ndeki Kastamonu Vilayeti Yerleri	27
Tablo 14. 106 Numaralı Tokat Şer'ıye Sicili'ndeki Kayseri Sancağı Yerleri	27
Tablo 15. 106 Numaralı Tokat Şer'ıye Sicili'ndeki Samsun Sancağı Yerleri	27
Tablo 16. 106 Numaralı Tokat Şer'ıye Sicili'ndeki Sivas Vilayeti Yerleri	27
Tablo 17. 106 Numaralı Tokat Şer'ıye Sicili'ndeki Sivas Sancağı Yerleri	28
Tablo 18. 106 Numaralı Tokat Şer'ıye Sicili'ndeki Yemen Vilayeti Yerleri	28
Tablo 19. 106 Numaralı Tokat Şer'ıye Sicili'ndeki Yozgat Sancağı Yerleri	28
Tablo 20. 106 Numaralı Tokat Şer'ıye Sicilindeki Müslüman Erkek ve Kadın İsimleri	31
Tablo 21. 106 Numaralı Tokat Şer'ıye Sicilindeki Ermeni Erkek ve Kadın İsimleri..	32
Tablo 22. 106 Numaralı Tokat Şer'ıye Sicilindeki Rum Erkek ve Kadın İsimleri.....	33
Tablo 23. 106 Numaralı Tokat Şer'ıye Sicilindeki Musevi Erkek ve Kadın İsimleri..	33
Tablo 24. 106 Numaralı Tokat Şer'ıye Sicili'ndeki Lakaplar.....	34
Tablo 25. 106 Numaralı Tokat Şer'ıye Sicilindeki Resmi Görevliler	35
Tablo 26. 106 Numaralı Tokat Şer'ıye Sicilindeki Ev Eşyaları.....	36
Tablo 27. 106 Numaralı Tokat Şer'ıye Sicilindeki Giysiler	37
Tablo 28. 106 Numaralı Tokat Şer'ıye Sicilindeki Ziyet Eşyaları.....	38

Tablo 29. 106 Numaralı Tokat Şer'iyeye Sicilindeki Silah ve Türevi Eşyalar	38
Tablo 30. 106 Numaralı Tokat Şer'iyeye Sicilindeki Meslek Grupları.....	39
Tablo 31. 106 Numaralı Tokat Şer'iyeye Sicilindeki Hayvanlar	39
Tablo 32. 106 Numaralı Tokat Şer'iyeye Sicilinde Yer Alan Davaların Özetleri.....	41

EKLER

Ek 1: 106 Numaralı Tokat Şer'îye Sicilinin Kapak Sayfası

تاریخ دفعه ششم قسط فرستاده و بطور معیار از آن مبلغ امانت گرفته شد...

الله الله الله

مدرسه علمیه حاکمیه که در آنجا در سال ۱۲۸۵ هجری قمری تاسیس شد...

الله الله الله

بوقت اول از آنجا که در آنجا در سال ۱۲۸۵ هجری قمری تاسیس شد...

الله الله الله

مدرسه علمیه حاکمیه که در آنجا در سال ۱۲۸۵ هجری قمری تاسیس شد...

الله الله الله

بوقت اول از آنجا که در آنجا در سال ۱۲۸۵ هجری قمری تاسیس شد...

الله الله الله

مدرسه علمیه حاکمیه که در آنجا در سال ۱۲۸۵ هجری قمری تاسیس شد...

الله الله الله

تاریخ دفعه ششم قسط فرستاده و بطور معیار از آن مبلغ امانت گرفته شد...

الله الله الله

مدرسه علمیه حاکمیه که در آنجا در سال ۱۲۸۵ هجری قمری تاسیس شد...

الله الله الله

بوقت اول از آنجا که در آنجا در سال ۱۲۸۵ هجری قمری تاسیس شد...

الله الله الله

مدرسه علمیه حاکمیه که در آنجا در سال ۱۲۸۵ هجری قمری تاسیس شد...

الله الله الله

بوقت اول از آنجا که در آنجا در سال ۱۲۸۵ هجری قمری تاسیس شد...

الله الله الله

مدرسه علمیه حاکمیه که در آنجا در سال ۱۲۸۵ هجری قمری تاسیس شد...

الله الله الله

صفحة اوله... منقوله... قضاة... عدل...
صفحة اوله... منقوله... قضاة... عدل...
صفحة اوله... منقوله... قضاة... عدل...

منقوله... قضاة... عدل...
منقوله... قضاة... عدل...
منقوله... قضاة... عدل...

صفحة اوله... منقوله... قضاة... عدل...
صفحة اوله... منقوله... قضاة... عدل...
صفحة اوله... منقوله... قضاة... عدل...

منقوله... قضاة... عدل...
منقوله... قضاة... عدل...
منقوله... قضاة... عدل...

ÖZGEÇMİŞ

Enes Furkan Çolakoğlu, ilk ve ortaöğretimini 2011 yılında Kartal Mehmet Hilmi Altay ilköğretim okulunda tamamladı. Lise eğitimini aynı ilçede 2015 yılında Süleyman Demirel Lisesi'nde tamamladı. Üniversiteyi 2015 yılında kazanarak Karabük Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Tarih bölümüne yerleşti. 2019 yılında formasyon eğimine başlayarak başarıyla tamamladı. Aynı sene Tarih bölümünden mezun olup Karabük Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Tarih Ana Bilim Dalı'nda eğitimine başladı ve 2022 yılında yüksek lisans eğitimini bitirdi.